

BESZÉLGETÉS

A

MESTERREL

Fernand Lelotte SJ

BESZÉLGETÉS A MESTERREL

Harmadik, átdolgozott kiadás

OMC, Bécs, 1988

Egyházi jóváhagyással

A mű eredeti címe:

F. Lelotte SJ: Rabboni, Bruxelles 1953

Fordította és átdolgozta: Hetényi Varga Károly

Copyright der ungarischen Übersetzung

1988 by Opus Mystici Corporis Verlag

(in Verbindung mit Österreichischen Pastoralinstitut)

Satz: Eigenbetrieb des Verlages

Druck: Novographic, 1238 Wien

Megrendelhető:
OMC Könyvkiadó
A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14.

A KIADÓ ELŐSZAVA

Nem elég kézbeadni, közösen kell forgatni ezt az imakönyvet. Ezekkel a szavakkal lehetne megfogalmazni a harmadik kiadást megelőző tapasztalatokat. Több fiatal nemzedék nevelkedett fel e könyv gondolataival, imáival. Ha egyáltalán mérhető egy imakönyv hatása, akkor azt kell mondanunk: a könyv eddigi kiadásai ott teremtek jó gyümölcsöt, ahol szülők, nevelők nemcsak letudni akarták e könyv ajándékozásával a vallásos nevelés gondjait, hanem együtt forgatták, együtt használták a fiatalokkal. Természetesen az igények időről időre változtak, és könyvünk egyes kiadásai igyekeztek is megfelelni ezeknek az igényeknek.

Az újabb kiadás is tartalmaz némi változást. Helyet kaptak benne közösen végezhető reggeli és esti imák, az önneveléshez szempontokat adó olvasmányok, a magyarországi és jelentősebb külföldi zarándokhelyek ismertetése stb. Változást jelent az is, hogy kisebb formában, zsebkiadásként lát napvilágot, a kiadást megdrágító képek és színes nyomás nélkül.

Imakönyvünk magas követelményeket támaszt. Nem olcsó portékát kínál. Ez talán visszariasztja a féltékenbb fiatalokat vagy nevelőket, akiknek pedig tudniuk kell, hogy csak a magas eszmény vonz, csak az indít igazán küzdelemre énünk visszahúzó erőivel szemben. Sok ima és olvasmány elsősorban fiúkat tart szem előtt. Ez persze a lányoknak is sokat mondhat: ne elégedjenek meg barátaiknál, ismerőseiknél alacsonyabb színvonalú követelményekkel.

Hol használható imakönyvünk? Szinte mindenütt. Különböző templomi szertartásoknál, kiránduláson,

csendes napokon, szünidőben és iskolaévben, baráti körben és csendes magányban. Nagy értéke, hogy az imádkozáshoz inkább mintákat kínál, mint kész sablonokat. Az olvasmányok is inkább azt célozzák, hogy gondolatokat ébresszenek, elindítsák a felfedezés útján a fiatalokat, akik úgysem fogadnak el kész jótanácsokat addig, amíg maguk rá nem jöttek a megoldásra.

Könyvünk szerzője más kultúrkörben élő fiatalokat tartott szem előtt, amikor összeállította ezt az imakönyvet. A Fordító fiatalos lelkesedéssel alkalmazta a marandó mondanivalót újra és újra a helyi viszonyokra a kor követelményeinek megfelelően. Adja Isten, hogy az újabb kiadás is sok öntudatos keresztény fiatallal ajándékozza meg az ezredforduló küszöbén álló egyházat.

ÉLEK...

Mi végre?

Mire valók a bennem bontakozó erők: értelem, akarat, érző szív, vállalkozó szellem és a világ átalakítására való törekvés?

És mindez a gazdagság egy testben, amely erős, egészséges és szép akar lenni.

Gondolkoztál már ezen?

MI VÉGRE?

Nagy dolgokat szeretnél föltalálni... Mit használ mindez, ha életed célját nem találod meg?

Tudod, hogyan kell iránytűvel a helyes utat megkeresni... Mit használ azonban, ha életednek nem tudsz helyes irányt szabni?

Könnyen megoldasz egy matematikai feladatot... De mi haszna, ha életed feladata megoldatlan marad?

Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkének azonban kárát vallja?

Mi tehát az élet célja?

Fordulj Krisztushoz, ő megmutatja!

ISTEN TERVEI

Isten a világot nem magának, hanem az emberek számára teremtette. Neki nincs rá szüksége. De emberekre és a többi teremtetett dologra sincs.

Isten szeretetből teremtett téged.

Isten maga a szeretet.

Az Úr, a te Teremtőd így szólít meg téged:

„Ne félj, mert megváltalak; neveden szólítalak: az enyém vagy.”

Isten azonban még többet nyújt: megengedi, hogy művén munkálkodj: segíts neki boldoggá tenni az embereket itt a földön és az örök életben.

ISTEN MUNKATÁRSA VAGY

Kiáradó szeretetében szét akarja osztani ajándékait az emberek között.

Rád is bízott belőlük, hogy ajándékozd tovább embertársaidnak.

ISTEN AJÁNDÉKAI

Nem ajándék-e kezed, szemed, eszed, szíved, képzeleted, nyelved és minden képességed?

Mindezeket Isten azzal bízta rád, hogy mások boldogítására, életük szebbé tételére használd fel.

„Összehívta szolgálait, s rájuk bízta vagyonát...
Hosszú idő elteltével megjött a szolgálak ura, és számadást tartott.” *(Mt 25,14.19)*

Fejlesszed ki te is képességeidet, hogy előbbre vihesd Isten országának ügyét!

Ne feledd, egy napon neked is számot kell adnod sáfarkodásodról!

EGYMÁSÉRT

Akinek megvan mindene, nincs szüksége mások adományaira.

Ha minden ember ugyanazokkal az adományokkal rendelkeznek, nem nyújthatnának semmit egymásnak.

És akkor te sem kapnál semmit.

Mindent magadnak kellene elvégezned: ebédet főzni, ruhádat megvarrni, szemet bányászni, házat építeni...

Isten azonban jobban elrendezte. Mindenkinnek más-más képességet ajándékozott.

Az egyik embert a fa megmunkálásához szükséges ügyességgel látta el; másiknak hajlamot adott arra, hogy acélt gyártson, vagy esetleg kendőt hímessen; édesanyádnak rátermettséget, hogy jóízű ételt főzzön és gyermekeiről gondoskodjék.

Az egyik éles elmével fölfedezi a természet erőit, miközben a másik ügyes kézzel kenyeret süt neki.

Ez zenei talentumokkal, amaz a szép szó képességével van megáldva, ugyanakkor egy másik növényeket nemesít, vagy a gépkocsit vezeti biztos kézzel.

Isten művében az ajándékozó és a segítő szeretet állandó körforgásban van.

Az orvos gyógyítja a péket, a pék kenyeret süt a kőművesnek, ez házat épít a bányásznak, a bányamunkás szemet fejt a szabónak, aki viszont ruhát varr neki.

Az evangélium jó szolgáját nem a kapott talentumok száma szerint ítélte meg az ura, hanem aszerint, hogy mennyit szerzett hozzá.

„Karoljátok fel tehát egymást, amint Krisztus is felkarolt benneteket Isten dicsőségére.”
(Róm 15,7)

BENNÜNK AZ ISTEN

A világ Teremtője az embereket nemcsak segítőtársainak tekinti. Ennél többet kínál:

„Akiiket Isten lelke vezérel, azok Isten gyermekei.” (Róm 8, 14)

Isteni lényét megosztja, mint ahogy a tűz megosztja hevét a vassal, ha a lángok fölé tartják.

Isten benned lakozik, fölemel magához, minden erejével és teljes szeretetével lelked legmélyébe költözik.

Többnek tekint, mint munkatársának. Meghív nagy családjába, és atyádnak nevezi magát.

Mindannyian testvérek vagytok, mondja az Üdvözítő.

KONKOLY A VETÉSBEN

Te már tudod, Isten csodálatos művét hogyan rontották meg az emberek, és rontják ma is szüntelen.

„A mennyek országa hasonlít ahhoz az emberhez, aki jó magot vetett a földjébe. Amikor szolgálai aludtak, jött az ellensége, és konkolyt szórt a búza közé, aztán elment.”(Mt 13, 24-25)

Az emberek vonakodnak elfogadni Isten terveit. Számításaikból kihagyják az Istent. S a vége? Békétlenség, višszály, meghasonlás.

Az Istentől kapott talentumokkal nem felebarátaitkat szolgálják, hanem önző, egyéni céljaik után loholnak, kizsákmányolják egymást.

Te is látod, mindez hová vezet: háború, szenvedés, gyász, békétlenség a világban. Mindezek oka a bűn, az emberek bűnei, a te bűneid is.

MEGVÁLTÁS

A nagy hálátlanság láttán Isten elfordult az emberektől? Vajon ő is úgy meggyűlölte az embereket, ahogy ők gyűlölik egymást?

Isten a Szeretet.

„Úgy szeretete Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen.”(Jn 3, 16)

Olvasd csak az Isten megtestesülésének csodáját, a Megváltó születéséről szóló örömhirt, olvasd az evangéli-

um minden lapját! Időzz el az Üdvözítő szenvedésének és halálának megrázó eseményeinél!

Mindezt az emberiségért, minden egyes emberért, téérted vállalta magára.

Meg akarta mutatni: Isten szeret téged!

Meg akarta tanítani: szeresd felebarátodat, mint magadat.

Jóvá akarta tenni, amit az emberek elrontottak.

Egyedül ő tudja elhozni számukra az igazi békét.

A TE FELADATOD

A megváltás éppen úgy folyamatos, mint a teremtés. Krisztus azt akarja, hogy emberek folytassák művét a földön.

„Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek.”

(Mk 16, 15)

Krisztusnak szüksége van rád, hogy legyen, aki folytassa, amit ő elkezdett. Szüksége van testedre, lelkedre, értelmedre, akaratodra, szívedre, fiatalos lendületedre. Dolgozz Krisztussal együtt, hogy az embereket boldoggá tedd a földön és a mennyben!

Ha nem működsz közre minden erőddel az emberek javáért, Isten iránti szereteted nem tökéletes.

„Mi tudjuk, hogy a halálból átmertünk az életbe, mert szeretjük testvéreinket. Aki nem szeret, az a halálban marad.” *(1 Jn 3, 14)*

A TE VÁLASZOD

El tudsz képzelni szebb feladatot, mint Krisztus oldalán küzdeni egy jobb világ fölépítéséért, amelyben boldogabbak az emberek?

Tudsz ennél nemesebb programot?... Találsz nála

jobb mestert? Különbet, akire nyugodtan rábízhatod magad?

Világok emelkednek és pusztulnak: nagy vezérek lépnek föl, s utána eltűnnek a feledés homályában.

De Krisztus marad! Egyedül ő tudja az embereket magához láncolni anélkül, hogy egy napon csalódnuk kellene benne.

Aki őt követi, semmit sem veszít, és mindent megnyer.

Akarod követni Krisztust?

El akarod vinni közel kétezer évvel ezelőtt elhangzott, de ma is mindennél sürgetőbb üzenetét ennek a saját maga elpusztításán fáradozó világnak?

Meg akarod mutatni a körülötted élő embereknek, hogy nincs minden veszve, hogy van kiút és megoldás? Hogy érdemes vállalni ezt az életet, hogy lehet szépen, egymással megértésben élni?

Vállalkozol erre a nagy és nemes feladatra?

Akkor Krisztus, isteni Mestered ezt a választ várja tőled:

Kész vagyok, Uram... Követlek, Uram!

Mit remegsz?

Ébredezz!

Út vár!

Kérdezel?

Tenni kell,

Menj már!

Langbehn-Krassói

A keresztény ember két világ polgára. Igazi hazája az égben van, de oda az út a földön át vezet. Ezért a világban nem turista, nem is műkedvelő. Feladatot kell teljesítenie. Feladatot és szolgálatot szeretetből. Útközben építenie kell Isten országát, az igazság és az élet, a szentség és a kegyelem, az igazságosság, a szeretet és a béke országát.

A kereszténynek tudnia kell, hogy a világ és a világ dolgai nem abszolút értékek, hanem Isten erejéből léteznek és élnek. A világ és a dolgok nemcsak dolgok, hanem Isten jelei, személyes ajándékai, szeretetének hírnökei. Isten üzenetét közvetítik, Isten szól azok által hozzánk. A tudós és a technikus, aki a dolgokat megfigyeli, törvényeit felfedezi, erőit hasznosítja, vagy a művész és a munkás, aki a dolgokat alakítja, és ezáltal azok értelmét kifejezi, Isten szavát fejezi ki.

Márton Áron

Mint minden emberben, bennem is megvan az érdeklődés, keresés és vágy az örök iránt. Minden művészet ez irányba nyújtogatja csápjait, hogy túljusson a határon, amely a születéstől a halálig terjed. Ady ezt így fogalmazta meg:

Pogány rímek, muzsikák között
Szomjazok valami örököt.

Ez a szomjúság, keresés bennem is megvan, megvolt, néha kevésbé tudatosan, most pedig egyre tudatosabban. Versenyzői pályafutásom elején azt hittem, végleges és teljes boldogságban lesz részem, ha megnyerem egy világbajnokságot. Nem egyet nyertem meg, hanem ötöt. Ráadásul ugyanannyi csapat-világbajnokságot és egy olimpiai bajnokságot. Tehát messze többet, mint amennyit remélni mertem. De azt a boldogságot, amelyet

valójában reméltem, hogy meg fogok kapni, s amire szerintem az ember teremtvé van, nem találtam meg. Tehát kizárásos módszerrel jöttem rá, melyik irányban kell keresni. A világi értelemben vett sikereknél nem kereshettem. Abban biztos voltam, hogy ennél többre vagyunk teremtvé. Többre, mint erre a kevéskére. Ezért nyílt meg az érdeklődésem az ellenkező irányba.

A rólam készített filmben az újjászületésről kérdeztek. Nos, ez az újjászületési vágy azóta is változatlanul él bennem, s jelenleg is ezt tartom legfontosabb kutatási területemnek: az újjászületést, mégpedig a krisztusi értelemben vett újjászületést. Mert olvasmányaim alapján és az olyan emberekkel való beszélgetésekből leszűrt tapasztalatok alapján, akik életük példájával vonzanak engem, úgy érzem, ez az egyetlen és legfontosabb a világon. És hadd tegyem hozzá: úgy érzem, mindenkinek ez kellene, hogy a legfontosabb legyen.

Balczó András

Isten barátai

**„S én veletek vagyok mindennap,
a világ végéig.”**

(Mt 28, 20)

„Szeressétek egymást, amint én szerettelek benneteket.

Senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja barátaiért.

Ha megteszitek, amit parancsolok nektek, a barátaim vagytok.

Nem nevezlek többé szolgának benneteket, mert a szolga nem tudja, mit tesz ura.

Barátaimnak mondalak benneteket, mert amit hallottam Atyámtól, azt mind tudtul adtam nektek.

Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak benneteket, s arra rendelvelek, hogy menjetek, teremjete gyümölcsöt, maradandó gyümölcsöt.

Akkor mindent megad nektek az Atya, amit a nevemben kértek tőle.

Ezt a parancsot adom nektek: szeressétek egymást!”

Krisztus szavai

(Jn 15, 12-17)

Gondold meg Jézus szavait:

Barátaim vagytok, ha megteszitek, amit parancsolok nektek...

Ez a Krisztussal való barátság bensőségebbé válhat minden emberi barátságnál.

Megkeresztelve

Istennek egyszülött Fia a megtestesülés révén végérvényesen összekötötte magát az emberi természettel. Azóta a keresztség által részesülhetünk az ő isteni természetében.

Amióta megkereszteltek, a te életedben is működik a kegyelem. Keresztoszüleid akkor megígérték helyetted, hogy megmaradsz Krisztus barátságában, és az Istentől kapott kegyelmet híven megőrzöd.

Krisztus tebenned, te Krisztusban

Felnőttél. Magad viseled a felelősséget. Nem elégedhetsz meg azzal az ígérettel, amelyet mások tettek helyetted. Magadnak kell határoznod, barátságban maradsz-e Krisztussal, vagy visszautasítod őt.

Krisztus nem kényszerít. Barátságot nem lehet erőszakolni.

A jó barát szabadon mondja ki az Igen-t, és utána odaajándékozza mindenét barátjának.

Krisztus föláldozta magát érted. Most tőled várja, hogy teljesen őrá bízod magad. Be akar hatolni gondolataidba, tetteidbe. Azt akarja, egészen övé légy, hogy életműve benned s általad folytatódjék.

Gondolataidban, tetteidben légy mindig az Üdvözítővel, hogy te is elmondhasd Szent Pállal:

„Élek, de már nem én élek, hanem Krisztus él
énbennem !” (Gal 2, 20)

„Számomra az élet: Krisztus!” (Fil 1, 21)

Atya, Fiú, Szentlélek

*Krisztus mindent az Atyától kapott. Ha Krisztussal
vagy, az Atyával vagy. Isten gyermeke vagy.*

*Krisztus által és Krisztussal együtt nevezheted Istent
Atyádnak.*

Azt mondja az Üdvözítő:

„Aki szeret engem, az megtartja tanításomat, s
Atyám is szeretni fogja. Hozzá megyünk, és
benne fogunk lakni.” (Jn 14, 23)

*Az Atya és a Fiú között öröktől fogva egy végtelen
szeretet árad: a harmadik isteni személy, a Szentlélek.*

*Ha Krisztust elfogadod, megkapod a Szentlelket,
aki Krisztust az Atyával, az Atyát a Fiúval összeköti.*

Gondolj Jézus szavára:

„S a Vigasztaló, a Szentlélek, akit majd ne-
vemben küld az Atya, megtanít benneteket
mindenre, és eszetekbe juttat mindent, amit
mondtam nektek.” (Jn 14, 26)

*Amikor megkapod a kegyelmet, a Szentháromság-
gal kerülsz belső kapcsolatba. A háromszemélyű Isten
jön hozzád: Atya, Fiú, Szentlélek.*

*Ezért élj és cselekedj mindig az Atya, a Fiú és a
Szentlélek nevében!*

Tettre kész szívvel

*Az isteni kegyelem eláraszt, és képessé tesz arra,
hogy Isten művén munkálkodj.*

Nagy dolgokat alkothatsz akár a tudomány, akár a

művészet területén; legyen tied akár az egész világ: ha nem vagy a kegyelem birtokában, a legdrágább kincsöd hiányzik.

Életed legfőbb értelme, hogy megszerezd Krisztus barátságát. Tedd mennél bensőségebbé, s szívesen hozd meg mindenkor azt az áldozatot, amelyet ez a barátság megkíván. Vagy talán lehetséges barátság lemondás nélkül?

Krisztus barátsága az egyetlen kincs, amelyet nem vehet el tőled senki. Örökké tiéd marad.

Szíved legyen mindig nyitva Krisztus barátságának befogadására!

Fordulópont

Eddig talán más célok vezéreltek, s az élet nagy kérdéseiről is más elképzeléseid voltak.

Ha Krisztus barátja akarsz lenni, felül kell vizsgálnod eddigi éveidet, rendezned kell dolgaiddat, s meg kell szabadulnod minden olyan tehertől, amely akadályozna új életed kibontakoztatásában. S amíg lélekben meg nem erősödsz, néhány korábbi baráttól, társaságtól, esetleg bizonyos olvasmányoktól is átmenetileg távol kell magadat tartanod. Különösen akkor, ha az említettek csak visszahúznak régi, beidegzett rossz szokásaidhoz, esetleg súlyos vétségeidhez.

Keress olyan lelkiatyát, akiben bízol, akinek minden titkot bátran feltárhatod. Keresd azoknak az embereknek az ismeretségét, akikről tudod, vagy sejtöd, hogy hitük szilárd, életük kiegyensúlyozott. Figyeld meg mindennapjaikat, s kérd ki olykor tanácsaikat.

Amikor Istennel és embertársaiddal nincsenek rendezetlen ügyeid, és a szentgyónásban, szentáldozásban szívből kiengesztelődöttél Istennel és emberrel, a megszentelő kegyelem állapotában vagy, amely minden kereszténynek természetszerű — mondhatnánk így is: boldog — állapota.

Ma, amikor az emberi kapcsolatokat oly sok konkoly mérgezi, legalább a mi szívünk álljon tisztán, legalább a mi lelkiismeretünk legyen mindig tiszta! Gondold csak meg, mit jelent ez számodra és környezeted számára!

Maradj meg mindig ennek a kegyelemnek a birtokában!

Imádd a háromszemélyű egy, igaz Istent!

Ebben akarnak neked segíteni a következő imádságok.

*

**Ha Isten kegyelme betör az emberi szívbe,
az mindenre elég erőssé válik.**

Kempis Tamás

*

Élj a kegyelemben!

Láthatatlan sugarak

Uram, Istenem, te munkálkods bennem. Gyakran előfordul ugyan, hogy ezt nem érzem, bár gondolataimat nem nehéz erre hangolnom.

E pillanatban is például körülvesznek a rádióadók láthatatlan sugarai. Mindenütt ott vannak, körülvesznek engem is, itt vannak jobbról, balról, könyveim között és tagjaimban.

Elég volna egy rádiót bekapcsolni, a hullámhosszat az adóra állítani, és már hallhatnám is a műsort.

A világ minden tájáról foghatok így föl sugarakat.

Így töltik be kegyelmed sugarai a világegyetem minden pontját. Működsz mindenütt, lelkembe hatolsz. Bárhol vagyok, hatásod alól nem vonhatom ki magam. Atyai gondoskodásod mindenüvé elkísér.

Gyakran hiányzik azonban belőlem az összeszedettség, hogy megfigyeljem, ami bennem végbemegy. Sokat bánkódom e szétszórtság miatt, és szánom bűneimet, amelyek akadályozzák bennem munkálkodásodat.

Segíts, hogy soha tőled el ne szakadjak, és szavadra mindig készen álljak!

A rámbízott feladatokat szorgalmasan akarom teljesíteni, és nem engedem, hogy tőled bármi eltérítsen.

Légy útitársam!

Isteni Üdvözítő, légy útitársam, mint ahogy társa voltál az Emmausz felé tartó tanítványoknak!

Szomorúan és elhagyottan vándoroltak az úton, amely keresztedtől indult el. Ekkor találkoztak veled, anélkül hogy fölismertek volna.

Szavad új életet öntött beléjük, és csak akkor ismer-tek rád, amikor megszegtéd nekik a barátság kenyerét.

Uram, emlékeztess majd erre azokban az órákban, amikor letörtt vagyok, képtelen arra, hogy tovább menjek!

Jusson eszembe, te bennem élsz, a közelemben vagy.

Ekkor ahelyett, hogy önmagamba és fájdalmamba burkolóznék, téged foglak keresni.

És utána újra a te barátságodban akarom járni bátran és vidáman a kötelesség útját.

Vidám órákban

Isteni Üdvözítő, mily szép az élet! Kész vagyok mindent magamba fogadni, ami szép: a tündöklő kék eget, a lebukó napot, a távoli muzsikaszó hangfoszlányait...

Boldogan ajánlom fel neked ifjúságomat. Csak ér- ted akarok élni! Csak veled és benned ilyen boldogító az élet.

Uram, mindezt te ajándékoztad nekem. Teljes szívemből adok hálát a napnak minden percéért.

Isten bennem él

Istenem, aki a kegyelem által bennem élsz, imádlak teljes szívemből.

Mint az izzólámpa, amely fénytelen és hideg, de elektromos árammal töltve vakító fényt szór: úgy változik át lelkem kegyelmed érintésére.

Mint a tűz fölé tartott vas, úgy izzik a lelkem kegyelmed isteni tüzeiben.

Mint ahogy a természetben a napsugár melegére megmozdul az élet, úgy bontakozik ki lelkem kegyelmed fényében.

Látni és tapintani nem tudom ugyan kegyelmedet, de az mégis létezik. Olyan biztosan hiszek benne, mint a tűz, a nap és az elektromos áram hatásában.

Vannak percek, amikor titokban valami megérint, valahol a lelkem legmélyén. Itt él az emléke bennem, mintha tegnap lett volna... *(Gondolj arra az órára, eseményre, amellyel kapcsolatban ez történt.)*

Igen, akkor éreztem igazán, mit jelent ez: az Isten bennem él...

Teljes szívemből hálát adok, Uram, a belső örömeknek e fölemelő perceiért. Életem legszebb napjai voltak ezek, amikor hozzád ennyire közel voltam.

Uram! Add, hogy benned éljek, benned haljak!

*

Egyek vagyunk Krisztusban

Uram, Jézus Krisztus, te szerezted vissza kereszthaláloddal az emberiségnek az eredeti bűn által elveszített isteni kegyelmet.

A keresztség felvételekor ismét részesülünk ebben az isteni kegyelemben, és újra a mennyei Atya gyermekeivé leszünk.

Így alkot plébániánk minden hívője, egyházunk minden tagja egyetlen hatalmas, nagy családot.

Te pedig közöttünk élsz titokzatos módon. Mint egy testnek a tagjai, úgy vagyunk mindannyian összekötve veled. Igaz, amit Szent Pál apostol mond: „Ti Krisztusnak teste vagytok s egyenként tagjai.” *(1 Kor 12, 27)*

Így értem meg, amit az egyház tanít, hogy mindannyian Krisztus titokzatos testéhez tartozunk.

A te kegyelmed által megszentelt emberek egy nagy életközösséget alkotnak. Segítenek egymáson, s összeköti őket a közös célra való törekvés.

Uram, hiszek a szentek közösségében, a testvéri segítőkészségben, amely egyesít minden lelket az égben, a tisztítóhelyen és a földön.

Uram! Hiszek az embereknek ebben az általad alapított nagy közösségében. Erősítsd hitemet, hogy az emberek iránti szeretetben napról napra igazibbnak bizonyuljon!

*

Szőlőtő és szőlővessző

Te mondtad, Uram: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők.” (*Jn 15, 5*)

A szőlőtövet gondolják, hogy vesszőket hajtsa, mert így bontakozik ki igazi életeréje. Hasonlóképpen te is eljössz hozzánk, és azt akarod, hogy terveid általunk valósuljanak meg.

Ne engeddd, hogy hiába legyen a megváltás számomra s embertársaim számára: szüleimnek, testvéreimnek, rokonaimnak, barátaimnak és mindazoknak a számára, akik közel állnak hozzám.

Vesszők nélkül a tőke csak terméktelen növény.

A mi hivatásunk az, hogy kereszthalálod erejét és gyümölcsseit elvigyük szerte a világba mindenüvé.

Segíts, hogy megváltásod műve bennem el ne akadjon, hanem egész életem dicsőítő visszhang legyen szeretetedre! Halljanak meg ebből a visszhangból valamit legalább azok, akik körülöttem élnek, dolgoznak, s érezzék meg rajtam, hogy a hozzád tartozás nem rabságot, hanem felszabadulást jelent.

Nem hozhat a szőlővessző gyümölcsöt, ha a szőlőtőről levágják. Ne engedd, Uram, hogy elmessem a vesszőt, mely összeköt veled. A levágott vessző rövid életű, új hajtást nem hoz, gyümölcsöt sem terem. Istenem, de sok az elszáradt vessző körülöttünk!

Olyan szőlővessző akarok lenni, amely mindig belőled hajt, mert egyedül te vagy az élet örök forrása.

*

Isten, aki — mondják: fűben, vízben, fában
bújkálsz, mint mosoly a szerelmes lányban,
ki a költőknél jobban kinyitottad
nagyanyám két fülét szózatodnak,
nekem, ki mint süket s vak tétova lábon
dülöngtem e pergő világon,
tedd meg nekem is, hogy úgy, mint ő, füleljek
szavadra, s szavadra oly bátran feleljek.

Illyés Gyula

*

Szeressetek minden embert!

Uram, azért jöttél, hogy minden embernek segíts megtalálni élete igazi értelmét, s ezáltal boldog lehessen.

Mindenkit egyformán meghívtál arra, hogy a barátod legyen. Senkit sem zártál ki barátságodból.

Meghívtál minden embert, aki valaha élt és élni fog a földön: rokonaimat, barátaimat, ellenségeimet; távoli népek fiait: eszkimót, hindut és zulukaffert; minden foglalkozásút: minisztert, bányászt, földművest, orvost és a nyomdászt, aki e könyvhöz most a betűket szedi.

De nemcsak a hívőket, hanem azokat is meghívtad, akik nem hisznek benned, akik üldöznek téged, tagadják létedet, vagy azt, hogy Isten vagy.

Uram, te mondtad, hogy szeressük egymást. Kérlek, tedd szívemet a tiédhez hasonlóvá, hogy mindenkit szeretetébe fogadhasson.

Te tanítottál meg imádkozni: Atyánk, bocsásd meg vétkeinket, miként mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek.

Engedd kérnünk, hogy jöjjön el az ő országa, de ne csak nekünk, hanem ellenségeink számára is. Adja meg nekik is a mindennapi kenyeret, éppen úgy, mint nekünk.

Senkit sem hagyhatok ki imáimból. Senkit sem hagyhatok ki szeretetemből. Senkit, mert te mindenkit meghívtál a veled való örök barátságra.

Mint keresztény akarom legyőzni magamban a pogány önzést, azt, hogy csak barátaimat szeretem.

Te mondtad, hogy barátaikat a pogányok is szeretik.

Engedd, hogy a szó igazi értelmében lehessen katolikus, ami általánost, egyetemest jelent. Egyetemest az imádságban és a szeretetben is.

Uram, add, hogy minden embert úgy szeressek, ahogy te szeretted őket!

Én vagyok a világosság

Te mondtad, Uram: én vagyok a világosság.

Amióta melletted vagyok, úgy érzem, világosság gyúlt az életemben.

Nem mindegy, hogy egy táj napsugárban fürdik, vagy sötétség borul rá.

Hasonló a különbség a kegyelemmel elárasztott és a bűn sötétjében botorkáló lélek között.

Ahogy a napfény rügyeket pattant, úgy kelti föl lelkemet a te malasztod, hogy az örök élet számára gyümölcsöt hozzon.

Ahogy a fény meleget áraszt, úgy kap erőre lelkem is kegyelmed által.

Ahogy felmelegítik a sugarak a levegőt, és az fölfelé száll, úgy vonz engem is hozzád a te kegyelmed.

Uram, légy az én világosságom!

*

Éltető levegő

Levegő nélkül nincs élet. Nélküled, Uram, nincs lét.

A levegő láthatatlan, nem tudom megfogni. Istennem, téged sem tudlak érzékszerveimmel tapasztalni, és te mégis itt vagy, körülveszel engem legbensőmig, mint ahogy a levegő körülvesz és átjár.

A meleg napsugár néha kicsal a mindennapi élet szürke egyhangúságából a szabad természetbe, ahol mélyeket szívok az éltető, friss levegőből.

A léleknek is szüksége van lélegzésre.

Néha le kell ráznom a mindennapi élet terhét, hogy megkereshesselek a magányban és az imádságban.

A fülledt, fertőzött, rossz levegőben az az érzésem, megfulladok, és igyekszem mielőbb a szabadba jutni.

A kísértésben éppen így kell cselekednem, Istennem. Lelkiismeretemnek jeleznie kell, hogy friss levegő után kívánczik.

Hanyagságom, nemtörődőmségem következtében azonban lelkiismeretem eltompulhat...

Segíts, Uram, hogy mindig érzékeny legyek a lelkiismeretem!

Ha azt akarom, hogy szabadabban lélegezhessem, és egészségesebben élhessek, növelnem kell tudóm befogadóképességét.

Lelkem szabadsága, egészsége pedig arra kötelez, hogy egyre erősödjék bennem az utánad való vágyódás, Istenem.

Uram, add meg nekem a szabad lélegzetvétel tiszta örömét!

*

A szentírás és a szentatyák legtöbbször a *fényhez* hasonlítják a kegyelmet. Isten a legtisztább fényforrás, rá sugarozza a maga világosságát az emberre, aki ezáltal a világosság fia lesz, és a világosság cselekedeteit viszi végbe. Ebben a szemléletben a kegyelem tűz is, mely a lelket átizzítja, rozsdától megtisztítja, széppé, meleggé, hajlékonyá teszi; úgy van vele, mint a havasi mészkő szirtcsúcsok: beszívják az augusztusi nap sugarait, és azután rózsaszín izzásban visszasugározzák az esthomályban.

A kegyelem *Isten magja*, mely Isten életét ülteti át a lélekbe. Mikor a költő azt mondja: „Kedvemnek ha magja volna, elvetném a hó felett; ha kikelne, rózsaerdő koszorúzná a telet”, csak merész óhajt fejez ki, amelyet ember meg nem valósíthat. Isten kedvének azonban van magja: elveti a bűnbe fagyott világ fölött, és nyomán a természetfölötti élet rózsaerdője koszorúzza telét. Ebben a gondolatkörben mozog Szent Pál szép hasonlata is: Vad olajfa az ember, és Isten beléoltja a nemes ojtóágot, a kegyelmet, saját magának életelvét; sőt merész megfordításban: az ember ezt a vad olajsarjat beléoltja Krisztusba, a nemes olajágba.

A kegyelem új lélek, *isteni lehelet*, mely új életet csókol bele a bűnben elgémberedett emberbe.

A kegyelem *isteni szó*, mely Isten szívéből jön, és az ő legbensőbb titkairól, legédesebb szent szeretetéről oly bensőséggel, melegséggel és közvetlenséggel szól, hogy az

embernek a lelkébe markol, és azt a maga tartalma szerint gyarapítja és alakítja.

Schütz Antal

Ha igazán el akarod magadban mélyíteni a kegyelmet, fordulj gyakran ahhoz, aki „kegyelemmel teljes”. Isten akaratából ő lehetett a kegyelem közvetítője, ő ajándékozta nekünk a Megváltót.

Imakönyvedben sok imát találsz Nagyasszonyunkhoz, a Szeplőtlen Szűzhöz.

A kegyelmet a szentségek által nyerhetjük el. Imádkozd újra meg újra a szentségek kegyelmet közvetítő imádságait. Megtalálod őket ebben a könyvben.

*

Az ember csak azáltal éli meg igazi mivoltát, hogy teljesen odaadja létét; csak így érti meg, hogy élete még nem zárult le, van valami, amiért érdemes élnie. Akármilyen az: szerelem, barátság, szolgálat, felfedezés, munka, párt, életmű, kert. A „feltétlen” ezerféleképpen tud megnyilatkozni. A fontos az, hogy az ember olyan valóságnak adja át magát, amelyet itt és most nagyinak és fontosnak él meg, nagyobbak és fontosabbnak önmagánál.

A mi hitünk Jézus Krisztusban gyökerezik. De van másfajta hit is: ezért találkozunk úgynevezett hitetlenekben annyi emberi melegséggel és jósággal, ami megszégyenít bennünket.

Aki hisz, fel akarja törni a jelent, hogy legyen jövője. A jelent azonban csak olyan valami törheti fel, ami egyben fölülmúlja. Így a lét megnyílik. A jövő lehetségessé és követelménnyé válik.

Boros László

**Szemek tükréből tekint rád az Isten,
hívó karok erdeje nyúl feléd,
jóság harangoz milliónyi szívben,
és átölel a mérhetetlen ég.**

**Közös folyamba ömlik ér az érrel
és hömpölyög a négy égtájon át
Gondolatod a csillagokig ér fel,
s tekinteted a jövőbe lát.**

**Tiéd a kor, hogy titkukat kitárva,
úr légy a teremtetett dolgok felett,
és lelkedből áradjon a világba
türelem, béke, hűség, szeretet.**

**Perceidet az Idő tovahordja,
s mind teljesebbé gyarapszol naponta.**

Balássy László

A keresztség szentsége

A keresztség szentségét Krisztus Urunk rendelte azok számára, akik gyökeresen szakítani akarnak élet-szemléletükkel, hogy így, mintegy újjászületve már az ő tanítása szerint, elsősorban Isten és az emberek iránt tanúsított szeretetének példája szerint éljenek.

Egyházunk történetének már a legelején igen bensőséges és ünnepélyes formában tették le a keresztségi fogalmat azok, akikben megérlelődött a komoly és felelősségteljes elhatározás, hogy ők is vállalkoznak Krisztusnak a felebaráti szeretetről, az ellenség szeretetéről meghirdetett merész és forradalmi eszméinek a mindennapi gyakorlatban való megvalósítására.

Életüknek ez a lépése sorsdöntő jelentőségű volt. Ettől kezdve ugyanis nemcsak egyházunk közösségének szeretetében részesültek, de osztoztak velünk a megpróbáltatásokban is. Hiszen keresztény mivoltuk súlyos kötelességekkel járt. Nem egyszer társadalmi pozíciójukat fenyegette, sőt vértanúságot követelt.

Ezért érthető, hogy az őskeresztények gondosan utánanéztek a jelentkező erkölcsi magatartásának, egész jellemének, mielőtt megkeresztelték. A jelöltnek mindekelőtt élete jó példájával kellett bizonyítania szándékának komolyságát. A próbaidő letelte, valamint hitünk alapismereteinek elsajátítása után maga az egyházközség döntött, lelkileg elég erős-e, méltó-e a „katechumen” a szentség felvételére.

*Az üldözések idején még szigorúbbak voltak a feltételek. Hogy ne férközhessék a keresztények soraiba áru-
ló, csak azok jelentkezését fogadták el, akiknek megbíz-*

hatóságáról és őszinte szándékáról a hívek közül valaki kezeskedett. Ebből a gyakorlatból maradt ránk és létezik ma is a keresztszülői tisztség intézménye.

Kereszténynek lenni rangot, megtiszteltetést jelentett. Olyannyira, hogy keresztény elődeink a magán- és társadalmi életben tanúsított magatartásukkal kivívták azok csodálatát is, akik üldözték őket.

Azokban az időkben gyakran előfordult, hogy egyszerre egész családok kérték felvételüket az anyaszent-egyházba. Az ilyen esetekben a kisgyermeket is megkeresztelték, mivel vallásos nevelésüket a családi környezet biztosította. Később ennek a megfontolásnak az alapján a már keresztény szülők gyermekeit szintén megkeresztelték, nem várva a szertartással a felnőttkorig.

Így alakult ki az a hagyomány, melyet követve téged is elvittek szüleid a templomba, hogy megkereszteljenek, hogy keresztény légy, és szüleidhez, minden keresztény elődödhöz hasonlóan te is fölvedd a küzdelmet az emberek életét megrontó minden gonoszság ellen, s megmutasd: lehet Krisztus tanítása szerint szépen és boldogan élni ma, a huszadik században is. (Vajon mennyit sikerült eddig megvalósítanod ebből?)

Mindenesetre illő, hogy megtudd, mi történt a keresztkútnál veled. Bizonyára érdekelnék azok az imák, melyeket érted mondtak, s tudni akarsz az egyház tanításáról, valamint a hitvallásról és ígéretről, amelyet szüleid, keresztszüleid tettek helyetted.

Olvasd el néha ezeket az imákat, és gondold végig a szertartást! Esetleg keresztelésed évfordulóján, neved napján — mert nevedet ekkor kaptad —, vagy olyankor, ha keresztelési szertartásra mégy. De téged is megkérhetnek egyszer, légy valakinek a keresztszülője, s vállald hitének növekedéséért a védnökséget. Örömmel fogadd ezt a szép tisztséget, de ne feledd, hogy ezzel nagy felelősséget is vállalsz magadra!

Az ősegyházban a jelölteket hosszú időn át készítették elő a keresztség föl vételére. Ebből is kitűnik, mennyire fontosnak tartották.

Ma egyetlen nagy ünnep. De most is egész életünkre szól...

A templomba érkezéskor

A pap a keresztyények köszöntésével fogadott benneteket: Dicsértessék a Jézus Krisztus!

*Hozzá tartozó id így feleltek: **Mindörökké. Ámen.***

Pap: Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében.

*Mind: **Ámen.***

Pap: Kedves keresztyény hívek! A szülők számára nagy ajándék a gyermek. A keresztyén szülők ezt az ajándékot Istennek, minden élet forrásának köszönik meg. Szent hitünk tanításából azt is tudják, hogy Isten, a mi mennyei Atyánk a keresztség által isteni életében részesíti az embert. Gyermekevé fogadja, a Szentlélek templomává és a mennyország örökösévé teszi.

Kedves Szülők! Ti is azért hoztátok el újszülött gyermekeketek ide az Isten házába, hogy erre az isteni életre vízből és Szentlélekből újjászülessék, és Krisztus titokzatos testének, az egyháznak tagjává legyen.

Krisztus egyházának nevében kérdezem: Mi a gyermek neve?

Szüle id: N...

Pap: A gyermek védőszentje tehát Szent N... lesz. Mit kérték Isten egyházától N... számára?

*Szüle id: **A keresztséget.***

A pap ezután így vagy hasonló szavakkal szólt szüle idhez:

Kedves Szülők! Nektek, akik gyermekeitek számára a keresztséget kéritek, kötelességetek lesz őt úgy nevelni, hogy hitünk szerint éljen. Tartsa meg Isten parancsait: úgy szeresse Istent és embertársait, ahogy Krisztus Urunk tanította. Vállaljátok-e ezt a kötelességet?

Szüleid: Vállaljuk.

A pap most keresztszüleidhez fordult: Keresztszülők! Megígéritek-e, hogy támogatjátok e gyermek szüleit vállalt kötelességük teljesítésében?

Keresztszüeid: Megígérjük.

A pap most hozzád szólva így folytatta: N...! Nagy örömmel fogad téged a keresztény közösség. Ennek a közösségnek a nevében most megjelöllek a kereszt jelével. (Homlokodra keresztet rajzolt, majd utána így szólt:) Kedves Szülők és Keresztszülők! Jelöljétek meg ti is a gyermek homlokát Krisztusnak, a mi Üdvözítőnknek szent jelével!

Miután szüleid és keresztszüeid is megjelölték homlokodat, a pap a szentírásból egy szabadon választott részt olvasott fel, azután a szülők és keresztszülők kötelességéről beszélt, és így folytatta:

Kedves Testvéreim! Kérjük a mindenható Istent, hogy árássa irgalmát erre a gyermekre, valamint szüeleire, keresztszüeleire és minden megkeresztelt emberre!

Add, Urunk, hogy akit a kereszttel megjelöltünk, élete egész folyamán nyíltan megvallja Krisztust, az Isten Fiát!

Hívek: Kérünk téged, hallgass meg minket!

A pap ezután Isten szentjeinek közbenjárását kérte számodra, majd azért imádkozott, hogy törjön meg rajtad a gonosz lélek hatalma. Aztán így folytatta:

Védelmezzon téged Krisztusunk, a mi Üdvözítőnk ereje! Ennek jeléül megkenünk téged az üdvösség olajával Krisztusban, a mi Urunkban, aki él és uralkodik mindörökkön örökké.

A gonosz lélek kísértéseinek való ellentmondás harcot jelent egy egész életre. Ehhez a harchoz adott neked erőt az egyház a keresztelendők olajával. Amint az ókorban is olajjal kenték meg a versenyző atlétákat, úgy kente meg most a pap homlokodat.

A keresztelés

Pap: Kedves Szülők és Keresztszülők! A gyermeknek, akit az egyház színe elé hoztatok, Isten jósága új, kegyelmi életet ad vízből és Szentlélekből. Neveljétek majd őt szent hitünk tanítása szerint! Féltő gonddal ügyeljétek arra, hogy az isteni élet napról napra növekedjék benne, és azt a bűn soha meg ne fertőzze. Reméljük, hogy hitbeli meggyőződésetek hozott ide benneteket, és így készségesen vállaljátok a gyermek megkeresztelésével járó köteleességeket. Gondoljatok arra, hogy ti is részesültetek a szent keresztségben! Mondjátok tehát ellent a bűnnek! Ez az egyház hite, és ebben a hitben kereszteljük meg gyermeketeket. Ellene mondtok-e a sátánnak?

Szüleid és keresztszüleid: Ellene mondunk.

Pap: És minden cselekedetének?

Szüleid és keresztszüleid: Ellene mondunk.

Pap: És minden csábításának?

Szüleid és keresztszüleid: Ellene mondunk.

Pap: Hisztek-e Istenben, a mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtményében?

Szüleid és keresztszüleid: Hiszünk.

Pap: Hisztek-e Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában, a mi Urunkban, aki Szűz Máriától született, kínhalt szenvedett, de föltámadt a halálból, és ül az Atyának jobbján?

Szüleid és keresztszüleid: Hiszünk.

Pap: Hisztek-e a Szentlélekben, a katolikus anyaszentegyházban, a szentek közösségében, a bűnök bocsáztatában, a testnek föltámadásában és az örök életben?

Szüleid és keresztszüleid: Hiszünk.

A pap ezután ismét kérdést intézett szüleidhez és keresztszüleidhez, megnevezve téged:

Akarjátok-e, hogy N... elnyerje a keresztséget az egyház hitében, amelyet az imént mindnyájan megvallottunk?

Szüleid és keresztszüleid: Akarjuk.

Most következett az ünnepélyes pillanat, amelyben örök időkre megkereszteltek. A pap háromszor vizet öntött fejedre, és a következőket mondta:

N..., én megkeresztellek téged az Atya † és a Fiú † és a Szentlélek † nevében.

E pillanattól kezdve lettél Isten kedves gyermeke, Krisztusnak testvére, a Szentlélek temploma és a katolikus egyház tagja. A pap ezután krizmával kente meg homlokodat, ezzel ajánlva téged Istennek. Ezután így szólt hozzád:

N..., a keresztségben új teremtmény lettél, és Krisztust öltötted magadra. Ez a hófehér ruha legyen keresztség méltóságod jele! Hozzá tartozóid szava és példája pedig támogasson, hogy ezt a méltóságot tisztán megőrizd az örök életre!

A pap fehér ruhával takart be. A fehér a tisztaság és az öröm jelképe. Az ősegyházban az újonnan kereszteltek egy hétig hordták a fehér kereszteleési ruhát.

Annak jeléül, hogy a keresztség megvilágosít a hit világosságával, a pap égő gyertyát nyújtott szüleidnek és keresztszüleidnek, majd így szólt:

Rátok van bízva a világosság: a hit és a kegyelem fénye, amelyet ez a gyertyaláng jelképez. Óvjátok gondosan, hogy gyermekeketek, akire ma ráragyogott Krisztus fényessége, szüntelenül a világosság fiaként járja az élet útját! Maradjon állhatatos a hitben, és amikor az Úr eljön, elébe járulhasson az összes szenttel együtt a mennyei hazában.

*Végezetül a pap e szavakkal bocsátott el benneteket:
És áldjon meg benneteket a mindenható Isten: az
Atya, † a Fiú és a Szentlélek!*

Mind: Ámen.

Pap: Menjetek békével!

Mind: Istennek legyen hála!

*Isten gyermeke lettél. A fogadott fiúság szent fénye
felragyogott a lelkedben.*

Gyermekkeresztelés, ha világi hívő keresztel

Pap nélküli egyházközösségekben, püspöki engedéllyel nyílik rá lehetőség. A keresztelés szenteltvízzel vagy tiszta vízzel történik. A szülőkön és keresztszülőkön kívül — lehetőség szerint — legyenek jelen rokonok és jóbarátok is. A keresztelést egy alkalmas világi hívő végzi, aki az „Egyetemes könyörgésekkel” kezdi a szertartást:

Kérjük, testvéreim, a mindenható Istent: árássa irgalmát erre a gyermekekre, aki a keresztség kegyelmében részesül, valamint szüleire, keresztszüleire és minden megkeresztelt emberre!

Add, Urunk, hogy a keresztség által ez a gyermek egyházad tagjává legyen!

Kérünk téged, hallgass meg minket.

Hogy a keresztség által a fogadott fiúságot elnyerje!

Kérünk téged, hallgass meg minket.

Hogy ő, aki a keresztség által Krisztus halálába temetkezik, Krisztus föltámadásában is részesüljön!

Kérünk téged, hallgass meg minket.

Hogy a keresztség kegyelme minden jelenlévőben megújuljon!

Kérünk téged, hallgass meg minket.

Hogy Krisztus tanítványai, akik a keresztség által egy testté lettek, a hit és a szeretet egységében mindig megmaradjanak!

Kérünk téged, hallgass meg minket.

Az Egyetemes könyörgést ezzel az imádsággal fejezi be:

Istenünk, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, minden élet és szeretet forrása! Te enyhítetted a szülők aggodalmát, gondoskodsz a veszélyben forgó gyermekekről és szerető gondviselésedet azáltal mutatod meg, hogy újjáteremted őket az örök élet számára. Hallgass meg kegyesen könyörgésünket és ne engedd, hogy ezt a kis gyermeket fogva tartsa a gonoszság! Fogadd be kegyesen Fiadnak országába! Add meg tehát, hogy a vízből a Szentlélek ereje által ő, akinek a(z) N... nevet adjuk, és aki Krisztushoz hasonlóvá lesz halálának szent titkában, részesüljön az ő föltámadásában is! Legyen a te fogadott gyermeked, nyerd el Krisztus örökségét és az egyházban örvendezzék a te társaságodnak egyszülött Fiaddal és a Szentlélekkel együtt mindörökkön örökké! Ámen.

A keresztelest végző hívő a következő szavakkal fordul a jelenlévőkhöz:

Emlékezzünk saját keresztségünkre és valljuk meg hitünket Jézus Krisztusban! Ez a hit az egyház hite, és ebben a hitben keresztelejük meg ezt a gyermeket is.

Hisztek-e Istenben, a mindenható Atyában, mennyei és földi Teremtőjében?

*Jelenlévők: **Hiszünk.***

Hisztek-e Jézus Krisztusban, Isten egyszülött fiában, a mi Urunkban, aki Szűz Máriától született, kínhalt szenvedett; akit eltemettek, de föltámadt a halálból és ül az Atyának jobbján?

*Jelenlévők: **Hiszünk.***

Hisztek-e a Szentlélekben, a katolikus Anyaszent-egyházban, a szentek közösségében, a bűnök bocsánatában, a testnek föltámadásában és az örök életben?

*Jelenlévők: **Hiszünk.***

A keresztelest végző hívő háromszor vizet önt a kereszteleendő gyermek fejére, és közben ezt mondja:

N... én megkeresztellek téged az Atya, † és a Fiú, † és a Szentlélek † nevében.

A keresztelest végző most fehér ruhát helyezhet a gyermekre e szavakkal:

N., a keresztségben új teremtménnyé lettél, és Krisztust öltötted magadra. Ez a hófehér ruha legyen keresztség méltóságod jele, amelyet tisztán kell megőrizned az örök életre. Ámen. **Miatyánk,...**

A keresztség kiszolgáltatója lehetőleg egy vagy két tanúról is gondoskodják és anyakönyveztesse a keresztelest!

Hálaima a keresztség kegyelméért

Uram, Jézus Krisztus, boldog vagyok és köszönöm, hogy meghívtál egyházad közösségébe.

Köszönöm értem elszenvedett fájdalmaidat, dicsőséges feltámadásodat, amelyek mindezt a boldogságot szolgálták.

Köszönöm az azóta rám fordított gondot és törődést; Szűzanyánknak, édesanyádnak köszönöm, hogy oltalmába vett, és vigyázott rám.

Engedd, Uram, hogy veled szoros barátságban tölthessem napjaimat! Gondolataim, szavaim, tetteim a keresztség kegyelmét tükrözzék, hogy hivatásomra méltó lehessenek.

Fölaajánlom neked szüleimet, keresztszüleimet és a papot is, aki engem megkeresztelt. Mindenkit, aki segített abban, hogy megismerhesselek és mind jobban meg-

szeresselek. Világosítsd meg azokat, akiket hozzám küldesz, hogy helyesen szóljanak rólad, és meg tudják jól mutatni, miképpen maradhatok meg barátságodban!

Hit

Uram, Istenem! Hiszem mindazt, amit kinyilatkoztattál, és amit egyházad által hinni tanítasz, mert te igaz Isten vagy. Kérlek, Uram, növeld hitemet!

Remény

Uram, Istenem! Remélem tőled bűneim bocsánatát és azt a kegyelmet, hogy egyszer hozzád kerülök az örök üdvösségre, mert te mindezt megígérted, és te hű és irgalmas Isten vagy ígéreteid teljesítésében. Kérlek, Uram, erősítsd reményemet!

Szeretet

Uram, Istenem! Teljes szívemből és mindenekfölött szeretlek téged, mert te végtelenül jó és szeretetre méltó Isten vagy.

Írántad való szeretetből szeretem felebarátaimat is, mint önmagamat. Kérlek, Uram, tökéletesítsd szeretetemet!

Védőszentemhez

Szent N., a keresztelekor szüleim azt a nevet adták nekem, amelyet te viseltél. Így lettél nekem földi pályámon kísérőm, a mennyben védőszentem.

Ennek a névnek te nagy megbecsülést szereztél az egész világon Isten és az emberek előtt. Kérlek, segíts mint példaképem, hogy vigyázzak a kegyelem fényére szívemben!

Életed példájából tanuljam meg, hogyan kell Isten akaratát teljesíteni, Krisztushoz, a mi Urunkhoz hű maradni, gondolkodásmódban, magatartásban az igazi keresztények útját járni, hogy majd egyszer veled együtt részese lehessenek az örök üdvösségnek.

Igyekezzél minél többet megtudni védőszentedről, hogy élete serkentésül, példaképül szolgáljon számodra!

HISZEK

*az Istenben, mindenható Atyánkban,
mennynek és földnek Teremtőjében;
és Fiában, Jézus Krisztusban,
a mi Urunkban, kit Szűz Mária
a Szentlélektől fogant,
és a világra szült,
akit Poncius Pilátus idején megkínóztak,
meghalt, és eltemették.
Alászállt a holtak közé,
harmadnapon a halálból föltámadt,
fölment a mennybe,
ott ül a mindenható Atyaistennek jobbján,
onnan jön majd ítélni élőket és holtakat.*

HISZEK

*a Szentlélekben,
az egyetemes keresztény
anyaszentegyházban,
a szentek közösségében,
bűneink bocsánatában,
testünk föltámadásában
és az örök életben.*

ÁMEN

(Az apostoli hitvallás mai nyelvre átültetett formája)

Imák a Szentháromsághoz

Hitünk középpontja a Szentháromság titka. Amit róla tudnod kell, megtalálod hittankönyvedben.

Keresztvetésünk is a Szentháromság dicsérete: az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Mindig megfelelő tisztelettel és áhítattal vess keresztet! Ez a jel a keresztyének jele, erről ismernek meg bennünket. A szeretet jele, nem a gyűlöleté.

Az egyház minden liturgikus imája a Szentháromság dicsőítésével zárul.

Ha imánkat az Atyához intézzük, hozzáfűzzük: a mi Urunk, Jézus Krisztus által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Amikor Krisztushoz imádkozunk, így zárjuk: aki élsz és uralkodol az Atyával és a Szentlélekkel egységben, mindörökkön örökké. Ámen.

Gyakran ezt is imádkozzuk: Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek, miképpen kezdetben, most és mindörökké. Ámen.

Figyelemmel és mély összeszedettséggel imádkozd mindezeket, hogy a Szentháromság iránti tisztelet mindinkább elmélyüljön benned!

Téged, Isten, dicsérünk

(Te Deum)

Téged, Isten, dicsérünk, téged Úrnak ismérünk.
Téged, örök Atyaisten, mind egész föld áld és tisztel.

Téged minden szép angyalok, kerubok és szeráfkarok, egek és minden hatalmak szüntelenül magasztalnak.

Szent vagy, szent vagy, erősséges szent Isten vagy!

Nagyságoddal telve ég, föld; dicsőséged mindent bétölt. Téged dicsér, egek Ura, apostolok boldog kara. Dicséretes nagy próféták súlyos ajka hirdet és áld. Jeles mártírsegek magasztalnak tégedet.

Vall tégedet világszerte szent egyházad ezerszerte. Ó, Atyánk, téged s mérhetetlen nagy fölséged, s azt, ki hozzánk tőled jött le, Atya igaz Egyszülöttje, és áldjuk veled Vigasztaló Szentlelkedet.

Krisztus, Isten Egyszülöttje, király vagy te mindörökre. Mentésünkre közénk szálltál, szűzi méhet nem utáltál. Halál mérgét megtiportad, mennyországod megnyitottad. Isten jobbján ülsz most széket, Atyádéval egy fölséged, onnan leszel eljövendő, mindeneket ítélendő. *(Letérdelünk.)*

Téged azért, Uram, kérünk, mi Megváltónk maradj vélünk! Szentjeidhez végy fel égbe, az örökös dicsőségbe. Szabadítsd meg, Uram, néped, áldd meg a te örökséged. Te kormányozd, te vigasztald, mindörökké felmagasztald! *(Felállunk.)*

Mindennap dicsérünk téged, szent nevedet áldja néped. Büntől e nap őrizz minket és bocsásd meg vétkeinket! Irgalmazz, Uram, irgalmazz, híveidhez légy irgalmas!

Kegyes szemed legyen rajtunk; tebenned van bizodalmunk!

Te vagy, Uram, én reményem, ne hagyj soha szégyent érnem!

A Szentháromsághoz

Szentháromság egy Isten! Mi, a te teremtményeid, nem vagyunk egyedül a világban. Nem hagytál bennün-

ket magunkra, nem hagysz társtalanul, fáradtan vándorolnunk egy távoli, hideg, közömbös istenség felé.

Velünk vagy, mint a család atyja övével. „Atyánk”-nak szólíthatunk téged, s magunkat gyermekeidnek nevezhetjük.

És te, Urunk, Jézus Krisztus, eljöttél közénk, hogy megmutasd nekünk az emberhez méltó élet szép példáját. Isten létedre testvérünk, barátunk lettél.

És te, Szentlélek, isteni Szeretet, aki az Atyát és a Fiút összekötöd, ajándékunk lettél, hogy szívünket Krisztus szeretetére és szolgálatára buzdítsd. Elöttünk jársz, világítod az utat, melyen járunk, hogy Krisztus hű követői maradhassunk.

Atya, Fiú és Szentlélek! Hadd élhessek én is Szentháromságtok fényében és melegében!

A mindennapi élet hajszájában sohase feledjem, hogy a Szentháromság bennem él, s erőt ad minden küzdelemben!

*

Isten azért fedte föl a Szentháromság titkát, hogy könnyebben tudjunk vele személyes kapcsolatba lépni. Van, aki legszívesebben édesapát lát a jó Istenben. Hisz tőle származik minden apai és anyai szeretet itt a földön. Úgy gondoskodik rólunk, mint gyermekeiről. Milyen megható szeretettel beszélt mindig mennyei Atyjáról Jézus Krisztus!

Van, aki legkönnyebben Jézushoz tud imádkozni: hiszen magunk elé tudjuk képzelni arcát, ismerjük szavait, és szinte hallani véljük a Mester bátorító, baráti hangját. Barátainak tekint minket, és mindenét odaadta értünk szeretetből.

Van, akit a Szentlélek Isten személye ragad meg. Boldogan gondol arra, hogy a keresztség napja óta szíve a Szentlélek temploma; őt szólongatja imáiban; tőle kér fényt és erőt a mindennapok során.

A jó Isten mindegyik megközelítési módja helyes. Jól teszed, ha mindegyiket megpróbálsz. Így egyre mélyesebbé válik Istenhez fűződő kapcsolatod.

Waigand József

Imák az Atyához

Imáidban leggyakrabban Krisztushoz fordulsz, őt érzed magadhoz a legközelebb, hiszen tudod róla, hogy a földön járt, éppen úgy ember volt, mint mi.

Ne feledd azonban: Krisztus azért jött, hogy megmutassa az Atyát nekünk, közelebb vigyen hozzá bennünket. Élete végén ezt mondta: „Atyám, én megdicsőítettelek téged a földön. A feladatot, amelynek elvégzését rám bízad, elvégeztem... Kinyilatkoztattam nevedet az emberek előtt.” (Jn 17,4-8)

Isten a mi Atyánk — állandóan visszatérő gondolata ez a szentírásnak. Az egyetlen imádság, amelyre Krisztus bennünket megtanított, az Atyához szól: Atyánk, ki a mennyben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod...

A keresztény vallásokon kívül egyetlen vallás sem meri atyának szólítani a Mindenható Istent.

Fordulj mindig bizalommal jóságos és irgalmas szívű mennyei Atyádhoz!

Mennyei Atyánk dicsőítése

A te gyermekeid vagyunk.

Atyánk, irántunk való szereteted abban nyilvánult meg, hogy egyszülött Fiadat küldted a világba, hogy általa fölismerhessük életünk valódi értelmét és igazi célját.

Atyánk, micsoda szeretettel ajándékoztál meg bennünket: gyermekeidnek hívnak, és azok is vagyunk!

Atyánk, Fiad lelkét küldted szívünkbe, aki így imádkozik: Abba, Atya!

Atyánk, te mennyei ajándékokkal és lelki áldások bőségevel halmoztál el bennünket.

Atyánk, te a sötétségtől szabadítottál meg, s szeretett Fiad országába hívtál minket.

Atyánk, te méltóvá tettél, hogy részt kapjunk a szentek örökségéből.

Atyánk, te szerettél bennünket, s kegyelmeddel soha nem múló vigasztalást és reményt adtál.

Atyánk, te fölkelte napodat jókra és gonoszokra, esőt adsz igazaknak és bűnösöknek.

Atyánk, te saját Fiadat küldted hozzánk, hogy mindaz, aki látja a Fiút, és hisz benne, örökké éljen.

Atyánk, te belelátsz a szívek legrejtettebb redőibe.

Atyánk, te tudod legjobban, mire van szükségünk.

Atyánk, te táplálsz az ég madarait és a mezők liliomait.

Atyánk, te olyanokat keresel, akik igazán, lélekben és igaz szívvel imádnak téged.

Atyánk, tőled származik minden közösség mennyben és a földön.

Mindenek Atyja, aki minden fölött, minden által, mindenben vagy!

Világosság Atyja, akitől minden jó adományt kapunk!

Atya, akiben a változandóságnak és mulandóságnak árnyéka sincsen.

Irgalom Atyja és minden vigasztalás Istene, a te gyermekeid vagyunk!

Az Atya fölségéről

Ó, milyen csodálatos, Úristen, a te fényességed! Inkább, hogysem a napfény, megvakítja gyöngye szemünket, ha a hitnek homálya azt be nem kötözi.

Te vagy, én Istenem, minden jónak kútfeje, minden

létezőnek eleje és vége. Te az eget és a földet ujjaiddal hordozod, a tenger vizeit tenyereden méred, a föld kekségét, az eget nagy voltát araszoddal befogod. Te hozzád képest minden teremtet lény csak porocská.

Te kezeidben vannak a világnak határai: benned és teáltalad élnek, mozognak és vannak minden létezők: ha csak szemeidet elfordítod is tőlük, ottan semmivé lesznek. Megrendül a föld, ha csak megtekinted is: te vetettél határt a tengernek; téged dicsérnek az eget és csillagok, melyeket te nevükön hívsz.

Te mindenkben vagy, de be nem rekesztetel; mindenek fölött vagy, de föl nem emeltetel; mindenek alatt vagy, de le nem nyomattatol. Te mindeneket látsz, de magad láthatatlan vagy; mindeneket hordasz, de meg nem terheltetel; mindeneket eltávoztatsz, de el nem távozol; mindeneket igazgatsz bölcsességeddel, tartasz hatalmaddal; munkálkodol minden fáradság nélkül; keresel minket, bár semmi nélkül nem szűkölködöl; megharagzol, noha csendes maradsz; elvátoztatod e világi dolgokat, de soha tanácsodat el nem változtatod.

Ámbár nem szűkölködöl, örülsz a nyereségnek; noha fősvény nem vagy, de uzsorát kívánsz; megfizetsz, akinek tartozol, bár adós nem vagy; elengeded adósságainkat kárvallásod nélkül; mindenütt jelen vagy, noha a hamisak gondolataitól távol vagy; betöltesz mindeneket, fölülhaladsz mindeneket, tartasz mindeneket: jövődők, mulandók előtted jelen vannak.

Te, Uram, idő nélkül örökké való vagy; ki nem terjedsz, mégis mindenütt jelen vagy; sehová nem mégy, mégis mindeneken áthalatsz. Véghetetlen vagy hatalmasságodban, megfoghatatlan bölcsességedben, rettentés ítéleteidben; igaz vagy minden beszédeidben, szent vagy minden cselekedeteidben, bővelkedel az irgalmassággal, nagytűrhető vagy a bűnösökhöz, kegyelmes a hozzád térőkhöz.

Csak te egyedül vagy: és hozzád képest semmi, ami kívüled vagy; minden ékesség hozzád képest ocsmányság, minden hatalom erőtlenség, minden bölcsesség tudatlanság, minden tökéletesség fogyatkozás. Mert te egyedül jó vagy fogyatkozás nélkül, igaz és bosszúálló vagy haragtartás nélkül.

Bocsásd meg, irgalmasságnak Istene, bocsásd meg az én tudatlan merészségemet, hogy haszontalan szolgád létemre töredelmes szív nélkül, méltó tisztelet és félelem nélkül imádom és áldom fölségedet. Rettegnek, Uram, az angyalok teelőtted: én pedig, gyarló bűnös szolgád, mikor téged imádlak, dicsérlek, és áldozom szent fölségednek, miért nem rettegek teelőtted?

Azért, im elődbe vetem, Uram, az én bűnös lelkemnek nyavalyáját, és az alázatos várossal föl sem merem emelni előtted szememet. Kérem szent nevedet, világosítsd föl értelmemet, hogy megismerjen téged; gerjeszd föl szívemet, hogy féljen és tiszteljen tégedet; tisztítsd meg lelkemet, hogy szeressen tégedet. Föl ne indítsd, Uram, a száraz falevél ellen haragodat; a szélről idestova hanyatott pozdorját ne kergessed; a hamu ellen erődet ne mutassad, hanem irgalmasan szánd meg gyarlóságomat, és engedd, hogy amint hitem által most fölségedet homályban távol látom, úgy halálom után tégedet színről színre lássalak. A mi Urunk, Jézus Krisztus által. Ámen.

Pázmány Péter

*

Fohászkodás

**Isten! Kit a bölcs lángesze fel nem ér,
Csak titkon érző lelke óhajtvá sejt:
Léted világít, mint az égő
Nap, de szemünk bele nem tekinthet.**

**A legmagasabb menny s aether Uránjai,
Melyek körülted rendre keringenek,
A láthatatlan fégek a te
Bölcs kezeid remekelt csudái.**

**Te hoztad a nagy Minden ezer nemét
A semmiségből, a te szemöldöked
Ronthat s teremthet száz világot,
S a nagy idők folyamit kiméri.**

**Téged dicsóít a Zenith és Nadír.
A szélvészek bús harca, az égi láng
Villáma, harmatcsepp, virágszál
Hirdeti nagy kezed alkotását.**

**Buzgón leomlom színed előtt, Dicső!
Majdan, ha lelkem záraiból kikél,
S hozzád közelb járulhat, akkor
Ami után eped, ott eléri.**

**Addig letörlöm könnyeimet, s megyek
Rendeltetésem pályafutásain,
A jobb s nemesb lelkeknek útján,
Merre erőm s inaim vihetnek.**

**Bizton tekintem mély sírom éjjelét!
Zordon, de oh nem, nem lehet az gonosz,
Mert a te munkád: ott is elszórt
Csontjaimat kezeid takarják.**

Berzsenyi Dániel

Ha megszólítalak, Uram, tudom, az első kérdésed hozzám: „Szükséged van rám?” S mindjárt válaszolsz: „Itt vagyok! Nem láthatsz meg, de én vagyok a fény, amelyben mindent látsz. Nem hallasz, s mégis kezed ere-

je vagyok, cselekszem akkor is, ha nem ismered útjaimat. S alkotok akkor is, ha művem nem ismered.”

Istenem, add, hogy megismerjem és szeressem művedet!

James Irwin úrhajós imája a Holdon

*

**Keresek Valakit, s nem tudom, ki az?
A percek robognak, tűnik a tavasz
s nem tudom, ki az.**

**Csüggedő szívvel loholok egyre,
Keresek valakit, a Végtelenbe
loholok egyre.**

**Könnyeim csorognak, — majd kiapadnak:
Vágyak magukkal messzebb ragadnak —
Majd kiapadnak!**

**Lelkem elröppen a Végtelenbe,
Tovább vágyom arra az egyre,
a Végtelenbe.**

József Attila

Assisi Szent Ferenc naphimnusa

Mindenható, fölséges és jóságos Úr,
Tied a dicséret, dicsőség és imádás,
És minden áldás,
Minden egyedül téged illet, Fölség,
És nem méltó az ember, hogy nevedet kimondja.

Áldott légy, Uram, és minden alkotásod,
Legfőképpen urunk-bátyánk a Nap,
Aki a nappalt adja és aki ránk deríti a te világosságod.
És szép ő és sugárzó, nagy ragyogással ékes:
A te képed, Fölséges.

Áldjon, Uram, téged Hold nénénk és minden csillaga az
égnek.
Őket az égen alkotta kezed, fényesnek, drága szépnek!
Áldjon, Uram, tégedet szél öcsénk,
Levegő, felhő, jó és rút idő,
Kik által élteted minden te alkotásod.

Áldjon, Uram, téged víz hűgunk,
Oly nagyon hasznos ő,
Oly drága, tiszta és alázatos!

Áldjon, Uram, tűz bátyánk;
Vele gyújtasz világot éjszakán.
És szép ő és erős, hatalmas és vidám.

Áldjon, Uram, téged Földanya nénénk,
Ki minket hord és enni ad,
És mindennémű gyümölcsöt terem, füveket és színes
virágokat.

Áldjon, Uram, tégedet minden ember, ki szerelmedért
másnak megbocsát,
És aki tűr gyötrelmet, nyavalyát.
Boldogok, akik tűrnek békességgel,
Mert tőled nyernek majd, Fölséges, koronát.

Áldjon, Uram, testvérünk, a testi halál,
Akitől élő ember el nem futhat.
Akik halálos bűnben halnak meg, jaj azoknak,
És boldogok, kik magukat megadták a te szent
akaratodnak.

A második halál nem fog fájni azoknak.

Dicsérjétek az Urat és áldjátok,
És mondjátok hálát neki,
És nagy alázatosan szolgáljátok.

Sík Sándor fordítása

*

*A világban a legtökéletesebb az ember.
Az emberben a legtökéletesebb a lélek.
A lélekben a legtökéletesebb a szeretet.
A szeretetben a legtökéletesebb az Isten.*

Szalézi Szent Ferenc

*

URAM!

Fölfedted előttünk az anyagban rejlő
energia titkát,
Hogy munkánkat könnyebbé és az
életet magasztossá tegyük,
Megtanítottál a hangnál is sebesebb
utazásra,
Hogy a távolság ne válassza el többé az
embertől az embert.

Munkánk gyümölcsét, a lövedékké
sűrített energiát
Mi eljuttatjuk a föld legtávolabbi
sarkaiba,
Hogy egymást nyomorúságba és
pusztulásba taszítsuk,
Hogy a letarolt földről kiirtsunk minden
élőt.

Uram! Ne hagyd, hogy leromboljam az
élet templomát, —
Engedd, hogy hasznomra váljék a tudás,
hogy hasznossá lehessen általa.
Adj méltóságot rövid napjaimnak.

Szent-Györgyi Albert

(Csillag Veronika fordítása)

Imák Urunk Jézushoz

Bizalom

Ha fájó szívvel kell látnom, hogy legjobb barátaim elhagynak egymás után, te velem vagy, Jézusom.

Ha göröngyös utat társtalanul kell tovább rónom, te velem vagy, Jézusom.

Ha az életben mindenkitől elhagyatva állok, te velem vagy, Jézusom.

Ekkor érzem valójában közelségedet, hogy velem vagy, Jézusom.

Amikor a legelkeseredettebb harcomat vívom, te velem vagy, Jézusom.

Tudom, amikor a harcból győztesen kikerülök, te mellettem vagy, Jézusom.

Tudsz rólam mindent, s amikor szívemet előnti a bánat és a keserűség, te velem vagy, Jézusom.

Meghallod szavamat, s amikor halálfélelemben riadtan menekülök hozzád, te velem vagy, Jézusom.

Velem vagy, akkor is, ha a szomjúságtól aléltnak, csaknem elpusztulva fekszem...

Vezetsz engem a hosszú úton a cél felé, ahol már nem lesz többé küzdelem és harc, ahol örökké melletted lehetek, Jézusom.

Dicsérő és kérő ima az Úr Jézushoz

Dicsértéssel, Jézus Krisztus, az élő Isten Fia! Te vagy a világ Megváltója, a mi Urunk és Üdvözítőnk.

(Most saját szavaiddal dicsőítsd az Üdvözítőt, kérj tőle, amit jónak láatsz!)

Jöjj, Uram Jézus Krisztus, könyörülj rajtunk!
Te hoztad el hozzánk az örömhírt;
Te tanítottál bennünket szeretetre;
Ott ülsz most az Atya jobbján;
Onnan jössz majd ítélni élőket és holtakat;
Te töltesz meg minket szellemeddel, és újjáalakítod
a világot;

Engem is látsz—
Engem is szeretsz —
Értünk vérrel verejtékeztél;
Megígérted kéréseink meghallgatását;
Te küldted el nekünk a Szentlelket;
Üdvözítőnk! Újítsd meg szívünket!
Erősíts bennünket a kísértés idején!

Imádság nagylelkűségért

Krisztusom! Királyom!

Kérlek, ajándékozz engem nemesen érző szívvel, lovagias lelkülettel!

Legyek nagylelkű *az életben*: mindig azt válasszam, ami fölfelé vezet, sohasem azt, ami a mélybe.

Nagylelkű *a munkában*: sose jelentsen ez számomra nyomasztó terhet, hanem tőled kapott feladatot.

Legyek nagylelkű *a szenvedésben*, amikor megpillantom életem keresztyét; legyek Cirenei Simon, ha segíteni kell mások keresztyviselésének megkönnyítésében.

Legyek nagylelkű *a világ előtt*: értsem meg, bocsássam meg mások gyengeségét és nyomorúságát — anélkül hogy magam is hozzájuk hasonlóvá válnék.

Nagylelkű *az emberek előtt*: mindenkihez legyen szerető szavam, mozdulatom; elsősorban a gyengékhez és elesettekhez. Jó példámmal igyekezzem hozzád vezetni azokat, akik velem élnek, dolgoznak és engem szeretnek.

Add, hogy nagylelkűséget tanúsítsak *feletteseim iránt*: lássam tekintélyükben a te akaratodat.

Legyek nagylelkű *önmagam előtt*! Sose bízzam csak a magam erejében, hanem mindig benned.

És legyek mindig nagylelkű *előtted*, Uram, Jézusom! Szolgálatodra mindig készen álljak, érted éljek és haljak. Ámen.

Nemes lelkületért

Isten egyszülött Fia, Örök Ige! Taníts meg engem igaz nemeslelkűségre! Taníts meg, hogy úgy szóljak neked, amint az téged megillet:

Adni latolgatás nélkül —, harcolni, nem ügyelve sebeimre —, dolgozni, pihenést nem keresve —, magamat egészen föláldozni, és érte jutalmat sohasem várni.

Legyen nekem elég az a boldog tudat, hogy szent akaratodat mindig teljesítem.

Loyolai Szent Ignác

Egy úton Krisztussal

Elöttem az élet — minden titkával és útvesztőjével... Vidáman indulok, fiatalos lelkesedéssel.

Krisztusom! Segíts megtalálni a helyes utat, s légy ezen az úton mindvégig útitársam, kalauzom, barátom!

Példáddal lelkesíts, szavaiddal igazíts, isteni mindenhatóságoddal erősíts!

Ragyogja be életutamat a te sugárzó melegséged és megszentelő világosságod!

Légy velem, vezess, hogy soha el ne tévedjek, el ne essem, hanem szívvel-lélekkel csak neked szolgáljak!

*Fehér fényben, fehér ruhában,
Egy férfi jár előttem egyre,
Vezet, vezet, kezem kezében,
Föl a magányos nagy hegyekre.
Az emberarcok ködbe vesztek,
Ketten vagyunk a hegyeken.
Kézen fogva vezet a Mester,
S én követem.*

Sík Sándor

*

Az evangélium nem filozófia, nemcsak tan, hanem eleven erő, eleven s folytonos behatás a lelkekre, s azt kegyelemnek hívjuk. Hívhatjuk krisztusi életerőnek, természetfölötti fluidumnak, melyet Krisztus áraszt a lelkekbe, mint ahogy ő mondja: Nélkülem semmit sem tehettek. Valamint a szőlővessző nem hoz gyümölcsöt, ha nem marad a tőkén, úgy ti sem hoztok, ha nem maradtok bennem.

Ez a krisztusi életerő kiárad az egész erkölcsi világra, s telítve van étellel, mint ahogy azok a termékeny ősvizek voltak, melyek fölött az Isten lelke lebegett.

Prohászka Ottokár

*

Ateista vagyok. De tisztellem azt a Krisztust, akiben sokan hisznek, és tisztellem azokat is, akik őszintén hinni tudnak benne.

Róbert László

*Krisztus lelke, szentelj meg engem.
Krisztus teste, üdvözíts engem.
Krisztus vére, ihless meg engem.
Krisztus oldalából kifolyó víz,
tisztíts meg engem.
Ó, édes Jézus, hallgass meg engem.
Szent sebeidbe rejts el engem.
Ne engedd, hogy elszakadjak tőled.
A gonosz ellenségtől oltalmaz engem.
Halálom óráján hívj el engem.
És juttass el magadhoz engem.
Hogy szentjeiddel dicsérjelek téged
Mindörökkön örökké. Ámen.*

Loyolai Szent Ignác

*

A *Vigilia* katolikus folyóirat 1970-ben „Ki nekem Jézus?” címmel körkérdést intézett neves magyar személyiségekhez, így Bárdos Lajoshoz, Ignác Rózsához, Mensáros Lászlóhoz, Tolnay Klárhoz, Vass Istvánhoz, Weöres Sándorhoz és még másokhoz. A beérkezett válaszokból nem kis meglepetésre kiderült, a megkérdezettek legtöbbször Krisztus ma is a legszemélyesebb, legélet-

alakítóbb valóságot jelenti. Részlet a zeneszerző, Bárdos Lajos válaszából:

Ki nekem Jézus? Út. Tudom, merre járjak, tudom, merre haladjak. Senki nem mondta, hogy a helyes út sima és kényelmes. Meredek és göröngyös az. De a sziklamászó is ezt keresi. És ahogy halad fölfelé, egyre szebb a kilátás, egyre fönségesebb az érzés. És ha vissza-visszacsúszik az ember az út nehezein, ki ad erőt az újrakezdéshez? Ő.

A TE ALKOTÁSOD VAGYOK,
KRISZTUSOM! A TE MŰVÉSZETED!
TE GYÚLSZ ÖRÖMRE ARCOMON!
...S TE GYÖTRÖD MAGAD
KÖNNYEIMBEN!
A KAROMMAL ÖLELSZ,
TE SIMOGATSZ, TE MUNKÁLKODSZ!
AJKAMRÓL TE SZÓLSZ,
TE DALOLSZ HANGOMON!
A SZÍVEMMEL TE ÉRZEL,
TE HISZEL, TE REMÉLSZ,
TE SZERETSZ.
Ó, MARADJ MÉG VELEM!
REJTŐZZ EL BORDÁIM ALATT,
ÉS LÜKTESS, DOBOGJ MELLEMBEN
SZÍV! LELKEM ORVOSA... GYÓGYÍTÓM!
MINDENNAPIM!
NE HAGYJ MAGAMRA SOHA!
A TE ALKOTÁSOD VAGYOK,
KRISZTUSOM,
A TE MŰVÉSZETED!
...S TE AZ ÉN VILÁGOSSÁGOM,
AZ ÉN KERESZTEM A NAP
TÚZTENGERÉBEN!
ENGEDD, HOGY ÖRÖKKÉ
IMÁDJALAK ÉRTE,
S HORDOZZALAK!

Tölgyesi Géza

Imák a Szentlélekhez

Az isteni lét mélyében örök kicserélődés megy végbe: az Atya végtelen szeretetet sugároz magából, teljesen átadja magát, a Fiú befogadja, s végtelen szeretettel szereti az Atyát.

Szentléleknek nevezzük azt az isteni szeretetet, amely az Atya és a Fiú között öröktől fogva áramlik.

A szeretetnek ez a hatalmas áradása a teremtményekre is kiterjed, és megjelenik a szeretet legnagyobb művében: a megváltásban.

Betölti a világot, környezetet is.

Te is részesülsz ebben a szeretetben, amikor a Szentlelket hívod segítségül. Imádkozz hozzá minden jelentősebb szellemi tevékenységed előtt, mert ő az emberi értelem megvilágosítója.

Mégis, mindenekelőtt a szeretet szelleme ő, aki a mi szeretetünket is tettekre buzdítja.

Jöjj el, Szentlélek Úristen!

Jöjj el, Szentlélek Úristen, töltsd be híveid szívét, és szereteted tüzeit éleszd föl bennünk!

Áraszd ki lelked, és minden életre kél, és megújítod a föld színét!

Könyörögjünk! Isten, ki híveid szívét a Szentlélek fölvilágosítása által tanítottad, add, hogy ugyanazon Szentlélek által megismerjük, ami helyes, és az ő vigasztalásán mindenkor örvendjünk! Krisztus Urunk által. Ámen.

*

A Szentlélek oly erő, mely teremt, s nekünk is jól és erősen akaró, kiinduló, teremő lelkét ad. Erre van szükségünk. Erős lélek nélkül tudomány, műveltség, állás mit sem használ. Erősen kell fogni a kardot is, különben mit sem használ a pengéje. Skander bég kardját is ócskavas közé dobhatjuk, ha nincs hozzá Skander bég karja. Az egyház kegyszerei is csak úgy használnak nekünk, ha erős odaadásal fogjuk és vesszük, ha erős, hajthatatlan a lelkünk. Jöjj el tehát, Szentlélek! Bennem is erős lesz a lélek, ha tárt ajtót nyitok a Szentléleknek, ha bízom benne, és egyre javítom magam. Lelke az én lelkesülésem lesz, melyet az erő érzete fakaszt. Lelkes emberek kellenek, mert csak lelkes emberek képesek valamire. Teremts hát lelkét belém, te teremő Lélek; megsemmisülök előtted, mert a Teremő semmiből terem; megalázom magam és úgy kérek.

Prohászka Ottokár

Szentlélek Isten, szállj le ránk, elmét derítő tiszta láng. Öntsd lelkeinkbe, melyeket megszenteltél, kegyelmedet.

Kit Isten, mint vigasztalót, nekünk ajándékol adott, minden javak bő kútfeje, lelkünk világa s élete.

Te hét ajándék Istene, az Úr hatalmas jobbkeze, te, kit nekünk ígért Atya, nyelvünk kenetdús szózata.

Érzékeinkre fényt deríts, kebelt erényre fölhevíts!
Testünk erőtlenségeit védjék magas kegyelmeid!

Kísértésekben el ne hagyj, szívünkbe békességet adj!
Légy útjainkban fővezér, ne érje népedet veszély!

Ó, adjad ismernünk Atyát, és egyszülötte Szent Fiát,
s téged, ki tőlük származol, valljon, mi ég s földön honol!

Legyen dicsőség, ó, Atyánk, neked, s kitől megváltatánk:
Fiadnak, a Vigasztalót áldván veled, mint egy valót! Ámen.

Jöjj, kegyosztó Istenünk! *(Veni Sancte)*

Jöjj, Szentlélek Isten, jöjj, áraszd ki a mennyekből
fényességed sugarát.

Jöjj, ki árvák atyja vagy, jöjj, ki szívek lángja vagy,
ajándékos jóbarát.

Te vagy a Vigasztalás, drága vendég, lelki Társ, te az
édes enyhülés.

Gondok között nyugalom, hőség ellen oltalom, zokogásban könnyülés.

Jöjj, és töltsd be híveid titkos mélyű szíveit, boldogító égi tűz!

Semmi, semmi Nélküled az emberben nem lehet,
semmi tiszta, semmi szűz.

Mosd, amit a szenny belep, öntözd, ami eleped, seb
fájását csillapítsd!

Ami dermedt, élesztgesd, ami fagyos, melengesd,
ami hibás, igazítsd!

Benned minden bizalom, osszad, osszad pazaron
hét szent ajándékokodat.

Adj érdemre jobbulást, üdvösséges kimúlást, örök
vigasságot adj! Ámen.

Babits Mihály ford.

**LÉGY FÖLÖTTEM, JÓ ATYÁM,
ÁLLJ MELLETTEM, KRISZTUSOM,
GYÚJTS VILÁGOT, SZENTLÉLEK,
MINDEN ÉLETUTAMON!**

Virágh Károly ford.

Jöjj, kesergő léleknek kegyes vigasztalója, jó sorsban és megpróbáltatásokban segítője! Jöjj, bűnök lemosója, sebek gyógyítója!

Jöjj, törékenyek erőssége, ingadozók fölemelője; jöjj, alázatosak tanítója, kevélyek megrontója!

Jöjj, árváknak kegyes atyja, özvegyek édes gyámola! Jöjj, szegények reménysége, megfogyatkozottak lábraállítója! Jöjj, hajózók csillaga, hajótöröttek kikötője! Jöjj, minden élőnek kiváltképpen való ékessége, haldoklók egyetlen üdvössége!

Jöjj, Szentlélek, jöjj, könyörülj rajtam, tégy a magadévá, szállj belém kegyesen, hogy irgalmadnak sokasága szerint csekélységemet a te nagyságod, gyarlóságomat pedig a te erőd pótolja, Jézus Krisztus, az én Üdvözítőm által, aki veled él és uralkodik mindörökkön örökké.
Ámen.

Szent Ágoston

*

A remény embere vagyok, mert hiszem:
a Szentlélek mindörökké a Teremtő Szellem,
aki minden reggel új szabadságot, örömet és bizalmat hoz
azoknak, akik befogadják.

A remény embere vagyok, mert tudom:
az Egyház története hosszú,
s tele a Szentlélek csodáival.

Gondolatok a prófétákra és a szentekre,
akik döntő órákban a kegyelem csodálatos eszközei voltak,
s fénycsóvát vetítettek elénk az útra.

Hiszek a Szentlélek meglepetéseiben.

XXIII. János pápa is egy volt közülük.

A Zsinat is.

Nem számítottunk se az egyikre, se a másikra.

Miért merülne ki éppen most Isten képzelőereje és szeretete?

Remélni kötelesség és nem fényűzés.

A remény nem álmodozás,
ellenkezőleg: eszköz, hogy álmunkat valóra váltsuk.

Boldogok, akik álmodni mernek,
s álmukért kemény pénzzel fizetnek,
hogy testet öltjön az emberek életében.

L.J. Suenens

**Imádkozz
mindenkor lélekből!**

**Megmondta nekik, hogy
„szüntelen kell imádkozni,
és nem szabad belefáradni...”**

(Lk 18, 1)

Az esdeklő, csak ő lesz képes arra,
Hogy elhárítsa főnkről még a kardot,
S e földet, tőled, úrhatnám sok zsarnok,
Az életszentség árán elragadja.

Mert mennyet nem győz az, ki hős a tetre!
Mit egyesít, az válik újra széjjel,
Mit újít, mind avulttá válik éjjel,
És bármit tesz, az kint és bajt hoz egyre.

Most itt a kor, az üdv ma rejtve él,
És embergőg ott ünnepel a téren,
Míg esdeklők a dómba mennek bújva.

De Isten egyszer áld a gondokért.
És lenn, mit át nem járhat szem, a mélyben,
A száraz kutat élet tölti újra!

Reinhold Schneider

Virágh Károly fordítása

Ha felszínen akarsz maradni, ha nem akarsz eltévedni a mai kor divatos eszméinek útvesztőjében, és mint ember sem akarsz lecsúszni, ha meg akarsz maradni Krisztus barátságában, akkor sokat kell imádkoznod.

Imádkozni annyit jelent, mint Istennel beszélgetni.

Mi sem természetesebb, hogy akiket valaminő kapcsolat fűz egymáshoz, olykor személyesen is megbeszélnek közös dolgaikat. Beszélgetsz szüleiddel, testvéreiddel, barátaiddal, munkahelyen főnököddel, iskolában tanáraidal. Kikéred tanácsaikat, megköszönöd segítségüket, és megbeszéled velük a holnap tennivalóit.

Ugyanilyen magától értetődő, hogy isteni Mesteredd is beszélgetsz, különösen ha tudod, hogy neki köszönhetsz a legtöbbet, és tőle várhatod a legbiztosabb eligazítást. Elöljáróban, barátban s talán még szülőben is lehet csalódní, egy hamis világnézet is léprecsalhat bennünket, de Krisztus az egyetlen, aki sohasem hagyja cserben barátait. Téged sem! Ahhoz, hogy ezt elérd, neked is tenned kell valamit.

Krisztus maga mutatta meg, hogyan imádkozzunk. Ő ajándékozta nekünk a legtökéletesebb imádságot, a „Miatyánkot”. Ebben fejezhetjük ki legszebben menyyei Atyánk iránti tiszteletünket, s ez az imádság tartalmazza életünk legfontosabb kérdéseit.

Miről beszélgessünk a Mesterrel?

Ha az élet simán menne, ha mindenki egyformán boldog, egészséges, erős és szép lenne, ha mindenkinek minden sikerülne, és ha nem lennének a földön olyanok, akik nem csak közvetlen felebarátjuk, de milliók életét is meg tudják keseríteni, aligha volna szükség arra, hogy Istentől bármit kérjünk. Csupán hálát kellene adnunk a paradicsomi állapotokért, amellyel megajándékozott bennünket.

De az ember ezt az eredetileg neki készített paradicsomot már az elején eljátszotta. Élt — pontosabban: visszaélt — szabad akaratával, összekuszálta a dolgokat Istennel, s nekünk most kinnal, verejtékkel kell megküzdenünk nemcsak a betevő falatért, de a békességért is, az emberséges életért is családjunkban, munkahelyünkön, hazánkban belül s a nemzetek közt a nagyvilágban.

Isten irgalmassága következtében e küzdelmünk mégsem reménytelen. Legalább azóta nem, hogy Krisztus eljött közénk, Isten létére emberré lett, s a maga életével mutatta meg: íme, így kell élnünk, tevékenykednünk, ha a világ minden ármánykodása ellenére is boldogan, békében és megértésben akarunk élni egymással — és önmagunkkal.

Nagyszerű program ez emberéletünk számára! Éppen ezért imáidban elsősorban azért adj hálát Istennek, hogy megteremtett, meghívott erre a világra, s éppen a mai korszakban bízta rád a feladatot: tedd elviselhetőbbé, derűsebbé, boldogabbá — Istennek tetszővé! — azt a közösséget, amelyben élsz, dolgozol!

Fenséges dolog Isten országa építésében részt venni! De ha bármit is el akarunk érni az életben, előbb alkalmassá kell magunkat tenni a feladatra, s ezt az alkalmasságot állandóan „naprakész” állapotban kell tartanunk.

Isten országának építése a szívünkben kezdődik. Ehhez a kemény munkához azonban fegyelmezett jellem, acélos akarat, lovagias lelkület és nemesen érző szív szükséges. Hiányos fegyverzettel nem lehet csatába indulni, s alkalmatlan eszközzel nem lehet szép munkát végezni, bármekkora is a jószándék.

Imáidban mindenekelőtt arra kérd Istent, adjon neked látó szemet, hogy észrevedd azt a feladatot az életben, amelyet éppen neked szánt, amit egyedül csak te tudsz elvégezni, senki más. Kérj állhatatosságot és kitartást a küzdelemben, s a többi mind megadatik neked...

Istennel való beszélgetésünknek természetesen számtalan más témája is lehet, de valamiképpen mindnek össze kell függnie a legfontosabbal: a lelkek javával, Isten akaratával és nagyobb dicsőségével.

Istennek különösen nagy öröme telik benned, ha nem csupán magad, de szeretteid, barátaid, sőt ellenségeid számára is van kérnivalód, s ha nevükben is megköszönöd a javakat, melyekben részesíti őket.

Ne akard azonban kierőszakolni, hogy Isten csodát tegyen a kedvedért. Furcsa dolog lenne egy vizsga előestéjén azért imádkozni, hogy sikeresen átsússzunk, ha ugyanakkor egész évben egy szót se tanultunk.

Amikor már minden tőlünk telhetőt megtettünk a jó cél érdekében, még mindig kérhetjük Isten segítségét, hogy fáradozásunkat csalódás helyett siker koronázza. Ne azt akarjuk kicsikarni Istentől, hogy $2 \times 2 = 5$ legyen, hanem kérjük, hogy érvényesüljön a $2 \times 2 = 4$ törvénye.

Hogyan imádkozzunk?

Az lenne a legszebb, ha mindenki a maga szavaival, szabad fogalmazásban beszélgetne Istennel, a Boldogságos Szűz Máriával és a szentekkel. De már Krisztus Urunk is gondolt arra, hogy nem mindannyian, s főleg nem minden órában vagyunk alkalmasak erre. Ezért ajánlotta s mondta el tanítványainak a „Miatyánkot”, a legszentebb imádságot, amely magában foglalja mindazt, amit az ember közölhet Alkotójával, a halandó az Örökkel, a gyermek Atyjával.

Kétezer éves egyházunk és nagy imádkozóink szintén sok imával gazdagítottak bennünket. Ezekből imakönyvedben is megtalálod a legfontosabbakat. Ilyen például a Szűzanyához szóló „Üdvözlégy” — szavai részben még a szentírásból valók —, ilyen a hitünk megvallását szorgalmazó „Hiszekegy”.

Ne hidd, hogy az előre megtanult imák nem méltók felnőtt emberhez. A fáradt, elcsigázott emberek milliói, a szenvedők és üldözöttek legtöbbször a kedves, már rég ismert és könnyen felidézhető imákban találják meg a vigaszt és enyhülést. Ezért jó, ha minél több imaformát tudunk könyv nélkül, mert nem tudhatjuk, mikor jön el az óra, amikor csak az emlékezetünkben elraktározott szavakba kapaszkodhatunk...

Magától értetődik, hogy szentmiséken és egyéb liturgikus szertartások alkalmával szintén csak az előírt szövegű imákat lehet közösen mondani. Az egyház legszebb — sokszor dallammal kísért — imái évszázadok folyamán alakultak ki, ezeket nemegyszer a világ legnagyobb zeneszerzői a maguk alkotásaival gyarapították. A közös ima és éneklés révén kapcsolódunk bele igazán az egyház vérkeringésébe, amikor is átéljük, hogy valóban mindannyian egyek vagyunk Isten dicsőítésében, hitünkhöz való ragaszkodásunkban.

Krisztus szavai: „Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.” (Mt 18, 20)

Sose szégyelld ezt a közösséget! Akkor se, ha néhol jobbra fekete kendős öreg nénikből, csizmás öregemberekből áll. Ők nevelték a világ számára a mindennapok hőseinek seregét, ők adtak egyházunknak is kiváló tudósokat, művészeket és nagy szenteket.

...S talán valahol ott van még közöttük az is, aki jó szóra, becsületre tanította édesapádat, imádkozni tanította édesanyádat...

Légy irántuk megkülönböztetett tisztelettel! Ki tudja, mennyi vészt, bajt hárítottak el fejünk felől állhatatos, eget ostromló könyörgéseikkel, egész életük csendes mártíromságával...

Imakönyved

Aki imakönyvet vesz kezébe, az keresi a maga egyéniségének, lelki alkatának megfelelő kifejezőmódot Isten megszólítására. A jó imakönyv olyan térkép, amelyen mindenki megtalálja a maga útját Istenhez. Ebben akarnak neked segíteni e könyv szerzői, és szívből remélik, hogy miközben a megfelelő „stílust” keresed, lassanként rátalálsz önmagadra, fölfedezed igazi énedet is!

A magad szavaival

Isteni Mestereddal akkor kerülsz bensőbb kapcsolatba, amikor már imakönyv nélkül, a saját magad fogalmazta szavakkal tudsz imádkozni. Ebben a beszélgetésben mindent elmondhatsz: örömedet, bánatodat, sikereidet, kudarcaidat, egész életedet. Ilyenkor úgy szólhatsz az Üdvözítőhöz, mint bizalmas barátodhoz, aki közel van szívedhez.

Kötetlen szövegű imáidnak azonban ne csupán te légy a tárgya, ne mindig csak önmagadról beszélj. Figyeld Istenre is, elmélkedj jóságáról, irántunk való végtelen szeretetéről és irgalmáról. Hisz akkor tudod őt igazán szeretni, ha minél többet tudsz róla.

Könyvedben több olyan imát találsz, amelyek segítenek az elmélkedés elsajátításában. Mégis ajánlatos, hogy előtte mondd el figyelmesen egy már ismert szövegű imádságot — olyat, amit különösen kedvelsz —, hogy megteremtsd a belső légkört Istennel való meghittebb beszélgetésedhez.

Miközben imádkozol, külsődben is légy összeszedett, fegyelmeztet, hogy ezzel is kifejezésre juttasd Teremtőd iránti alázatodat és tiszteletedet.

Reggeli imák

Hogy egész nap Isten közelében lehess.

Napod sikere jórészt attól függ, milyen lelkülettel indulsz elébe. Ha bármilyen röviden, de átgondolod a feladatokat, a számbajöhető eseményeket, és azokkal lelkileg előre fölkészülve nézel szembe, s nem hagyod, hogy az események csupán sodorjanak magukkal, sok csalódástól kíméled meg magad.

Szükség van tehát arra, hogy legalább néhány percre összeszedd magad, megbeszéld dolgaiddal Istennel, hogy ezáltal erőt gyűjts a nap minden órájára. Bármily korán kell hazulról elindulnod, ezért a rövid magadbaszállásért érdemes néhány perccel előbb kelned. Ha a körülmények mégsem tennék lehetővé, hogy — például egy intézeti közös hálóteremben — zavartalanul találkozhass Istennel, ezt pótolhatod menet közben is vagy esetleg egy útbaeső templomban. A fontos az, hogy lélekben „feltöltve” induljunk, — s máris kezünkben a kezdeményezés!

Csoportos találkozókon, közös kiránduláson, nyári táborozáskor, családi összejövetelen, búcsújáróhelyen az együtt elmondott ima, közös elmélkedés még közelebb visz bennünket Istenhez. Ezért hacsak egy mód van rá, ne hagyjuk ki ezt a lehetőséget. Imakönyvedben a reggeli és esti imáknál közösség számára alkalmas elmélkedés is található.

De miért ne lehetne például a családi ünnepeket is (névnap, születésnap) imádsággal bevezetni? Sok helyütt újabban az étkezéshez terített asztalon gyertyát gyújtanak, s az asztali áldás előtt valaki néhány rövid gondolat-tal megteremti a lelki közösséget. De lehet ez egy szentírási részlet vagy e könyv valamelyik imádsága is.

A hétköznapi rohanásában legalább ezt a szűk órát töltsük Isten és egymás meghitt közelségében, hogy aztán lelkileg is töltekezve tudjuk Isten országát tovább építeni.

Reggeli himnusz

(Ha lehet, közösen mondjátok)

Ragyogva fénylik már a nap, az Úrhoz szálljon énekünk,
Hogy minden ártót űzzön el, járjon ma mindenütt velünk.

Nyelvünket fogja fékre ma: ne szóljon rút perek szava.
Szemünket védőn óvja meg, a hívásot ne lássa meg.

Lakjék szívünkben tisztaság, távozzék minden dőreség.
A testnek dőlőjét törje meg étel s italban hősi fék.

Hogy majd a nap ha távozott, s az óra újra éjt hozott,
Lemondásunk szent éneke legyen az Úr dicsérete.

Dicsérjük az örök Atyát, dicsérjük egyszülött Fiát, s
a Szentleket, Vigasztalót, most és örök időkön át.
Ámen.

*

Mennyei Atyám!

Hálát adok neked az egészséges pihenésért, amellyel
megajándékoztál. Újraébredt lelkem legyen egészen a ti-
éd!

Ezen a napon úgy akarok járni-kelni, mint te: min-
denütt jót akarok cselekedni.

Minden embert, aki csak találkozik velem, úgy fo-
gadok, mint akit te küldtél hozzám. Ő a testvért lássa

bennem, az én szavaimból és tetteimből pedig a krisztusi szeretet sugározzék reá.

Senki se távozzék tőlem anélkül, hogy legalább egy jó szót ne kapott volna.

Add, hogy magamat elfelejtsem, és bele tudjam élni magam mások helyzetébe.

Add, hogy sohase veszítsem el önuralmam, és ne legyek barátságtalan vagy sértő.

Add meg, hogy mindig megnyerő modorú legyek, és éljen bennem szikrányi humor, hiszen erre olyan nagy szükség van a szomorú világban.

Végül add meg, hogy mindenkit legalább parányit vezessen közelebb Szent Fiadhoz a Szűzanya által. Ámen.

XXIII. János pápa

*

Uram, te hívsz szolgálatodra ma reggel; én fölpattanok fekhelyemről, és sietek beállni szent szolgálatodba. Tied vagyok, mindenem a tied; — add, hogy a teremtmények abszolút hozzátartozását kiváltsam hűségben, korrektségben, pontosságban, felebaráti szeretetben s minél tisztább, hiúságtól, látszatosságtól, emberi tekintetektől s ösztönösségtől ment tiszta szándékban.

Add a te lelkedet, s életem kialakul a te szent, édes, erős, élni érdemes akaratod szerint. Egy ambícióm van, tetszeni neked; egy nagy vágyam, hogy a te tetszésed sugara pihenjen rajtam. Ah, ez az örök életnek földre vetődött visszfénye. E fényben járni, melegedni, örvendezni, dolgozni és szenvedni s mindennek előtt és fölött szeretni akarok.

Jézus Szíve, imádott szívem, szeretlek, s kérlek: add, hogy még jobban szeresselek! Ámen.

Prohászka Ottokár

Isten nem azt akarja, hogy minden ember a tökéletességnek elméletileg a legmagasabb és legkiválóbb fokára jusson el. Jobb, ha valaki jó utcaseprő, mint ha rossz író, jobb, ha jó bába, mintha rossz orvos, és a bűnbánó gonosztevő, aki meghalt Jézussal a Kálvárián, sokkal tökéletesebb volt, mint azok a „szentek”, akik keresztre feszítették őt. Már pedig elméletileg van-e szebb állapot, mint a papság, és kevésbé szent, mint a gonosztevő? A haldokló rabló talán nagyon sok dologban nem engedelmeskedett Istennek, Isten akaratának, élete legfontosabb pillanatában azonban figyelt rá és engedelmeskedett. A farizeusok betű szerint megtartották a törvényt, egész életükben aggályosan törekedtek a tökéletességre. De annyira figyeltek az elvont tökéletességre, hogy amikor Isten konkrét és határozott módon megmutatta nekik akaratát és tökéletességét, elvetették azt.

Thomas Merton

*

Virágok lélegzésével, kalászkok könnyével, madarak reggeli énekével, fölszálló füst ezüsfátyolával és is fölemelem hozzád lelkem szavát, én Uram, én Istenem,... akinek keze betölt mindeneket az ő áldásával, akit köszönt a búzavirágok lélegzése, a föld párája, a pitypalattyok verése. Akit illet itt minden dicséret és dicsőség. Akinek láthatatlan keze igazgatta a búzaszálát attól kezdve, hogy kizöldellt a mag a föld meleg szívéen. Aki vigyázott rá, hogy kösziklára ne hulljon a mag, hogy az ég madarai ki ne szedjék, hogy a mezők vad füvei el ne egyék-igják előle a nap világát és az egek harmatát...

Egész esztendőn keresztül szüntelen magasztal Téged az emberi szív kelettől nyugatig, naptámadattól napáldozatig, mert mikor egyik szögletében aratnak, a másikon vetnek a földnek, s egyszerre készítesz magadnak

*dicséretet az ekevas nyikorgásából és a kasza pengéséből,
a magvető verejtékéből, akitől fogant a föld méhe, és az
anya örömkönnéből, amely ráperdül az új kenyérre,
mikor az első karajt szegi belőle gyermekének.*

Móra Ferenc

*

AZ ÚR ÉRKEZÉSE

Mikor elhagytak,
Mikor a lelkem roskadozva vittem,
Csöndesen és váratlanul
Átölelt az Isten.

Nem harsonával,
Hanem jött néma, igaz öleléssel,
Nem jött szép, tüzes nappalon,
De háborús éjjel.

És megvakultak
Hiú szemeim. Meghalt ifjúságom,
De őt, a fényest, nagyszerűt,
Mindörökre látom.

Ady Endre

Reggeli ima közös éneklésre

*Hálát adok, hogy itt a reggel
hálát adok az új napon.
Hálát adok, hogy minden percem néked adhatom.*

*Hálát nemcsak a jó testvérért,
— hálát mindenkiért adok.
Hálát adok, hogy minden sértést megbocsáthatok.*

*Hálát adok, hogy munkát küldesz,
hálát adok, hogy fény ragyog.
Hálát adok, hogy lelkem fényes és boldog vagyok.*

Hálát adok a vidám percért,
hálát, ha szomorú leszek.
Hálát adok, ha adsz elem célt, és kezéd vezet.

*Hálát adok, hogy hallom hangod,
hálát adok a jóhírért.
Hálát adok, hogy Tested adtad minden emberért.*

*Hálát adok az üdvösségért,
hálát adok, hogy várni fogsz.
Hálát adok, hogy ma reggel még hálát adhatok.*

M. G. Schneider

*

Az igazi vallásosság nem az ember elesettségére, hanem nagyrahivatottságára épít.

Giczy György

Hétfő

Hajnali vonat sípol, távolból gyár szirénája hallik, a ház előtt felbőg egy autó motorja. Valahol a szomszéd-ban bekapcsolták a rádiót. Reggel van újra...

Vajon jobb lesz-e a mai nappal a világ?

Milliók indulnak el otthonukból, hogy elvégezzék önként választott vagy kényszerűségből vállalt munkájukat a megélhetésért, családért, az emberhez méltóbb életért...

Vajon szebb lesz-e a mai nappal az élet?

Mennyei Atyám! Ebben a korai órában a többiekkel együtt elindulok én is, hogy munkámmal, egész napom-mal választ adjak a kérdésre.

Tudom, máról holnapra nem válthatom meg a világot. Mégis hiszem, akárhol vagyok: az esztergapad mellett, kint a szántóföldeken, az iskolapadban vagy begipszelt csontokkal a kórházi ágyon, *tőlem is* függ, hogy a világ ma valamivel, *ha csak egy kevéskével is*, de jobb legyen, s az emberek több örömet találjanak az életben.

Ezen a napon egy kis biztatást, jókedvet, bátorítást akarok belopni szüleim, testvéreim, munkatársaim szívébe, hogy legalább a hét első napját kezdjék valamivel derűsebb hangulatban, s próbáljanak meg egy darabig erőt meríteni abból a néhány keresetlen, baráti jó szóból, melyet te ajándékozol nekik az én szavaimmal.

Tudom, hogy ez a „kis világ” rám vár, s szeretnék küldetésemnek minél tökéletesebben megfelelni. Már az első ember, akit útközben megpillantok, akivel szót váltok, sejtsem meg valamit ennek a küldetésnek a szelleméből. Érezze, tudja meg mindenki, akit ma elem küldesz — legyen akár ellenség vagy jóbarát —, hogy csak a javát akarom, és őszintén megbízhat bennem. Kérlek, adj erőt, hogy a mai napom utolsó percéig mindenkivel csak jót tehessek. Hogy — ha csak egy nagyon kicsit is —

elviselhetőbbé, jobbá váljék általam a világ s körülöttem boldogabbá az emberek...

*

Ha valaki a jóságnak és szeretetnek csak egy morzsáját, az igazságnak és fénynek csak egy sugarát hozta a világra, már nem élt hiába: életének megvolt az értelme.

P. Alfréd Delp utolsó szavai kivégzése előtt

*

1. előimádkozó: Mennyei Atyánk! A mindennapok egyhangúságából kilépve, itt, a világ zajától távol, kis csoportunk ma kezdi meg néhány napos (hetes) programját a te nevedben.

A te szereteted hozott össze bennünket; az a szándék, hogy amikor majd innen visszatérünk, még inkább a világ sója, a világ világossága legyünk. Köszönjük, Urunk, hogy meghívtál bennünket a kitüntetett feladatra.

Mondd meg, mit akarsz velünk, Urunk! Mondd, és mi tesszük egy intésedre! Nem akarunk ismerni kicsinyes megalkuvást, kispolgári önzést! Tudjuk, a világnak ma szerény, de határozott, alázatos, de bátor szívű keresztényekre van szüksége.

Hova tűntek a közéletből az igazság bajnokai? Hová, Urunk, a gyengék és kiszolgáltatottak szószólói? A testi, lelki betegek vigasztalói? És vagyunk-e még, kik örülni tudunk a más örömének, s akik letöröljük a könnyet a megszorítottak orcájáról?

2. előimádkozó: Mennyei Atyánk! Ennek a kis közösségnek minden tagja a te világi apostolod akar lenni. Ezért minden szavunkkal és minden tettünkkel, egész életstílusunkkal akarunk tanúságot tenni rólad.

Akarjuk, hogy lássa, rajtunk tapasztalja a világ, közvetlen szeretteink, rokonaink, szomszédaink, iskolatársaink, munkatársaink, barátaink és ellenségeink: csak téged szeretve érdemes élni, csak a veled való barátságban lehet szépen és boldogan az életet végigélni, s csak a te oltalmazó jóságodban lehet betegséggel, szenvedéssel, halállal félelem nélkül szembenézni.

3. előimádkozó: Farkasok közé küldöd, Urunk, bárányaidat, mi mégis megyünk. Legyenek számunkra az elkövetkező napok a megvilágosodás és erőgyűjtés napjai. Kezdődjék el velünk egy szebb világ, legyünk csirái egy boldogabb társadalomnak, emberhez méltóbb életnek.

Ehhez küldje ma el nekünk áldását, bátorító és megvilágosító kegyelmét a Szentlélek Úristen!

Mindannyian: Ámen. Úgy legyen!

Kedd

Uram, Jézus Krisztus! Olyan környezetben kell ma tanúságot tennem rólad, amely régen nem akar ismerni téged, s nem akar hallani sem nevedről, sem tanításodról. Mennyi botrányt okozunk ma is mi, követőid, hogy így elfordulnak tőled az emberek!

Uram, ha már nem beszélhetek nekik rólad, kérlek, segíts, hogy életem példája hirdesse mindenkinek, aki mellettem él, hogy emberhez méltóbb dolog:

megbocsátani —, mint bosszút állni,

őszintének lenni —, mint másokat lépre csalni,

mások igazáért üldöztetést vállalni —, mint őket elárulni és kiszolgáltatni,

önzetlenül lemondani a magunk javáról —, mint másokat kevéskéjükéből is kiforgatni,

mindig és mindenütt a gyenge, az elnyomott pártját fogni inkább —, mint a hatalom, az erőszak mögött megbújni és orvul még egyet ütni...

Megcsúfolt, arcul ütött Jézusom, irányítsd ma egész nap tetteimet!

*

Soha, senkinek, semmilyen körülmények között, semmilyen helyzetben nincs joga gyűlölni.

Az igazság abban a pillanatban igazságtalansággá válik, mihelyt a gyűlölet segítségével kívánják megvédeni, vagy ami ugyanezt jelenti: önmegsemmisítés a gyűlöletet az igazság szolgálatába állítani.

A gyűlölet tönkreteszi, erkölcsileg védtelenné teszi az egyént a külső erőkkel szemben. A gyűlölet az egyén erkölcsi megsemmisítését, öngyilkosságát jelenti, s még a szolidaritás gyökerét is kitépi a gyűlölködőből. A kifejezés: vak gyűlölet — kitűnően mutatja a lényegét. Nem lát mást, csak ezt: a gyűlöletet!

A gyűlöletnek pusztán negatív jellege megbénítja az emberek közötti érintkezés normális formáit, elpusztítja a személyiséget, és így kitűnő eszköz arra, hogy az embert szellemileg lefegyverezze.

A gyűlölet mindent felemészítő energiája megöli a bizalmat, az emberi kapcsolatokat, véget vet az egyén integritásának, és ezért lelkileg előbb semmisíti meg magát az egyént, mint állítólagos ellenségét. Ebből kiindulva megállapíthatjuk: gyűlöletben élni annyit jelent, mint halálban élni.

Leszek Kolakowski

1. előimádkozó: Urunk, Jézus Krisztus! Messzire zengő harangok szólítanak bennünket templomodba mindennap szerte a földkerekségen. Mégis embermilliók szívéig nem jut el hívásod. Távol maradnak tőled, nem ér el hozzájuk soha megváltó tanításod.

Vajon nem ránk vár a feladat, hogy elvigyük számukra is az örömhírt? Ki lenne, aki ezt helyettünk elvégezné? Az ágyban fekvő beteg nem tud orvoshoz menni, az orvosnak kell megkeresnie őt.

2. előimádkozó: Isteni Üdvözítőnk! Te azzal bízol meg bennünket, hogy vigyük el tanításodat a világnak, és abban a korban, amelyben élünk, hirdessük az örömhírt az embereknek, akiket mellénk rendeltél.

Vajon sikerült-e ezt eddig eredményesen megtennünk?

Ahhoz, hogy környezetünkől bárkit is hozzád vezethessünk, mindenekelőtt nekünk kell megtalálnunk a felénk vezető utat. Meg kell találnunk a kulcsot, mely nyitja az emberi lelkeket! Mert lehetetlen, hogy a világosság be legyen zárva a sötétségbe!

Mert képtelenség, hogy emberek százezrei élnek közelünkben, szívükben kételyekkel és kínzó kérdésekkel, és sejtelmük se legyen, hogy kérdéseikre éppen tőlünk kapnának megnyugtató választ.

Párbeszédet kell kezdenünk a világgal! Ott, ahol vagyunk, azokkal, akik várnak erre a találkozásra. De ennek a párbeszédnek — kimondva vagy ki nem mondottan — így kell indulnia — és folytatódnia is: Mit tehetek érted?

3. előimádkozó: Mi, akik Krisztus követségében akarunk járni, nem parancsolni, hanem szolgálni akarunk. Isteni Mesterünk! Engedd, hogy amikor az emberek közé megyünk, mi is elmondhassuk, amit nyilvános működésed kezdetén olvastál fel Izajás könyvéből a názáreti zsinagógában:

Az Úr lelke rajtam: ő kent föl engem, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek. Ő küldött engem, hogy meggyógyítsam a megtört szívűeket, szabadulást hirdessek a raboknak és megvilágosodást a vakoknak, hogy szabadulást vigyek az elnyomottaknak, hirdessek az Úr kegyelmének esztendejét...

Mindannyian: Ámen. Úgy legyen!

Szerda

Isteni Üdvözítőm! A te követésed nem hangos győzelmi indulókkal kezdődik, hanem szürke hétköznapiakban felebarátainkért vállalt „apró” hőstettekkel. Jól tudod, Uram, micsoda hallatlan erőfeszítésre van szükségem ahhoz, hogy helyt tudjak állni ezekben a kritikus pillanatokban.

Ezért kérek, ne hagyj magamra, mert a nap minden órájában készen akarok állni szolgálatodra.

Amikor környezetemben valakit elítélnek és megvetnek —, legalább nekem legyen erőm némán maradni.

Amikor valakit kigúnyolnak —, legalább nekem legyen bátorságom egy jó szót szólni mellette.

Amikor valakit megaláznak —, legalább bennem legyen egy kis könyörület.

Amikor valaki csendben félrevonul, és sírás fojtogatja a torkát —, legalább én menjek utána, ha mindenki elhagyta is.

Legyen legalább egy vigasztaló szavam, együttérző pillantásom azok számára, akiket megszégyenítettek, kiközösítettek, félreállítottak, akiktől mindenki elhúzódik, s akiknek már egyedül, barátaiktól elhagyatva kell megvédeni magukat —, mint neked kellett nagycsütörtök estéjén Kaifás házában...

Jézus, isteni Mesterem, taníts meg rá, hogy tudjak örvendezni az örvendezőkkel és szomorkodni a szomorkodókkal.

*

Miért nem vagy vidám ma?

Nem tudod az okát.

Ajánld fel az Úrnak áldozatul fáradtságodat, csüggedésedet, régi gondjaidat, ezeket az elintézetlen aktákat

amelyek szíved mélyén porosodnak. És aztán mosolyog rá másokra.

Mosolyogj a feleségedre, testvéredre, szomszédodra, kartársadra, mosolyogj a házfelügyelőre, a kereskedőre...

Mosolyogj, mosolyogj, — és mosolyod visszacsalogatja majd az eltávozott örömet.

Michel Quoist

*

Testvérek, merjünk hősök lenni már,
És merjünk már megmondani magunknak,
Hogy sebet kapni fáj,
És sebet adni fáj,
És minden fájás fáj mindenkinek.
Testvérek, merjünk hősök lenni már,
Acélozzuk karunkat ölelésre,
És merjünk már elsírni azt a könnyet,
Embervoltunk, embernagyságunk könnyét!

Sík Sándor

*

1. előimádkozó: A közösségi élet önként vállalt megkötöttséget jelent. Napirend szerint élünk: megvan az ideje a felkelésnek, munkának, elmélkedésnek, játéknak, étkezésnek, lefekvésnek. Ez a keret teszi termékennyé, gazdaggá számunkra az itt eltöltött napokat.

Add, Uram, hogy be tudjak illeszkedni ennek a közösségnek a lelkiségébe! A munkában való vidám részvétellel, segítőkészséggel, mindenki iránt tanúsított udvariassággal és tapintattal szeretnék hozzájárulni ahhoz, hogy együttlétünk a közösség minden tagjában maradóan szép emléket hagyjon.

2. előimádkozó: Tudjam itt megtanulni, hogy az élet minden területén mindig tekintettel kell lennünk másokra, a mellettünk élőkre. Hogy nem tehetjük mindig azt, ami éppen kedvünkre való: nem ehetünk, ihatunk tetszésünk szerint bármikor és bármit, nem gyűjthetünk villanyt, amikor a szobában már alszik valaki, nem hangoskodhatunk, ha mellettünk mások csendre vágnak...

3. előimádkozó: Uram, taníts meg engem, hogyan lehet a nap minden percében örömet szerezni társaimnak! Ma különösen keresni fogom erre az alkalmakat.

Hol? Mikor?

Talán a kiránduláskor jobban ügyelek, hogy az ág ne csapódjék az utánam jövő arcába; segítek csomagjait vinni annak, akinek feltörte lábát a cipő; a gyengébbel szemben megpróbálok ügyesen veszíteni a játékban úgy, hogy ezt ne vegye észre; vizet, fát hozok a konyhára felszólítás nélkül...

Tégy találékonnyá bennünket, Uram!

Vezérelj gondolatainkat a helyesre, buzdítsd szívünket a jóra! Kísérj végig bennünket egész napunkon!

Mindannyian: Amen. Úgy legyen!

*

Budapesten, a piaristák Mikszáth Kálmán téri gimnáziumának lépcsőházában olvasható ez a fölirat:

Ajándékok, amelyek nem kerülnek semmibe:

egy jó szót szólni,

egy beteget fölvidítani,

óvatosan csukni be az ajtót,

apróságoknak örülni,

mindenért hálásnak lenni,

jó tanácsot adni,

egy levél megírásával örömet szerezni,

jogos panaszt nem melegíteni fel újra,

**nem tenni szóvá, amit a másik hibázik,
a levert hangulatot nem venni komolyan,
nem sértődni meg egy félresikerült szó miatt,
megtalálni a dicsérő, elismerő szót a jóra,
megtalálni az együttérző szót a megalázottaknak,
találni egy tréfás szót a gyerekeknek,
elismerni az elkövetett helytelenséget,
örülni a holnapi napnak,
bizonyos dolgokra aludni egyet,
mindenre rászánni a kellő időt és gondot,
és mindenben, de mindenben szeretettel lenni.**

*

Csütörtök

Amikor nyilvánvaló lett, hogy hiszek benned, Istennem, egyesek sajnálkozva vagy gúnyosan mosolyogtak. Mások félénken elhúzódtak tőlem, barátaim száma is mintha megcsappant volna. Úgy tűnt, némelyek ellenségeknek tekintenek.

Milyen sok keresztény elődömnek és kortársamnak jut ma is ez a sors osztályrészül szerte a világon! Köszönöm, Uram, a mellőztetést és megaláztatást, melyet érted viselhetek.

Mától kezdve még állhatatosabban kérlek téged, mennyei Atyám, segíts meg ellenségeimet, részesítsd őket is minden adományodban.

Hiszen ők is a te gyermekeid, az én testvéreim.

Értük is — és talán értük elsősorban — szenvedett kereszthalált szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus.

S egyszer talán megértem, hogy az én küldetésem hozzájuk is szól, azokhoz, akik nem akarnak hallani a te szeretetedről...

Törölj ki szivemből minden neheztelést, még akkor is, ha ellenem törnek, s meg akarják keseríteni életemet.

Legyen erőm hozzá, hogy minden rosszért jóval fizessek, és amiként te megbocsátasz nekem, én is meg tudjak bocsátani.

*Mire küldött az Isten? arra, hogy
gyűlöld azt, aki épp úgy, mint te, mása,
s pusztán azért, mert károdat kívánja?
Mire küldött? azért, hogy marakodj*

*s visszaharapd a beléd harapót;
vagy hogy utána menj, és hogyha fájna
szegénynek a rajtad esett marása,
te adj sebére egy kis balzsamot?*

*Nyilván nem azért küldött, hogy ítélkezz,
hisz magadat ítélned épp elég lesz, és irgalmat,
ha rád kerül a sor,*

*hol lelsz, ha magad sem irgalmazol?
Gyűlöl? Szeresd; s tán megválthatod akkor
magadat is, őt is a kárhozattól.*

Rónay György

*

1. előimádkozó: A hétköznapiak egyhangúságában nem mindig nyílik alkalom, hogy a szeretet erényét a hősi önfeláldozás fokán gyakorolhassuk. Annál több lehetőség kínálkozik arra, hogy az életet derűsebbé varázsoljuk magunk körül. Ehhez az utcára se nagyon kell ki-

mennünk. A család, a közösség, melyben élünk, lépten-nyomon kínálja az alkalmat. S ha élünk vele, az sem mindig csekély erőfeszítésünkbe kerül...

Hajdan a cserkészéletnek egyik alapvető követelménye volt az úgynevezett „napi jótett”. Ez azt jelentette, hogy a cserkésznek minden nap legalább egy jót kellett tennie valakivel. Erről az elején írásban is be kellett számolni az őrsvezetőnek. S mivel nem akarták elszalasztani a lehetőségeket, már reggel úgy indultak, hogy figyelték az embereket: kivel, milyen jót lehetne tenni. S ha eleinte volt is igyekezetükben mosolyognivaló erőltettség, idővel kialakult bennük a szemléletmód, mely a világot elsősorban aszerint vette tudomásul, hogy ki, miben szorul segítségünkre.

2. előimádkozó: Ha így viszonyulsz környezetedhez, lassanként első pillantásra fölfedezed az emberek száz apró baját. Olvasni fogsz a szemekben — és a szívekben is. Később fájdalmasan fogod tapasztalni, hogy nem segíthetsz a világ minden nyomorúságán. De Isten akkor is megajándékoz téged az adakozás, a kitárulkozás boldogságával. Amikor ugyanis az ember kap, csak a keze telik meg, amikor azonban ad, megtelik a szíve is. (Ez az életstílus egyébként kitűnő gyakorlótér az udvarias, de magabiztos föllépés elsajátítására, hosszú távon pedig a határozott személyiség, a keresztény önazonosság kiformálásához.)

3. előimádkozó: Add, Urunk, hogy közösségünk a szeretet iskolája legyen számunkra. Itt sajátítsuk el mindazt, amit a világban és a világért tennünk kell! Elsősorban egyházunkért, hazánkért, mindenekelőtt azonban mindig a mellettünk szücskeget szenvedő embertársunkért.

Mindannyian: Ámen. Úgy legyen!

Péntek

Istenem! Szeretném az embereket közelebb vinni hozzád, hogy megismerjenek és megszeressenek téged. Hogy tudják meg: a halállal nincs vége mindennek, ne keseregjenek az idő múlásán, hanem örüljenek az életnek.

De hogy vezessek hozzád másokat, amikor magam is tele vagyok gyarlósággal, rossz szokásokkal, s nemegyszer súlyos bűnökkel küszködöm?

Nem vagyok hős, Uram, és nem tudok máról holnapra szabadulni gyöngéimtől. Csak annyi erőm van, ha százszor elbukom, százegyedszer is fölkeljek, s újra kezdjem a harcot.

Tápláld, erősítsd bennem a reményt, hogy soha nincs késő újra kezdeni.

Ma is elérkeznek azok a percek, a kísértés percei, amikor segítségedre elengedhetetlen szükségem lesz.

Légy majd mellettem, hogy tudjak ellenállni, de legalább **ne azonnal** adjam föl a harcot, és a tegnapinál legalább **valamivel több** ideig tartsam meg fölényemet.

Add, hogy leleményes legyek, ha még nem vagyok elég erős. És következetes, mint az az erős dohányos, aki mindennap csupán egy perccel később gyújtott első cigarettájára. Akaratából csak erre a rövidke kis időre futotta, de ebben a kevésben kitartott — és győzött!

Mennyei Atyánk! Te minden egyes ember mellé őrzőangyalt rendeltél erre a földre.

Ma téged kérlek, védangyalom, aki minden lépésemre vigyázol, téríts el engem a bűnös kívánságoktól. Tartsd távol tőlem a kísértőt, és mutasd meg számomra a kivezető utat az Istennek tetsző életre!

*

**Én Istenem, pótolod erőben,
ami még hiányzik belőlem!
Taníts igédhez igazodni,
bölcsségedben bizakodni!**

Szemlér Ferenc

*

*Könnyebb hősnek lenni egy másodpercig, egy óráig,
mint néma heroizmussal viselni a mindennapot. Vállald
magadra, hogy viseled a szürke, hétköznapi életet, vég-
zed a munkát, amelyért senki sem dicsér. Amelynek hősi-
ességét senki sem veszi észre, amellyel nem kelted föl sen-
ki érdeklődését magad iránt; aki elviseli ezt a szürke hét-
köznapot, és mégis ember marad, az igazán hős.*

Dosztojevszkij

1. előimádkozó: Mindannyiunknak fáj, Uram, ha a hitünktől távolállók előbb veszik észre egyházunkban a visszásat, a szégyellnivalót, s ezért, mint mondani szokás, „elítélik a keresztet a fájáért”.

Fájdalommal töltsön el bennünket minden rossz hír, egyházunkban tapasztalt megnevelés, kettősség. Fájjon a testvériségnek, az együvértartozásnak hiánya! Melyikünk nem kesereg, ha a családban valaki rossz útra tér, vagy — ha csak lélekben is — eltávolodik otthonról?

2. előimádkozó: Mégis, mi ne azon tépelődjünk, hogy egyházunkban nincs meleg szeretetközösség, hanem a szüntelen sopánkodás helyett *teremtsük meg a meleg, testvéri összetartozást abban a kis közösségben, ahol most vagyunk.* A nagy közösség melegsége a sok apró kisközösség melegéből fog megteremtődni, összetevődni.

A miénkből is. Nekünk itt és most kell úgy élnünk, dolgoznunk, imádkoznunk, jót tennünk, mintha egész egyházunk jövője a mi kis közösségünktől függne.

A nagy egyház megváltozása, átalakulása a mi kis közösségünkben, a mi kis családukban kezdődik. Erősödjék bennünk a tudat, hogy általunk akarod megújítani egyházadat s éppen velünk akarod elkezdni azt!

3. előimádkozó: Urunk, Jézus Krisztus! Itt áll kis csapatunk szolgálatodra készen. Mutasd meg nekünk az első lépéseket! Mit tegyünk, merre induljunk?

Készíts föl bennünket, hogy szereteted hírnökei, tanításod apostolai, a te méltó követeid lehessünk!

Mindannyian: Ámen. Úgy legyen!

*

A közösség soha sincs önmagáért. Olyan valóság körébe tartozik, amely túlnő határain: a szegényekhez, az egész emberiséghez, az egyházhoz, a mindenséghez tartozik.

J. Vanier

*itt nyúlj feléje aki elesett
itt nyújtsd a kezed
itt tárj szívet
annak kit letépert a gond
elgázolt az élet
itt töröld a könnyeket
kötözd a sebeket*

*embereld meg magad
ne az emberiséget szeresd
az egyest
ne várd hogy ő jöjjön
magad menj két karodat kitárva
ne hagyd el az elhagyottakat
bocsáss meg a megtévedettnek
ne átkozd a kicsinyhitűeket
ne törd el a nádszál-reményűt*

*az élőknek adj virágot virágot virágot
kazlakat virágból
amennyi csak elfér ölükben vállaikon
ne a sírjaikra hordjad!
Ámen!*

Pusztai Sándor

Szombat

Istenem, mit használnak a nagy eszmék, szép elképzelések országodról, ha arra sem vagyunk képesek, hogy az egymással való mindennapi érintkezésben türelmesek, tapintatosak, udvariasak és elnézőek legyünk?

Mit használ, Istenem, ha ismerem tanításodat, könyvtáram tele van rólad írt könyvekkel, de ideges kapkodásommal, meggondolatlan viselkedésemmel vagy túlságosan tartózkodó modorommal szüntelenül csak riasztom magam mellől az embereket?

Istenem! Légy segítségemre, hogy mindenkihez nyílt legyek és azonnal segítőkész! Egész nap és mindenütt — utcán, villamoson, munkahelyemen — minden lépésemmel és mozdulatommal úgy akarok viselkedni, hogy senkinek se okozzam a legcsekélyebb bosszúságot se. Akik ismernek, úgy gondoljanak rám, mint akivel mindig öröm találkozni.

Tanuljam meg, hogy kivel miről illik beszélni, miről nem;

hogy kinek mivel okozok fájdalmat és mivel örömet;

hogy látszólag közömbös dolgokkal is mélyen megsérthetek valakit;

hogy sokszor látszólag közömbös, de tapintatosan megválasztott témával is örömet szerezhetek valakinek;

hogy kinek mikor vagyok terhére, s mikor örül, ha vele vagyok...

És miként te, isteni Mesterem, a földön jártadban nem tettél különbséget az emberek között, ugyanúgy egyforma tisztelettel és megbecsüléssel akarok én is viseltetni minden embertársam iránt.

Segíts, Uram, hogy mindenkihez egyformán szívből kedves és megértő tudjak lenni, s mindenkiten téged lássalak!

Halljad, világ, vallomásomat:
egyszerűek legyünk, mint az országút,
hogy mindenkihez elmelessünk,
jók legyünk, mint a levegő,
hogy mindenkit megölelhessünk,
édeseink legyünk, mint a kenyér,
hogy mindenkit etethessünk,
vidámak legyünk, mint a bor,
hogy mindenkit megnevettessünk.

Mécs László

*

1. előimádkozó: Isteni Üdvözítőnk! Nyilvános működésed kezdetén a szegény palesztinai nép nem evangéliumod igazságait ismerte meg elsőnek, hanem együttérző jóságodat.

Kánában a menyegzőn borra változtattad a vizet, Kafarnaumban meggyógyítottad az ördögtől megszállottat. Odahoztak hozzád különböző bajban szenvedő betegeket, te mindegyikre rátetted kezedet, és meggyógyítottad őket.

Irgalmas szíved híre mindenütt megelőzött. Semmi mással nem tudtad volna az emberek lelkét jobban előkészíteni örökérvényű tanításod befogadására, minthogy először lehajoltál a beteghez, a szenvedőhöz, a kiközösítetthez.

2. előimádkozó: Vajon nem ezt az irgalmat várja a kereszténytől a mai kor embere is? Nem ezt a megértő jóságot a huszadik század beteg társadalma is?

Van-e csoportunknak állandó karitatív programja? Fölkeressük-e a magukra maradottakat, az elhagyottakat, a kórházak „elfekvő” osztályait? Vannak-e szegények, nincstelenek — hacsak egy is! —, akik úgy gondolnak

csoportunkra, családunkra, mint aki törődik velük, fölkeresi, segíti, vigasztalja őket, — s visszaadja Istenbe vett, talán már gyöngülő hitüket?...

3. előimádkozó: Üdvözítő Jézusunk! Elsősorban mi is tetteinkkel, az irgalmasság testi és lelki cselekedeteivel akarunk rólad tanúságot tenni az emberek között.

Ne engedd, hogy megrekedjünk közösségünk sokszor mondvacsinált lelki problémáinak boncolgatásainál! Vegyük észre, hogy rajtunk kívül is létezik világ, körülöttünk is élnek emberek, magatehetetlenek, fogyatékosok, akiknek égető szükségük van meleg emberi szóra és néha talán egy darab kenyérre is...

Ahogy Krisztus tette, nekünk is elsősorban feljűk kell fordulnunk!

Mert ők várnak ránk!

Es ki menjen, ha nem mi, a te gyermekeid, a te tanítványaid?

Mindannyian: Ámen! Úgy legyen!

*

Jean Vanier századunk utolsó harmadának egyik legérdekesebb embere, 1928-ban született Kanadában. Miután doktorátust szerzett, hátat fordított a tudománynak, és belépett a tengerészet szolgálatába. Néhány évig tengerésztisztként szolgált, majd Franciaországban telepedett le. Itt találkozott két szellemileg fogyatékos fiatalemberrel, akik egy elmegyógyintézetben megalázó, siralmas körűlmények között éltek. Nyomorúságos helyzetűk megindította, házába fogadta őket és évekig élt velük.

Ez a kis ház lett a **Bárka** magja. 1971-ben Vanier már több mint tizenkétezer fogyatékos részvételével vezetett zárandoklatot Lourdesba. Jelenleg hatvanhét közösség működik.

A **Bárka** munkatársai Jézust látják fogyatékos testvéreikben, de gondoskodnak arról, hogy ők is érezzék Jézus jelenlétét. A nagyobb otthonoknak saját kápolnájuk és papjuk van, a többiek a közeli templomba járnak. Tulajdonképpen ez a helyesebb, hiszen a gyermekek és betegek is az egyházközség családjához tartoznak. Szentiségekhez is járulnak, és minden bizonnyal nem kevésbé méltón mint az egészségesek.

„Ami legjobban megragadott, amikor közelükbe kerültem — írja Jean Vanier — a szenvedésük volt. Valamely betegség, születéskor vagy később elszenvedett baleset következtében olyan állapotba kerültek, amely képességeiket, mozgásukat, cselekvőképességüket, lehetőségeiket korlátozza. De a legnagyobb szenvedést nem ez okozza, hanem az, hogy környezetük elfordul tőlük, elutasítja őket. Érzik, hogy szüleiknek, családjuknak szomorúságot, gondot, csalódást okoznak, senkinek sem kellenek. Ez — természetesen alaptalanul — büntudatot vált ki belőlük. Gyöngeségükben egyedül érzik magukat, félelemérzet, depresszió fejlődik ki bennük, elzárkóznak a világtól, vagy ellene fordulnak...

A fogyatékosok — mint minden ember — vágynak valaki után, aki elfogadja és szereti őket. Ez nem becézést jelent, hanem azt, hogy valaki hisz bennük, hisz abban, hogy képesek valamire... A nevelés nem csupán azt jelenti, hogy valakit megtanítunk valamire... A valódi nevelés segít a gyermeknek saját értékei fölfedezésében.

Egy béna és vak kisfiú hatéves korában halt meg. Amikor nem sokkal halála előtt édesanyja sírva ült az ágya mellett, így vigasztalta: Ne sírj, édesanyám, még van szívem, amivel szeretni tudlak.

Mi egészségesek, legtöbbször azokra nézünk, akiknek többjük van mint nekünk, és ez elkeserít. Közben elfeledkezünk arról, hogy milyen sokan vannak, akiknek nálunk kevesebb jutott osztályrészül.

A fogyatékosoktól megtanulhatjuk a szolgálat szellemét. Sokszor csodáltam a szellemi fogyatékosok szíves szolgálatkészségét. Ha a nevelés nem vezet oda, hogy szolgáljunk testvéreinknek, akkor nem ér semmit. A szolgálat szelleme nélkül az emberek hamar egymás ellen fordulnak. Ebből keletkeznek a háborúk és az embernek ember által történő elnyomása. Ha megtanulunk szolgálni, csakhamar látni fogjuk, hogy a békét szolgáljuk.”

Ruszthy Éva: Jean Vanier és a Bárka c. cikke nyomán — Új Ember, 1987. jan. 11. — J. Vanier: A közösség c. könyve 1987-ben jelent meg az OMC kiadónál!

*

Vasárnap

Teremtő Istenem! Egész héten vártam ezt a napot, hogy egy kicsit kipihenhessem magam, hogy ebben a lázas rohanásban lélegzethez jussak — testben, lélekben egyaránt.

De vajon értünk-e még hozzá, miképp kell megszentelni a vasárnapot, hogyan kell úgy pihenni, szórakozni, fölfrissülni, hogy holnap, hétfőn reggel ne még keserűbb szájízzel kezdjük a hetet?

Harangszó hív ma bennünket házadba, Istenünk, hogy nevedben összegyűlve, közösen ünnepeljük meg szent Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak keresztáldozatát.

Vajon eléggé ismerem-e egyházközségünk tagjait? Nem kellene-e egyszer kicsit ott maradnom, hogy legalább néhányukat közelebbről megismerjem? Hátha éppen én segíthetnék nekik valamiben...

Te azt mondtad, Jézusunk, hogy bennünket, keresztényeket ismerjenek meg arról az emberek, hogy szeretjük egymást. Vajon meglátszik ez a mi egyházközségünkön? S ha nem, bele szabad ebbe törődnünk?

Szentlélek Úristen! Ébreszd föl a mai szentmisén közösségünkben az egymásrautaltság tudatát és az együvé-tartozás érzését! Hadd legyünk valóban kovásza és sója a világnak, ahogy ezt te akartad.

Különösen sokat segíts ma papjainknak, hogy szentbeszédükkel és az egész szentmise bemutatásával sikerüljön közelebb hozniuk bennünket a Mennyei Atyához. Ne úgy érezzék, hogy üres falaknak és üres szívekhez szólnak, hanem vegyék észre őszinte ragaszkodásunkat.

Istenem! Áldd meg ma egész egyházközségünket, s adj mindannyiunknak derűs, békés vasárnapot!

*

Van annak az imádságnak értelme, amely az Atya megszólításával kezdődik, ha a gyerekek már nem tudják, hogy ők testvérek?

Carl Sonnenschein

*

1. előimádkozó: Az isteni előrelátásnak célja van minden közösséggel. A miénkkel is. Nem lehet az, hogy csak véletlenül találkoztunk, véletlenül verődtünk össze.

Határozott célod és elképzelésed van velünk, Urunk. Üdvösséged történetébe pontosan beleépítetted családunk, közösségünk szerepét és feladatát. Amikor a népeknek, pártoknak, fajoknak, nemzeteknek, vallásoknak és mindennemű közösségnek számot kell majd adnia előtted arról, hogy miként töltötte be történelmi hivatását, a mi kis közösségünk is megméri, mennyire felelt meg elvárásaidnak.

Mindannyian érezzük, Uram, hogy valahol ki kell törnünk a régi, megszokott sablonokból. Új bort csak új tömlőbe lehet tölteni.

2. előimádkozó: Add, Urunk, megvilágosító kegyelmet, hogy fölismerjük, miben kell megújulnunk, s legyen bátorságunk az új úton elindulni.

Ne engedj elcsüggedni, belefáradni! Ne engedj bennünket visszahullani a kispolgári önzésbe! Igazságra, szeretetre várók százai, ezrei élnek körülöttünk, nem lehetünk hűtlenek hozzájuk.

Engedd, hogy fényt, meleget vihessünk életükbe. A te örömhíredet, hogy elközelgett az Isten országa; hogy érdemes élni, érdemes örömmel vállalni egymásért áldozatokat; hogy lehet eltérő nézetek ellenére is kölcsönös megbecsülésben, szépen egymás mellett élni; hogy lehet bajban, betegségben, szenvedésben is boldognak lenni.

3. előimádkozó: Hadd mutassuk meg, Urunk, mindezt a magunk életének példájával! Vigyük vissza a reményt a családi tűzhelyekbe. Add nekik vissza általunk az életbe és az egymásba vetett hitet!

Legyen szebb a holnapjuk, a holnapunk, mindannyiunk jövője!

És jöjjön el szívünkbe a te országod!

Mindannyian: Mert tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökkön örökké. Ámen. Úgy legyen!

*

Uram, adj erőt, nehogy kifulladás az úton, hogy segítsük egymást a holnap felé haladtunkban, hátra nem tekintve, nem méricskélve, mibe kerül a segítség. Adj erőt, hogy bátran szembenézzek a jövő feladataival, melyeket várnak tőlem az emberek, vagyis Te. Adj erőt, hogy úgy reméljek, mintha ma reggel kezdődne az életem.

L.J. Suenes

Minden napkezdet veszélyt jelent. Vagy a tegnapét, hogy a ma a múltba hátrál, vagy a holnapét, hogy a ma a jövőbe menekül. Mindkét esetben a jelen fogyatkozik meg, korcsosodik el.

Ugyanakkor azonban minden kezdet reményt is ébreszt. A tegnap és a holnap szorosa között a vízre ereszkedés izgalmát, a rozoga lélekvesztő kormányzási ügyességét, a bizonyos, az egyetlen lehető megtalálásának örömet. Utat vágni a *má*-ba, megfeledkezve múlttól és jövőről, új lappal indulni, ügyelve az alkalomra — ez Szent Pálhoz vezet gondolatmenetünket: „Vigyázzatok gondosan, hogyan jártok, nem mint balgák, hanem mint bölcssek. Mindenáron használjátok föl az időt mint jó alkalmat.” (Ef 5, 15-16)

Mindenáron: kerüljön akár a jövő terhére időt töltő igényeink fölszámolásába, akár a múlttól számon kérő vádaskodásaink elfojtásába...

Sulyok Elemér

A hét napjainak imáit tetszésed szerint nemcsak fölcserélheted, de korodnak, családi állapotodnak megfelelően magad is összeállíthatod Istennel való beszélgetésed gondolatmenetét. Isten azt szereti, ha onnan szólítjuk meg őt, ahol éppen állunk. Az előre megírt szövegű imák sokat segítenek neked ebben, de nem pótolják minden körülmények között saját szavaidat. Istennel való közvetlen beszélgetéseid alkalmával ne annyira a fogalmazás formájára ügyelj, de annál inkább arra, hogy szavaid szívből fakadjanak, s híven tükrözzék egész belső világot, mindennapjaid örömet, bánatát egyaránt.

*

Ismét belesikolt a békés reggeli csöndbe az ébresztő óra, Uram, s most megint úgy érzem, mintha a világ darabokra tört volna körülöttem. Cserepei között tapogatózva egyre inkább elvesztem szemem elől a lényezet, csak a töredékek örömtelen halmazát látom.

Ezek az őszi reggeleken, amikor a hajnalodó nap még elküldi első üzeneteit, nem tudok örülni, Uram. Egyre csak azt forgatom a fejemben, hogy sietnem kell, rohanvást öltözködnöm, épp hogy végigsimítom szereteim arcát, s közben az jár az eszemben, hogy sietni kell... sietni... Lóhalálában kapaszkodom a járművekre, folyvást idegesen, ajkamat rágva pillantgatok az órára, s közben nemegyszer szeretetlen vagyok, valósággal „letaposom” embertársaimat.

Uram, miért nem tudunk örülni egymásnak? Miért nem örvendezünk olyan gyermeki lélekkel az új nap örömének, mint Szent Ferenc, aki nem győzött betelni a természet csodáival?

Önzők vagyunk, s ha te nem segítesz, Uram, egyre inkább körénk fonódik a magány pókhálója. Uram, taníts meg nyitott szemmel járni! Hogy ne csak magamra figyeljek, hanem mindenkire: ismerősekre és ismeretlenekre! Hogy valóban egy akol legyünk, amelynek összetartója és vezérlő elve a napról napra újraéledő türelem, megbocsátás, szeretet.

Uram, amikor még gyermek voltam, reggelente te voltál az első gondolatom. Most jó, ha eszembe jutsz, Uram, mert minden más kezd fontosabb lenni.

Taníts meg, Uram, hittel ébredni! Mert érzem, ha a te neveddel sikerül ébrednem, egész nap velem maradsz, s tetteim elnyerik igazi értelmüket.

Napközben

Amikor elindulsz hazulról, és becsukod magad mögött az ajtót, olyan világba lépsz, ahol nem angyalok járnak-kelnek, hanem hozzád hasonlóan esendő, a maguk és mások bajával küszködő emberek, akiknek azonban Istentől kapott szabad akaratuknál fogva megvan az a lehetőségük, hogy életüket saját elképzeléseik szerint rendezzék be. Engedhetnek visszahúzó hajlamaiknak, és minden lelkiismereti törvényen átgázolva választhatják az élet számukra mindig napos oldalát, de ugyanakkor szembe is fordulhatnak rosszrahajló természetükkel, és előmozdíthatják a mellettük élő — gyakran teljesen eltérő fölfogású és világnézetű — emberek javát is: a család, munkahely, a nemzet s végső soron mindannyiunk boldogulását.

Nehéz lenne felsorolni, hogy történelmünk folyamán mikor és melyik erő javára billent a mérleg. Hosszú lenne elsorolni azok nevét, a prófétákat, szenteket, akiket Isten minden korban elküldött hozzánk, hogy figyelmeztessenek bennünket.

Nem vettük komolyan őket. Ha pedig történetesen nem is mi voltunk a hóhérok, ott álltunk a nézőtéren tétlenül...

Most itt az eredmény: miközben a világon még ma is minden ötödik ember éhen hal, a minden egyéb érték fölé helyezett és valósággal istenített tudományunk segítségével annyi pusztító fegyvert halmoztunk föl, amennyi máris bőven elegendő az emberiség percek alatt történő megsemmisítéséhez.

Gondold csak meg: hogy idejutottunk, ez nemcsak a politikusok és tábornokok műve volt. Ebben az óriási mennyiségű robbanóanyagban benne van, összegyülemlett mindannyiunk mulasztása, bűne, gyávasága! Mert nem tanultuk meg máig sem, hogy az erőszaknak erő-

szak nélkül ellenállni, a gonoszsgot jóakarattal viszo-
nozni: mindehhez legalább annyi, sőt sokkal több erő,
önfegyelem, csöndes, hangtalan hősiesség kell, mint han-
gos kardcsörtetéssel vélt ellenségünkre rontani.

*Ha valakire egyáltalán, akkor ránk, hétköznapi kis-
emberekre vár, hogy hozzálássunk a történelmi feladat-
hoz: ott, ahol vagyunk és még ma reggel, amikor az első
ismerőst köszöntjük, amikor fölszállunk a zsúfolt autó-
buszra, amikor magunkra öltjük a munkaruhát...*

*...Ki tudja, jönnek-e még a kereszténység történeté-
ben kiemelkedő, nagy egyéniségek, hősök, szentek, akik
életük példájával, egyéniségük fényesen sugárzó fáklya-
fényével újra Isten felé tudják fordítani az emberek te-
kintetét? Nem várhatunk rájuk. Nekünk, egyszerű, bo-
torkáló embereknek kell a magunk kis mécsesével világot
gyújtatunk, s a mindig gyanús nagy szavak, nagy eszmék
és fogadkozások helyett egy kis fényt lobbantanunk
azoknak, akik ebben a társtalan bolyongásban, ebben az
egymástól mindinkább elidegenedő világban vakon dide-
regnek mellettünk...*

*A világot csak ez a sok millió kisemberből sugárzó
mindennapi szeretet válthatja meg. De el kell végre in-
dulnunk, ha egy szál egyedül is!*

*Mi, a huszadik század keresztényei, ezekkel a meg-
gondolásokkal induljunk ma és életünk minden napján
az emberek közé. Ennek szellemében kezdjük és végez-
zük minden munkánkat, s akkor napunk minden perce
istenközelben lesz. Ne feledjük, hogy minden mozdula-
tunkkal, elejtett szavunkkal történelmet csinálunk: vagy
Isten országát építjük magunk körül, vagy lassanként ki-
oltjuk azt a jövőbe vetett csepp reményt is, ami még pis-
lálol az emberi szívekben.*

*Súlyos felelősség — történelmi elhivatottság ma ke-
resténynek lenni! Ott is, ahol te vagy... Elsősorban ott
és elsősorban ma!*

ÍGY IMÁDKOZZATOK

Mi Atyánk,

*ki vagy a mennyekben,
szenteltessék meg a te neved;
jöjjön el a te országod;
legyen meg a te akaratod
miképpen mennyben,
azonképpen itt a földön is;
mindennapi kenyerünket
add meg nekünk ma;
és bocsásd meg a mi vétkeinket,
miképpen mi is megbocsátunk
az ellenünk vétkezőknek;
és ne vígy minket a kísértésbe,
de szabadíts meg a gonosztól.*

Ámen

Mi Atyánk

Bárhova sodródjunk a világban, az éjszakának bármilyen sötétje boruljon ránk, essünk bár a leggonoszabb csapdába, jó nekünk tudni, hogy soha, semmilyen körülmények között sem vagyunk árván tengődő, kitaszított gyermekei a sorsnak. Van, akihez mindig és minden helyzetben így szólhatunk: Atyánk!

Már nem érezzük magunkat kiszolgáltatva. Tudjuk, hogy *vagy nekünk*, hogy szeretsz bennünket, hogy a tieid vagyunk örökre, elválaszthatatlanul...

Ki vagy a mennyekben

Ahányan csak vagyunk, gyermekeid, annyiféleképpen képzeljük el létedet. Mindez persze csupán szegénys, csaknem nevetséges elképzelés ahhoz képest, aki és ahogyan valójában vagy. Mégis, teljes biztonsággal tudjuk, hogy nem az vagy, és nem úgy vagy, ahogy eltévedt gyermekeid tagadnak téged. *Olyan istent* mi sem ismerünk! Mert te, mennyei Atyánk, ha véges fantáziánkkal nem is tudjuk fölfogni végtelen létedet, számunkra mindenekelőtt a szívünkben is jelen vagy. Mindannyiunk szívében végtelen jószággal buzdítasz, hogy testvérként szeressük egymást. Elsősorban és mindenekelőtt azokat, akik már nem tekintenek téged Atyjuknak, s bennünket se testvéreiknek. Mert te azt akarod, hogy mindannyian egyek legyünk a te családot melegében, a mennyben és a földön egyaránt.

Szenteltessék meg a te neved!

Mennyei Atyánk, engedd, hogy visszaszerezhessük világunkban a te szent neved becsületét és tiszteletét.

Azok előtt is, akik kételkednek létedben, jóságodban, mindenhatóságodban. Add, hogy legalább életük utolsó órájában vegyék szájukra bizalommal nevedet, mindenkihez irgalmas, mindenkinek megbocsátó Istenünk!

Jöjjön el a te országod!

Jöjjön el közénk a te világod, az a világ, amelyben nincs többé marakodás, gyűlölet, háború, rettegés és félelem a holnaptól; egy olyan világ, amelyben testvérként és megértésben élhetnek egymás mellett nemzetek, fajok, családok egyaránt. Jöjjön el a te országod, ahol nem kell többé gyanakodnunk, hátsó gondolatok után nyomoznunk, hanem nyugodtan egymás szemébe nézhetünk, s már csak azért sem keserítjük egymás életét mi, gyermekeid, mert ezzel neked, mindannyiunk Atyjának végtelen bánatot okozunk.

Miránk bíztat országod megvalósítását, amikor megteremtettél bennünket. Tőlünk várod, hogy fejezzük be művedet, s úgy rendezzük be életünket a családban, lakóházban, munkahelyen, az országban, nemzetek közt, ahogyan ezt eredetileg elképzelted rólunk: hogy ne kést emeljünk egymásra, ne begyógyult sebeket szaggassunk föl szüntelen, hanem legalább azt a néhány évtizedet, amelyet itt a földön eltöltünk, békességben és a te gyermekeidhez méltó módon töltsük. Minden lépésünk, mozdulatunk közeledés legyen a te országod felé, ha gyakran még oly távol is érezzük magunkat tőle. Adj erőt, hogy fölrázzuk a világot, a világban testvéreinket: csak a te országodban, a megértés, a bizalom, a megbocsátás országában lesz igazi béke mindannyiunk számára.

Legyen meg a te akaratod, miképpen mennyben, azonképpen itt a földön is!

Látod, Atyánk, ami tőlünk telik, mindent megpróbálunk megtenni, hogy akaratod teljesüljön, de a világ szemünkbe nevet, s úgy rendezkedik be, mintha sose halott volna rólad. A legszomorúbb, amikor tehetetlenül kell végignéznünk: családok, népek rohannak vesztükbe önfeijűségük, makacsságuk és gőgjük miatt...

Hogy ez így van, ez a te akaratod lenne? Mi csak munkálkodjunk, fáradozzunk országodért, s te szabad meg az idők teljességét, akaratod beteljesülésének óráját?

Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma!

Hogy ne éhezzen senki, és testvéreinknek ne kelljen tízezerszámra éhen halniuk Afrikában, Ázsiában, Dél-Amerikában — amikor ezzel egyidőben földünk más részein a fölösleges milliárdokból versenyszerűen gyártjuk a legpusztítóbb atomfegyvereket.

Atyánk, esdve kérünk téged, mutasd meg nekünk, hogyan szüntessük meg ezt a hallatlan botrányt, mi, egyszerű híveid, akiknek nincs beleszólásuk a világ ügyeibe!

Ne engedd, hogy elpuhuljunk! Csak akkora kenyeret adj, amekkora valóban a mi részünk. Ne engedd, hogy a nagyobb darab kenyérért eláruljunk téged, hanem inkább kevesünkből is adjunk azoknak, akiknek még annyiuk sincs, akik talán éppen a te nevedért, a te igazságodért szenvednek hiányt...

Bocsásd meg a mi vétkeinket!

Ha valakinek egyáltalán, akkor nekünk van elsősorban szükségünk bocsánatra, akik ismerjük irántunk

való jószágodat, s akikről a világ is tudja, hogy teremő, gondviselő Atyánknak vallunk téged. Hány hozzád közeledőt tartottunk vissza tőled magatartásunkkal! Amikor csak szavakkal hirdettük a jót, a neked tetszőt, miközben tetteink nem értek többet, mint azoké, akik tudni sem akarnak rólad.

Bocsásd meg gyávaságunkat, hogy képtelenek vagyunk kilépni évszázados hagyományainkból; hogy továbbra is szolgáljuk szerte a világon a mammont, dörgölődünk a hatalomhoz, s az erőszaktól való félelmünkben inkább hagyjuk magunkat továbbra is egymás ellen uszítani ahelyett, hogy *minden kockázatot vállalva elsőként* mondanánk le az erőszaknak még a gondolatáról is! Elvtelen meghátrálásaink, sorozatos megalkuvásaink látán mikor fogy el irántunk tanúsított türelmed, Atyánk?

Miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek

Sokszor úgy érezzük, ez szinte lehetetlen. Pedig ha a földön mindannyian a te gyermekeid vagyunk, akkor azok is testvéreink, akik rosszat tesznek velünk, akik csak keserítik az életünket, azok is, akik kizavartak bennünket az aknamezőkre, vagy ránkzárták a gázkamra ajtaját... Honnan merítsük az erőt, Atyánk, ennyi gonoszság megbocsátásához?

A világ törvénye a bosszú, a megtorlás. A te törvényed a megbocsátás, az irgalom... Bármekkora gonoszság burjánozzék köztünk, mi nem tetézhajjuk újabbakkal, még az igazság nevében sem!

Lehet egy apának nagyobb fájdalma, mint látni, hogy gyermekei csak ököllel tudnak egymás közt érvényt szerezni jogaiknak?

És ne vígy minket a kísértésbe!

Amíg szívünk utolsót nem dobban, nem hagy el bennünket a Nagy Kísértő. Tudja, mindegyőnknek van egy gyöngye pontja, ahol a legkönnyebben kikezdheti hozzád való hűségünket. Nekem a test kívánsága, neked a birtoklási vágy, neki az élet kevélysége, a hatalom bővölete...

Atyánk, te ismered gyámoltalanságunkat. Kérünk, ne engedd a kísértőt közelünkbe férkőzni. Hisz tudod, hányszor elbuktunk már, amikor elbizakodva csak a magunk erejére támaszkodtunk. Adj nekünk menedéket, ha elközelg a kísértés órája!

De szabadíts meg a gonosztól!

Hányan vagyunk, akiket évek óta fogva tartanak bűnös hajlamok, beidegzett, rossz szokások! Hányan, akik a hazugság szolgálatába állították meggyőződésüket, eladták lelkiismeretüket, s annyi erejük maradt, amennyivel még önmagukat megvethetik...

Uram, szabadíts meg bennünket a külső és belső, az elmúlt és eljövendő gonosztól! A gonosztól, mely megmérgezi családunk, egyházunk, népünk békéjét. Távoztass el tőlünk mindent, ami megalázó és méltatlan emberi mivoltunkhoz.

Adj nekünk derűs napokat, tölts el bennünket jobb reménnyel, azzal a vágyakozó hittel, hogy eljön az ország, amelyben egyedül tiéd lesz a hatalom, a dicsőség mindörökké.

Ámen. Úgy legyen!

RÖVID ASZTALI IMÁK

Étkezés előtt

Édes Jézus, légy vendégünk,
Áldd meg, amit adtál nekünk.
Adjad, Uram, hogy jól essék,
Jézus neve dicsértessék.

*

Te hívsz minket a lakomára,
Az együttlétért tiéd a hála.
Mert úgy szeretted, emberré lettél,
Kenyeret adtál, velünk is ettél.
Dicsőség, hála, jó Atya, neked,
Kenyerünk Krisztus, erőnk a lélek.

*

Áldj meg minket, Urunk, és ez adományokat,
melyeket a te bőkezűségedből akarunk magunkhoz
venni, a mi Urunk Jézus Krisztus által.

A mennyei asztal részesévé tegyen minket az
örök dicsőség királya. Ámen.

Étkezés után

Szánd, Uram, a szenvedőket,
Szánd, Uram, az éhezőket,
Hiszen ez a te világod!...

Add, hogy mi értük éljünk,
Add, hogy dolgozhassunk értük,
s jöjjön el a te országod!

*

Hálát adunk neked, mindenható Isten, minden jótéteményedért, aki élsz és uralkodol, mindörökkön örökké.

Fizess meg, Uram, minden jóttevőnknek a te szent nevedért az örök boldogsággal. Ámen.

*

Aki ételt, italt adott,
Annak neve legyen áldott.
Mi jóllaktunk, hála Isten,
Adjunk annak, kinek nincsen.

*

Amikor közös étkezések alkalmával imádkozunk, az isteni gondviselésbe vetett hitünket valljuk meg. Istennek adunk hálát, akinek mindenünket köszönhetjük, és aki aznapra is megadta nekünk „mindennapi kenyerünket”.

Az asztalra ilyenkor égő gyertyát is helyezhetünk. Nem annyira a hangulatért, nem is a nagyobb ünnepélyesség kedvéért, hanem elsősorban azért, mert fényével a köztünk jelenlévő Krisztust jelképezi, aki a „világ világossága”. Egyúttal arra is figyelmeztet bennünket, hogy az élet több az eledelnél.

Az imával egybekötött étkezés egyfajta közösséget jelent, mely növeli bennünk az egymáshoz tartozás és a felebaráti szeretet tudatát.

Más vallású keresztény testvéreinknél — különösen német nyelvterületen — szokás, hogy az étkezési ima előtt a családfő vagy valamelyik családtag néhány gondolatla megteremti azt a bensőséges és meghitt légkört, amelyből a hálaadó imádság szinte természetesen következik. Ez a példa vonzó lehet számunkra is!

Nyilvános étteremben, vagy ha olyan családnál vagyunk, ahol nem imádkoznak, mi se erőltessük. De néhány pillanatra föltűnés nélkül itt is magunkba szállhatunk, anélkül hogy imánkkal a társaságot hívőkre és nemhívőkre osztanánk. Mindenesetre sok függ attól is, milyen viszonyban vagyunk vendéglátóinkkal...

Tapintatot igényel tőlünk, ha nem hívő rokonainkat, barátainkat látjuk vendégül a mi otthonunkban. Mi legyen a megoldás? Az semmi esetre sem, hogy éppen az ima válassza ketté az asztaltársaságot. Imádkozzunk, de úgy, hogy ez ne eltávolítsa, hanem inkább közelebb hozza egymáshoz is, Istenhez is a jelenlévőket. Nem könnyű feladat! De megfelelő tapintattal, türelemmel, a másik lelki világának finom — az asztalnál kedélyes! — megközelítésével elérhető. Ha imára kerül sor, mennyei Atyánk áldását ilyenkor egyformán kérjük minden jelenlévőre. Rájuk is. Elsősorban rájuk!

Esti imádságok

Mielőtt ledöntene a fáradtság és végleg elnyomna az álom, pillants vissza a mai napra, és vess számot dolgaiddal mennyei Atyánk színe előtt. Holnap csak úgy léphetsz tovább, ha ma este alaposan átgondolod: Mit tettem jól s mit rosszul Isten országának építésében? Vond le kudarcaidból a tanulságot, s köszönd meg Istennek a segítséget, melyet sikereidhez nyújtott! Adj hálát Teremtőnknek mindazért a jóért, szépért, melyben részesített, de alázattal fogadd tőle a keresztet is, amit ma válladra tett...

Nemcsak neked, de egész családotok keresztény világ-szemléletének elmélyítéséhez igen hasznos, ha esténként — például a vacsora asztalnál — megbeszélitek egymással az elmúlt nap eseményeit. Hisz mindannyiőtoknak jól esik a tapasztaltabb jótanácsa vagy egy vigasztaló, bátorító szó, amelyet talán egész nap nélkülöztetek.

Mielőtt lefeküdnél, végy rövid búcsút szeretteidtől, s ha a nap folyamán különösebben is segítségedre voltak, ezt néhány keresetlen szóval még egyszer köszönd meg nekik.

Előfordulhat, hogy nem családi környezetben élsz, s nincs rá lehetőség, hogy néhány percre csöndben felfelvonnulj, vagy imakönyvedet zavartalanul használd. Utolsó gondolatod ilyenkor is mindenképpen mennyei Atyánkhoz szálljon, hogy érezd: nem vagy egyedül, ha magad vagy is; nem vagy elhagyott, ha nem is értenek meg egészen az emberek...

*

Esti himnusz

(Közösen is mondható)

Immár a nap leáldozott; teremtőnk, kérünk tégedet,
Légy kegyes, és maradj velünk, őrizzed, óvjad népedet.
A gonosz álmok fussanak, és minden éji képzelet.
Az ellent kösse meg kezed, testünket hogy ne rontsa meg.
Add nekünk, édes jó Atyánk, Egyszülött Krisztus, add
nekünk,
Szentlélekisten, vigaszunk, kegyelmes, őrző Istenünk!
Ámen.

*

Istenem, itt vagy. Jézus Krisztus, én Megváltóm,
közel vagy hozzám szent szeretettedben.

Hazaviszem hát szívemet tehozzád a nap kuszaságából,
hiszen hozzád tartozom, Atyámhoz, Istenemhez.

Köszönöm, hogy a mai napon megtartottál, megoldalmaztál,
és megadtad a jó elhatározást, hogy neked szolgáljak.

De te tudod, gyakran milyen gyöngye az akarat, amikor
valóban követni kell szavadat.

*

Maradj velünk, Urunk!

Maradj velünk, Urunk, mert alkonyodik, és közeleg az este!

Maradj velünk és egész egyházzal! Maradj velünk a nap alkonyán,
az élet alkonyán, a világ alkonyán is!

Maradj velünk kegyelmeddel és jóságoddal, szentségeddel,
vigasztalásoddal és áldásoddal!

Maradj velünk, amikor ránk ereszkedik a bánat és szorongás éje, amikor ránk zuhan a kétség és kísértés sötétje s a keserű halál komor éjszakája!

Maradj velünk, mindannyiunkkal, akik tebenned hisznek, az idők végezetéig!

*

A te kezébe teszem le, Atyám, ennek a napnak alkonyát. Nem olyan már, mint amilyen reggel volt, amikor nekünk ajándékoztad. Nagyon megszürkítette jószándékaimnak meghiúsulása és annak a tehernek a súlya, amelyet te szabtal ki rá...

Mégis tudom, Uram, hogy amikor lámpám fénye kihúnyt, befogadsz engem gyarló emberi mivoltomban megértő szeretetedbe és véghetetlen nagy nyugalmadba. Én akkor csak állok csöndesen előtted, hiszen mást nem tehetek, és beismerem kicsinységemet végtelen nagyságod előtt.

S ha megengeded, hogy ismét megláthassam napodat, nézd, Uram, itt vagyok, mindenre készen — teérted!

*

Milyen nemes és boldog lehetne minden ember, ha esténként, alvás előtt önmagába tekintene, s megállapítaná, mi szépet és mi kivetnivalót talál magában. Önkéntelenül is jobb elhatározással kezdené az újabb napot, — és nem feledné, hogy a tiszta lelkiismeret teszi erőssé az embert.

Anna Frank naplójából

Esti imádság közös éneklésre.

Hálát adok az esti órán, hálát adok, hogy itt az éj,
Hálát adok, hogy szívem mélyén hála dala kél.

Hálát adok a csillagfényért, hálát a sűrű éjjelért,
Hálát adok, hogy nem vagy messze, most is küldsz le
fényt.

Hálát adok, hogy küldtél testvért, társként, aki ma mel-
lém állt,
Hálát adok, hogy megengedted azt is, ami fáj.

Hálát adok, hogy Tested táplál, hálát, hogy ma is szólt
szavad,
Hálát adok, hogy lelkem biztos cél felé halad.

Hálát adok, hogy mellém álltál, hálát, hogy szép az ott-
honom,
Hálát, hogy munkám elvégeztem, s békén alhatom.

Hálát adok a sok-sok jóért, hálát adok, hogy megbo-
csátsz,
Hálát adok, hogy el nem hagytál, újabb útra vársz.

Hálát adok, hogy szemed rajtam, hálát adok, hogy re-
ményt adsz,
Hálát adok, mert biztos eljössz, mint a virradat.

M.G. Schneider

*

*A tétlen kivárás, a néma szemlélés nem keresztény
magatartás.*

Dietrich Bonhoeffer

*

Hétfő

Uram, ilyenkor este látom csak igazán, milyen nehéz a napnak minden percében „aprópénzre váltani” még oly nemes törekvéseket is, mint felebarátaink szeretete. Mert te nem szónoklatokban és szépen kidolgozott értekezésekben kívánod tőlünk ezt a szeretetet, hanem azt akarod, hogy elsősorban azokhoz legyünk jók, megértők, türelmesek, tapintatosak, akikkel együtt élünk, dolgozunk, akikkel meg kell osztanunk a nap minden örömét és nehézségeit — másszóval: mindazokkal, akiket melénk rendeltél!

Vajon nem térnek-e ma este többen is keserű szájjal haza éppen miattam? Mert tapintatlan voltam, udvariatlanul, hozzád nem méltón viselkedtem? Nem okoztam-e súlyos csalódást valakinek is kiábrándító magatartásommal? Uram, bocsáss meg ezért nekem, s engedd, hogy hibámat holnap mielőbb jóvátehessem!

De köszönöm, Istenem, ha a te segítségeddel sikerült ma egy hálás pillantást vagy mosolyt fakasztanom valakinek az arcán...

Adj ma este minden ismerősömnek néhány békés órát szereteteik körében. Azoknak is, akik neheztelnek, azoknak is, akik szívesen emlékeznek rám.

Sejtse meg mindannyiunk a nagy törvényt, hogy a szeretet az, amelyből minél többet nyújtunk egymásnak, annál több marad belőle a magunk számára.

*

Fantázia kell a felebaráti szeretethez... Az evangéliumi küldetés csak irányt mutat, de nem mutatja meg a gyakorlati utat, hogy váltsuk valóra Jézus alap-parancsát: Szeresd felebarátodat teljes szívedből, egész lel-

kedből és minden erődből. Figyelmesen észre kell vennünk, hol és mikor nyílnak erre a mindennapi életben alkalmak.

Gondoljunk csak arra, hogy vannak bizonyos magatartásmódok, mint például: ahogyan betesszük az ajtót, ha kimegyünk, hogy a szomszédot föl ne keltsük; hogy fölvezzük a földön heverő papirost; figyelemmel vagyunk egy kisgyermek babája iránt; elfogadunk egy javaslatot, anélkül hogy azonnal ellenjavaslattal élnénk; ügyelünk arra, hogy a meglátogatott betegnek ne szökjék föl a láza; megdicsérjük a szakácsnét, aki annyit fáradozott a tűzhely mellett; kikölcsönzünk egy könyvet, amelyet nem adnak majd nekünk vissza...

A felebaráti szeretet figyelmes és tapintatos. Észreveszi a másik kívánságait és vágyait. Emlékezzünk csak Jézus első csodájára, amelyet a galileai Kánában művelt. Szűz Mária szerény szavának volt a következménye, mert ő észrevette a házigazda szorultságát. Az ilyen dolgokhoz az Isten nemegyszer váratlan és csodálatos eredményeket kapcsol...

L.J. Suenens

*

1. előimádkozó: Hálás szívvel köszönjük, Urunk, hogy meghívtál bennünket ebbe a közösségbe, s köszönjük neked az együtt eltöltött napot.

Köszönjük az örömeket, a játékot, szórakozást, kirándulást, hogy vidámak lehettünk. Köszönjük a lehetőségeket, amelyeket azért kaptunk tőled, hogy egymással jól telessünk, egymásnak segíthessünk, egymáshoz figyelmesek, tapintatosak, kedvesek lehessünk.

(Néhány percnyi szünetet tartunk, s végiggondoljuk a nap eseményeit...)

2. előimádkozó: Bocsáss meg nekünk, mennyei Atyánk, ha valamivel bánatot okoztunk ma egymásnak s ezáltal neked is. Taníts meg bennünket arra, hogyan lehet egymástól bocsánatot kérnünk úgy, hogy legyen bennünk szégyenérzet, de mégse szégyenüljünk meg egymás előtt. Igen, legtöbbünk számára bocsánatot kérni a legnehezebb...

Taníts meg minket nagyvonalúan felejtetni, egymásnak szívből megbocsátani. Segíts egymás érzékenységet megismernünk, tiszteletben tartanunk, saját érzékenységgünket pedig legyőznünk s nem minden csekélységért megsértődnünk.

Mikor jutunk el odáig, Urunk, hogy mosolyogni tudjunk az apró karcolásokon, de bántson bennünket, ha azt mi okoztuk?

3. előimádkozó: Adj nekünk, Uram, jó pihenést, jó éjszakát! Add meg ezt távollevő szüleinknek, rokonainknak, barátainknak is. Óvd meg minden veszélytől azokat, akik most nem pihenni, hanem dolgozni mennek. Enyhítsd a betegek szenvedését, küldj nekik reményt a gyógyulásra, de adj nekik erőt akaratod elfogadásához is.

Légy mindannyiunkkal, és őrizz meg bennünket minden kísértéstől.

Mindannyian: Ámen! Úgy legyen!

A kereszt útján,
gyermekeim,
csak az első lépés nehéz.
Legnagyobb keresztünk
nem maga a kereszt,
hanem az, hogy félünk tőle.
Nincs meg a bátorságunk,
hogy hordozzuk,
jóllehet tudjuk
s tapasztaljuk,
hogy kikerülni
nem lehetséges;
utólér bennünket”.

Vianney Szt. János.

Kedd

„Ti vagytok a föld sója... Ti vagytok a világ világossága... s ha világot gyújtanak, nem rejtik a véka alá, hanem a tartóra teszik, hogy mindenkinek világítson a házbán” (Mt 5,13-15)

Krisztus szavai

Mindenható Atyám! Ma este azokért a keresztyén testvéreimért imádkozom hozzád, akiknek a nap folyamán egyedül, társtalanul kellett képviselniük ügyedet az emberek között a világban.

Te tudod, Atyánk, mennyi megaláztatást, gúnyt, mellőzést kell elszenvednünk gyakran a te nevedért. Mikor jön el végre a kor, melyben az emberek fölismerik: ha minket bántanak, hasonlóak a beteghez, aki orvosa ellen támad?

Légy, Uram, ma este mindazokkal a keresztyén testvéreimmel, akik elcsüggedtek, mert már-már fölöslegesnek érzik magukat ebben a világban... Azokkal, akiket nem vesz észre senki, bármivel emelkednek ki a többi közül. Állj melléjük, kérlek, névtelen bölcsességükben, adj nekik erőt a kitartásra. Találják meg magányukban az örömforrást, amit te jelentesz mindannyiunk számára. Rendelj melléjük barátokat, hűséges társat, hogy megoszthassák gondolataikat, s egyhangú, szürke hétköznapijaik derűsebbé váljanak.

Mindenekelőtt azonban döbbenjenek rá: a világ ma is tőlünk, keresztyényektől várja legégetőbb sorskérdéseire a választ és megoldást...

Küldd el nekünk a Szentlélek ajándékát, hogy megtaláljuk az utat felebarátaink szívéhez, elsősorban azokéhoz, akik éppen a mi bátorításunkra és buzdításunkra várnak.

Uram, aki tudod, hogy mennyire szeretetre éhes ez a világ, adj nekünk minél több apostoli lelkületű keresztényt, aki elhozza közénk vigasztaló szeretetted!

*

*Ha férfi vagy, légy férfi,
Legyen elved, hited,
És ezt kimondd, ha mindjárt
Véreddel fizeted.
Százszorta inkább éltedet
Tagadd meg, mint magad;
Hadd vesszen az élet, ha
A becsület marad.*

Petőfi Sándor

*

Nagyra becsülöm a vallásos embert, ha hűséges tud lenni önmagához, hiszen ezzel ma olyan programot vállal, amellyel nem jár együtt semmiféle előny sem a társadalom, sem az egyes ember részéről.

Lukács György

*

1. előimádkozó: A világ elcsöndesedik, a fákra le száll az est. Mi újra itt vagyunk, Uram, hogy mielőtt aludni térnénk, utolsó gondolatainkkal még egyszer ved találkozhatunk.

Vajon tudjuk-e eléggé értékelni, hogy ennyire szeretsz minket? Hogy kiválasztottál minket szolgálatodra?

Örömmel töltsön el bennünket, hogy a te gyermekeid lehetünk, hogy ügyedért, az emberek üdvösségéért, egymás boldogságáért munkálkodhatunk! Mennyit sikerült ebből megvalósítanunk egymás között a mai napon?

(Rövid csöndben gondoljunk vissza a napra...)

2. előimádkozó: Mennyei Atyánk! Légy ma este különösen azokkal, akik lélekben itt, a mi közösségünkben szeretnének lenni, de még nem találták meg a hozzád vezető utat, és most kínozza őket a céltalanság. Talán szenvednek a szeretet és a megértés hiányától is. Ne engedd, Urunk, hogy elveszenek! Engedd fölismernünk őket, tedd vonzóvá életünket, hogy általunk fedezzék föl jószágodat, s követésedben találják meg életük értelmét.

3. előimádkozó: Küldj nekik ma este termékeny, gyömölcöző gondolatokat, hogy holnap lélekben egy lépéssel közelebb kerülhessenek tehozzád.

Mindannyian: Ámen! Úgy legyen!

*

Szerda

Uram, Istenem, a mai nap is bizonyította, hogy nem vagyunk a vak sors maradéktalan kiszolgáltatottjai. Ha voltak is rajtam kívül álló erők, melyeknek valóságát el kellett fogadnom, döntéseim nagyrésztét mégis csak sza-

badon hozhattam, s így befolyásolhattam a történések mai napon ránk bízott szakaszát.

Vajon éltem-e egyáltalán, s ha igen, hogyan éltem ezzel a lehetőséggel?

Ha meggondolom, Uram, óriási felelősséget ró ránk, keresztényekre a tény, hogy szabad akaratot adtál nekünk. Mert ahogy ma — hacsak egy szemernyit is — jó vagy rossz irányba terelhettük az események menetét, akkor magától értetődik, hogy az egész emberiség jelenlegi állapota ugyanígy elődeink döntéseinek millióitól függött. A keresztények döntéseitől is...

A múlt már kicsúszott a kezünkből, Uram, de a holnap minden perce még választást kínál. Jövendő sorsunk nem előre ránk szabott ruha, hanem munkánk, kitartásunk, jelen küzdelmünk eredménye. Ha mi, keresztények nem veszünk részt az élet minden területén a legaktívabban ennek a jövőnek formálásában, később sem lesz jogunk arra, hogy bárkinek szemrehányást tegyünk a saját pusztulásába rohanó társadalom miatt. A kocsit nem a szakadék szélén kell megállítanunk, hanem amikor elindul lefelé a lejtőn.

Istenem! Adj a világnak sok meggyőződéses, elvhű keresztényt, akiknek lesz bátorságuk, hogy idejében felhívják a világ figyelmét a veszedelmekre! Küldd el az emberek közé követeidet, akik életük példájával ellenségeid szívében is kedvet ébresztenek a te követésedre! Hozd el közénk, keresztségben meghívott gyermekidhez a béke, az összetartás, a türelem és megértés szellemét, hogy legalább köztünk szűnjék meg mindennemű ellenségeskedés!

Valóban arról ismerjenek meg bennünket, hogy szeretjük egymást — itt, ma, holnap — mindig és mindenütt a világon. Ámen.

*

Az emberi élet minden szektora lehet az üdvösség akadályja vagy előmozdítója. A keresztény magatartás ezért jelentős. A keresztény ember a világban él, a világ dolgaival foglalkozik, s ott a világban, foglalkozása által és állapotbéli kötelességeinek lehető legjobb teljesítésével kell Isten országának építésén dolgoznia.

Márton Áron

*

**Uram! Engedd, hogy társaid legyünk az alkotásban.
Megértsük és megszépítsük a Te kezed munkáját,
Hogy ez a mi földünk biztos otthona lehessen
Gazdagságnak, Szépségnek, Boldogságnak
és Békességnek.**

Szent-Györgyi Albert

*

1. előimádkozó: Mennyei Atyánk! Miért van az, hogy a jószándékú emberek oly nehezen találhatnak egymásra, a Gonosznak pedig oly könnyű megszervezni bennünket egymás ellen? Miért, hogy saját sorainkból kerülnek ki üldözőink, bíránk és rabtartóink?

Mindannyian testvérek vagyunk. A te gyermekeid.

Miért hisszük el egymásról, hogy ellenségek vagyunk? Miért sikerül oly könnyen egymás ellen fordítani bennünket? És miért éppen nekünk kell egymás kezére tennünk a bilincseket?

2. előimádkozó: A legutóbbi nagy világégés minden nép- és emberellenes gonosztevője a felelősségrevonáskor parancsra hivatkozott. Dehát miért választunk olyan

hivatást, amelyben soha többé nem cselekedhetünk saját lelkiismeretünk szerint?

A csapdát mi állítjuk föl magunknak. De előttem már egyikünk sem hivatkozhat fölülről érkezett utasításokra.

Mi vagyunk saját magunk kerítői, bekísérői, bírái és hóhérai. Mi írjuk meg a följelentést, mi hozzuk meg az ítéletet, s aztán végrehajtjuk egymáson. Valamikor apró árulkodással kezdtük. Talán még az óvodában. Aztán vérünnké vált.

És a Sátán mosolyog.

3. előimádkozó: Mi lenne, ha végre megsajnálánk egymást? Ha egyszer nem továbbítanánk a parancsot önmagunk ellen? Ha holnaptól megszűnnénk egymás ellen tanúskodni?

Ha soha többé nem küldenénk el azt a följelentőlevelet; ha évszázadok után végre kiegyenesedne a gerincünk; ha kimondanánk valami nagyon apró kis csábításra az első nemet; ha kimondanánk végre az első igent, amikor egy csepp irgalmat, egy parányi kiállást várunk egymástól...

És aztán boldogok lehetnénk. Ennyibe kerülne.

Mindannyian: Ámen! Úgy legyen!

NEM AZ A BAJ,
HA ROSSZAT
MONDANAK RÓLAD,
BAJ CSAK AZ,
HA IGAZ!

Szent Ágoston

*Ezt mondja Isten, az Úr:
Törd össze a jogtalan bilincseket,
és oldd meg az iga köteleit!
Bocsásd szabadon az elnyomottakat,
törj össze minden igát!
Törd meg az éhezőknek kenyeredet,
és a hajléktalan szegényt fogadd be házádba.
Ha mezítelent láatsz, öltöztess föl,
és ne fordulj el embertársad elől!
Akkor majd fölragyog világosságod, mint a
hajnal,
és a rajtad esett seb gyorsan beheged.
Előtted halad majd igazságod,
és az Úr dicsősége lesz a hátvéded.
Akkor, ha szólítod, az Úr válaszol,
könyörgő szavadra így felel: Nézd, itt vagyok!
Ha eltávolítod körödből az igát,
az ujjal mutogatást és a gonosz beszédet,
ha odaadod az éhezőknek kenyeredet,
és jóllakatod az elnyomottakat,
akkor fölragyog a sötétségben világosságod,
és homályod déli verőfényre változik.*

Izajás próféta könyvéből

*

Csütörtök

A második világháborúban Valentin Feldman francia esztétát az ellenállási mozgalomban való részvétele miatt a megszállók halálra ítélték. Amikor elővezették a kivégzőhelyre, az író ezt a nagyszerű mondatot kiáltotta oda hóhérainak: Ostobák! Hiszen értetek halok meg!

Vajon mit mondanak nekünk, keresztényeknek Valentin Feldman utolsó szavai?...

Isteni Üdvözítőm! Amikor azt mondtad, hogy mi, a te követőid kovása legyünk a világnak, jól tudtad, hogy a történelem folyamán mindig lesznek korok, melyekben gyökeresen visszautasítják tanításod legszebb gondolatait. Tudtad: mindig lesznek emberek és közösségek, akik a rajtuk esett sérelmeket bosszúval akarják orvosolni, akik — még oly jónak is vélt — elképzeléseiket csak erőszakkal, mások jogainak eltiprásával tudják megvalósítani. Elszomorító, hogy mi, keresztények nemegyszer szintén alkalmazkodunk a korszellemhez, alkalmat adva ezáltal ellenségeidnek, hogy bennünk téged ítéljenek el.

Nekem azonban itt és most kell diadalra vinnem tanításodat! Istenem! Adj nekem erőt, hogy megértsem, s életemmel igazoljam: gyűlöletet, erőszakot, képmutatást nem lehet újabb gyűlölködéssel, újabb kegyetlenséggel és újabb hazugságokkal megszüntetni! Hisz ennek a láncolatnak a végletekig való fokozása egyszer mindannyiunk együttes tragédiájához vezet.

Hadd állítsam meg ezt az ördögi kört legalább ott, ahol vagyok, legalább abban a kis közösségben, ahol élek! Legyen bennem erő, hogy az erőszakra szelídséggel, a képmutatásra őszinteséggel és minden gyűlölködésre szeretettel válaszoljak.

Vajon sikerült-e ebből valami a mai napon? Csak egy nagyon kevéske is?

*

A jövő a hívőké, nem a hitetlenké és a kételkedőké!
A jövő a bátraké, akik mernek remélni és cselekedni,
nem a kishitűeké és határozatlanoké!
A jövő azoké, akik szeretnek, és nem a gyűlölködőké.

XII. Piusz

*

A hit nem megszállottság, nem fanatizmus, hanem nyitottság és őszinteség (és persze bizalom) a másik ember felé.

És ha süket fülekre találunk? Akkor is. Ha értetlenséggel, gyűlölettel találkozunk? Akkor is. „Ha csupán azokat szeretitek, akik szeretnek benneteket, mi lesz a jutalmatok?” (Mt 5,46)

Szüntelenül ezt kérdezi tőlünk Krisztus, nem hónapok vagy évek, hanem közel kétezer év óta.

Ideje végre meghallanunk.

Balássy László

*

1. előimádkozó: Minden tettünknek végtelenbe nyúló értéke van — olvashatjuk egy helyütt Goethe írásai-ban.

A nagy árulások és elrettentő gonosztettek is apró gáncsoskodásokkal kezdődnek. Szentté, hőssé, vértanúvá sem válhatunk egyik napról a másikra. Ez is kis dolgokkal kezdődik. Talán azzal, hogy nem taposunk el az úton egy hangyát...

Mindaz, amit ma tettem vagy mulasztottam, valamelyik irányba továbbvisz engem. Vajon sikerült-e hozzád közelebb jutnom, Uram? Tettem-e valami kis jót legalább közösségünk valamelyik tagjának?

(Vizsgáljuk meg lelkiismeretünket.)

2. előimádkozó: Ha vádolnom kell magam valamivel, bocsáss meg nekem, Uram. Eltökélt szándékom, hogy gyöngeségemet, mulasztásomat holnap tőlem telhetően helyrehozom. Adj nekem ehhez megfelelő tapintatot, leleményességet.

Ugyanakkor tudjam nagyvonalúan elfelejteni, ha sérelem ért. Tudjak megbocsátani annak a testvéremnek, akitől ma esetleg szeretetlenséget tapasztaltam. Próbáljam őt megérteni. Gondoljak arra, neki valamilyen okból talán nehezebb jónak lennie, mint a többieknek. Ki tudja, milyen sebeket kell takargatnia lelkében?

Add, Uram, hogy megértsük: a mindkettőnk szívéből kiinduló kölcsönös megértés, megbocsátás teszi jobba a világot, szebbé, boldogabbá közösségünk életét.

3. előimádkozó: Uram! Adj ma este békét a szívekbe mindenütt a világon! Simítsd el a nézeteltéréseket a családokban, munkahelyeken, minden közösségben. Adj nekünk reményt és hitet a holnapban! Küldd el nekünk holnapra az újrakezdés örömét.

Mindannyian: Ámen! Úgy legyen! ·

*

Péntek

Istenem, még ha nem is hinnék létedben, még ha tagadnám is, hogy te ültetted szívünkbe a jó és a rossz, a bűn és az erény megkülönböztetésének képességét, — akkor is be kellene látnom, hogy amit ma tettem, azzal mindenképpen megzavartam az élet rendjét, hátráltattam az emberek boldogulását, elsősorban talán éppen az enyémet...

Miért tettem? Gyöngeségből? Gyávaságból? Vagy

talán rosszindulatból? Ezek után mit várjanak az emberek olyanoktól, akik nem fogadják el a te parancsaidat, ha szembefordulok veled még én is, aki pedig szeretlek téged?

Vajon hányan csalódtak ma bennem, akiknek talán éppen én voltam a példaképük? Tudom, Uram, az ügyet nem lehet csak bocsánatkéréssel elintézni. A rosszat, amit okoztam, jóvá kell tenni. Segíts, hogy megtaláljam ennek legmegfelelőbb módját. S ha már nem tudtam példát adni tanítványaidhoz illő magatartással, most legalább azt lássák meg az emberek, *hogyan* küzdök minden erőmmel, *hogyan* akarom jóvátenni mulasztásaimat, s miképpen fogok felülkerekedni gyengébbik énemen. Talán egyszer nekik is szükségük lesz erre a példára.

Hiszen a te egyházad nemcsak a szentek egyháza, hanem a botladozó bűnösöké is, akik a te békédre vágyanak, a te szeretetedre éheznek.

Mennyei Atyám! Add, hogy megmutassam a világnak: föl lehet emelkedni a legmélyebb bukásból is, van kiút a legsötétebb gonoszságból is, ha bűnbánó szívvel fordulunk feléd, s leborulunk keresztre feszített Szent Fiad lába elé... Hiszen te nem akarod a bűnös halálát, hanem, hogy élete legyen, s hozzád találjon.

De köszönöm, Uram, a legkisebb sikert, a legparányibb győzelmet, amit ma ösztöneim, rosszindulatom vagy gyávaságom fölött arattam. Köszönöm, ha ezáltal akárcsak egy embernek is megkönnyítettem, megszépítettem az életét. Köszönöm, hogy engedted idejében föllismernem a közeledő kísértést, s fölébresztetted bennem a hozzád tartozás tudatát. Köszönöm szent őrzőangyalom segítségét, amellyel legyőztem a kísértéseket.

Mégse engedd, hogy elbízzam magam. Jusson eszembe, hogy minden erőnek és jósnak, amelyet másoknak nyújthatok, egyedül te vagy a forrása.

*

**Uram, nézz végig rajtam,
Mindennek vége, vége.
Békíts ki Magaddal s magammal,
Hiszen Te vagy a Béke.**

Ady Endre

*

1. előimádkozó: A legszebb világmegváltó gondolatnak is a legkisebb közösségben kell kiállni a próbát. Ha itt megvalósíthatatlan, nincs létjogosultsága belépni a történelem sodrásába.

Mennyei Atyánk! Te ismered igyekezetünket, tudod olykor mennyit kell elviselnünk egymásért és egymás miatt a mi kis közösségünkben. De te teremtettél bennünket különböző tulajdonságokkal, s ezért nem egyformán van bennünk a jóra, rosszra való hajlam sem. Ezért is kéred tőlünk, hogy viseljük el egymás gyengéit.

(Mennyire sikerült ez nekem a mai napon?)

2. előimádkozó: Ajándékozz meg bennünket, Uram az őszinteség, a kedvesség erényével. Mindig az foglalkoztasson bennünket, hogy mivel tudnánk egymásnak örömet szerezni. Adj nekünk képességet arra, hogy tudjunk egymás bánatában osztozni, azon könnyíteni.

Add, hogy együtt örülhessünk az örvendezőkkel, s együtt szomorkodjunk a szomorkodókkal!

Mindannyian: Ámen! Úgy legyen!

Szombat

Milliók adnak neked hálát ma este, Atyám, hogy egész héten dolgozhattak szeretteikért, s most néhány de-rűs perccel tovább időzhetnek családjuk körében. Hisz

holnap nem vár bennünket bánya, gyár, hivatal, iskola. Holnap nincs rohanás, nincs hajsza.

Holnap a te békéd uralkodjék a szívekben, amelyből többet kell vinnünk magunkkal a jövő hétre.

Mielőtt nyugovóra térnénk, megköszönöm, Atyám, a jóságot, szeretetet, melyet szüleim, testvéreim, barátaim által ajándékoztál nekem ezen a héten.

Kérlek, adj ma szeretteimnek, közeli s távoli ismerőseimnek, a föld minden lakójának csendes, békés, meghitt estét!

Kísérd el útjukon azokat, akiknek a mai este sem hoz pihenést, mert dolgozni kell menniük. Töltsd el mély hivatástudattal, megértéssel, meleg emberszeretettel azokat, akiknek az éjjel talpon kell lenniük: az orvost, az ügyeletes nővért, a mentős-sofőrt, a vasutast, a telefon és távíró ügyeletest, a rendőrt és a tűzoltót,... mindenkit, aki ma éjszaka szolgálatban lesz.

Küldj néhány vigasztaló gondolatot azoknak, akik ebben az órában súlyos gondokkal küszködnek. Bocsáss egy reménysugárt a magányosoknak, a mindenkitől elhagyottaknak, a börtönben sínylődő rabnak.

Légy, Atyám, azokkal, akiknek testi és lelki szenvedésére ez az este sem hoz enyhülést, akiknek ma éjszaka kell megvívniuk haláltusájukat.

Állítsd meg azok kezét, akik mindenben csalódva, mindenkiből kiábrándulva valami végzetesre és visszavonhatatlanra készülnek! Küldj melléjük valakit az utolsó percben vagy akár csak egy föl villanó emléket, ami eltéríti őket szándékuktól!

Adj, Uram, örök nyugalmat azoknak, akik már nem érhették meg ezt az estét, és vigaszt mindazoknak, akikhez valaki mától kezdve sohasem tér vissza többé.

Szűzanyám, oltalmazd meg ezt az egész világot minden szenvedőjével és megbékéltjével, minden csüggedőjével és örvendezőjével. Ámen.

**S ha jó az éj, s én újra visszatérek,
egynéhány szál gyöngyvirágot letépek,
és felviszem a csillagfényes égbe.
Megkeresem a Jézus Anyját véle.
A Jézus Anyját, kinek képei
oly búsak lenn és olyan szenvedők!
Hadd lássam egyszer mosolyogni őt!**

Gárdonyi Géza

*

1. előimádkozó: Urunk, Jézus Krisztus! Ahogy a világ szemében te botrány voltál, úgy mosolyognak meg minket is, követőidet. Mosolyognak azon, amit mi bűnnek tartunk, kerülünk; mosolyognak azon, amit erénynek, értéknek mondunk és követni akarunk.

Amikor a napnak vége, szívünkben érezzük ennek a kettősségnek a súlyát. Miközben a „világ fiai” között járunk, egész nap kifejezéseket kerülünk, nehogy élezzük, mérgezzük ezt a kettősséget, ugyanakkor szavakat keresünk, melyekről úgy véljük, talán közelebb hoznak bennünket egymáshoz.

(Milyen eredménnyel járt ez a törekvésünk a mai napon?)

2. előimádkozó: Ma még forradalmi lendülettel az egész világot szeretnénk megváltani. Az előttünk járók tapasztalatai azonban arra tanítanak, forradalom már az is, ha saját környezetünkben gyökeret ver az elhintett mag.

Krisztus forradalma a szív forradalma!

A konkolyt elsőnek a magunk szívében kell kigyomlálni!

A világ nagy vetésében a búzát kell érlelnünk!

3. előimádkozó: Mennyei Üdvözítőnk! Mindig lesznek, akik elutasítják evangéliumodat; akiket közömbösen érint, hogy van mennyei Atyánk; hogy keresztre feszítettet magad értük; akiket nem érdekel, hogy egyszer számot kell adniuk földi pályafutásukról.

Őket sem akarod elveszíteni, Uram.

Ezért kívánod tőlünk, hogy közéjük menjünk.

Ezért kívánod tőlünk, hogy életünkkel mutassunk nekik példát.

Ránk bíztad őket, Uram.

Ezért kívánod tőlünk, hogy megváltásod művén mindennap tovább munkálkodjunk.

Mindannyian: Ámen! Úgy legyen!

Vasárnap

„Bizony, bizony mondom nektek: aki megtartja tanításomat, az nem ízleli meg a halált mindörökké”. (Jn 8,51)

Krisztus szavai

Egymás után gyulladnak ki az utca neonfényei. Újra benépesülnek a szórakozóhelyek, a vendéglők, színházak és mozik. Le kell szakítani annak a néhány órának az örömét, amit ez a vasárnap este még tartogat számunkra.

Vajon hányan jutottunk ezen a héten, ezen a napon közelebb a boldogsághoz? Hányan fordultunk vissza csalódottan, mert a boldogságot rossz helyen kerestük?

Jézusom, te azt mondtad, hogy aki tanításodat megtartja, az nem ízleli meg a halált mindörökké. Minket tettél tanításod letéteményeseivé, s a világ most ránk figyel, tőlünk várva a választ pusztában hangzó kérdéseire.

Vajon tudtam-e ma akár csak egynek is feleletet adni?

Adj, Uram, nekünk erőt, hogy meggyőző hittel kiálthassuk oda minden vívódónak, minden nyugtalan igazságkeresőnek: Ne félj, nem ízleled meg a halált mindörökké!

Ennél többet, ennél megnyugtatóbbat nem lehet mondani az embernek...

Add, Urunk, hogy ez az örömhír minél több testvérünkhöz jusson el ezen a földön! Hiszen nemcsak a lemondásnak, a szenvedésnek, a megaláztatásnak, de a sikerekben akár leggazdagabb életnek is csak akkor van egyáltalán értelme, ha magyarázata van a halálnak is. Ha nem megsemmisülésemet jelenti, hanem örök hazatérésemet a szerető Atyához, a Végtelen Jósághoz. Mindazok boldog közösségéhez, akik előttem s utánam munkálkodtak itt a földön Isten nagyobb dicsőségéért.

Segíts, Uram, hogy az elkövetkező napokban, hetekben, hónapokban, években, egész hátralévő életemben olyan példát mutassak, amely mögött fölsejlik ennek az örök életnek a vonzása! Adj erőt, hogy a körülöttem élő emberekben újra fölébreszthessem a reményt: Van értelme a küzdelemnek, van értelme az állhatatos kitartásnak és hűségnek, van értelme egész életünknek!

Segíts, Uram! Benned van reményem, ne hagyj soha szégyent érnem!

*

*Aki Istennek eszköze,
az mindig ott áll középén,
ahol a viharok örvénye dúl.
Aki Istennek eszköze,
megmozgatja a világot,
és sorsa: a küzdelem.*

*

Imádság alkonyatra

Uram, áldd meg földünket, amelyre leszáll az éj sötétje, áldd meg a városokat és a falvakat!

Küldd a hazatérő édesapa elé gyermekeit a mosoly angyalával arcukon! Simítsd el a házastársak nézeteltéréseit! Szerezz békét a testvérek között! Tedd derűssé ezt a néhány órát mindegyikük számára, hogy legalább amikor együtt vannak, ne szidalmazzon téged senki, hanem szeressen!

Imádkozom mindazokért, akik ma este nem imádkoznak hozzád.

Szeretlek téged mindazokért, akik már nem szeretnek téged.

Neked ajánlom életemet, hogy az ő életük szebb és boldogabb legyen. Fogadd el tőlem, ha tetszik neked, én Uram, Istenem!

*

*Az égről legurult a nap,
balzsamos, illatos szél támad.
Enyhe világossága vagy,
Jézus, a mennyei Atyának.
A fák lombja oly súlytalan
ring az alkonyi kék sugárban.
A szépség s mélység vagy, Uram,
feléd zeng a lelkünk kitártan.
Árnyba merültek a hegyek,
köd lepi el az azúr völgyet.
Te vagy az Örök Szeretet,
és ösvényeid tündökölnék.
A fény még utolsót kiált.
Áldott Atya, Fiú, Szentlélek,
aki által él a világ,
a mindenség dicsőít Téged.*

Ölbey Irén

1. előimádkozó: A mai estén följánljuk neked, jó-ságos Atyánk, egész elmúlt hetünket. Följánljuk sikere-inket, kudarcainkat, minden örömlünket, bánatunkat.

Köszönlük, hogy megtartottál bennünket szerető jó-ságodban, hogy az elmúlt napokban közelebb kerül-hettünk lélekben tehozzád. Engedd, hogy továbbra is megőrizhessünk Téged szívünkben, s a világ észreveggen ebből az Isten-közelségből valamit.

Köszönlük a kegyelmeket, melyekben eddig része-sülhettünk. A megtisztulást, az újrakezdés reményét és örömlét. Köszönlük egymás jó-ságát, türelmlét, megérté-sét. Tudjuk, hogy mindazt a jót, amit egymástól ka-punk, tőled kapjuk.

Add, hogy legyen erőnl ezeket az ajándékaidat to-vábbadnunk, szétoosztogatnunk a világban azoknak, akik szomjúhozzák a te igazságodat, akik fáradtak és terhelve vannak, hogy nálád vigasztalást találjanak.

2. előimádkozó: Urunk, Jézus Krisztus! Köszönlük neked küldetésünket. Vállaljuk, mert vár a világ minket. Fölkínáljuk neked minden képességlünket, erőnlket, tudásunkat, egész életünket! Rendelkezz velünk, Uram! Lemondunk érvényesülről, világi karrierről, hatalom-ról, dicsőségről, s vállalunk mellőzést, megaláztatást, le-néző megvetést a te országodért.

Tudjuk, érezzük, te velünk vagy a nap minden órá-jában, velünk vagy a világ végezetégl.

Akik most itt vagyunk, mondhassuk el majd egyszer mi is nagy apostolod, Szent Pál szavaival: A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam. A hitet megtar-tottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömllel várják eljövetelét.

Mindannyian: Ámen! Úgy legyen!

Elmélkedő imádkozás

Az ima nélkülözhetetlen és meghitt érintkezés Istennel. A könyvekből vett, rögzített formájú imádságoknál értékesebb, ha személyesen beszélsz Istennel a magad élményeiről, érzéseiről és körülményeiről. Nem lehet lelki életed, nem kerülhetsz igazán közelebb Krisztushoz, ha naponta, ha csak öt percig is nem állsz az Úr elé. Meg kell tanulnod az elmélkedő imádkozást.

Elmélkedni... Ezt azt jelenti, hogy elmerülsz Isten titkaiban, hogy teljes nyugalommal és őszinteséggel igyekezel a magad életének feladatait a hit és a kegyelem fényében megismerni.

Mikor?

Hogy mikor szakítasz időt az elmélkedésre, az kötelességeidről és körülményeidről függ.

A reggel a legkedvezőbb idő. Lelked akkor pihentebb, fogékonyabb. Mások talán a délután folyamán szentelhetnek negyedórát az Üdvözítőnek és saját lelküknek. Ismét másoknak este a legmegfelelőbb.

Hol?

A csendes elmélkedés perceit bárhol eltöltheted: otthon, a saját szobádban, templomban, útközben, vonaton, bármely közlekedési eszközön. Nem a hely a fontos, hanem az, hogy elmélkedésed zavartalan legyen.

Hogyan?

Imádkozni csak akkor tanulsz meg, ha imádkozol. Ha az Üdvözítőhöz közelebb jutottál, magától válik imád könnyebbé és egyszerűbbé. Magadnak kell megtalálnod azt az utat, amely egyéniségednek leginkább megfelel. Néhány eligazítás talán mégis segítségre lehet.

Előkészület

Készülj föl az imádkozásra! Akinek fontos munkát kell elvégeznie, nem vág egyszerűen bele, hanem összeszedi magát, s átgondolja, miképpen fogjon hozzá. Az igazi zenekedvelő sem az utolsó pillanatban érkezik a hangversenyre, mert így az utca zajából átmenet nélkül jutna a művészi élményhez, hanem időben ott van, s föl-készül a szépre, amelyben részesülni fog.

Ez az imádságra is érvényes. Azért fontos az ima előtti összeszedettség, hogy az imádkozó figyelme arra irányuljon csupán, amit tenni akar, elkészülő gondolatait arra terelje, és minden érzelmét az imádkozásra sugározza. Kerüld a szórakozottságot, és csak Isten arcát keresd! Ezt a következő módokon teheted:

Mielőtt imádkozol, vedd fontolóra, mit fogsz cselekedni. Istennel akarsz beszélni. Ki ő? Tisztázd ezt magadban. Például így:

Most letérdelek a mindenható Isten előtt. Ő körülvesz engem. Minden tele van körülöttem az Istennel: a szoba, a ház, a város, az ország, minden, egészen a látóhatárig, sőt azon túl is.

Ezt képzeld el magadban lépésről lépésre.

Benne élek, benne lélegzem. Egész közel van hozzám. És nem csupán jelen van, hanem lát, hall engem, beszélni akar velem.

Isten jelenlétének tudatára így is ráébredhetsz:

Isten bennem van. Lelkemben ő a felszín és mélység. Kívülről hatol lelkem belsejébe, egyre mélyebben, bensősegesebben. Lelkem legmélyén van máris ő, az élő, tevékenykedő, szentséges Isten. Ott, ahol igazi énem van, ott él és világít. Megilleti lelkem, vezet, és lelkemnek adományozza az imádság megszentelő átélését most, ebben a pillanatban is.

Aztán mondd: Uram, itt vagy, bennem vagy, közelebb hozzám, mint saját magam. Köszönöm neked.

Vagy íme egy harmadik mód:

Jézus Krisztus, az én Megváltóm a mennyben székel fénylő trónusán és lenéz ide, énrám. Ő ugyanaz az erős, jóságos Úr, mint amikor itt élt a földön. Ő, az én Mestere hívott engem. Ismeri lelkem minden rejtékét. Rábízhatom magam teljesen. Szeme rajtam nyugszik. Rám irányítja szerető pillantását. Senki sem szeret úgy engem, mint ő...

Ezután mondd: Nézd, Uram, itt vagyok...

Elmélyült elmélkedés

Beszélgj kötetlen hangon a mindenütt jelenvaló Atyával, a benned lakozó Úrral, a szívedben lakhelyet kereső Szentlélekkel.

Beszélgj bizalommal mindarról, ami éppen fontos neked, ami nyomaszt, szomorít. Mindarról, aminek örvendesz, és ami meghat; amit tervezel és ami a szívedet nyomja.

Mondd el Istennek nyíltan ügyeid állását! Kérdezd meg véleményét, kérd, hogy engedje megismerni szent akaratát! Nézd Krisztus életét és szenvedéseit! Mennyi példát találsz! Jézusnak néhány szavát, mely utat, irányt mutat neked, világosságot teremt benned.

Tanulj meg tisztelő félelemmel hallgatni Istenre, az ő szózatára; figyelni a beléd sugárzó fényekre, amelyek

megvilágosítanak. Idővel ez az imádkozás mindig egyszerűbb lesz, gyakran szavak nélküli feloldódássá válik.

*

Olvass néhány sort a szentírásból, vagy valamely vallásos tárgyú könyvből, esetleg szemlélj egy szentképet. Ha gondolatod támad, állapodj meg! Igyekezz fölfogni értelmét, hatolj mélyre, vizsgálj meg, milyen haszna van mindennapi életed szempontjából. Beszélj Istennel céljaidról, törekvéseidről, nehézségeidről s természetesen eredményeidről is!

*

Kezdj el egy ismert imát vagy énekszöveget. Imádkozd egészen lassan! Egyetlen szót mondj vagy gondolj csupán minden lélekzetvételre. Vagy időzz egy-egy szónál mindaddig, amíg imára nem buzdít. Csodálkozva fedezed föl, micsoda gazdagság rejlik az imádságokban.

Elég egyetlen szó is az elmélkedéshez. Holnap majd a következőt imádkozod.

A 150-163. oldalon található imákat fölhasználhatod elmélkedéseidhez.

Szórakozottság

Ne nyugtalanítson, ha akaratlanul szétszóródnak gondolataid! Mihelyt észreveszed, hogy eltérítenek Istentől, fordulj nyugodtan vissza hozzá, olvass tovább, vagy beszélj Istennel szórakozottságodról! Igen, jó ha erről is beszélsz vele!

De ne neheztelj soha senkire, ha netán megzavarna elmélkedésed közepette! Ilyenkor annál nagyobb készséggel állj rendelkezésre! Tetteid méltó folytatásává válnak Istennel való beszélgetésednek!

Befejezés

Különösképpen összpontosítsd figyelmedet, amikor elmélkedésed végére érsz. Ilyenkor beszéljess az Úrral. Köszönd meg azt az időt, melyet vele tölthettél. Jegyezz meg jól egy-egy olyan gondolatot, amely különösen hatott rád. Alkalomadtán jelölj meg munkádhoz valamilyen szándékot, és cselekedj annak szellemében.

*

Ha meg akarjuk teremteni magunkban a munka és az ima egyensúlyát, akkor ez az első teendőnk: az őszinte, szeretetteljes vágyakozás az imádság után. S ez a vágy helyettesíti az imát, ha — mihelyt lehetségessé válik — ima lesz belőle.

Ha nincs időnk, nem vagyunk kötelesek hosszan imádkozni, de amint össze tudunk rakni pár percet, akkor azt is föl kell használnunk. Ha nem így cselekszünk, akkor imádság utáni vágyakozásunk nem komoly.

Imádkozni annyi, mint Istent szeretni. S ha szeretjük Istent, akkor meg is találjuk a módját, hogy elmondjuk neki imádságunkat.

Ahhoz, hogy imádkozzunk, nincs szükség szabályokra és formulákra. A szeretet az, ami nélkülözhetetlen, az a legmagasabbrendű ima, és abban van a teljesség. A szeretet engedi megszületni lelkünkben a bizalmat, ami azután állapottá, szokássá, folytonos valósággá válik bennünk. Ráhagyatkozom — bízom benne — szeretem. Van ennél éltetőbb ima?

Galántai Mária

*

Rövid elmélkedések

Hallgatásom

Megvan az ideje a hallgatásnak és ideje a szólásnak — mondja a szentírás.

Üdvözítőm, taníts meg hallgatni alázatosságból, hallgatni okosságból, hallgatni szeretetből és tökéletességből; de tanítsd meg nekem azt is, hogyan lehet a néma szótlansággal is beszélni!

Uram, oktatsd ki szívemet a csöndre, hogy meghalljam a Szentlélek szavát, és kutassam a te mélységeidet!

Uram, tedd számat erős őrséggé, ajkamat biztos kapuvá! Ne engedd, hogy szívem a csábító hangra figyeljen, hanem a te szavadra!

Mielőtt magamba néznék

Mindenható Atya, a Szentlélek a puszta magányba vezette Megváltónkat, Jézus Krisztust. Távol az emberektől, veled való benső beszélgetéssel készült győzelmes harcára a sötétség fejedelmével, és arra a feladatra, amellyel te megbíztad.

Alázatosan kérlek, küldd el hozzám is a Szentlelket, hogy örömet vonuljak el a csendbe.

A lelkigyakorlatok idején te magad hívsz, hogy térjek be hozzád, hogy világosan fölismerjem az üdvözülés ösvényét, és bátran haladjak a fényes cél felé.

Te magad kívánsz beszélgetni lelkemmel a hallgatás napjaiban.

Segíts tehát, hogy hívásodat követni tudjam! Oly sok mindennel törődöm, pedig csak egy a szükségem: lelkem élete Krisztusban.

Hangolom lelkem hegedűjét

Egész lelkemmel el akarok merülni Isten végtelen mélységébe és mérhetetlen bölcsességébe.

Teljesen egyedül vagyok...

Senki sem zavar...

Gondolataim sem vonhatnak más felé... a hétköznapiak hajszája, sok gondja távol... Most van időm. Egyéb dolgom nincs, mint itt lenni.

Érzem az istenközelség békéjét, amely eltölt, mint lélek a testet.

Közel az Isten...

Benne élek..., benne mozgok..., benne vagyok...

Ő ad energiát, gondolatokat sugall, erőt belőle merítek.

Uram, Istenem! Add, hogy minden szándékom és tettem tisztán a te ügyedet és dicsőségedet szolgálja!

Nagy céloom

Istentől jövök —, Istené vagyok —, Istenért kell élnem!

Ahogy létemet nem kaphattam mástól, csak Istentől, úgy léteimmel nem is szolgálhatok mást, mint Istent.

Hogy a világon vagyok, az nem szükségszerű, de ha már így van, mindenképpen Istenhez kell tartoznom.

Nekem minden Istentről beszél, minden Istenhez vezet, és Istenhez emel föl...

Istenem! Egészen a tied akarok lenni!

Add, hogy mindennek fölött csak téged szeresselek, csak érted éljek, hogy mind jobban tapasztaljam, mekkora boldogság hozzád tartozni és a tiédnek lenni!

Legyen meg a te akaratod!

Azért vagyok a világon, hogy azt tegyem, amit Isten akar.

Nem leszek tökéletes ember, ha nem azt teszem, ami Isten akarata.

Akkor leszek boldog, ha mindenben igent mondok Istennek.

Akár tetszik, akár nem, — azt teszem, amit Isten akar.

Szüleinknek, előjáróinknak is megtesszük akaratát, habár csak jóval később látjuk be parancsaik értelmét.

Istenem, vedd el önfejtésémet, ha akaratoddal szembeállok! Sürgess, ha vonakodom téged követni!

A te akaratod történjék még akkor is, ha nem szívesen teljesítem parancsodat!

Szeretlek, Istenem...

Szeretlek Istenem, mert mindenek előtt voltál a világon.

Szeretnem kell téged, mert saját kezeddél formáltál meg engem.

Szeretlek téged Istenem, mert azért alkottál, hogy szeresselek.

Uram, Istenem, szeretlek téged, mert te előbb szeretted engem!

Mily boldogtalan voltam, amíg nem követtelek!

Mily boldog leszek, ha egészen neked adom magam!

Add, hogy csak érted éljek, és téged szeresselek!

Isten nyomdokán

Ki vagy te Istenem —, és ki vagyok én?

Te vagy a mindenség —, és mi vagyok én?

Te tudsz mindent —, de mit tudok én?
Te mindent megtehetsz —, de mit tehetek én?
Te megvalósítasz mindent —, de mit cselekszem én?
Te minden fölött szent vagy —, én csak szegény bű-
nös vagyok.

Milyen erős vagyok veled, és milyen gyöngé nélkü-
led!

Ítélni, mint az Isten —, annyit jelent, mint bölcsnek
lenni, mint az Isten.

Ítélete: zsinórmértéke ítéletünknek.

Akarata: mércéje akaratunknak.

Istenem, nem lehet jó az, ha neked nem tetszem!

Ha veled hadilábon állok, magammal is meghason-
lottam.

Ha perbe szállok veled, nincs többé lelkemnek béké-
je.

Vidd véghez bennem akaratodat akkor is, ha azt
nem szívesen teljesítem!

Jelen vagy, Istenem

Isten áll előttem — velem van — bennem van...

Előttem van —, hogy lásson engem.

Mellettem —, hogy vezessen engem.

Isten előtt kell állnom — Istennel — Istenben kell él-
nem.

Isten előtt —, hogy mindig rá gondoljak.

Istennel —, hogy érte dolgozzam.

Istenben —, hogy őt mindenek fölött szeressem.

Sohasem vagyok egyedül —, Isten mindig velem
van.

Semmit sem teszek egyedül —, Istenem velem együtt
munkálkodik.

Sohasem szenvedek magam —, Isten is velem szen-
ved.

Isten magányomban

Vonulj el minden emberi lénytől, s tarts távol magadtól minden egyéb gondolatot!

Légy egyedül szívedben!

Isten meglátogat téged egyedüllétedben.

Isten szól hozzád lelki magányodban.

Isten eltölt majd szíved rejtekén.

Ha nem távolodsz el a teremtményektől, Isten nem látogat meg téged.

Ha a földi dolgoknak nem parancsolsz hallgatást, Isten nem beszélhet hozzád.

Ha nem szakadsz el a teremtményektől, Isten nem szerethet téged.

Vigy engem a magányba, és szólj hozzám magányomban Istenem!

Istenszeretet

Milyen szép vagy Istenem, hiszen olyan sok szépet alkottál!

Milyen jó vagy, hisz oly sok jót is teremtetél!

Mennyi kegyelemmel árasztasz el engem!

Ki érdemli meg legjobban szívemet, ha nem te?

Ki ajánl nagyobb árat szívemért, mint te?

Kinek ajándékozzam, ha nem neked, aki a magáét is nekem adta?

Kinek kínáljam, ha nem neked, aki a vérével fizetett érte?

És én eddig nem szerettelek!

Oly gyakran megbántottalak!

Ezután mindig szeretni akarlak, és soha többé megbántani nem akarlak.

Bűn

Isten végtelenül szereti az embereket, s azt várja tőlünk, hogy mi is szeressük egymást.

Ezért nincs súlyosabb tett, mint Istennel szembefordulni.

Nincs nagyobb sértés, mint Istent megbántani. Isten megbántásával többnyire megsértünk valakit az emberek közül — olykor egy egész közösséget, sőt társadalmat...

Minden bűn kisebbit az Istennek kijáró tiszteletet, s gyöngíti az emberek között a kölcsönös megbecsülést.

A bűnös vét az isteni tökéleteség ellen, s megcsúfolja az emberi méltóságot.

A bűnös megveti Isten jóságát, s hálátlansággal viszonzozza az emberek szeretetét.

A bűn csökkenti Isten kegyelmét, s elmélyíti az emberek közti bizalmatlanságot.

A bűn meggátolja a lélekben, hogy Isten vezesse, s eltávolítja az embert azoktól, akik Isten útjain járnak.

A bűnnel megsebzem és elcsúfítom lelkemet, elborítom magamban a tiszta szellemiséget, és fölébresztem szenvedélyeimet.

A bűnnel előbb értékelem le saját személyemet, mint azt, aki ellen a bűnt elkövettem.

A bűn súlyosan csökkenti bennem az önbizalmat. A bűnnel a sátánnak sikerült bennem megrendíteni Istenbe vetett hitemet.

A bűnre rá is szokhatom, s ezzel kiteszem magam az örök halál veszélyének.

Fáj, hogy önmagam és embertársaim ellen elkövetett bűneimmel oly sokszor megbántottalak, Istenem; hogy gyakran megszorítottalak téged, minden vigasztalás Istenét...

Pokol

A pokol az isteni igazságosság börtöne.

A pokol Isten haragjának színhelye.

A pokol minden vigasztalás hiánya.

Minden nyomorúság teljessége.

A halál mély aknája.

A Sátán birodalma.

A kínok völgye.

Az Isten ellen összeesküvők és bűnben megátalkodottak szomorú hazája.

A pokol a legszörnyűbb bűnök elkerülhetetlen büntetése.

A pokol a tökéletes gyűlölet...

Egy elátkozott világ —

Szörnyű hiányérzet — kielégülés nélkül;

Feneketlen örvény;

Örökös fáradság — pihenés nélkül;

Véget nem érő szenvedés;

Örök betegség —, melyet nem gyógyít meg senki...

Örök célvesztés — a visszatérés reménye nélkül...

Istenem, aki téged fél és szeret, soha többé nem vétkezik!

Örök fény — örök árnyék

Mindig örülni, és sohasem sírni,

vagy mindig sírni, és sohasem örülni;

Örökké élni, és halált sose látni,

vagy megsemmisülni, és sohasem élni;

Mindig pihenni fáradság nélkül,

vagy mindig fáradni megállás nélkül.

Egyik az igazak jutalma,

másik a gonoszok osztályrésze!

Krisztus hív

Az isteni trón szolgálatára rendelt, megszentelt ember az első próbán elbukott, s az eredeti bűnnel az egész emberiséget magával rántotta a bajba, szenvedésbe.

Istenhez akartunk hasonlóvá lenni, s a föld és a bűn foglyává lettünk.

Akkor te, a Végtelen, leszálltál hozzánk, elrontott világunkba, hogy bűnös mivoltunkból megváltsál és magadhoz emelj bennünket.

Írántunk való szeretetből jöttél közénk, megtévedt emberekhez megbocsátó irgalmaddal —, mely a megfeszített Jézus Krisztus arcából sugárzik felénk.

Az elesett ember számára az egyetlen lehetőség a végtelen Isten előtt: Krisztus által a kegyelemben részesülni, Krisztussal együtt keresztre szegeztetni, Krisztusban föltámadni, és így az isten hasonlóságig fölemelkedni.

Krisztus így hív: aki velem együtt akar haladni, viselje a fájdalmat is velem, hogy miután együtt voltunk a harcban, szenvedésben és vezeklésben, legyünk együtt a dicsőségben is.

Meghívsz és fölemelsz a vele való közösségbe. Részesítesz világmegváltó és világot alakító küldetésedben. Szeretettel hívsz meg a közös munkára és küzdelemre.

Mint föltámadt és győző velünk maradsz.

A te dicsőséged legyen jutalmunk!

Készen állok a hű szolgálatra! Szólj, Uram, hallja a te szolgád! Boldogság és megtiszteltetés számomra, ha veled élhetek, harcolhatok, halhatok és győzhetek!

És az Ige testté lett...

Az Ige Isten volt, és emberré lett.

Emberré lett, hogy istenségét nekünk ajándékozza.

A bűnösökhöz is jó volt, hogy szentségét kiárassza.

Jézus, te vagy a legnagyobb és legkisebb!
Te vagy az első és az utolsó!
Te vagy a legmagasztosabb és legmegcsúfoltabb!
Hogy lehetek én büszke, amikor téged megalázva látlak?

Hogy akarhatok nagy lenni, amikor téged lealacsonyítva látlak!

Jézusom, tégy engem olyan alázatossá, amilyen te voltál!

Kész vagyok, Uram!

Uram és Üdvözítőm, Jézus Krisztus! Adj nekem kedvet és lehetőséget, hogy téged mindinkább megismerhesselek, mindjobban megszeresselek és egyre hívebben kövesselek.

Buzdító kegyelmed hívása nálam ne süket fülekre találjon, hanem legyek mindenkor kész, hogy akaratodat odaadással teljesítsem!

Szembefordulok önszeretetemmel és önzésemmel, s követlek a gyalázatban, szegénységben és üldöztetésben.

Teljesen újjá akarok születni, a régi magamat levetközni, hogy már ne én éljek, hanem te énbennem.

Követlek, Jézusom!

Jézus szegény volt — nekem megvan mindenem.

Jézus alázatos volt — én gőgös vagyok.

Jézus szelíd volt — én haragos vagyok.

Jézus türelmes volt — és én nem akarok szenvedni.

Jézus mindent megbocsátott — én mindent megbosszulok.

Jézus engedelmeskedett — és én parancsolni akarok.

Jézust gyűlölték — én azt akarom, hogy szeressenek.

Jézust megvetették — én azt akarom, hogy tiszteljenek.
Jézus magába vonult — én mindig tündökölni akarok.
Jézus szenvedése árán jutott a mennybe — én meg a világot keresve akarok üdvözülni.
Igazságos dolog lenne, hogy a szolgával különben bánjanak, mint urával?

Lehessek hozzád hasonló, Krisztusom!

Jézus ezt mondta — tehát hiszem!
Jézus ezt tette — én is ezt cselekszem.
Tanítása: hitemnek zsinórmértéke.
Példája: viselkedésem mércéje.
Jézus szavai csalhatatlanok.
Cselekedeteiben szeplőtelen.
Csak tévelygő lélek vagyok, ha nem hiszem, amit ő kinyilatkoztat.
Nyugtalan a szívem, ha nem azt teszem, amit ő.
Csak akkor leszek tökéletes, ha hozzá hasonlóvá leszek.
Csak akkor szeretem Istent igazán, ha mindenkor Jézus a példaképem.
Tudok hasonló lenni Krisztushoz? Ha igen, Krisztus megmenti lelkemet az örök élet számára.

A keresztség árnyékában

Krisztus, Istenember, szép és szeretetreméltó, örök bölcsesség és végtelen irgalmasság, út, igazság és élet!
Te a világot nemcsak a maga értékeivel és erőivel vezeted útján előre; nem pénzzel, vagyonnal, művészettel, sem szépséggel és tekintéllyel, sem hatalommal.
Veled új kor kezdődik; a keresztség által te minden kérdésnek új és döntő megoldását nyújtod.

Te vezekelsz a bűnökért, életed megaláztatásban és keserves megpróbáltatásokban töltöd, hogy annyi nyomorúság, böjt, gyötrődés, éhezés, fázás, gyalázat és megszégyenítés után a kereszten meghalj — és mindezt értem.

Ezért szabad és kell igent mondani a kereszt balgaságára és megfoghatatlanságára, hogy azt életem értelmévé és győzelmévé tegyem.

Add, hogy mindinkább kikerüljek saját énem bűnös rendetlenségéből, valamint az Istentől idegen világ zavarosságából és veszélyeiből, hogy csak belőled és benned éljek, mert csak nálad van az embernek igazi élete és feláradása!

Felebaráti szeretet

Felebarátom éppen olyan ember —, mint én vagyok.

Az ő sorsa — lehetne az én sorsom is.

Az Isten képmása —, akárcsak én.

Őt is Krisztus váltotta meg —, akárcsak engem.

Isten azt parancsolja, hogy felebarátomat ugyanúgy szeressem, mint magamat.

Amit felebarátomnak teszek, Jézus úgy tekinti, mintha neki tenném.

Nem lehetek Jézus tanítványa, ha nem szeretem az embereket.

Nem vagyok keresztény, ha nem segítek embertársaimon.

Ha felebarátomat megvetem, Isten is megvet engem.

Ha felebarátomat gyűlölöm, Isten is elítél engem.

Ha felebarátomat megszorítom, Isten sem kímél engem.

Ha felebarátomnak megbocsátok, megbocsát nekem Isten is.

Ha felebarátomat gyámolítom, Isten engem is fölkarol.

Amit felebarátomnak teszek, azt teszi velem az Isten.

Isten aszerint ítél majd meg, mennyire voltam jó az emberekhez.

Uram add, hogy szeressem felebarátomat, mint önmagamat!

Mennyország

A mennyország Isten háza.

Az élők hazája.

A béke birodalma.

A megnyugvás kikötője.

Óceánja minden jónak.

Célja minden vágynak.

Forrása minden örömek.

A bőség kincseskamrája.

Minden dicsőség fellegvára.

Minden szenvedés száműzése.

Ott ámulni fogsz és szeretni.

Minden a tiéd, csak élvezned kell.

Megkapsz mindent, amit csak kívánsz,
és semmi sem lesz, amitől félned kellene.

Ott ami jó, baj nélkül van:

Az öröm bánat nélkül;

A bőség csömör nélkül;

Az egészség betegség nélkül;

Élet: minden bizonytalanság nélkül.

Milyen nagyszerű!

Szemlélni mindazt, ami szép;

Szeretni mindazt, ami jó;

Bírni mindazt, ami hatalmas;

Ízelelni mindazt, ami édes;
Látni a legtisztább Igazságot;
Szeretni a legnagyobb Szépséget;
Birtokolni a mérhetetlen Jóságot;
Élvezni a végtelen Boldogságot.
Istenem, egyszer majd engem is elszólítasz,
hogy lássalak.

„Nézd, ez az Isten hajléka az emberek között! Velük fog lakni, és ők az ő népe lesznek, és maga az Isten lesz velük. Letöröl szemükről minden könnyet. Nem lesz többé halál, sem gyász, sem jajgatás, sem vesződés, mert a régi világ elmúlt.” (Jel 21, 3-4)

Isten

Isteni bölcsesség, vezess engem!
Isteni hatalom, erősíts engem!
Isteni jóság, kegyelmeddel árasz el engem!
Isteni szellem, tüzesíts át engem!
Isteni szeretet, karolj át engem!
Isteni akarat, rendelkezél velem!
Isteni szent fölség, szentelj meg engem!
Én Istenem kegyessége, vigasztalj meg engem!
Isteni méltóság, kormányozzál engem!
Isten! Végtelenségedből töltekezzék lelkem!
Istenem fényessége, világosíts meg engem!
Isten irgalmassága mentse meg a lelkem!
Szentháromság egy Isten, áldj meg engem!
Áldj meg életemben, áldj meg halálomban;
Áldj meg itt a földön és az örökkévalóságban!

Ámen

Istenem — mindenem!

Isten beéri önmagával—
Isten kielégít minden teremtményt—
Isten az ember vágyainak teljessége.
Ő a vakok világossága,
a betegek gyógyulása,
a szomorúak vigasza,
a gyengék erőssége,
a bűnösök menedéke,
minden ember békéje,
mindenkinek menedéke.
Uram, Istenem, légy velem,
hisz nélküled semmi sem vagyok!

A lelkigyakorlatok

A vallásos lelkület megújításához és az imaszellem fölfrissítéséhez az időnkénti lelkigyakorlatok minden katolikus számára igen értékesek. Ilyenkor néhány napot csöndes összeszedettségben, elmélkedésben és imádságban töltünk. Mindig szívesen végy részt a lelkigyakorlatokon!

Talán így gondolkodsz: Három napig nem szabad beszélnem! Három napig imádkozzam! Gyónnom kell! Mindezt megtenni nekem semmi!

Nos, a lelkigyakorlat az élet azon dolgai közé tartozik, amelyeket az ember akkor tud helyesen megítélni, ha saját maga is megtapasztalja őket. De nyugodt lehetsz: nem kell tőle félned! Természetes, hogy a lelkigyakorlatok bizonyos rendet követelnek: meghatározott ideje van a csendnek, az előadásoknak és útmutatásoknak, az imádságnak és elmélkedésnek, valamint a gyónásnak. Mindezek azonban csak segítenek neked abban, hogy azokat a problémákat megoldjad, amelyek éppen foglal-

koztatnak. A lelkigyakorlat közelebb fog vinni Istenhez, aki melletted áll, de a döntő lépéseket neked magadnak kell megtenned. A lelkigyakorlatok vezetője csak hozzásegíthet, hogy a csendes elmélkedéssel töltött napok szép és termékeny élménnyé váljanak, amelyek a szív magányába és mélységébe nyúlnak addig a belső rejtekig, ahol az ember az Istennel társaloghat.

Tapasztalni fogod, amit Canisius Szent Péter, aki a németek között elsőnek vett részt lelkigyakorlaton, átélt: „Itt tanultam meg lélekben és igazán imádkozni, úgyszólván új erőt éreztem magamban, és ez az erő kiáramlott a lélekről a testre is: teljesen új emberré váltam!”

Magyarországon 1983-ban felépült a Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház. Lelkigyakorlataik 3-5 napig tartanak. Érdeklődni lehet bármelyik plébánián vagy a Lelkigyakorlatos Ház igazgatóságától. Címük: 2016 Leányfalu, Móricz Zs. út 141. (Telefon: 26/23212 és 23122).

A bácskai és bánáti magyarok részére is épült lelki gyakorlatos ház Tótfalun. Télen felnőttek, nyáron gyerekek és fiatalok számára tartanak lelkigyakorlatokat. **Címük:** Rkt. Župni ured, YU-24 426 Totovo Selo, Jugoszlávia.

Ifjúsági napok

Nagymarosi találkozó: Évente kétszer, pünkösd táján és október közepén rendezett hétvégi találkozó. Érdeklődni lehet: Plébánia Hivatal, Nagymaros, Szent Imre tér 2. 2626.

Szegedi találkozó: Szent Gellért ünnepe táján (szeptember 24.) rendezett hétvégi találkozó. Érdeklődni lehet: Gyulay Endre püspök, Szeged, Pf. 178. 6701.

Máriagyűdi találkozó: Nyár elején rendezett, egyhetes összejövetel. Érdeklődni lehet: Plébánia Hivatal, Siklós-Máriagyűd, Vujcsics u. 66. 7818. Telefon: Siklós 505.

A „nem imádkozó” imája

Nem tudok imádkozni, Uram — és nem is igen akarok. Szerintem az ima menekülés a valóság elől. Józan és szigorú a kor, mely ránk nyomja bélyegét, s az ima, úgy tűnik nekem, a fantaszták és álmodozók ügye, a nem életrevalók menekülnek csak az imamorzsolgatásba.

Hát ezért nem akarok imádkozni, Uram. Idővesztésnek érzem, és hogy egész őszinte legyek: valótlan dolgokkal való incselkedő enyeltetésnek. Aki biztosan akar állni mindkét lábával a földön, annak a valóságban létező dolgok felé kell fordulnia.

De te, Uram, azt akarod, hogy ne legyek szűk látókörű. Ne csak a felületi, az első pillantásra fogható jelenségekre figyeljek. Ha ugyanis a világot, az életet alaposabban szemügyre veszem, számomra megmagyarázhatatlan jelenségekbe ütközöm. Hiányérzetem támad. Igaz, csak egy-két órára, de mégis érzem olykor, hogy nem elégít ki a munka, a hivatás, a szabadidő. Még a barátság, s a lelkemet-testemet boldogítón elárasztó szerelem sem, s a család békessége sem, mert amikor valaki eltávozik szerettem közül, kínzóan faggatni kezdem magam: ugyan mi értelme is volt mindennek? Az életnek és a halálnak.

Látod, Uram, ezek az emberszív elemei! A maró hiányérzés, a gyötrődés, hogy nem értem az okát a körülöttem s bennem törtéteknek, a hirtelen belémköltöző szomorúság vagy öröm, s főleg az örökös sóvárgás valami ismeretlen után. Ezek a valós érzések kényszerítenek aztán arra, hogy beszéljek valakihez. De amikor megpróbálom elmondani érzéseimet, csak töredékeket közvetíthetek. Szavaim elakadnak, szívem elszorul. Átélem, hogy a valóban létezők kimondhatatlanok. S akkor érkezem tehozzád, Uram. Szükségem van rád, valakire, aki megért, aki teljességemben felismer. Az egyetlenhez megyek, aki megválthat a kimondhatatlanság kínjától.

W. Kammermeier: Männer im Gebet c. imakönyvből

*Nyugtalan a mi szívünk, Uram, amíg ben-
ned meg nem nyugszik.*

Szent Ágoston

*

Fogadd el, Uram, szabadságomat,
Fogadd egészen.
Vedd értelmemet, akaratomat
S emlékezésem.
Mindazt, amim van, és ami vagyok,
Te adtad, ingyen.
Visszaadok, Uram, visszaadok
Egyszerre mindent.
Legyen fölöttünk korlátlan úr
Rendelkezésed.
Csak egyet hagyj meg ajándéku-
l: Szeretnem téged.
Csak a szeretet maradjon enyém
A kegyelemmel,
S minden, de minden gazdagság
enyém,
Más semmi nem kell.

Loyolai Szent Ignác imája
Sík Sándor ford.

A küzdő egyház soraiban

**„Péter vagy,
erre a sziklára
építem
egyházamat.”**

(Mt 16, 18)

„**B**oldogok vagytok, ha miattam gyaláznak és üldöznek benneteket, és minden rosszat fognak rátok.

Örüljete és ujjongjatek, mert nagy lesz a mennyben jutalmatok. Így üldözték előttem a prófétákat is.

Ti vagytok a föld sója.

Ha a só ízét veszti, ugyan mivel szózák meg? Nem való egyébre, mint hogy kidobják, s az emberek eltapossák.

Ti vagytok a világ világossága.

A hegyen épült várost nem lehet elrejtteni. S ha világot gyűjtanak, nem rejtik a véka alá, hanem a tartóra teszik, hogy mindenkinek világítson a házban.

Ugyanígy a ti világosságotok is világítson az embereknek, hogy jótetteitek látva dicsőítsék mennyei Atyátokat.”

Krisztus szavai
(Mt 5, 11-16)

Krisztus nemcsak láthatatlanul működik tovább kegyelmével az emberek között, hanem látható módon is közöttük akar maradni.

Halála és feltámadása után is tanítani akarja az embereket, megszentelni őket, és a mennyei Atya dicsőségébe vezetni.

Ezért alapította a látható egyházat. Azt kívánta, hogy követői az apostolok és utódaik köré gyűljenek, és az ő vezetésük alatt munkálkodjanak Isten országának építésén.

Gondolj arra, amit az Úr mondott Péternek:

„Péter vagy, erre a kősziklára építem egyházamat, s az alvilág kapui sem vesznek rajta erőt. Neked adom a mennyek országa kulcsait. Amit megkötsz a földön, a mennyben is meg lesz kötve.”
(Mt 16, 18-19)

Apostolainak pedig ezeket mondta:

„Aki titeket hallgat, engem hallgat, aki titeket elutasít, engem utasít el.”

(Lk 10, 16)

Szent Péter, az első pápa így figyelmeztet bennünket:

„Menjetek hozzá, az élő kőhöz, amelyet — bár az emberek elvetettek — az Isten kiválasztott és megbecsült, és mint élő kövek épüljeteek fölé lelki házzá, szent papsággá, hogy Istennek tetsző lelki áldozatot hozzatok Jézus Krisztus által.” (1 Pt 2, 4-5)

Kövesd hűségesen!

A pápa Szent Péter utóda, és Krisztustól kapott hatalommal ő kormányozza az egész egyházat.

Püspököd az apostolok utóda, aki az egyházmegyében kormányoz.

Ezért add meg nekik a tiszteletet, hallgass szavukra, kövesd útmutatásaikat, amikor hitünkkel kapcsolatban nyilatkoznak!

Egység

A katolikus egyházon kívül is — a számos protestáns felekezetben és a keleti egyházakban — sokan őszinte szeretettel vágyódnak Krisztus után. Szolgálnak neki mintaszerű buzgalommal.

Krisztus szereti őket.

Mégis azt akarja, hogy egy akol legyen és egy pásztor, hogy övéi mindannyian megtérjenek az egyház egységébe:

„Legyetek mindnyájan egyek.
Amint te, Atyám, bennem vagy s én
benned, úgy legyenek ők is bennünk,
hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél
engem!” (Jn 17, 21)

A hit terjesztése

Földünk lakóiból mintegy hárommiliárdan nem ismerik még Krisztust. Vajon mikor jön el az idő, amikor hozzájuk is eljut az örömhír?

Segíts az Üdvözítőnek és egyházának imádsággal és tetteikkel megmenteni a világot!

*

Mindig közel álltak hozzám azok is, akik nem hisznek Istenben. Meg vagyok győződve arról, hogy ezek nem Isten ellen, hanem egy hamis istenkép ellen küzdenek.

I. János Pál pápa

Szeresd az egyházat

Hitem az egyházban

Erősen hiszem, Uram, hogy amikor egyházunk hit dolgában határoz, ma, alapításának 20. századában is a tőled kapott jogával és hatalmával teszi. Ezért elfogadom mindazt, amit egyházad hitemre vonatkozóan előír, tanácsol vagy parancsol.

Hiszem, hogy az általad alapított egyház megmutatja számomra az üdvösségre vezető utat. Megszentel engem az Atya előtt, részesít a Kálvária áldozatában, s az Oltáriszentségben közvetíti kegyelmedet.

Hiszem, hogy miként minden szervezetnek, az egyháznak is van vezetősége, melyet tisztelnem kell. Ezért elismerem Szentatyánknak, a római pápának, mint Péter utódának a legfőbb tekintélyét, s tiszteletben tartom püspökeinket, papjainkat.

Uram, Jézus Krisztus, teljes szívemből hiszek a katolikus, keresztény anyaszentegyházban.

Hú akarok maradni egyházadhoz.

Hú akkor is, ha sokan elpártolnak tőle, ha sokan elárulják ügyét.

Akkor is, ha új Júdások támadnak közülünk, ha van olyan, aki elárul téged. Talán olyanok is akadnak, akikre eddig felnéztem, akikről úgy tudtam: eszméid terjesztésének kiválóbb képviselői, bátrabb harcosai...

Ne engedd, isteni Mesterem, hogy bárkiben és bármiben csalódjam!

Ha egyszer magam maradnék is, egyházadért akarok élni, s ha kell, adj erőt, hogy ügyedért áldozatot is tudjak hozni.

Legyen szívem utolsó dobbanása a tiéd és egyházá-
dé, mert te az egyházban tovább élsz, mert te vagy az Út,
az Igazság és az Élet!

Katolikus vagyok

Uram, boldogság tölt el, hogy az egyházhoz tarto-
zom. Ellenségeid két évezred óta mindent megtettek,
hogy megtörjék egyházadat. Fenygették, gyalázták,
pusztították.

Az egyház azonban erősebben áll, mint valaha.

Uram, örömmel látom, hogy az egyház felé tekinte-
nek azok, akik ma az igazi békét keresik.

Ezekben a zavaros időkben ő az igazság legerősebb
bátyája.

Világítótoronyként sugároz igazságot és szeretetet
az egész világra; mert te alapítottad, aki magad vagy az
igazság és a szeretet.

Uram, örömmel nézek mindazokra, akik az egyház-
ban előtted jártak: a számtalan hőstre, akik az egyház
iránti hűségüket vérükkel pecsételték meg.

Az egyház legszebb dísze a szentek hatalmas serege,
akiknek emlékezetét napról napra ünnepeljük a liturgiá-
ban.

Az ifjúság adta többek között Tarziciuszt, Ágnest,
Imrét, Berchmans Jánost, Alajost, Szaniszlót, Mária
Gorettit és Savio Domonkost, akik közül többen még
életüket is feláldozták érted.

Sok hívőben az egyház ébresztette föl az önfeláldo-
zó szeretetet, amelyre a világ is fölfigyelt.

Uram, örömmel kapcsolódom közösségbe azokkal,
akikkel együtt élek az egyházban.

Büszke vagyok, hogy ugyanaz a hitem, mint oly sok
katolikus tudósnak, írónak és az emberiség számos jöte-

vőjének. Egy a hitünk, ugyanazoknak a parancsoknak engedelmeskedünk, ugyanazokat az imákat mondjuk, ugyanazt az áldozatot ünnepeljük és ugyanazokban a szentségekben részesülünk.

Boldogít a tudat, hogy minden vasárnap, mindenütt az egész világon összegyűlnek a hívek milliói oltárod körül.

És velem együtt ugyanazt az áldozatot ajánlják az Atyának az egyház egységében.

Boldog vagyok, hogy szentségeidben egy vagyok munkásokkal, háziasszonyokkal, gyermekekkel, öregekkel és minden rendű-rangú emberrel.

És tudom, hogy a missziókban minden fajú és színű ember velem együtt egy Atyához imádkozik.

Mert az egyház egyesít bennünket minden faj és osztály fölött.

Igen, Uram, boldog vagyok, hogy a katolikus egyházhoz tartozom!

*

Minden keresztény (= megkeresztelt ember) tagja a krisztusi közösségnek, mi több, tagja Krisztus testének. Bármily szerényen és bármilyen gyarló módon is, de minden hívő keresztényben jelen van Krisztus és egyháza. Mindannyiunk által hirdeti a jó hírt, az evangéliumot, és minden teremtmény számára végzi a hittérítés munkáját.

Egyházunk minden tagja mérhetetlen kincsekkel rendelkezik: emberi méltósággal és Isten gyermekeinek szabadságával. Ugyanakkor minden egyes tag vállára súlyos feladat is nehezedik: élő fáklyaként kell világítania. A maga módján és életkörülményei között minden egyes tag az Ige szolgálatában is áll. Az élet minden területén, minden evilági munka közepette is az Urat hordozzuk szívünkben, és az ő evangéliumáról kell tanúságot tennünk.

Minden keresztény fölött az evangélium fog ítéletet tartani. Az egyház létének alapja; megvallása, az élettél való tanúsítása. Ebben az értelemben minden hívő keresztény „küldött”, azaz apostol. Az egyház egyetlen valódi ereje: a hit megvallása. A tanúságtétel minden diadala Jézus Krisztus diadala.

Szennay András

*

Az egyházért és pásztoraiért

Az egyházért

Urunk, Jézus Krisztus! Te így szóltál tanítványaidhoz: „Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket.” (*Jn 20, 21*)

Üdvözítő Jézusom! Adj nekünk, egyházad gyermekeinek elég erőt és bátorságot, hogy a mai világban is becsülettel vállaljuk ezt a ránk bízott nemes küldetést.

Ismerjük fel, mit vár tőlünk a kor, a világ pedig lássa meg rajtunk, hogy nem meghódítani, hanem segíteni és szolgálni akarjuk.

Adj nekünk kiapadhatatlan türelmet és megbocsátást egymás iránt. Különösen akkor, ha ugyanarról a jelenségről másképp vélekedünk. Valóban arról ismerjenek meg bennünket az emberek, hogy szeretjük egymást.

Tudjunk példásan élni, hogy másokban is felébresszük a hozzá tartozás vágyát.

Ha pedig vétettünk egymás ellen, tudjuk a világ előtt megmutatni, miként lehet erőszak nélkül, a te szellemben helyrehozni az elrontott dolgokat s begyógyítani a sebeket.

Ébreszd föl bennünk a súlyos felelősséget, hogy az emberiség békéje nagymértékben tőlünk is függ.

Mutasd meg egyházadnak, mit és hogyan kell szólnia, cselekednie, hogy a világ félreérthetetlenül felismerje: a földünket megsemmisítővel fenyegető katasztrófát csak az általad meghirdetett evangéliumi igazságok elfogadásával s azok betartásával lehet elkerülni.

Ne törd el, Urunk a megbélyegzést rajtunk, hogy egyházad jelenléte és erkölcsi hatalma megváltásod kö-

zel kétezredik évében is gyengének bizonyul egy újabb világégés megakadályozására.

Távoztasd el tőlünk a belső meghasonlás szellemét. Maradj velünk, ha elcsüggedünk sikertelenségeink és mellőztetéseink láttán. Légy velünk, miként ott voltál tanítványaiddal a viharban felborulással fenyegető csónakon.

Légy köztünk mindenütt, ott is, ahol — mint mondtad — csak ketten-hárman jövünk össze a te nevedben. Benned van, Uram, reményünk, ne hagyj soha szegyént érünk!

A pápáért

Isteni Üdvözítőnk! Az igazságot kereső világ ma mindinkább Szent Péter utóda felé fordul, s tőle várja a választ megoldatlan problémáira.

Adj, Uram, Szentatyánknak bölcsességet, végtelen türelmet, hogy a mai, nyugtalan világban felismerje az utat, melyen vezetnie kell egyházadat.

Töltsd el őt evangéliumi határozottsággal és bátorsággal, hogy finom tapintattal távolítsa el a korlátokat, melyek hátráltatnak bennünket a hozzád és egymás felé vezető úton.

Erősítsd meg Szentlelkeddel, hogy ellen tudjon állni minden törekvésnek, mely az újszerűség vagy hagyománytisztelet köntösében aláássa egyházunk kivívott tekintélyét.

Rendelj mellé jó tanácsadókat, akik mindig az egész egyház isteni küldetését tartják szem előtt, s nem átmene-ti, esetleg látványos sikerekre törekednek.

Add, hogy a katolikus egyház feje szót emeljen minden igazságtalanság, minden embertelenség ellen, amely a földön előfordul, akár velünk, keresztényekkel, akár olyanokkal történik, akik távol állnak Krisztus egyházától.

Az egyház ellenségei is pápánkban lássák alapvető emberi jogaik legőszintébb védelmezőjét.

Ajándékozd meg őt jó egészséggel, jó kedéllyel. Mindig szerető szívvel jöjjön közénk, bármely szögletébe is a földnek.

Érezze, mindenütt hűséges gyermekei fogadják, akik így imádkoznak érte:

Tartsd meg, Isten, Szentatyánkat, Krisztus helytartóját!

Püspökünkért

Uram, Jézus Krisztus, egyházad pásztora és feje! Kérünk téged, segítsd püspökünket áldásod erejével, hogy számunkra téged helyettesítsen, buzgóságával lelke-sítsen minket.

Szeretetével és példás életmódjával tanítsa meg pap-jainkat és bennünket is az evangéliumi igazságra, hogy korunkban kereszténynek lenni elsősorban annyit jelent, mint:

sohasem a kizsákmányolók, hanem mindig a szegé-nyek, az elnyomottak között lenni;

soha és sehol a hatalmaskodók, hanem mindig és mindenütt a kiszolgáltatottak között lenni;

sohasem a gyávák és megalkuvók, hanem mindig az őszinték és bátrak között lenni;

soha és semmiféle körülmények közt nem az igaz-ságtalansággal, hanem mindig és minden körülmények között az igazságosság mellett tartani.

Adj, Uram, püspökünknek jóságos, megértő szívet, hogy lelkipásztoraink mindig őszinte bizalommal fordul-hassanak hozzá.

Érezzék meg, püspök atyánk szereti őket, s szívéen viseli a gondokat, melyeket éppen mi rakunk a vállukra.

Lássák meg, főpásztorunk minden áldozatot kész

meghozni értük, s főképp azokat veszi pártfogásba, akiknek papi munkáját mi, világi hívők különösképpen is megterheljük s próbára tesszük.

Add, Urunk, hogy püspök atyánk türelmével erősítsen, imáival megáldhasson, tanításával irányítson, és a te szent népeddé tisztítson bennünket!

Papjainkért

Itt élnek köztünk, osztoznak sorsunkban, segítik viselni lelkünk terhét, s mégis oly ritkán jut eszünkbe imádkozni értük.

Uram, köszönjük neked egyházközségünk papját.

Köszönjük, hogy a papi hivatásra szólítottad, hogy erőt adtál neki a nehéz hivatás elfogadására. (Vajon megköszönjük-e ezt legalább egyszer is neki!)

Töltsd el őt, Jézusom, ügyed iránti lelkesedéssel, buzgalommal és irántunk érzett felelősségtudattal.

Hiszen elsősorban tőle kapjuk hétről-hétre azt a tanítást, melyről meghagytad tanítványaidnak, hogy hirdessék az egész világon minden népnek az idők végezetéig.

Adj papunknak, Uram, reményt és erőt, amikor úgy érzi, csalódott bennünk vagy netán elöljáróiban. Ne engeddd, hogy kedvét szegje a mellőzés, sikertelenség és meg nem értés.

Mindig a mi papunk maradjon: az igazságra, szeretetre, vigasztaló jó szóra vágyó egyszerű hívőké.

Bennünk pedig legyen meg a bátorság, hogy vállaljuk a vele való sorsközösséget: szívünk és ajtónk mindig nyitva álljon előtte, otthonunk az ő otthona is legyen.

Ne engeddd, Uram, hogy miattunk valamikor is megbánja, amiért követte hívásodat.

Add, hogy oltártestvéreivel mindig békében és szíves megértésben éljen.

Ajándékozd meg papi életét tiszta örömmel, boldog, derűs napokkal, hogy amikor élete alkonyán visszatekint szent szolgálatára, hálatelt szívvel mondjon köszönetet neked, amiért kiválasztottad.

*

Minden alkalmat megragadok arra, hogy mind a szószéken, mind magánbeszélgetésekben a béke áldásait szembeállítsam a háborúval... Én pap vagyok, nekem ez a kötelességem, nekem nincs családom, nincs gyermekem. Ha engem ezért megölnék, akkor kapok egy gyorsvonati jegyet a mennyországba — átszállás nélkül.

Kálló Ferenc

Imanyolcad az újraegyesülésért

Az egyház minden évben imanyolcadot tart a hitben való újraegyesülésért. Ez január 18-tól Pál megtérésének ünnepéig (jan. 25.) tart. Ilyenkor a keresztyén közösségek egységéért és a hitetlenek megtéréséért imádkozunk.

Anglikánok kezdeményezték ezt az imanyolcadot. Az első eredmény az volt, hogy éppen a kezdeményező Paul F. Watson lelkész csatlakozott a katolikus egyházhoz. Utóbb hamarosan szerzetesrendet alapított „Bánat Társasága” néven.

X. Pius 1909-ben jóváhagyta az imanyolcadot.

1920-ban a protestáns és keleti egyházak világkongresszusa átvette a római pápa által ajánlott imádságot. Először történt meg a reformáció óta, hogy katolikusok és protestánsok közösen könyörögtek az egyház egységéért.

1962-ben megnyílt a történelmi jelentőségű II. Vatikáni Egyetemes Zsinat, amelyen már megjelentek a nem katolikus egyházak megfigyelői is. XXIII. János pápa

nagy eszméje és legfőbb vágya a béke mellett a keresztény egyházak újraegyesítése volt. Azóta ez a törekvés jelentős mértékben halad előre minden részről.

1964-ben létrejött a történelmi találkozás VI. Pál és Athenagoras görögkeleti pátriárka között a Szentföldön. A két egyházfejedelem békecsókkal üdvözölte egymást, s együtt mondták el azokat az imákat, amelyeket mindkét egyház hívei ma is ugyanúgy imádkoznak.

*

„Legyenek mindnyájan egyek! Amint te, Atyám, bennem vagy s én benned, úgy legyenek ők is bennünk, hogy így elhiggye a világ, hogy te küldtél engem!” (Jn 17, 21)

Hogy mindannyian egyek legyünk

Sokan szeretnek téged, Uram, Jézus Krisztus, bár nem tartoznak látható egyházadhoz. Te ajándékoztad meg őket ezzel a kegyelemmel. Ők is keresik barátságot, és úton vannak a te dicsőségedbe. Hogy nem tartoznak hozzánk, az rajtunk is múlik.

Minden kereszténnyel együtt kérlek, Uram, találják meg az utat az egyházba, hogy velünk ugyanazon szeretetben egyesülve munkálkodjanak országod javára.

Őszintén akarom őket szeretni, mint ahogy te is szeretted földi életedben azokat, akik az igazságot keresték, bár nem találtak még rá!

Segíts, hogy az embereket, akikkel találkozom, példás élettemmel visszavezethessem egyházadba! Segíts, hogy ne csalódjanak bennem. Mindig jónak, igaznak, becsületesnek találjanak!

Adj számra meggyőző szavakat, ajándékozz meg vonzó szeretettel, és add, hogy példámmal, imával és alázatossággal tanúságot tehessek az igazságról!

A hitterjesztés

Hárommilliárd embernek kell még Krisztust megtalálnia. Gondolj rájuk, imádkozz értük! Imádkozz a missziókért, és ajánlj föl értük misehallgatásaidból!

Ima hitünk elterjedéséért

Urunk, Jézus Krisztus, aki szent véred által megváltottad a világot, nézz le szeretettel az emberiségre, amelynek nagy része máig sem ismeri evangéliumodat!

Küldd el az igazság fényét az ő életükbe is!

Uram, növeld hitünk terjesztőinek számát. Adj nekik kitartó lelkesedést a szent ügy iránt. Tedd gyümölcsözővé fáradozásaikat, és áldd meg buzgalmukat.

Add, hogy munkájuk révén mindenki megismerjen: téged valljon Alkotójának és Megváltójának!

Az elkülönülteket vezesd vissza a nyájba, az egy közösségbe!

Szeretetre méltó Üdvözítő, siettesd országod megvalósulását, ölelj minden embert isteni szívedre, hogy majd mindannyian részt vehessünk megváltásod művének végtelen áldásában, a mennyei örök boldogságban!

*

A kereszténység lényege: Krisztushoz méltóan élni. Aki mást eretneknek nyilvánít, éljen előbb Krisztushoz méltóan, magyarázzon szeretettel, bíráljon szelíden, ítélkezzék óvatosan és tisztességgel. Miért üldözzük irgalmatlanul mások botlását? Hisz egyikünk sem tévedhetetlen! Miért akarunk inkább felülkerekedni, mint gyógyítani, miért választjuk inkább az elnyomást a meggyőzés helyett? Az, aki egyedül volt híján minden tévedésnek,

nem törte szét a repedt nádat, s nem fojtotta el a kanóc parázsát. Szent Ágoston, akinek annyi baja volt az eretnek donatistákkal, nemcsak megfékezni, hanem felvilágosítani is akarta őket. Nyakuktól a hatalom bárdját elhárította, pedig törükkel naponta fenyegették.

Volt idő, amikor a keresztények hite inkább életforma volt, mint tételek elfogadása. A tételek inkább elvileg éltek s nem az emberek szívében.

A tétel szaporodott, a vallás gyengült. Ahogy tüzesedtek a viták, úgy hamvadt a szeretet. Jézus vallása, amely valaha nem ismert szócsatát, a filozófia védnöksége alá helyezkedett. Ez volt az első lépés a hanyatlás útján...

Nem az a keresztény, akit megkereszteltek, szentelt olajjal megkentek, aki eljár a templomba. Sokkal inkább az, aki szíve mélyén megragadta Krisztust, és erről igazi jótettekkkel nyújt tanúságot.

Mi mást tanít, mi egyebet idéz Jézus egész élete, mint maradéktalan szeretetet? Ez volt az egyetlen, amire meg akart tanítani bennünket.

Ennek az egyetlen vonásnak kellene megkülönböztetni híveit a többi embertől.

Gondoljuk meg jól, nem válnék-e inkább becsületére a keresztény egyháznak, ha eltűrné az eretnekeket, mintsem hogy kiirtja őket?

Akik a konkolyt idő előtt akarták kigyomlálni, ma azok, akik a tévtanítókat és eretnekeket tűzzel és karddal szeretnék megsemmisíteni. A mi Atyánk azonban nem akarja, hogy elpusztuljanak, hanem, hogy tűrjék őket. Lehet a konkolyból jó búza, megtérhetnek. Ha nem térnek meg, egyedül őt illeti a büntetés joga, s akkor, amikor majd szükségét látja.

Rotterdami Erasmus

*

Ez a mi választóvizünk, aranypróbánk: tudunk-e testvért látni a másik emberben? Minden emberben. Abban is, akit bőrének színe, nyelve, vallása, világnézete különböztet meg tőlünk. Testvérnek tartani akkor is, ha egy pisztoly vagy akár csak egy rágalom golyóit lövöldözi ránk?

A kereszténység nem „egyik fajtája” a humanizmusnak, hanem maga a humánus, amit maga Krisztus mutatott be a világnak, s aminek Alfája, hogy közös Atyának a gyermekei vagyunk fehéren, feketén vagy sárgán; ismerve vagy nem ismerve, szeretve vagy nem tagadva az Istent: testvérek mindannyian!

Magyar Ferenc

*

A megismert igazság kötelez.

Az élet igazán lényeges kérdéseire nem egy igennel vagy nemmel kell felelnünk, hanem egész életünkkel.

Viz László

*

Ne úgy fogalmazd meg a kérdést, hogy ki a te felebarátod, hanem úgy, vajon kit érezhet még felebarátjának az, akit elárultak, kiszolgáltattak, akit már mindenki véggépp magára hagyott...

Nézd például a hinduk tömegét! Nekik ki a felebarátjuk? Vagy kit tekintsenek felebarátjuknak az északkeletbrazíliai parasztok?

A kérdést tehát nem így kell fölvetned: „Ki az én felebarátom?” És így sem: „Kit tekintsen felebarátjának az egyház?” Egyáltalán: ne azon töprengjek, mi az én kötelességem, egyházam kötelessége másokkal szemben, hanem tegyem föl a kérdést akképpen, vajon azok a mások, a világ, az elnyomottak és kizsákmányoltak felebarátjuknak érznek-e engem és egyházamat.

Ha egy utcai verekedésnél látom, hogy egy bivalyerős ember ütlegel egy nála sokkal gyengébbet, önkéntelenül megfogalmazódik bennem a kérdés: „Mi történik velem, ha beleavatkozom?” Amikor egy hatalmas nép kizsákmányol egy kis népet, hasonlóképpen latolgatok: „Mi történik velem, ha szembefordulok az erősebbel? Mert ha mindig az elnyomottak, a kizsákmányoltak pártjára állok, előbb-utóbb veszélybe sodródom. Kockáztatom szabadságomat, talán életemet is. S az ember egyik-től sem válik meg szívesen.”

Jézus Krisztus, aki visszájára fordítja a kérdést, játékrontónak tűnik szememben, de létemnek mégis teljességére ébreszt. Elvezet addig a pontig, amikor már nem azt kérdezem: mi lesz velem, ha beleavatkozom, hanem azt, hogy mi lesz vele, a másikkal — ha nem avatkozom bele!

Az első kérdéstől a második kérdéshez vezető utat régebben „bűnbánatnak” nevezték. A helyesebb kifejezés mégiscsak a „conversio”, vagyis megtérés, visszafordulás, görögül „metanoia”. Igen, ez lenne szívem megtérése... Nem érzelmileg, hanem úgy, hogy a nagy, belső

fordulat minden tettemnek, egész életem megújulásának forrásává váljék.

Jean Cardonnel

*

Uram! Végre már bocsánatot kell kérnünk tőled mindazért, ami a múltban történt: a nevedben elkövetett erőszakért, a boszorkányüldözésekért és keresztes háborúkért, a szűklátókörűségért és gőgért, mellyel egyházunk újra meg újra hatalomra tört... Bocsánatot kell kérnünk tőled, mivelhogy egyházaadról ma sem lehet mindig elmondani, hogy végleg lemondott a hatalomról és nem keresi a hatalmasok kegyeit...

Uram, bocsásd meg nekünk, hogy a legutóbbi nagy világegésben nem tudtuk útját állni a zsidó testvéreinken elkövetett szörnyű méretű gyilkosságnak... Bocsásd meg egyházadnak, hogy gyakran nem képvisel téged hitelt érdemlően a fajtájuk vagy bőrük színe miatt kítaszítottak előtt. Nem tudjuk, Uram, megteremteni a világban a te békédet. Nem tudjuk felkínálni az általad tanított igazságokat a megzavart, elgyötört, igazságra szomjas világnak, mert bennünk is össze vannak kuszálva a dolgok, mi magunk se törvényeid szerint élünk: kicsinyesek vagyunk, szűklátókörűek és engesztelhetetlenek... Lejáratjuk evangéliumod hitelét, szégyent hozunk rád.

Uram, csak te tudod újra szívünkbe oltani az egység szellemét: az egymásrautaltság és együvé tartozás tudatát. Add mindnyájunknak, akik táborokra szakadtunk, hogy állandóan fájjon ez a tarthatatlan állapot. Ne engedd, hogy valamikor is beletörődjünk megosztottságunkba, melyet napról napra látnunk, éreznünk kell. Add, hogy holnapunkat, egész jövőnket evangéliumod szellemében alakítsuk! Ne engedj bennünket megfélemezni ígéretedről, hogy az egész világot meg fogod újítani. Adj nekünk

hitet, erőt, hogy eszközöddé válhassunk a világ megújításában. Ámen.

A. Pereira

Jugend mit Gott c. imakönyvből

A legsürgősebb az az alapvető feladat, hogy az egyház Jézus Krisztussal, az ő küldetésével foglalkozzék, hogy az első parancsolatnak megfelelhessen, és megfelelően a felebaráti szeretet parancsának, s így mindazoknak a parancsoknak, amit Krisztus adott nekünk.

Az egyháznak tehát nem annyira önmagával kell foglalkoznia, hanem azzal, hogy önmagát az emberek szolgálatára szentelje, hogy lelki szempontból vett küldetését igazi társadalmi küldetéssé tegye. Hogy valóban a szeretetet, az igazságot, a békét, az elmaradott népeket, a leszerelést szolgálja.

Karl Rahner

A világ elsősorban nem azt várja az egyháztól, hogy igazságokat fogalmazzon meg és hirdessen ki, hanem sokkal inkább azt, hogy igaz legyen, az igazság szerint éljen,... hogy így tegye valósággá és felismerhetővé őszinteségét, igazmondását.

Hans Küng

Adni kell, adni, mindent odaadni:

Munkát, erőt, életet,

Pénzt, ruhát és kenyeret.

Könnyet, mosolyt, simogatást,

Jószándékot, jóakarást,

Imádságot, egészséget,

Melegséget, élő hitet.

Odaadni akárkinek,

A legelső nincstelennek.

Szeretetet adni — adni,

S érte semmit sem kívánni!

Kalkuttai Teréz anya

DOROTHY DAY 1897-ben született Amerikában, ateista családból. Számára Isten mégsem okozott problémát. Lelkiismerete és a természet szépsége hatalmas szóáradattal beszélt neki róla. Egyetemi éve alatt a Bibliát is elolvasta. Akkoriban botrányozott meg az olyan keresztényeken, akik a hitről beszéltek ugyan, de közben tétlenül maradtak. Dorothy Day szocialista lett, és élharcosként küzdött egész életén át egy igazságosabb társadalomért. Emiatt börtönben is kellett sínylődnie. Később egy hitetlen, anarchista természettudóshoz ment feleségül. Néhány év után mégis komolyan kereste helyét a világban. Ezekben az években tanulmányozta az orosz írók írásait s a Biblia mellett „Krisztus követését”. További életéről hadd beszéljen ő maga:

„Egyszerre, magam sem tudom, hogyan, imádkozni szerettem volna. A forgalmas utcán haladtam, de imádkoztam. Az Istenre-gondolás mind kikerülhetetlenebbé vált számomra. Lehetetlen, hogy nincs Isten, ha a világ tele van gyönyörű dolgokkal. Akkor kezdődtek el a válás órái. Úgy éreztem, hogy kereszténnyé kell lennem. Férjem azonban minderről hallani sem akart. Egyházi esküvőre gondolnom sem lehetett. Eljutottam ahhoz a pillanathoz, amikor választanom kellett Isten és ember között. Istent választottam, bár szép házaseletünk után kegyetlennek tűnt e döntés. Sokszor elveszettnek éreztem magam. De valamivel fizetnem kellett az új életért. Úgy éreztem magam, mint Ábrahám érezhette, amikor feláldozta Izsákot. A szentek közül különösen Ávilai Teréz jelentett számomra sokat, aki misztikus volt és fáradhatatlan utazó.”

Amikor azt mondták neki, hogy a katolicizmus nem éppen hűséges az evangéliumhoz, elmosolyodott és így válaszolt:

„Megszerettem az egyházat, de nem önmagáért, hanem a benne látható Krisztusért. Romano Guardini azt írta, hogy az egyház kereszt, amelyre Krisztus fel van feszítve. Nem vagyok különben vak. Látom a papok sokaságát, akik közül némelyik csak üzletember. Látom azt is, hogy sokan irgalmassági cselekedeteket gyakorolnak, de nem törődnek az igazsággal. Választásomat mégsem bántam meg soha. Biztos vagyok abban, hogy az egyháznak szegénynek kell lenni, mint Assisi Ferencnek, szeretnie kell, mint ahogy Szent Vince szeretett, lelkesedni, mint Szent Domonkos, téríteni, mint Néri Szent Fülöp, és két kézzel dolgozni, mint Szent Benedek. És mit kezdenénk mi papok nélkül? Ők a mi éltető sejtjeink. Mellettünk vannak, amikor születünk, mellettünk, amikor házasságot kötünk, mellettünk, ha betegek vagyunk, ha haldoklunk. Szent Péterrel mindig együtt ismétlem: „Uram, kihez menjünk? Az örök élet igéi nálad vannak.”

Ez a majd nyolcvanéves asszony élete végéig minden erejével harcolt, hogy hű maradjon Jézus Krisztushoz, nem kímélve önmagát, sem életét, és erős meggyőződése volt, hogy egyedül Isten tudja megoldani az ember és a világ problémáit. Amerika híres asszonyának tanúságtétele ez, akit világszerte úgy ismernek, mint a szegények és jogaiktól megfosztottak harcosát. Bátran helyezhető Teréz anyja mellé.

Az Újvidéken megjelenő Hitélet c. katolikus folyóirat 1976. decemberi számának cikke nyomán.

Imádság a kétezredik évre

Vajon a kétezredik év a szörnyűségek időszaka vagy a szeretet tavasza lesz? S az atom térhódítása: vajon az ember győzelmét vagy az emberiség pusztulását hozza?

Uram, ments meg minket!

Uram, a te erőd parányi részét birtokoljuk, de önmagunkban változatlanul gyengék, törékenyek vagyunk, s nyomorultabbak, mint valaha. Szívünk vádol, lelkiismeretünk szégyenszemre foltos.

Uram, irgalmazz nekünk!

Templomokat építettünk, történelmünk mégis vég nélküli háború; kórházakat építettünk, de nyugodtan néztük, hogy testvéreink éheznek.

Bocsáss meg, Uram, nekünk!

Bocsáss meg az elcsúfított természetért, a tönkretett erdőkért, a mérgezett folyókért. Bocsásd meg az atombombát, a futószalag-munkát, az embereket emésztő gépeket, bocsásd meg a szeretet megcsúfolását!

Tudjuk, Uram, hogy szeretsz minket, és hogy szeretnednek köszönhetjük életünket.

Ments meg minket, ne engedd, hogy szívünket és egész valónkat bűnbe fullasszuk! Add, hogy napjaink ne legyenek többé irigységgel, hálátlansággal és az erőszak rabságával szennyezettek.

Tégy bennünket boldoggá a kötelességeink iránti ragaszkodás révén!

A világ ma sok orvost nélkülöz: ihlesd gyermekeidet a betegek gondozására. Több millió tanítóra lenne szükség: ihlesd gyermekeidet nevelőkészségre. A föld egyharmad része éhséget szenved: ihlesd gyermekeidet arra, hogy termeljenek. Ahány év, annyi háború dúl a világon: ihlesd gyermekeidet, hogy szeressék egymást. S mert a te szereteted nélkül, Uram, nincs szeretet: adj nekünk szíved szerint való papokat, akik arra tanítsanak bennünket, hogy szerencsében és fájdalomban testvérek legyünk, akik elválaszthatatlanok egymástól.

Add, Uram, hogy kórházaink templommá legyenek; laboratóriumaink nagyságodról tanúskodjanak! És mert az üldözöttek szívében te vagy jelen, legyenek ők a

a legragyogóbb szentségházak. Zsarnokság helyett szereteted aranyozza be a világot, mely a gyűlöletől, erőszak-tól és pénztől oly sok kint szenvedett már el. Békéd és igazságod ragyogjon fel benne.

Amint a hajnal hasadásából reggel, majd nap lesz, úgy szülessenek szereteted által a kétezredik év gyermekei reményben, növekedjenek békében, és zárják földi életüket a te világosságodban.

Raoul Follereau

*

Istenszülő Édesanya, Szentséges Szűz, Jasna Góra-i Miasszonyunk! A kereszténység második évezredének alkonyán bizalommal fordulunk hozzád, egyházunk édesanyja, hogy reád bízunk ennek az egyháznak minden gondját, pártfogásodba ajánljuk küldetését és szolgálátát.

Add, hogy az egyház szabadságnak és békének örvendhessen üdvözítő küldetése teljesítésében! És hogy a hit és belső egység érettebb fokra jusson. Segíts legyőzni az ellentéteket és nehézségeket. Segíts bennünket, hogy felfedezzük újra a keresztény hivatást teljes egyszerűségében és méltóságában. Add, hogy ne hiányozzanak a munkások az Úr szőlőjéből. Szenteld meg a családokat. Örködj a fiatalok lelkén és a gyermekek szívéen. Segíts bennünket, hogy legyőzzük a nagy erkölcsi veszélyeket, melyek az élet és a szerelem alapvető rendeltetését fenyegetik. Esdd ki számunkra a kegyelmet, hogy állandóan megújuljunk Fiad keresztje és feltámadása mellett tett szép tanúságtételünkben!

Jó tanács Anyja! Világosíts fel bennünket szüntelenül: hogyan szolgálhatnánk jobban az embert és az emberiséget, hogy vezessük az üdvösség útján hozzád a nemzeteket. Hogyan szolgáljuk az igazságosság és a béke

ügyét, amit annyi oldalról veszélyeztetnek. Ennek a találkozásunknak az órájában mennyire eltölti szívünket a vágy, hogy reád bízunk az emberi világ, a társadalmak és a különböző rendszerek, az államok minden problémáját, amelyeket nem lehet megoldani sem gyűlölködéssel, sem háborúval, sem önpusztítással, hanem csakis békében és igazságosságban, az emberek és a nemzetek jogainak tiszteletben tartásával!

Annyi bajunkat kellene még felsorolnom e találkozás alkalmával! Valamennyit reád bízom, mert te jobban ismered őket, mint mi, és valamennyit gondjaidba vedsz. Mindezt a nagy felajánlás helyén ajánlom anyai szívedbe, mely nemcsak Lengyelországot karolja át, hanem valamennyi ország és világrész egyházát, az egész egyházat. Fölajánlom itt most teljes bizalommal, ó Anyánk, fölajánlom neked, és reád bízom az egész egyházat, melynek első szolgálója vagyok. Ámen.

II. János Pál pápa imája Czestochowában

*

...Az egyház tehát történelmének új századai felé halad a mi századunkban is, eme új századok felé tekint: tudományával és egyházkormányzatával, hitterjesztésével és költészetével, színes világrészek bennszülött papságával és a római bíborosokkal, diplomáciájával és lepraápoló apácáival, nagy egyházpolitikusaival és zárdában élő szentjeivel.

A zsolozsma és a szentmise hajnaltól hajnalig új és új hajnalokig fáradhatatlanul keringi körül a földet, amint a föld forog, s az idő délkörrel délkörre halad.

Az egyházhoz hasonló tünemény nincs az egész földön, s nincs az egész emberiség történetében. S a szemlélőnek nemegyszer tűnik fel az, hogy ma, történetének huszadik századában a maga életének és fejlődésének

éppúgy csak egy korai szakában vagy legalábbis hosszú szakasza előtt állna, mint akkor, amikor összeomlott a Római Birodalom, s az egyháznak a népvándorlás új népei felé kellett tekintenie!

Ezzel a bizalommal tekint ma szét az egyház az egész földön, és történetének bizonytalanságot nem lesz vége.

Íjjas Antal

*

IGAZÁBAN NEM IS A MÁSVILÁGOT VÁRJUK,
LEGFELJEBB A TÚLVILÁGOT.
AZT VÁRJUK,
HOGY TÚL LEGYÜNK EZEN A VILÁGON,
AMELY MÁR NEM A MI VILÁGUNK,
AMELYBEN ZARÁNDOKKÉNT TÁVOL VAGYUNK
AZ ÚRTÓL (2Kor 5,6),
MELYBEN NINCS MARADANDÓ VÁROSUNK,
HANEM A JÖVENDŐT KERESSÜK (Zsid 13,14).

Ember, ne félj a rossztól!
Arkangyal áll a poszton,
Van aki hallja hangod:
Szabadíts a gonosztól.

Ne félj a fájdalomtól:
Nem kontár kése koncol,
Próbált sebész az Isten:
Megifjodol, ha boncol.

A bűnt se féld: a pázsit
Gyomot is hajt, ha ázik.
Ravasz művész az Isten:
A rossz is jót csírázik.

Még magadat se féljed:
Isten kezén a mérleg.
Ha még oly semmi volnál:
Majd megnagyít a Lélek.

Ha napba, holdba lőnek,
Örülj a szép erőnek:
Minden javára munkál
Az Istent szeretőnek.

A kék magasba nézz föl,
Ne kérdd, hogy meddig érsz föl.
Egyet pillant az Isten,
És egész lesz a részből.

A halál is csak ennyi:
— Ne félj elébe menni —
Édesapád az Isten,
Röpül eléd, ölelni.

Sík Sándor

A szentmiseáldozat

**„Aki eszi az én testemet,
és issza az én véremet,
annak örök élete van,
s föltámasztom
az utolsó napon.”
(Jn 6, 54)**

Lehetőség szerint járulj minden szentmisén a szentáldozáshoz. Aki komolyan veszi lelki életét, nem nélkülözheti hosszú időn át a szentáldozás kegyelmeit.

*

Isten beérhette volna megtestesült Fiának egy szavával, egyetlen mozdulatával, hogy az isteni kegyelmet visszaszerezze.

Isten azonban Fiának test- és véráldozatával váltotta meg az emberiséget.

Krisztus áldozata

Nagycsütörtök este Krisztus a hagyományos vacsora után új áldozatot alapított, az újszövetség áldozatát.

Mindannyiunk nevében az egyetlen, legkedvesebb áldozatot ajánlotta fel Istennek: saját magát.

Egyszerre akart áldozatot bemutató pap és áldozat lenni. A kenyeret átváltoztatta testévé, a bort vérévé.

Már az utolsó vacsora termében áldozatot ünnepeltek vérontás nélkül, és ez teljesedett be nagypénteken vérontással.

Krisztus magát adta oda tanítványainak eledelül, és úgy egyesült velük, hogy áldozatát együtt — ők vele, benne és általa — ajánlhassák föl Istennek.

Így mutatta meg nekünk végtelen szeretetét.

Folytonos áldozat

Krisztus áldozata lezárulhatott volna kereszthalálával. Így azonban csak a nagycsütörtöki vacsora résztvevői lehettek volna megtapasztalói az áldozatban való egyesülésnek.

Ezért hagyta meg nekik:

„Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!”

Azóta az egyház közel két évezreden át megjeleníti ezt az áldozatot. Két okból:

hogy Istennek az egyetlen neki tetsző áldozatot bemutassa,

hogy ezt az áldozatot az emberekért följajánlja, Krisztus áldozatával egyesüljön, és elnyerje az isteni barátság zálogát.

A szentmiseáldozat

Az oltáron az egyház közösségében a pap jeleníti meg húsz évszázad óta Krisztus áldozatát.

Azóta egyesíthetik az emberek a szentáldozásban bensőleg életüket Krisztus életével, ajánlhatják föl magukat Istennek.

A szentmisében kétirányú cselekvés történik:

Egy emelkedő mozzanat: az ember áldozati följajánlása Istennek. Krisztus áldozata az egyház áldozata is. Ezért veszünk részt áldozatában, és ajánljuk föl adományainkat, a kenyeret és bort, s ezzel együtt saját magunkat is.

A másik egy ereszkedő mozzanat: Isten adománya az embereknek. Amit mi áldozati adomány formájában Krisztus által Istennek ajánlottunk és színe elé vittünk, azt kapjuk vissza már mint Krisztus valóságos testét és véréát a szentáldozásban.

Krisztus tehát a mi áldozati adományunk. A szentáldozásban pedig csodálatos ereje folytán a megdicsőült, föltámadott Krisztust kapjuk vissza, hogy kegyelmi élettel, az ő lelkével és isteni fényével töltsön el minket.

*

A te áldozatod

Amikor szentmisén vagy, részesévé válsz egy olyan fontos eseménynek, amely az Isten és az ember között megy végbe.

A szentmisét naponta, sőt a nagyvilágban állandóan bemutatják. A szentmisében személyesebb és tudatosabb formában belépsz az életnek, a szeretetnek és megbocsátásnak hatalmas áradatába. Ez az áradat nem szűnik meg, hanem tovább folyik a napnak minden pillanatában.

A teljes Krisztus az, aki az áldozatot bemutatja. Krisztus titokzatos teste: az Üdvözítő és övéi. Ezért vehetsz részt te is a szentmise följajánlásában.

És akit feláldoznak, az is a teljes Krisztus. Krisztus és mindannyian, akik hozzá tartoznak: egyháza, követői. Ezért ajánld fel te is magad a szentmisében!

Ajánld fel egész életedet, munkádat, sikereidet, örömet, bánatodat. Ajánld fel szüleidet, testvéreidet, rokonaidat, barátaidat. Ajánld fel Istennek ellenségeidet is. A világnak szüksége van rá, hogy valahol a szívek mélyén gyökeret verjen a kiengesztelődés, a megbékélés szelleme.

Imádkozz azokért az ismerőseidért, akik végleg elmaradtak templomotok közösségéből, s ma már másutt próbálják keresni lelkük békéjét. Gondolj azokra, akiknek vasárnap is dolgozniuk kell, s nem jöhetnek szentmisére. Kérd Istent azokért is, akiknek a mai nap csak szórakozást és élvezeteket jelent, akik számára a vasárnap Isten és templom nélkül múlik el.

Mise végén köszönd meg a kapott kegyelmeket, s új erővel, megtisztult lélekkel távozzál. Környezetednek egész héten éreznie kell valamit abból, amit a vasárnapi szentmiséről magaddal vittél.

*

A liturgikus színek

A fehér a fényt, az örömet és a tisztaságot jelképezi. Az Úr ünnepein szokták használni, kivéve azokat az ünnepeket, amelyek szenvedésével kapcsolatosak. Használják még Szűz Mária ünnepein és a nem vértanú szentekén. A piros a vér és a tűz jelképe. A Szentlélek és a vértanúk ünnepein használják, valamint újabban nagypénteken Jézus vérének emlékezetére. A zöld a reményt jelöli. Használják vízkeresztől nagyböjtig és pünkösdtől ádventig minden vasárnap. A lila a bánat színe. Az egyház ádventben és nagyböjtben alkalmazza és alkalomadtán gyászmiséken. A rózsaszín örömet jelent a bánat idején. Ádvent harmadik és nagyböjt negyedik vasárnapján használják. A gyászt fejezi ki a fekete vagy lila miseruha.

*

1963. november 21-én este egy ismeretlen telefonáló Amerikában felhívott egy apácázárdát, s aziránt érdeklődött, lesz-e a kolostorban másnap szentmise, s részt vehet-e azon világi hívő. Az engedélyt megkapta.

Amikor reggel a portás nővér ajtót nyitott, ott állt előtte J. Kennedy, az Egyesült Államok elnöke. Felocsúdva első meglepetéséből, az apáca megkérdezte a magasrangú vendéget, hol óhajt helyet foglalni mise alatt, s hogy szándékozik-e áldozni is. „Ne csináljanak miattam ebből gondot! Majd találok helyet magamnak a kápolnában. Áldozni pedig szépen a nővérek után fogok.”

Mise után reggeli volt. Kennedy megjegyezte, ritkán van alkalma, hogy a riportereket elkerülve, feltűnés nélkül hallgathasson szentmisét. Búcsúzóul még azt mondta a főnöknőnek: „Nagyon nehéz nap áll előttem.”

Néhány óra múlva halott volt.

A szentmise liturgikus szövege

Sem színházban, sem moziban, de egyéb rendezvényeken sem veszik szívesen, ha későn érkezünk, s ezzel megzavarjuk a már jelenlevők fölkészültségét. Hitem komolyságát, a szentmise résztvevői iránti tiszteletemet elsősorban azzal fejezem ki, hogy időben ott vagyok, nem pedig az utolsó percben vagy megkésve loholok be az utcáról. Nem állok meg hátul sem a bejáratnál, hanem előre megyek, minél közelebb az oltárhoz. — Hacsak teheted, a vásár- és ünnepnap szentmisékre tisztes ünneplőbe öltözz, mint ahogy szebben öltöazol akkor is, ha egyéb ünnepi alkalmakra indulsz. Mindenekelőtt azonban mégis lelkiekben készülj fel a nagy eseményre. Lássék meg rajtad mind a szentmisén, mind utána, hogy komolyan veszed hitedet, Krisztus követését.

*

A szentmise liturgikus szövege változó és állandó részekből tevődik össze. Az egyházi év minden napján, minden ünnepén más és más imádságok hangzanak el, attól függően, hogy kinek az ünnepét tartjuk, milyen eseményre emlékezünk, vagy hogy milyen gondolatot, szándékot fejezünk ki az illető misével.

Ma már az úgynevezett állandó részek néhány változata közül is lehet választani. Ezeket az imákat, valamint a változó részeket megtalálhatod az egyházi használatra kiadott misekönyvekben. A szentmise közös imái pedig minden imakönyvben szerepelnek.

Itt a szentmise állandó részeit (annak egy változatát) közöljük, a változó részeket pedig a keresztyének egységéért — főleg január 18-a és 25-e között — mondható szentmise szövegéből vesszük.

BEVEZETŐ SZERTARTÁS

KEZDŐ ÉNEK

A pap a segédkezőkkel az oltárhoz vonul, a hívek felállnak. Felhangzik a kezdő ének, melynek az a célja, hogy megnyissa Isten népének találkoztóját, megteremtse az egybegyűlteket lelki egységét, és az ünnep gondolatkörébe vonja őket. A felolvasó — esetleg az ének helyett — ismertetheti a bevezető gondolatot:

Így szól az Úr: Én vagyok a jó pásztor, ismerem juhaimat, és juhaim ismernek engem. Amint engem ismer az Atya, ismerem én is az Atyát, és életemet adom juhaimért.

A pap megcsókolja az oltárt.

KÖSZÖNTÉS

A kezdő ének után mindannyian keresztet vetünk, a pap mint a közösség családfője köszönt bennünket:

Pap: Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében.

Mi: **Ámen**

Pap: A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme, az Atyaisten szeretete és a Szentlélek egyesítő ereje legyen mindnyájatokkal.

Mi: **És a te lelkeddel.**

A pap vagy lektor itt bevezetőt mondhat.

BŰNBÁNATI CSELEKMÉNY

Minden megújulásnak, de a legcsekélyebb előbbrejutásnak is alapvető feltétele az élet minden területén: a hibák őszinte, becsületes feltárása s azok megszüntetése

Ugyanez érvényes lelki életünkre, de egyházközségünknek lakóhelyünkön, egész egyházunknak pedig a világban betöltött szerepére is. Csak akkor juthatunk előbbre akár egy lépést is, ha komoly lelkiismeretvizsgálatot végzünk, ha szépítés nélkül feltárjuk, mi volt a rossz, ami akadályozott bennünket keresztény hivatásunk — küldetésünk! — teljesítésében.

Pap: Testvéreim! Vizsgáljuk meg lelkiismeretünket, és bánjuk meg bűneinket, hogy méltóképpen ünnepelhesük az Úr szent titkait!

A rövid csend, amely most következik, nem elegendő ugyan, hogy alapos lelkismeretvizsgálatot tarts, de arra alkalmas, hogy felidézsd főbb mulasztásaidat, „apró” gyengéidet, melyekkel az elmúlt napokban keserűséget, bánatot okoztál valakinek. Kérj ezért bocsánatot Istentől, és szíved mélyén bánd meg az elkövetett hibákat:

Mi: Gyónom a mindenható Istennek és nektek testvéreim, hogy sokszor és sokat vétkeztem gondolattal, szóval, cselekedettel és mulasztással: én vétkem, én vétkem, én igen nagy vétkem. Kérem azért a boldogságos, mindenkor szeplőtelen Szűz Máriát, az összes angyalokat és szenteket, és titeket, testvéreim, hogy imádkozzatok érttem Urunkhoz, Istenünkhöz.

Pap: Irgalmazzon nekünk a mindenható Isten, bocsássa meg bűneinket, és vezessen el az örök életre.

Mi: Ámen.

BŰNBÁNATI FOHÁSZOK (Kyrie)

A pappal együtt Isten irgalmáért esedezünk:

Pap: Uram, irgalmazz!

Mi: Uram, irgalmazz!

Pap: Krisztus, kegyelmezz!

Mi: **Krisztus, kegyelmezz!**

Pap: Uram, irgalmazz!

Mi: **Uram, irgalmazz!**

DICSŐÍTÉS

(Glória)

Az Úr és a szentek nagyobb ünnepein, ezenkívül minden vasárnap — advent és nagyböjt kivételével — elimádkozzuk (vagy énekeljük) a Teremtőnket és megváltó Istenünket magasztaló őskeresztény himnusz:

Pap: Dicsőség a magasságban Istennek!

Mi: **És a földön békesség a jóakarátú embereknek.**

Dicsőítünk téged, áldunk téged,

Imádunk téged, magasztalunk téged,

Hálát adunk néked nagy dicsőségedért.

Urunk és Istenünk, mennyei király!

Mindenható Atyaisten!

Urunk, Jézus Krisztus: egyszülött Fiú.

Urunk és Istenünk, —

Isten Báránya, az Atyának Fia,

Te elveszed a világ bűneit:

Irgalmazz nekünk!

Te elveszed a világ bűneit:

Hallgasd meg könyörgésünket!

Te az Atya jobbján ülsz:

Irgalmazz nekünk!

Mert egyedül te vagy a Szent,

Te vagy az Úr,

Te vagy az egyetlen Fölség:

Jézus Krisztus!

A Szentlélekkel együtt —

Az Atyaisten dicsőségében. Ámen.

Pap: Kérünk, Urunk, tekints kegyesen néped könyörgésére, és add, hogy híveid szíve összeforrjon a te dicséretedben és a közös bűnbánatban.

Omoljanak le a keresztényeket elválasztó falak, és az egyház hiánytalan egységében örvendezve készüljünk mennyei országod elérkezésére.

A mi Urunk, Jézus Krisztus a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké.

Mi: **Ámen.**

IGELITURGIA

ELSŐ OLVASMÁNY

Ezt a felolvasó vasárnaponként az ószövetségből olvassa. Húsvéti időben az Apostolok Cselekedeteiből halunk részleteket.

Isten egybe akarja gyűjteni egész népét.

Olvasmány a Második Törvénykönyvből. (30, 1—4)

Mózes a szövetség megújítása után ezt a beszédet intézte a néphez:

„Ha majd egyszer bekövetkeznek azok a dolgok, amelyeket eléd adtam: az áldás vagy az átok; s ha te mindazon nemzetek között, akik közé szétszórt az Úr, a te Istened, magadba térsz; egész szívedből és lelkedből megtérsz az Úrhoz, a te Istenedhez; és hallgatsz a szavára mindabban, amit ma parancsolok neked, (de nemcsak te, hanem fiaid is): akkor az Úr, a te Istened visszahoz téged a fogságból, és megkönyörül rajtad.

Ismét összegyűjt téged mindazon népek közül, akik közé szétszórt az Úr, a te Istened. Ha a világ végén lennének is száműzötteid, onnan is egybegyűjt téged az Úr, a te Istened, és onnan is visszahoz.”

Ez az Isten igéje.

Mi: Istennek legyen hála.

ZSOLTÁRÉNEK

(Psalmus responsorius)

Az előimádkozó (előénekes) imádkozza a zsoltárt, mi pedig annak egy kiválasztott sorát (szakaszát) ismételjük. Újabb alkalom ez az elmélkedő elmélyülésre és arra, hogy Isten igéjének befogadására hangoljuk magunkat:

Halljátok, népek, Isten igéjét,

hirdessétek a szigeteken, messze távolban!

Mondjátok, hogy Isten szétszórta,
de összegyűjti övéit,
vigyáz rájuk, mint pásztor nyájára.
**Válasz: Gyűjtsd egybe Urunk, Istenünk,
világszerte szétszóródott népedet!**

Isten megváltotta Jákob fiait:
megmentette a zsarnok kezéből.
Hálát adni jönnek Sion hegyére:
együtt élvezik Isten jóságát.

Válasz: Gyűjtsd...

Vígsgát adok gyászuk helyébe:
vigasztalást a sírás nyomában.
Papjaiknak bőkezűen adom áldásom,
és eltöltöm minden jóval népemet.

Válasz: Gyűjtsd...

MÁSODIK OLVASMÁNY

A kölcsönös béke és szeretet által szilárdítsátok meg
a lelki egységet!

Szentlecke Szent Pál apostolnak az efezusiakhoz írt
leveléből. (4, 1-6)

Testvéreim! Fogságomból, melyet az Úrért szenvedek, kérve kérlek benneteket: legyetek méltók ahhoz a hivatáshoz, amelyet a keresztségben kaptatok! Éljetek igazi alázatosságban, szelídségben és türelemben! Viseljétek el egymást szeretettel! Törekedjetez arra, hogy a kölcsönös béke által megszilárdítsátok a lelki egységet.

Egy test és egy lélek vagytok, minthogy keresztyén hivatástok is egy reménységre szól. Egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség. Egy az Isten, mindnyájunk Atyja, aki minden fölött áll, mindenütt jelen van, és mindenben működik. Ez az Isten ígéje.

Mi: Istennek legyen hála.

EVANGÉLIUM
(Örömhír)

Az evangélium hirdetése előtt a pap az oltár felé fordulva csendben mondja a következő imádságot:

Tisztítsd meg szívemet és ajkamat mindenható Isten, hogy méltóképpen hirdethessem szent evangéliumodat.

Pap: Az Úr legyen veletek.

Mi: És a te lelkeddel.

Pap: Evangélium Szent János könyvéből. (Jn 10,11-16)

Mi: Dicsőség neked, Istenünk.

Pap: Egy alkalommal Jézus így beszélt a farizeusokhoz:

Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét is feláldozza a juhokért. A béres ellenben, aki nem pásztora és nem gazdája a juhoknak, otthagyja a juhokat és elmene-kül, amikor meglátja, hogy jön a farkas. A farkas pedig részben elragadja, részben szétszéleszti a juhokat. A béres elfut, mert béres, és nem törődik a juhokkal.

Én vagyok a jó pásztor. Ismerem enyéimet, és enyéim is ismernek engem; úgy, amint az Atya ismer engem, és én ismerem az Atyát.

Életemet is feláldozom a juhokért. Más juhaim is vannak, amelyek még nincsenek benn az akolban. Azokat is ide kell vezetnem. Ők is hallgatni fognak szavamra: s egy nyáj lesz és egy pásztor.

Ezek az evangélium igéi.

Mi: Áldunk téged, Krisztus.

A pap megcsókolja az evangéliumos könyvet és csendben mondja:

Az evangélium tanítása
legyen bűneink bocsánatára.

SZENTBESZÉD

A szentbeszédben a pap Krisztus örök érvényű tanítását magyarázza, alkalmazva a korra és helyre, melyben élünk, s melyben ezt a tanítást meg kell valósítanunk. Ne várd, hogy a szentbeszéd irodalmi remekmű, retorikai csoda legyen. De becsüld meg, ha úgy tapasztalod, hogy sok fáradságot és buzgalmat szentelt az igehirdető erre a szentbeszédre, hogy sikerüljön, jó földbe hulljon. Hallgasd mindig figyelemmel! Ha pedig egy-egy alkalommal úgy érzed, valami különösebben is megragadott, talán neki is jól fog esni, ha szentmise után néhány szóval kifejezed köszönetedet.

HITVALLÁS (Credo)

Az elhangzott olvasmányokra és a hallott tanításra hitünk megvallásával válaszolunk. Az itt következő hitvallás tételeit már a 4. században megfogalmazták Niceában, ill. Konstantinápolyban. A bennük foglalt kinyilatkoztatott igazságok: a minimum, aminek elfogadását és megvallását az egyház feltétlenül elvárja tőlünk. Úgy is lehetne mondanunk, hogy az egyházhoz tartozás alapszabályait tartalmazza. A századok folyamán nagyon sok hittestvérünk a vérével pecsételte meg e hitvalláshoz való hűségét.

Pap: Hiszek az egy Istenben,

Mi: mindenható Atyában,

mennynek és földnek,

minden láthatónak és láthatatlannak Teremtőjében.

Hiszek az egy Úrban: Jézus Krisztusban,

Isten egyszülött Fiában:

aki az Atyától született

az idő kezdete előtt.

Isten az Istentől —, világosság a világosságtól,

valóságos Isten a valóságos Istentől.

**Született, de nem teremtmény:
az Atyával egylényegű, és minden általa lett.
Értünk emberekért, a mi üdvösségünkért
leszállott a mennyből.
Megtestesült a Szentlélek erejéből Szűz Máriától,
és emberré lett.
Poncius Pilátus alatt értünk keresztre feszítették,
kínhalált szenvedett és eltemették.
Harmadnapra feltámadott az írások szerint,
fölment a mennybe, ott ül az Atyának jobbján,
de újra eljön dicsőségben ítélni élőket és holtakat,
és országának nem lesz vége.
Hiszek a Szentlélekben,
Urunkban és éltetőnkben,
aki az Atyától és a Fiútól származik,
akit éppúgy imádunk és dicsőítünk,
mint az Atyát és a Fiút.
Ő szólt a próféták szavával.
Hiszek az egy, szent, katolikus és apostoli
Anyaszentegyházban,
vallom az egy keresztséget a bűnök bocsánatára,
várom a holtak föltámadását
és az eljövendő örök életet. Ámen.**

A szentmise első részét „Az igeliturgiát” a hívek könyörgése zárja.

HÍVEK KÖNYÖRGÉSE

Pap: Könyörögjünk! Imádkozzunk, testvéreim, mindazokért, akik kereszténynek vallják magukat, hogy Krisztusban mindnyájan rátaláljanak az egység útjára.

Felolvasó: Szítsd fel, Urunk, bennünk és elszakadt testvéreinkben a keresztények egysége iránti tevékeny vágyat!

Mi: Kérünk téged, hallgass meg minket!

Felolvasó: Oszlasd el, Urunk, bennünk és keresztény test-

véreinkben a tudatlanságot, elfogultságot és az ösztönös ellenszenvet!

Mi: Kérünk téged, hallgass meg minket!

Felolvasó: Add, Urunk, hogy a hit és a szeretet egységében minden népnek eredményesen hirdethessük az evangéliumot!

Mi: Kérünk téged, hallgass meg minket!

Pap: Mindenható örök Isten! Te összegyűjtöd, ami szét-szóródott. Tekints nyájad juhaira, és add, hogy a hit osztatlan épsége és a szeretet köteléke egyesítse mindazokat, akiket megszentelt az egy keresztség! Vezesd egyházad aklába azokat, akik ma még távol vannak tőled, és nem ismernek téged, aki élsz és uralkodol mindörökkön örökké.

Mi: Ámen.

*

Az eucharishtiában Jézus vendégei vagyunk. Ha vendégségbe hívják az embert, általában nem állít be üres kézzel. Visz magával valamit. Nos, mit vigyünk magunkkal, amikor Jézus eucharisztikus vendégei vagyunk? Szilárd hitet? Különleges érzést? Értelmet, amely felfogta az eucharisztia titkát? Nagy vágyat Isten iránt? Az élet újra-kezdésének elhatározását?

Lehetséges, hogy mindezeket megkapjuk Krisztustól, amikor az ő vendégei vagyunk. Krisztus nem azért hív bennünket, mert valamit akar tőlünk, hanem azért, mert tudja — sokkal jobban, mint magunk —, hogy Őrá van szükségünk. Nem mondja: ha mindent megértettél, akkor gyere! Vagy: ha nagyon vágyakozol, akkor jöjj! Csak annyit mond: gyere, várlak! És nem kell mást magunkkal vinni, mint ezt az imádságot: igen, megyek! Üres kéz kell az eucharishtiához, mert csak üres kéz tud ajándékot elfogadni.

Sulyok Elemér

*Történelmileg tekintve
Krisztus világmegváltó műve
egy kicsi országban,
néhány rövid év alatt ment végbe.
Az eucharishtiában ugyanez a mű
minden ország és kor embereinek
megjelenik
központi, döntő eseményeiben:
Krisztus szenvedésében,
halálában és föltámadásában.
Nem ez az egyedüli módja
megváltói műve megjelenésének,
és a jelenlét
nem is minden pillanatban egyforma.
Mert Krisztus
akkor is jelen van,
amikor szavát hirdetik.
Megjelenik
minden szentségben.*

J.A. Jungmann

AZ ÁLDOZAT LITURGIÁJA

AZ ÁLDOZATI ADOMÁNYOK ELŐKÉSZÍTÉSE

A KENYÉR FÖLAJÁNLÁSA

A pap fölajánlja a kenyeret:

Áldott vagy, Urunk, mindenség Istene, mert a te bőkezűségedből kaptuk a kenyeret. Fölajánljuk néked, mint a föld termését és az emberi munka gyümölcsét. Ebből lesz számunkra az élet kenyere.

Mi: Áldott legyen az Isten mindörökké!

A BOR FÖLAJÁNLÁSA

A pap bort és vizet önt a kehelybe, és közben így imádkozik:

A bor és a víz titka által részesüljünk annak istenségében, aki kegyesen részese lett emberségünknek.

Majd felajánlja a bort, s ezt az imát mondja:

Áldott vagy, Urunk, mindenség Istene, mert a te bőkezűségedből kaptuk a bort. Fölajánljuk néked, mint a szőlőtő termését és az emberi munka gyümölcsét. Ebből lesz számunkra a lélek itala.

Mi: Áldott legyen az Isten mindörökké!

CSÖNDES KÖNYÖRGÉS

Pap: Alázatos lélekkel és töredelmes szívvel kérünk, Urunk Istenünk, fogadj el minket, és legyen kedves színed előtt áldozatunk.

KÉZMOSÁS

Pap: Mosd le, Uram, bűneimet, és vétkeimtől tisztíts meg engem.

HANGOS KÖNYÖRGÉS

Pap: Imádkozzatok, testvéreim, hogy áldozatunk kedves legyen a mindenható Atyaisten előtt.

Mi: Fogadja el az Úr kezedből az áldozatot nevének dicséretére és dicsőségére, mindannyiunk és az egész anya-szentegyház javára.

FÖLAJÁNLÓ KÖNYÖRGÉS

Pap: Ez az áldozati adomány, Urunk, melyet most neked följajánlunk, hozzon számunkra tisztulást, és tegyen közös áldozati asztalod részesévé mindnyájunkat, akiket összekapcsol a keresztség. Krisztus, a mi Urunk által.

Mi: **Ámen.**

AZ EUCHARISZTIKUS IMÁDSÁG

A szentmise középpontjában az utolsó vacsora felidézése áll. Az Úr rendelkezése értelmében: „EZT CSELEKEDJÉTEK AZ ÉN EMLÉKEZETEMRE“, a pap megjeleníti az újszövetség áldozatát, amikor megismétli Krisztus szavait. Amint Jézus megtörte a kenyeret, és megáldotta a kelyhet: „hálát adott” és „áldást mondott”. Példájára az utolsó vacsora cselekményeit mi is nagy hálaadó imádságba illesztjük. Az „eucharisztia” szó jelentése: „hálaadás”.

Az eucharisztikus imádság lényegében cselekmény, mert megvalósítja, amit jelez. Csak pap mondhatja el érvényesen. Cselekményi jellegével az igehirdetés fölé emelkedik, bár egyben a legmagasztosabb igehirdetés is.

Ennek az imádságnak a szövege az első századokba visszanyúló hagyományból rögzítődött mai formájában. Rómában aránylag gyorsan egyetlen szöveget fogadtak el, amely „kánon” (az eucharisztikus cselekvés szabálya)

néven vált közismertté. Ezzel szemben a keresztény Keleten különböző hivatalos szövegeket őriztek meg „anaphora” (Istennek való felajánlás) általános néven. Jelen szentmisénkben ez utóbbiak egyikét, az antióchiai közzöljük.

Az eucharisztikus imádságok kifejezőmódja és egymáshoz való viszonya bármennyire is különböző, elemek mindig azonosak és könnyen felismerhetők:

1. Hálaadás (eucharistia)

Válaszos imával kezdődik, amelyet a pap indít el. A többszörös felszólítást és választ megnyitó ének (praefatio) követi, melybe bekapcsolódik az egész közösség a Szent vagy... (Sanctus) éneklésével. A teremtés és a megváltás jótéteményeiért mondott hálaadásba szövődik bele az utolsó vacsora földidézése és áldozatunk följajánlása, amely a cselekmény végeztével a megnyitó éneknek megfelelő záróénekekkel (doxologia) fejeződik be.

Az európai hagyomány sokfajta változó megnyitó éneket (praefatio) őrzött meg. Bennük a pap az egész nép nevében dicsőíti az Atyaistent, és hálát ad neki az üdvösség művéért a napnak, az ünnepnek vagy a szentidőnek megfelelően. Ezzel szemben a keleti hagyomány egyetlen változatlan prefációt ismer, amely hatalmas képben vázolja az üdvösségtörténetet a teremtéstől egészen Krisztus Urunk újjrajöveteléig.

2. Az utolsó vacsora elbeszélése és az átváltoztatás

A pap Krisztus szavaival és cselekedeteivel az utolsó vacsorát jelenvalóvá teszi. Ezen a vacsorán alapította meg az Úr szenvedésének és feltámadásának szentségi jelét: az apostoloknak a kenyér és a bor színe alatt saját testét és véréát adta át, s egyúttal parancsot adott, hogy ugyanezt a szent cselekményt folytassák az ő emlékeztetére. Az átváltoztatás után a pap felszólítja a híveket, hogy ők is hirdessék hitünk szent titkát. A közösség a különböző szövegek szerint fennhangon dicsőíti az Urat.

3. Megemlékezés és felajánlás

Az átváltozás után az egyház megemlékezik Krisztus szenvedéséről, dicsőséges feltámadásáról és mennybemeneteléről: mindennek foglalata a szentmisében való titokzatos, de valós megjelenése. Ehhez a megemlékezéshez kapcsolódik a valódi följánlás, amikor az igazi szeplőtelen áldozatot, azaz magát Krisztust a kenyér és a bor színe alatt nyújtja az egyház az Atyának. Ez felöleli és átalakítja mindazok lelki áldozatát — önmagunk felajánlását is —, akik Krisztussal egyetlen testet alkotnak.

Mind a négy eucharisztikus imádságban megvan a Szentlélek segítségül hívása is, hogy isteni ereje által szentelje meg, változtassa Krisztus testévé és vérévé az emberektől följánlott ajándékokat, továbbá gyűjtse össze és tartsa egységben azokat, akik az újszövetség lakomájában részesednek.

4. Közbenjárást kérő imádságok

Az eucharisziát az egész — a küzdő, szenvedő, győzelmes — egyházzal való közösségben ünnepeljük. Ezért a középponti imából nem hiányzik az élőkről, a holtakról és a szentekről való megemlékezés.

5. Szentháromságot dicsőítő záróima

Óskeresztény szokás szerint a Szentháromságot dicsőítő záróimával fejeződik be az eucharisztikus imádság. A Teremtő és Gondviselő, minden ember közös Atyja, tőle hozzánk küldött Fia, az Úr és Első Testvér, s a megszentelő Szentlélek: örök tiszteletben és dicsőségben állnak a szent nép előtt.

A közösség figyelmesen végighallgatja az eucharisztikus imádságot, és részvételét Amen-nel fejezi ki.

VÁLASZOS IMA

A nagy eucharisztikus imádság kezdetére többszörös felszólítással figyelmeztet a pap bennünket, mi fölárlunk és emelkedett lelkülettel válaszolunk.

Pap: Az Úr legyen veletek!

Mi: És a te lelkeddel!

Pap: Emeljük föl szívünket!

Mi: Fölemeltük az Úrhoz!

Pap: Adjunk hálát Urunknak, Istenünknek!

Mi: Méltó és igazságos!

MEGNYITÓ ÉNEK (Praefatio)

Ebben az énekben az egész hívő közösség nevében dicsőíti a pap az Istent, mint mindnyájunk mennyei Atyját. Hálát mond az üdvösség nagy művéért. Mindig az időszerű vagy alkalmi gondolat jut kifejezésre a hálaénekekben. Így pl. Úrjövet, Krisztus születése, nagybőjt, húsvét, pünkösd stb. Az alkalomnak megfelelő hálaéneket mond a pap Szűz Mária, Szent József, az apostolok stb. ünnepein valamint gyászmisében.

Az antióchiai (IV.) kánon prefációja:

Mert bizony méltó, hogy hálát adjunk néked,
és valóban igazságos,
hogy dicsőítsünk Szentséges Atyánk, téged,
mert egyedül te vagy az igaz és élő Isten
az idő kezdete előtt létezel,
mindörökké megmaradsz,
és el nem érhető fényben rejtezel.
Te, egyetlen jóság és minden élet kútfeje,
azért alkottál minket,
hogy teremtményeidet áldásoddal töltsed el,

és mindenkit boldogíts világosságod fénye által.
Az angyalok számtalan serege ezért áll színed előtt,
és éjjel-nappal szolgál néked,
és arcod dicsőségét szemlélve szüntelenül dicsér téged.
Az ő szózatukkal együtt mi is,
és szavunk által minden teremtmény itt az ég alatt
ujjongva áldjuk szent neved, és énekszóval zengjük:

SZENT VAGY...
(Sanctus)

Mindegyik megnyitó ének a mennyei seregek himnuszával zárul. Fenséges egységbe kapcsolódik az égi hatalmasságok dala a Messiás földi dicsőségének énekével, amely elsőnek Jeruzsálemben hangzott fel Krisztusnak a városba történt ünnepélyes bevonulásakor:

Szent vagy, szent vagy, szent vagy,
mindenség Ura, Istene!
Dicsőséged betölti a mennyet és a földet,
hozsanna a magasságban.
Áldott, aki jön az Úr nevében,
hozsanna a magasságban.

**HÁLAADÁS A TEREMTÉSÉRT ÉS A
MEGVÁLTÁSÉRT**

Teremtés

Dicsérünk téged, Szentséges Atyánk,
mert hatalmas vagy;
bölcsséged és szereteted alkotta minden művedet.
A magad képmására teremtetted az embert,
és gondjára bíztad az egész világot,
hogy csak neked,
a Teremtőnek szolgálva uralkodjék minden
teremtményen.

Amikor pedig engedetlenségével
barátságodat elveszítette,
nem hagyta őt a halál hatalmában,
hanem irgalmasan segítségére siettél,
hogy minden téged kereső rád találjon.

Szövetségre lépés

Újra meg újra
szövetséget is ajánlottál az embereknek,
és tanítottad őket a próféták által,
hogy várják az üdvösséget.

Megtestesülés

Úgy szeretted a világot, Szentséges Atyánk,
hogy amikor elérkezett az idők teljessége,
Üdvözítőt küldtél nekünk: Egyszülöttedet.
Megtestesült a Szentlélek erejéből,
született Szűz Máriától, és közöttünk élt;
mindenben hasonlóvá lett hozzánk,
a bűnt kivéve.

Megváltás

Örömhírt hozott:
üdvösséget a szegényeknek,
szabadulást a foglyoknak,
vigasztalást a szomorkodóknak,
hogy pedig akaratodat teljesítse,
halálra adta önmagát,
majd föltámadva a halálból,
legyőzte a halált, és újjáteremtette az életet.

MEGSZENTELŐDÉS

S hogy ezután már ne önmagunknak éljünk,
hanem neki, aki értünk meghalt és föltámadott,
elküldte tőled, Atyánk,
a híveknek első ajándékul a Szentlelket,
hogy befejezze Krisztus művét a világban,
és minden megszentelést teljessé tegyen.

Kérünk tehát, Istenünk,
szentelje meg a Szentlélek ezt az adományt,
hogy a mi Urunk Jézus Krisztus
teste és + vére legyen,
és ünnepelhessük ezt a nagy titkot,
amelyet ő maga hagyott ránk örök szövetségül.

AZ ALAPÍTÁS ELBESZÉLÉSE

A mikor ugyanis eljött az óra, hogy te,
Szentséges Atyánk, megdicsőítsd Fiadat,
mert szerette övéit, akik a világban voltak,
határtalanul szerette őket,
a vacsora közben kezébe vette a kenyeret,
áldást mondott, megtörte,
majd tanítványainak adta, és így szólt:

**VEGYÉTEK, ÉS EGYETEK EBBŐL MINDNYÁJAN:
MERT EZ AZ ÉN TESTEM,
MELY ÉRTETEK ADATIK.**

És ugyanígy
kezébe vette a szőlőtő borával telt kelyhet,
majd hálát adva odaadta tanítványainak, és így szólt:

**VEGYÉTEK, ÉS IGYATOK EBBŐL MINDNYÁJAN:
MERT EZ AZ ÉN VÉREM KELYHE,
AZ ÚJ ÉS ÖRÖK SZÖVETSÉGÉ,
MELY ÉRTETEK ÉS SOKAKÉRT KIONTATIK
A BŰNÖK BOCSÁNATÁRA.
EZT CSELEKEDJÉTEK AZ ÉN EMLÉKEZETEMRE.**

HITÜNK TITKÁNAK MEGVALLÁSA

Pap: Íme, hitünk szent titka!

Mi: Halálozat hirdetjük, Urunk, és hittel valljuk feltámadásodat, amíg el nem jössz.

MEGEMLÉKEZÉS ÉS FELAJÁNLÁS

Mi is megünnepeljük tehát, Istenünk,
megváltásunk emlékét,
és tisztelettel megemlékezünk arról,
hogy Krisztus meghalt, alászállt a holtak országába,
és hittel valljuk, hogy föltámadt,
fölment jobboldra a mennybe,
és dicsőséges eljövételét várva,
fölejánljuk neked testét és vérért,
mely előtted kedves,
és az egész világ javára üdvösséges áldozat.

BEMUTATÁS

Tekints, Istenünk, erre az áldozatra,
melyet te készítettél egyházadnak,
és engedd jóságosan,
hogy mindazok, akik ebből az egy kenyérből
és egy kehelyből részesülnek,
a Szentlélek által egy testbe összegyűjtve
Fölséged dicséretére
Krisztusban élő áldozattá váljanak.

KÖZBENJÁRÁST KÉRŐ IMÁDSÁG

Az egyházért, vezetőiért és
a jóakarató emberekért

Most pedig, Istenünk,
emlékezzél meg mindazokról,
akikért ezt az áldozatot bemutatjuk néked:
elsősorban szolgádról,
N. pápánkról, N. püspökünkről,
a püspökök testületéről,
az egész papi rendről
az áldozópapokról és a segédkezőkről,
egész népedről és mindenkiről,
aki őszinte szívvel keres téged.

Az elhunytakért

Emlékezzél meg azokról is,
akik Krisztusod békéjében hunytak el,
és minden megholtáról,
akinek hitét egyedül te ismered.

Az örök üdvösségünkért

Add meg, jóságos Atyánk, mindnyájunknak,
akik gyermekeid vagyunk,
hogy Isten Anyjával, a boldogságos Szűz Máriával,
apostolaiddal és szenteiddel együtt
elnyerhessük a mennyei örökséget országodban:
és ott az egész teremtetett világgal,
mely megszabadult
a bűn és a halál romlandóságából,
téged dicsérjünk Krisztus Urunk által,
mert általa árasztod el minden jóval a világot.

Őáltala, Ővele és Őbenne a tiéd,
mindenható Atyaisten,
a Szentlélekkel egységben
minden tisztelet és dicsőség mindörökkön örökké.
Mi: Ámen.

*

A KÖZÖSSÉG ÁLDOZÁSA

Közeleg a perc, amikor magunkhoz vehetjük Krisztus testét és véréét. Ezt a lakomát az Úr imádsága vezeti be, amelyben az Atya dicsőítése mellett mindennapi kenyerünket, bűneink bocsánatát és a gonosztól való szabadulásunkat kérjük. Ehhez kapcsolódik a békekérés és a könyörgés azért, hogy mi, keresztények, Krisztusból élve egységet alkossunk: Krisztus Titokzatos Testét. Ezért testvériesen megbocsátunk egymásnak, és Istentől is irgalmat kérünk.

AZ ÚR IMÁDSÁGA

Pap: Üdvözítőnk parancsára és isteni tanítása szerint így imádkozunk:

Mindannyian, felállva mondjuk:

**Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben,
szenteltessék meg a te neved:
jöjjön el a te országod:
legyen meg a te akaratod,
miképpen mennyben, azonképpen itt a földön is;
mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma;
és bocsásd meg a mi vétkeinket,**

**miképpen mi is megbocsátunk
az ellenünk vétkezőknek;
és ne vígy minket a kísértésbe,
de szabadíts meg a gonosztól.**

*A pap bővebben kifejti a Miatyánk utolsó kérését,
és a Krisztus eljövételét váró lelkültre figyelmeztet:*

Pap: Szabadíts meg, kérünk, Urunk, minden gonosztól.
Adj kegyesen békét napjainkban,
hogy irgalmadból mindenkor bűn és baj nélkül éljünk,
míg reménykedve várjuk az örök boldogságot
és Megváltónknak, Jézus Krisztusnak
dicsőséges eljöttét.

Az őskeresztény záradékkal válaszolunk:

**Mi: Mert tiéd az ország,
a hatalom
és a dicsőség
mindörökkön örökké.**

BÉKEKÖNYÖRGÉS

A pap békekönyörgést mond az egyház egységéért:

Pap: Urunk, Jézus Krisztus, te azt mondtad apostolaidnak:

Békességet hagyok rátok, az én békémet adom nektek.
Ne vétkeinket nézzed,
hanem egyházad hitét,
és őrizd meg egyházadat
szándékod szerint békében,
és add meg teljes egységét.

Ki élsz és uralkodol mindörökkön örökké.

Mi: Ámen.

Pap: Az Úr békéje legyen veletek mindenkor.

Mi: És a te lelkeddel.

BÉKEKÖSZÖNTÉS

Nem vagyunk igaz, őszinte keresztények, ha — miközben Istenhez közelítünk — embertársaink iránt haragot, ellenszenvet táplálunk. Ezért szólít fel bennünket a miséző pap az egymással való kibékülésre. Mindinkább terjedő szép szokás templomainkban, hogy ilyenkor kezét fogunk a mellettünk levőkkel, mintegy kifejezve, hogy nem érzünk neheztelést senki iránt, s az esetleges megbántásokra fátylat borítunk. Ez a mozdulat egyben szépen jelképezi nemcsak templomunk közösségének, de egész egyházunknak bensőséges összetartozását is.

Pap: Engesztelődjete ki szívből egymással!

Mi: Legyen békeesség köztünk mindenkor!

A jó Istentől talán könnyebb bocsánatot kérni, mint egymással — szemtől szembe — kiengesztelődni. Ha templomotok hívei még nem ismernék, nem gyakorolnák a belső megbékélésnek ezt a szép megnyilvánulási formáját, te akkor is fordulj szüleid, testvéreid, barátod felé egy rövid kézszorításra. Talán éppen a szentmise előtt történt még otthon egy kis szóváltás köztetek, melynek nyomait ez a pillanat segít eltüntetni szívetekből...

Igazi keresztények között — családban, családon kívül — mindig békének kellene uralkodnia. Tegyük most efelé egy lépést!

KENYÉRTÖRÉS

A pap megismétli Krisztus Urunk cselekedetét, amikor megtöri a kenyeret, amely csakhamar mindannyiunk közös táplálékává válik. Így jut kifejezésre a tanítás: „Mi ugyanis sokan egy kenyér, egy test vagyunk, mivel mindnyájan egy kenyérből részesülünk.” (1Kor 10, 17) A szentostya megtörése közben engesztelő imát mondunk:

ISTEN BÁRÁNYA
(Agnus Dei)

**Mi: Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit:
irgalmaz nekünk!**

**Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit:
irgalmaz nekünk!**

**Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit:
adj nekünk békét!**

A szentostya darabkáját a kehelybe ejtve, csendben mondja a pap:

A mi Urunk, Jézus Krisztus testének és vérének egyesítése váljék a szentáldozásban lelkünk üdvösségére.

ELŐKÉSZÜLET A SZENTÁLDOZÁSRA

A pap csendben imádkozik:

Uram, Jézus Krisztus, élő Isten Fia,
te az Atya akaratából
a Szentlélek közreműködésével
haláloed által életre keltetted a világot:
szabadíts meg engem szent Tested és Véred által
minden vétkemtől és minden bajtól:
add, hogy mindig ragaszkodjam törvényeidhez,
és soha el ne szakadjak tőled.

A megtört ostyát felmutatja, és hangosan mondja:

Íme, az Isten Báránya, íme, aki elveszi a világ bűneit. Boldogok, akiket meghív lakomájára Jézus, az isteni Bárány.

A pappal együtt közösen folytatjuk:

**Mi: Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj,
hanem csak egy szóval mondd,
és meggyógyul az én lelkem.**

A PAP ÁLDOZÁSA

*Mielőtt magához venné a szentostyát és a szentvért,
halkan így imádkozik:*

Krisztus teste őrizzen meg engem az örök életre.

Krisztus vére őrizzen meg engem az örök életre.

ÁLDOZÁSI ÉNEK

Mindnyájan egyek legyenek,

amint te, Atyám, bennem, én tebenned;

legyenek ők is egyek mibennünk:

én bennük és te bennem, hogy tökéletes egységbe forrjanak.

HÍVEK ÁLDOZÁSA

A pap az Úr testét nyújtja az áldozóknak. Egyenkint felszólít bennünket, hogy fejezzük ki Krisztus valóságos jelenléte iránti hitünket:

Pap: Krisztus teste!

Mi: **Ámen.**

KÖNYÖRGÉS

Pap: Egyszülött fiad szentségi lakomájában részesülve, kérünk, Urunk, újítsd meg egyházadban az életszentség kegyelmét, amelyet te adtál meg neki, hogy mindenki, akit Krisztus dicsőséges nevére kereszténynek neveznek, a hit egységében szolgálhasson neked. Krisztus, a mi Urunk által.

Mi: **Ámen.**

ÁLDÁS

Pap: Az Úr legyen veletek.

Mi: **És a te lelkeddel.**

Pap: Áldjon meg benneteket a mindenható Isten: az Atya † a Fiú és a Szentlélek.

Mi: **Ámen.**

A HÍVEK ELBOCSÁTÁSA

A pap bejelenti, hogy a szent cselekmény és annak szertartása véget ért:

Pap: A szentmise véget ért, menjetek békével!

Mi: Istennek legyen hála!

*

Egyszer egy fiatal lány jött valamelyik Indián kívüli országból a Szeretet Misszionáriusaihoz, hogy velük együtt dolgozzék. Szabályzatunk szerint annak, aki dolgozni jön hozzánk, a megérkezése utáni napon el kell mennie a haldoklók házába.

Megpróbáltam elmagyarázni ennek a lánynak: Láttam a papot a szentmisén, milyen gyöngéd szeretettel s milyen óvatosan fogta meg az ostyakenyér Krisztusát? Amikor a haldoklók házába megy, tegye Ön is ugyanígy. Mert szégyeink elgyötört testében ugyanazt a Krisztust fogja megtalálni.

A nővér elment. Három óra múlva mosollyal tért vissza, amelyhez foghatót még sohasem láttam. Ezt mondta: Anyám! Három órán keresztül Krisztus testét érintettem!

Mire megkérdeztem: Hogyan? Mit csinált?

Így válaszolt: Amikor megérkeztünk, hoztak egy embert, aki beleesett a szennyvízcsatornába, és csak nagyon nehezen tudták kimenteni. Telis-tele volt sebekkel, mocsok és férgek borították. Miközben mosdattam, tudtam, hogy Krisztus testét érintem.

Kalkuttai Teréz anya

*

Részletek a görögkatolikus szentmiséből

Pap: Áldott legyen az Atya, a Fiú és a Szentlélek országa most és mindenkor s örökkön-örökké.

Mi: **Ámen**

*

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek, most és mindenkor s örökkön-örökké. Ámen

Istennek egyszülött Fia és Igéje, ki halhatatlan vagy, és a mi üdvösségünkért a szent istenszülő s mindenkor szűz Máriától megtestesülni kegyeskedtél. Változatlanul emberré lettél, megfeszítettél, Krisztus, Istenünk. Legyőzted halállal a halált, ki egyike vagy a Szentháromságnak, az Atyával és Szentlélekkel dicsérendő, üdvözíts minket.

A kerubének

Kik a kerubokat titkosan ábrázoljuk, és az elevenítő Háromságnak háromszor szent éneket ajánlunk, tegyünk félre mostan minden földi gondot.

Mert a mindenek Királyát fogadjuk, kit láthatatlanul hordoznak az angyali rendek. Allelúja, allelúja.

*

Valóban méltó dicsérni téged, istenszülő, a boldogságot és szeplőtelenet és a mi Istenünknek anyját, ki a keruboknál tiszteltebb és a szeráfoknál hasonlíthatatlanul dicsőbb vagy, ki az Istent, az Igét sérülés nélkül szülte. Téged, valóságos Istenszülő, magasztalunk.

A szentáldozás előtti ima

Hiszem, Uram, és vallom, hogy te vagy valóban Krisztus, az élő Istennek Fia, ki világra jöttél üdvözíteni a bűnösöket, akik között első én vagyok.

A te titkos vacsorádnak részesévé fogadj el engem, Isten Fia, mert nem mondom ki ellenségeidnek a titkot, sem csókot nem adok neked, mint Júdás, hanem mint ama gonosztevő megvallak téged. *(Mellünket verjük háromszor.)*

Emlékezzél meg rólam, Uram, midőn eljössz a te országodba.

Emlékezzél meg rólam, Uralkodó, midőn eljössz a te országodba.

Emlékezzél meg rólam, Szent, midőn eljössz a te országodba.

Ne váljék, Uram, ítéletemre és kárhozatomra a te szent titkaidban való részesülés, hanem lelkem és testem meggyógyulására.

Hiszem, Uram, és vallom, hogy ez, amiben most részesülök, valóban a te valóságos és legtisztább tested és a te valóságos és elevenítő véred. Kérlek, add, hogy ezeket méltóan vegyem magamhoz bűneim bocsánatára s az örök életre. Ámen.

Teljenek be ajkaink dicséreteddel, hogy énekeljük, Uram, a te dicsőséged; mert méltattál minket, hogy részesüljünk halhatatlan, éltető, szent égi titkaidban. Erősíts meg minket szentséged által, hogy egész nap elmélkedjünk igazságaid felett. Allelúja.

Az ambóni ima

Uram, ki megáldod a téged áldókat, és megszenteled a benned bizókat, üdvözítsd népedet, és áldd meg

örökségedet, egyházad teljességét őrizd meg. Szenteld meg azokat, kik házad ékességét szeretik. Te viszont dicsőítsd meg őket isteni erőddel, és ne hagyj el minket, kik benned bízunk.

Ajándékozz békességet a te világodnak, egyházaidnak, papjaidnak, és minden népednek; mert minden jó adomány és minden tökéletes ajándék felülről van, leszállván tőled, a világosság Atyjától.

És téged dicsőítünk, imádunk s neked hálát adunk, Atya és Fiú és Szentlélek, most és mindenkor s örökkön-örökké.

Ünnepélyes alkalmakkor

Pap: Szentséges, egyetemes főpásztorunk, N. római pápánknak, adj Urunk békességet, egészséget és áldást számos boldog éven át.

Mi: **Éljen soká, számos éven át!**

Pap: Istenszerető püspökünknek adj, Urunk, békességet, egészséget és áldást számos boldog éven át.

Mi: **Éljen soká, számos éven át!**

*

Aki meg akarja találni Krisztust, annak először az egyházat kell megtalálnia. Az egyház pedig nem fa és kő, hanem krisztushívők gyülekezete. Hozzájuk kell csatlakozni, és megnézni, hogyan hisznek, élnek és tanítanak. Krisztus kétségtelenül ott van náluk.

A keresztyén gyülekezet soha össze ne jöjjön úgy, hogy ne hirdessék és ne imádkozzák Isten igéjét, hacsak a lehető legrövidebben is.

Az ünnepet úgy szenteljük meg, hogy időt s alkalmat keresünk istentiszteletre, vagyis arra, hogy összegyülekezzünk, Isten igéjét hallgassuk, arról elmélkedjünk, s azután Istent magasztaljuk, néki énekeljünk, s imádkozunk.

Luther Márton

Minden vasárnap elmegyek, Uram, a templomba, s a szentmisén meghallgatom tanításodat, aztán hazamegyek, mint aki megtette előírt kötelességét. Mintha arra készülnék, hogy egyszer majd valahol igazolnom kell magamat, s akkor mondhassam: Lám, én mindent megtettem...

Te a hétköznapiok nyelvén beszéltél: egyszerűen, világosan, mindig az adott körülményekhez illesztve a gondolatot, az emberekhez szólva...

Ne engedd, hogy a vasárnapi szentmise nálam csak ürügy legyen vallásos hangulat, épületes elmélyedés felébresztésére — eredménytelenül.

A te tanításod megtérést, mély átgondolást kíván: életem átalakítását, újjárendezését.

Uram, add, hogy megtanuljam, miként kell szavaidat a hétköznapi élet szürkeségében életre keltenem!

Rázd fel, Uram, egyházadat, és rajtam kezd el azt! Töltsd meg élettel közösségünket, és velem kezd el azt!

Küldj békét és istenhitet mindenütt a világra, s nálam kezd el azt!

Gyullaszd föl minden emberben a te igazságod és szereteted tüzeit, és bennem kezd el azt!

Alfonso Pereira

*

Ha az emberek megsejtenék a szentáldozás értékét, vonakodnának a legcsekélyebb vétektől is, csak-hogy minél gyakrabban részesüljenek ebben a vigasztalásban.

Vianney Szt. János

Micsoda haszna van abból Krisztusnak, ha asztala (az oltár) aranyedényekkel van tele, miközben ő maga meghal az éhségtől a szegények személyében! Először csillapítsátok tehát az ő éhségét, s csak ha azután még marad pénzetek, akkor díszítések fel oltárát is. Aranykelyhet ajánlsz fel neki, de egy pohár friss vizet nem nyújtasz? Mi haszna lesz ebből? Arannyal átszőtt terítőkről gondoskods az oltár számára, s neki magának nem adod oda a legszükségesebb ruhát?...

Mondd csak: ha látnál egy embert, akinek a szükséges tápláléka sincs meg, talán hagynád, hogy eleméssze az éhség, és nekifognál, hogy arannyal terítsd meg az asztalt? És ha rongyokba burkoltan látnád őt? Vajon elutasítanád-e, hogy ruhát adj neki? S helyette aranyos oszlopokat emelnél, mondván: az ő tiszteletére teszed? Nem gondolod, hogy ő ezt gúnynak és a legnagyobb fokú sértésnek venné részedről?

Gondold el ugyanezt Krisztusról. Hiszen ő az, aki éhesen, rongyosan, eltévedve vándorol, fedélre szorulva...

Ezt nem azért mondom, hogy megtiltsam nektek, hogy ilyen ajándékokkal megtiszteljétek őt, hanem azért, hogy buzdítsalak benneteket arra, ajánljátok fel segítségeteket a szegényeknek ezekkel az ajándékokkal együtt, vagy méginkább, adjatok elsőséget a kézzel fogható segítségnek a jelképes értékű ajándékokkal szemben.

Aranyszájú Szent János

Krisztus nemcsak ott függ előttünk a kereszten: itt ül közöttünk is. Vegyük észre őt: misét mutat be, s imádkozik velünk. Részt vesz egyháza mindennapi életében, örökösen fáradozva. Embereket küld és von vissza. Vezeti Isten népét a föltornyosuló túlzások között a keskeny úton: Serkenti a vándorlás tempóját a megriadtak soraiban, akik veszített reményükbe csomagolják kényelmüket, kedvetlenségüket. Túllép lassan népével azokon is, akik a görcsös hagyományörzés ürügyén hősi pózaikba fagytak. Visz előre a világban, itt is, ott is szakaszt a búzából, s körbeadja a magokat; eteti velünk a szabadság magvait.

Keresi a szegényeket, az elnyomottakat, a jelentékteleneket, mert tudja, minden, amit mondott, igaz és szükséges a világnak ma is.

Ő az, aki kezünkbe adja a hit és a tudás könyveit, szánkba a szeretet szavait, elmélkedésre a zsinati himnuszokat, szívünkbe a fölismerés örömét. Alighanem legyint önigazoló okfejtésünkre: hitet és szeretetet követel. Szót, amely ésszerű és igaz. Az engedelmes szellem intellektusát. A buzgókat számtalan leleménnyel gazdagítja. Földeríti a borúlátókat, s megköti a meggondolatlan veszélyeztetők kezét. A kiontott vér titokzatos termékenységével nagyobbítja egyházát, s látható túlbujánzásait a világ éles ellenállásával visszanyesi. — Ő az, aki igazol bennünket, ha igazolhatók vagyunk, s a terméketlen isméltések zsákutcájába enged, amikor hamiskodunk.

Van Krisztusunk, aki a Nagypéntek feszülete alatt is ünnepet ül: a halálon túlnövő élet ritkán látványos s még ritkábban harsonázó, tettet tetre, sort sorra, napot napra fűző csodájával...

Vasadi Péter

A szentmise mint áldozat

ELMÉLKEDÉS

Kell nekünk áldozat, most és mindig, míg a bűnös földön Istent engesztelők járnak. A Végtelent így kell imádni... megsemmisüléssel. Kezdet óta ez az öntudat gyűjti meg a pátriárák oltártüzét: a teljes odaadást, az elhamvasztást jelzi; a Golgotán pedig Krisztus adja oda magát értünk, teljesen, egészen. Kiönti a lelkét, a vérét, és új kifejezése lesz annak, hogy Isten az Úr és minden, s hogy őt imádni és szeretni kell, megbántott fölségét mindenáron meg kell engesztelni. Ez Jézus áldozatának lüktetése; lángoló Szíve végső erőfeszítéssel lükteti ez érzéseket az ő nagy, sebzett, misztikus testébe, az egyházba.

Krisztus érző, imádó, engesztelő Szíve: ez a mi áldozatunk, itt és most. Nehéz beletalálni magát ebbe az embernek a sokszor szegényes oltáron, összetákolt gyertyatartók alatt — könnyű a nikomédiai börtönben, hol a földre láncolt Lucián presbiter saját mellére tette a poharat és kenyeret. Törj át hiteddel rongyon és látszaton! Krisztus van itt az áldozat érzelmeivel, és ha beléje hatolsz, megcsap az a tüzes, vérpárás, sejtelmes, titokzatos légkör. Te hozd el a szent Szívet a fáradt, lelketlen környezetbe!

Áldozat a mise annak a lengyel papnak, aki Szibéria ólombányáiban láncos lábbal, darócban áll a csepegő sziklánál és így imádkozik a bor és kenyér fölött: „Vedd föl szent Atyám, mindenható Isten, ezt a szeplőtelen áldozatot.” Lealázva, megbéklyózva, keserű kényszer alatt jól meg tudja érteni Krisztus Szívét; a nagy szenvedő drága és kedves lesz neki. — Szent volt az a mise, amelyet az Ausztráliába deportált foglyoknak titokban,

éjjel mondtak; a halálbüntetés sem tartotta távol őket. Érezték, hogy nagy és szent, amit ily áron vesznek, és hogy többbe került Krisztusnak. — Szent volt a mise Hunyadinak, Skander bégnek, Szobieszkinek, mielőtt megütköztek; érezték, hogy hősiek erőfeszítéseiknek itt fakad krisztusi forrása. — Szent volt a mise XVI. Lajosnak, mikor fogságának utolsó éjjelén két órakor bemutatták; reszketett a pap hangja, a csengettyű mintha halálharang lett volna, s mély lemondással érezte a szegény király, hogy mi az áldozat. Ezt az áldozatot, a kenyeret törik meg nekünk; e tüzes vérből, e keserves kehelyből juttatnak nekünk... „Az Úr halálát hirdetitek” ti, misebemutatók. Az ő emlékezete lelket éleszt, életét, érzelmeit folytatni készíten. A misében elmerülünk Jézusban, és szeretetét, kegyelmeit magunkkal visszük haza. Kell, hogy megérezzék rajtunk a tömjén- s mirhaillatot.

— Sehol sem állnak egymással annyira szemben az Isten nagy gondolatai és az ember kicsiny gondolatai, mint itt. Változó gondolatainkkal szoktuk mérni a világot, belenézünk, s majd nagynak, majd kicsinynek tartjuk; szisztémákat csinálunk, azután megint lerontunk; haladásunk romokon jár, nos hát a hit is kis gondolataink romjain jár. Nekünk elég, hogy a szerető Jézus mondotta: Ez az én testem. Jelenléte nekünk kegyelem és ünnep, ha nem is értjük át: az apostolok tovább adták nekünk. Az evangéliummal világgá indult ez a misztérium: katakombák falaira véste és festette az „Ecclesia Christophora” (Krisztushordozó Egyház) a gyűrűt, a lantot, a pálmát, Jézus szeretetének beszédes jelképeit; kenyeren és borán szeplőtelen, tiszta nemzedéket nevelt, mely az eget kereste... gondolatai el voltak telve vele, énekei róla szóltak, minden oltára neki volt szentelve; nagyobbat nem talált, amit hinni, szeretni, énekelni, festeni, kőbe vésní lehetne. E nyomokon járok én is, hiszek: hitem ünnep, erős és reménnyel teljes.

— E titok értésére ez nem elég; ihletett ész kell hozzá, mely szeret. Jézus megtette, mert szeretett. A szeretet alkotó erő; akaratot nagyra ez inspirál. Világot teremtett, mert szeretett; új világot teremt ismét, mert szeret; ez a szeretet inspirál a hitre; aki tud szeretni, tud hinni: „Nos credimus caritati!” (Mi hiszünk a szeretetnek.) Minden kérdésemre csak a szeretet jegyében felelhet. Van-e Megváltónk? Isten-e Krisztus? Megbocsát-e? Lehet-e lélekért meghalni? Lehet-e hitet mindennél jobban szeretni? Lehet-e végtelenül gyűlölni? (Pokol.) A szeretet ért hozzá. Szeretet nélkül e kérdésekhez nincs kulcs. Hiszel-e a karácsonyban? Ha igen, hihetsz a húsvétban; és ha ebben is hiszel, miért kételkednél a szeretet szentségében?

„Test, mely értetek adatik” — azt mondja az Úr. „Értetek”, hogy ti ne menjetek tönkre; helyettetek állok én ki az Isten igazságossága elé; haragja engem zúz össze. Nem igazságtalanság ez, hanem az eleget tevő szeretet tüzes megnyilvánulása. Szemléljétek e kápráztató színekben égő tüzet: én gyújtottam meg azt, hogy megmelegedjete, általam és bennem Istent új, tüzes szeretettel szeressétek!

„Itt van az én megtört testem...”, „itt van az én kiontott vérem”. Gibbons ezt „rettenetes titoknak” hívja. Mi is megrendülünk, de a valóságnak, az erős hitnek alapján: megrendülve hisszük. Hiszük, hogy az Úr szeretett, hogy halálba ment, és szent titkában mint áldozat maradt köztünk. A megtört test és kiontott vér mindenkit megrendít; senki sem hágna rá a vérre, kitérne neki tiszteletből: mi ily alakban mutatjuk be Istennek.

Mily érzelmei lehetnek a megtört testűnek, annak a szívnek, mely a vért ontja? 1. Alázatos, mély hódolatban megsemmisül; „belesüllyedtem a mélységek mocsarába” — kiáltja — szolgád vagyok, végtelen Isten! Érzí, hogy reá nehezedik a világ terhe, az Isten utálata (a világ bűneiért); 2. reszket; sokba kerül neki; szenvedésbe,

halálba; 3. és mégis tüzes a belső világa, vágyik meghozni áldozatát, mert tudja, hogy mit ér el vele. — Krisztus ezen érzelmeiben kell osztoznunk, akkor lesz imádásunk, engesztelésünk, odaadásunk. Nincs mélyebb, tüzesebb, ájtatosabb érzélem, mint önkéntes áldozatnak lenni. Ha meghal az anya önkéntes felajánlásul, ha föláldozza valaki magát másért: mily mélységek ezek! Mily szépség és bűbáj! Ez van itt.

Bizalommal legyünk a szentmise iránt. Krisztus feje az egyháznak, tiszteletben lehajtott, szenvedő, lekonyult fej; e fej árnyékolja be a sebzett testet; ez a fej mindig imád, mindig ég és fáj. Krisztus e viszonya Istenhez megrendítő, de ugyanakkor okvetlen győzedelmes. Hogyne bíznánk a szent imádkozó áldozóban, ki meleg, érző, átdöfött szívének érzelmeivel imádkozik értünk! Érzelmekben kell Krisztussal osztoznunk; az lesz a jó misehallgatás.

— A legnagyobb áldás az, hogy Istenünk van. Az izraelitákkal volt a pusztában, s éjjel mint tűoszlop örködött fölöttük; a pusztai éj megszűnt rémes lenni, a sátrak alatt lakó nép föl-fölriadva álmából megnyugodott, miután látta a tűoszlop vörös fényét. „Velünk az Úr — mondták —, nem félünk.” Jákob idegen földön járva kövön pihenteti fejét, s látja az ég útját. „Íme, itt az Úr háza, mondogatta, s az ég kapuja: közel az Isten.” Ezt hirdették Mózesnek: csipkebokor, Sinai sziklája, Fárán és Nun hegye; ez minden prófétának a küldetés szózata. Mennyire kell ez nekünk! De be is érjük vele. Az Oltáriszentség jellemzi igazán. „Már nem vagytok vendégek és jövevények, hanem polgárok és Isten házanépe.” Istennek városa az egyház, s háza pedig az Oltáriszentség. A városban nem vagytok jövevények, s e házban nem vagytok vendégek. Én, a város polgára otthon vagyok Jézusnál. Mily édes, erős kapocs ez a bensőséges viszony, mely egyszersmind az ima szellemének forrása. Érzem a tiszte-

let, hódolat kötelességét, s ugyanakkor szent öröm fakad lelkemben. Ezek erős, friss érzések; mintha üde, harmatos alpesi völgyben állnék, ahol minden érintetlen, s titokzatos, hol a szökellő patak fáradtságot nem ismer, s a hegyek mint óriás hullámok lejtének, s emelik a lelkemet ég felé; majd ismét mintha hegycsúcsokon járnék fölséges csendben, hol köznap nincs, csak vasárnap; vagy tengeren úsznék, sejtve a mélységek csatáit. Jézus lelki világát szemlélem, vele együtt emelkedem és örvendek és sírok.

Az édes otthon éneke ez: Ugyan ki választhat el Krisztus szeretetétől? Senki, soha! Akik otthonukban vannak, nem törekszenek kifelé, nem kell őket sem elzárni, sem bekötni. Ezer gyökeret ver a lelkük. Tudják, hogy magas, fölséges várban laknak, a Magasságbelinek oltalmában, hol nincs cselszövény, sem ármány. Itt lehet pihenni, s ez a pihenés töltekezés, erő. Jézus szeretete fölemel; s a világra és esélyeire, a szívre és nehézségeire mintegy végtelenül kitágult látókör középpontjából nézünk le. Ez az Isten gyermekeinek fölényes önérzete; eltelnek e ház, e környezet, e kiváló helyzet nagyrabecsülésével, s Jézus feltétlen híveivé s megbízható házanépévé nevelődnek.

Prohászka Ottokár
(1910)

Aquinói Szent Tamás himnusza az Oltáriszentségről

**Zengjed nyelv a dicsőséges
test titkát s a drága vért,
melyet hullatván értékes
váltsággul az emberért
a föld ura, a felséges
méh gyümölcse nem kímélt.**

**Egünk küldte, s nekünk szülte
tisztá szűz, szeplőtelen.
Köztünk élt, és hinté földre
az Igét, mely jót terem;
s csodás szertartással ülte
búcsüestjét ideleenn.**

**Mert a végső estebédet
tartván ő és társai,
együtt a törvényes étket
jámborul fogyasztani:
étkül a tucatnyi népnek
önmagát osztotta ki.**

**És a kenyeret testévé
igézte az Ige-test,
s a bor lett Krisztus vérévé:
magyarázni ne keresd!
Hit dolga ez s igaz szívé,
hogy erősen tartsa ez.**

**Azért kell e nagy szentséget
leborulva áldani,
és a régi Szövetséget
új rítussal váltani:
pótolják a rest érzéket
a merész hit szárnyai!**

Babits Mihály fordítása

GONDOLATOK A SZENTÁLDOZÁSRA

Az egyház minden misében megfelelő gondolatokkal készít elő bennünket a szentáldozásra. Különösen az evangéliummal. Mert maga Krisztus jelenik meg, vendégül lát asztalánál, s vele együtt ajándékozzuk magunkat az Atyának. A következő imák abban segítenek, hogy az egyház által nyújtott segítséget a magunk életében gyümölcsözővé tegyük.

Gondolj most egészen Krisztusra. Képzeld őt teljesen magad elé. Ott van az Atya jobbján, készen második eljövételére. Közénk jön azonban akkor is, amikor emlékezetét ünnepeljük. Közénk jön, hogy szeretetét neked ajándékozza, fölfrissítsen, megerősítsen.

Amit Jézus akkor az utolsó vacsorán tett, azt akarja veled most is tenni. Az alábbiakból jobban megérted, ami ezekben a percekben történik.

Válassz ki mindig egyet — esetleg kettőt-hármat — szentáldozásodhoz! Ezeket ne fúsd át felületesen, hanem elmélkedj minden szavukon, és alakítsd át az Úrral való személyes beszélgetésekké. Csak akkor menj tovább, ha úgy érzed, teljesen kimerítetted.

*

A legtöbb templomban — az ősegyház gyakorlatának megfelelően — kézbe áldoznak. Mint Jeruzsálemi Szent Cirill írja egyik hitoktatásában: a szíved felőli (bal) kezedbe fogadd az Úr testét, majd lépj oldalt és tisztelettel vedd magadhoz. Csak ezután menj vissza a helyedre. Ha kezed piszkos, beteg, kesztyű van rajta stb. áldozhatsz új módon, a nyelvedre is.

Uram, Jézus, aki téged lát, az Atyát látja! Hadd lássalak, hadd ragadjalak meg hitemmel! Add, hogy úgy lássalak, ahogy a földön jártál, hogy tudjam, átéljem, ki van a közelemben, akitől szívem megittasodik! *(Ezt a bevezető imát elmondhatod bármelyik, alább következő gondolat előtt.)*

*

Akkor így szólt hozzájuk Jézus: „Gyertek, kövessetek, s én emberek halászává teszek benneteket. Azon nyomban otthagyták hálójukat, és csatlakoztak hozzá.” *(Mt 4, 19kk)*

A háló mellől, a vámházból hívtad őket, ahol éppen találkozottál velük. Csak ennyit mondtál: Kövessetek engem. És ők mindent otthagytak, követtek téged...

Most rajtunk a sor. A keresztség óta hívsz bennünket. Így szólsz mindenkire: Jöjj, kövess engem...

Igen, Uram, megalkuvás nélkül, mindenben utánad, csak a te akaratodat, akkor is, ha nehezemre esik.

Hiszek benned, rád bízom magam: vezess engem!

Krisztus, életünk tanítómestere, könyörülj rajtunk!

*

„Sokan utána mentek, és ő mindnyájukat meggyógyította.” *(Mt 12, 15)*

Körötted tolongott a nép, hogy csak megérinthesen; mert erő áradt belőled, és az meggyógyította őket.

Ugyanaz az erő sugárzik belőled mindmáig mindenkor számára. Te változatlan maradtál. Most én is megérintelek...

Milyen szent, hatalmas erők áramlanak belém!...

Krisztus, erőnk és üdvösségünk, könyörülj rajtunk!

„Mester, Mester, elveszünk! Fölkelt, s parancsolt a

szélnek és a hullámoknak. Erre elült a háborgás, és minden elcsendesedett.” (Lk 8, 24kk)

Halálos veszedelemből mentetted ki a tanítványokat. Körölköttünk is sokszor tombolnak a gonoszság viharai. Te tudsz nekik parancsolni...

Krisztus, a világ minden hatalmának Ura, könyörülj rajtunk!

*

„De ő megfogta kezét, és emelt hangon felszólította: „Leány, kelj föl!” Erre visszatért a lelke, és rögtön fölkelt.” (Lk 8, 54kk)

Ahogy Jairus lányát megérintetted, úgy érints meg engem is!...

Ahogy neki új életet adtál, adj nekem is!... A te teremtető és gondviselő hatalmad által élek...

Krisztus, élet és halál Ura, könyörülj rajtunk!

*

„Péter kilépett a bárkából, és elindult Jézus felé a vizen. Az erős szél láttán azonban megijedt, és amikor merülni kezdett, felkiáltott: „Uram, ments meg!” Jézus kinyújtotta a kezét, és megfogta. „Te kishitű — vonta kérdőre —, miért kételkedtél?” (Mt 14, 29kk)

Péter hitt benned. Ezért tudott a vizen járni. Te tartottad őt hitének erejével.

Hiszek benned, Uram, és te fönntartasz engem! Bizom benned!...

Péter kételkedett, és süllyedni kezdett. Uram, ne engedj kételkednem, különben elsüllyedek!...

Péter nem merült el. Megmentetted őt. Ha én is süllyedni kezdenék, Uram, kérlek, ments meg engem! Bizom benned!...

Urunk és megmentőnk, könyörülj rajtunk!

„Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és testvérét, Jánost, fölment külön velük egy magas hegyre. Ott elváltozott előttük, arca ragyogott, mint a nap, ruhája pedig olyan fehér lett, hogy vakított, mint a fény.” (Mt 17,1-2)

Megmutatta apostolainak dicsősége ragyogását. Péter látta ezt, föllelkesült és fölöttébb boldog volt.

Ezzel a dicsőséggel vonulj be az én szívembe is!...

Uram, jó veled lenni! Uram, maradj nálam! Milyen boldogságot készítettél számomra az égben! Engedd, hogy eljussak hozzád!...

Krisztus, minden dicsőség Ura, könyörülj rajtunk!

*

Mária „odaült az Úr lábához, és hallgatta szavait. Márta meg sürgött-forgott, végezte a házi teendőket.” (Lk 10, 39kk)

Te beszéltél, Mária hallgatta. Beszélj hozzám, hallgatlak!... Milyen boldogan ülnék lábadhoz...

Márta pedig érted dolgozott. Mily örömet hoznám eléd mindenemet, s neked adnám, hogy szívesen légy velem!

Uram, maradj velünk!...

Krisztus, jóságos Mester, könyörülj rajtunk!

*

Utána ment két vak, s egyre azt kiáltozta: „Dávid fia, könyörülj rajtunk!”... Megérintette a szemüket, és így szólt: „Legyen hitetek szerint!” Nyomban megnyílt a szemük.” (Mt 9, 27kk)

Éjszaka, sötétség borult rájuk, s te visszaadtad szemük világát.

Még vak vagyok szereteted és a mennyei dolgok számára. Nyisd ki szememet, gyógyítsd meg vakságomat! Adj hívő és látó szívet!...

Krisztusunk, Igazság és Világosság Ura, könyörülj rajtunk!

*

Jézus „kiment a hegyre imádkozni. Az egész éjszákát Isten imádásában töltötte.” (Lk 6, 12)

A világ alszik, a tanítványok is alszanak. Te virrasztasz és imádkozol. Mint a pásztor, őrzöd az alvó világot imáddal. Uram, taníts meg állhatatosan imádkozni!...

Egész nap fáradtál, kimerültél. De minden pihenésnél fontosabb neked az Atya szívéen megnyugodni, vele mindent megbeszélni...

Milyen sok megbeszélni valóm lenne nekem is veled! Mindent... az egész életemet. Miért teszem oly ritkán?

Krisztus, az imádság Mestere, könyörülj rajtunk!

*

„Ott keresztre feszítették.” (Jn 19, 18)

Véred a földre csepegett. Borzalmas kínok szaggatták testedet órákon át. De te így akartad. Meg akartál váltani bennünket. Minden fájdalmat, minden sebet, mindent értünk,... mindent szeretetből...

Mit tettek kezeid értünk, emberekért,... átszegzett lábad,... töviskoszorús fejed,... elgyötört szíved?...

Minden sebed kiáradó szeretetednek egy-egy forrása, amelyből mindannyian ihatunk. Töltsd meg szívemet ezzel az irántad való szeretettel, ezzel a buzgalommal és odaadással!

Krisztus, áldozati Bárányunk, könyörülj rajtunk!

*

„Akkor majd meglátjuk az Emberfiát, amint felhőn jön nagy hatalommal és dicsőséggel.” (Lk 21, 27)

Nem veszhet el ekkor egyetlen ember sem, aki téged

szeret. De nem menekülhet előled egyetlen gonosz sem. Én is jelen leszek akkor ott, és előtted állok...

Vezess eljövendő napjaimban, éveimben, egész életemben úgy, hogy megállhassak majd színed előtt!

Most rejtve vagy a kenyér színe alatt; egy kis szélfúvás elvihetné a szentostyát. Ennyire leereszkedtél... Akkor azonban kinyilvánítod roppant hatalmat és dicsőségedet...

Ez lesz uralkodásod, győzelmed és dicsőséged nagy napja. És én már most hozzád tartozom: a Leghatalmasabbhoz. Milyen lenyűgöző, fenséges érzés!...

Krisztus, világ Birája, dicsőség Ura, könyörülj rajtunk!

*

Mindenható örök Isten, íme a te egyszülött Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus áldott szentségéhez járulok; odajárulok, mint beteg az élet orvosához, mint tisztátalan a tisztaság kútfejéhez, mint vak az örök fényesség világosságához, mint szegény koldus a menny és föld Urához.

Kérem tehát végtelen bőséges irgalmasságodat, gyógyítsd meg kegyelmesen az én betegségemet, mosogasd meg undokságomat, világosítsd meg vakságomat, gazdagítsd meg szegénységemet, fődözd be mezítelen voltomat, hogy téged, az angyalok kenyerét, a királyok Királyát, urak Urát oly tisztelettel és alázatossággal, oly töreldemes és alázatos szívvel, oly tisztasággal és hittel, oly akarattal és szándékkal vegyelek, amint leghasznosabb a lelkem üdvösségére! Engedd, én Istenem, hogy ne csak a szentséget vegyem, hanem annak gyümölcsét és erejét is érezzem! Ó, kegyelmes Istenem, add, hogy egyszülött Fiad testét, amelyet Szűz Máriától vett, úgy fogadjam magamhoz, hogy méltó legyek vele titokszerűen egyesülni, és az ő tagjai sorába kerülni!

Ó, szerelmes Atyám, engedd, hogy édes Fiadat, akit most utamban lepel alatt akarok magamhoz venni, egykor színről színre, örökkön örökké láthassam, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egyetemben, Isten mindörökkön örökké! Ámen.

Aquinói Szent Tamás

*

Szól az Úr: Gyermelem, hogy kedvemben járj, nem szükséges sokat tudnod; elég, ha engem igazán szeretsz! Beszélj velem egészen bizalmasan, akár a legmeghittebb barátoddal!

Van talán valakid, akit ajánlani szeretnél? Hogy hívják szeretteidet, testvéreidet, barátaidat, előljáróidat? Mindegyiket nevéen említsd meg, mit szeretnél, hogy tegyek az érdekében? Kérj sokat, igen sokat; én nagyon szeretem a nagylelkű szíveket, akik mások kedvéért magukról szinte megfeledkeznek! Nevezd meg azokat a rászorulókat, akiken segíteni szeretnél; a betegeket, akiket szenvedni láttál; a bűnösöket, akiket megtéríteni szeretnél; azokat, akik ellenszenvvel vannak irántad, s akiket szeretnél megnyerni! Említsd meg kedves halottaidat, s én megennyhítem fájdalmaikat! Mindezekért mondj buzgó imát: figyelmeztess ígéretemre, hogy az én nevemben mondott imádságokat meghallgatom!

Nincs szükséged valami kegyelemre? Ha kedved tartja, készíts hosszú jegyzéket lelki szükségeidről, aztán jöjj, és olvasd fel előttem. Mondd el őszintén, milyen érzékies, büszke, érzékenykedő, önző, gyáva és lanyha vagy!

Szegény gyermek! Ne borzadj vissza; számtalan szent van mennyországomban, akik éppúgy terhelve voltak hibákkal, mint te, de hozzám fordultak, és lassan-lassan megszabadítottam őket.

Kérj bizalommal testi-lelki javakat is; egészséget, ér-

telmet, jó előmenetelt! Én mindent megadhatok, meg is adok, ha lelked üdvösségére hasznos. És mit akarnál éppen most, gyermekem? Hisz tudod, mennyire javadat akarom! Nincs kívánni valód? Mire gondolsz most? Mit szeretnél? Akarnál tenni valamit szeretteidért vagy tán másokért?

Gondolsz-e velem és az én tiszteletemmel? Nem akarnál valami jót tenni azokért, akiket szeretsz, de akik énrám nem gondolnak? Mondd el, mi van leginkább szíveden; mik indítóokaid; mik az eszközök, amiket alkalmazni akartál? Ha célhoz nem jutsz, panaszold el nekem, s én megértetem veled, hogy mi az oka! Kit szeretnél megnyerni ügyednek? Én vagyok a szívek Ura, gyermekem, úgy hajlítom őket, ahogy nekem tetszik! Melléd állítom azokat, akikre szükséged lesz; bízzál bennem!

Vannak ellenségeid? Add elő őszintén bánatodat! Ki sértett, ki bántott meg? Emlékezzél az én ellenségeimre! Ugye, nem vagy ártatlanabb nálam? Ellenségeid sem rosszabbak, mint az enyéim voltak. Gondold meg ezt, és meg fogsz bocsátani mindenkinek! És én megáldalak érte!

Félsz valami szerencsétlenségtől? Van valami határozatlan aggodalmad, amely minden ok nélkül gyötör? Bíz magad teljesen Gondviselésemmre! Íme, én itt vagyok, mindent látok: nem foglak elhagyni!

Vannak a környezetemben olyanok, akiknek szíve már nem olyan odaadó irántad? Vannak talán, akik hibádon kívül elhidegültek tőled, idegenek hozzád? Imádkozzál értük, és én visszavezetem hozzád őket, ha ugyan üdvére válik lelkednek!

Nincs-e valami örömdetes közölnivalód? Miért ne részesítenél engem örömödben? Mondd el, mi vigasztalt meg, mi örvendeztetett meg tegnap óta? Tán valami látogatás, valami levél vagy emlék, amit kaptál? Vagy kísértésidnek tudtál ellenállni várakozáson fölül? Mindezt én

készítettem számodra, gyermekem! Miért ne lennél érte hálás? A hála jótekonyságra indít. A jótevő szívesen hallja, hogy megemlékeznek jótéteményeiről.

Nem ígérnél-e meg újra egyet-mást? Tudod, hogy szíved mélyében olvasok; az embereket rá lehet szedni, engem nem; légy tehát őszinte. Elhatároztad-e, hogy kerülöd a bűnre vezető alkalmat, hogy azt a bizonyos valamit, ami rosszra vezet, eltávolítod? Hogy azt a könyvet, amely felizgatja képzeletedet, többé nem olvasod? Hogy azzal az ismerősséddel, aki zavarja lelked nyugalma, teljesen szakítasz?

Akarsz-e ezentúl barátságos, szeretetteljes lenni azok iránt, akik megbántottak?

Jól van, gyermekem, most menj, láss dolgod után! Légy hallgató, engedelmes; légy alázatos, szeretettel teljes! Szeresd nagyon a Szeplőtelen Szent Szület, hisz ő az én édesanyám; szeresd védőszentet és őrangyalodat! Holnap jöjj el ismét, s hozz magaddal még odaadóbb, még szeretőbb szívet! Holnap új kegyelemem, új áldásom lesz számodra!

*

*Gondviselő Atyám te azt mondtad, kérjétek és adatik,
Zörgessetek, megnyitják, ajtód előtt zörgetünk és kérünk,
Add meg nekünk mindnyájunknak azt a kegyelmet,
mit a világ nem adhat,*

*A bűnünk bocsánatát, a megtérés kegyelmit,
Lelki gyógyulást, a boldog halál kegyelmit.*

*Óh ne essék hát hiába,
Szent vérednek drága ára a földre,
Hanem a mi szegény lelkünk javára,
Kelj fel Uram a mi családaink közé,
a fiatalság közé, az egész emberiség közé.*

Erdélyi Zsuzsa gyűjtéséből

EUCCHARISZTIA

**Az Úr nem ment el, itt maradt.
Őbelőle táplálkozunk.
Oh, különös, szent, nagy titok!
Az Istent esszük, mint az ős**

**törzsek borzongó lagzikon
ették-itták királyaik
húsát-vérét, hogy óriás
halott királyok ereje**

**szállna mellükbe, — de a mi
királyunk, Krisztus, nem halott
A mi királyunk eleven!
A gyenge bárány nem totem.**

**A Megváltó nem törzsvezér.
Ereje több, ereje más:
Ő óriásabb óriás!
ki két karjával általér**

**minden családot s törzseket.
Egyik karja az Igazság,
Másik karja a Szeretet...
Mit ér nekünk a Test, a Vér,**

**ha szellemében szellemünk
nem részes, és úgy vesszük őt
magunkhoz, mint ama vadak
a tetemet vagy totemet?**

**Áradj belénk hát, óh örök
igazság és szent szeretet!
Oldozd meg a bilincseket,
amikkel törzs és vér leköt,**

**hogy szellem és ne hús tegyen
magyarrá, s nőjünk ég felé,
testvér népek közt, mint a fák,
kiket mennyből táplál a nap.**

Babits Mihály

Te mindig egyedül vagy a tabernákulumban. Mi meg szanaszét az utcán, otthon, az iskolában, hivatalban. Itt vagy köztünk, és mégis úgy tűnik, mintha messze volnál, mert kevés a szeretetünk, és nem képes felfogni téged.

Pedig ha az, amit parancsoltál, elevenen élne testvéreidben, nem volna az az érzésünk, hogy elhagynak téged, ha kilépnek a templomból. Az utcák és a tabernákulumok ugyanoda vezetnének: Isten országába az emberek között.

Táplálj, Uram, testeddel minden reggel, de adj készséges szívet is belénk, hogy mielőbb eljöjjön az idő, amikor életünk minden pillanatában jelenléteddel táplálhatsz.

Mi lenne életünkől, ha nem rejtenének téged tabernákulumok? Te egyszer eljegyezted az emberiséget, és hű maradtál hozzá. Imádunk téged, Urunk, a világ összes tabernákulumában. Hála neked, Uram, ezért a mérhetetlen ajándékért. A menny leszakadt a földre. A csillagos ég kicsi. A föld nagy, mert tele van hintve az eucharisztiaiával: Isten velünk, Isten közöttünk, Isten értünk!

Az Úr énnékem őriző pásztorom,
Azért semmiben meg nem fogyatkozom,
Gyönyörű szép mezőn engemet éltet,
És szép kies folyóvízre legeltet,
Lelkemet megnyugotja szent nevében,
És vezérel engem igaz ösvényében.

Ha az halál árnyékában járnék is,
De nem félnék még ő setét völgyén is:
Mert mindenütt te jelen vagy énvélem,
Vessződ és botod megvigasztal engem,
És nékem az én ellenségim ellen
Asztalt készítesz, eledelt adsz bőven.

Az én fejemet megkenöd olajjal,
És engemet itatsz teljes pohárral,
Jóvoltod, kegyességed körülveszen,
És követ engem egész életemben,
Az Úr énnékem megengedi nyilván,
Hogy mindéltiglen lakjam ő házában.

23. Zsoltár

Szenci Molnár Albert fordítása

Szűzanyánk oltalmában

Jézus így szólt tanítványához:
„Íme, a te anyád!”
(Jn 19, 27)

Dél van. A templom nyitva áll. Belépek.
Jézus anyja, nem azért jöttem, hogy kérjek.
Nincs amiért könyörögjek vagy amit
felajánljak neked.
Csak azért jöttem, Szűzanya, hogy nézzelek.
Hogy nézzelek, sírjak a boldogságtól,
tudjam, hogy a fiad vagyok és itt vigyázol.
Csak egy pillanatra, amikor minden elakad,
délben!
veled legyek, Mária, ott, ahol te vagy.
Semmit ne szóljak, arcodon merengvén
hagyjam, hadd énekeljen szívem a
maga nyelvén.
Semmit sem szólni, mert a szív
túlságosan tele már,
ahogy kedvét tölti és váratlanul felcsendíti
énekét a rigómadár.
...mert dél van s mert híveid e napon
ma itt lehetnek,
és mert te mindörökre itt vagy, egyszerűen
mert te vagy
Mária, egyszerűen mert dicsérhetjük létedet,
Jézus Krisztus anyja, legyen hála neked!

Paul Claudel
Rónay György fordítása

Isten sokféleképpen válthatta volna meg az emberiséget. A sokféle lehetőség közül a Szűzanya közreműködését választotta.

Miért?

Hogy az egész emberiség nevében egyetlenegy ember mondja ki az igent a megváltás nagy művére.

Hogy az emberek ne érezzék kényszerűségnek Isten befogadását, beleegyezésünket kérte.

Mária valamennyiünk nevében felelhetett: a te nevedben is. Amikor az angyal a megtestesülés tényét neki hírül adta, így szólt: Legyen nekem az Isten igéje szerint!

Ezért mindig hálásnak kell lennünk az Istenanya iránt.

Krisztus ember akart lenni, mint te is ember vagy.

Máriától valóságos emberi testet öltött magára. Mária által lett hozzánk hasonló gyermeke a mulandó világnak, de gyermeke az örök Atyának is.

Mint ember ajánlhatja fel magát az egész emberiség nevében Istennek a világ megváltásáért.

Ezt a végtelen kegyelmet Krisztusnak és az ő édesanyjának köszönhetjük.

Vallásosságunk ezáltal válik meghitté, családiassá.

Az Isten tudja csak igazán, mit jelent az ember életében az anyai szeretet. Ismeri az anyai gyengédséget, és tudja, milyen könnyű és szép az élet, ha édesanya örökösödik felettünk.

Természetfölötti életünk hasonlóképpen meghitté, derűssé és gazdaggá válik.

Ezért adott Isten Anyát nekünk.

Ki tudná előszámlálni azokat, akiket a bűn homályából és mélységeiből az Istenanyába vetett hit vezetett vissza az Üdvözítőhöz?

Krisztus művétől édesanyja el nem választható!

Krisztus anyja

Krisztus öröktől fogva választotta ki és szerette édesanyját, akinek bűn nélkül valónak kellett lennie, hogy már a megváltás hajnala hirdesse a bűn felett aratott győzelmet. Szűz Máriának mentesnek kellett lennie minden bűnös hajlamtól, hogy semmi se térítse el anyai hivatásától.

Az Üdvözítő földi életének harminchárom évéből harmincat meghitt közösségben töltötte édesanyjával.

Ő eszközölte ki az Üdvözítő nyilvános szereplésének első csodáját.

A Golgotán halála órájában ott áll szent Fia keresztje alatt, és részt vesz a megváltás áldozatában.

Sok ember, sőt sok közösség szentelte magát a Szent Szűznek. Szent István, első királyunk az ő oltalmába ajánlotta magyar hazánkat.

A pápák az ő tiszteletére ünnepeket vezettek be, és ájtatosságok vezetésére buzdítottak.

Krisztus az ő egyházában szereti tovább édesanyját.

...és a te Anyád is...

Az első nagypénteken, a világtörténelem legsötétebb órájában, amikor a Megváltó a kereszten meghalt, fájdalmában még egy utolsó bizonyosságát adta szeretetének.

A kereszt alatt állt édesanyja, Mária és tanítványa, Szent János, aki az üldözésben is hű maradt Mesteréhez.

Szent Jánosban a Megváltó mindazon emberek képviselőjét látta, akik a bajban is hűségesen melléje állnak.

Krisztus Szűz Máriára tekintett, s így szólt Jánoshoz és hozzá: Íme, a te anyád!

Szeresd az Istenanyát! Hogyan tisztelhetjük Krisztust, ha nem gondolunk édesanyjára?

Az Isten anyja iránti szeretetben bontakozzék ki szeretetünk szent Fia iránt!

**Jézust a Szűzanya szülte a világra, hogy a világnak
Megváltót adjon. Azóta arra vágyik, hogy minden em-
bert, téged is közelebb vigyen Krisztushoz.**

**Úgy szeresd őt, ahogy Krisztus szerette édesanyját!
Fordulj a Szűzanyához örömdben és bánatodban, kérd
segítségét jó- és balsorsban!**

**Neki ajánld fel tanulásodat, előmeneteledet, teste-
det és lelkedet, barátságodat és egyedülvalóságodat, egy-
szóval mindenedet!**

**Azt tiszteld benne, amit szent Fia is tisztelt: egysze-
rűségét, jámborságát és szeretetét, Isten iránti alázatos-
ságát!**

*

Emlékezzél meg

Emlékezzél meg, kegyes Szűz Mária, hogy sohasem lehetett hallani, hogy te valakit magára hagytál, aki oltalmazást kért, és segítségért hozzád könyörgött. Ilyen bizalomtól lelkesítve sietek hozzád, ó Szűzek Szüze, jószágos Anyám. Hozzád fordulok, és színed előtt sóhajtván állok, én szegény bűnös. Ne vesd meg könyörgésemet, ó Anyja az örök Igének, hanem hallgass rám kegyelmesen, és hallgass meg engem! Ámen.

Szent Bernát

*Üdvözlégy, Mária,
kegyelemmel teljes,
az Úr van teveled,
áldott vagy te
az asszonyok között,
és áldott
a te méhednek gyümölcse,
Jézus.
Asszonyunk, Szűz Mária,
Istennek szent Anyja,
imádkozzál érettünk,
bűnösökért,
most és halálunk óráján.
Ámen*

Szűz Mária, Istennek szent Anyja, mi emlékeztetne téged jobban arra a végtelen kegyelemre, amellyel Isten megajándékozott: szeplőtelen fogantatásodra, szűzi tisztaságodra, tündöklő szentségedre, mint ezek a rövid szavak: Üdvözlégy Mária,... Szűz Mária...

A megváltás művében való részvételedre, istenanyaságodra: méhednek gyümölcsére, Jézusra.

Az isteni megváltásban való közreműködésedre: az Úr van teveled...

Csodálunk téged: áldott vagy te az asszonyok között!

Bízunk hatalmadban: Istenanya, imádkozzál érettünk!

Ez az imádság arra készítet, hogy ne csak önmagadra gondoljak, hanem embertársaimra is: imádkozzál érettünk!

Ez az ima emlékeztet gyarlóságomra, ezért hozzád fordulok, és segítségedet kérem: bűnösök vagyunk.

Ez az ima eszünkbe juttatja az alapigazságot: azt, hogy földi életünk csak előjáték, és egyszer véget ér: imádkozzál érettünk halálunk óráján!

Nem maga az Isten ajándékozott meg bennünket ezzel az imával? Szentlelke sugallta ezt Gábor angyalnak, Szent Erzsébetnek és egyházának is.

Szűzanyám, milyen sokszor elmondtam már ezt az imát, és te meghallgattál! Istenanyai kezedet egész életem folyamán oltalmazva tartottad fölöttem.

És mégis ritkán köszöntem meg ezt neked!

Bocsásd meg hálátlanságomat, és fogadd, amit most tiszta szívből mondok:

Köszönöm!

A rózsafüzér

(Szentolvasó)

Nem szereted, ami gépies, egyhangú. Minden ilyen elriaszt. Ezért nem szabad a rózsafüzért gépiesen és unottan imádkoznod.

Ellenkezőleg: Ugyanazon szavak ismétlődése indíttson arra, hogy elmélkedj és elgondolkozz Krisztus és Szűz Mária életének titkairól. A rózsafüzér titkai hitünk alaptételei. Tele vannak mélységgel és szépséggel. Legyenek életünk irányító törvényei is.

Jézus után Mária az első. Ezért kell életünk útját Szűz Mária élete szerint igazítanunk.

Ha egy szép kép tetszik, ha szeretjük, gyakran megnézzük. Egy dalt, amely nekünk szól, szívesen ismétlünk.

Ha nagy fájdalom szorítja össze lelkünket, nem szívesen váltogatjuk az imádság szavait.

A rózsafüzér titkait mint szép képeket alakítsd ki magadban. Szeresd az Úrnak és Anyjának a tetteit: örömeiket, fájdalmukat, föntségüket és megdicsőülésüket. Amíg ajkad az Üdvözlégy Máriát ismétli, szívedben, lelkedben a titok mélységén elmélkedj! Ha az ismétlés szíved természetévé válik, a rózsafüzér sem lesz unalmas.

Ha a szentolvasót imádkozod, szedd össze minden kérésedet, saját és szeretteid fájdalmát, szívednek minden óhaját, és foglald be a Miatyánkba és az Üdvözlégybe!

*

Van már rózsafüzéred? Édesanyád vagy pap ismerősöd szívesen elmagyarázza használatát. Ha csak teheted, legyen mindig nálad, s használd ki a lehetőséget imádkozásra. Manapság a fémből készült, gyűrűalakú rózsafüzér is használatos. Zsebben, erszényben könnyen elfér, s bármikor feltűnés nélkül imádkozhatsz rajta.

A keresztre a Hiszekegyet (43. old.) imádkozzuk, a különálló szemekre a Miatyánkot (109. old), a többi szemnél az Üdvözlégyet (259. old.). Az első három, valamint minden tíz Üdvözlégy (tized) után imádkozzuk: Dicsőség az Atyának... (44. old). Az Üdvözlégyekbe Jézus neve után illesztjük be az alábbi titkokat.

Az első három Üdvözlégy titkai:

aki hitünket növelje,

aki reményünket erősítse,

aki szeretetünket tökéletesítse.

Az örömdetes titkok

Köszöntjük Máriát, és látjuk őt Názáretben, az Erzsébethez vezető úton, Betlehemben és Jeruzsálemben.

Vele együtt örülünk a mennyei Atya irgalmas szeretetének, amely a világot a Megváltóval ajándékozta meg.

Akit te, szent Szűz, a Szentlélektől fogantál

Isten választotta ki Máriát az Üdvözítő fogantatására. Alázata és egyszerűsége tetszett az Úrnak. Megvolt benne az alázatos készség, hogy teljesítse Isten akaratát.

Azt mondja Mária: Íme az Úrnak szolgáló leánya! Legyen nekem a te igéd szerint. Ekkor történik Krisztus emberré-válásának csodája a Szentlélek által.

Isten akarata: ez legyen életünk első alaptörvénye. Törekedj minden erődből ennek teljesítésére!

Akit te, Szent Szűz, Erzsébetet látogatván hordoztál

Az angyali üdvözlés után Szűz Mária Erzsébethez siet, hogy közölje vele az örömdetes hírt. Mindent boldogan tesz az Üdvözítőre gondolva. Segít a hatodik hó-

napjában levő terhes Erzsébetnek a nehéz munkában. Szorgoskodása által Krisztus áldását mindenüvé magával viszi.

Az igazi krisztusi lelkület jele: fáradhatatlan, derűs munkálkodás másokért; önzetlen fáradozás Krisztus ügyéért.

Akit te, Szent Szűz, a világra szültél

Betlehemben, egy istállóbarlangban született a Megváltó. A szent család nem kapott szállást. Sajátjába szállt le az Úr, és övéi nem fogadták be. Mária mindezt zúgolódás nélkül viselte. Az Üdvözítőért szívesen vállalt minden áldozatot; az út fáradalmait, a szegénységet, az elhagyatottságot, a félreértést, a szeretetlenséget.

Itt, a betlehemi istállóban megmutatta Szűz Mária, hogyan kell Krisztusért áldozatot hoznunk.

Akit te, szent Szűz, a templomban bemutatnál

A törvény követeli ezt a szertartást. Szűz Mária engedelmeskedik, nem akar kivételt, pedig ő az Isten anyja.

Bemutatja a templomban az Üdvözítőt. Ez az áldozatkészség önkéntes engedelmesség.

Szűz Mária egész élete Krisztusra irányul. Engedelmesen él Isten parancsa szerint. Fenntartás nélkül, habozás nélkül.

Ezzel arra tanít, hogy vonakodás nélkül engedelmeskedjünk, még ha ez áldozatot követel is tőlünk.

Akit te, szent Szűz, a templomban megtaláltál

Milyen szorongással és aggodalommal kereste Szűz Mária az Üdvözítőt! Legnagyobb fájdalma az volt, hogy elvesztette Szent Fiát, de a templomban megtalálta őt.

Mi is elveszthetjük az Üdvözítőt, ha vétkezünk. Akkor nekünk is vissza kell térnünk a szent városba. Szüntelenül keresnünk kell őt, amíg ismét meg nem találjuk. Ismerjük az utat; a templomban, az egyházban, a szentségekben találjuk meg ismét Krisztust. Itt fog ő minket tanítani.

A fájdalmas titkok

Köszöntjük Szűz Máriát. Mint fájdalmas Anyát látjuk őt, ahogy ölében tartja és nézi Szent Fiának holttestét, amelyet szenvedéseinek nyomai borítanak.

Tekintsünk Szűz Máriára és halott Fiára, s elmélkedjünk csendesen megváltásunk történetén, ahogy a titkok élénk tárják!

Aki érettünk vérrel verejtékezett

Jézus az Olajfák hegyén földre roskad. Arcáról véres verejtékcseppek hullanak a földre. Előre látja az emberek bűnét, hálátlanságát, hűtlenségét, árulását. Mindenki elhagyta a borzalmak ezen éjszakáján. Az emberek bűneiért vállalt mindent magára.

De Mária az Úrral együtt imádkozik. Egyedül ő mentes minden bűntől, s mindig segíteni fog nekünk, hogy Krisztus kegyelmével a bűnt legyőzzük. Ezért kell őt mindig kérnünk:

Imádkozzál érettünk, bűnösökért!

Akit érettünk megostoroztak

Szörnyű kínokat szenvedett Jézus az oszlopnál, ahol megostorozták. Vezekelt az emberek érzékisége, tisztátalansága és romlottsága miatt. Ő, az Isten Fia, aki a legtisztább Szűztől született, hagyta, hogy szent és ártatlan testét verjék.

Kérjük Jézust és bűn nélkül való, szentséges, Szűzanyját, hogy testben és lélekben tiszták lehessünk!

Akit érettünk tövissel megkoronáztak

Töviskoszorú, bíborpalást, nádszál... Ezekkel gúnyolták ki Krisztus valódi királyságát.

Azért szenved el, hogy gőgünkért és büszkeségünkért vezekeljen.

Ő a mennynek és földnek igazi királya, neki jár minden tisztelet.

Önzés és kíméletlen uralomvágy nem férnek össze Krisztus királyságával. Ezt mutatja nekünk az Úr ebben a titokban. Szűz Máriával kérjünk tőle alázatos lelkületet.

Aki érettünk a nehéz keresztet hordozta.

Szeretetből veszi vállára Jézus a keresztet, és viszi a Golgotára.

Háromszor esik el útközben, és háromszor kel föl.

Mária csendes megadással áll az úton, együtt szenved Fiával.

Nekünk is végig kell járnunk keresztutunkat. Az élet szenvedései, csalódásai, keserűségei mindegyikünket utólérnek, senkit sem kerülnek el. Ezt a keresztet a Megváltó nyomában nekünk is hordoznunk kell. Szűz Máriához hasonlóan bátran és odaadón kell az Üdvözítőt követnünk.

Akit érettünk keresztre feszítettek

Jézus a Golgotán a legdrágábbat, életét áldozta értünk. Ekkor ütött megváltásunk órája.

Az Úr minden szenvedésének végső értelme: megváltani bennünket a bűntől.

Szűz Mária a keresztt alatt áll. Mindent együtt visel az Úrral. Így kell Jézussal együtt viselnünk nekünk is minden szenvedést. Itt, a keresztt alatt megköszönjük a Megváltónak irántunk tanúsított minden szeretetét. Hála és tiszteletet ígérünk lelkipásztoraink, szüleink, nevelőink iránt; akik azon fáradoznak, hogy bennünk Krisztus műve, a megváltás termékeny legyen.

Szűz Mária által, aki a keresztt alatt állott, ajánljuk föl ígéretünket a Megváltónak.

A dicsőséges titkok

Köszöntjük az Istenanyát és magunk előtt látjuk, mint a mennyek királynéját, isteni Fia trónusa mellett, a háromszemélyű Isten dicsőségében. Szűz Máriával együtt örülünk a Megváltó dicsőséges diadalának, Szent Atyja előtti megdicsőülésének, a Szentlélek elküldésének, Mária dicsőséges mennybevételének, amely életének megkoronázása, mert isteni Fiával együtt örvendhet a mennyei boldogságban.

Aki halottaiból feltámadott

Ragyogó fényességben áll előttünk Krisztus, mint az Élet és Halál Ura. Feltámadása záloga megváltásunknak s fényes bizonyítéka istenségének, hitünknek pedig legfőbb biztosítéka.

Szűz Mária a Golgotán nem rendült meg hitében, s most megjelenik előtte Ura. Bennünket is el fog vezetni korunk minden tévelygésén keresztül megdicsőült, szent Fiához, ha hitünkben el nem gyengülünk. A szent Szűz hite erősödjék bennünk!

Aki a mennybe fölment

Saját királyi erejéből száll föl Krisztus a mennybe. Miután befejezte a megváltás művét, hazatér szent Atyához.

De nem felejt el azokat, akiket megváltott. Lakhelyet készít számukra a mennyben.

Még „egy kis idő”, és az utolsó ítéletkor visszatér hozzánk.

Ezért nem kell reménytelenül élnünk. Szűz Mária sem követte Jézust azonnal az égbe, neki is várnia, reménykednie kellett. Ő minket is erősíteni fog, hogy bizakodva higgyünk az örök mennyei boldogságban.

Aki nekünk a Szentlelket elküldötte

Az egyházban tovább él és munkálkodik Krisztus a Szentlélek ereje által. Az egyház az igazságnak, a kegyelemnek és a szeretetnek nagy közössége. Minél jobban ragaszkodunk az egyházhoz, annál mélyebben nővünk bele Krisztusba a Szentlélek ereje által.

És ez mindig így is marad: Katolikus hit el sem képzelhető bensőséges Mária-tisztelet nélkül. Szűz Mária erősítsen meg bennünket az egyház iránti szeretetben, vezessen bennünket szent Fiához, a Szentlélekhez és az Atyához.

Aki téged, szent Szűz, a mennybe fölvelt

Szűz Mária számára is elérkezett a világtól való elválás pillanata. Testével és lelkével együtt szállt föl a mennybe. Isten trónusánál ő a mi közbenjárónk, a mi Anyánk.

Ezért könyörgünk mindig hozzá, hogy egykor vele és Krisztussal lehessünk. Halálunk óráján segíteni fog minket. A földi élet után meg fogja mutatni méhének

gyümölcsét, a mi Urunkat, Jézus Krisztust. Imádkozik értünk, bűnösökért, most és halálunk óráján.

Ki téged, szent Szűz, a mennyben megkoronázott

Szűz Mária részesévé lett Krisztus királyságának.

Ahogy az Írás mondja: egy asszony, aki napsugárba van öltözve, lába alatt a hold, fején tizenkét csillagból álló korona.

Ő a mi királynőnk, égnek és földnek királynéja. Csak egy kívánsága van, hogy Krisztus királysága, szent Fia országa növekedjék. Ezért imádkozunk Istenhez Szűz Mária közbenjárása által az egész dicsőséges egyház színe előtt.

*

Az őrszobából befutott hírek szerint közeledett a vég... Akkortájt készültem a halálra is, mert vagy szabadság vagy halál állott lelkem küszöbén. De nagyobb esélye a halálnak volt...

A szellemi elhagyatottság rémes volt. Se breviárium, se szentmise vagy szentáldozás. Nem hittem, hogy ezek nélkül élni tudnék. Szenvedtem is nagyon hiányuk miatt. A rózsafüzér volt egyedüli vigaszunk. Nem gondoltam volna, hogy ez a monoton imádság annyi erőt és vigaszt rejt magában.

Állandóan a kezekben láttam.

**Tiefenthaler József feljegyzése
a Gestapo börtönében**

Imák Szűz Máriához

Az Úrangyala

A templom harangja naponta háromszor int, hogy gondoljunk Krisztus megtestesülésére.

A nap kezdetén, hogy felébredésünkkor szívünket és lelkünket Krisztus felé fordítsuk.

A nap delelőjén, hogy munkánk közben Krisztus jelenlétére emlékezzünk. (Illő tudnunk, hogy a déli harangsózt III. Callixtus pápa rendelte el Hunyadi János 1456. július 22-én Nándorfehérvárott a törökök fölött aratott győzelme emlékére.)

Amikor a nap lehanyatlik, hogy az éjszaka küszöbén Krisztus kegyelme pótolja, amit elmulasztottunk, és Isten szentelje meg munkálkodásunkat.

Ez az imádság Szűz Máriához szól, mert általa ajándékozta nekünk Isten szent Fiát.

Ezt az imádságot ajánljuk föl:

a világ ifjúságáért,

a népek békéjéért,

Isten országának terjedéséért:

Az Úr anyala köszönté a boldogságos Szűz Máriát, és ő méhébe fogadá Szentlélektől szent Fiát.

Üdvözlégy Mária...

Íme, az Úr szolgáló leánya, legyen nekem a te igéd szerint. Üdvözlégy Mária...

És az Ige testté lett, és miköztünk lakozék.

Üdvözlégy Mária...

Imádkozzál érettünk, Istennek szent anyja, hogy méltók lehessünk Krisztus ígéreteire!

Könyörögjünk! Kérünk téged, Úristen, öntsd lelkünkbe szent kegyelmedet, hogy mi, akik az angyalai üzenet által szent Fiadnak, Jézus Krisztusnak megtestesülé-

sét megismertük, kinszenvedése és keresztye által a feltámadás dicsőségébe juthassunk, a mi Urunk, Jézus Krisztus által. Ámen.

Az Úr anygala beszél ebben az imában, amelyben a legszükségesebbért, a kegyelemért könyörgünk.

Életünk sarkköve az Ige megtestesülése.

Minden bizodalmunk Krisztus nagy szolgálatában: szenvedésében és keresztyében van. Fordítsuk felé tekintetünket, a feltámasztott és győzedelmeskedő Úr felé, aki az örök békét adja nekünk!

Mennynek Királyné Asszonya

A húsvéti szent időben (húsvéttól Szentháromság vasárnapjáig) az Úrangyala helyett állva imádkozzuk:

Mennynek Királyné Asszonya, örülj szép Szűz, allelúja!
Mert kit méhedben hordozni méltó voltál, allelúja!
Amint megmondotta vala, föltámadott, allelúja!
Imádd Istent, hogy lemossa bűneinket, allelúja!
Örülj és örvendezz, Szűz Mária, allelúja!
Mert valóban feltámadott az Úr, allelúja!

Könyörögjünk! Úristen, aki szent Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak feltámadása által a világot megörvendeztetni méltóztattál, adjad kérünk, hogy az ő szent Anyjának, Szűz Máriának esedezésére az örök élet örömeibe juthassunk. Ugyanazon a mi Urunk, Jézus Krisztus által. Ámen.

Az egyház Anyja

Örök Asszony, te anya és szűz, te testben és lélekben Megváltónknak és Istenünknek Anyja vagy, tehát egyháza minden tagjának anyja, igazi anyja vagy.

Szereteteddel közreműködtél az egyház híveinek érdekében.

Egyetlen vagy az asszonyok között, aki anya és szűz vagy: Krisztus Anyja és Krisztus Szűze.

A föld szépsége és ragyogása vagy te, Szent Szűz, a szent egyház példaképe!

Istenanya, általad, egy asszony által van az élet és a halál megszentelve!

Szent Ágoston

Felajánlás az Istenanyának

Szűz Mária, te vagy az én királynőm! Testemet és lelkemet ma, mindennap és halálom óráján, a te oltalmadba, különös gondviselésedbe, anyai szívedbe ajánlom!

Neked ajánlom minden reményemet, minden örömet, minden gondolatomat és esendőségemet, életemet és halálomat.

Közbenjárásod és érdemeid által eszközöld ki nekem a kegyelmet, hogy minden gondolatomban, szavamban és tetteimben a te isteni Fiadnak szent akaratát teljesítem.

Gonzága Szent Alajos

Igaz szívért

Szűz Mária, Jézus Anyja, őrizd meg szívemet, hogy gyermeki, tiszta és átlátszó legyen, mint a forrás! Adj nekem egyszerű szívet, amely mentes a sötét kételyektől!

Szívet, amely adakozó, és részvétet érez a szenvedők iránt!

Erős szívet, amely sohasem kicsinyhitű és csüggeteg!

Hűséges és nemes szívet, ami semmi jót nem felejt, és semmi rosszat nem tesz.

Szívet, amely Jézus Krisztus ügyéért lelkesedik, amelyet Krisztus szeretete megsebzett, és ez a seb csak az ében gyógyul meg!

Apostoli lelkületért

Isten Anyja, apostolok királynéja, te adtad Krisztust a világnak. Te voltál szent Fiad első apostola, amikor őt Erzsébethhez vitted, amikor őt a pásztoroknak, a napkeleti bölcseknek és Simeonnak bemutatod. Te gyűjtötted magad köré az apostolokat az utolsó vacsora termének elhagyatottságába, és lobbantottad lángra apostoli buzgalmukat.

Adj nekem éber szívet, amely harcos és egyszersmind összeszedett! Szívet, amely arra kész, hogy mindenkor valljam és hirdessem: Krisztus, a te szent Fiad a világ világossága, hogy egyedül ő az élet értelme, és az emberek csak az ő országában találják meg a békét!

*

Téged, Istenanya, meghat a világnak és a léleknek oly sok nyomorúsága; apának, anyának, házastársaknak testvéreknek és az ártatlan gyermekeknek sok gondja.

Téged, Istenanya, meghat az oly sok élete virágában kioltott élet, akik gyötrődnek és haldokolnak; az a sok lélek, akiket a kárhozat veszedelme fenyeget.

Irgalmasság Anyja, eszközöld ki Istentől számunkra a békét! Eszközöld ki mindenekelőtt azokat a kegyelmeket, amelyek egy pillanat alatt át tudják változtatni a lelkeket!

Béke Királynője, add a világnak a fegyverek és a lelkek békéjét, hogy a rend és béke nyugalmaiban virágozzék az Isten országa!

XII. Pius pápa

Bűnbeesés után

Minden reményemet beléd helyeztem, Isten Anyja, reményt vesztettek reménysége. Te mindenkit szívesen megvédsz, aki hozzád esedezik, Te vagy a keresztyének menedéke!

Ne vess meg engem, aki bűnös vagyok! Bűnnel mocskoltam be magamat, amit gondolatban, szóban és tettben követtem el. Érdemtelen vagyok, mert könnyelműségemmel a bűn szolgájává lettem.

Hallgasd meg tisztátalan ajkam könyörgését. Emlékeztess szent Fiadat, a mi Urunkat és parancsolónkat, hogy te az ő édesanyja vagy! Kérd, hogy jóságos szívét ne zárja be előttem, bocsássa meg bűneimet, és adja meg a kegyelmet, hogy parancsait hűségesen teljesítsem!

A keleti egyház liturgiájából

Anyám, te a Szeplőtelen Fogantatás vagy, hozzád a bűnnek árnyéka sem fért, ha látod, hogy a kísértés ostromol, állj mellettem védve, oltalmazva. Anyám, segíts, hogy egészen az édes Jézusé legyek általad, minden fönn-tartás nélkül; hogy mint az égő szeretetnek kis rabszolgája éljek és haljak meg.

Bogner Mária Margit naplójából

Fö-laján-lás

Fö-lajánlom neked, Anyám, munkámat, fáradozásaimat, testemet és lelkemet. Fogadd kegyesen ezt a kis ajándékot, amely irántad való tiszteletből és szeretetből fakad, és mutasd be az áldozatot Krisztusnak, a te szent Fiadnak, az én Üdvözítőmnek!

Kosztka Szent Szaniszló

Tetterőért

Jézus Anyja, te látod, milyen kevésbé valósítom meg életemben jószándékaimat. Tiszta akarok lenni — és mégis fölöslegesen nézem, ami izgat, és beteges képzeleteket idéz föl bennem.

Őszinte akarok lenni — s lépten-nyomon kis hazugságokon kapom magam. Jámbor akarok lenni —, de azért nem törekszem arra, hogy ájtatosan és összeszedetten imádkozzam. Reggeli és esti imámat gyakran elmulasztom, mert ok nélkül túl későn fekszem, s reggel csak nehezen kelek.

Igaz akarok lenni —, de mindent jobban akarok tudni, s még csak meg sem próbálom, hogy mások véleményét meghallgassam.

Alázatos akarok lenni —, de tetszelgem saját érényeim csillogtatásában.

Szorgalmas akarok lenni —, de vesztegetem a drága időt. Szívesebben beszélgetek, ábrándozom, ülök a tévé előtt, s legtöbbször azt sem tudom, mit látok.

Anyám, taníts meg engem, hogy a megálmodott ideált meg tudjam valósítani! A te nagyságod a hétköznapi élet tetteiben mutatkozik meg. Eszközöld ki nekem a kegyelmet, hogy elhatározásaim félúton, a jószándéknál ki ne merüljenek! Add, hogy jobbik énem győzedelmeskedjék szóban s életem minden megnyilvánulásában!

*

Oltalmad alá futunk, Istennek szent Anyja, könyör-gésünket meg ne vesd szükségünk idején, hanem oltalmaz meg minket minden veszedelemtől, mindenkor dicsőséges és áldott Szűz! Asszonyunk, közbenjárónk és szószólónk, engeszteld meg nekünk szent Fiadat, ajánlj minket szent Fiadnak, mutass be minket szent Fiadnak!

Megpihenek abban a tudatban, hogy van Anyánk, és megvigasztalódom azáltal, hogy gyermeki bizalommal kiönthetem előtte szívemet, bánatomat s aggodalmamat, s eltelek bizalommal, hogy Te bizonyára megértesz engem, — erősítsd meg mindenekelőtt a hitemet.

Nevelj rá engem a Te nagy, rendületlen hitedre. Történjék bármi is. Törjön bár össze az élet sok reményt. Szakítson bár szét sok édes köteléket, ahhoz az egy kincshez, a föltétlen hitemhez, amellyel átadtam magam Istennek, ragaszkodom —, az a kötelék, amely lelkemet Istenhez fűzi, ne lazuljon soha.

Fordítsd rám szemedet, Szűz Anyám. Ámen.

Prohászka Ottokár

A fájdalmas Anyához

Engedd, Anyám, hogy életemet melletted tölthessem, engedd, hogy részt vehessek szomorú elhagyatottságodban és mély fájdalmadban!

Engedd, hogy lelkemben érezzem szemednek fájdalmas könnyeit, szívednek mély keserűségét!

Nem kívánom, hogy életutamon Betlehem meghitt boldogsága kísérjen!

Nem azokat az örömöket kérem, amelyeket Názáret szegényes házacskájában átéltél, ahol az Úr volt veled, nem kérem az angyalok örömujjongását, amikor dicsőségesen fölmentél a mennybe.

Nem! Engedd, hogy részem legyen a Kálvária káromlásaiban, szent Fiad keserű haláltusájában, a kereszt megvetettségében, szegényében és gyalázatában!

Melletted akarok állni, olyan egyenesen, mint te, ó fájdalmas Anya! Könnyeid erősítsék a lelkem, szenvedésed láttán lobbanjon föl áldozatom, legyek melletted elhagyatottságodban, egész valómat Istenemnek, a te szent Fiadnak szenteljem!

Miquel Pro

Zarándokhelyek

Magyar népünk hosszú évszázadok óta úgy zarándokol a Mária-kegyhelyekre, mint gyermek az édesanyjához, akinél újra kiöntheti bánatát, beszélhet vágyairól, hálát adhat a szerető gondoskodásért. Ki is lett volna vigaszunk a történelem viharában, ha nem a Boldogságos Szűz? Ő nagyon is jól ismeri, mit jelent a szenvedés az ember számára. Hiszen végig kellett néznie, amint szent Fia a sűrű korbácsütésektől, kimerültségtől, a kereszt súlya alatt el-elbukva vánszorog a Koponya-hegyére. Látnia kellett, hogyan gúnyolták gyermekét a megszegyenítő bitófán. Senkinek nem volt egyetlen jó szava sem Krisztushoz. Mit érezhetett ott Mária a kereszt tövében?

Szent István, nagy királyunk ennek az égi édesanyjának oltalmába ajánlotta hazánkat. S a Mária-tisztelet a legzivatárosabb évszázadokban sem veszett ki népünk szívéből. A szenvedő, mások sebeit is átérző, vigasztaló Szent Szűz volt az egyetlen biztos lelki menedék egy évezreden át a Kárpát-medence népei számára...

És az ma is. Akik Isten fenségét, végtelenségét nehezen tudják lélekben megközelíteni, Krisztus Urunk édesanyjához könnyebben találják meg az utat.

És a Szűzanya vár bennünket. Vár tavasztól ősziig, vár mindenütt, ahol eleink hálából templomot emeltek tiszteletére. Vár minden kis kápolnában, és ha arra jársz, tégy egy szál virágot elébe annak jeléül, hogy hű vagy hozzá, hogy szívedben él a hála. Mondj el legalább egy Üdvözlégyet, köszönd meg, hogy téged is megtartott gyermekei között, s kérd őt azokért, akik még nem találják meg általa az utat szent Fiához.

Nagyon sok hívő vagy hitében meggyengült kereszténynek lelki-testi megújulást, gyógyulást hozott a ben-

sőséges találkozás Jézussal és Máriával ezeken a megszentelt helyeken. Miért ne történhetne ez meg veled is?

Még századunk derekán is szokás volt, hogy minden katolikus család évente legalább egy alkalommal ellátogat egy Mária-kegyhelyre. Valamikor gyalog tették meg a fásaszító utat, amely sokszor napokig, sőt hetekig is eltarthatott. A kegyhelyen kapott kegyelmekből, a mély lelki élményből aztán ismét egy egész esztendeig meríthettek.

*Ápoljuk továbbra is ezt a szép hagyományt mi is! Találkozzunk minél többen és minél többször a Boldogságos Szűz tiszteletére emelt hajlékban! A történelmi Magyarország területén száznál is több búcsújáróhely van. Katolikus hetilapunk az **Új Ember** minden évben közzéteszi az ismertebb kegyhelyek azévi búcsúinak rendjét. Te azonban elzarándokolhatsz égi édesanyádhoz máskor is, egyedül is, ha szívednek így jobban esik.*

A következőkben néhány búcsújáróhely történetéről, miserendjéről, megközelítési módjáról tájékozódhatsz. Batűrendben közöljük a kegyhelyek ismertetését. Milyen szép lenne, ha a te életedben se múlna el esztendő anélkül, hogy ne keresnéd föl a Boldogságos Szűz valamelyik kegytemplomát!

Andocs

A Somogy-megyei Andocs község a Balatontól csupán húsz kilométerre fekszik a siófok—kaposvári vasútvonalon. *Berecz Sándor* bácszsöllősi plébános *Kegyhelyeink története* című igen alapos munkájában olvashatjuk az andocsi templomról:

Úgy szól a legenda, hogy az 1520-ik év táján egy éjszaka nagy fényesség öntötte el az eget Somogy megye fölött. Ebben a mennyei fényességben angyalok éneke zendült, a mennyei fényesség és a csodálatos himnuszok zengése egyre jobban közeledett az álomban szunnyadó Andocs faluhoz. Ezen az éjszakán Mária szállt angyalával Andocs fölé. Így látta ezt a valóságban is a falu népe, mert amikor másnap munkájára indult, szent rémülettel látta, hogy a téren, amely este még üresen állott a falu közepén, tornyos kis kápolna áll. Így szól a hagyomány mellett Wolkra Ottó János veszprémi püspök alapító levele is.

Még a török hódoltság zivatarai és a török rabság szenvedései sem tudták kiirtani Andocs népének lelkéből ezt a mélyen belegyökerezett hagyományt. Maga a hódító pogány is annyira tisztelte a falu népének ezt a szépséges költői hitét, hogy az andocsi kápolnán egész uralma alatt ott hagyta a keresztet, holott minden más keresztény templom keresztje helyébe odatűzte uralma büszke jelvényét, a félholdat. Szent félelemmel tisztelték a törökök a Szűzanyának ezt a hajlékát. Teljes szabadságot és védelmet adtak az andocsi zarándokoknak. Sőt, a hódító még adományokkal is ellátta a templomot. A papok gonдозhatták a szent helyet, és folytathatták híveik lelki vezetését is.

A kolostort és a mellette fekvő templomot Wolkra Ottó János veszprémi püspök építtette 1725-ben a mennybe fölvet Nagyasszony tiszteletére. A kegyképen

a Boldogasszony jobbkarján tartja a kisdéd Jézust. Mindkettő koronás fővel. Mellettük áll két koronás szent szűz vértanú: Szent Ágnes és Szent Dorottya. A Boldogasszony fölött a fölírás: Regina angelorum — angyalok Királynője.

A templom és az emeletes kolostor a barokk művészet szép műemléke.

Érdekes népszokás, hogy az andocsi Szűzanya — 1510-ből származó — kegyképe minden év augusztus 15-én új öltözetet kap. Ezt a hívek készítik. A régi öltözeteket kétszáz év óta elteszik, és a templom melletti múzeumban őrzik.

A templom védőszentje a Nagyboldogasszony, s ennek megfelelően búcsúja augusztus 15-én, ill. az azt követő vasárnap van. Szentmisét Andocson vásár- és ünnepnapokon 11 órakor hallgathatunk. A kegyhely megközelíthető vonattal és autóbusszal Siófok, ill. Kaposvár felől. Az autóbusz a templom közelében áll meg, a vasútállomás 3 km távolságra van a falutól.

A plébánia címe: **8675 Andocs, Szabadság tér 6.**

*Koldusboton, törött mankón
Jövünk búcsút járni,
Szűzmáriás magyaroknak
Kopott unokái.
Éjfél van a Duna táján.
Magyaroknak éjszakáján
Nincs más, ki virrasszon.
Baráttalan, testvértelen,
Hozzád ver a veszedelem,
Boldogságos Asszony!*

Sík Sándor
Az Andocsi Máriához c. verséből

Boldogasszony

A Fertő-tó vidékének legjelentősebb búcsújáróhelye a ferencrendi szerzetesek kezelésében. A mintegy 3000 lelket számláló, egykor Moson-megyei községet az 1920-ban Burgenland néven Ausztriához csatolt területen találjuk. A környék feloszlott majorságaiból több magyar család költözött Boldogasszonyba. Különösen a Vasút utcába. Az idősebbek még beszélnek magyarul.

A templomot és a mellette lévő kolostort *Eszterházy Pál* nádor építtette. A csodatévő Szűzanya szobrát — amelyet 1680-ban hoztak el Fraknó várából — ugyancsak a nádor ajándékozta a templomnak.

Az okiratok Boldogasszony nevét már 1324-ben úgy említik, mint híres kegytemplomot. A törökök 1529-ben elpusztították, 150 évig romokban hevert. 1669-ben újra felépítették, de a török 1683-ban ismét felégette. Jelenlegi formájában *Francesco Martinelli* építész műve (1695-1702). Burgenland legszebb barokk stílusú templomának tartják.

A templom védőszentje Kisboldogasszony, Szűz Mária születésének ünnepe. Legfőbb búcsúja szeptember 8-án van, de augusztus 15-én, vagyis Nagyboldogasszonykor, Mária mennybevitelének ünnepén is tartanak búcsút.

Szentmisét vásár- és ünnepnapokon 7, 9, 10 és 19 órakor hallgathatunk a boldogasszonyi templomban. Ünnepet megelőző esti misék jelenleg nincsenek.

A község a Nezsider (Neusiedel) — Valla (Wallern) közötti vasútvonalon fekszik. Autóbusszal megközelíthető Bécsből, Kismartonból és Nezsiderből. A Plébánia Hivatal címe: **A-7132 Frauenkirchen (Boldogasszony), Kirchenplatz 2. Telefon: (02172) 22-24.**

Czestochowa

Kelet-Európa legismertebb, leglátogatottabb búcsújáróhelye Lengyelországban. A világ minden részéből évente több, mint 2 millióan zárandokolnak el a czestochowai Szűzanyához.

A kolostor első lakói magyarországi pálos szerzetesek. 1382-ben telepedtek ide, a Jasna Góra nevű hegyre Márianosztráról Ulászló, opoliai herceg meghívására, aki előzőleg Magyarországon nádor is volt.

A kegytemplom legnagyobb nevezetessége a sötét fából készült *Fekete Madonna*. A kegykép XI-XII. századi eredetű. Ukrán kézből került Nagy Lajos királyunk birtokába, s ő ajándékozta a pálosoknak. A templomban és a kolostorban számos magyar vonatkozású emlék található, főleg Fráter György korából, aki itt perjel volt, s akitől valószínűleg a tágas pitvarépület származik. A kegytemplom bejáratánál Szent István, Szent Imre és Szent László szobrát láthatjuk. A kegyhely kincstára egyházművészeti tárgyakban igen gazdag. Fő nevezetessége a 2366 drágakővel és számos igazgyönggyel díszített szentségtartó. Itt őrzik Báthori István lengyel király ékesművű feszületét és kardját, valamint a Hedvig királyné (Nagy Lajos leánya) által a kolostornak ajándékozott művészi hímzésű miseruhát.

Amikor II. József a szerzetesrendeket 1786-ban nálunk feloszlatta, Czestochowában maradt a magyar eredetű pálos szerzetesrend székhelye.

Minden év augusztus 6-15-ig tartják a varsó-czestochowai zárandoklatot, amely ma is Európa egyik legnagyobb keresztény megmozdulása. Mintegy 50 000-en szoktak részt venni rajta, közel 20 országból. Ha augusztus 5-én este érkezel Varsóba, szállásról nem kell gondoskodnod. A Szent Anna templom környékén felismerik rólad, hogy idegen vagy és eligazítanak a szálláshelyre. A következőket jó tudnod:

A 17-es csoportban gyülekeznek a lengyel és külföldi diákok. A világ különböző részéről érkezett fiatal zarándokok részvétele a legjobban fejezi ki, hogy mi is tulajdonképpen a zarándoklat: Isten különböző nyelvű, fajú és nemzetű népének vándorlása az időn és téren át, csodálatos együttlétben Istennel. A 17-esben egymástól elszakadt egyházak tagjai, sőt nem hívők zarándokolnak együtt az úton, keresve a központot: Krisztust. A zarándoklat éppen ezért rendkívüli lelkigyakorlat gazdag programmal, amely különböző formában elsősorban beszélgetésre és elmélkedésre tagolódik, előadásokkal és vitákkal, részesedés az Eucharishtiában és a bűnbánat szentségében. Minden nap csúcsa és központja a tábori szentmise. Az imádság más formái: rózsafüzér, a litánia elmondása, keresztút, zsoltárok olvasása és éneklése, vallásos énekek és dalok, nyitott beszélgetések és egyéni reflexiók a csend perceiben.

Jelentkezés a 17-esbe augusztus 6-án reggel 6 óráig. (Varsó, plac Zankowy, Szent Anna templom, Egyetemi Lelkésziség Rektorátusa.) A csomag leadásánál a Szent Anna templom előtt le kell adni a föliratkozásnál számmal ellátott jegyet.

A teljes út hossza 245 km. Ez naponta hozzávetőlegesen 30 km átlagot kíván öt-hat pihenővel, függetlenül az időjárás viszonyosságaitól. Indulás augusztus 6-án reggel a 6 órai szentmise után. Érkezés Jasna Górára augusztus 15-én reggel. 8 órakor itt van az ünnepélyes szentmise.

Csíksomlyó

Az erdélyi székelyek és a moldvai csángómagyarok legkedvesebb búcsújáróhelyét Csík megyében, Csíkszereda közelében találjuk a Somlyó hegy tövében. A kemény sorssal küszködő erdélyi magyarság számára évszázadok óta mindmáig a csíksomlyói Szűzanya jelenti a vigasztalást, az erőt és a szebb jövő reményét. Egy-egy búcsú alkalmával most is több tízezer zarándok érkezik a kegyhelyre. (1948. pünkösdjén hetvenezren jöttek el a csíksomlyói Szűzanyához.)

A templom védőszentje a Sarlós Boldogasszony. Legfőbb búcsúja pünkösöd szombatján van. A helybeliek Nagyboldogasszony ünnepén (aug. 15.) tartják évi búcsújukat. A kegyhelyet azonban kora tavasztól késő őszig állandóan látogatják a hívek. Szeretettel, békés egyetértésben találkoznak itt magyarok, románok és szászok. A Boldogságos Szűz egyformán szereti mindannyiukat...

A ferences atyákat Hunyadi János telepítette le Csíksomlyóra 1441-ben. A búcsújáróhely azóta is a ferences szerzetesek vezetése alatt áll. A világviszonylatban is egyedülálló méretű kegyszobor a XVI. sz. elején készült. Önálló székely fafaragó műhely alkotása. Az Új Idők Lexikona 1942-ben így ír Csíksomlyóról: „Egykori, XV. sz.-i ferences templomának szárnyasoltárképe 1520 után készült. Az 1795-ben épült új ferences kegytemplom az erdélyi barokk egyik nagyszabású alkotása. A Szent Antal kegykép 1661-ből való. A kolostor könyvtárából becses XVIII. sz.-i magyar nyelvű misztériumjátékok kerültek elő (Csíksomlyói misztériumjátékok).”

A csíksomlyói templomban vasár- és ünnepnapokon 8-kor, 10.30-kor és 18 órakor hallgathatunk szentmisét. Minden szentmisét magyarul mondanak, de búcsúk alkalmával román és német nyelven is lehet gyönni.

Csíksomlyóra Brassóból, illetőleg Marosvásárhelyről közvetlen vonatjárat van. A kegyhelyet autóbusszal Csíkszereda felől közelíthetjük meg.

A plébánia címe: **R-4129 Csíksomlyó-Sumuleu Ciuc, Str. Fagului 47. és Szék utca 210.** Mindkét cím jó. Telefon: 958-12449.

Domokos Pál Péternek, az erdélyi és moldovai magyarság kitűnő tudós kutatójának visszaemlékezése Csíksomlyóra:

A Székelyföld minden tájáról Csíksomlyóra érkező búcsújáró nép énekeit magam is hallottam gyermek- és ifjúkoromban a XX. sz. első évtizedeiben. Pünkösdszombat délutánján a Kissomlyó csúcsára vivő búcsús úton harangzúgás, dobpergés és csengettyűszó kíséretében hangzott föl a processzió közös éneke, a Mária litánia. Az énekvezér egyetlen Máriát magasztaló sorára hosszasan és mindig ugyanazon módon válaszolt a keresztalja nagyszámú népe.

Kántor: Szentséges Szűz Mária!
Nép: Szép lilomszál,
Ki mindenkor szépen úgy virágoztál,
Hogy Szűz lévén meggyümölcsöztél.
Imádd Jézust értünk, akit te szültél.
Ó, mely ékes vagy, Mária,
Bűnösöknek szószólója.

A hegytetőn a Salvator kápolna mellett megállt a menet. A szertartást végző főpap áldásadása után az „Egészen szép vagy Mária” (*Tota pulchra es Maria*) kezdetű ének csendült föl az énekvezető ajkán, amelyre az egész jelenlevő nép válaszolt.

Kántor: Egészen szép vagy, Mária.
Nép: Egészen szép vagy, Mária.
Kántor: Eredeti bűnnek szennye nincs tebenned.

Nép: Eredeti bűnnek szennye nincs tebenned.
 Kántor: Te, Jeruzsálem dicsősége.
 Nép: Te, Izraelnek vagy öröme.
 Együtt: Te, a mi nemzetünknek vagy tisztessége.
 Kántor: Ó, Mária!
 Nép: Ó, Mária!
 Kántor: Nagy okosságú Szent Szűz.
 Nép: Nagy kegyelmű Szent Szűz.
 Kántor: Imádkozz érettünk!
 Nép: Esedezz érettünk!
 Együtt: A mi Urunk Jézus Krisztusnál. Ámen.

Visszaindulásnál a processió záró éneke: Jézus litániája hangzott el az előbbieik módján hasonlóan hosszú válaszokkal, refrénszerűen.

Kántor: Jézus! Élő Istennek szent Fia!
 Nép: Irgalmazz minekünk, ó kegyes Jézus!
 Mária szent Fia, hallgass meg minket!
 Ó, vigasztaló Szentlélek Isten,
 Szállj be szívünkbe!
 Ó, Szentháromság egy igaz Isten,
 Irgalmazz minekünk!

A 10.000-100.000 közötti lelket számláló búcsús sereg élén mindig a gyergyófalvi keresztalja halad. A hatalmas lobogókkal, zöld ágakkal díszített körmenetet a Moldovából érkezett csángómagyarok színpompás csoportja zárta le. Ők a Kárpátokon keresztül jöttek a búcsúra. Énekszótól zengett a táj, amerre haladtak:

Zeng az erdő, zeng!
 Zúg a levele
 Mária tiszteletire.”

(„...édes Hazámnak akartam szolgálni...” 11-14. old. Bp., 1979. — ott a szöveg kottája is megtalálható.)

Doroszló

A Bács-Bodrog megyei kegyhelyről a *Fritz Ferenc* plébános által szerkesztett *Búcsús Könyv*-ből tudhatjuk meg a legtöbbet:

A doroszlói Szentkút Bácskának leglátogatottabb búcsújáróhelye. Zombortól 20 km-re, magától a községtől pedig egy km-re fekszik. Az Árpádok korában *Bajkút* község állt itt, amelyet Nagy Lajos király 1382-ben a budai apácáknak adományozott. A falu a török időkben elpusztult, de kútja megmaradt. Hogy hogyan vált ismét a búcsúsok ismert kegyhelyévé, arról a 1807-től vezetett Napló tudósít bennünket. A majd kétszázesztendő, megsárgult fedelű ódon könyvben a doroszlói plébánosok kezdetben latin, 1871-től pedig magyar nyelven lelkiismeretesen följegyzik a történeteket.

A Szentkút újkori keletkezéséről ezt írja Körmeny István plébános a Napló elején: „A kalocsai főegyház-megyében, Bács-Bodrogh vármegyében s a magyar királyi kincstár uradalmához tartozó Doroszló község határában — a község mellett — a Mosztonga patak mellett, emlékezetet meghaladó idők óta létezik egy kutacska, amelyet Bajkútnak neveznek Bács megyének 1732-ben keltezett okmányai. A kút közelében épületromok is láthatók, amelyek egy nagy kolostornak és templomnak nyomait mutatják. Ide zarándokoltak a csapásoktól sújtottak tömegei; a betegek itt találtak gyógyulást, a szomorúak vigasztalást, a bűnösök megbocsátást.

A török idők borzalmas háborúi idején azonban elveszett a jámborság és a kegyhely iránti tisztelet. Olyan idők voltak ezek, amikor nem tudtak különbséget tenni köznap és vasárnap között, szent és evilági dolgok között, amikor mindenki küzdött mindenki ellen, és valósággá lett az Írás szava: Sokak szívében kihűl majd a szeretet. — Így aztán 1792-ig a lelkiismeretlenség és a nemtörődés áldozata lett Szentkút.

1792-ben azonban megjelent Istenünk kegyelme és az istenszülő Szent Szűz jósága, és Doroszlón, Mária országa fölött fölragyogtak a Nagyboldogasszony jótéteményei. Ebben az esztendőben ugyanis Záblóczki János bogojevói lakos oly szerencsétlenül járt, hogy mindkét szeme világát elvesztette. Mivel 70 éves anyjának egyetlen gondviselője volt, minden emberi segítséget megpróbált, hogy szeme világát visszanyerje... A világtalan János nagy tisztelője volt a Szent Szűznek. Hogy a vakságtól megszabaduljon, buzgó imádsággal fohászkodott a betegek gyógyítójához, a boldogságos Szűzhöz... Hosszú idő telt már el forró imában, amikor álmában megjelent neki a Szent Szűz, és meghagyta Jánosnak, hogy menjen el a Bajkúthoz, mossza meg szemhéját a kút vizében. János fölébresztette édesanyját, s nagy örömmel beszélt el neki álmát. Alig várták a nap fölvirradtát, hogy megindulhassanak. Az idős anya kézen fogva vezette vak gyermekét a kúthoz. Itt aztán, amikor buzgó imádság és fohászkodás után háromszor megmosta szemét, fölsikoltva kiáltotta anyjának: Ó, édesanyám, de régen nem láttam kendet, de már most látom, hála legyen az Istennek és a Boldogságos Szűznek! — Ezután hálát adva Istennek és a Kegyelme Anyjának, minden vezetés nélkül sietett haza.

E csodálatos gyógyulás híre gyorsan elterjedt. A kutat mind sűrűbben kezdték látogatni... Mikor már a csodás események nem szórványosan, hanem mind sűrűbben mutatkoztak, Gyuróska István, akkori doroszlói plébános értesítette a kalocsai érseki hatóságot.”

1792-től napjainkig csaknem 80 gyógyulás van följegyezve a kegyhely naplójában. Ez azonban nem teljes, mert 1822-1907-ig csak az anyagiakra vonatkozó bejegyzések szerepelnek. Az utolsó föltűnő gyógyulást 1933. szeptember 12-én jegyezték be a búcsújáráhely naplójába. Ekkor egy jegyző és tanítónő kisfia épült föl

gyógyíthatatlan betegségéből, miután megmosták a Szentkút vizében.

A plébánia följegyzéseiben majdnem minden olyan bácskai község neve szerepel, amelyben említésre méltó számú katolikus lakik. A második világháború kezdetéig Bácskeresztúrról is jelentős számban jöttek görögkatolikus ruszinok; több százan jöttek minden alkalommal a Tisza mente magyar községeiből: Becséről, Moholról, Adárról stb. Az utóbbi években egy-egy nagybúcsúra 8000-10.000 hívő zarándokol a Szentkúthoz. Az egyes ünnepeken külön szint jelentenek a szontai sokácok, színes népviseletben; mindig több százas létszámmal a csantavéri férfiak, akik például 1926-ban 1200-an zarándokoltak ide plébánosuk vezetésével. 1935-ben kezdődtek a külön ifjúsági zarándoklatok, amikor is 2000 fiú és leány jött össze és tett hitvallást katolikus hite mellett. Apatinból 1937-ben ezer lány érkezett. E német nyelvű városka 1944-ig minden esztendőben több ezer fiatallal képviselte magát Doroszlón. Ez volt az az ifjúság, amely — Berecz Ádám apatini káplán vezetésével — kezdettől fogva elhatárolta magát minden náci ideológiától, és szembehelyezkedett az újpogány hitleri eszmékkel. 1967-ben 4000 bácskai fiatal, köztük 30 ministráns zarándokolt Doroszlóra papjuk vezetésével. Újabban nemcsak gyalogosan és vonaton, hanem mind nagyobb számban jönnek autóval is: 1973 Kisasszonyán 61 autóbusz, 14 kisbusz és száznál több személygépkocsi szállította a búcsúsokat a kegyhelyre.

A templom védőszentje a Segítő Szűz Mária. Az év legfőbb búcsúját Kisboldogasszony ünnepén, szeptember 7-én és 8-án tartják, függetlenül attól, hogy vasárnapra vagy hétköznapra esik. De tartanak búcsút áldozócsüörtökön, pünkösdkor és Mária neve napján is. Az ifjúsági búcsú a szeptember 8-át követő első vasárnapon van.

Hosszúhetény

Baranyában, a Keleti Mecsek erdőrengetegében találjuk a hosszúhetényi Mária kegyhelyet. Akik a népes búcsújáróhelyek után csöndben, a világ zajától távol szeretnének a Szűzanyával találkozni, azok számára különösen is vonzó ez a szerény kegyhely. A falubéliek valamikor minden év május és szeptember második vasárnapján zarándokoltak ide ünnepélyes menetben, kereszttel és zászlókkal. *Berecz Sándor* plébános már idézett műve mondja Hosszúhetényről:

Magas legelődombjának suhogó bükkerdejébe, Szent László fájának ágából faragott magányos Mária szobrot állítottak a bencések. Ennek elkorhadása után a Mecsek-vidék nagytehetségű szobrászművésze, a szászvári *Kis György* faragott fehér mészkőből egy Pietát. Ma rácskerítés és az Országos Műemlékek Bizottságának védelme őrzi a szobrot, melyet kora tavasztól késő őszig fölkeresnek magányos vagy csoportosan érkező zarándokok, messzezsengő hangon köszöntve a „Zengő Csillagá”-t.

A kápolna Hosszúhetény felől közelíthető meg a legrövidebb úton. Hosszúhetényig autóbusszal mehetünk akár Pécs, akár Komló felől. A falutól még 3-4 km-t kell gyalogolnunk a hegy mögötti kegyhelyig, de a mecseki táj nyugalma és szépsége — a Zengő és a Hármás — kárpótol bennünket a fáradságért.

A Szűzanya szobrától 10 percre lent a völgyben apró falucska van: Püspökszentlászló. Itt, a kastélyhoz tartozó templomban az év minden szombatján 17.30-kor hallgathatunk szentmisét. A vasárnapi szentmisék egész évben 7 és 10 órakor vannak.

*

Makkos Mária

A kegyhely lelkészsége az alábbiak közzétételével szeretné a magyar katolikusok érdeklődését fölhívni:

Makkos Mária a „Fogolykiváltó” Szűzanya kegyhelye a főváros tőszomszédságában. Temploma azon a helyen áll, ahol *Traub János* fiatal parasztleánynak 1731-ben jelenése volt. Mikor halálos betegségéből a Szűzanya közbenjárására csodás módon meggyógyult, hálából a Szűzanya képét helyezte el azon a tölgyfán, amelynél látomása volt. A Szűzanya képéhez, a mai kegyképhez egyre többen zarándokoltak a környékről.

Előbb kis kápolna, majd templom épült a fogolykiváltó trinitárius szerzetesrend letelepedése után a jelenés helyén és több csodás imameghallgatás történt.

II. József a rendet föloszlatta. Az elárvult templom és rendház az idők folyamán rommá lett. A második világháború után azok a zarándokok építették újjá, akik a Fogolykiváltó Szűzanyához fogságban sínylődő szerettekért itt könyörögtek.

Napjainkban ismét sürget a szükség, hogy a Fogolykiváltó Szűzanyához esedezzünk azokért a testvéreinkért, akik rabságban sínylődnek: az alkohol, a kábítószer, a mérték nélkül fogyasztott nikotin, a pénzhajsza és a fékevesztett testiség rabságában. Mindannyiunknak éreznünk kell a felelősséget testvéreinkért. Tettünk-e már valamit a szakadék felé sodródó testvéreinkért?

Mit tehetünk? Teremtsünk lelki hátteret emberi erőnket meghaladó feladatunkhoz! Folyamodjunk a Fogolykiváltó Szűzanyához, mentse meg a magyar édesapákat és édesanyákat, a veszélyeztetett fiatalokat, fiúkat és lányokat, az erkölcsileg düledező magyar otthonokat. A végveszély órájában könyörögjünk, hogy az Úr ereje törje le a szenvedélyek bilincseit a magyar lelkekről a Fogolykiváltó Boldogasszony közbenjárására.

A festői környezetben az erdő szélén fekvő templomban egész éven át vásár- és ünnepnapokon 9 és 11 órakor, hétköznapokon 11 órakor van szentmise. Minden hónap 2. vasárnapján a 11 órai nagymisét ajánljuk föl szenvedélyeikkel küszködő testvéreinkért és naponta délután 2 órakor rózsafüzért imádkozunk Fogolykiváltó Szűzanyához a veszélyeztetett családokért.

Templomunkban esztendőnként három búcsút tartunk: május első vasárnapján az évadnyitó búcsút, Sárlos Boldogasszony napját (július 2.) követő vasárnapon a nyári búcsút és Fogolykiváltó Szűzanya ünnepét (szeptember 24.) követő vasárnapon a főbúcsút.

Egyéb alkalmakkor is gondoskodunk az egyéni és csoportos zarándokok lelki igényeinek a kielégítéséről.

Címünk: **Lelkeszi Hivatal, 2092 Budakeszi, Makkos Mária Pf. 59.** Közvetítésre fölkereshető a budakeszi plébánia telefonon: 165-512.

Makkos Mária megközelíthető gyalogosan: Budapestről a 96-os autóbusz végállomásától (Fizikai Kutatóintézet) az erdőn keresztül (20 perc). — Az úttörő kisvasút „Előre” állomásától az erdőn keresztül (15 perc). — Budakeszitől a 22-es autóbusz „Gyógyszertár” megállótól a Kossuth utcán és az erdei sétányon át (30 perc). — A 22-es autóbusz „Tanácsház” megállójától a templom mellett, az Erdő utcán és a Napsugár utcán, a Makkosi úton át (25 perc). — Gépkocsival, autóbusszal Budakesziről a templom alatt 40 méternyire az Erdő utcán, Napsugár és Makkosi úton át (kb. 3 km).

*

Máriacell

Közép-Európa egyik legismertebb búcsújáróhelye az ausztriai Stájerországban a bencés szerzetesek kezelésében. Évente mintegy másfél millió zarándok keresi föl. Az okiratok 1330-ban már neves búcsújáróhelyként emlegetik. „Barokk ízlésben átépített, gótikus kegytemplomát 1363-ban Nagy Lajos királyunk a törökön aratott győzelem emlékére építette. A király szobra a főbejárat-tól balra látható, 1757-től. Nagy Lajos győzelmét dom-bormű hirdeti...” (Új Idők Lexikon) Máriacell hat ká-polnája közül magyar vonatkozásával kiemelkedik a Szent László kápolna, ahol két esztergomi érsek, Szelepcsényi György prímás, és Mindszenty József bíboros nyugszik, és ahol 1983-ban II. János Pál pápa imádságra letérdelt, majd Lékai László bíboros érsek a püspöki kar tagjaival együtt misézett.

Máriacell neve századok óta ismerősen s kedvesen hangzik a magyar fülnek. És ez természetes is: Máriacellt eltéphetetlenül összefont, eleven szálak kötik nemzeti történelmünkhöz, mióta I. Lajos királyunk, — kit a „Nagy” melléknévvel tisztel a történetírás — méltó szentélyt emelt itt a seregét győzelemre segítő celli Szűzanyának. Azóta szent hely ez nekünk, s bár hatszáz év tűnt tova az időben, Máriacell nevének fénye nemhogy halványodott volna, sőt egyre jobban ragyog. Túlzás nélkül mondhatjuk: Máriacell ma is öt világrész szétszórt, hívő magyarságának nemzeti szentélye.

Mi adja Máriacellnek — a kegyelem sugárzása mellett — azt az erőt, ami bennünket magyarokat kiváltképp ehhez a kegyhelyhez húz? Mindenekelőtt: ez a hely látta még az említett Lajost, a magyar lovagkirályt, kit Róma tüntet ki „az Egyház zászlótartója” címmel, s kinek neve megdobogtatja a magyar szíveket, mert akaratlanul is a hajdankor dicsőséges képét hívja elő az emlékezetből...

S elötűnnek a századokból, viharos történelmünk távoli s közelebbi múltjából a többiek: fényes történelmi nevek hordozói, Nádasdyak, Eszterházyak, ez utóbbiak közt a nagy Mária-tisztelő: Pál, az ország választott nádora...

Ez a hely kényszerít az önszemlélődésre, s a lélek, felejtve a köznapok kisszerű gondjait, a nagy ősök példáján hevülhet. És ne felejtse: itt „otthon” vagy, nem vagy idegen, megtűrt. Bárhonnan jössz, bármely égtájról a földnek, ide mindig „haza” is jössz; a celli Mária mindnyájunk édesanyja s nekünk a „Magna Domina Hungarorum”: annyi „viharon-vészen át” oltalmazó Nagyszonyunk.

Hozzá menve köszöntsé hát derűs hittel és reményteli szívvel: „Üdvözlégy, celli Mária!”

Máriagyűd

Hazánk legrégebbi kegyhelyét évente mintegy három-ezer zarándok keresi föl nemcsak Magyarországról, de Európa különböző országaiból is. Gyűdre Pécsről leg-egyszerűbben a Harkány-Siklós felé induló busszal juthatunk, vonattal pedig a pécs-villány-harkányi vasútvonalon. A régi búcsúsokhoz hasonlóan újabban több fiatal gyalog, imádkozva, énekelve teszi meg a Péctől 25 kilométernyi utat.

A kegyhely története a régmúlt idők homályába vész. Amikor a pécsváradi bencések 1006-ban erre jártak téríteni, a rómaiak által épített eszék-pécsi útvonala és egy hegyi gyalogút találkozásánál egy forrás mellett már itt találták a Mária-szobrot. Kik helyezték oda? Talán a korábban kereszténnyé lett szlávok? Ma már nem tudjuk kideríteni. Csak annyit, hogy ők is tisztelték Jézus anyját. A pécsváradi bencések ekkor kis kápolnát emeltek a Szűzanya szobra fölé. A hagyomány szerint ezt a kis épületet a későbbi templom falába beépítették, s ma is látható a Szent Mihály kápolna jobb oldalán: csúcsíves bemélyedés.

II. Géza királyunk már 1148-ban kőtemplomot építtet a gyűdi Szűzanya tiszteletére fogadalomból. A török idők alatt a templomból mecset lett, s a szobor is elveszett. Miután a vidék a török hódoltság alól felszabadult, ferences atyák települtek Gyűdre, s az eltűnt kegykép helyébe Kaproncáról újat hoztak. Amikor azonban a kuruc vezérek 1704-ben fosztogatni kezdték a vidéket, a Szűzanya szobrát a siklói várba mentették, innen pedig még ugyanabban az évben a betörő rác csapatok elől Eszékre vitték. Ott található ma is a ferencesek templomában. A jelenlegi (harmadik) szobor Nesselrod Ferenc pécsi püspök ajándéka, és pontos mása az eszékiné. De találkozhatunk a gyűdi kegyszobor hasonmásával példá-

ul Szabadkán, Almáson, Lajkán, Jickán, ami a gyűdi Szűzanya bácskai és szlavóniai hódítását igazolja.

Amikor II. József császár 1788-ban bezáratta a kegyhelyet, a fölvetett jegyzőkönyvben 302 váratlan gyógyulás leírása, 106 mankó, 1724 ezüst emléktárgy, arannyal, ezüsttel átszőtt miseruhák, két mázsányi arany-ezüst tárgy szerepelt — olvashatjuk a kegyhely plébánosa, *Hopp Ferenc* Máriagyúdról készített összefoglalójában.

A ferences szerzetesek — a siklósi anyaháztól elszakadva — 1746-tól önállóan látták el a gyűdi kegyhely gondozását egészen 1950-ig. A rendházból ekkor állami szociális otthon lett, a kegyhelyet egyházmegyes papok vezetik.

Máriagyúdon vasárnaponként 8 és 10 órakor hallgathatunk szentmisét. Nagyobb búcsúk alkalmával gyógyási lehetőség van német és horvát nyelven is. A templom legfőbb búcsúja július 2-án, Sárlos Boldogasszony ünnepén van. Az ifjúsági búcsú minden év júliusának első péntekétől vasárnapig tart. A tábori oltár körüli árkádsorban, sátrakban — magunkkal hozott takarókkal — az éjszakai szállás megoldható. A három nap bensőséges imával, szentmise és szentbeszédek hallgatásával, elmélkedéssel, csoportos beszélgetésekkel telik. Itt föltárhatsz szívedet Krisztus édesanyja előtt, megnyugvást kereshetsz lelkednek, erőt meríthetsz a hitben való hűségre...

Máriagyúd egyidős az idetelepült magyarsággal — mondja Hopp Ferenc. — Vele örült, fejlődött, vele szenvedett, nélkülözött. Ide hozták az emberek szívük bánatát és örömet. Ma is van mindkettőből bőven. Talán azért keresi föl a ma embere is a kegyhelyet egyre növekvő számban.

A plébánia címe: **7818 Máriagyúd, Vujicsics u. 66.**
Telefon: Siklós, 505.

Máriapócs

A Szabolcs megyei Máriapócs az egész világ görög-katolikusainak legnagyobb búcsújáróhelye. Félmilliónál is több zarándok fordul meg itt évente a négy világrész különböző országaiból. Hírnevét „felekezetfölöttiségének” is köszönheti: Máriapócsot nemcsak a görög- és latin katolikusok, de görögkeleti, sőt protestáns testvéreink is magukénak vallják. Ilyenformán Máriapócs az ökumenizmus helyének is tekinthető.

A kegyhely története a 17. századra nyúlik vissza. 1694. november 4-én a szentmise alatt a Szűzanya képe százak szeme láttára könnyezni kezdett, s a könnyezés 14 napig tartott. Hírére sok ezer ember sereglett Pócsra. A csodás eseményről Bécsben is tudomást szereztek, s I. Lipót császár elrendelte, hogy a könnyező képet hozzák föl az osztrák fővárosba. Ezt a képet a Bécsbe látogató magyarok ma is ott láthatják a Szent István dómban, a bejáratnál mindjárt jobb oldalt. Amióta azonban ott van, egyetlen egyszer sem könnyezett. Pócson viszont elkészítették az eredeti kép mását, s ez 1715. augusztus 1-én ismét elkezdett könnyezni. Augusztus 5-re már olyan nagy mértékű volt a könnyezés, hogy a könnyek elborították a Szűzanya arcát, mellét és kezeit is. A megmagyarázhatatlan jelenséget ezrek szemlélték nagy megrendüléssel. Utoljára 1905. december 2-án ismétlődött meg a jelenség, s december 9-ig tartott, majd december 30-án és 31-én történt könnyezés. A csodálatos esemény a vallásos életben rendkívüli föllendülést okozott annak idején.

A görögkatolikus híveknél valamikor szokás volt, hogy minden évben legalább egyszer elzarándokolnak a pócsi Szűzanyához. Az I. világháború előtt voltak zarándokok, akik 3-400 km messziségből jöttek el Pócsra. Elindultak még tavasszal Erdélyből, Kárpátaljáról, Felvidékről, útközben alkalmi munkákból éltek, s szeptem-

berben megérkeztek. Itt meggyóntak, megáldoztak, szentmisét hallgattak, megcsókolták az ikonokat és visszatértek a falujukba. Nincstelen napszámosok ezreinek életében vált ez hagyománnyá, s öröklődött családjukban nemzedékről nemzedékre. Egész életük egyetlen nagy imádság volt.

A templom védőszentje: Szent Mihály arkangyal és az összes mennyei erő. A nagybúcsút augusztus 15-én és szeptember 8-án tartják. Az esetleges eltérést (a közel eső vasárnap megjelölését) az év elején közléstesszik. Tartanak még búcsút többek között márciusban (Gyümölcsoltó Boldogasszony), áprilisban (fiatalok búcsúja), májusban (férfiak, ifjú házások, betegek búcsúja), szeptemberben (cigányok búcsúja), novemberben (Szent Mihály főangyal és az összes mennyei erő búcsúja) és decemberben (Szent Miklós ünnepének és az Istenszülő Szeplőtelen Fogantatásának búcsúja).

A kegyhely templomát a bazilita szerzetesek vezették 1950-ig. Azóta a hajdúdorogi görög katolikus egyházmegye papsága látja el a templom szolgálatát.

A vasárnapi istentiszteletek rendje: 7 órakor utrenye (hajnali istentisztelet ószlávul), 8 órakor éneketetés szent liturgia az ifjúságnak, 10 órakor ünnepélyes nagymise, 18 órakor vecsernye (délutáni litánia), 18.30-kor esti, olvasott szentmise.

Máriapócs vonattal megközelíthető a Nyíregyháza-Mátészalka, valamint a Debrecen-Nyírbátor vasútvonalon. Autóbusszal a Nyírbátor-Máriapócs-Pócspetri járatral utazhatunk a kegyhelyre.

A plébánia címe: **Görög Katolikus Lelkesi Hivatal 4326 Máriapócs, Kossuth tér 25. Telefon: 7.**

Máriaremete

Máriaremete a budai hegyek zarándokhelye, Budapest északnyugati részén. Jóllehet erdő szélén fekszik, mégis kevésbé elzárt helyen, mint Budapest többi zarándokhelye. Látogatott kirándulóhely, ezért sokat veszített „szent” jellegéből, hangosabb, gyakran látogatott, körülvéve a környék házaival, kertjeivel a domb déli oldalán. Máriaremete a székesfehérvári püspökséghez tartozik ugyan, de közigazgatásilag Budapesthez.

A 19. század kezdetén — az 1896-os források szerint — egy vallásos svájci asszony, Katharina Tolwieser érkezett a Máriaremete mellett fekvő faluba, Pesthidegkútra. Magával hozta az einsiedelni Máriakép másolatát — innen a név: Máriaremete —, amelyet különösképpen tisztelt. Később férjhezment egy gazdag paraszthoz, Georg Linzepolhoz, így többet nem szenvedett anyagi szükségben. Köszönetképpen boldog és szerencsés életéért a képet egy tölgyfára erősítette, és sokszor imádkozott buzgón előtte. Hamarosan mások is követték példáját és szokássá vált a környéken, hogy a kép előtt imádkozzanak. Attól kezdve, hogy egy vak asszony, aki sokat imádkozott a kép előtt, visszanyerte szeme világát, valószínűs zarándokhely alakult ki itt. Először egy kápolnát építettek (1817-ben), majd templom épült a csodatévő kép körül. Máriaremete szeptember 8-án ünnepli búcsúját. Az ötvenes évek vége óta „magyar Lourdes“-ként szerepel. Külön litániát szerkesztettek az ide látogató hívek fohászaiból. Ezeket a fohászokat a neogótikus főoltár melletti vörös márvány táblákon olvashatjuk. A kegyképet eredetileg tartó tölgyfa megkövesedett csonkját a főoltár mögött találjuk.

Zarándoknap: minden csütörtök és vasárnap.

A plébánia címe: **1029 Budapest-Máriaremete, Dimitrov tér 1.** Tel: 167-873.

Mátraverebély-Szentkút

A Palócföld kedvelt búcsújáróhelye Nógrád megyében. Egy-egy nagyobb Mária-ünnepen 15-20.000 zarándok keresi föl ma is a 13. századi eredetű kegyhelyet. A legenda szerint a kúnok itt bekerítették a csapataitól elszakadt Szent László királyt, s az egyetlen menekvés csak a szakadékon keresztül vezetett. Ahol Szent László a szakadékot átugratta, lovának első patkója nyomán forrás fakadt. Ennek a forrásnak a közelében 1290 körül kápolnát emeltek, 1370 táján pedig *Veréb Péter* erdélyi vajda páratlan szépségű templomot építtetett. A templomot a törökök fölgújtották ugyan, de maradványai is sejtetik az egykori épület művészi értékeit. A legtöbb csodás gyógyulás ezekben az időkben történt a Szentkútnál. Azóta jár ide a környék és a távoli tájak hívő serege, hogy könnyítsen lelkének terhén, és erőt gyűjtsön a mindennapok megpróbáltatásaihoz.

A mai barokktemplom és a mellette lévő ferences kolostor 1757-ből származik, Almásy János kegyúr építtette. A kegykép a pásztói templomé volt, valószínűleg egy szerzetesüldözés idején kerülhetett ide.

A környéken valaha több remete élt saját maguk által vájt barlangokban. Kezdetben ők látták el a kegyhely gondozását. A remetéket először a pálosok, majd a ciszterciek váltották föl, s ezután következtek a ferencesek 1950-ig. (vö.: F. Bangó Jenő: *Die Wallfahrt in Ungarn*, Wien, 1978).

A templom főünnepe: Nagyboldogasszony. Legfőbb búcsúja augusztus 15-én, illetőleg a hozzá legközelebb eső vasárnapon van. Ezt és a többi búcsú rendjét minden évben közzéteszik.

Jelentősebb búcsúk Szentkúton: Pünkösöd; Sárlos Boldogasszony (júl.2.), Szt. Anna ünnepe (júli.26.); Kisboldogasszony (szept.8.); Rózsafűzér Királynéja, (okt.7.)

Magyarok Nagyasszonya (okt.8.); Szeplőtelen Fogantatás (dec.8.). Rendszerint az ünnepet követő vasárnap.

A szentmisék vásár- és ünnepnapokon 10.30-kor és 11.15-kor vannak. Búcsúk alkalmával gyónási lehetőség van szlovák és német nyelven is.

Ha vonattal utazunk, a hatvan-salgótarjáni vonalon Nagybátonynál kell leszállnunk. Innen Szentkútig még 6 km, de a legtöbb vonathoz autóbuszjárat van a községbe. Gépkocsival Hatvan felől érkezve Mátraverebélynél bal felé kell fordulnunk, majd kb. 500 méter után jobbra, aztán 1 km után a dombtetőn ismét balra hajtunk egészen az út végéig.

A messziről érkező zarándokok, elsősorban az idősebbek és gyerekek számára szálláslehetőség van. A szállásigényt ajánlatos legalább két héttel előbb bejelenteni.

Cím: **Római Katolikus Lelkesi Hivatal, 3077 Mátraverebély-Szentkút 14.** Telefon: 22.

Szépen gondozott kegyhely, s a vezető lelkész arra törekszik, minél bensősegebb szigete legyen a megfáradt léleknek.

Több tízezer ember — oltárközelben — Nagyboldogasszony vasárnapi búcsúján az ország minden tájékáról s távolabbról is.

Véreink zászlók és keresztek alatt vagy magányosan, autókon, autóbuszokon érkeznek, de még gyalog is. Módozataiban — kétségtelen — változott a búcsújárás, lényegében azonban nem. S még búcsúvezetők is akadnak: fiatallembert látok énekelni a fájdalmas Anya kis kegyoszlopa előtt, szép hangú, középkorú asszonyt, amikor búcsúznak Máriától, Szentkút Csillagától a templomban, s egyenként vonulnak a kegyoltárhoz.

Lobognak a gyertyák, a sárszentmihályiak jönnek megyés főpásztorukat: Szakos Gyula püspököt köszönteni. Ő az ünnep főcelebránsa. Megérkeznek Rimóc nép-

viseletes leányai s több keresztalja Nógrád megyéből... Visszakanyarodik emlékezetem gyermekkorom szentkúti útjaira palóc testvéreim között, éjszakák gyertyalángos körmeneteihez. Ilyenkor, augusztusban kétszeresen magaménak érzem azt, ami megtartott-megóvott a keresztény-magyar örökségben. Sajnálom azokat, akik már mindezeknek nem adnak helyet (sőt elvetik) a hit „korszerű” megélésében.

Már vonul a körmenet, az énekszó énekszóba kapcsolódik, kemény arcok tekintenek előre, gyermekek gyermekségüket hozzák, melyért — mint a zsoltár mondja — az Úr megemlékezik rólunk, s gondot visel ránk. Más hazából érkezettek könnyeket morzsolnak, melyek az ő imádságaiknak kísérői. „Közösség vagyunk, nem közönség” — hangsúlyozza az apostolutód, aki hajnal-tól gyóntatott, délután meg elvegyül a zarándokok közé, hogy együtt énekeljen velük a templom oltáránál. Valóban közösség vagyunk most itt, minden csoport egy-egy kisegyház az örök Jeruzsálem küldetésében, s mint zsolozsmaszó, az egyéni imádság is a végtelen áradást hömpölygeti.

Sokféleképen gondolkodnak a tudósok a búcsújárásról, de igazán megérteni küzölük csak az tudja, aki szociológiai s egyéb paraméterek birtokában is megpróbálja megélni azt, amit az egyszerű jászladányi „szentember”, a búcsúvezető Orosz István — éppen Szentkúton — egyik versében úgy fejezett ki: a Szent Szűz vendége vagyok.

Tóth Sándor újságíró följegyzései 1986-ban Szentkúton.

*

Selmechánya

Barna Gábor néprajzkutatónk írja a Felvidék e legismertebb búcsújáróhelyéről:

Búcsúja a festői szépségű Kálváriához kötődik, amelyet a múlt század közepén Magyarország legszebb kálváriájának tartottak. A szeptember 14-15-i selmeci búcsúban — csakúgy, mint Kassa, Monok, Ungvár, Rozsnyó és más települések kálváriáin — a Szent Kereszt kultusza szorosan összefonódik a Fájdalmas Anya, a Hétfájdalmú Szűzanya tiszteletével.

A selmechányai Kálvária építményei 1744-1951 között készültek. A meredek hegyoldalon egymás fölé emelkedő három templom között vannak a stációk. Az alsó templomot egykor a szlovákok használták, neve ezért *tót templom*. A középső kápolnában vannak a szent lépcsők, közepükön egy-egy ereklyével. Ezeket a magyar búcsúsok csak *szent grádics* néven emlegetik, s 34 lépcsőfokát sokan vezeklésül térden járták végig. A felső *német templom* előtt kősziklába vágott kápolna, amely Krisztust a börtönben ábrázolja. A német templom két tornya tűnik már messziről először az érkező búcsúsok szemébe. Mögötte, alatta a szent sír kápolnája van.

A búcsúi ünnepi szertartások, prédikációk egykor három nyelven: magyarul, németül és szlovákul hangzottak el. Három nyelvűek a stációk föliratai is.

Az esti szentmise után az előénekesek, búcsúvezetők veszik át a szerepet egészen a reggeli szentmiséig. Haza csak a Kálvárián végzett ünnepi nagymise után indulnak.

Selmechányán az év legnagyobb és leglátogatottabb búcsúja a Szent Kereszt Fölmagasztalásának ünnepe (szept. 14.) után következő szombaton ill. vasárnap van.

A plébánia címe: **R.K.F.U. u.J.Paláríka 7. CSSR-96901 Selmechánya/Banska Stiavnica Telefon: 212 81.**

Európa népeinek történetében talán nálunk fordult elő legegyszerűbben, hogy egy király halála előtt a Boldogságos Szűz oltalmába ajánlotta országát. Szent István királyunk — a hagyomány szerint 1038. augusztus 15-én — e szavakkal imádkozott a Szűzanyához: „Mennysországnak Királynéja, világnak felséges Nagyasszonya, a te pártfogásodba ajánlom az egyházat a püspökökkel és a papsággal, az országot a főemberekkel és a néppel — utolsó esdeklésem által. Most immár véglegesen búcsút mondok nékik és kezédbe ajánlom lelkemet.”

A Mária-tisztelet azóta sem halványult el Szent István magyarjainak szívében, sőt mindinkább növekedett. Ennek egyik szép bizonyítéka a számos búcsújáróhely, melynek legtöbbjéhez népünk évszázadok óta imádságos lélekkel zarándokol. Az alábbiakban betűrendben fölso-roljuk az eddigiekben nem említett kegyhelyeket:

Alsószentiván (Fejér); — Badacsonytomaj (Zala); — Baja-Mária-könyve (Bács-Kiskun); — Bába (Tolna); — Bélapátfalva (Borsod); — Bodajk (Fejér); — Búcsúszentlászló (Zala); — Budapest-Budavár; — Budapest-Hermina; — Budapest-Krisztinaváros; — Budapest-Kút-völgy; — Budapest-Máriakő; — Budapest-Szabina; — Celldömölk (Vas); — Csátka (Komárom); — Csepreg (Győr-Sopron); — Csicsó (Tolna); — Csobánka (Pest); — Csorna (Győr-Sopron); — Drégelypalánk (Nógrád); — Egerszalók (Heves); — Ercsi (Fejér); — Érd (Pest); — Esztergom (Komárom); — Fertőszentmiklós (Győr-Sopron); — Galbató (Sáros); — Gerjen (Tolna); — Grábóc (Tolna); — Görcsöny (Baranya); — Gyöngyös (Heves); — Győr-Dómtemplom; — Gyula (Békés); — Hajós (Bács-Kiskun); — Hanyipusztá (Heves); — Hasznos (Nógrád); — Hédervár (Győr-Sopron); — Homokkomárom (Zala); — Jásd (Veszprém); — Jászberény (Szolnok); — Kács (Borsod); — Kalocsa (Bács-Kiskun); — Kaposszerdahely (Somogy); — Kópháza (Győr-Sop-

ron); — Kunpeszér (Bács-Kiskún); — Kúnszentmárton (Szolnok); — Loretom (Sopron); — Lőrinci (Nógrád); — Magyaregregy (Baranya); — Máriabesnyő (Pest); — Máriakálnok (Győr); — Máriakéménd (Baranya); — Márianosztra (Pest); — Máriaradna (Arad); — Máriavölgy (Pozsony); — Mohács (Baranya); — Monok (Zemplén-Abaúj); — Monostorszeg (Bács-Bodrog); — Osli (Győr); — Petőfiszállás-Szentkút (Bács-Kiskún); — Pács-Havi Boldogasszony (Baranya); — Péliföldszentkereszt (Komárom); — Röjtökmuzsaj (Győr-Sopron); — Sajópálfalva (Borsod); — Sasvár (Nyitra); — Segesd (Somogy); — Solymár (Pest); — Sopron; — Sopronbánfalva (Győr-Sopron); — Sümeg (Zala); — Szabadka-Szentkút-Bunarics (Bács-Bodrog); — Szany (Győr-Sopron); — Szeged-Alsóváros (Bács-Kiskún); — Szekszárd (Tolna); — Szigetvár-Turbék (Baranya); — Tét-Szentkút (Győr-Sopron); — Vác-Hétkápolna (Pest); — Varsád (Baranya); — Vasvár (Vas); — Vértessomló (Komárom).

TÁRGYMUTATÓ

A hogy az élet bonyolódott.....	418
Akaratod	397
Akaratképzés, önuralom.....	449
Akaratod felajánlása.....	401
A keresztség árnyékában.....	159
A küzdő egyház soraiban.....	167
Alkonyatra	142
Állj a legelső vonalba.....	479
A magad szavaival.....	76
A magyarok Istenéhez.....	372
Andocs	278
Ápolónő imája betegeiért.....	586
Apostoli lelkületért.....	272
A szentmiseáldozat.....	195, 198, 235
Asztali imák.....	115
A te áldozatod.....	199
Atya, Fiú, Szentlélek.....	19
Atya fölségéről.....	49
Atyához	48
Az emberek szépségéről.....	347
Az utca emberségünk próbája.....	516

B allagók imádsága.....	390
Bánat és erős fogadás.....	460
Barátaidért	374
Barátság	373
Barátság-szerelem	440
Befejezés (elmélkedés).....	149
Bérmálás szentsége.....	484
Beteg áldozása.....	584

Beteg édesanyáért.....	583
Betegek anyja.....	583
Betegek szentsége.....	588
Betegségben.....	572
Bizalom.....	57
Boldogasszony.....	280
Bűn.....	155
Bűnbeesés után.....	273

Célkitűzés.....	397
Cigánygyermek imája.....	356
Czestochowa.....	281

Család.....	432
Családapa imádsága.....	550
Csíksomlyó.....	283
Csúnya ember imádsága.....	347

Dorozsló.....	286
Diákjaimért.....	508

Egész nap Isten közelében.....	77
Egyedül a szenvedésben és halálban.....	555
Egyek vagyunk Krisztusban.....	24
Egyház Anyja.....	270
Egyház élő tagjaként.....	426
Egyházért és pásztoraíért.....	176
Egyházközségünkért.....	507
Egyház szolgálatában.....	489
Egymásra találni.....	414
Egység.....	171

Egy úton Krisztussal.....	59
Életed felajánlása.....	589
Élethez szükséges bátorságért.....	489
Életgyónás.....	474
Elhagyatva.....	375
Elhagyottan.....	380
Elhunytért.....	595
Élj a kegyelemben.....	22
Elmélkedések.....	150
Elmélkedő imádkozás.....	145
Elmélyült elmélkedés.....	147
Előkészület az elmélkedésre.....	146
Éltető levegő.....	28
Embertársaim.....	431
Emlékezzél meg.....	258
Én vagyok a világosság.....	27
Értelemfejlesztés.....	448
Értelmed.....	382
Értelmem Isten szolgálatában.....	383
Érzékszerveid.....	352
Érzékszerveink felajánlása.....	353
És az Ige testté lett.....	157
Esti imádságok.....	118
Eucharisztia (vers).....	250
 Fájdalmas Anyához.....	 275
Fáradt ember keresztútja.....	562
Felajánlás.....	343
Felajánlás a Szűzanyának.....	343
Felajánlás az Istenanyának.....	271
Felebarátaink betegsége.....	582
Felebaráti szeretet.....	160

Felelősség	497
Felelősség a családjáért.....	545
Félénk ember imádsága.....	404
Feleség imája.....	548
Fény	493
Fölajánlás.....	273
Föld sója.....	496
Fiúk.....	441
Fiúk imádsága lányokért.....	377
Fohászkodás	51
Folytonos áldozat.....	197
Fordulópont	20

Gépkocsivezető imádsága.....	510
Gondolatok a szentáldozásra.....	241
Görögkatolikus szentmiséből.....	229

Gyóntatószékben	466
-----------------------	-----

H a elcsüggedtél.....	403
Hálaadás a bérálás szentségéért.....	487
Hálaadás az akarat ajándékáért.....	400
Hálaadás az értelem adományáért.....	382
Hálaadás és elégtétel.....	473
Hálaadó imádság gyónás után.....	473
Hálaima a keresztség kegyelméért.....	40
Halál órájának elfogadásáért.....	590
Hálátlanság elviseléséért.....	511
Hallgatásom.....	150

Ha mentőautó szirénáját hallod.....	591
Hangolom lelkem hegedőjét.....	151
Ha nehéz a várakozás.....	378
Harc a tisztaságért.....	456
Házasság és család.....	521
Házasságkötés misén kívül.....	537
Hiszek.....	43
Hit.....	41
Hitem az egyházban.....	172
Hitterjesztés.....	171, 182
Hivatus.....	449, 521, 525
Hivatus örömei.....	522
Hogyan imádkozzunk?.....	74
Hogy mindannyian egyek legyünk.....	181
Hosszúhetény.....	289
Hűség kegyelméért.....	402

I degenek között.....	499
Igaz férjért.....	546
Igaz szívért.....	271, 360, 474
Imádkozz mindenkor lélekből.....	69
Imádság gyűlölködőkért.....	569
Ima, elmélkedés.....	428
Ima hitünk elterjedéséért.....	182
Imák a Szentháromsághoz.....	44
Imakönyved.....	76
Imanyolcad az újraegyesülésért.....	180
Irodai dolgozó imádsága.....	509
Iskolában.....	384
Iskola, közösség.....	434
Isten.....	162, 425
Isten barátai.....	15

Isten bennem él.....	23
Isten magányomban.....	154
Isten munkatársa.....	488
Isten nyomdokán.....	152
Isten szép világban.....	353
Istenem, mindenem.....	163
Istennel a dicsőségben.....	597
Istenszeretet.....	154
Ítélet napján.....	502
Itt és most.....	421

J áték előtt.....	348
Jegyesek imája.....	380
Jelen vagy, Istenem.....	153
Jézushoz.....	57
Jézus imája papjaiért.....	532
Jézus Szíve.....	570
Jó feleségért.....	545
Jó halálért.....	591
Jöjj el, Szentlélek.....	64
Jöjj, kegyosztó Istenünk.....	66

K atolikus vagyok.....	173
Keresztény hit, világnézet.....	427
Keresztelés.....	36
Keresztség.....	32
Keresztút.....	561
Keresztvetés.....	342
Készenlét.....	522
Kész vagyok, Uram.....	158

Kétezredik évre.....	189
Kiáltvány minden szülőhöz.....	365
Komoly önvizsgálat.....	520
Kovács.....	490
Könyvek könyve.....	475
Kövesd hűségesen.....	170
Követlek, Jézusom.....	158
Közösségben.....	506
Közösség imája.....	506
Krisztus.....	
áldozata.....	197
anyja.....	257
hív.....	157
parancsa.....	482
tanácsa.....	420
tebenned.....	18
 Lányok.....	 443
Láthatatlan sugarak.....	22
Leányfalu.....	164
Leány imádsága tisztaságért.....	350
Legyek szabad.....	350
Legyen meg a te akaratod.....	152
Légy útitársam.....	22
Lehessek hozzád hasonló.....	159
Lelki derűért.....	551
Lelkigyakorlatok.....	163
Lelkigyakorlatos ház.....	164
Lelkiismeret világosságáért.....	422
Liturgikus színek.....	200

Magányos nő imája	549
Magyar vagyok	370
Makkos Mária	290
Maradj velünk, Urunk	119
Máriacell	292
Máriagyűd	294
Máriapócs	296
Máriaremete	298
Mátraverebély	299
Meghalt hívekért	596
Meghalt szülőkért	595
Megkeresztelve	18
Mélyen érző szívért	571
Mennyei Atyánk dicsőítése	48
Mennynek Királyné Asszonya	270
Mennyország	161
Mi Atyánk	109
Mielőtt magamba néznék	150
Mindenütt jelenvaló Istenhez	354
Miről beszélgessünk a Mesterrel	72
Munkapad mellett	508
Munkások oltalmazója	493

Nagy céloom	151
Nagy feladatokra készen	337
Nagylelkűségért	58
Naphimnusz	53
Napközben	107
Narkós fiú imája	468
Ne félj az áldozatoktól	341
Néhány szó a hitről	451

Neked ajánlom mindenemet.....	502
Nemes lelkületért.....	59
Nem imádkozó imája.....	165
Nő hálaadó imája.....	549
Növekvő hitben és szeretetben.....	428

Ö nismeret.....	447
Önmagam.....	447
Önmagunk elviseléséért.....	355
Önuralom.....	398
Önvizsgálat.....	398, 425
Örök fény, örök árnyék.....	156

P ályád kezdetén.....	547
Pályaválasztás.....	518
Pápáért.....	177
Papi hivatás kegyelméért.....	526
Papi, szerzetesi hivatás.....	518
Papjainkért.....	179
Papszentelés.....	530
Pokol.....	156
Püspökünkért.....	178

R ádbízott lelkekért.....	507
Reggeli imák.....	77
Remény.....	41
Rózsafüzér.....	261
Rövid asztali imák.....	115

Selmecebánya	302
Sportolás előtt.....	349
Sportról	516

Szabad elhatározással.....	519
Szentek közössége.....	426
Szent Gellérthez.....	535
Szenháromságához	45
Szentlélekhez	64
Szentmise szövege.....	201
Szentolvasó	261
Szentségi feloldozás.....	468
Szenvedés	558
Szenvedő egyházért.....	594
Szerelem	376
Szerelmesek imája.....	379
Szeresd az egyházat.....	172
Szeressetek minden embert.....	26
Szeretet	41
Szeretben Isten iránt.....	42
Szeretlek, Istenem.....	152
Szeretni valakit.....	546
Szerzetesi hivatás felismeréséért.....	532
Szerzetes kispap imája.....	534
Szíved	360
Szív felajánlása.....	377
Szórakozottság ima közben.....	148
Szóló és szőlővessző.....	25
Szüleid	364
Szüleidért	364
Szünidőben	514
Szűzanyánk oltalmában.....	253, 510

Tanárainért	386
Te — és a pap	450
Téged, Isten, dicsérünk	44
Tégy, Uram szereteted eszközévé	509
Tested	345
Test felajánlása	346
Testnevelés	447
Testvéri szeretet	503
Tetterőért	274
Tettre kész szívvel	19
Tisztaságért	349, 456
Tiszta szerelem	378, 548
Tiszta szívvel	411
Tízparancsolat	415
Tökéletes harmóniában	341

Új típusú lelkitükör	419
Úrangyala	269

Üdvözlégység Mária	259
---------------------------------	-----

Választás	381, 519
Válaszúton	518
Védőszenthez	41
Vidám órákban	23
Villamoson	496

Zarándokhelyek	276
-----------------------------	-----

Zsoltáros tízparancsolata	439
--	-----

Az újszövetségi szentírás könyvei
és azok rövidítése

Máté evangéliuma.....	(Mt)
Márk evangéliuma.....	(Mk)
Lukács evangéliuma.....	(Lk)
János evangéliuma.....	(Jn)
Apostolok Cselekedetei.....	(ApCsel)
Rómaiaknak írt levél.....	(Róm)
Korintusiaknak írt I. levél.....	(1 Kor)
Korintusiaknak írt II. levél.....	(2 Kor)
Galatáknak írt levél.....	(Gal)
Efezusiaknak írt levél.....	(Ef)
Filippieknek írt levél.....	(Fil)
Kolosszeieknek írt levél.....	(Kol)
Tesszalonikaiaknak írt I. levél.....	(1 Tesz)
Tesszalonikaiaknak írt II. levél....	(2 Tesz)
Timóteusnak írt I. levél.....	(1 Tim)
Timóteusnak írt II. levél.....	(2 Tim)
Titusznak írt levél.....	(Tit)
Filemonnak írt levél.....	(Filem)
Zsidóknak írt levél.....	(Zsid)
Szent Jakab levele.....	(Jak)
Szent Péter I. levele.....	(1 Pt)
Szent Péter II. levele.....	(2 Pt)
Szent János I. levele.....	(1 Jn)

Szent János II. levele	(2 Jn)
Szent János III. levele	(3 Jn)
Szent Júdás levele	(Júd)
Jelenések könyve	(Jel)

NÉVMUTATÓ

Ady Endre (Érmindszent, 1877-1919, Budapest): Költő. Istennel, önmagával és a magyar sorskérdésekkel vívódó lélek.

Ágoston, Szent (Tagaste, 354-430, Hippo): A keresztény ókor legkimagaslóbb teológusa. A négy nagy nyugati egyháztanító egyike. Legolvasottabb könyve ma is a „Vallomások”.

Aquinói Szent Tamás (Roccasecca, 1226-1274, Fossanuova): Domonkos rendi szerzetes. A legkiválóbb skolasztikus bölcslő. A keresztény teológia tudományos megalapozója.

Aranyszájú Szent János (Antiochia, 344-407, Komana): Püspök és egyháztanító. Konstantinápolyi pátriárka. Mint lekipásztor és hitszónok az egyháztörténelem legkiválóbbjai közé tartozik. Reformtevékenysége miatt a császár száműzetésbe küldte.

Arató Miklós Orbán (Pécs, 1923-): Cisztercita. Baross Gábor telepi plébános (Bp., XXII. kerület).

Assisi Szent Ferenc (Assisi, 1182-1226, Assisi): A róla elnevezett ferences rend megalapítója. Az önkéntes szegénységet, a derűs lemondást hirdette.

Babits Mihály (Szekszárd, 1883-1941, Budapest): Költő, író, esztéta. Virtuóz műfordító.

Balássy László (Budapest, 1928-): Költő, műfordító, újságíró. Az Új Ember belső munkatársa.

Balczó András (Kondoros, 1938-): „Minden idők egyik legeredményesebb sportolója...” Többszörös világ- és olimpiai bajnok. 1973-ban könyv jelent meg róla. 1976-ban „Küldetés” címmel filmet készítettek életéről.

Bangha Béla (Nyitra, 1880-1940, Budapest): Jezsuita. Író, publicista. A harcos katolicizmus képviselője. Kiváló hitszónok.

Belon Gellért (Füzesabony, 1911-1987, Pécs): Teológiai tanár, lelkipásztor, publicista. Jánoshalmi plébános. A Szenszék 1959-ben kinevezte pécsi segédpüspökké. 1982-ben szentelték püspökké, de továbbra is jánoshalmi plébániáján maradt. Az Új Ember-nél a „Bibliás füveskönyv” állandó rovatvezetője. Nagysikerű könyve az „Ellesett pillanatok”.

Berenc Ádám (Apatin, 1898-1968, Kalocsa): Lelkipásztor, hitszónok. A magyarországi német nyelvű katolikus újságírás vezéralakja. Az Apatinban kiadott „Die Donau” hetilap főszerkesztője. Publicisztikai tevékenységének köszönhető, hogy a magyarországi németiség egy része távoltartotta magát az egyházellenes nemzetiszocialista eszméktől.

Bernát, Szent (Dijon, 1090-1153, Clairvaux): Egyháztanító. A ciszterci rend legnagyobb szentje és szervezője.

Berzsényi Dániel (Egyházashetye, 1776-1836, Nikla): Költő, a latin jellegű ódaköltés mestere.

Bogner Mária Margit (Melence, 1905-1933, Érd): Testi szenvedéseit egész életében hősiezen viselő apáca.

Bonhoeffer, Dietrich (Boroszló, 1906-1945, Flossenbürg): Evangélikus teológus. 1943-ban koncentrációs táborba hurcolták. A háború utolsó napjaiban végezték ki.

Boros László (Budapest, 1927-1981, Cham): Teológus. Svájcban élt. Több tanulmánya magyarul is megjelent.

Cordonell, Jean (Figeac, 1921-): Francia domonkos rendi szerzetes.

Claudel, Paul (Villeneuve-sur-Frère, 1868-1955, Párizs): „Francia újkatolikus költő és főképp drámaíró. Hosszúsorú szabadversei a modern lélek furcsa és izzó áhítatát fejezik ki.” (Szerb Antal)

Csorba Győző (Pécs, 1916-): Költő, műfordító. A pécsi Megyei Könyvtár volt munkatársa. A Jelenkor c. folyóirat főmunkatársa.

Deák Ferenc (Söjtör, 1803-1876, Budapest): A század kiemelkedő politikusa, jogtudós, „a haza bölcse”. Életének főműve az 1867-es kiegyezés az osztrák császári udvarral.

Delp, Alfred (Mannheim, 1907-1945, Berlin-Plötzensee): Jezsuita. Teológus, szociológus. 1942-ben csatlakozott egy náciellenes csoportosuláshoz. 1944-ben letartóztatták és halálra ítélték.

Dosztojevszkij, Fjodor Mihajlovics (Moszkva, 1821-1881, Szentpétervár): Regényíró, műveiben zseniális emberábrázoló. „A szegények, betegek, megalázottak és megszomorítottak írója.”

Erasmus, Rotterdami (Rotterdam, 1469-1536, Basel): Holland teológus, az európai humanizmus egyik legelső képviselője.

Follerau, Raoul (Nevers, 1903-1977, ?): Filozófiát tanult a párizsi Sorbonne-on. „A felebaráti szeretet csavargója.” Életét a szegények, betegek, főként a leprások megsegítésére szentelte.

Frank, Anna (Frankfurt a. Main, 1929-1945, Bergen-Belsen): Zsidó származása miatt szüleivel együtt koncentrációs táborba hurcolták. Amszterdami rejtékhelyükön talált naplóját 56 nyelvre lefordították, majd színpadra és filmre vitték.

Galántai Mária (Budapest, 1945-): Újságíró. Az Új Ember belső munkatársa.

Gárdonyi Géza (Agárd, 1863-1922, Eger): Író, költő. Sz szenvedélyes igazságkereső. Néhány költeménye az Istenre-találás boldog megnyugvását tükrözi.

Gonzága Szent Alajos (Castiglione, 1568-1591, Róma): Jezsuita. A római pestisjárvány idején hősie önfeláldozással ápolta a betegeket. Maga is a járvány áldozata lett. A tanulóifjúság védőszentje.

Husz János (Husinec, 1369-1415, Konstanz): Egyetemi tanár Prágában. Eretnek tanai miatt Zsigmond király Konstanzban máglyahalálra ítélte.

Ijjas Antal (Szentgotthárd, 1906-1980, Budapest): Író, egyháztörténész. A katolikus szellemű történelmi regényírás kiváló mestere. A Vigilia és az Új Ember munkatársa volt.

Illyés Gyula (Récegrespuszta, 1902-1983, Budapest): Költő, drámaíró, műfordító, esszéista. Századunk magyar irodalmának egyik legkiemelkedőbb egyénisége.

Irwin, James (Pittsburg, 1930-): Amerikai űrhajós.

István, Szent (969-1038): A keresztény magyar államiság megalapítója. Épen maradt jobbát Budapesten a róla elnevezett bazilikában őrzik.

János, XXIII. (Sotto il Monte, 1881-1963, Róma): Parasztszülők gyermeke. Eredeti nevén Angelo Giuseppe Roncalli. 1958-tól Szent Péter utóda a katolikus egyház élén. A belső megújulást célzó II. Vatikáni Zsinat elindítója.

János Pál I. (Forno di Canale, 1912-1978, Róma): Eredeti nevén Albino Luciani. Pápasága 33. napján szívszélhűdésben meghalt.

János Pál II. (Wadowice, 1920-): Eredeti nevén Karl Wojtyła. 1978-tól a katolikus egyház feje. Az első lengyel pápa az egyház történetében.

Jávor Pál (Arad, 1902-1959, Budapest): A két háború közti moziközönség egyik legkedveltebb filmszínésze. A Nemzeti Színház tagja volt.

József Attila (Budapest, 1905-1937, Balatonszárszó): Századunk egyik legkiválóbb lírikusa. Élete telve nyomorral, nélkülözéssel, megaláztatással, meg nem értessel.

Juhász Gyula (Szeged, 1883-1937, Szeged): Költő, újságíró. Eredetileg latin-magyar szakos tanár. „Mélységesen magyar és mélyen vallásos szellem, a szenvedő magyar föld és a megváltást váró nép költője.” (Új Idők Lexikona)

Kalkuttai Teréz anyja (Skopje, 1910-): Eredeti nevén Agnes Gonxha Bojaxhio. Indiában élő albán származású missziós nővér. 1979-ben Béke Nobel-díjat kapott.

Kálló Ferenc (Szeged, 1894-1944, Budapest): Tábori esperes, a budapesti II. sz. Helyőrségi Kórház lelkésze. A náci időkben tevékenyen részt vett az üldözöttek mentésében és az ellenállási mozgalomban. Nyilas keretlegények a budakeszi erdőben meggyilkolták.

Kaszap István (Székesfehérvár, 1916-1935, Székesfehérvár): Jezsuita novícius. A testi szenvedések és Isten akaratában való megnyugvásnak hőse. Sírja a székesfehérvári Prohászka-templomnál.

Katona Nándor (Szeged, 1930-): Tiszaszigeti plébános, szentszéki bíró.

Kempis Tamás (Kempten, 1379-1471, Zwolle): Ágostonrendi kanonok. Német misztikus. Híres műve a „Krisztus követése”.

Kipke Tamás (Székesfehérvár, 1952-): Költő, újságíró. Az Új Ember belső munkatársa.

Kolakowski, Leszek (Radom, 1927-): Lengyel filozófus. 1968-ig varsói egyetemi tanár. Azóta Oxfordban tanít.

Korzenszky Richárd (Csorna, 1941-): Bencés szerzetes. A pannonthalmi bencés gimnázium igazgatója.

Koszterszitz József (Újpest, 1879-1970, Kalocsa): Írói álnevéen „Koszter atya”. Ifjúsági író.

Kosztka Szent Szaniszló (Rostkow, 1550-1568, Róma): Jezsuita novícius. Lengyelország patrónusa, a tanulóifjúság védőszentje. (Rokona a festő, Csontváry Kosztka Tivadar.)

Krassói Ferenc (Budapest, 1912-1981, Pécs): Magyar-olasz-francia szakos tanár.

Küng, Hans (Sursee, 1928-): Svájci származású teológus. A fundamentális teológia professzora volt. Részt vett a II. Vatikáni Zsinat munkájában.

Langbehn, Julius (Hadersleben, 1851-1907, Rosenheim): Író, kultúrkritikus. Konvertita.

Lantos Kiss Antal (Nagytétény, 1900-1973, Sopron): Püspöki tanácsos. Ifjúsági író.

Lippert, Peter (Altenricht, 1879-1936, Locarno): Jezsuita. Teológus, író. A „Stimmen der Zeit” c. nyugatnémet katolikus folyóirat munkatársa volt.

Loyolai Szent Ignác (Loyola, 1491-1556, Róma): A Jézus Társasága (jezsuiták) megalapítója. Lelkigyakorlati ma is mintául szolgálnak. Jelmondata: Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

Lukács György (Budapest, 1885-1971, Budapest): Marxista filozófus, irodalomtudós. A magyar munkásmozgalom kimagasló személyisége.

Lukács László (Budapest, 1936-): Piarista szerzetes. A Vigilia c. katolikus havi folyóirat főszerkesztője.

Luther Márton (Eisleben, 1483-1546, Eisleben): Hit-újító, a német protestantizmus elindítója. Eredetileg ágoston-rendi szerzetes. A wittenbergi egyetem tanára volt. A katolikus egyházon belül tapasztalt visszasságok csalódással töltik el, ezért az egyházat meg akarta reformálni. A pápa őt és követőit kiközösítette.

Magyar Ferenc (Ipolygalsa, 1916-): Író. Az Új Ember c. katolikus hetilap felelős szerkesztője. A magyar püspöki kar sajtóirodájának vezetője.

Márton Áron (Csíkszentdomonkos, 1896-1980, Gyulafehérvár): 1939-től volt Erdély püspöke. Az erdélyi magyarság hősie vezéralakja, a bátor keresztény helytállás példaképe, székely híveitől rajongva szeretett főpap.

Mauriac, François (Bordeaux, 1885-1970, Párizs): Francia katolikus regényíró, publicista, politikus. A háború alatt részt vett az ellenállásban. Több műve magyarul is megjelent. 1952-ben Nobel-díjat kapott.

Mécs László (Hernádszentiván, 1895-1978, Pannonhalma): Premontrei szerzetes. A két háború közti magyar katolikus értelmiség egyik legnépszerűbb költője.

Mensáros László (Budapest, 1926-): Színművész.

Merton, Thomas (Prades, 1915-1968, Bangkok): Trappista szerzetes. Amerikai katolikus író. Művei közül több magyarul is megjelent.

Mócsy Imre (Kalocsa, 1907-1980, Budapest): Teológiai tanár, egyházi író, a magyarországi jezsuita rend kiemelt alakja. Válogatott lelkiismereti írásait a Szent István Társulat adta ki Nyitott szívvel címen. Bibliai tárgyú írásai jórészt kiadatlanok.

Móra Ferenc (Kiskunfélegyháza, 1879-1934, Szeged): Író. Az alföldi parasztság sorsának hű ábrázolója. Írásait mély humanizmus és emberszeretet jellemzi.

Nyíri Tamás (Igal, 1920-): Teológus. A budapesti Pázmány Péter Hittudományi Akadémia filozófia professzora. A Magyar Tudományos Akadémia tagja.

Ölbey Irén (Döge, 1902-1987, Döge): Író, költő, műfordító, eredetileg tanítónő. Több katolikus lap munkatársa volt.

Pál, VI. pápa (Concesio-Brescia, 1897-1978, Róma): Eredeti nevén Giovanni Battista Montini. 1963-tól pápa. A II. Vatikáni Zsinatot ő fejezte be 1965-ben.

Pázmány Péter (Nagyvárad, 1570-1637, Pozsony): Bíboros, esztergomi érsek. 17 éves korától a Jézus Társasága tagja. A magyar katolikus megújulás legtevékenyebb, leghatalmasabb alakja. Kitűnő szónok, politikus, író. A magyar prózai nyelv egyik megteremtője.

Pereira, Alfonso (Hamburg, 1917-): Jezsuita. A „Rabboni”-t németre fordította és „Jugend vor Gott” címmel kiadta. Újabb nagysikerű imakönyve a „Jugend mit Gott”.

Petőfi Sándor (Kiskőrös, 1823-1849): A szabadságharc költője, a XIX. sz. legnagyobb magyar forradalmi lírikusa. A segesvári csatában halt hősi halált. Verseit a világ számos nyelvére lefordították.

Pius, XII. pápa (Róma, 1876-1958, Castel Gandolfo): Eredeti nevén Eugenio Pacelli. 1939-től pápa. 1938-ban pápai megbízott követként ő képviselte a budapesti eucharisztikus világkongresszuson a Szentszéket. 1944-ben fölemelte szavát a magyarországi fajüldözés ellen.

Pro, Miguel (Guadalupe, 1891-1927, Mexiko City): Jezsuita. A mexikói keresztényüldözés alatt megölték.

Prohászka Ottokár (Nyitra, 1858-1927, Budapest): Székesfehérvári püspök, lelki vezető, író, kiváló szónok. „Magyarország apostola és tanítója” (sírfömlirata). Lelki gyakorlatával, könyveivel a vallásos élet megújításának vezéregyénisége. Sírja fölé Székesfehérvárott templomot emeltek.

Pusztá Katona Sándor (Görgeteg, 1911-1983, Leányfalu): Író, költő, esztéta, római katolikus lelkész. Az 1940-es évekig a Magyar Rádió munkatársa volt.

Quoist, Michael (Le Havre, 1921-): Munkásból lett pappá. Ifjúsági lelkipásztor. Legismertebb magyarul is megjelent művei az Így élni jó, Itt vagyok, Uram, Krisztus él, Dani naplója.

Rahner, Karl (Freiburg i. Breisgau, 1904-1984, Innsbruck): Jezsuita teológus. A müncheni és innsbrucki egyetemen a dogmatika professzora volt. Részt vett a II. Vatikáni Zsinat munkájában is. Műveiből többek között „A hit alapjai” c. könyve jelent meg magyarul.

Rákóczi Ferenc II. (Borsi, 1676-1735, Rodostó): Erdélyi fejedelem. A később nevére elnevezett szabadságharc vezére. Hamvait 1906-ban a kassai dómban helyezték el.

Róbert László (Pécs, 1926-): Újságíró, tv-riporter.

Rónay György (Budapest, 1913-1978, Budapest): Költő, író, műfordító, esszéista. 1969-től a Vigilia c. katolikus havi folyóirat felelős szerkesztője volt.

Saint-Exupéry, Antoine de (Lyon, 1906-1944 ?): Francia pilóta. Író. „A kis herceg” szerzője.

Salkaházi Sára (Kassa, 1899-1944, Budapest): Tanítónő, könyvkötőmunkás, publicista, novellairó. 1929-ben belépett a Szociális Testvérek Társaságába. Az üldözöttek rejtegetése miatt nyilas keretlegények elhurcolták és a Duna-parton megölték.

Schneider, Reinhold (Baden-Baden, 1903-1958, Freiburg i. Breisgau): Költő, regényíró, elbeszélő, drámaíró, esszéista, történész, kulturfilozófus. Konvertita. A katolikus szellemi ellenállás vezéralakja a hitleri Németországban.

Schütz Antal (Kistószeg, 1880-1953, Budapest): Piarista szerzetes. Filozófus, a dogmatika tanára a Pázmány Péter Tudományegyetemen. Megteremtette a magyar teológiai szakirodalom modern nyelvezetét.

Sík Sándor (Budapest, 1889-1963, Budapest): Pia-rista rendfőnök. Költő, műfordító, irodalomtörténész. 1946-tól a Vigilia felelős szerkesztője volt. A XX. századi magyar vallásos líra egyik megteremtője.

Sonnenschein, Carl (Düsseldorf, 1876-1929, Berlin): Kitűnő szónok, újságíró, szervező. „Berlin apostola”.

Sorge, Reinhard Johannes (Berlin-Rixdorf, 1892-1916, Albaincourt): Költő, expresszionista drámaíró. Konvertita. Harctéren esett el.

Suenens, Leo Jozef (Ixelles, 1904-): Belga teológus. 1962-től bíboros, Brüsszel volt érseke.

Sulyok Elemér (Mátészalka, 1941-): Bencés szerzetes, teológus. A pannonhalmi Szent Gellért Hittudományi Főiskola igazgatója.

Szalézi Szent Ferenc (Sales, 1567-1622, Lyon): Genfi püspök. Író, teológus, lelkivezető, kitűnő szónok.

Szemlér Ferenc (Székelyudvarhely, 1906-1978, Bukarest): Költő, író, műfordító. Több erdélyi folyóirat munkatársa volt.

Szennay András (Budapest, 1921-): Bencés szerzetes. A budapesti Pázmány Péter Hittudományi Akadémia volt professzora, a Teológia c. folyóirat főszerkesztője. 1973-tól pannonhalmi főapát.

Szent-Györgyi Albert (Budapest, 1893-1986, Woods Hole, Massachusetts): Orvos, kémikus, egyetemi tanár. 1937-ben Nobel-díjat kapott. 1947-től különböző amerikai egyetemeken tanított.

Tiefenthaler József (Lakompak, 1884-1951, Esztergom): 1915-től a bécsi Pázmáneum spirituálisa, 1926-tól a budai Szent Imre Kollégium rektora. 1944-ben a Gestapo letartóztatta. Börtönélményeit „Sötét napok” c. könyvében örökítette meg.

Tóth Árpád (Arad, 1886-1928, Budapest): Költő, műfordító. Rövid életében sokat nélkülözött, betegeskedett. Az impresszionista költészet legjelentősebb százeleji képviselője a magyar költészetben.

Tóth Sándor (Szolnok, 1939-): Újságíró, az Új Ember belső munkatársa.

Tóth Tihamér (Szolnok, 1889-1939, Budapest): Egyetemi tanár, veszprémi püspök. „Levelek diákjaimhoz” c. könyvsorozatán nevelkedett a két világháború közti Magyarország értelmiségi ifjúsága.

Tölgyes Géza (Dombóvár, 1956-): Betanított munkás. Versei a Kisalföld c. lapban jelennek meg. Cigánysorból emelkedett költővé.

Váci Mihály (Nyíregyháza, 1924-1970, Hanoi): Költő, műfordító, publicista. Eredetileg tanító.

Varga Borbála (Szécsény, 1932-): Körzeti ápolónő Komlón.

Várszegi Asztrik (Sopron, 1946-): Bencés szerzetes. Perjel, novíciusmester a pannonthalmi főapátságban.

Vasadi Péter (Budapest, 1926-): Költő, újságíró. Az Új Ember belső munkatársa.

Viz László (Budapest, 1928-): Közgazdász, író, fordító. Az Ecclesia Kiadó ügyvezető igazgatója. Legnagyobb sikerű könyve „A torinói halotti lepel”.

Waigand József (Budapest, 1912-): Missziológus, egyetemi magántanár a budapesti Pázmány Péter Hittudományi Akadémián.

Nagy feladatokra készen

**„Legyetek hát tökéletesek,
amint mennyei Atyátok tökéletes!”**

(Mt 5, 48)

Nem elég a célt látni;
járható útja kell!
Nem elég az útra lelni,
az úton menni kell!
Egyedül is! Elsőnek,
elől indulni el!
Nem elég elindulni,
de mást is hívni kell!
S csak az hívjon magával,
aki vezetni mer!

Váci Mihály

Ha igazán Krisztus tanítványa akarsz lenni, nem elégedhetsz meg azzal, hogy te magad kegyelmi életet élsz, hogy az egyházhoz tartozol, misére jársz és tiszteled a szent Szület.

Elő kell készülnöd nagy feladatok teljesítésére.

Arra születted, hogy a teremtés művén tovább munkálkodj. Ne feledd, hogy erre kaptad Istentől a talentumokat. Minden erődöt arra összpontosítsd, hogy az embereket boldoggá tedd mind a jelen, mind a túlvilági életben. Nincs ennél szebb életprogram.

Mindamellett mégis az legyen a legfontosabb számodra, hogy Isten elgondolásait elsősorban önmagadban vidd diadalra. Senki sem született tökéletes emberként. Azért mindenkinek keményen meg kell küzdenie.

Teljes kibontakozás

Krisztus egész embert kíván. Nemcsak a lelkedet, hanem testedet, érzéseidet, értelmedet, akaratodat és szívedet is magáénak akarja.

Munkádnak minden mozzanata, tanulmányaidnak, a sportnak, a játéknak, olvasmányaidnak, a zenének, a barátkozásnak, jöttödnek-mentednek minden pillanata fonódjék Krisztusba.

Minden nemes kívánságodra, tervedre, eszmédre igényt tart az Üdvözítő. Nem azért, hogy megghiúsítsa, hanem, hogy megvalósításukban segítséget nyújtson.

Hogy venné el Krisztus azt, amit az Atyától kaptál? Isten nem ajándékozott volna meg erővel, képességekkel, ha azok csupán a hasznavehetetlen eszközök halmozát jelentenék számodra.

Krisztus azért jött, hogy életed legyen, és az teljes legyen. Azt akarja, hogy kibontakoztass minden jót, ami benned van.

Azt akarja, hogy légy életvidám és tudj lelkesedni.

Növeld, fejleszd a benned levő adottságokat! Légy tökéletes, miként mennyei Atyád tökéletes!

Tökéletes harmóniában

A benned bontakozó erőket harmonikusan kell kifejlesztened: összhangban egymással. Mindent a maga idején, a maga helyén. A lélek föltétlen uralkodjék a test és az érzékek fölött. Képességeidet maradék nélkül állítsd nemes cél szolgálatába!

Hassa át egész életedet Isten kegyelme!

Ne félj az áldozatoktól!

Ez a harmónia azonban nem alakítható ki áldozatok nélkül.

Amint a szobrász vésőt fog, s a márványt megfaragja, hogy az alaktalan tömegből egy arc vonásait varázsolja elő, úgy kell feláldoznod neked is bizonyos hajlamokat és vágyakat, hogy művész módjára kiformáld magadból azt az embereszményt, amelyet Isten képzelt el rólad akkor, amikor megteremtett.

Néha olyasmiről kell lemondanod, ami magában véve nem rossz ugyan, magasabb szempontokat tekintve azonban akadályt jelent számodra.

Így kell esetleg lemondanod egy izgalmasnak ígérkező sportrendezvényről, hogy ezáltal munkádban jobban előrejuthass.

Vagy lemondanod egy olyan pályáról, amelyre szintén kedvet és hajlamot érzel, hogy magadat egészen a választott hivatásnak szentelhesd.

Talán le kell mondanod arról az örömről is, hogy valaha családot legyen; hogy így osztatlanul, szabadon szerethesd az Istent, és szolgálhasd az emberiség nagy családját.

Mégse azt nézd csupán, amit feláldozol, hanem a szent cél lebegjen szüntelen előtted, amelyet Isten segítségével el akarsz érni.

Krisztus harmincéves koráig csendben készült nagy feladatára. Őt válaszd példaképül! Légy az emberek között magatartásoddal Krisztus követője, aki a legszentebb, legnemesebb célok szolgálatára és megvalósítására készül!

Keresztvetés

Kezem gyakran emelkedik keresztvetésre, s mégis ritkán gondolok annak igazi, mély értelmére.

Nem fogtam föl eléggé, hogy ez a jel nem negatív, de pozitív előjele, sőt többlete minden szándékomnak, minden törekvésemnek s eredményemnek.

Uram, ez a jel nem tesz kevesebbé, s azzal sem veszek semmit, ha a te tanítványod vagyok, ha téged követlek.

Ellenkezőleg: minden emberi törekvésemhez végtelen nagy értéket kapcsolok a keresztvetéssel: megváltásod művét, kegyelmedet.

E jelben, úgy látszik, mintha átlépném önmagam szűk korlátait, s magam fölé emelkednék.

Hosszanti szárát homlokomtól mellemig rajzolom ki: ez a függőleges az eget köti össze a földdel.

A kereszt vízszintes szárát két vállam érintésével jelzem: két karja messzire kitárul, s magához akarja ölelni az egész világot.

Uram, milyen nagyszerű szimbóluma ez egész életprogramomnak:

Az egész világot meghódítani — elsősorban önmagam —, hogy minden lélek általad legyen összekötve az Atyával.

Az egész teremtet világot köréd gyűjteni, hogy azt az Atyának följajnlhasd.

Úgy érzem, erősebb leszek, amikor keresztet vetek.
A jövőben nagyobb áhítattal teszem.

Úgy akarom érinteni homlokomat, mellemet, vállamat, hogy gondolataim, vágyaim, tetteim egészen neked legyenek szentelve...

Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ámen.

Felajánlás

Jézusom, te hívsz engem nagy szolgálatodra. Minden nemeset, ami még rejtve él bennem, egész szívemmel szabad igenelnem, szeretnem és előmozdítanom. Te akartad ezt így.

Legyenek ezek az erők kegyelmedtől átjárva s embertársaim szolgálatába állítva.

Testi ügyességem párosuljon a lélek tisztaságával, izomerőm a szív nagylelkűségével!

Önfegyelmem vállalkozó szellemmel, istenszeretetem felebaráti szellemmel párosuljon.

Ha téged követlek, egy percig sem kell arra gondolnom, hogy lemondjak fiatalságom kibontakoztatásáról.

Uram, köszönöm, hogy fiatal vagyok és neked szolgálhatok!

Ezért akarok neked följajánlani mindent, amim van, és semmit sem kívánok megtartani magamnak:

Kezem, szemem, testem, szívem, fantáziám, értelmem és akaratom: legyen mind a tiéd, rendelkez vele teljesen!

Segíts, hogy olyan eszközzé alakítsam magamat, amely a te kezedben az emberek javát szolgálja!

Felajánlás a Szűzanyának

Szűzanyám, aki csendben, elvonultan éltél, s mégis szüntelen úton voltál Isten felé; aki készségesen átadtad

magad Isten akaratának az angyali üzenet napján —, elszakadtál mindentől, s egyedül Istennek szentelted magad: segítettél Erzsébetnek... megláttad a kánai jegyespár zavarát,... a keresztlábánál szorongó szívvel vártad szent Fiad szavait...

Kérlek téged, add, hogy megvessek magamban minden kényelemszeretetet, önelégültséget!

Te énekelted hálaénekedben: Isten az éhezőket betölti minden jóval, de üres kézzel bocsátja el a gazdagokat.

Őrizd meg szívemnek Isten iránti szomszédját, hogy semmi se olthassa el ezen a világon!

Adj számomra olyan lelkiületet, amely mindig kész, hogy önmagát feledve másoknak szívesen szolgáljon!

Engedd, hogy megvalósíthassam életed példáját: Istennek és az embereknek szolgája lehessek!

Tested

Testedet Isten arra teremtett, hogy szolgáljon neked. Készítsd elő tehát feladatára; legyen erős, egészséges, szívós, ügyes és alkalmazkodjék akaratodhoz! Sarkalld a legnagyobb teljesítményre, szorítsd szigorú fegyelemre:

Reggel pontosan, gyorsan kelj föl, és tornázz néhány percet!

Ne lustálkodj, hanem mosdjal meg alaposan. (Kerüld mind az elhanyagolt külsőt, mind a különbségeket a hajviseletben, kézápolásban, ruházkodásban!...)

Táplálkozásod legyen egészséges, egyszerű és kielégítő. (Kerülj minden nyalánkságot! Tartsd meg az étkezés illemszabályait, s légy figyelmes, ha valami hiányzik asztaltársaidnak!)

Viszontagságot, betegséget, általában minden testi fájdalmat panasz nélkül fogadj!

Sportolj! Versenyezz! De légy becsületes ellenfél!

Tartásod legyen egyenes, húzd ki válladat, mélyeket lélegezz, járásod legyen határozott, kerülj minden lanyhaságot!

Ne vond meg magadtól a szükséges alvást, feküdj le idejében.

Dolgozz ügyesen és gyorsan, tarts ki szívósan, azonnal kezdj hozzá munkádhoz, és teljesen fejezd be!

Testedet és annak minden részét az Isten teremtette. Nincs tehát benne semmi rossz, alsóbbrendű.

Éppen ezért tiszteld testedet, hisz az lelkednek lakelye és az Isten kegyelmének temploma!

Őrizd meg tisztán, ne légy rabszolgája! Ne pocskold el életedet, mint oly sokan mások, akik nem ismernek más örömeket, mint a testi vágyak gyönyöreit!

Tested-lelked megőrzése érdekében rá kell szánnod magadat, hogy fölmérd képességeidet, fölfedezd gondolatvilágod gazdagságát, akaratom erejét és mindenekelőtt Isten jelenlétét szívedben! Nézz a megváltás után kiáltó világra: a szenvedők segítségére szorúlnak! Vedd észre a szolgálatot, amellyel az embereken segíthetsz; a lángot amelyet továbbvihetsz!

Ha a szenvedély már elhatalmasodott volna rajtad, igyekezz a gyeplőt visszaszerezni! Imádság, gyónás, lelki beszélgetés, a megengedett örömeiben való önmegtagadás sokat segítenek ebben!

Mindenesetre: őrizd meg szabadságodat, illetőleg szerezd azt okvetlen vissza!

Úgy rendezd életviteledet, hogy mindent, ami a testedet illeti — a felkelést, étkezést, játékot stb. — nemes szándékok irányítsák!

A test fölajánlása

Uram, azért ajándékoztál nekem testet, hogy szolgáljon földi pályámon, teljesítse a feladatokat, amelyeket az örökkévalóság elnyeréséért kell végeznem.

A keresztség által lelkemmel együtt testemet is megszentelted. Ma újból felajánlom neked ezt a testet, s szolgálatodba állítom.

Segíts, hogy uralkodni tudjak rajta! Legyen mindig engedelmes eszköze lelkemnek, s ne féktelen zsarnok!

Tedd rugalmassá mind a munka, mind a pihenés számára; fogékonnyá a kegyelem befogadására, az emberek önzetlen szolgálatára!

Kerülni akarok minden ártalmas dolgot: mértéktelenséget az étkezésben, a lustaságot és a fajtalanságot.

Időnként meg akarok vonni magamtól olyat is, ami különben megengedett, csak hogy testemet akaratom uralma alá hajtsam.

Erősíts szent tested gyakori vétele által a szentáldozásban, és őrizz meg testben-lélekben tisztán!

S hogy testem valóban a tied legyen, megjelölöm a kereszts jelével:

az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ámen.

Az emberek szépségéről

Istenem, elámulok, amikor látom, milyen szépre teremtetted a világot!

Köszönöm neked, hogy engem is beköltöztetted a káprázatos szépségnek egy darabkájaiba.

Kérlek segíts, hogy ne csak másokért akarjak szép lenni és magamat csinosítani!

Mindenekelőtt neked tessek, aki maga vagy a végtelen Szépség!

Csúnya ember imádsága

Uram, reggel a tükörbe néztem. Megvallom neked, elszomorodtam. Eddig is tudtam, hogy csúnya vagyok, de ma — nem tudom, miért — különösen fáj, hogy ezt meg kell állapítanom magamról.

Ha széparcú embereket láttam, bizony sokszor lázadoztam döntésem ellen, és kutattam, miért kell nekem csúnyának lennem. Különösen akkor öntött el a keserűség, amikor azt láttam, hogy társaságban mindenki a jóképű emberekhez vonzódik. Azokkal akar együtt lenni, azokkal szórakozik. Ha velem szóba állnak is, azonnal faképnél hagynak, ha föltűnik egy nálam rokonszenvesebb valaki.

Mondd, Uram, mit akartál, amikor ilyen csúnyának alkottál engem?

Azt bizonyára nem, hogy irigykedjem másokra. Add, hogy legalábbis én ne a szép arc vagy a jó alak szerint értékeljem az embereket. Adj komoly igyekezetet,

hogy mindig az egész embert nézzem, és adj szemet, amely a szép arc mögött éppen úgy, mint a csúnya mögött a lelket keresi.

Segíts, hogy ne kerekedjék fölül bennem a kisebbrendűség érzése. Ne tartsam magamat kevesebbnek, mint azokat, akik a közfelfogás szerint szépek. Segíts, hogy legyőzzek minden gátlásosságot, és bátran menjek az emberek közé. S merjem önmagam adni nekik.

Tudom, Uram, hogy nekem is vannak értékeim, hiszen te nem vagy igazságtalan senkivel szemben sem. Ha egyik oldalon elvettél valamit, akkor azt a másik oldalon bőkezűen visszaadtad. Add, hogy észrevegyem, mivel kárpótoltál engem a testi szépség hiánya miatt, és azt az adottságomat okosan és jól kifejlesszem.

Segíts, hogy kesergés és érzékenykedés helyett komolyan törekedjek arra, hogy lelkem szépsége és finomsága ragyogjon a szememben, kiverődjék csúnya arcomon, és megszépítse azt.

Légy velem, hogy jósággal pótoljam azt, ami szépségemből hiányzik, és így kiegyensúlyozott, boldog ember legyek, aki másokat is boldogítani tud. Ámen.

Katona Nándor

Játék előtt

Ébresszen föl bennünk új erőket ez a játék, Uram, hogy utána friss kedvvel lássunk mindennapi munkánkhoz!

Add, hogy mindegyikünk úgy játsszék, ahogy csak tud, s ahogy szeretne; s hogy egy percre se tévesszük szem elől a játékszabályokat!

Segíts, hogy minden helyzetben megőrizzük az igazi csapatszellemet, amelyet ez a játék még szorosabbá kell, hogy kovácsoljon!

Vagy rövid, egyéni megfogalmazásban:

Neked ajánlom, Uram, ezt a játékot! A te kegyelmed segítségével akarom elérni, hogy mindenki meg legyen elégedve velem.

Sportolás előtt

Istenem, apostolod, Szent Pál írja: Nem tudjátok, hogy testetek Isten temploma, és Isten szent Leke bennetek lakik? Ezért dicsőítsétek meg az Istent testetekben!

Tudom, ez a te tanításod. Örömet követem, s tisztelettel veszek körül testemben.

Úgy lakjál benne, mint aranyos kehelyben!

Amikor a sportban edzem, fejlesztem testemet, eleven templomot építek számodra. Segíts ebben, tégy erőssé, kitartóvá! Ámen.

Tisztaságért

Szűzanyám, néha úgy érzem, nagy belső nyugtalanság bolygatja meg szívemet. Vannak dolgok, amelyeket látva és hallva meghökkenek, bizonytalanná válok.

Lelkem legmélyén elkeseredett harc dúl a bűn csábítása és akaratom között, hogy Isten kegyelmében maradhassak.

Tisztaságos Anya, emlékeztess ilyenkor arra, hogy a tisztaság az önfegyelemnek, mértékletességnek erénye, és nem iga, melynek súlya alatt görnyed az ember, hanem szárny, amely tisztultabb magasságokba emel!

Ne törd, hogy átengedjem magam a kísértésnek, s ezzel egészségemnek, szellemem és akaratom fejlődésének kárt okozzak, szent Fiadat pedig megbántsam!

Csöndesítsd le háborgó szívemet, vidámitsd föl, töltsd el Jézus Krisztus iránti mély szeretettel, hogy őt a világ minden öröménél többre becsüljem!

Leány imádsága a tisztaságért

Uram, Jézusom! A tied vagyok — a te képmásodra teremtvé. Lelkemen a te eltörölhetetlen kegyelmi jegyed hordozom.

Ezt véste szívem mélyébe és homlokomra a keresztség és a bérmlás szentsége is.

Testet készítettél nekem, nemes feladatot lelkem számára.

Te adtad neki az erőt és képességet, hogy virágozzék, érlelődjék.

Most sokat kell megőriznem, hogy egyszer sokat ajándékozhassak. Add meg kegyelmedet a teljes kibontakozáshoz anélkül, hogy szívemet megsebezzen, megbolygassam.

Tudom, Uram, hogy ezért sokat kell fáradnom, de minden szépet, nemeset csak nehéz, súlyos harc árán lehet megszerezni!

Nélküled semmit sem bírok, veled mindent. A csábítás, kísértés mindig a nyomomban van, ezért kérlek: jöjj, segíts kegyelmeddel, hogy ebben a küzdelemben mindig győzni tudjak!

Legyek szabad!

Szűzanyám, te tudod, milyen nehéz a bilincseket viselnem. Most érzem csak, mennyire fáj, hogy elpazaroltam ifjúságom szép éveit, amikor tiszta tekintettel nézhettem volna a világba és önmagamba! Mennyire megbűnhődtem könnyelműségemért! Mennyire igazuk volt azoknak, akik óvni akartak a bűn hatalmától!

Hozzád jövök, legtisztább Szűzanya, végy engem karjaidba, fogadd el megbolygatott testemet, zavart fantáziámat, szomorú szívemet, akaratom gyengeségét!

Add meg, kérlek, hogy újra tiszteljem testemet és a benne rejlő erőket, amelyeket rámbizott az Isten. Erő-

sítsd meg akaratomat! Szélesítsd látókörömet! Vegyem észre környezetemben a szükségét és feladatokat, hogy segíthessek! Mutass rá a jóra, amelyet tennem kell!

Bukásom előtt minden a gyönyörre csábított, utána azonban csak az üresség maradt és keserű kiábrándulás...

Lehettem valaha boldog, amikor nem a kegyelem álapotában éltem?

Mária, Szentséges Anyám, kérlek, add vissza nekem ifjúságom tisztaságát, békéjét és fiatal éveim örömeit! Add, hogy Üdvözítőm barátságát a világon mindennél többre értékeljem!

*

Ki farag bennünket egészre,
ha nincs kemény vésőnk, hogy magunkat vésne,
ha nincs kalapácsunk, szüntelenül dúló,
legfájóbb mélyünkbe belefúró fúró?

Szenvedésre lettünk mi.

Szenvedni annyi, mint diadalt aratni:
Óh hány éles vasnak kell még rajtunk faragni,
míg méltók nem leszünk, hogy az Ég királya
beállítson majdan szobros csarnokába.

Krisztus Urunk segíts meg!

Babits Mihály

*

Érzékszerveid

Érzékszerveid is segítenek abban, hogy feladataidat teljesíthesd! De mégis korlátozottak és gyakran szeszélyesek. Nem szívesen engedelmeskednek. Futnak minden gyerekség után, ami az újtukba kerül. Válogatás nélkül bűvkörébe kerülnek sok mindennek, amit éppen meglátanak, meghallanak vagy kezük ügyébe kerül. Ha pedig nem vigyázol, sok limlomot összehordanak, amelytől nem tudsz aztán szabadulni, s így lelki előrehaladásod útját állja.

Ezért kell őket jó alaposan ellenőrizni. Különösen tekintetedet. Olykor tagadj meg tőle némely megengedett kíváncsiságot is, hogy megmutasd: te vagy az úr a háznál!

Fékezd meg fantáziádat, amely sokszor a legkisebb érzéki benyomásra is könnyen fellángol, és megzavarja lelki életed egyensúlyát! Ne csodálkozz szeszélyein, rendezetlen, furcsa képein, amelyeket eléd varázsol! Ha csapongásait, tévelygéseit fölismered, vezesd vissza a helyes útra úgy, mint azt a gyermeket, akit óvunk a tűz közelségétől, s ezért gyufa helyett képeskönyvet adunk a kezébe!...

Érzékszerveid segítségével ismered és szereted meg a természetet.

Tekints vidám szívvel a zúgó erdőre, a hullámzó búzatengerre! Hallgasd értő lélekkel a hegyi patak csobogását, a madarak énekét! Érezd meg az erdők, mezők illatát; érintsd meg a nyíló rózsát, a szélben ringó kalászatokat!

Élesítsd érzékeidet megfigyelésekkel, melyeknek eredményei életed későbbi folyamán nagy hasznodra válnak!

Szeresd a liturgiát!

A liturgia minden érzékszervedet leköti. Istenhez emel, lelked legmélyéhez szól.

Engedd, hogy magával ragadjon az orgonaszó, a liturgikus színek, a gyertyák lobogó lángja, a virágok, az egész szertartás...

Isten szép világában

Atyám, te teremtetted a világot, mely segít, hogy megismerjelek, és mind jobban megszeresselek.

Minden fénysugár, minden virág, minden új pillanat a jövőbe egy néma parancs, amely a hozzád vezető meredek ösvényre szólít.

A harmatos reggel, a hajnali kakasszó, a susogó szellő, a lágy, puha kenyér az asztalon — a te jóságodról beszél.

Sajnos, lelkem nem eléggé figyelmes arra, hogy téged megtaláljon minden dologban, amely körülvesz engem.

Adj ezért fiatalos, éber, rajongani tudó lelkiületet, amely sohasem fárad bele a természet csodálatos énekének hallgatásába!

Segíts rábukkanni színekben, hangokban gazdag isteni elgondolásaidra, mint ahogy az olvasó megismeri a betűk és szavak mögött az író gondolatát!

Váljék a természet számomra csodálatos templom-má, amely minden egyes részletében a te dicsőségedet hirdeti!

Érzékszerveink felajánlása

Néha nem tudom, mit is kérjek, pedig olyan sok megköszönni valóm volna.

Vannak például emberek, akiknek minden óhajuk, vágyuk ebben az egyetlen sóhajban merül ki: Uram, add, hogy lássak! Uram, add, hogy halljak!...

És én, Uram, én látok,... hallok,... beszélek... Mégis milyen ritkán jut eszembe, hogy ezekért köszönetet mondjak.

Meg akarom mindezt köszönni. Különösen szemem világát, hogy láthatom a fényt, a színeket — és édesanyám arcát.

Köszönöm a nyelvet, amelynek segítségével kifejezhetem gondolataimat, kívánságaimat!

Köszönöm, hogy érzem az illatokat, és megtapint-hatom a világ tárgyait!

Te ajándékoztad mindezt nekem, s most felajánlom őket neked:

Érzékszerveimet, amelyeket csak a te akaratod szerint akarok használni. Csak azt akarom látni, hallani, ami jobbá, nemesebbé, gazdagabbá tesz.

Ajkam csak az igazságra nyíljék, minden beszédem örömet szerezzen!

Mértéktelenséget, puhány érzékiséget nem tűrök meg magamban!

Minden érzékszervemet finomítani, tökéletesíteni akarom, hogy téged mindjobban szolgálhassalak.

Imádság a mindenütt jelenvaló Istenhez

Add meg Uram, hogy minden történésben fölfedezhesselek téged!

Add meg azt a finom megérzést, amely alázatossá teszi az embert a teremtett dolgok iránt; azt az érzékeny felfogóképességet, amellyel kiolvashatom a dolgokból a csendes üzenetedet!

Mert te, Örök Ige, emberré lettél, és éppen ezért nem akkor jutok hozzád közelebb, ha eltávolodom az emberi dolgoktól, hanem ha mindinkább ember vagyok — a te elgondolásod szerint.

Mint keresztény szeretnék veled együtt imádkozva végigvonulni az egész teremtesen, amely az utolsó por-

szemig a te alkotásod. Téged talállak benne mindenütt, mindenben! Nem nehéz megtudni, hol vagy, de csaknem lehetetlen megmondani, hol nem vagy.

Önmagunk elviseléséért

Istenem, segíts, hogy soha ne lázadozzam azért, mert testileg nem olyan vagyok, amilyennek én szeretném. Hogy alakom nem olyan szerencsés, arcvonásaim nem olyan harmonikusak, mint másoké.

Segíts, hogy természeti adottságaimat el tudjam fogadni olyanoknak, amilyenek, s ne tegyek állandó összehasonlításokat, hogy másoknak mennyivel könnyebb a dolguk. Hiszen nem tudhatom, hogy ők nem küszködnek-e sokkal többet indulataikkal és szenvedélyeikkel, mint én.

Segíts, hogy ne zúgolódjam szellemi képességeim mértéke miatt se. Ne fájjon nekem, ha másokat élesebb értelemmel áldottál meg, mint engem. S ha valaki szellemességét csillogtatja, soha ne akarjam elhomályosítani ragyogását.

Egyébként is te öröktől fogva láttad, amit én nem láthatok, hogy ha egy kicsit is szebb lennék, az talán vesztetre szolgálna; ha természetem csak valamivel is szerencsésebb lenne, akkor esetleg föladnám az önmagammal folytatott harcot, és lejjebb csúsznék, mint ahol most állok; s ha némileg is több szellemi képességet jutattál volna nekem, könnyen elsodorhatna a kevélység.

Add, hogy megértsem: a meg nem kapott talentumokkal nem kell elszámolnom. De amit adtál, azt kamatostul várod vissza tőlem is és másoktól is. S a számadás nem lesz könnyű senkinek, de különösen nem a szépeknek, a szerencsés adottságúaknak és a kiváló értelmi képességűeknek.

Nagyon könyörgök, Istenem, azért a kegyelemért, hogy soha egy pillanatra se legyek irigy azokra, akik akár

testi vonatkozásban, akár szellemi téren, akár lelkiekben többek és különbe, mint én vagyok. Sőt, inkább készségesen ismerjem el bennük ajándékaidat. Add, hogy neki-keseredés nélkül tudomásul vegyem a valóságot még akkor is, ha az számomra az első pillanatban talán leverő.

Add, hogy megbékéljek önmagammal. Ha néha-néha keserű szájjal vagyok kénytelen megállapítani magam semmiségét, ha itt-ott túlzottan hajlom a pesszimizmusra, Istenem, adj világosságot, hogy meglássam: ez nem alázatosság, hanem kevélység. Hiszen csak az olyan önkritikának és önismeretnek van értéke, amely arra vezet, hogy ne bízzam önmagamban, de annál jobban bízzam benned (Szent Ágoston). Ha csüggedés vagy kétségbeesés a következménye, akkor túlzott önértékelést takar, amitől szabadíts meg engem.

S végül támogatásodat kérem, hogy abból, ami most vagyok, komoly igyekezettel és elszánt lendülettel kihozzam azt, ami adottságaimmal és körülményeim közt lehetek. Mert azt tudom, hogy te tőlem is vársz valami olyat, amit csak én tudok megvalósítani, senki más. Kegyelmeddel akarom is ezt teljes egészében. Add áldásodat igyekezetemre, Uram, Istenem. Ámen.

Katona Nándor

*

Cigánygyermek imája

Mennyei Atyám!

Én csak egy kis cigánygyerek vagyok

Apámat, anyámat lenézik a többiek.

Nekem is ez lesz a sorsom?

Az osztályban elhúzódnak tőlem.

Ha valami eltűnik, elvész, a tekintetek rámszegeződnek.

Mindenki engem gyanúsít.

Az osztályban pontos hierarchia van.
Én a legalul vagyok.
A legutolsó padban ülök.
Nem akar mellém ülni senki.
Az udvarban nem játszanak velem.
Senki sem választ engem párjának.
Istenem! Ha téged Atyámnak szólíthatlak,
akkor ők a testvéreim...
Ha sorba kell állnunk, én legutolsónak maradok.
Egyedül.
Mert páratlan az osztálylétszám.
És nem beszélgethetek senkivel.
Nekem kelletlenül válaszolnak.
Már nem is kérdezek. Inkább csak hallgatok magamnak.
Kérdéseimre magam válaszolok.
A másik osztályban is van egy cigánygyerek.
A többiek előtt nem szívesen találkozunk,
nem szívesen beszélgetünk egymással.
Ilyenkor kicsúfolnak bennünket.
Csak hazafelé, amikor már üres az utca,
olyankor egymás mellett megyünk szótlanul.
Ugyanazt akarjuk egymásnak elmondani.
Mégis hallgatunk.
Egymás előtt is szégyelljük magunkat.
Azt, hogy cigányok vagyunk.
Anyánk is szégyelli...

Mindenható Isten!

Te akartad, hogy cigányok is legyenek a világon, és azt
is, hogy én cigánynak szülessek. Le sem tagadhatom.
Látják rajtam. Bélyegként viseljem?
Ne engedd, Uram, hogy gyökeret verjen bennem a ki-
sebbrendűségi érzés!
Ne engedj szolgalelkűvé válnom!
Ne engedd elhatalmasodni rajtam a keserűséget,
az emberek iránti gyűlöletet!

Akkor se, ha elutasítanak,
és még a segítséget sem fogadják el tőlem.
Uram, te minket, cigányokat hátrább állítottál a pályán,
amikor felsorakoztattál bennünket
az élet nagy versenyfutására.
Ezért elkeseredtünk.
De azt is láthatjuk, miként rohannak vesztükbe azok,
akik az élvonalból indultak.
Uram, te akartad, hogy én cigánynak szülessek.
Apám megpróbált küzdeni, fölemelkedni.
Anyámmal ritkán váltanak erről szót.
Az én sorsom is ez lesz?
És a többi cigánygyereké is?
Hát sohasem lépünk ki ebből a sorsból?
Hát nem születik végre valaki közülünk, aki élünkre állna?
Aki visszaszerezné becsületünket az emberek előtt?
Aki megmutatná, hogyan vívhatjuk ki tekintélyünket
anélkül, hogy meg kellene tagadnunk
cigány mivoltunkat?
Megvetettek, lenézettek, félreállítottak Istene,
könyörülj rajtunk, segíts minket!
Add, hogy ne sebeinkre figyeljünk, hanem ajándékaidra:
a bennünk lévő értékekre,
melyekkel egész népünket gazdagíthatjuk.
Uram, én hiszek népem fölemelkedésében!

Áldd meg, Uram, s ne hagyd soha magára
tebenned bízó cigány népedet! Ámen.

*

ISTEN OLTÓ—KÉSE

Pénzt, egészséget és sikert
Másoknak, Uram, többet adtál,
Nem kezdek érte mégse pert
És nem mondom, hogy adósom maradtál.

Nem én vagyok az első mostohád;
Bordáim közt próbáid éles kését
Megáldom s mosolygom az ostobák
Dühödt jaját és hiú mellverését.

Tudom és érzem, hogy szeretsz:
Próbáid áldott oltó-kése bennem
Téged szolgál, mert míg szívembe metsz,
Új szépséget teremni sebez engem.

Összeszorítom ajkam, ha nehéz
A kín, mert tudom, tied az én harcom,
És győztes távolokba néz
Könnyekkel szépült, orcád-fényű arcom.

Tóth Árpád

Szíved

Isten szeretetből teremtett téged, s arra hív, hogy a teremtett világnak, a végtelen szeretet művének tökéletesítésében részt vegyél. Ezért adott neked szerető szívet. Isten azt akarja, hogy mélyen érző szív dobogjon benned. Ne engedd, hogy szíved fagyossá, érzéketlenné váljék! Nem élhetsz mindenbe belenyugvó, mindennel elégedett, nemtörődöm életet. Ellenkezőleg: mindinkább tápláld az emberek iránti szeretetedet. Istennek is ezzel szolgálsz a legtöbbet.

De az emberek életében mindennek megvan a maga veszélye; testednek, értelmednek, akaratodnak, mindezekelőtt pedig szívednek. A sötétség erői minden eszközzel megkísérlik, hogy szívedet elhódítsák és tönkretégyék. Ezért éberén őrködj felette, s vigyázz minden rezdülésére!

Imádság igaz szívért

Szűz Mária, szeretetre méltó Anyám, adj nekem szíved szerint való szívet, amely kitart elhatározása mellett, és tántoríthatatlan a hűségben!...

Olyan szívet, amely tele van szeretettel, amelyből sugárzik a jóság, és nem zárkózik el senki elől...

Olyan szívet, amelyet hús és vér éltet úgy, hogy nem válik a hús és vér szolgájává...

Olyan szívet, amely gyorsan felejtí a megbántásokat, és mindig kész a bocsánatra...

Olyan szívet, amely örülni tud a jókedvűekkel, és együttérez a szenvedőkkel...

Szívet, jót, szelidet, amely nem ítél meg senkit, és nem szűnik meg bizakodni...

Olyan szívet, amelyet Krisztus tart ígézetében, s amely elmerül az ő végtelen szeretetében... Ámen.

Az igaz keresztény szívét öröm tölti el, ha akár a környezetében, akár a világ távoli szögletében olyasmi történik, ami Isten országának ügyét, az emberek boldogulását, a népek megbékélését előbbre viszi. Ugyanakkor elszomorítja mindennemű háborúskodás, erőszak, természeti csapás, betegség, szerencsétlenség, rosszindulat, történjék ez bárhol a földön. Nem mehetünk el közömbösen és érdektelenül az események mellett, különösen nem az emberek mellett, akiket ezek az események közvetlenül érintenek.

De amíg a világ dolgait alig vagy sehogy sem befolyásolhatjuk, a közvetlen közelségünkben élő emberek sorsát sok apró figyelmességgel elviselhetőbbé, derűsebbé tehetjük. (Vajon nem tesszük ezzel jobbá a „nagyvilágot” is?) Ez a törekvésünk a felebaráti szeretet első, bevezető lépcsőfoka, és még csak különösebb akaraterőt sem igényel, csupán egy kis figyelmet, együttérzést.

Ha valami örvendetes esemény történik életünkben, mindannyiunknak jólesik, ha ezt környezetünk is észreveszi. Ugyanakkor enyhül fájdalmunk, ha tapasztaljuk, hogy megpróbáltatásainkban mások is együttéreznek velünk. Jól meglátta ezt már Szent Pál, amikor arra buzdított, hogy örvendezzünk az örvendezőkkel és sírjunk a sírókkal (Róm 12, 15).

Amikor tehát találkozol valakivel, gondolatban azonnal fuss végig életének újabb állomásain, s vedd számba, mi történt vele, mit hallottál, tudtál meg róla, amihez gratulálhatsz, vagy együttérzésedet kifejezheted. Családi események: eljegyzés, esküvő, keresztelezés, mind ok, alkalom arra, hogy kinyilvánítsd örömedet. Vedd észre a legkisebb sikert a másik ember életében: a sikeres vizsgát, a jól befejezett tanévet, a szebb lakást, a jól sikerült nyaralást, a betegségből való szerencsés felépülést, az ízletesen elkészített ebédet, egy szépen megvarrt ruhát, mindent, de mindent, ami neki kedves, ami neki jó, ami őt boldoggá teszi, ami legjobban betölti életét. Vedd

észre, és szívből mondd, hogy te is örülsz neki! Ugyanúgy mondd meg, juttasd kifejezésre, hogy neked is fáj, ami őt bántja, s próbálj meg néhány keresetlen szóval vigasztalni. S mindezt nem csupán illendőségből, hanem őszinte, keresztény felebaráti szeretetből. Elkeserítő, hogy olykor keresztények is teljesen lélektelenül mennek el egymás öröme, bánata mellett. Ehelyett szinte keresnünk kellene az alkalmat, hogy kimutathassuk együttérzésünket, hogy érezzék: sorsuk érdekel bennünket, törődünk életük alakulásával, vagyis hogy pontosabbak legyünk: szeretjük őket.

Ezért minden személyes találkozáskor, telefonbeszélgetésnél, levélírás elején ne magadról, ne a magad problémáiról kezdj vég nélkül beszélni, hanem ehelyett te kérdezz, te érdeklődj a másik sorsának alakulása iránt.

És mindig, minden körülmények között mindenkit inkább dicsérj, buzdíts, bátoríts, korholj, mint kritizálj. Lásd meg a legkisebb javulást, a legparányibb eredményt, és azonnal bátoríts!

Az emberek melegségre, biztatásra, őszinte jó szóra éhesek. Miért éppen mi, keresztények tagadnánk meg tőlük? Ha vendégeid jönnek, te gondoskodj arról, hogy lelkileg felfrissülve távozzanak, s ezért te kérdezz, te érdeklődj, te próbálj kedvükben járni, te keresd az őket legjobban érdeklő beszédtemát, te szerezz nekik elsőnek örömet azzal, hogy kinyílik feléjük a szíved, hogy fontos számodra minden, ami velük kapcsolatos. Vendégünket órákig ültetni s a mi kisszerű, hétköznapi gondjainkkal halálra untatni: egyenlő a teljes leértékeléssel. Akkor is, ha ez nem tudatos a részünkről.

Aki a keresztény felebaráti szeretetnek erre a minimumára sem képes, annál már gondolatban sem merülhet fel a következő fokozat, nevezetesen az, hogy cselekvőleg, aktív segítőkészséggel nyúl bele a másik életébe.

Savonaroláról jegyzi fel valamelyik életrajzírója, hogy amikor a lángok már felcsaptak lábánál, valaki fellépett hozzá a máglyára, hogy még egy utolsó szót váltson vele. Mit gondolsz, mi volt a füstben fuldokló Savonarola mondanivalója? Talán panaszkodni kezdett, hogy ártatlanul meg kell halnia? Nem. Csupán ennyit mondott barátjának: Vigyázz, nehogy megégesd magad! — Élete utolsó órájában is a másikra figyelt, a másik sorsával törődött, nem a maga szerencsétlenségével.

Erre a fokra bizonyára kevesen jutunk el. De a keresztény felebaráti szeretet minimumához nem is kell ekkora hősiesség. Csak látó szem, érző szív, vizsgáló tekintet és egy csepp segíteni akarás. Amikor valakivel találkozol, amikor valaki belép hozzád, vedd észre, hogy fáradt, vedd észre, hogy még mindig kezében tartja a csomagját, vedd észre, hogy leülne valahol, ha helyet kínálád, hogy szeretné legalább megmosni a kezét (talán hogy egy korty vizet is ihasson), vedd észre, hogy falna egy harapást, és azt, hogy tudni szeretné, hol szállhatna meg olcsón a városban, ha neked meg sem fordult a fejedben, hogy meghívd magadhoz.

Minden mozdulatunk, minden pillantásunk, minden kiejtett szavunk egy-egy bizonyítvány kereszténységünkről. Elmulasztott tetteink, ki nem mondott szavaink ugyanúgy. Ha ezen a kezdeti szinten nem álljuk ki a próbát, még nincs jogunk a kereszténység nevében beszélni. Mert érdektelenségünk, mások iránti közönyünk csírájában járhatja le a krisztusi eszméket.

Meg kell tehát próbálni legalább kicsiben hűnek maradni.

Már kezdek is. Mindjárt itt a családban. Kítűnő gyakorlótér! Édesanyám nemsokára hazaér. Hallgatom lépteit. Elébe sietek. Csomagját elveszem. Érezze, hogy vártam rá. Figyelek minden mozdulatára. Apró jelekből megpróbálom előre kiszámítani, mikor, miben lehetek

szolgálatára, felüdülésére, szórakoztatására. Érdekes lélektani játék ez.

Érdemes volna másokkal is játszani. Mondjuk az egész emberiséggel. Ez persze nem megy, de megteheted az első szembejövő emberrel. És milyen öröm, ha velünk játszanak.

Szüleid

Nem vagy már gyermek, senki sem várja tőled, hogy állandóan édesanyád szoknyája mellett üldögélj, vagy édesapád kézen fogva vezessen.

Mégis szomorú dolog lenne, ha azt kellene megállapítanod magadról, hogy barátaiddal udvariasabb, szolgálatkészebb vagy, mint szüleiddel; hogy szívélyes és előzékeny vagy teljesen idegenekhez, akik neked életükben talán semmit sem tettek, s szenvtelenül közömbös azok iránt, akiknek mindent köszönhetsz...

Való ez?

Szüleid szíve hangosaban dobban az örömtől, ha irántuk érzett vonzalmadat külsőleg is kinyilvánítod. Barátságos szavaid, szíves szolgálatod, meleg érdeklődésed mindjárt derűsebbé teszi életüket. Miért vonnád meg tőlük mindezeket?

Képzeld el, milyen figyelmes lehetett Krisztus édesanyja iránt!

Ő is volt egyszer abban a korban, amelyben most te. Gondold csak meg, hogyan viselkedne ő a te helyedben! Kövesd az Isten Fiának példáját! Isten azt akarja, hogy a te magatartásod is hasonló legyen.

Imádság szüleidért

Jóságos mennyei Atyám! Irántam való nagy szeretetből apát és anyát ajándékoztál nekem itt a földön.

Rendelésedből és teremtető erőd által ők adtak nekem

életet. Ők kereszteltettek meg, s így lehettem Isten gyermeke. Ők védtek, védenek és oltalmaznak ma is minden bajtól, veszélytől.

Az élet gyakran nehéz terheket ró a vállukra. Súlyos megpróbáltatásokat kell elviselniük. Komoly gondok nehezítik napjaikat.

Uram, könyörgök hozzád apámért, anyámért! Jutalmazd meg őket azokért a testi és lelki javakért, amelyeket nekem nyújtottak, és nyújtanak ma is. Adj nekik erőt, buzgalmat, hogy akarataid szívesen teljesítsék! Tartsd meg őket jó egészségben, tisztességben, becsületben! Vigasztald meg őket, ha a mindennapi élet sok gondja-baja közepette erőt vesz rajtuk a csüggedés!

Taníts meg engem arra, hogy szüleimet szeressem, rájuk mindig fölnézzek, hibáikat megértsem!

Néha előfordul, hogy valamiben ellenükre akarok tenni. Ilyenkor juttasd eszembe, hogy Örök Fiad is alárendelte magát itt a földön akarataidnak!

Terjeszd ki védő kezedet családunk fölé, és add, hogy egyszer mindannyian találkozzunk az örök otthonban, amelyet Fiad készített számunkra!

*

„Kiáltvány minden szülőhöz”

— Mindenekelőtt meg szeretnénk nektek köszönni, hogy életre hívtatok és megszültetek bennünket, mert jobb ezen a földön élni, mint egyáltalán nem létezni.

— Természetesen nem minden olyan szép ezen a világon. Sok mindennek másképp kellene lennie. Kívánságainkat azonban alig mondhatjuk el valahol. Ezért ma este hadd hozzuk tudomásotokra:

— Először is azt kérjük tőletek, hogy egy kicsivel több időt szenteljetez ránk. Oly sokszor vagyunk bizonytalanok, és ilyenkor jólesne kérdezni. Ti azonban ilyen-

kor azt felelitek: Most nincs időnk, majd máskor... Mi pedig nem kérdezőnk többé...

— Ne követeljetez tőlünk olyat, amit magatok sem tesztek meg. Mert így nehéz elhinnünk, hogy komolyan gondoljátok, amit mondtok.

— Meg kell barátkoznotok a gondolattal, hogy a szűk családi kör már nem elégít ki bennünket. Életünk nagyobb része egyre inkább a négy falon kívül zajlik. Ez a napirendünkön jól látszik. A családban pedig amúgy is megvan mindenkinek a saját helye, ahol önmagára talál. Az iskolában vagy barátaink körében ez már sokkal kalandosabb. Mi azonban nemcsak szívesen megyünk el otthonról, de ugyanolyan szívesen és örömmel jövünk haza is, ha tudjuk, hogy nem zsörtölődtek velünk.

— Érzékenyek is vagyunk. Ne nevessetek ki bennünket emiatt! Nektek harminc év alatt elég időtök volt például arra, hogy kitapasztaljátok, milyen frizura illik hozzátok — kivéve a kopasz apákat —, mi viszont még sok mindent meg szeretnénk próbálni.

— Mikor a munkából hazajöttök, rendszerint idegesek, ingerlékenyek vagytok. Ezért inkább azt tanácsolnánk, hogy legalább egy fél óra hosszát ne adjatok nekünk se jótanácsokat, se utasításokat. Legyen ez az idő tabu a nevelés számára.

— Ne essetek kétségbe miattunk! Mi sem vagyunk kétségbeesve miattatok.

Szerető fiaitok és lányaitok

(A lipcsei „Tag des Herrn”-ból fordította Varga P. Pius)

*

Szeretet hazánk iránt

Isten akaratából születünk magyarnak. Természetes ezért, hogy magunkénak érezzük magyar népünk

múltját, sorsát, hivatását. Örüljünk annak, amiben nagy — szomorkodunk amiatt, amiben vétkes, nekünk is fájnak sebei, megpróbáltatásai.

Isten azt akarja, hogy szeressük hazánkat, éljünk, küzdjünk és dolgozzunk érte az Úr Jézus példája szerint, aki Jeruzsálemba való bevonulásakor könnyeket ontott romlásba siető nemzetéért.

A katolikusoknak kétszeresen is kötelességük a népünk és közösségünk iránti mélységes, tevékeny szeretet. Ránk, magyarokra is nemes és szent felelősséget ró múltunk: egyházunk tette nemzetté a honfoglaló magyarságot, szentjeink apostoli buzgósága és papjaink munkássága tett bennünket kultúrnéppé. Az Árpádok, Nagy Lajos, a Hunyadiak, a Zrínyiek, a Rákócziak, Széchenyi és Deák Ferenc örökösei vagyunk. Nem szabad eltékoznunk ezt az örökséget.

A hazaszeretet nem ékes szavakat, mégkevésbé kihívó tüntetést kíván, hanem hűséget és munkát. Népünket szeretni annyit jelent, mint lelkiismeretesen és hűségesen teljesíteni kötelességeinket. Egész lélekkel betölteni hivatásunkat, példát adni, és példával terjeszteni az igazlelkűséget, a megvesztegethetetlen becsületességet és az áldozatkészséget. Minden, ami az igazságért, a becsületességért van, népünkért van. Minden, ami az igazság, becsület és önzetlenség ellen van (részhajlás, vesztegetés, gőg, kötelességmulasztás stb.) népünk jövőjét ássa alá. Az egyes emberek élete csak jellemen épülhet, népünk jövőjét csak jellemek tarthatják fön.

Hazánk iránti szeretetünket fűzzük egybe a testvéreink iránti szeretettel. Soha ne feledjük, hogy minden ember testvérünk Jézus Krisztusban, bármely nemzethez tartozzék is. Szívesen nyújtunk ezért testvérkezet minden jóakarató embernek, és népünk iránti szeretetünket soha ne engedjük bemocskolni túltengő nemzetieskedéssel, mely gyűlölethez vezet.

(Sík-Schütz-Imádságoskönyve nyomán)

Azért tehát szerelmes fiam, én szívemnek édessége, jövőd sarjak reménysége, kérlek, parancsolom, hogy mindenütt és mindenekben malasztól gyámolítatva, nemcsak atyádfiaihoz és rokonaidhoz, avagy főemberekhez vagy vezérekhez, vagy szomszédokhoz és lakosokhoz légy kegyelmes, hanem az idegenekhez is és mindenkihez, kik tehozzád jőnek.

Mert a kegyességnek míve téged mindeneknél nagyobb boldogságra vezet. Légy irgalmas mindenekhez, kik erőszakosságot szenvednek, mindiglen amaz isteni példát tartván a te szívedben: irgalmasságot akarok és nem áldozatot. Légy türelmes mindenekhez, nemcsak a hatalmasokhoz, hanem a hatalom nélkül való szűkölködőkhez is.

Légy végezetül erős, hogy téged a jószerencse felette föl ne emeljen, avagy a rossz szerencse le ne verjen. Légy alázatos is, hogy az Isten téged felmagasztaljon itt és a jövődben. Légy bizony mértékletes, hogy mértéken túl senkit ne büntess vagy kárhoztass. Légy szelíd, hogy az igazságnak soha ellene ne állj. Légy tisztességtudó, hogy szánt szándékkal soha senkit szégyenre ne vígy. Légy szemérmes, hogy a gonosz kívánság valamennyi fertőjét, miképpen halálnak ösztökét elkerüljed.

Szent István király intelmeiből

II. Rákóczi Ferenc imája magyar népünkért megpróbáltatás idején

Úristen! Igazság kútfeje, kegyelem kimeríthetetlen forrása, ki parancsolataidról megfélemezett népedet néhanapján a szolgaság jármával sújtod, hogy megtörjed gőgjét, s amint a büntetésben igazságot adtál, a megbocsátásban újból kegyelmet adj neki: bevalljuk, Uram, őseink nyughatatlanságát, beismerjük mindennapi vétkeinket, amelyekkel ellened támadván, valóban megér-

demeljük ostorodat. Rászolgáltunk, Uram, hogy nemzetünk dicsősége elenyésszék, s gyermekeink elfeledjenek magyarul imádkozni. Méltók vagyunk, hogy magvunk szakadván, eredetünk emlékezete és nemzetünk neve feledésbe merüljön, mivel elhajoltunk tőled, Istenüinktől és Urunktól!

Mindazáltal, ó, Uram, tekintsd a nyomorúság ez örvényébe hullott népednek sóhaját, hallgasd meg a szegények, az özvegyek és árvák hozzád felsíró jajkiáltását! Tekintsd a bűnhődésre kész ártatlanok kiontott vérét, s ne feledkezzél meg irgalmasságod cselekedeteiről, melyekkel hajdan oly kegyesen elárasztottad szolgaságban sínylő választott népedet!...

Add végül, Urunk, legkegyelmesebb Atyánk, hogy felvétetvén néped kebelébe, rendelésed útjáról le ne térjünk, hanem igazságtételeid őreivé lévén utunk nyugalomban és békességben vezessen tehozzád, ki végtelen kegyelmednél fogva azt akartad, hogy kiszabaduljunk a bűn szolgaságából és megváltassunk. A mi Urunk, Jézus Krisztus által, ki a Szentháromságban veled él és uralkodik, mindörökkön örökké. Ámen.

*

**Itten vagy te otthon,
Most s mindenkoron,
Itt bontja ki minden
Értékedet Isten,
Drága csomagom.
Mint csillag a vízre,
Lomb közé a fény,
Kerek arcod ebbe
A népbe illik be:
Itt lesz jó helyén.**

Illyés Gyula

Magyar vagyok

Magyar vagyok: lelkem, érzésem örökséget kapott, melyet nem dobok el: a világot nem szegényíteni kell, hanem gazdagítani. Hogy szolgálhatom az emberiséget, ha meg nem őrzök magamban minden színt, minden kincset, ami az emberiséget gazdagítja? A magyarság színét, a magyarság kincsét! De mily balga volnék, ha ugyanakkor más színt, más kincset el akarnék venni, vagy gyengíteni!

Én hiszek a testvériségben: a színek együtt adják ki a képet, a hangok együtt adják a koncertet. Nemzet ne nemzet ellen harcoljon, hanem az ellen, ami minden nemzet nagy veszélye: az elnyomás és a rombolás szelleme ellen! Micsoda leckét kaptunk ebből éppen mi, magyarok! És micsoda hiba: másnak tenni, amit magunknak nem kívánunk — holott már avval, hogy másnak megtettük, ajtót nyitottunk neki, hogy velünk is megtörénhessék.

Én katolikus vagyok: azaz hiszek a nemzeteken felülálló, egész világnak szóló *katolikus* igazságban! Más szóval hiszek az *igazságban*, mely túl van politikán, életünk helyi és pillanatnyi szükségletein: az én egyházam nem nemzeti egyház!

Hiszek a feleslegben. Abban, ami túl van családon és fajon; abban, ami túl van a meszelt falakon. Elvégre lehet élni meszelt falak közt is; de ez nem katolikus élet. A fal véd; de zár is. Én képeket akarok látni a falakon, hogy kinyissák eléem a világot...

S ha néha elfáradok, s az állatot és anyagot irigylem: ez nem hitem megtörése, csak erőm, mely nem semmi, de nem minden... Derék erő, s majd megnyugszik egyszer, de nem fogy el. Hiszem... Nyugodt kincssé lesz és örök haszonná.

*

Babits Mihály

Ne keserítsen el, ha a kiváló jellemek száma oly elenyésző. Isten kész volt arra, hogy tíz igaz kedvéért Szodoma és Gomora városának megkegyelmezzen. Miért ne óvna meg népünket is a pusztulástól, ha egy kis csapat bátrat talál, mely minden ellenkező erővel dacolva hű marad az igazsághoz?

Légy jellem, mert nem csupán a te jövődről, hanem egész népünk jövőjéről van szó!

Berencz Ádám

Jézus nem volt „kemény fiú”. Jól tudta, hogy a világ dolgait nem lehet egy kocsmai verekedés, de még egy légiókat mozgató csata árán sem elintézni.

Jeruzsálembé ment, pedig ismerte terveiket. Magatartását nem a tudatlanság, hanem a nagyvonalúság jellemzi. Nem a saját testi épségére vigyázott, hanem a tanításra. Nem testőrökkel vette magát körül, hanem apostolokkal. Nem kompromisszumos javaslatokkal állt elő, hiszen tudta: Isten dolgában nincs alku.

Tette a dolgát, és nem hagyta magát megzavartatni. Itt tűnik ki a béketűrés keménysége. Szilárd abban, amit akar, ami a kötelessége, de ha megütik, nem válik verekedővé, ha becsapják, nem lesz csalóvá: más célért küzd, mint azok, s még az eszközök dolgában sem akar tanulni tőlük.

Giczy György

Érvekkel, a magunk igazolásával sohasem győzhetjük meg azokat, akik másként gondolkodnak, mint mi. Egyedül a megbocsátás, a szeretet képes arra, hogy továbbvigye bármiféle közösség — sőt az egész társadalom — ügyét is...

Szeretni, amikor szeretnek, mikor tele van a lelkem érzellemmel — semmi! Szeretni, mikor ez nehéz, amikor talán szívemnek panasa van rá, amikor ellöknek!

Ez, ez kell az Úristennek!

Salkaházi Sára

A MAGYAROK ISTENÉHEZ

*Vagy-e? S ki vagy? S mienk vagy-e? Csupán
mienk és senki másé? Szabad-e
hogy csupán a mienk légy? És lehetsz-e
az, aki vagy, ha csupán a mienk vagy?*

*S mégis: lehetsz-e, aki vagy, ha nem tudsz
csupán-mienk is lenni? Lehet-e
világod végtelen, ha nem vagyunk
mi is közepén, és sorsunk a Tengely?*

*Mi vár ránk? És jön-e még igazság?
Vagy mi leszünk a keresztrefeszített
a nemzetek közt? Akkor is középen
áll a Kereszt, s ki szenved: Messiás.*

*És ez van talán hátra még. Az embert,
az aprót, megváltottad már. A népek
váltsága jó most. S bizonylyal mienk vagy,
Isten, amíg mi hordjuk a keresztet.*

*Mert nem lehetsz a mérges kis Wotanok
öccse te, egy a sok közül, pogány
csillag, hanem ki eljött, csillogtató
nap, s kinél kisebb nekünk nem elég:
magyarok és mindenek Istene.*

Babits Mihály

Barátság

A te korodban nem elégít ki maradék nélkül otthod. Ismerőseid, bizalmasaid köre egyre bővül. Egyik-másik osztálytársad, sporttársad, játszópajtásod vagy munkatársad sok vonatkozásban mintha közelebb lenne hozzád, mint a többiek.

Némelyik iránt különösen mély vonzalmat érzel. Ne feledd azonban: az embernek sok jó pajtása lehet, de igazán jó barátja nagyon kevés!

Isten úgy akarta — s ez egészen természetes —, hogy hasonló jellemvonások, ízlés, eszmék szorosabban fűzzenek egymáshoz emberek. Krisztusnak is voltak barátai, például János és Lázár.

Baráti kapcsolataidat az jellemezze, hogy belőlük lelkednek ne kára, hanem minél több haszna származék. A barátság által többé kell válnod, nem kevesebbé. Az igazi barátság nem alacsonyítja le, hanem fölemeli, jobbra, nemesebbé teszi az embert. Ha nem ilyen, akkor az már nem is barátság.

Neked is lehet baráti köröd, nem lehetsz azonban annak rabja. Barátaid nem korlátozhatják szabadságodat. Az önzetlenségen alapuló mély baráti kapcsolatban nem szenvedhet csorbát az egyéni véleményalkotás. Baráti köröd sem befolyásolhat ebben, s főleg semmiképpen sem tehet szűklátókörűvé.

A Krisztussal való barátságért

Te nem veted meg, Uram, az emberek közötti barátságot! Hiszen az igazi barátság sohasem lehet akadály a felebaráti szeretetnek.

Te méltó helyre emelted a barátságot: eltörölted belőle az önzést, s az önzetlen szeretet köntösébe öltöztetted.

Uram, oly boldog lennék, ha megtalálnám azt az embert, akiben teljes szívvel és lélekkel megbízhatnék! Milyen hű, figyelmes lennék hozzá, s őrizném titkait! De milyen nehéz igazi barátra találni, s főleg az ilyen barátságot tisztán megőrizni!

Most hozzád megyek magányomból, Uram, és az emberek helyett a te barátságodat keresem. Tudom, ebben az isteni barátságban sohasem csalatkozhatom.

Megsejtem szívednek mérhetetlen gazdagságát, s érzem, hogy a veled való barátság nem életidegen elképzelés, amely csak a könyvekben létezik. Ezt a barátságot átélhetem, megélhetem. Ez a barátság annál mélyebb, minél inkább hozzá kapcsolom munkámat, minden tetteimet, imáimat, egész életemet. Uram, add meg nekem szentséges Anyád közbenjárására azt a boldogságot, hogy igaz barátságban élhessek veled! Ámen.

Imádság barátaidért

Atyám, őrizd, óvd a bajtól azokat, akiket különösen szeretek! Úgy vigyázz rájuk, mint az én szívemre, melyben nevüket őrzöm!

Tartsd tőlük távol a kísértéseket, és térítsd őket arra az útra, amely a te dicsőségedbe vezet!

Ha szívüket bánat nyomja, tedd őket kitartóvá! Tudjanak bízni, remélni segítő, megszentelő kegyelmedben!

Adj nekik nyugodt éjszakát, zavartalan álmot, reggel pedig újra rajtuk pihenjen tetszésed.

Élvezzék a föld örömeit, amelyeket a tiszta lelkek számára készítettél, és vezesd őket egyszer országodba, hogy ott egyesülve a szeretetben együtt dicsérhessük szent nevedet mindörökké! Ámen.

*

Mindenkinek mindene

Uram, távolíts el tőlem minden akadályt, amely korlátoz engem a jóban. Törd meg szívem keménységét, és szabadíts meg béklyóimtól!

Adj nyílt, éber szívet, amely mindig kész az igazi barátságra!

Nyisd meg szívemet felebarátaim közeledésére! Vegyem észre, ha valahol megértő szavamra, segítő kezemre van szükség!

Lássák meg bennem az emberek az őszinte szándékot, hogy minden gondjukban, bajukban szívesen osztozom, s ha valami jót tehetek érdekükben, mindig számíthatnak rám!

Uram, tárd föl szívemet, hiszen te ismered a legjobban! Add, hogy mindenkinek mindene lehessen!

Elhagyatva

Uram, nekem nincs senkim, itt állok elhagyatva. De tudom, te most is mellettem vagy. Betöltöd társtalan, magányos életemet, s vezetsz az igazak útján.

Egyedül te menthetsz ki engem ebből a magányból. Taníts meg arra, hogy meglássam mások elhagyatottságát, s hogy sorsukon igazán segíthessek, és szolgálatukra legyek!

Szerelem

Ne csodálkozz azon, hogy amióta felnőttél, új, előtted eddig ismeretlen érzések ébrednek benned! Gondolatok, vágyak merülnek föl az ismeretlenség homályából, amelyek most, hogy először találkozol velük, megzavarják belső világodat. Ne csodálkozz azon, ha fölfedezed, hogy az emberiség egyik fele mintha szeretetreméltóbb volna, mint a másik! Egyre többször eszmélsz rá ebben a korban arra a tényre — ami eddig kevésbé izgatott —, hogy az emberiség két nemre oszlik: férfire és nőre.

De nyugodjál meg: a szerelem forrása Isten, s amit ő rendel, az csak jó lehet!

És egy napon — hacsak Isten nem szólít más hivatásra — házasságra lépsz, családot alapítasz. Ezért Isten már most kezdi ébresztgetni benned a vágyat, hogy szeress valakit, s valaki viszontszeressen. Isten lassan előkészít, megérlel a nagy és szent feladatra, hogy teremthető terveit folytasd: új életet ajándékozhass. Évről évre, lassan gyűlik szívedben ez a szent erő, ez a kincs, amely a család szoros életközösségében válik legnagyobb értéké.

De vigyázat! A szerelemmel nem szabad játszani, és főleg nem szabad azt — eljátszani! Ne törd fel álkulccsal a Szentlélek templomát!... Ne oltsd ki magadból idő előtt testi vágyaid önző kielégítésével azt a lángot, amely fiatalon és tisztán lobogott föl benned!

Ne lépj túl a megengedett határokon mindaddig, amíg csak el nem érkezik az idő, amikor igazán, szíved mélyéről szerethetsz.

Készülj szent komolysággal a szerelemre! Alakítsd ki hivatásodat, s minden erőddel azon légy, hogy életpályádön majd minél tökéletesebben megálld a helyed, s ezzel is méltóvá légy leendő családodra. Már most imádkozz rendszeresen azért az előtted talán még ismeretlen

emberért, aki egész életedre társad lesz. Szerezd meg magadnak azokat a tulajdonságokat, amelyekkel azt az embert szeretnéd felkészítve találni, aki egyszer gyermekeidnek anyja illetve apja lesz. Légy jellemes, egyenes lelkű, tapintatos, önzetlen, elvhű, becsületes, tisztalelkű!...

A szív felajánlása

Uram, Jézus Krisztus, tőled kaptam szívemet, amely szeretni vágyik, és oda akarja magát valakinek teljesen ajándékozni.

De minden szeretet fölött ott kell állnia a hozzád vonzó szeretetnek.

Kérlek, adj nekem türelmet és erőt, hogy le tudjak mondani minden olyan szerelemről, amilyennel társaim közül oly sokan szeretnek dicsekedni. Magam is látom, milyen szűk lett lassanként a látókörük, s mennyire képtelenek magasabbrendű feladatok megoldására.

Segíts, hogy várni tudjak, amíg elég erős leszek a felelősség vállalására egy másik emberért, a család alapításáért, ha számomra a házasságot rendeltet életformául.

Engedd, hogy méltó legyek leendő férjemhez — leendő feleségemhez —, akit kiválasztok egész életemre. Fegyelmezett, tiszta ifjúság után tisztán akarom magam odaajándékozni.

Uram, kérlek, ha nehezemre esik várni, légy melletttem, és segíts, hogy legyen elég türelmem, a harcban el ne essem, és szívemet tisztán megőrizzem!

Fiúk imádsága lányokért

Add, Uram, hogy mindig szépek legyenek, mosolyogjanak, és ízlésesen öltözködjenek!

Arcuk derűt sugározzon, de tarts tőlük távol minden csalfaságot!

Hozzanak bájt, kedvességet szürke hétköznapijainkba!

Legyenek hozzánk egyszerűek, gyöngédek! Szavukban, tettükben tiszták, egyenesek! Távoztass szívükből minden hamisságot és képmutatást!

Uram, add, hogy sohase csalódjunk bennük!

Hogy semmi rossz ne lopódzzék közénk, s egymás számára ne a bűnnek, hanem lelkünk gazdagodásának forrásává váljunk!

Tiszta szerelem

Isten Anyja, te ismersz minket!...

Názáret utcáin te is találkoztál fiatalokkal, akik szerelemről álmodoztak, mint legtöbben közülünk.

Szerelem... — egyetlen szó — és mégis hányféleképpen értelmezzük!

Isten Anyja, te ismersz minket!...

Ismered megbolygatott szívünket, és tudod, hogy a szenvedély milyen könnyen elhomályosítja bennünk a szerelem igazi értelmét!

Kemény harcot kell vívnunk, hogy megvédjük szívünk tisztaságát: lelkünk egyensúlya megbillen, gondolataink összekuszálódnak...

Mária, a szép szerelem Anyja, szeretettel teli legtisztább szív, hallgasd meg fohászainkat!

Őrizd meg bennünket, akik neked ajánljuk magunkat, hogy ne mocskoljuk be az igazi szerelmet! Engedd felismernünk, ha e szó mögött az önzés bújik meg!

Legyen a mi szerelmünk hasonló a tiedhez: áldozatkész és erős, Szűz Mária, tiszta szerelem Anyja!

Ha nehéz a várakozás

Uram, néha már oly nehéz várni. Én is szeretném szívem vágyát követni, mint mások, és szeretni valakit, aki nekem tetszik.

Segíts, Uram, hogy vágyaimat fegyelmezzem, és türelmesen várjak! Legyen nekem elég az a boldog tudat,

hogy a szerelem tiszta forrásból ered, hiszen te vagy a szeretet!

De majd egy napon én is odaadhatom valakinek szívemet, s vele a szerelemben egyesülve a család közösségében szolgálhatok neked.

Add, hogy méltó legyek ahhoz, akit majd választani fogok! Fegyelmezett életet akarok élni, hogy megőrizzem tisztaságomat, s a szerelmet soha be ne mocskoljam!

Uram, ha nagyon nehezemre esik a várakozás, kérlek, állj mellettem, segíts, hogy erős, türelmes és tiszta maradhassak!

Szerelmesek imája

Szerelmes vagyok, és ez olyan csodálatos érzés!

Boldog vagyok, hogy boldoggá tehetem őt!

Köszönöm, Uram, hogy rátaláltunk egymásra!

Köszönöm, hogy egészségesek vagyunk, s tervezhetjük a jövőnket.

Köszönöm neked szemünket, mellyel egymásban gyönyörködhetünk.

Köszönöm ajkunkat, mellyel egymást megcsókolhatjuk.

Köszönök neked minden mozdulatot, minden pillantást.

Hálát adok mindezért, s a te kezedbe helyezem boldogságunkat.

Te mindent jól elrendezel, te vagy maga a szeretet.

Add, hogy egymást mind jobban megismerhessük, s eldönthessük, valóban egymáshoz valók vagyunk-e.

Szerelmes vagyok...

Köszönöm neked, Uram.

Elhagyottan

Nagyon szerettem őt.

Miért tette ezt velem?

Magamra maradtam teljesen...

Elárulva, kiszolgáltatva, mással lecserélve...

Miért?

Ő vajon nem sejti, mekkora fájdalmat okozott ezzel nekem?

Mutasd meg, Uram, mi értelme van még az életemnek!

Segíts ezt a szörnyű csalódást kihevernem, és őrizd meg a kísértéstől, nehogy meggyűlöljem őt.

Szeretetre teremtetél bennünket, Uram.

Könyörülj rajtunk!

Add, hogy készségesen azok felé fordulhassak, akiknek most is szükségük van a segítségemre.

Jegyesek imája

Köszönöm neked a boldogságot, Uram, amit nekünk ajándékoztál.

Te vezettél bennünket egymáshoz. Segíts, hogy egymás mellett maradhassunk, és segíthessük egymást a házasság felé vezető úton.

A szeretet megbocsátásból él. Add, hogy meg tudjunk egymásnak bocsátani, hogy növekedjünk egymás szeretetében. Minél inkább megkedveljük egymást, annál inkább növekszünk az irántad való szeretetben is.

Add, hogy egymást mindinkább megismerjük, mind bensőségesebben szeressük, s minden gyöngédségünkkel, szívünk dobbanásával s élőszóval is elmondhassuk egymásnak a boldogító vallomást:

Szeretlek!

Választás

Egy lány
egyszer arra kért, döntsek:
vagy ő — vagy az Isten.
Én akkor téged választottalak, Uram.
Most, évek múlva beigazolódott,
hogyan helyesen döntöttem...
Ő nem hitt benned, nem tisztelt téged.
Törvényeid az ő számára nem a szabadságot jelentették,
hanem csak korlátokat:
tehernek és korszerűtlennek vélte őket.
Vajon hányan fordítanak hátat neked ugyanezért?
Talán nekem is könnyebb lenne, ha nem kérdeznék?
Ha kikapcsolnám lelkiismeretemet?
Ha nyugodtan tenném, amit mások jónak tartanak,
de ugyanakkor tudjam: életem hamis vágányra futott?...

Csak mosolyognak, ha valakitől hallják,
hogyan egyszer minden embernek számot kell adnia
életéről.

Vajon akkor is nevetnek majd, amikor te eljössz?
Alig hiszem.

J.M.

(A Lipcsében kiadott „Unterwegs” c. ifjúsági imakönyvből.)

Értelmed

Értelmet is kaptál Istentől. Miért ne vennéd hát figyelembe, miért ne becsülnéd meg jogos követeléseit?

Az értelem az igazságot keresi.

Minden erőddel azon légy, hogy megismerd a teljes igazságot! Ne félj semmi kellemetlen meglepetéstől! Ellenkezőleg: kutasd az igazságot mindenütt, mindenkor és mindenben: a természettudományokban, a történelemben, az irodalomban, a vallásban egyaránt!

Erre tégy föl mindent! Ne elégedj meg felületes, felszínes ismeretekkel!

Ne gondold, hogy hited teljesen fölment az igazságkeresés kötelezettsége alól! Sőt, hitednek egyre inkább ésszerűnek, logikusnak kell lennie! Ezért mélyülj el nagyon komolyan hited tanulmányozásában!

S habár a nem hívők megértésében s a közömbösök felrázásában továbbra is a példaadó keresztény élet a leghatékonyabb eszköz: a tudomány mégis igen értékes fegyver azok kezében, akik Krisztus szolgálatában küzdenek.

Nagyon sokat és buzgón tanulj! Most ez a legfőbb feladatod. Képezd magad továbbolvasással, tanulmányokkal, értékes beszélgetésekkel! Gazdagítsd gondolatvilágodat, tágítsd látókörödet, tökéletesítsd ítélőképességedet!

Hálaadás az értelem adományáért

Istenem, örök szellem, köszönöm neked értelmet, ezt a csodálatos ajándékot! Ez az adományod tesz engem hozzád leginkább hasonlóvá.

Micsoda öröm számomra, hogy a teremtett világnak értelmem által ura lehetek!

Hisz értelmemnek köszönhetem, hogy a mindenség erőit legyőzhetem, a föld kincseit a magam hasznára fordíthatom, a világ lényegét felfoghatom, s az embereket megérthetem.

Eszemnek köszönhetem, hogy a tudomány legújabb fölfedezéseit megértem, hogy élvezni tudom a költészetet, a zenét, és hogy föl tudom fogni az írott szöveg életelen betűiből az élő, mozgó, eleven emberi gondolatot.

Micsoda öröm, hogy a mindenségnek az értelem által szinte papja lehetek!

Hisz az értelemmel ragadom meg a környező anyagi világot, és felajánlom neked, mint ahogy a pap felajánlja a paténán az ostyát.

Megszóllaltatója lehetek a teremtet világnak: miként a művész, aki egy dalt játszik hangszerén, úgy zenghetek dicséretet neked én is a természet fönséges imájával.

Istenem, örök Szellem, megköszönöm neked az örömeket, amelyeknek értelmem révén részese lehettem. Köszönök minden felemelőt és megindító, amelyet iskolában, olvasmányaimban, szórakozásom, sétám és utazásom közben élvezhettem!

Köszönöm a bennem levő törekvést, mely az igazságot keresi, szomjazza! Te oltottad belém ezt a vágyat, amelynek az a célja, hogy megismerjen téged, Istenem, aki maga vagy az Igazság!

Értelmem Isten szolgálatában

Uram, tőled kaptam az értelem drága talentumát! Nem akarom ezt az értékes és megtisztelő ajándékot kényelmes, nemtörődöm élettél paragon hagyni.

Ezért elhatározom, hogy kegyelmed segítségével hivatásomnak a lehető legjobban megfelelek.

Különösen a következőkre akarok figyelni:

Mindig a kegyelem állapotában akarok lenni, amikor tanulok. Hisz egyedül te vagy a forrása minden nemes gondolatnak, tettnek.

Egészségleileg alkalmas akarok lenni a szellemi munkára. Éppen ezért kerülni akarom a mértéktelenséget mind az étkezésben, mind a sportban. Pontosan kelek és fekszem, hogy kipihenjem magam.

Becsületes akarok lenni, s nem akarom áltatni magam, hogy megértettem valamit, amíg csak félig fogtam föl értelmét. Mások előtt sem akarom annak a látszatát kelteni, mintha az ilyen félig fölfogott dolgokkal tisztában volnék.

A dolgokon elgondolkozom, s a kutató szellem szomjúságával igyekszem megragadni lényegüket. Odaadó figyelemmel akarok az előadásokon részt venni. Minden tantárgyban a tőlem telhető legjobb eredményt szándékozom elérni. A már elsajátított ismereteket külön tanulmányokkal, hozzáolvasással egészítem ki.

Mindig teljes munkát akarok végezni, s nem fogok semmit félbenhagyni. Iskolai feladataim tiszták, rendesek lesznek. Ügyelni próbálok kifejezéseim helyességére, választékosságára, hogy gondolataimat mindig szabatosan és gördülékenyen adhassam elő.

Uram, Jézus Krisztus, te vagy a világ világossága, segíts a világosság fiává lennem! Add, hogy igyekezetem nyomán és segítségeddel tiszta, éles elmének örvendjek, amely szüntelenül nyitva áll az igazság befogadására, a te megismerésedre.

Az iskolában

Uram és Mesterem! Te harminc évig készültél hivatásodra. Apostolaid is először nálad tanultak, mielőtt a világba mentek.

Nekem is iskolába kell járnom, ha azt akarom, hogy hivatásomnak megfeleljek, s majd megálljam a helyem a

társadalomban. Most még fiatal vagyok! Keresztény lévén, jól tudom, hogy akkor ismerhetlek meg téged az életben mindjobban, ha hasznosítom a tőled kapott talentumokat.

Küldd rám áldásodat az egész iskolaévben, hogy mindig kitartóan, derekasan dolgozzam! Adj vidám lelökületet a tanuláshoz!

Apostolaidnak a Szentlelket küldted, hogy mindent jól megértsenek, és helyesen cselekedjenek. Kérlek, küldd őt el nekem is, hogy velem legyen minden órán, segítsen feladataim megoldásában: különösen abban a tantárgyban amelyikben leggyengébb vagyok, és amely a legnehezebb.

Tanítóimnak, nevelőimnek mindig meg akarom adni a nekik kijáró tiszteletet. Kérlek, Uram, adj nekem jó tanítókat! Rendelj mellém igazi barátokat, s óvj az olyan társaktól, akik rosszra csábítanak!

Légy mellettem, segítsd tanítóimat, tanárait és az egész osztályt!

Szűzanyám, aki gondot viseltél szent Fiadra, amikor még gyermek volt, kérlek, gondoskodj rólam is!

*

Uram, tudom, te komolyan veszel engem, ha még fiatal vagyok is.

De vajon miért oly nehéz ez azoknak, akik idősebbek nálam?

Például szüleimnek, tanárainknak, főnökömnek és öregebb munkatársaimnak...

A legtöbben így vélekednek:

Csupán mert fiatalabb vagyok, mint ők, mindaz, amit elgondolok vagy megállapítok: értetlenség vagy értelmetlenség.

Azt hiszem, ehhez nincs joguk.

De be kell vallanom, magam sem vagyok teljesen mentes
az idősebb korosztállyal szembeni előítéletektől.
Gyakran eleve maradnak tartom őket,
anélkül, hogy viselkedésük okait tisztáznám magamban.
Konzervatívoknak ítélem őket akkor is,
ha sok dologban jártasabbak
és nagyobb a tapasztalatuk.
Dehát ők is voltak egyszer fiatalok,
és nekik is bizonyára megvoltak a maguk problémái.
Sokszor mégis úgy tűnik, mintha megfélemeztek volna
erről, és nem törekszenek arra,
hogy megértsék az én problémáimat.
Néha azt hiszem, csupán tekintélyüket féltik,
és észre sem veszik: ez teljesen fölösleges lenne,
ha leülnének mellém,
s kicsit elbeszélgetnének velem eltérő nézeteinkről...
Talán belőlem is hiányzik erre a hajlandóság...
Kérlek, Uram, segíts nekem,
hogy jobban megérthessem az idősebb nemzedéket,
ha nem is tudok velük mindig és mindenben egyetérteni.

Tanáraimért

Életüket arra áldozzák, hogy tanítsanak, neveljenek
bennünket, s előkészítsenek hivatásunk betöltésére.

Évről évre újabb osztályokban tanítják ugyanazokat az ismereteket, amelyek számukra már magától értetődők, de amelyeket mi oly sokszor csak kelletlenül akarunk megtanulni.

Gondoltam már arra, hogy milyen nehéz és idegőrlő a munkájuk? Hogy milyen sok türelemre van szükségük, amikor értetlenek vagyunk — sőt talán tapintatlanok is velük szemben?

Eszembe jutott, hogy hányszor kell magyarázniuk valamit lelkesen, miközben talán valami bánat nyomja a lelküket? Adj, Uram, nekik erőt és kedvet, hogy szeres-

sék hivatásukat, hogy szeressenek bennünket! Örömmel lépjenek be osztályunkba! Érezzék meg rajtunk, hogy szeretjük őket, s hálásak vagyunk a velünk való vesződségért!

Adj, Uram, nekem erőt, hogy azt a tanáromat, azt a nevelőmet is tudjam tisztelni, szeretni, aki nem rokonszenves nekem, akinek szívesen ellentmondanék, mert úgy vélem, nem egyformán gondolkodunk, s az én oldalamon van az igazság...

Szeretni akarom azt a nevelőmet is, akiről úgy érzem, állandóan „pikkol” rám, nem szível engem. Legyek vele szemben megértő, keressem az alkalmat az őszinte közeledésre. Szorgalmammal, fegyelmezett viselkedéssel és udvarias magatartásommal tanúsítsam: esetleges ellenszenvét képes vagyok jóindulatú rokonszenvvel viszonzni..

Különösen szeretni és becsülni akarom azt a tanáromat, aki nem áll hivatása magaslatán, aki nem tud bánni velünk. Amikor osztálytársaim visszaélnék gyengeségével, fegyelmezetlenek, én legyek az, akire ő mindig számíthat, akiben nem csalódik. Legyen bennem gerinc, hogy társaim előtt sem említsem őt soha gúnynevén, — s ha csak tehetem, másokat is figyelmeztetek erre.

Uram, add, hogy ne feledkezzem meg volt tanárimról sem! Irántuk érzett hálámat mutassam ki olykor egy levéllel, látogatással s a személyes találkozáskor őszinte, udvarias érdeklődéssel.

Ajándékozd meg, Uram, tanáraimat és nevelőimet a Szentlélek kegyelmével és erejével, hogy mindig az igazságot, csakis a színtiszta igazságot tanítsák!

*

Katolikus gimnáziumok, ahol a nyolc általános iskola elvégzése után folytathatod tanulmányaidat:

Fiúgimnáziumok

Bentlakásos diákotthonnal:

Pannonhalmi Bencés Gimnázium
9090 Pannonhalma, Vár 1.

Czuczor Gergely Bencés Gimnázium
9022 Győr, Széchenyi tér 8.

Temesvári Pelbárt Ferences gimnázium
Esztergom, Bottyán János út 10.
(Levélcím: 2501 Esztergom, Pf. 50.)

Piarista Gimnázium
Kecskemét, Jókai tér 5.
(Levélcím: 6001 Kecskemét, Pf. 34.)

Diákotthon nélkül:

Piarista Gimnázium
Budapest, VIII. Mikszáth Kálmán tér 1.
(Levélcím: 1444 Budapest 8. Pf. 266.)

Leánygimnáziumok

Bentlakásos diákotthonnal:

Patrona Hungariae Gimnázium
1092 Budapest IX. Knézits utca 5–7.

Svetits Katolikus Gimnázium
4024 Debrecen, Béke útja 24.

Koedukált (fiú és leány) osztályok:

Ferences Gimnázium
2000 Szentendre
Sallai Imre út 18.

Ezeknek az iskoláknak a tanárai szerzetesek, akik életüket az ifjúság oktatására és keresztény szellemben való nevelésére szentelik.

Nem érzel kedvet, hogy egy ilyen iskolában tanulhass?

Szándékoztál a nyolcadik osztály elején közölni lelkiatyáddal vagy a helybeli lelkipásztorral, de szüleid is írhatnak közvetlenül a gimnáziumnak, ahova jelentkezni kívánsz.

Kérd meg szüleidet, kísérvényezzenek el egy alkalommal, és ismerkedj kissé az iskola belső világával, a környezettel.

Az intézet vezetői és tanulói szeretettel várják látogatásodat, és érdeklődésedre szívesen nyújtanak felvilágosítást.

*

**Én iskolám, köszönöm most neked,
Hogy az eljött élet csaták között
Volt mindig hozzám víg üzeneted.**

**Tápláltad tovább bennem az erőt,
Szeretni embert és küzdeni
S hűn állni meg Isten s ember előtt.**

**Bár zord a harc, megéri a világ,
Ha az ember az marad, mi volt:
Nemes, küzdő, szabadlelkű diák.**

Ady Endre

*

Ballagók imádsága

Mindenható Istenünk! Utoljára jelenünk meg színed előtt ebben az iskolai közösségben, hogy még egyszer köszönetet mondjunk a vett jókért.

Gondviselő szereteted kísért eddig a mai napig.

Most a búcsúzáskor kérdezzük magunktól: Felismertük-e ajándékaidat? Nyílt lélekkel fogadtuk-e a tanítást, amelyet ebben az iskolában kaptunk? Értékeltük-e eléggé, hogy veled egy fedél alatt lehettünk?

Tudjuk, hogy mindig vártál bennünket. Nemcsak a közös szentmiséken, hanem napközben vagy tanítás után is, hogy meghallgasd panaszainkat, apró kéréseinket.

Te szóltál hozzánk a szép és kedves órákban, amelyeket az ifjúság eltörölhetetlen emlékeként viszünk magunkkal, de a nehéz percekkel is te készítetted elő minket az élet küzdelmeire.

Csak néhány nap választ el az érettségitől, és mi számot adunk négy esztendő munkájáról. Azután nehezebb feladat vár ránk: tanúságot kell tennünk az életben az evangéliumról.

Gyarlóságunk tudatában nem fogadkozunk, inkább kérünk: segíts, hogy mulasztásainkat jóvátehezzük.

Tudjuk, hogy ez lesz a legszebb hála, amellyel szüleink és tanáraink áldozatát viszonzozhatjuk.

A katolikus világ várakozással tekint ránk: Vajon megértünk-e a keresztény nagykorúságra?

Segíts, hogy életünket a halálig tartó hűség biztos talajára építhessük!

Engedd, hogy leendő otthonaink a keresztény lelkiiséget sugározzák a világba!

Segíts hivatásunk betöltésében, hogy munkánkkal mindig a te országodat építsük!

Az emmauszi tanítványokkal kérünk: maradj velünk, Urunk! Most és akkor is, ha a nap nyugovóra hajol.

Állj mellettünk az élet küzdelmeiben, áldd meg örömeinket és szenteld meg könnyeinket!

Ne engedd, hogy elszakadjunk tőled, hanem tarts meg minket, mint tiedet! Ámen.

(A Patrona Hungariae leánygimnázium végzős diákjainak imádsága.)

*

Egykor a pécsi Pius Gimnázium növendékeinek ellenőrző könyvére a hátlapon ezt a szöveget nyomtatták:

Féld és szeresd az Istent:

mindenben az Ő tetszését keresd!

Szeresd felebarátodat, és legalább napjában egyszer szerezz valakinek örömet!

Legdrágább kincsed a megszentelő kegyelem állapota:

óvd a bűnalkalmaktól, léha baráttól, ártalmas olvasmánytól, rossz mozitól és

növeld erényes étellel, bensőséges imával, gyakori szentáldozással!

Szeresd a Hazát! Készségesen hozz érte áldozatot!

Céltudatosan készülj az életre! Acélosan dolgozzál jövődért, Tiedért, Hazádért, Egyházadért!

Légy nemeslelkű, előzékeny, udvarias, fegyelmezett, vídám, hogy büszke lehessen rád a *Pius*!

*

Ahogy látókörod tágul, ahogy az egyes szakterületeken ismereteid gyarapodnak, úgy válik szükségessé, hogy hiteddel kapcsolatos tudnivalóidat is naprakészen tartsad. Igaz, ugyan, hogy hitünk alaptételei, a kinyilatkoztatott

igazságok változhatatlanok, azok gyakori megélése, az adott korban való alkalmazása minden nemzedék számára új és új problémákat vet föl.

Aki utoljára az általános iskola 8. osztályának utolsó tornaóráján végzett ügyességi vagy egyéb izomfejlesztő gyakorlatokat, annak nem kis gondja lesz, ha a későbbiekben akárcsak közepes erőfeszítést igénylő akadályokat kell leküzdenie. A matematika és egyéb tudományok elemi ismereteinek elsajátítása távolról sem elegendő még ahhoz, hogy a mindennapi életnek akárcsak kevésbé bonyolult feladatait nehézség nélkül megoldhassuk. Akkor hát miért éppen a hiteddel kapcsolatos tudnivalókban lennél annyira igénytelen? Miért éppen ezen a téren elégednél meg a legkevesebbel?

A keresztény hitről és erkölcsről, az egyház belső életéről szerzett ismereteid sem maradhatnak meg azon a szinten, melyen az általános iskolában vagy a középiskolában sajátítottad el őket. Csak modern, korszerű felkészültség képes ellenállni a keresztényellenes eszmeáramlatoknak. Ugyanakkor lelki fejlődésed, jellemed alakulása szempontjából is feltétlenül tanácsos, hogy mindig valaminő kapcsolatot tarts napjaink legfrissebb katolikus szellemi irányzataival. Ahhoz, hogy korszerű, használható, a társadalom mélyeibe behatoló keresztény lelkiséget adhass át családodnak, gyermekeidnek, tanítványaidnak, munkatársaidnak, előbb neked is bőven kell merítened ebből a lelkiségből.

Érdekeljen tehát minden, amit hitünkkel, egyházunkkal kapcsolatban a nyilvánosság elé tárnak, amit illetékes egyházi tisztségviselők szóban vagy írásban közlétesznek, amit a hit és erkölcs tudományos művelői publikálnak. Érdekeljen a hívők, az egyház élete, gondjai, problémái, melyekhez te is segítséget kaphatsz és segítséget adhatsz. Kísérd állandó figyelemmel a katolikus sajtót. Modern keresztény ember nem élhet meg anélkül, hogy tudomást ne vegyen egyházának gondjairól, sikerei-

ről és kudarcairól. Egyházunk sajtójából értesülsz a hitélet legfontosabb eseményeiről, a vallásos rendezvényekről, az egyházkormányzat híreiről.

Asztalodon mindig legyen ott vallásos tárgyú könyv. Olyan, amibe rendszeresen belelapozol, esetleg jegyzetelsz belőle. Milyen gyümölcsöző lenne, ha ismeretségi körödben akadna, akivel ezekről a könyvekről, a bennük fölvetett problémákról időnként elbeszélgethetnél! Ha lehet társalogni iskoláról, sportról, politikáról, miért is ne lehetne alkotó szellemű vitát folytatni arról is, miként ítéli meg, hogyan magyarázza egyházunk a világ eseményeit, s milyen lehetőségeket kínál fel a problémák keresztény szellemben történő megoldására. A bensőséges imaélet mellett az ilyen téren való tájékozottság eleve nebb, szorosabb kapcsolatot teremt benső világod és a körülötted zajló élet között. Esmék, szellemi áramlatok kerülnek veled életközelségbe, te továbbadod, visszaadod azokat, a világ pedig általad újabb ponton érintkezésbe kerül, és tovább gazdagodik a dolgok keresztény értelmezésével, keresztény életalakító erejével.

Lehetetlenség felsorolni mindazokat a műveket, melyeknek elolvasása keresztény világnézeted elmélyítése szempontjából feltétlenül fontosak. Az alábbiak inkább kiindulási pontul szolgálnak, hogy megkönnyítsék számodra a kezdeti tájékozódást. De válogathatsz azoktól a szerzőktől is, akiknek műveiből ebben a könyvben idézeteket találsz.

Egész életedben mégis minden könyvnél fontosabb legyen számodra Isten szava, a Szentírás. Ezzel a könyvvel ne tudj betelni soha. Vedd elő újra meg újra, s elmélkedj igazságain. Tapasztalni fogod, hogy a világirodalom remekei is valamiképpen az isteni kinyilatkoztatásnak ebből az örökervényű forrásából táplálkoznak.

Az itt felsorolt műveknél a 16 éves korhatárt nem kell túl szigorúan vened. Ha viszont úgy érzed, valamilyik könyv nem tudja lekötni huzamosabb ideig érdeklő-

désedet, tedd félre, válassz addig másikat. A legjobb könyvekből is oly sok van a világon, hogy a leghosszabb élet sem lenne elegendő az elolvasásukhoz. (Kinek lenne akkor még ezután is ideje és kedve középszerű, rossz könyvekhez?)

Ajánlott ismeretterjesztő irodalom a keresztény élet-szemlélet kialakításához:

16 éves kor alatt: Gaston Courtois: A legszebb történet (Bécs); Nino Musio — Andrej Pauliny: Don Bosco élete; Képes Biblia, Ó- és Újszövetség; Szabó Ferenc — Pus-kely Mária: Ábrahám-tól Jézusig (Róma); Hitünk és éle-tünk (hittankönyv); M. Malinski: Nem mindegy! (Prugg Verlag, Kismarton); Tomka Ferenc: Nagykorúság Krisz-tusban (hittankönyv); Michel Quoist: Így élni jó (Bécs); Pierre Imberdis — Xavier Perrin: Vallomások, vélemény-ek, válaszok (Bécs); Umberto de Vanna: Mi értelme az életnek? Hinni tizenhat éves fejjel? (Bécs)

16 éves kor fölött: Újszövetségi Szentírás; Sík Sándor: Zsoltárok könyve; Kempis Tamás: Krisztus követése; Szent Ágoston: Vallomások; Gerhard Kroll: Jézus nyo-mában; Prohászka Ottokár: Elmélkedések az evangéli-umról; Schütz Antal: Isten a történelemben; Tomka Fe-renc: A keresztény hit legfőbb kérdései (Bécs); Szentmár-toni Mihály — Benkő Antal: A lelkiélet lélektanához (Kismarton); Szabó Ferenc: A szeretet hullámhosszán (Róma); Szentmártoni Mihály: A személyi érettség felé (Róma); A fiatalok világa (Róma); Theodor Bovet: Fe-lette nagy titok. Könyv a házasságról (Bécs); Nyíri Ta-más: A keresztény ember küldetése a világban; Ki ez az ember?; Ijjas Antal: Jézus története I-III.; Szántó Kon-rád: A katolikus egyház története I-II.; Rajz Mihály: Családunk katekizmusa I-II.; Viz László: A torinói ha-lotti lepel; Mócsy Imre: Nyitott szívvel; Belon Gellért: Ellesett pillanatok; Meszlényi Antal: Magyar szentek,

szentéletű magyarok (München); A szegények orvosa, Batthyány Strattmann László (Prugg Verlag, Kismarton); Thomas Merton: Hétlépcsős hegy; A csend szava.

Keresztény lelkesítést formáló szépirodalmi művek

16 éves kor alatt: Edmondo de Amicis: Szív. A gyermekek számára; Gárdonyi Géza: Isten rabjai; Móra Ferenc: Aranykoporsó; Henryk Sienkiewicz: Keresztes lovagok; Quo Vadis?; Lewis Wallace: Ben Hur; Antonie de Saint Exupéry: A kis Herceg; Anna Frank naplója; Joni Eareckson — Joe Musser: Joni (Evangéliumi Kiadó, USA, Michigan); Joni Eareckson — Steve Esters: Egy lépéssel tovább (ugyanott).

16 éves kor fölött: Madách Imre: Az ember tragédiája; Ijjas Antal regényei, elbeszélései; Sík Sándor, Mécs László, Rónay György versei; Innen és túl. Versek az isten-kereső emberről (Vigilia könyvek); Öröktűz. Elbeszélések az istenkereső emberről (Vigilia könyvek); Leo Tolsztoj: Feltámadás; Dosztojevszkij: Karamazov testvérek; Franz Werfel: Bernadette; Graham Green: Hatalom és dicsőség; François Mauriac regényei, elbeszélései.

Fontosabb katolikus sajtóorgánumaink: **Új Ember** (hetilap); **Vigilia** (havi folyóirat); **Teológia** (negyedévi folyóirat); **Mérleg** (Lapok és könyvek szemléje. Bécsben megjelenő negyedévi folyóirat. Magyarországon is előfizethető); **Szolgálat** (Bécsben megjelenő negyedévi folyóirat. Magyarországról is megrendelhető); **Életünk** (Az európai katolikusok lapja. Megjelenik Münchenben havonta); **Katolikus Szemle** (Rómában megjelenő negyedévi folyóirat); **Hitélet** (Újvidéken megjelenő képes havi folyóirat)

Közlük legalább egynek légy rendszeres olvasója!

Felelősségünk óriási: kereszténységünket ebben a világban, ebben a jelenben éljük. Ez a magunk körül látott világ veti föl ma számunkra az igazi kérdéseket. Itt és ma kell megértenünk az evangélium napjainkban aktuális üzenetét és kihívásait. S megadnunk e kihívásokra, kérdésekre a magunk válaszát, — mellyel gyermekeink, unokáink is kezhetnek valamit: legalább annyit, hogy nem fordulnak el mindattól, amire mi felelni igyekeztünk.

Kipke Tamás

*

A keresztény elveket nem a „kereszténység”, hanem a keresztény emberek valósíthatják meg, akiknek van bátorságuk a történelmi felelősségnek emberi vállalására, és nem mint keresztények, hanem mint korukat értő emberek mernek új utakon elindulni és konkrét indítványokat tenni.

A konkrét terv és program mindig szintézis a keresztény elvekből meg a történelmi öröknek és a kor helyzetének emberi megítéléséből.

Mócsy Imre

*

Akaratod

Az igazság befogadására kész értelem magában még nem elegendő. Olyan akaraterőt kell kikovácsolnod, amely a megismert igazságot követni képes.

Ne mondd, hogy neked nincs erős akaratod! Az Úristentől ezt a talentumot megkaptad, csak bizonyára elmulasztottad kialakítani, továbbfejleszteni.

Mit tehetsz, hogy akaratod megerősödjék?

Mindenekelőtt imádkozz!

Miért? Elsősorban nem azért, hogy Isten segítségét lekönyörögd — hisz Isten nem hagyja el teremtményeit —, hanem inkább azért, hogy hálát adj az akaratért mint ajándékért, s hogy Isten akaratával összeköthesd azt. Először is fogadd meg, hogy szívós, kitartó önneveléssel dolgozol jellemed kiformálásán. S mivel Isten segítségére számíthatsz, rögtön láss hozzá! Ha megteszed, a továbbfejlődés rajtad múlik, miután Isten támogatását élvezed.

Célkitűzés

Ha nem állnak előtted nemes célok és eszmék, amelyeknek elérésére törekszel, nem lesz benned elég lendület sem, elsüllyedsz a szürke közepszerűségben.

A legszentebb törekvésed Isten szolgálata s az ő művén való továbbmunkálkodás legyen! Nincs értékesebb program, mint az embereket Istenhez vezetni, bajaikon, szenvedéseiken enyhíteni!...

Hogy ezt a nagyszerű célt jól szolgálhasd, Isten kegyelmét fölhasználva ki kell bontakoztatnod mindazokat a képességeket, amelyeknek csíráját magadban hordozod.

Tiszteld a nagy embereket, és végy példát róluk, akik ezt az ideált életükben megvalósították! Válassz magadnak jelmondatot, amely célodra emlékeztet, s ébren tartja szép, nagy, nemes terveid megvalósításának gondolatát! Szenteld magad teljesen ennek az eszmének! Ennek élj, ez kösse le elsősorban erődet, ehhez viszonyítsd többi dolgodat is!

Önvizsgálat

A világot gondolatok és eszmék irányítják. A te akaratod is. Vizsgáld tehát fölül gondolatvilágodat, elveidet. Utasíts vissza, vess ki belőle mindent, ami középszerű vagy veszélyes lehet számodra, de ápolj magadban mindazt, ami jobbá, tökéletesebbé tehet!

Minden este szakíts egy kis időt lelkiismereted megvizsgálására. Ilyenkor keresd, kutasd a gondolatokat s azokat a rugókat, amelyek tetteid indítékául szolgálnak.

Önuralom

Tested edzése, erősítése érdekében különböző gyakorlatokat vezetsz be: tornászol, futsz, szabadgyakorlatokat végzel, hegyet mászol. Az elért eredménnyel sohasem elégszel meg. A súlynak mind nehezebbnek kell lennie, a mozgásnak gyorsabbnak, az akadálynak magasabbnak, a sziklának meredekebbnek.

Mindez magától értetődőnek, ésszerűnek tűnik, ha testnevelésről van szó.

Ugyanígy kell azonban gyakorlatokat kifejleszteni, megerősíteni akaratodat is, akárcsak izmaidat. Meg kell magad erőltetned, akadályokat kell keresned, nehézségeket kell legyőznöd!

Vesd latba minden akaraterődet, hogy az uralmat tested, érzelmeid, fantáziád és szíved fölött elnyerhesd!

Néha tagadj meg magadtól egyébként megengedett dolgokat, és azt is végezd el, ami egyáltalán nincs ínyedre, hogy az önuralmat minden területen megszerezd!

Néhányszor győzd le magad így a nap folyamán, s hamarosan érezni fogod, milyen nagy mértékben acélosodott meg akaratod.

Mindig valami előre meghatározott dologra törekedj! Például egy hibád leküzdésére, egy erény kialakítására. S mivel az akarat minden emberi tevékenységben közreműködik, az így megedzett akaratodat más területen is hasznosíthatod. (Pl. nyelvtanulás, hangszereken játszás stb.)

Mindezeknek persze tervszerűen, megalkuvás nélkül kell történni. Nagyon ajánlatos, ha gyóntatóatyád tanácsát is kikéred, s elfogadod segítségét, hogy mindig buzgó, kitartó légy Krisztus szolgálatában.

*

**A virágtalan, gyümölcstelen ágtól,
A meddőségtől, lanyhaságtól,
A naptalan és esőtlen égtől:
Ments meg, Uram, a szürkéségtől!**

**Édes az ifjak méntás koszorúja,
Fehér öregek aranyos borúja,
Virága van tavasznak, télnek:
Ne engedj, Uram, koravénnek!**

**Csak attól ments meg, keresők Barátja,
Hogy ne nézzek se előre, se hátra.
Tartsd rajtam szent, nyugtalan ujjad,
Ne tórd, Uram, hogy bezáruljak!**

**Ne hagyj, Uram, megülednem,
Sem eszemben, sem kényelemben
Ne tűrj megállni az ostoba van-nál
S nem vágyini többre kis mái magamnál.**

**Ha jönni talál olyan óra,
Hogy megzökkenne vágyam mutatója,
Kezem kezedben ha kezdene hűlni,
Más örömén ha nem tudnék örülni,**

**Ha elapadna könnyem a más bűnén,
A minden mozgást érezni ha szűnném,
Az a nap, Uram, hadd legyen a végső:
Szabadíts meg a szürkéségtől!**

Sík Sándor

Hálaadás az akarat ajándékáért

Istenem, micsoda nagyszerű dolog az erős akarat!
Azokra az emberekre kell gondolnom, akik vasakarrattal, önmagukat és minden ellenállást legyőzve küzdöttek, hogy eszméiket megvalósítsák, a világot jobbra, szebbé tegyék.

Legelőször azokra kell gondolnom, akik a te akaratodat teljesítik:

Arra a diákra, aki minden erejét megfeszítve oldja meg feladatait, mert ezzel örömet akar szerezni neked;

A munkásra, aki mindennap becsületesen elvégzi munkáját;

A mártírokra, akik sem csábításra, sem fenyegetésre nem törtek meg;

Uram, Jézus Krisztus, a te akaratodra gondolok, amellyel a legnagyobb szenvedésben és gyalázatban is erős és rendíthetetlen maradtál.

Micsoda nagyszerű dolog kimondani: Akarok...! Fenyegessen, csábítson, gyalázkodjon az egész világ: nem jöhet semmi, ami a szabad, elszánt akarat szikláját megingatná!

Mégis félek, Uram, nehogy elbízam magam! Csak az alázatos akarat tetszhet neked. Adj nekem ezért, Uram, könnyen vezethető, de bátor akaratot!

Akaratod följánlása

Uram, Istenem! Följánlom neked fejlődő, erősödő akaratomat! Neked ajánlom, hogy egészen a tiéd legyen!

Kérlek, óvd meg minden ellanyhulástól, gyöngeségtől! Ne engedd soha hangulatom szeszélyes hullámvásáinak játékszerévé válni!

Ne tûrd, hogy akaratom rabszolgává váljék: olyan emberek és eszmék kiszolgálójává, akik az igazi akaratot tulajdonképpen elsorvasztják!

Ne engedd, hogy akaratom önző módon, másokra való tekintet nélkül — sőt azok kárára — érvényesüljön!

Ne engedd, hogy akaratom merev legyen: és hiányozzék belőle a mások iránti kellő tapintat.

Ne hagyd, hogy akaratom ellanyhuljon, hogy csak a jószándék éljen benne, s képtelen legyen a cselekvésre; amelyet befolyásol, s szinte pórázon vezethet a környezet!

Uram, segíts olyan akaratot kialakítanom, amely erős, kitartó, tele van lendülettel, s nem csügged el semmi nehézség láttán!

Legyen akaratom:

rugalmas, amely mindig úgy cselekszik, hogy másokat meg ne sebezzen;

önálló, tudva mindig, hogy mit akar, és hogy mit miért akar;

becsületos, nagy és nemes célok felé törekvő;

tiszta, hogy intéseidet világosan megértse és hűséggel kövesse.

Add, hogy akaratomat teljesen áthassa a te akaratod, és mindig csak dicsőségedet szolgálja!

A hűség kegyelméért

Uram, Jézus, édesanyád közbenjárása által kérem tőled azt a kegyelmet, hogy egész életemben hű maradhaszak hozzád. A hűség kegyelmét add meg, amely erősebb a halálnál, és a síron túl is él.

Apostolodnak lenni valami egészen mást, sokkal többet jelent, mint elszálló lelkesedést, átmeneti elfoglaltságot. Add, hogy ezt mindjobban megértsem!

Kitartó odaadásra van itt szükség! Ezt az odaadó lelkületet pedig komoly életprogrammal kell ébren tartani, hogy a veled való szoros kapcsolatom egy pillanatra se szűnjék meg!

És ha este fáradtan tekintek vissza napi munkámra, küldd rám áldásodat, töltsd el szívemet új örömmel!

Szítsa lángra újra a belőled áramló erő buzgalmam hamvadó paraszát, hogy világító fáklyaként éljek, hűségesen a körülöttem terjedő sötétségben!

Uram, Királyom! Gyűjts bennem szent tüzet! Hogy izzó lelkesedéssel, friss, fiatalos lendülettel a te szent ügyedet szolgáljam.

Erőskezü, rugalmas emberekre van most szüksége a világnak. Olyanokra, akiknek élete érték: tevékenység és tüzes szeretet...

Uram, én ilyen akarok lenni!

Tüzes szívű, ügyedet a sírig hűségesen szolgáló igaz keresztény!

*

**Krisztus lelke, kifogyhatatlan gazdagságod által
szentelj meg engem!**

**Krisztus teste, önfeláldozó szenvedésed által üdvö-
zíts meg engem!**

**Krisztus vére, szívednek rám áradó melege által ih-
less meg engem!**

**Krisztus kínszenvedése, azzal az erővel, amellyel
kínjaidat elviselted, erősíts meg engem!**

**Óh, édes Jézus, mert te oly végtelenül jó vagy, hall-
gass meg engem!**

**Sebeid mélyén, mert az biztos menedék nekem, rejts
el engem!**

**Ne engedd — mert az örök boldogtalanság lenne —,
hogy tőled elszakadjak!**

**Gonosz ellenségtől — mert másképpen legyőznek —
oltalmaz meg engem!**

**Halálom óráján, amikor szívem remeg a félelemtől,
szólíts magadhoz engem!**

**S mert kezdettől fogva szeretted, vonzz magadhoz
engem, hogy szentjeiddel dicsérjelek téged, Uramat, Iste-
nemet, mindörökké. Ámen.**

Loyolai Szent Ignác imája nyomán P. Lippert

Ha elcsüggedtél

Uram, ne tovább!...

Így tudom már csak kezdeni kérésemet...

Tudom, hogy amikor az ember valamit kér, azzal
beismeri a maga tehetetlenségét; bevallja, hogy saját ere-
je nem elegendő valamire, amit pedig szeretett volna elérni.

Te tudod, Uram, mi mindent akartam... Belátsz lel-
kembe, s meglátod, ki vagyok, és ki szeretnék lenni...
Olyan, akit te szeretsz, aki egyszerű, bizalmas, hű és
nyíltszívű hozzád.

Teremts az én habozó, ingatag akaratomból — amely eddig csak vágyini tudott — határozott, erős akaratot, amely tenni is tud!

Lehelj belém akaratod erejéből, hogy fölül tudjak emelkedni önmagam gyöngeségén, és bátran cselekedhessek!

Ájándékozz meg a tevékeny akaraterő kegyelmével! Egyszerűen: hogy tudjak akarni! Így kívánod ezt te is tőlem! És micsoda negyszerű dolog: önmagamat legyőzni, önmagam fölött uralkodni, hogy így legyen meg a te akaratod. Ámen.

Félénk ember imádsága

Istenem, én sokkal jobban ismerem magamat semmint azért merjek imádkozni, hogy szent legyek. Tudom, hogy egyszülött Fiad azt parancsolja, hogy mindnyájan olyan tökéletesek legyünk, mint te, Atyánk. Nem vele akarok vitatkozni, hisz ki vagyok én, hogy perbe szálljak vele? De mégis...

Őszintén megvallom, gyáva vagyok ahhoz, hogy az életszentség kegyelmét kérjem. Csak azt add meg, Istenem, hogy komolyan törekedjek feléd. Hiszen a szentség olyan sok és nagy áldozatot kíván, hogy idegenkedem tőle.

Tudom, hogy bíznom kell benned. Nem vakmerő bizakodás lenne-e azonban az, ha abban bíznék, hogy te belőlem is szentet akarsz faragni? Hiszen ahhoz keményebb anyag kell, amelyet faragni lehet. S én — sajnos — nem vagyok olyan. Sőt, úgy tűnik, nem is igen leszek.

Nem tagadom, szeretnék szent lenni, de csak úgy, ha — ne haragudj rám, Uram, hogy kimondom — olcsón adnád a keresztyén tökéletességet. Ha nem kerülne túl sok munkába, erőfeszítésbe és szenvedésbe. Mert a szenvedéstől félek, sőt nagyon félek. Megborzadok, ha a

szentek életében azt olvasom, hogy közülük jó néhány szerette a szenvedést, és vágyódott utána. És bizony, ha erre hívó szavadat hallom, Jeremiás próféta módjára tiltakozom, vagy Jónás próféta módjára menekülök előled.

De azért mégiscsak kérlek.

Add, hogy ember legyen belőlem. Olyan, amilyennek te akarsz látni. Amilyennek elképzeltél, amikor öröktől fogva elgondoltad, hogy egykor majd létbe szólítasz engem. Add, hogy hűségesen megvalósítsam velem kapcsolatos elgondolásaidat és terveidet.

Segíts, hogy jó kereszténnyé váljak. Olyanná, aki szeret téged szívvel-lélekkel. És becsülettel törekszik akaratodat megtenni, sőt itt-ott még tetszésedet is keresi. Olyanná váljak, aki veled együtt a te gyermekeidet is szereti. Ha nem is hősiesszeretettel, de komoly igyekezettel, néha önmaga ellenére is.

Istenem, áldd meg gyöngye erőfeszitésemet, áldd meg jószándékomat. Semmiképpen sem akartam kimondani, de mégis kibuggyan belőlem: segíts, hogy mégiscsak szent lehessenek. Nem nagy szent, csak olyan hétköznapi, egyszerű, de mindenben neked tetsző. Ámen.

Katona Nándor

*

Amíg az ember maga akarja megoldani a dolgokat, amíg nagy erőben érzi magát, addig nem jut arra a gondolatra, hogy megpróbál valakire ráhagyatkozni... Krisztus nem azt mondta, hogy jöjjenek hozzá azok, akiknek erős a „muszkljuk”, meg nagy erőben vannak, és akkor majd csinálunk valamit, hanem azt mondta: Jöjjetek hozzám, akik fáradtak és terhelve vagytok, és én megenyhítelek titeket...

Amikor az ember maga akarja önerejéből megoldani a dolgokat, Isten rábízta a megoldást. De amikor azt mondjuk: Köszönöm, bedobtam a törülközőt! — akkor mutatja meg egy megszégyenítő mozdulattal, hogy íme, így kell...

A versenyzésben is tapasztaltam ezt a párhuzamot. Amikor az ember összecsuklik, föladja és így szól: Nem tudom megoldani! — akkor hirtelen elkezd menni minden. Biztos vagyok benne, hogy a krisztusi értelemben vett újjászületés is így van: az ember önerejéből nem oldhatja meg, **de kell, hogy keressen**, a keresésbe belefáradjon, föladja — és akkor kapja meg a várt eredményt...

Balczó András

*

Hányszor és hányszor mondták lenéző mosollyal régen is, most is, hogy a krisztusi életmű az emberek számára elérhetetlen. Hát ne az életművet tekintsük először, hanem magát Krisztust, aki ránézett Péterre, ránézett a bűnös asszonyra: „Menj békével, és többé ne vétkezz!”

Mert a műhöz alázatosság kell, a megbékélés lelke, a szeretet jóságának megértése, átélése, annak az atomfizikusnak a lelkülete, aki kijelentette: „Mind világosabban tapasztaltam, micsoda realitás Krisztus!”

Tóth Sándor

*

Tóth Tihamér püspök **Levelek diákjaimhoz** sorozatának **A jellemes ifjú** című kötetében írja könyve elején az akaratról:

Karthágó békét kérő követséget küldött Rómába. A követség vezetését a fogoly Regulusra bízta, kitől esküt vettek, hogyha küldetése nem jár sikerrel, visszatér a fogóságba. Képzelheted lelki megrendülését, amikor ismét otthon volt szeretett Rómájában! És otthon is maradhatott volna végképp, ha létrejön a béke.

S tudod mit tett?

Ő tüzelt legjobban a háború folytatása mellett, s mikor a szenátus őt otthonmaradásra bízta azzal az indoklással, hogy az erővel kicsikart eskü nem kötelező, így felelt: „Hát mindenáron azt akarjátok, hogy becstelenné legyek? Jól tudom, hogy kín és halál várakozik rám, ha visszatérek. De mily csekélységek ezek a becstelen tett szégyenéhez, a bűnös lélek sebeihez képest! Legyek bár a karthágóiak foglya, római jellememet meg akarom tisztán őrizni. Megesküdtem, hogy visszatérek. Kötelességemnek eleget teszek. A többit bízzátok az istenekre.” Visszatért Karthágóba, s a karthágóiak nagy kínzás közt ki is végezték.

Ez római jellem volt!

De akkor milyennek kell lennie a **keresztény** jellemnek!

Hogy minden ember gazdag legyen, nem lehet megkövetelni; azt sem, hogy mindenki tudós legyen; azt sem, hogy mindenki hírneves legyen; de igenis mindenkitől meg lehet követelni egyet: hogy **jellemes legyen!**

Országokat hódítani kevés embernek adatik. Kevésnek homlokát díszíti királyi korona. De elfoglalni a lélek kincses birodalmát, s homlokunkra tenni a férfiúi jellem koronáját, ez oly szent, főséges feladat, amely minden emberre kivétel nélkül vár. Mindenkire vár. Sokan nem teszik meg. De te, fiam, ugye igen!

Homines sunt voluntates, állapítja meg nagyszerű rövidséggel Szent Ágoston; „az ember értékét az akarat adja meg.” Egyre többen jönnek rá manapság arra az igazságra, hogy a mai iskola egyoldalúan sokat foglalkozik a fiúk **eszével**, és túlságosan elhanyagolja azok **jellemének, akaraterejének** kiképzését. Innen ered az a szomorú jelenség, hogy a felnőttek társadalmában is sokkal több a tanult fej, mint az acélos gerinc, több a tudás, mint a jellem. Márpedig **az állam támasza, talpköve nem a tudomány, hanem a tiszta erkölcs, nem a vagyon, hanem a becsület, nem a gyávaság, hanem a jellem.**

Ez a könyv „jellemes ifjakat” akar nevelni oly időben, amikor úgy látszik, mintha fölfordult volna körülöttünk s fejetetején állna az egész világ. Ma, amikor az emberiség óriási, szinte egyetlen betegsége (amelyből minden bűne ered) az ijesztő akarat sorvadás; ma, amikor a jellemtelenséget sokan okos alkalmazkodóképességnek nevezik, s az elvtagadást reális politikának, az önérdek hajhászását közjónak hívják; ma, amikor az örökösen érzékenykedő megsértődést önbecsülésnek mondják, s az irigységet igazságszeretetre keresztelik; ma, amikor a nehéz munkát lehetetlenség címén kerülik, s mindenki a kényelmet, élvezetet hajszolja, — ez a könyv olyan ifjakat szeretne nevelni, akiknek kikezdhetetlen a jellemük, szilárdak s helyesek életelveik, s nehézségtől meg nem riadó az akaratuk; ifjakat, akik a kötelességteljesítésnek fanatikus lovagjai; ifjakat, akiknek teste-lelke kemény mint az acél, egyenes mint az igazság, fényes, mint a napsugár, s tiszta, mint a hegyi patak.

Jellemes diákokat oly időben, amikor csak úgy hemzsegek a torzlelkű, könnyű fajsúlyú diákok; diákok, akiket semmi lelki probléma nem érdekel; akiknek egyetlen gondjuk, hogy hogyan fogjanak ki a tanáron, hogyan blicceljenek el egy tanítási napot, ki a legújabb modicsillag, és hol lehet jól zsúrozni. Ezek oly sokan van-

nak! A jellemes ifjak meg oly kevesen! És e könyv meg akarja mutatni, hogy mégis e keveseknek van igazuk. Amazok oly vígaknak, gondtalannak látszanak, emezek meg oly kemény munkával törik a jellem útját — és e könyv biztatni akar, hogy mégis ez utóbbiak közé állj be, mert csak ez az emberhez méltó élet...

*

A jellemet két elem alkotja:
az *erő*,
amely arra képesít,
hogy az ember hajlíthatatlanul elvei,
meggyőződése szerint cselekedjék,
és a *szeretet*,
mely gyöngédséget, érzést, kedvességet ad.
"Szilárd, mint a gyémánt
és gyöngéd, mint egy anya"
— így állítja elénk az eszményt
a múlt időknek egy kiváló embere.

Sík Sándor

Szeretett magyar Testvéreim! Szent Erzsébet mindig világító példaképe mindazoknak, akik a szolgáló szeretet boldogító útján követik Krisztust. Elsősorban azonban példaképek nektek, XX. századi magyar katolikusoknak, fiatalok, hitvestársak, Isten szeretetének mai hirdetői.

Mindenekelőtt hozzátok fordulok, katolikus fiatalok! Tekintsetek Árpádházi Szent Erzsébetre, és törekedjete megfejteni élete titkát. Krisztusra fogtok találni, akit már ismertek, de akit talán még nem szerettek eléggé. „Verjete gyökeret és vessetek alapot a szeretetben” (Ef 3,17) és figyeljete a szívetek mélyén fölhangzó isteni kihívásra. Merjete odaadni életeteket Krisztusnak és őbenne testvéreiteknek. „Szegények mindig lesznek veletek” (Jn 12,8), nézzete körül figyelmesen saját környezetetekben, aztán a kórházakban, kihűlt családi fészkekben, szeretetotthonokban, intézményekben. Meglátjátok azt az idős testvért, magányos beteget, rokonaitól elhagyott rokkantat, testi-szellemi fogyatékos, akiben Krisztust szolgálhatjátok. „Amit egynek a legkisebbek közül tesztek, nekem teszitek!” (Mt 25,40)

Hogy Szent Erzsébet szellemében vállalni tudjátok ezt az apostoli küldetést, mélyítsete el hiteteket Krisztusban, használjátok rendszeresen az egyház által fölkinált kegyelemeszközöket; „Lakjék Krisztus a szívetekben” (Ef 3,17). Legyetek az Atya irgalmas szeretetének megjelenítői, hogy hívő és kereső testvéreitekkel együtt „föl tudjátok fogni az összes szenttel együtt, mi a szélesség és hosszúság, magasság és mélység, hogy megismerjete Krisztus minden ismeretet fölülmuló szeretetét, és bejeljete Isten egész teljességével” (Ef 3,18-19).

II. János Pál Pápa *a magyar fiatalokhoz*
Árpádházi Szent Erzsébet halálának 750. évfordulóján.

TISZTA SZÍVVEL

**„Menj békével,
bűneid bocsánatot nyertek!”**

(Lk 7,48.50)

„SZERESSETEK TETTETÉS NÉLKÜL! Irtózzatok a rossztól, ragaszkodjatok a jóhoz! A testvéri szeretetben legyetek gyöngéddek egymáshoz, a tiszteletadásban előzzétek meg egymást! A buzgóságban ne lankadjatok, legyetek tüzes lelkületűek: az Úrnak szolgáljatok!”

„ÁLDJÁTOTK ÜLDÖZŐITEKET, áldjátok, ne átkozzátok! Azokkal, akik örülnek, örüljétek, a sírókkal sírjatok. Éljetek egyetértésben!”

„ROSSZÉRT ROSSZAL SENKINEK SE FIZESSETEK! Törekedjétek arra, ami jó minden ember szemében. Amennyire tőletek függ, éljétek mindenkivel békességben. Ne szolgáltatassatok magatoknak igazságot, szerettem, hanem hagyjatok teret az Isten haragjának, hiszen írva van: Enyém a bosszú, én majd megfizetek, — mondja az Úr. Sőt, ha ellenséged éhezik, adj neki enni, ha szomjazik, adj neki inni. Ha ezt teszed, izzó parazsat raksz a fejére.”

„NE ENGEDD, HOGY LEGYŐZZÖN A ROSSZ, te győzd le jóval a rosszat.”

Szent Pál apostol tanítása
(Róm 12,9 kk.)

Krisztus Urunk elképzelése az volt rólunk, követőiről, hogy békében, szeretetben éljünk egymással, példát mutatva a világnak, hogy lehetséges és minden időben megvalósítható a ma is oly sokat emlegetett „békés egymás mellett élés.”

Hogyan várhanánk el a világ fiaitól, hogy bölcs megértésben éljenek, eltérő, egymást keresztező törekvéseiket áskálódás és acsarkodás helyett nyugodt párbeszédben rendezzék, ha mi, keresztények sem mutatunk hatékony példát, miként tudjuk legalább a magunk háza táján tisztos módon eligazítani közös dolgainkat.

Példát kell mutatnunk a világnak arra is, hogyan kell a becsület útján járni, és lehetséges — akár a legnagyobb tévedésből, a legmélyebb bukásból is — fölemelkedni, s tiszta szívvel újra a helyes úton járni.

Erre a kiutat mutató reményre sohasem volt oly nagy szüksége az igazságot és békét kereső világnak, mint napjainkban.

De vajon tudunk-e segíteni?

Egymásra találni

Hogy ennek az evangéliumi küldetésnek megfelelhessünk, hogy feladatunk megvalósításához a „családi” légkört megteremthessük, Krisztus azt kívánja tőlünk, hogy mindenekelőtt Teremtőnket, a mi mennyei Atyánkat szeressük:

*Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből,
teljes lelkedből, teljes elmédből
és minden erődből!*

Az Isten szeretete mind a családokban, mind a nagyobb közösségekben — népekben, nemzetekben — szinte el nem képzelte méreteken növelheti az összetartozás tudatát s a környező világra kiáradó jó hatások lehetőségét.

A békében, szeretetben élő családokra, népekre odafigyel a világ és kérdezi: Hogyan lehetséges ez?

A mi válaszuk: Istennek tetsző élet, mennyei Atyánk iránti alázat és feltétel nélküli, mindent odaadó szeretet. Mennyivel szebb az életünk, ha tudjuk, hogy van Atyánk, és tudjuk, hogy testvérek vagyunk!...

Amikor mennyei Atyánkat szeretjük, viszontszeretjük őt, mert ő előbb szeretett bennünket azzal, hogy megajándékozott az élettel, s ide, erre a helyre, ebbe a korba állított, hogy a magunk életében, a magunk családjában, a minket körülvevő környezetben és társadalomban valósítsuk meg örök elgondolásait.

Mindenesetre csak akkor van remény, ha megtartjuk a főparancs folytatását is:

Szeresd felebarátodat, mint önmagadat!

Isten azonban előre látta, hogy mi, emberek — az első emberpár bukása nyomán — nem leszünk mindig szeretetre méltók, s nemcsak hogy nem szeretjük, de olykor kifejezetten gyűlölni is fogjuk egymást.

Mégis bízik bennünk, s elvárja tőlünk, gyermekeitől, hogy ha már egymásra való tekintetből nem is, legalább az ő, *mindannyiunk közös és szerető Atyja* iránti tiszteletből és szeretetből tegyük félre az ellenségeskedést.

Lehet-e nagyobb öröme az apának, mint amikor látja, hogy gyermekei — már csak az ő kedvéért is — kibékülnek egymással?

A tízparancsolat

Mennyei Atyánk kedvében azonban akkor járunk igazán, ha úgy élünk, hogy minél ritkábban legyen szükség a kibékülésre, mert békességben élünk.

Isten ebben is segített nekünk.

A velünk folytatott párbeszéd (kinyilatkoztatás) kezdetén megadta a vele szövetségre lépő választott népnek az emberélet tíz legfontosabb törvényét.

- Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!
- Istennek nevét hiába ne vegyed!
- Az Úr napját szenteld meg!
- Atyádat és anyádat tiszteld!
- Ne ölj!
- Ne paráználkodj!
- Ne lopj!
- Ne hazudj, mások becsületében kárt ne tégy!
- Felebarátod házastársát bűnre ne kívánd!
- Mások tulajdonát ne kívánd!

Jézus Krisztus az ószövetségi törvények és előírások közül kiemelte a legfontosabbat: a szeretet parancsát. „Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez a legnagyobb: az első parancs. A második hasonló hozzá: Szeresd embertársadat, mint saját magadat. Ezen a parancson alapszik az egész törvény és a próféták.” (Mt 22,37-40.)

Életével és tanításával pedig bemutatta számunkra az önzetlen, megbocsátó, viszonzást nem váró, kivételt nem ismerő, segítségre, szolgálatra mindig kész szeretetet: ez a legtökéletesebb emberi életforma, ebben láthatjuk meg és érhetjük el Isten boldogságát.

Minden bűnnel, a legkisebbel is, valamilyen módon összezavarjuk, megsértjük egymásra utaltságunk és testvéri összetartozásunk szabályozó rendszerét: az erkölcsi világrendet. Ma pedig hozzátehetjük: Ha nem kerüljük még a kisebb bűnöket is, valamiképp mi is segítjük azokat, akik magatartásukkal fenyegető tragédiához, az erőszakhoz és a háborúhoz viszik közelebb az emberiséget.

Vétkünk sohasem mozog légüres térben. Nem elvont, személytelen paragrafusokkal ütközünk össze.

Mint ahogy a közlekedésben minden vétséggel *valakit* (sokszor önmagunkat) veszélyeztetünk, ugyanaz történik az erkölcsi életben is: a bűnnel nem elméletileg sérttem meg Isten parancsait, hanem valamilyen konkrét formában — de minden körülmények között, akár közvetlen, akár közvetve ártalmára vagyok

vagy felebarátomnak,
vagy egy egész közösségnek,
vagy önmagamnak,

legtöbbször azonban egyszerre mindháromnak.

Gondviselő Atyánknak pedig mindenképpen fájdalmat okozok, mivel vétkemmel — ha csak egy szemernyit is — megzavartam a szeretet rendjét: meg nem értesnek, viszálynak, békétlenségnek, bizalmatlanságnak forrásává lettem, nemegyszer akaratlanul is.

Orvoslás: a bűnbánat szentségében

Az okozott fájdalom, a bűn által előidézett rendetlenség helyrehozatalának módja a bocsánatkérés, melyet minden körülmények között őszinte bánatnak kell megelőznie.

Magától értetődik, hogy nem kérhetek sem mennyei Atyánktól, sem megbántott felebarátomtól bocsánatot mindaddig, amíg át nem látom, hogy amit velük, illetőleg ellenük tettem, az számukra valóban rossz, sértő, fájdalmas, megalázó volt. (Ugyanúgy, mintha velem tették volna...)

Ezek után minden erőmmel arra kell törekednem, hogy az előidézett bajt, az okozott fájdalmat lehetőségeim szerint megszüntessem, de legalább — amennyire lehetséges — enyhítsem.

Bennünket, keresztényeket a bűnbánat szentsége segít abban, hogy vétkeinket Istennel és embertársainkkal megnyugtató módon rendezhessük, s újra tiszta lappal

indulhassunk. Elképzelhetetlen lenne tovább úgy élni, hogy elkövetett, de őszintén megbánt bűneinkre soha és senkitől bocsánatot nem kapunk.

A gyónás előtti lelkiismeretvizsgálatkor tehát meg kell magadtól kérdezned, hogy Isten parancsai közül melyik ellen vétettél, mert bűneidről — különösen a súlyosakról — feltétlenül be kell számolnod lelkiatyádnak a gyónásban. (Érthető, hogy némelyik bűnödöt különösen is szégyenled. Hisz a gonosz lélek ilyenkor adja vissza, amit a bűn elkövetésekor elvett tőled: a szégyenérzetet.)

Ahogya az élet bonyolódott

Valamikor az úgynevezett lelkitükrök segítették a gyónásra készülőket. Hamarosan kiderült azonban, hogy nehéz olyan lelkitükröt szerkeszteni, amely mindenki számára tartalmazná a tőle elkövetett bűnöket.

Hiába szaporodott a kérdések száma, az élet mindig újabb és újabb bűn-lehetőségeket kínált — és kínál ma is. Aki a lelkiismeretvizsgálatkor szigorúan ragaszkodik a lelkitükrökhöz, megnyugodva tapasztalhatja, hogy bűneinek jelentős része esetleg még csak meg sincs említve. Előfordulhat az is, hogy keresve sem találunk olyan bűnt a felsoroltak között, amelyet elkövettünk volna.

Lehetséges, hogy teljesen ártatlanok lennénk?

Azt mondd, te nem lopsz.

De nem lopod-e másoknak pénznél is drágább idejét azzal, hogy mindig, mindenhová késve érkezel, mindenkit megvárakoztatsz, s míg rád várnak, tétlenségre kényszerülnek?

Azt mondd, te nem hazudsz.

És amikor a benned bízóktól határidőre feladatot, elintézendő ügyeket vállalsz, de utána első dolgod, hogy az egésztől maradéktalanul megfeledekezel?

És az nem hazugság, ha a lakásban semmit sem teszel vissza a helyére? A többiek bíznak benned, hisznek

neked. Elhiszik, hogy betartod a ház rendjét, és ők mindent ott fognak ismét megtalálni, ahol keresik, ahol a helye van. Azokat a tárgyakat is, amelyeket te használtál. Kiszámíthatatlanságod, megbízhatatlanságod egy életen át mérgezheti a család békéjét.

És az nem lehetséges, hogy valakinek minden szava igaz ugyan, de az egész élete egy nagy hazugság?

És vajon nem bűn-e már az is, ha például olyan pályát választunk, melyen sohasem cselekedhetünk lelkiismeretünk, saját belátásunk szerint? Amelyen tőlünk idegen, ismeretlen emberek, csoportok, testületek előttünk alig ismert törvényeinek kell engedelmeskednünk? Olyan törvényeknek, melyek helyességéről, őszinteségéről sohasem győződhetünk meg?

És nem bűn olyan pályát választanom, melyen mások parancsára embereket kell üldöznöm, akiknek bűnösségéről sohasem bizonyosodhatok meg, de akiknek ártatlansága esetleg a társadalom előtt nyilvánvaló?

Egymást elárulni, bántalmazni, üldözni, ellenségeinek kiszolgáltatni, hóhérekre juttatni súlyos bűn. De mindezt **parancsra tenni**, hivatásszerűen gyakorolni?! Ezt talán már csak az múlja fölül, aki az erkölcstelen törvényt, parancsot íróasztal mellett megfogalmazza...

Új típusú lelkitükör

Az emberi élet, a társadalmi és politikai viszonyok olyan bonyolult helyzeteket teremtettek szerte a világon, hogy a „klasszikus bűnőknél” ma már sokkal súlyosabbakat lehet elkövetni anélkül, hogy a vétkest ezeknek a bűnőknek elkövetéséért — legalábbis a földi igazságszolgáltatás kategóriáit alapul véve — egyáltalán felelősségre lehetne vonni.

Szűkebb környezetünkben is pokollá tehetjük egymás életét anélkül, hogy emiatt valamilyen lelkitükör alapján szemrehányást kellene tenni magunknak.

A lelkitükrön kell tehát gyökeresen változtatni.

Ha alaposan megfigyeled a felnőttek társadalmát, különösen pedig az utóbbi ötven-száz év történelmét, rá-döbbsz, hogy egyes embereket, családokat, sőt egész népeket lehet kirabolni, mindenükből kiforgatni, földönfutóvá tenni, erkölcsileg lezüllesztetni anélkül, hogy a vétkes vagy vétkesek valahol is megtalálnák bűneiket a lelkitükrőben. Gondoljunk a törvényekkel szentesített népirtásra, faji, vallási, politikai üldözésekre, koncentrációs táborokra! Gondolod, hogy mindez csupán az emberiség szégyene, a kereszténységé nem? El lehet azt képzelni, hogy mennyei Atyánk az ötödik parancsolatot csak a kocsmai verekedések és családi perpatvarok elkerülése miatt hozta, a háborúkra — ahol milliókat ölnek — nem értette volna? Ha aztán a földi igazságszolgáltatásnak nagy ügyel-bajjal sikerült egy veszített háború után valakit kérdőre vonni, a legelvetemültebb tömeggyilkos is fölülről érkező parancsokra hivatkozik.

Teljes a zavar.

Vajon Isten is elfogadja tőlünk — keresztényektől — ezt a kibúvót? Vajon az ő ítélőszéke előtt is rá lehet kenni mindent a följobbvalókra? Vajon mondhatjuk, hogy féltettük életünket, kenyerünket, állásunkat — vagy magasabb beosztásunkat?

Választanod kell a manipulált közvélemény — esetleg fölmentő — ítélete és a lelkiismereted hangja között.

Döntened kell! És már most, a kis dolgokban!

S a választásért egyedül te viseled a felelősséget.

Krisztus tanácsa

A dolgok azonban nem mindig egyértelműek. A mai kor abban különbözik a többitől, hogy a sok szócsépléssel elködösíti a jó és rossz közötti éles határokat.

Szándékosan. Hogy aztán téves döntéseink következtében zsákutcába kerüljünk. Akiknek lelkében ilyen-

kor még egyszer fölmerül, hogy hitének szellemében döntsön, már hősies erőfeszítésre van szüksége. De képesek leszünk-e erre a csúcsteljesítményre akkor, ha már az „apróbb” próbáknál elbuktunk?

Képtelenség minden élethelyzetet felsorolni, s az elképzelt helyzetek mellé az oldóképletet odaírni.

Krisztus már kétezer évvel ezelőtt meglátta a problémát, és minden helyzetre egyformán alkalmazható parancsot kínált:

„Mindazt, amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek azt velük.” (Mt 7,12)

Megfordítva következik ebből: Mindazt, amit nem akarunk, hogy velünk tegyenek az emberek, azt mi se tegyük másokkal.

Itt és most

Nekünk a mai korban, a magunk környezetében kell megállni helyünket, s erről a helytállásról kell egyszer számot adnunk mennyei Atyánknak.

Mivel a gonoszság eszközei is rendkívüli módon kifinomultak, s életünk kölcsönös megkeserítésére is kimeríthetetlen lehetőségek kínálkoznak, ezért belső erkölcsi kontrollunknak is követnie kell ezt a szomorú „fejlődést”.

Nemcsak jóelőre ki kell tapintanunk gyöngéinket, de velük szemben ki kell fejlesztenünk azokat az erényeket, amelyek eleve útját állják, valósággal képtelenné tesz egy-egy bűn meggyökeresedését, társadalmi térhódítását.

Ne csak az lebegjen szemünk előtt, hogy nem szabad például meglopunk szomszédunkat, megkárosítanunk a közösséget, hanem sokkal inkább az, hogy minél többet segítsünk és adjunk a rászorulóknak: magányosoknak, közösségeknek, a társadalom egészének. Aligha fogjuk

megrongálni a parkot, épületet, amelyben a magunk kemény, önzetlen munkája is benne van. Aligha fogunk fölborítani egy kialakult rendet, melynek fönntartásán naponta fáradozunk, s nem fogunk föltépni sebeket, melyeket hosszas türelemmel magunk gyógyítottunk.

Ezért a mai korban magát kereszténynek valló ember nem csak úgy kérdez, hogy mi az a rossz, amit tettem, hanem úgy is, hogy mi az a jó, amit elmulasztottam.

A következőkben néhány új típusú lelkitükröt találsz. Módszerét, lelkületét alkalmazhatod itt föl nem sorolt más vonatkozásokban is.

Ne félj szembenézni önmagaddal! Mennyivel más lenne a világ, mennyi szomorú tragédia hárulna el az egyes emberek, családok és népek életéből, ha ezt az önmagunkkal való szembenézést — mai szóhasználattal élve: önkritikát — időnként minél többen és minél őszintebben elvégeznék!

A lelkiismeret világosságáért

Istenem,
te mindent tudsz,
engem is jobban ismersz, mint sajátmagam.

Ismered gyöngéimet és hibáimat, harcaimat és elbukásaimat, de tudod azt is, hogy szeretlek, és törekszem a jóra.

Tudod, hogy hajlamos vagyok hibáim szépítésére, az önigazolásra és mentegetőzésre, de tudod azt is, mennyire szeretnék eljutni hozzád.

Amikor magamat vizsgálom, hogy összeszedhessem hibáimat és feladataimat, mindig mintha sötétben tapogatóznék: csak homályos és bizonytalan arcképet tudok rajzolni magamról, s elmosódnak általad belém írt jövendő arcom körvonalai is.

Világosíts meg, Uram! Vezess előre a hozzád vezető úton! Taníts meg akaratodra, mutasd meg, hogy elgondolásod szerint itt és most mit kell tennem. Adj erőt, hogy elfogadjam váratlannak látszó kívánságaidat is. Adj erőt, hogy gyöngeségeim ellenére is higgyek a te erődben, és rábízam magam irányításodra.

Rendelkezz velem, Uram, tetszésed szerint. Segíts, hogy hűséges gyermeked és tanítványod legyek: egyre világosabban fölismerjem és egyre hűségesebben kövessem akaratodat.

Árasszon el kegyelmed fénye, hogy mindinkább úgy nézhessem magam, amint te látsz engem, s úgy láthassalak, ahogyan megmutatkoztál előttünk Fiadban, Jézus Krisztusban. Ámen.

L. L.

*

Az éretlen lelkiismeret részben vagy egészben arra építi ítéleteit, hogy mások hogyan határoznak. Azt tartja jónak, amit a vele együtt élők csodálnak vagy elfogadnak, rossznak pedig azt, ami azokat zavarja vagy fölháborítja. Ha nem is teljesen kívülállók irányítják az éretlen lelkiismeretet, mégis csak több más lelkiismeret képviselőjeként működik. Az éretlen lelkiismeret nem ura önmagának. Csak egy másik ember, egy csoport, egy párt, egy társadalmi osztály, egy nemzet vagy faj lelkiismeretének képviselője. Ezért nincsenek igazi, saját erkölcsi elhatározásai, egyszerűen mások elhatározásait szajkózza. Nem alkot önálló ítéleteket, „igazodik” a többiekhez. Nincsenek saját, személyes indítékai és szándékai. Ha pedig mégis vannak, tönkreteszi őket azzal, hogy addig csűri-csavarja és ésszerűsíti őket, míg összhangba kerülnek mások szándékaival. Ez nem erkölcsi szabadság, ez lehetetlenné teszi az igaz szeretetet. Mert ha iga-

zán és szabadon akarok szeretni, akkor tudnom kell valami olyant adnom másoknak, ami igazán az enyém. Ha pedig a szívem nem tartozik valóban hozzám, hogyan adhatom oda? Nem az enyém, hogy odaadhassam!

Thomas Merton

Istennek vannak követelményei, melyeket sokszor nem is olyan könnyű teljesíteni. Tehát kitérünk előlük. Nem nyitunk Istennek ajtót, amikor zörget. Isten szeretete mindig újabb és újabb alkalmakat keres, hogy velünk találkozzék, mi viszont mindig újabb és újabb kifogásokat találunk, hogy „nyugodt lelkiismerettel” kitérjünk előle.

Ha ajtót tárnánk Istennek, egész lényünkbe és életünkbe befogadnánk őt, megtapasztalnánk azt a hatalmat és áldást, ami Isten velünk egyesülő életéből fakad.

E. Schwarz

Önvizsgálatunk

I.

ISTEN

„Így lesztek fiai mennyei Atyátoknak...” (Mt 5,45)

1. Szeretetben Isten iránt

Milyen a kapcsolatom az Atyával, a Fiúval és a Szentlélekkel?

Él-e bennem a gyermeki bizalom az Atya iránt? Tudok-e ráhagyatkozni gondviselésére életem nehéz helyzeteiben is? Krisztushoz, a Fiúhoz hasonlóan az Atya akaratát keresem-e mindenben? Törekszem-e arra, hogy egyre jobban megismerjem Isten elgondolását rólam, terveit velem?

Tanítványa lettem-e én is Jézusnak? Törekszem-e arra, hogy gondolatvilágomat, életmódomat hozzáigazítsam az övéhez? Elfogadtam-e fölkinált barátságát? Olvasom-e rendszeresen a szentírást, hogy egyre jobban megismerjem életét, gondolkodásmódját, érzeleml világát? Milyen gyakran egyesülök vele a szentáldozásban?

Otthont adok-e lelkemben a Szentléleknek? Igyekszem-e állandósítani magamban annak tudatát, hogy Isten jelenlétében élek? Figyelek-e a Szentlélek indításaira?

Megadom-e Istennek mindenben a neki kijáró tiszteletet? Káromkodó, durva szóval, babonás gondolattal, könnyelmű esküdözéssel, zúgolódással, vakmerő bizakodással nem sértem-e meg őt?

2. Szentek közössége

Mennyire élek tudatosan a szentek családjában? Gyermekei szeretettel és bizalommal gondolok-e Máriára, Jézus és az egyház édesanyjára, aki a legtökéletesebben fogadta be Isten Igéjét? Ismerem-e legalább néhányat a szentek (pl. védőszentem, magyar szentek, korunk szentjei, az egyház történelmének kiemelkedő alakjai) közül?

Gondolok-e néha őrzőangyalomra, kérem-e segítségét, hálás vagyok-e azért, hogy — számomra is láthatatlanul — gondoskodik rólam?

Tisztelem az Istennek szentelt személyeket, helyeket, tárgyakat? Lelkesít-e napjaink tevékeny szeretetre példát adó embereinek (pl. II. János Pál pápa, Teréz anya, Helder Camara érsek, Roger Schütz, Szent Maximilian Kolbe) magatartása?

3. Az egyház élő tagjaként

Élő hittel elfogadom-e, hogy Krisztus az egyházban él tovább, s vezet bennünket az üdvösségre? Tisztelem-e Isten népének vezetőit, a pápát, a püspököket, lelkipásztorainkat? Segítem-e őket munkájukban?

Minden vasárnap (és legalább a kötelező ünnepeken) részt veszek-e a szentmisén? Nem szoktam-e gyakran elkészni? Figyelmesen, tevékenyen bekapcsolódom-e a közös imába, énekbe? Meg tudom-e másokkal is osztani hitemet, tudok-e közösségben imádkozni?

A magam sajátos adottságai és lehetőségei szerint részt vállalom-e az egyház küldetésében, az evangélium hirdetésében (imával, szóval, életem tanúságtételével)? Tevékeny tagja vagyok-e annak az egyházi közösségnek, amelyben élek? Erőmhöz képest részt vállalom-e egyház-községünk munkájában segítőkészségemmel, konkrét feladatok elvállalásával?

Törődöm-e az egyházközség gondozására szoruló tagjaival, részt vállalom-e az egyházközség szeretetszolgálatában, amellyel segíti az öregeket, betegeket, elhagyottakat, testi vagy lelki szükségét szenvedőket?

Botránkozás és botránkoztatás nélkül, Isten irgalmába vetett bizalommal, a gyarlóságokon túllátó hittel tudom-e eltérni az egyház tagjainak emberi gyöngeségeit? Vállalom-e imát, vezeklést, engesztelést az egyház tagjainak bűneiért (beleértve az én bűneimet is!)?

Figyelemmel kísérem-e az egyház mai életét, a Szentlélek megnyilvánulásait a hitüket élő emberek és lelkes csoportok kezdeményezéseiben? Együttérző szívvel szemlélem-e az egyház mai megpróbáltatásait, gondjait, nehézségeit? Segítem-e az egyházat céljai megvalósításában imádságaimmal, tettekkel is, ahol módom van rá?

4. Keresztény hit, világnézet

Istent tartom-e legnagyobb értéknek az életemben? Adódnak-e olyan helyzetek, amikor valami vagy valaki másrt részesítek előnyben? Tudok-e áldozatot hozni Istenért, hitemért, szeretetemért?

Tudatosan formálok-e hitemet? Igyekszem képességeimnek megfelelő tudás birtokába jutni a hit területén? Törekszem-e a meggyőző és meggyőződéses keresztény világnézet kialakítására? Fölhasználom-e minden rendelkezésemre álló eszközt ennek érdekében (ifjúsági hittan, egyéni és csoportos beszélgetések, előadások, könyvek, folyóiratok stb.)?

Megvallom-e hitemet mások előtt? Merek-e hitemnek, egyháznak védelmére kelni? Nem szégyellem-e mások előtt keresztény voltomat?

Elfogadom-e az egyház tanító tekintélyét hitem formálásában? Igyekszem-e megismerni az egyház mai tanítását, konkrét kérdésekben eligazító útmutatásait?

Kutatom-e az „idők jeleit” az egyház, a világ életében és a sajátomban is? Életem váratlan helyzeteiben tudatos hittel élem-e át, hogy „az istenszeretőknek minden javukra válik”?

Átérzem-e, hogy az egyház élő tagjaként Krisztus küldetésében járok, s törődnöm kell azokkal is, akik nem hisznek Istenben, közömbösek vagy akár ellenséges magatartást tanúsítanak? Vannak-e olyanok, akiknek lelki fejlődéséért felelős vagyok, akik esetleg várják az eligazítást életük problémáiban, kételyeik eloszlátásában, hitük megszilárdításában? Megadok-e nekik minden tőlem telhetőt?

5. Ima, elmélkedés

Szoktam-e rendszeresen imádkozni (reggel, este, étkezésnél stb.)?

Csak kötelező feladat számomra az imádság vagy pedig örömmel teli találkozás Istennel? Elég érett, hatékony-e az imaéletem? Nem vált-e üres megszokássá csupán?

Töreksem-e arra, hogy imádságom összeszedett és bensőséges legyen? Többnyire panaszkodni vagy kérni szoktam-e, vagy pedig el tudok merülni Isten imáadásában, dicséretében?

Csak én beszélek az imában, vagy tudok figyelmesen hallgatni Istenre, amikor szól hozzám?

Szoktam-e az imádságra fordított időn kívül, napközben is gondolni Istenre?

6. Növekvő hitben és szeretetben

Ellenőrzöm-e rendszeresen belső életem fejlődését, Istenhez és embertársaimhoz fűződő kapcsolatomat? Amint egyre többet megsejtek Isten titkaiból, egyre több

feladatot ismerek föl magaménak —, törekszem-e ezek megvalósítására?

Nem vonom-e kétségbe Isten irgalmát? Tudom-e, mennyire rászorulok az ő irgalmára? Ha valami rosszat tettem, igyekszem-e őszinte szívvel megbánni?

Értékelem-e a bűnbánat szentségét? Tudom-e, hogy a súlyos bűnök alól a bűnbánat szentségében, a gyónásban kaphatok fölloldozást? Van-e olyan súlyos bűnöm, amelyet szándékosan nem gyóntam meg? Fölhasználok-e rendszeresen a bűnbánat szentségének kegyelmi indításait? Van-e állandó lelki vezetőm, akinek tanácsai, útmutatásai szerint rendezem az életem?

Kerülöm-e tudatosan azokat a helyzeteket, alkalmakat, amelyek veszélyeztetik belső fejlődésemet, tisztaságomat, Isten iránti szeretetemet?

Élek-e az egyház által előírt vagy ajánlott bűnbánati eszközökkel (pénteki bűnbánat és önmegtagadás, imádság, jócselekedetek, esti lelkiimeretvizsgálat)?

*

**Isten, aki tőled elfordul, elbukik,
aki hozzád fordul, föltámad,
aki benned marad, szilárdan áll.**

**Isten, aki elhagy téged, meghal,
aki visszatér hozzád, újjáéled,
aki benned lakik, élni fog.**

**Isten, te térítesz magadhoz minket,
te hántasz le rólunk minden hamisat,
te adod ránk az igazi valóság ruháját.**

**Hallgass meg, hallgass meg, ó Istenem!
Egyedül téged szeretlek,
téged követlek, téged kereslek,
a tiéd akarok lenni egészen.**

**Kérlek, parancsolj nekem,
uralkodj fölöttem, ahogyan akarsz.
Űzd ki belőlem az oktalanságot,
hogy fölismerhesselek téged.
Mondd meg, mire figyeljek,
hogy megismerhesselek téged.
S remélem, mindent meg fogok tenni,
amit parancsolsz.**

**Téged kívánlak,
s újra csak azt kérem tőled,
ami e kívánságomat fokozza.
Add, Atyám, hogy keresselek téged,
óvj meg a tévedéstől:
ne engedd, hogy keresés közben
bármilyen más a te helyedre kerüljön.**

**Add meg, kérlek, Atyám,
hogy megtaláljalak téged.
S ha fölösleges vágyak rejtőznek bennem,
tisztíts meg ezektől,
S tégy alkalmassá arra,
hogy megláthassalak téged.**

Szent Ágoston

II.

EMBERTÁRSAIM

„Az én parancsom, hogy szeressétek egymást, amint én szerettelek benneteket.” (Jn 15,12)

Először átgondolom, mit kíván tőlünk a szeretet parancsa embertársainkkal kapcsolatban:

Nyíltszívű vagyok-e? Becsületes, tiszta szándékkal közeledem-e mindenkihez? Szoktam-e becsapni más t hazug szóval vagy kétszínű viselkedéssel?

Tisztelem, védelmezem-e mások életét, személyét, vagyonát? Nem károsítok-e meg más t? Irigység, káröröm nem ébred-e föl bennem? Nem csábítottam-e valakit rosszra? Nem gyanakodtam-e ok nélkül másokra? Nem rágalmaztam-e másokat?

Őszinte szeretettel közeledem-e másokhoz? Tiszták-e gondolataim, szavaim, tetteim? Tisztelem-e mások testét és a sajátomat? Nem játszom-e könnyelműen mások érzelmeivel és ösztöneivel?

Igazságos vagyok-e mindenkihez? Megadom-e mindenkinek azt, ami őt illeti, s elfogadom-e zúgolódás nélkül azt, ami nekem osztályrészül jutott? Nem akartam-e méltánytalan előnyökhöz jutni mások rovására, nem követelőztem, különködtem, fölényeskedtem, irigykedtem vagy féltékenykedtem-e?

Hálás vagyok-e azoknak, akik jót tettek velem? Értékelem-e a jót, amit másoktól kapok, s találok-e módot köszönetem kifejezésére? A kapott ajándékok nem tesznek-e követelőzővé? Arra indítanak-e, hogy önzetlenül én is jót tegyek másokkal?

Tudok-e önzetlenül, irigykedés nélkül osztozni mások örömében, átérezni mások fájdalmát, s erőmhöz képest vigasztalásukra lenni?

Kész vagyok-e mindig arra, hogy segítek másoknak: észreveszem-e, mire lenne szükségük? Kérés nélkül is szívesen állok-e mások szolgálatára? Szoktam-e áldozatot hozni másokért? Tudok-e lemondani mások kedvéért saját elképzeléseimről, kényelmemről, időmről, tudok-e felelősséggel gondoskodni másokról?

Tudok-e megbocsátani? Türelmes, megértő vagyok-e az emberi tévedések, gyöngeségek, bukások, sőt a tudatos és szándékos rossz láttán is? Főlényes, sértődékeny, ítélkező vagyok-e? Átérezem-e mindig, hogy mindnyájan irgalomra és megbocsátásra szorulunk? Kerülöm-e a veszekedést, igyekszem-e elsimítani az ellentéteket, próbálom-e megőrizni a békét?

*

Ezután végigtekintem azoknak az embereknek a körét, akikhez szorosabb kapcsolat fűz. Minden emberi kapcsolatunknak megvan a maga sajátos, külön története. Ezért célszerű egyenként tisztázni.

Kik állnak hozzám legközelebb? Kikkel szoktam a leggyakrabban érintkezni? Milyen vagyok, hogyan viselkedem:

a/ a rokoni kapcsolatokban, a szűkebb és tágabb családi közösségben?

b/ a szeretetkapcsolatokban, barátságban és szerelemben?

c/ iskolai, munkahelyi közösségben?

1. Család

Hálás vagyok-e szüleimnek szeretetükért, gondoskodásukért?

Könnyítek-e terheiken szolgálatkészségemmel, legalább apró figyelmességekkel, vagy csak akkor fordulok hozzájuk, ha valamire szükségem van?

Tudok-e megértő, megbocsátó lenni hozzájuk akkor is, ha fáradtak, idegesek, ha házasságuk megromlott, ha nem kaptam tőlük annyi szeretetet és gondoskodást, amennyit kívántam volna?

Szoktam-e valami apró kedvességgel, ajándékkal meglepni őket legalább karácsonykor, névnap, születésnap, házassági évfordulójuk alkalmával?

Engedelmes vagyok-e, jó szívvel meghallgatom-e tanításaikat, elfogadom-e tőlük a figyelmeztetéseket? Megbízhatnak-e bennem szüleim, testvéreim? Nem akarok-e túl korán önálló vagy felelőtlenül független lenni?

Külön kérésre várok-e, vagy pedig magam is figyelem, hol és miben tudnék valakinek otthon segítségére lenni? Nem okozok-e fölösleges munkát a többieknek rendetlenségemmel, lustaságommal, hanyagságommal? Kiveszem-e részemet a házi munkákból?

Szoktam-e veszekedni testvéreimmel, visszabeszélni szüleimnek? Ha feszült a családi légkör, megpróbálom-e visszahozni otthonunkba a derűt és a békét? Önzésemmel, lustaságommal nem én vagyok-e a békétlenség forrása?

Segítek-e szüleimnek kisebb testvéreim, a család idős vagy beteg tagjainak gondozásában?

Segítek-e testvéreimnek a tanulásban, megosztom-e velük az időmet? Nem vagyok-e önző, követelőző, nem akarok-e az ő rovásukra előnyökhöz jutni? Nem kívánok-e magamnak túl sokat a családban szüleim szeretetéből, gondoskodásából, az anyagiakból?

Törődöm-e nagyszüleimmel? Meglátogatom-e őket néha, nemcsak olyankor, amikor valamit kérni szeretnék tőlük? Figyelmesen meghallgatom-e őket? Ha szükséges,

szolgálatkészen a segítségükre vagyok-e? Van-e a családkban öreg, beteg, magárahagyott rokon, akiről más nemigen gondoskodik? Meglátogatom-e őket néha, s igyekszem-e megtenni nekik azt, amire erőmtől, koromtól, életkörülményeimtől függően telik?

2. Iskola, közösség

A békét és a megértést segítem-e elő közösségemben, vagy pedig növelem a feszültségeket? Szoktam-e ideges, szeszélyes, önző, követelőző, hangulatember lenni? Tudom-e türelmes szeretettel elcsitítani, barátságosan leszerelni mások jogtalan, túlzott követeléseit?

Az erőszakosak, a hengegők, törtető táborához csatlakozom-e vagy a gyöngék, a kicsúfoltak, megalázottak, hátrányos helyzetűek pártjára állok? Merek-e biztatni, meleg szóval fordulni azokhoz, akiket valami kudarc vagy fájdalom ért, akiket cserben hagytak, akiknek mások hátat fordítottak? Kapnak-e a rászorulóknak tőlem valamilyen lelki, szellemi, anyagi támogatást?

Őszinte rokonszenvvel, jóindulatú segítőkészséggel közeledem-e mindenkihez? Tudom-e tisztelni mások eltérő nézeteit, s ha kell, fölülvizsgálni nézeteimet, de megalkuvás nélkül ragaszkodni hitemhez, krisztusi küldetéshez, a keresztény reményhez?

Megtartom-e adott szavamat akkor is, ha ez rám nézve hátrányos? Megbízható vagyok-e ígéreteim teljesítésében? Cserben hagytam-e másokat gyávaságból vagy önzésből? Amikor úgy éreztem, hogy engem hagytak cserben, tudtam-e megbocsátani mindenkinek és továbbra is szeretni őket?

Jó példát adok-e másoknak, vagy botránkozást keltek, fájdalmat okozok szavaimmal, viselkedésemmel? Figyelmes, tapintatos vagyok-e mindenki iránt? A bete-

gek, a szerencsétlenek iránt is? Engedtem-e valami rosszat megtörténni, mert gyáva voltam közbelépni?

*

Elcsavartam a rádiót, amikor te hallgatni szeretted volna, föltettem a lemezt, amikor neked fájt a fejed, csapkodtam az ajtót, amikor te a szomszéd szobában aludtál, fölgyújtottam a villanyt, fölébredtél, nem tudtál újra elaludni, másnap álmos voltál, a munkahelyeden figyelmeztettek, mert mindent elrontottál...

Hagytam, hogy a pincéből egyedül cipeld föl a nehéz vödör szemet és fát, s magad kinlódj a befűtéssel, utánad néztem, ahogy viszed kifelé a szemetet, s tovább olvastam a verseskötetet, megjegyzéseket tettem munkád-ra, semmi sem tetszett, amit te csináltál, idegeneknek panaszkodtam rád, idegenek előtt rendreutasítottalak, s láttam, mennyire bánt a megszégyenítés, de te nem szóltál...

Barátaidat mogorva képpel fogadtam, éreztettem velük — és veled —, hogy nem érdekeltek, hogy jobb volna, ha máshová mennének beszélgetni, kínlódtál a számtanpéldával, fordítással, magadra hagytalak, összevesztetek valamin, nem békítettelek ki benneteket...

Összetörted a poharat, elrontottad a lemezjátszót, nyitvafelejtetted a gázcsapot, égve hagytad a villanyokat, elvesztetted a lakáskulcsot — én nem segítettem, csak szemrehányást tettem, s elvettem kis önbizalmadat is...

Bosszantalak szüntelenül mindennel és mindenkivel, a kislánnyal is, akivel a múltkor láttalak...

Ha hallgatsz, az a baj, ha megszólalsz, mondasz valamit, azonnal belédkötök...

De hát miért?

Amikor tudom, hogy nagyon szeretsz engem, — és én is téged...

*

Amikor vétkezik valaki, akkor személyileg a bűn első sorban **magát a bűnöst** érinti: kihat Istenhez való viszonyára, az emberi élet legmélyebb alapjára, lelki életére: akarata gyöngül és értelme elhomályosodik.

Ha **szociális bűnről** beszélünk, ez mindenekelőtt annak elismerését jelenti, hogy az elkövetett személyes bűn, titokban és rejtve maradhat, de a valóságban és ténylegesen adott emberi összetartozás keretében mégis valamilyen módon mindenkire hatással van. Vallási téren ez a **szentek egyességének**, ennek a mély és csodálatos titoknak vetülete, amelyről valaki azt mondta: „Minden lélek, mely magasabbra tör, emeli a világot is.” **A fölemelés eme törvényének** — sajnálatosan — megfelel a **süllyedés törvénye**, amelynek alapján beszélhetünk a **bűn közösségéről** is. Ha egy lélek bűnbe merül, akkor lealacsonyítja az egyházat és bizonyos szempontból az egész világot is. Más szavakkal: nincsen olyan bűn —, legyen az bármilyen intim, titkos és szigorúan személyes, amely kizárólag az elkövetőt érinti. Bármely bűn nagyobb vagy kisebb hevességgel, több-kevesebb kárral kihat az egész egyházi közösségre és az emberiség családjára.

Egyes bűnök már tartalmuknál fogva az embertárs — az evangélium szavával szólva a felebarát ellen irányulnak. Istent sértik, amikor a felebarátnak ártanak.

Ezeket **szociális bűnöknek** nevezzük. Ebben az értelemben **szociálisak** a felebaráti szeretet ellen elkövetett vétkek, különösen mert Krisztus törvényében, arról a második parancsról van szó, „mely az elsőhöz hasonló.” Ugyancsak **szociális bűn**, ami az igazságosság ellen irányul, akár személy és személy, személy és közösség vagy közösség és személy vonatkozásában. Minden bűn **szociális**, mely az emberi személy jogát sérti, kezdve az élethez való jogtól — itt nem lehet kivétel a születendő gyermek joga sem — az egyesek testi épsége ellen irányuló dolgo-

kig minden bűn, mely mások szabadságát korlátozza, különösen az Istenben való hitet és az ő tiszteletét érintő bűnök. **Közösségi** minden bűn, amely a közjót és annak feltételeit sérti, az állampolgárok jogainak és kötelességeinek tág területén. **Szociális** bűn terheli a felelős politikusokat, közgazdászokat, akik rendelkezéseikkel vagy mulasztásaikkal — bár megtehetnék — nem fáradoznak kellő okossággal a közjólét emelésén a követelményeknek és a lehetőségeknek megfelelő reformokkal. De ugyanígy terheli ez a dolgozókat is, akik nem teljesítik munkahelyi kötelességüket, akár távolmaradással, akár szervezetlen munkával, ki nem használva a lehetőségeket, melyek nekik maguknak, családjuknak és az egész társadalomnak javát szolgálhatnak.

A **szociális bűnök** csoportjába sorolhatók az emberi közösségek viszonylatában előforduló bűnök. Ezek a viszonyok nincsenek mindig összhangban Isten terveivel, aki a világban igazságot, szabadságot és békét akar egyének, csoportok és népek között. Ide tartozik az elnyomás, a faji megkülönböztetés, a népek kizsákmányolása, életlehetőségeik megrövidítése, minden beavatkozás az országok rendjébe és belső életébe, szembefordításuk és az ellenséges hangulatkeltés, a jóviszony és barátság megakadályozása.

Ha bármilyen formában szólunk a **szociális bűnökről**, ez senkit se vezessen félre, hogy az egyesek felelősségét lebecsülje; inkább föl kell ráznia mindenkit, hogy vállalja a maga felelősségét és az áldatlan, elviselhetetlen viszonyok komoly és bátor megváltoztatását.

Amikor az egyház a bűn által létrehozott életviszonyokról, vagy kisebb-nagyobb szociális csoportok, sőt egész népek vagy blokkok bizonyos kollektív magatartásformáiról beszél, és ezeket **szociális bűnnel** vádolja, akkor tudatában van annak és hangsúlyozza, hogy a szo-

ciális bűnök ilyen esetei **az egyéni bűnök** fölgyülemlésének és halmozódásának következményei. Itt nagyon is azok személyes bűnéről van szó, akik jogtalanságot kezdenek, pártolnak, abból hasznot húznak; az aki tehetne valamit a szociális bajok elkerülésére, megszüntetésére vagy legalább határok közé szorítására, ezt megtenni elmulasztja lustaságból és félelemből, cinkos egyetértésből hallgat, talán titkos egyetértésből vagy közömbösségből csak eltűri; aki menekvést keres abban, hogy a világot megváltoztatni úgysem tudja; el akarja kerülni a kellemtelenségeket és áldozatot, miközben hamis módon állítólagos magasabb rendet emleget. A valóságos felelősség tehát személyekben rejlik... Minden **bűnös állapot** mögött bűnös emberek állnak.

*Részlet II. János Pál pápa „Reconciliatio et paenitentia”
(Kiengesztelődés és bűnbánat) című enciklikájából.*

*

**Mindig soknak tartjuk,
amit mi teszünk másokért;
ellenben amit mások tesznek érettünk,
azt semmibe sem vesszük.**
Úgy látszik, két szívünk van:
egy lágy, gyöngéd, engedelkeny —
önmagunk számára,
és egy kemény, szigorú, zord —
embertársaink számára.

Szalézi Szt. Ferenc

A zsoltáros tízparancsolata

Uram, sátradban ki lakozhatik,
és szent hegyeden ki nyugodhatik?
Aki szeplőtelen jár, és igazat cselekszik,
szívében gondol igaz dolgokat,
és nyelve nem beszél rágalmakat;
Ki nem bántja felebarátját,
és gyalázattal nem illeti társát;
Aki a gonoszt hitványnak ítéli,
de tiszteli azt, aki az Urat féli;
Ki önkárára esküdt esküjét is meg nem tagadja,
aki pénzét uzsorára nem adja,
a megvesztegetést ártatlan ellenében el nem fogadja.
Ki így teszen,
az meg nem rendül sohasem.

14. zsoltár *(Sík Sándor fordítása)*

*

A szeretet ugyanis, amelyről azt mondja az Úr, hogy a kereszténység lényege, azt kívánja meg tőlünk, hogy úgy szeressük az embereket, ahogy az Isten szeret minket. Isten nem azért szeret bennünket, mert különösen erényesek vagyunk számára. Még akkor is szeret, ha nincs bennünk semmi szeretnivaló. A tékozló fiú rongyában is szeret, nem azért, mert mi vagyunk jók, hanem azért, mert Ő jó.

A keresztény szeretet ezen az úton jár: nemcsak azt szereti, aki rokonszenves, illik hozzá, akitől vár valamit. A keresztény szeretet nemcsak azzal tesz jót, aki hozzá is jó, hanem akinek szüksége van a jóságra, akkor is, ha nem szimpatikus, ha ellenszenves, ha nem vár tőle sem-

mit, még hálát sem: „Így lesztek fiaai mennyei Atyátoknak, aki fölkelte napját jókra és gonoszokra, esőt ad igazaknak és bűnösöknek. Ha azokat szeretitek csak, akik titeket szeretnek, mi lesz jutalmatok? Nem így tesznek a vámosok is? És ha nem köszöntitek, csak barátaitokat, mi többet tesztek? Nem így tesznek a pogányok is?”

(Máté 5,45-47)

Ez a „több” a keresztény szeretet.

Nyíri Tamás

*

3. Barátság — szerelem

Van-e igazi, megbízható jóbarátom, vagy csak üreslelkű haverok, alkalmi társak között élek? Gondolkodtam-e már azon, mi az oka annak, hogy eddig nem találtam igazi jóbaráttra?

Örööm-e barátom bizalmas titkait? Számíthat-e diszkréciómra, hűségemre, segítségemre minden helyzetben?

Igényes-e szeretetünk egymás iránt? Szoktuk-e figyelmeztetni egymást hibáinkra, törekszünk-e közösen is az értékesebb életre, vagy csupán üres „haverkodás” a barátságunk?

Nyitott-e barátságunk mások felé is, vagy pedig ketős önzésben, másokat elutasítva, lenézve barátkozunk? Meg tudjuk-e másokkal is osztani azokat az értékeket, élményeket, amelyeket barátságunk folyamán szereztünk?

*

Fiúk

Milyen lelkülettel gondolok a lányokra? Tisztelem-e bennük a leendő édesanyát?

Tudtam-e a csábító gondolatnak azonnal ellenállni? Imádkozom-e kísértés idején? Udvariasan, de határozottan visszautasítok-e minden kísérletet, mely tiszta ifjúságot beszennyezhetné?

Kerülöm-e olvasmányaim megválasztásában az olyan könyveket, folyóiratokat, melyek eleve a szabad szerelem szellemét terjesztik?

Van-e erőm, hogy ne nézzem meg, vagy ne figyeljek olyan filmre, amelyben az emberi test, a testi szerelem bemutatása öncélúan, méltatlanul történik?

Távoltartom-e magam olyan társaságtól, ahol eleve tudom, hogy a nemiségről, szerelemről lealacsonyító módon beszélnek? Van-e bennem bátorság, hogy ilyenkor nem nevetek az ízléstelen vicceken? Vállalom-e mások által lenézett „maradi” erkölcseimért az elmarasztalást?

Udvarias, előzékeny vagyok-e a lányokkal? Vagy csak azok iránt, akik tetszenek nekem? Társaságban szórakoztatom-e azokat a lányismerőseimet is, akiket a többi fiú tapintatlanul mellőz, figyelmen kívül hagy? Megsejtem-e, hogy egyedül a szépség nem elég a boldog házassághoz?

Lányismerőseim bízhatnak-e minden körülmények között figyelmes viselkedésemben?

Tudok-e bocsánatot kérni, ha egy lánnyal szemben tapintatlan voltam?

Tiszta, nemes elképzelésem, keresztény hitünk szellemével megegyező fölfogásom van-e a házasság szentségéről?

Tanulj meg várni, hogy érett légy!

Tanulj meg uralkodni magadon, hogy szabad légy!

Tanulj meg gyűjteni, hogy gazdag légy!

Levél jövődő gyermekeidtől

Talán hosszú évek múlnak még el, amíg először találkoztok egymással.

De testvéreim és én — leendő gyermekeitek — már most köszönjük nektek, hogy szent komolysággal készültök erre a találkozásra.

Köszönjük, hogy várni tudtok egymásra, köszönjük egymásért elmondott imáitokat, a tisztaságért vívott kemény harcotokat;

hogy nem vagytok önzők, s nem kerestek olyan örömeket, amelyek miatt előttünk szégyenkeznetek kellene;

hogy már most vigyáztok egészségünkre, s nem vagytok rabjai sem alkoholnak, sem dohányzásnak, sem más káros szenvedélynek.

Köszönjük a kemény kitartással megszerzett önfegyelmet, az edzett akaratot, az önzetlen lemondást, minden megszerzett képességet, a szakmát, amit most tanultok, s az élet dolgaiban való jártasságot. Hiszen ki más venné mindeme gazdagság hasznát, ha nem mi, akiket rátok bíz majd a mennyei Atya?

Legfőképpen köszönjük a tisztaságot és érintetlenséget, amellyel megajándékozzátok egymást;

hogy hűségesek vagytok egymáshoz már most, amikor még talán nem is ismeritek egymást;

hogy házasságra, a testi-lelki szerelemre mindig tisztelettel — mint szentségre — gondoltok.

Köszönjük neked, édesapánk, hogy a kislányban, akit kiválasztasz, leendő édesanyánkat keresed, aki majd elfogad és szeretettel fölnevel bennünket.

Köszönjük neked, édesanyánk, hogy a fiúban, akit szeretni fogsz, leendő édesapánkat látod, akire rábízhatod magad s minket, leendő gyermekeidet.

Isten szentelje meg azt a pillanatot, amikor fölébred szívetekben a csodálatos érzés: szeretitek egymást...

*A tapasztalat bizonyítja, hogy nem az a szeretet,
ha két ember egymás szemébe néz;
hanem az, amikor mindketten
ugyanabba az irányba néznek.*

A. de Saint-Exupéry

*

Lányok

Öltözködésem

Tiszta, rendes vagy elhanyagolt vagyok-e? Nem veszélyeztetem-e egészségtelen ruhaviselettel a magam és utódaim egészségét? Öltözködésemben a test védelmét és díszítését tartom-e szem előtt, vagy kiszolgáltatam Isten templomát hiú, ártalmas divathóbortnak?

Magatartásom a fiúkkal, férfiakkal szemben

Könnyelműségemmel nem veszélyeztetem-e egy-egy fiatalembernek más lánnyal tervbe vett házasságát? Könnyelműen nem keresem-e hitével közömbös, a kereszténységet idegenül szemlélő férfi ismeretségét? Esetleges ilyen ismeretség nem fejlődik-e odáig, hogy fölmerüljön, megkísértsen a kizárólag polgári házasság gondolata? Keresem-e, meglátom-e a férfiben a jövőendő házastársat, a segítő, megértő élettársat az Istenhez vezető közös úton? Elég komolyan készülök-e erre az életútra?

Anyai hivatás

Hogyan készülök anyai hivatásomra? Kiveszem-e részemet a munkából otthon, az iskolában és a munkahelyen? Örömet szerez-e vagy inkább untat a kicsikkel

való foglalkozás? Játékszert látok-e bennük csupán vagy felelősséget is érzek irántuk? Példaadó-e előttük beszédes magatartásom? Gondolok-e arra, hogy akár saját gyermekeimnek, akár azoknak a gyermekeknek, akiket rám bízhatnak — ha Isten a szerzetesi hivatásra szólít —, csak azt nyújthatom, ami valóban bennem is megvan?

Háziasság

Segítek-e a házimunkában? El tudom-e készíteni legalább az egyszerűbb ételeket? Észreveszem-e, miben segíthetek otthon, vagy elmegyek mellette közömbösen, esetleg másra hagyva, vagy pedig csak külön kérésre végzem el? Hozzájárulok-e viselkedésemmel ahhoz, hogy családi életünk vidám, hangulatos, nyugodt legyen, vagy jobban érzem magam a családon kívül, s másutt keresem a magam örömét?

*

A kötelesség érzetével karöltve jár az önmegtagadás szép erénye. Gyakran le kell mondanunk vágyainkról, mert azok teljesezése azonnal vagy később sok áldozatba kerülne. Legszebb örömeinket kell néha föláldoznunk önjavunkért vagy mások boldogságáért. A sors néha akaratunk ellenére is kényszerít lemondásra, s aki az önmegtagadást nem ismeri, s önként lemondani nem tanult, annak a kényszerű lemondás kétszeresen keserű. De nemcsak vágyainkról kell lemondani tudni, hanem szenvedélyeinket is kell fékeznünk, s a fölhevült indulatot keblünkbe visszafojtanunk, nehogy kitörése által magunknak kárt tegyünk, vagy másokkal méltatlanul bánjunk. Aki önmegtagadással nem bír, az vágyainak, szenvedélyeinek s indulatának rabja. Nincs akaratereje, vagy ha van, azt csak mások irányába használja. Önző lesz

és zsarnok saját körében, s kik tőle függnek, rettegik, de nem szeretik, mások pedig gyűlölik, vagy kinevetik s megvetik. Minél többek vágyaink s minél kevesebb lelki erővel bírunk azok megfékezésére, boldogságunk annál inkább ki van téve a sors játékának és mások szeszélyeinek. Tanulj tehát lemondani, kedves lányom, még ifjú korodban, s gyakorold magadat az önmegtagadás szép erényében; azon keserűség, melyet az ily önkéntes megtagadás talán okozhat, bőven meg lesz jutalmazva azáltal, hogy lelked erősebb és nemesebb lesz s boldogságod alapja biztosabb, mert lemondásokhoz szokva könnyebben fogod eltűrni, amin változtatni nem lehet.

Ha valakivel jót tettél, felejtsd el, s ne számíts visszonzásra, sőt még hálára se. A hálátlanság is kevésbé fog fájni, ha hálára nem is számítottál, midőn pedig nemvárt hálával viszonzzák jótéteményedet, kétszeresen fog jól esni szívednek. Hidd el, sokkal több a hálás ember, mint sokan gondolják, csak nem kell hálát követelnünk, mert ezáltal jótéteményeink gyakran nyomasztókká lesznek. Aki számítva tesz jót, várva, sőt követelve tettének jutalmát, az jótéteményeivel uzsoráskodik, s ezeket önmaga fosztja meg nemesebb jellegétől.

Nem szeretem azon prózai lelkületű nőket, kiknek kedélye az anyagiasság bilincseiből menekülni s a mindennapiság színvonalán fölül emelkedni nem képes, kik minden tárgyat, minden eszmét egyedül az anyagi haszonnak s élvezetnek mértékével mérnek; s a tavaszt csak azért óhajtják, hogy fűteni ne kelljen, a fát csak gyümölcséért, a virágot csak illatáért szeretik... Rideg annak a lelke, ki csak anyagilag élvez, s ki a szépért, jóért, legyen az tárgy vagy eszme, nem tud föllelkesülni.

De a túláradó ábrándos érzelgőket sem szeretem, akik holdsugárból, harmatból és virágillatból szövögetik azon ködfátyolt, melyre terveiket s reményeiket festi a képzelődés. Ők teljesen elhanyagolják mindazt, ami pró-

zai, s ábrándjaiknak élve képtelenné lesznek az élet nehézségeivel megküzdeni; midőn pedig a ködfátyol szét-foszlik, megghiúsult terveiket s reményeiket elsiratva, rendkívül boldogtalannak érzik magukat.

Járj te, kedves lányom, e két szélsőség között a középúton. Prózaiak az élet gondjai, légy azokkal szemben te is prózai. Számításaidat ábrándokra ne alapítsd, s ne légy érzelgő, midőn tetterőre van szükség. De ne engedd, hogy lelked az anyagiasság prózájában végképpen elmerüljön. Légy fogékony minden szép és jó iránt. Élvezd azon ártatlan örömöket, melyeket a költészet nyújt a nagy természetnek és a lángelméknek magasztos műveiben. Lelkesülj, de csak méltó tárgyakért, s lelkesedésed silány tárgyakra ne pazarold. Meg fogsz így felelni annak is, amit az élet prózája követel tőled, másrésről meg lesz óva lelked az önző anyagiasság szennyétől.

*Részlet Deák Ferencnek gyámlányához,
Vörösmarty Ilonához írt leveléből.*

*

*Az igazi lemondás nem az,
hogy elutasítjuk a világot,
amelyet Isten szeretetből adott nekünk,
hanem
hogy a világban és önmagunkban
egyaránt elutasítjuk mindazt,
ami akaratának ellene szól.*

Ivan Gobry

III.

ÖNMAGAM

„Isten nagyobb a szívünknel” (1 Jn 3,20)

1. Önismeret

Miként figyelem saját gondolataimat, szavaimat, tetteimet? Van-e helyes önkritikám? Ellenőrzésem alatt tartom-e érzelmeimet, hangulatomat és vágyaimat? Meghallgatom-e, megszívlelem-e mások véleményét, kritikáját rólam? Elfogadom-e az arra érdemeseknek figyelmeztetéseit, jótanácsait?

Nevelem-e lelkiismeretemet? Igyekszem-e egyre jobban megismerni a krisztusi életeszmenyt? Ellenőrzöm-e, hogy lelkiismeretem irányítása valóban megfelel-e az egyház erkölcsi tanításának? Nem tompult-e el, nem vált-e túlságosan engedékennyé lelkiismeretem az élet valamely területén?

Nem vagyok-e túl érzékeny vagy aggályoskodó?

Töreksem-e arra, hogy egyre jobban megismerjem igazi önmagam: értékeimet és hibáimat egyaránt? Törődöm-e rendszeresen azzal, hogy kifejlesszem a bennem rejlő értékes adottságokat? Kitartóan és tudatosan küzdök-e hibáim, rossz szokásaim ellen?

Töreksem-e a helyes önszeretetre? Nem vagyok-e öntelt, gőgös, elbizakodott? Vagy megfordítva: nem uralkodik-e rajtam a kisebbségi érzés, nem esem-e túl könnyen kétségbe, nem sajnálom-e túlságosan magam? Küzdök-e rendszeresen helytelen érzelmeim ellen?

2. Testnevelés

Elősegítem-e testem fejlődését egészséges életmóddal? Eleget alszom-e? Lefekszem-e, fölkelek-e ide-

jében? Tervszerűen élek-e, elegendő időt hagyva mindenre: a munkára és az emberi kapcsolatokra, de a pihenésre, sportra és mozgásra is?

Nem okozok-e kárt egészségemben túlzásba vitt sportolással, káros élvezetekkel (ital, dohányzás), elkényeztetett, léha, rendszertelen életmóddal, ételben-italban való mértéktelenséggel? Nem hajszolom-e túl testi vagy szellemi erőimet? Vigyázok-e kellően az életemre, egészségemre (életmód, öltözködés, közlekedési szabályok)?

Van-e bennem kellő önfegyelem a bűnös vágyakkal, ösztönökkel szemben? Nem véték-e gondolattal, cselekedettel önmagamon a tisztaság ellen? Edzem-e testemet? Tudok-e túrni fáradtságot, kisebb testi fájdalmat? Nem vagyok-e túlságosan elpuhult, nyafka, kényeskedő, ételben és egyebekben válogatós?

Tisztálkodom-e rendszeresen? Öltözködésem, külsőm ápolat, gondozott-e? Nem vagyok-e hiú, különködő, föltűnést keltő az öltözködésben?

3. Értelemfejlesztés

Helyesen gazdálkodom-e az időmmel? Van-e rendszeres napi időbeosztásom? Pontosan, megbízhatóan végzem-e a munkámat? Nem vagyok-e játékos, szórakozott, nem kalandozik-e el túl gyakran a fantáziám? Megelégszem-e a félmunkával, s megtorpanok-e az első nehézségtől?

Komolyan veszem-e a tanulást, a munkát? Készülök-e rendszeresen az órákra, előadásokra? Megelégszem-e pusztán a minimummal, vagy pedig a kötelezőn túl is foglalkozom szellemiekkel, lelkiekkel? Ápolom-e magamban az egészséges tudásszomjat, próbálom-e a dolgok és jelenségek mélyére hatolni?

Olvasok-e rendszeresen jó könyveket? Tudatosan fejlesztem-e műveltségemet, tudásomat, vagy kapkodva

és rendszertelenül élek? Törekszem-e egységes világkép kialakítására, megpróbálok-e elmélyülni az élet valamely területén?

4. Akaratképzés, önuralom

Tudatosan fejlesztem-e akaratomat? Tudok-e uralkodni magamon, hangulatomon, idegességemen? Tudok-e időnként megtagadni magamtól olyat, ami különben megengedett?

Tudok-e kitartóan dolgozni, az unalmas, egyhangú munkát is megbízhatóan elvégezni, elhatározásaimban hűségesen kitartani, újrakezdeni kudarc után is?

Tudok-e uralkodni vágyaimon, nemkívánatos érzelmeimen, haragon és sértettségem? Zaklatott helyzetben is meg tudom-e őrizni higgadtságomat?

Beszédemben kerülöm-e a durvaságot, a gúnyt, a szószátyár fecsegést? Szavam minden helyzetben tapintatos és mértéktartó-e?

Véleményalkotásomban tárgyilagos, előítéletektől mentes vagyok-e?

Elvhűen és bátran, kellő megfontolás, esetleg tanácskérés után hozom-e meg döntéseimet?

5. Hivatás

Készülök-e megfelelően hivatásomra, elsősorban pályaválasztásomra és a jó családi életre? Foglalkozom-e eleget azzal a kérdéssel, milyen pályán tudom majd legjobban megállni a helyem az életben?

Ha már választottam élethivatást, vajon megteszek-e mindent azért, hogy jó szakember váljak belőlem? Lelkiismeretesen fölhasználom-e minden alkalmat az önképzésre, tanulásra a fölkészülés éveiben?

Megfontoltam-e Isten színe előtt, vajon nem hív-e Krisztus a papi, szerzetesi hivatásra? Nem kéri-e magáé-

nak egész életemet, szeretetemet, hogy őt követve egészen az Atya szeretetében, az emberek szolgálatának éljek?

Fontos döntéseim előtt őszintén kérem-e Isten szerető megvilágosító kegyelmét? Csak a magam kívánságait próbálom-e követni, vagy pedig igyekszem földeríteni, hogy az adott helyzetben mit kíván tőlem Isten?

Van-e még valami, amivel vétettem, gondolattal, szóval, magatartással, mulasztással?

*

Te — és a pap

Ha egy üzem rendet akar teremteni könyvelésében, ezt hozzáértő szakemberre bízza.

Ha jogi vonatkozású problémában akar dönteni, jogász szakvéleményét kéri.

Aki hegyet mászik, vezetőt vesz maga mellé.

Aki beteg, orvost hív.

Okos emberek kikérik szakemberek tanácsát, szívesen igazodnak azok véleményéhez.

Ha vallási életünkről van szó, miért mondanánk le a szakember, a pap tanácsáról? Miért ne kérnéd ki véleményét, mielőtt lényegbevágó, nagy horderejű kérdésekben döntesz? Miért ne vennéd igénybe segítségét nehézségeid megoldásában, nemes törekvéseid megvalósításában?

Válassz magadnak olyan papot, akihez bizalmas tudsz lenni, akinek be engedsz pillantani lelked legmélyébe, s akiről őszintén föltételezed, hogy tanácsot tud adni!

*

A vallás párbeszéd Istennel. A legmeggrázóbb párbeszéd, amelyet Istennel lehet folytatni: bűneink bánatos bevallása — és a legszemélyesebb válasz: a bűn megbocsátása.

Készüljünk föl becsületesen, igazán bánatos szívvel erre a párbeszédre.

Karl Rahner

*

Néhány szó a hitről

A mai kor kevés embert kímél meg a hitellenes kísértésektől. Olyan világban élünk, amelyben te is találkozatsz vallásellenes eszmékkel. Környező világunk akarva akaratlan terád is hat.

Ehhez még hozzájárul az is, hogy serdülő korodban bizonyos törés állhatott be a világról alkotott szemléletben. Kiskorodban csak olyan fogalmakat alkothattál, amelyek megfeleltek akkori képzeletvilágodnak, értelmi szintednek. Most pedig a gyermeki szemléletek elhalványodnak, és kialakul az érett ifjú, majd felnőtt meggyőződése.

Bizonytalanná válhatsz, s fölülvizsgálod eddigi ismereteid megbízhatóságát.

Talán úgy érzed, semmi sem biztos többé, s mintha hited is üressé vált volna. Nemegyszer odavan békéd, nyugalmad, szertefoszlott már a hajdani kisgyermek hite, de a felnőtt ember érett hite sem alakult még ki benned.

Hitbeli nehézségek, hitbeli kételyek

Tégy éles különbséget a kető között. Hitbeli nehézsége mindenkinek lehet, mivel a hit nem matematikai

egyenlet, hanem titkokkal terhes világ. A problémák nagy része azonban szépen megoldódik, mivel a kinyilatkoztatott igazságok a természeti igazsághoz hasonlóan Istentől származnak. Hit és tudomány között tehát valódi ellentét nem lehetséges. Sokszor a hitbeli nehézségek még hasznosak is lehetnek, mert az embert elmélyültebb gondolkodásra készítetik. A hit ellensége különben sem a tudás, hanem a tudatlanság.

A hitbeli kétely sokkal több ennél. A kétkedő már Isten tekintélye ellen fordul, hisz minden hitigazság az isteni tekintélyen alapul.

A hitbeli nehézség nem bűn, hacsak nem ered kifejezetten rosszindulatból. Gyűjtsd össze a nehézségeket, vizsgálj meg őket alaposan, s elmélkedj róluk! A fontolgatás, töprengés önmagában sohasem bűn. A bűn mindig az akarat lázadása, a gondolat viszont a kutató értelem sajátsága.

A legnagyobb nehézséget is le lehet küzdeni a legcsekélyebb bűnös kételkedés nélkül.

Sajnos gyakran mi magunk tápláljuk a hitellenes kísértéseket, amikor főként csak olyat olvasunk, ami fokozza kételyeinket, illetve olyan emberekkel érintkezünk, akik állandóan ébrentartják bennünk, sőt növelik a nehézségeket. Az egyoldalúság veszélyes az ember számára, ezért rendszeresen olvass vallásos tárgyú könyveket, folyóiratokat is, hallgass a hittel, keresztény világnézettel kapcsolatos előadásokat (rádióban is), és keresd istenhívő barátaid, ismerőseid társaságát.

Keresd a problémák megoldását!

Gondolkozz rajta, hogyan magyarázható, hogyan illeszkedik bele, hogyan függ össze eddigi ismereteiddel a nehézséget okozó probléma. Nézz utána és kérdezz!

Még így is előfordul, hogy nem találsz megoldást. Ez sem tragédia. Sorold a problémát a megoldatlan kér-

dések közé és várj vele! Nem egy közülük elpárolog az idők folyamán. Még mint kisgyermek is sok olyat nem értettél, ami most magától értetődőnek tűnik előtted. A megoldást tehát a saját életedben szerzett tapasztalatok nyújtották. Így megoldódik problémáid nagy része is.

És ha mégsem oldódnak meg?

Akkor hagyni kell őket. Az élet egyéb területein is vannak megoldatlan kérdések.

A fizikában ilyenek például a legkisebb anyagi részecskék, valamint a fény körüli problémák. A fény a kísérletek egy bizonyos sorozatában úgy viselkedik, mint szélesen kiterjedt hullám. Egy másfajta kísérletnél viszont pont alakú, összegöngyölt testecskék észlelhetők. Mindkettő egyszerre nem lehet igaz. Mi tehát a fény? A fizikus azt mondja, hogy itt eljutottunk képzelőtehetségünk határaihoz: a természet rendje túl finom ahhoz, hogy azt eddigi ismereteinkkel ellentmondás nélkül föl tudnánk fogni. Ezért azonban még egyetlen fizikusnak sem jutott eszébe, hogy a fizika világának rendszerét mindenestől fölborítsa.

Más hitellenes kérdések

Inkább általános nyugtalanság és bizonytalanság formájában jelentkeznek. Ebben az állapotban hajlamos az ember a hitét vagy egyes hittételeket egészen hamis megvilágításban szemlélni. Amíg egy adott hitbeli nehézségen töprengsz, s próbálsz megoldani, addig nem ez az eset forog fenn. Hanem amikor az ember hiába kísérli meg, hogy a sok közül egy kérdést kiragadjon, az nem sikerül, mert figyelme rögtön a többi megoldatlan problémára terelődik.

Az ilyen jelenségek, mind kísértések, nem bűnök még. Le kell győznünk őket, s figyelmünket más dolgokra irányítjuk.

A hitellenes kísértés néha kényszerképzetté is válhat, s éppen a lelki elmélyülés közben léphet föl különös élességgel. Ez a jelenség beteges tünet. Valamiképpen bele-
rágta magát lelkedbe a kísértés, s most magára akarja hívni a figyelmet. Ne sokat bánkódj emiatt! Bíz magad teljesen gyóntatódra, és hagyd, hogy ő vezessen!

Legszebb éveidet hited teszi boldoggá

Tapasztalhattad a szentségek éltető hatását, a szentgyónás és szentáldozás vigasztalását, a hívő közösség erejét és világnézetünk sziklaszilárd bizonyosságát...

A hit igazsága nem csupán néhány érvtől, bizonyítéktól függ. Ha belőle élsz, akkor érezni is fogod ennek a hitnek igazi erejét, bizonyosságát Krisztus szerint:

Ha valaki Isten akaratát cselekszi, rájön, hogy ez a tanítás Istentől való.

Higgy tehát, és élj a hitből! Igyekezz megoldani minden nehézséget lehetőleg a magad erejéből, de közben így imádkozz:

Hiszek, Uram, segíts hitetlenségemen!

Néhány szót a tisztaságról

Fejlődésed éveiben nyugtalanító érzések támadnak benned. De ez ne zavarjon meg!

Egészen természetes, hogy most új erők ébrednek benned s szorongatni kezdenek. Ezekről a benned ébredő, fejlődő nemi erőktől egyáltalán nem szabad megrettenned. Inkább tisztelettel közeledj feléjük! Maga Isten plántálta azokat beléd! A félelem csak belső zavarhoz vezet. A tisztelet viszont a szabadsághoz.

Lelkület és akarat

A táplálkozás ösztönét a mértékletesség irányítja, a nemi ösztönt a tiszta lelkület szabályozza.

Ez a szabályozás korántsem merülhet ki abban, hogy távol tartjuk magunkat bizonyos viselkedési formáktól, amelyek csak a házasság szentségén belül megengedettek, hanem fegyelmet követelnek tőlünk fantáziánkban, gondolat- és érzelmvilágunkban egyaránt. A tisztaság tehát lelketből és akaratból fakad.

Lelketből, amely mély tisztelettel van eltelve az életösztönök jelentősége iránt.

Akaratból, amely edzés és önmegtagadás által úgy megacélozódik, hogy mindent képes elkerülni, ami ellene mond Isten elgondolásainak.

Aki a házasságon kívül keres nemi élvezetet akár önmagán, akár másan történő szemérmetlen cselekedet által, az a tisztátalanság vétkét követi el. Vétkezik nemcsak Isten parancsa ellen, de végső soron árthat leendő családjának, házastársának is.

Az nem bűn önmagában véve, hogy testi vágyaink vannak. Ezek önmagukban, erkölcsi szempontból nézve nem bűnösök. Így nem bűnös még az a természetes törekvés sem, hogy az ember ösztönösen a maga tetszését és gyönyörét keresi. Ezeknek semmi közük a szabad elhatározáshoz és beleegyezéshez.

Amit nem tudva és akarva teszünk, az nem bűn, ha a jelenség úgy játszódik is le, mint egy előzőleg szándékolt bűn. Ami álmodban történik veled, azt szervezeted magától idézheti elő, tehát nem bűn.

Ugyanígy egy általad korábban nem akart és nem könnyelműen előidézett indulat, vágy, ha mégannyira beléd fészkel is magát, nem számít bűnnek.

A tiszta és jószándékú indítóokból történő nézés, vagy az így létrejött ismeret önmagában nem minősül rossznak. Sőt, az érett ember egyenesen a művészet megélésében juthat el annak megértésére, hogy a szemlélt mű — amelyet nagy mestere az emberi test művészi ábrázolásának céljával alkotott — mennyire különbözik azoktól

a megnyilatkozásoktól, amelyek az ember figyelmét az alsóbb rendű ösztönökre szándékoznak terelni. Kerülj mindent, ami az érzékiséget kívánja fölkorbácsolni!

Harc a tisztaságért

Ne csodálkozz azon, hogy kísértéseid vannak, s tisztaságodért keményen meg kell harcolnod!

A serdülő fiatalnak kemény próbát kell kiállnia. Ennek a harcnak azonban van értelme. A sokszor viharszerűen ébredő erőnek a leküzdésében, nemessé tételében érlelődik férfivá az ifjú. Most kell jól megtanulnia, és alaposan begyakorolnia mindazt, amire a későbbiekben oly nagy szüksége lesz: az önuralmat, az önfegyelmet, a lovagiasságot. Az igazi férfi képes uralkodni önmagán. Csak aki birtokában van ennek az önuralomnak, az érett az igazi szerelemre. Szigorúan, keményen kell bánni az érzéki vágyak területén önmagával annak, aki másokhoz szívből jó, gyöngéd és kedves akar lenni. Mert hogy is vállalhatná valaki a felelősséget másokért, elsősorban a családjáért, amikor önmagának sem ura!

A lányoknak éppen ilyen komolyan kell törődniük lelkük tisztaságával. Aki nem hajlandó vállalni ezt a fáradságot, az lassan eljártssza, elpocsékolja azt, ami a szíve mélyén érik. Lelkülete felületessé válik, és lehet, hogy képtelen lesz tartós, mást boldogító szerelemre.

Harcod közben ne szűnj meg állandóan ismételni:

Csak az tud tiszta lelkű maradni, aki az is akar lenni! S én már most azzal szeretem azt a még talán számomra ismeretlen fiút, leányt, jövődöbelimet, hogy megőrzöm számára tisztaságomat.

Ha nem is kerülsz ki mindig győztesként a harcból, kelj föl újra meg újra, ha kell, ezerszer, hogy az Úr mindig küzdőnek lásson!

Nagyban segítségedre lehet, ha a nemi problémákról alkotott fogalmaid tiszták, világosak, egyértelműek, s

természetesen ha ismereteiddel mindig vele jár a kellő jó-
akarat is.

Fordulj megoldatlan kérdéseiddel olyan felnőtthöz,
akit tisztelsz, akihez bizalommal vagy, és aki fölvilágosi-
tást adhat, esetleg megfelelő könyvet ajánlhat!

Fejleszd képzeletvilágodat! A kísértést okosan sze-
reld le! Nem elég azonban csupán kerülni mindazt, ami a
fantáziát terheli, veszélyezteti, hanem azt gazdagítani
kell értékes olvasmányokkal, komoly zenével, művészi
értékű színművekkel, tartalmas filmekkel, minden szép-
pel, ami Istennek vagy az embereknek az alkotása.

Tiszteld saját testedet és embertársaidhoz is mindig
ezzel a tisztelettel közeledj!

Keresd érett fölfogású, nemes lelkű emberek társa-
ságát, akiktől segítséget kérhetsz!

Gyakorold az önmehtagadást! Napirend, pontos-
ság, különösen lefekvés és fölkelés tekintetében, munka,
sport, edzés, önfegyelem!

Légy vidám! Légy úrrá, tedd magad túl borongós
hangulatodon, kellemetlenségeiden, minden sötét képen!

Fogadd szívesen gyóntatód, illetve lelkivezetőd
hasznos tanácsait! Légy előtte mindig nyílt, egyenes és
becsületes!

Használd föl a segítséget, amelyet Isten kínál: a gya-
kori gyónást, szentáldozást és buzgó imádkozást! Kérd
kitartóan a Szűzanya oltalmát! Egy-egy sikertelenség
után habozás nélkül térj meg Istenhez, bánd meg botlá-
sodat, és harcolj tovább Istenbe vetett bizalommal!

Sose veszítsd el bátorságodat! Ez a legfontosabb.
Előfordulhat, hogy egy-egy rossz szokásod ellen akár
évekig is küzdened kell. De még emiatt sem szabad el-
csüggedned! Minden kísértés, amelyből győztesen ke-
rülsz ki, csak erősebbé tesz téged!

Ami elegendő megfontolás és akarati hozzájárulás
nélkül történik, az lehet esetleg bocsánatos, de nem halá-

los bűn! Még éber állapotban is hiányozhat a teljes beleegyezés és szabad akarat. Különösen abból az emberből, aki még rabja bűnös szokásának, de már komolyan le akar róla szokni. Ezek lelkük mélyén egyszer már szakítottak szokásukkal de a rajtuk elhatalmasodott szenvedély még befolyásolja szabad elhatározásukat, s így természetesen beleegyezésük sem teljes.

Ha bizonytalan vagy abban, hogy bűnöd halálos-e vagy bocsánatos, ne tépelődj tovább rajta, hanem bánd meg, tárd ki nyíltan lelked gyóntatód előtt, s bízd az ítéletet Istenre!

Imádkozz a tiszta lelkiület erényéért! S azért, aki majd egyszer gyermekeid édesanyja illetve édesapja lesz.

Csak egy valamit sose mondj: Mindenki más, akit a környezetemben ismerek, nevet azon, hogy valaki tiszta életű, — miért tegyek én másképp? Kérd Istent, hogy jellemes lehess, ne kövesd a gyöngé akaratú társakat, hanem a megismert igazság útján haladj töretlenül tovább.

Uram, Jézus Krisztus, te tudod, mennyire nyugtalan a testem, telve követelőző vágyakkal, kívánságokkal. Nem tudom megakadályozni, hogy az incselkedő, tisztátlan képek meg ne jelenjenek fantáziámban! Megmérgezik gondolataimat, érzéseimet, s hátráltatnak mindennapi kötelességeim teljesítésében.

Segíts, hogy fékezni tudjam képzeletemet, hogy szemem és érzékeim ne tapadjanak az izgató dolgokhoz, amelyek naponként csábítanak.

Segíts, hogy szabad maradjak! Szenteljen meg engem a te lelked fantáziám legmélyéig! Segítsd kegyelmeddel azt a valakit is, akit talán még nem ismerek, de akivel majd egyszer oltárod elé járulok. Add, hogy mindketten tisztán megőrizzük magunkat egymás számára a te tetszésed szerint.

*

*Vágyam: tisztán élni,
Biztos úton járni,
Jézusomhoz érni,
S csak nála megállni!*

Virág Károly fordítása

*

Az igazi szerelmesek végigjárják a szeretet iskolájának minden osztályát: megtanulnak az édesanya gyöngédségével gondoskodni egymásról, az édesapa biztonságot adó erejével megtartani egymást gyöngeségeikben is — ugyanakkor gyermekként megbújni egymást oltalmazó és erőt adó bizalmában. Megtanulják a föltétlen odaadást, az áldozatvállalást és a hűséget: összes, önmaguk előtt is rejtett erőtartalékaik fölszabadulnak a szeretet szolgálatában — mégsem teljesítményeikért vonzódnak egymáshoz, hanem egymást semmiféle bajban el nem hagyó föltétlen hűséggel.

Megélik a szeretet közelségének minden örömét és a szeretet távolságainak minden fájdalmát, fölfedezik, hogy szeretetük nemcsak a közelségben, hanem a távolságban is egyre nagyobbra nőhet. Megtanulnak élni egymással a teljes fölszabadultság, oldottság kristálytiszta szabadságában, egymás megismerésén és mélységes szeretetén keresztül megtanulnak ismerni, értékelni és szeretni minden embert, a számukra idegeneket is.

A szeretet túllépi az emberlét korlátait. Végtelen vágyú szeretetünk Krisztuson keresztül kapcsolódhatott össze Isten végtelen szeretetével. Benne az emberszeretet egyetlen vérkeringésbe olvadt össze: az Atya és a Fiú egymás iránti szeretetével kell szeretnünk egymást, s egymásban Krisztust. Ennek a kegyelemmel átjárt szeretetnek elsődleges tűzhelyei közé tartozik a házasság.

Lukács László

Bánat és erős fogadás

Gondolj arra, hogy bánat nélkül nincs bocsánat. Gyónásod előtt újítsd föl tehát magadban a bűneid fölötti őszinte megbánást!

Uram, Istenem, szívből bánom egész életem minden vétkét, mert ezzel rászolgáltam büntetésedre; mivel hozzád, legnagyobb jótevőmhöz hálátlan voltam; különösen pedig azért, mert téged, végtelenül jó Istent ezáltal megbántottalak!

Ígérem, hogy életemet megjavítom, és többé nem akarok vétkezni. Jézusom, add hozzá kegyelmedet!

Az itt következő imákból válogathatsz. A már kiválasztottat azonban lassan, elmélyülten imádkozd végig! Minden egyes mondat után állj meg, s gondolkozz el rajta egy kevés ideig!

Uram, Jézus Krisztus, ismét azokkal a bűnökkel vádolgatok magam, mint legutóbb. Alig tudok neked valami előrehaladásról beszámolni. Újra csak gyarlón szolgáltam neked. Pedig jó, igaz, nemeslelkű akarok lenni, neked akarok szolgálni, téged akarok teljes szívemből szeretni. Mégis milyen messzire eltávolodtam ettől a szándékomtól! Sajnálom, bánom...

Most töredelmesebben vallom be helyettesednek, a gyóntató atyának bűneimet. Ígérem, kifejezetten megjelölöm egyik gyakran előforduló hibámat, amelynek leküzdésén a következő gyónásomig fáradozni fogok...

*

Isteni Üdvözítőm, önző voltam! A magam előnyeit, a magam kényelmét kerestem. Keveset törődtem veled és országod ügyével. Hányszor csak a szám mondta: Jöjjön el a te országod! A valóságban azonban alig tettem valamit ennek érdekében. Te azt mondtad nekünk, keresztyéneknek: Legyetek a világ világossága! — Én pedig milyen haloványan pislákoló mécses vagyok! Példámmal nem vonzottam másokat, életemmel pedig nem tettem bizonyosságot melletted!

Uram, Jézus Krisztus, ezzel a gyónással mindent újra szeretnék kezdeni. Igen, eddig könnyelmű voltam és közömbös, de azért téged mindig szerettelek, és most is szeretlek. Kérlek, bocsásd meg bűneimet, botlásaimat, amelyeket most töredelmesen megbánok!

Mária, édesanyám, segíts, hogy Fiad szolgálatában maradhassak!

*

Atyám, vétkeztem ellened — mondom a tékozló fiúval —, már nem vagyok méltó, hogy fiadnak nevezzen. Képmásodra teremtetél, nagy feladatokra hívtál, és én megbántással válaszoltam cselekedeteimben, beszédemben, gondolataimban. Én vétkezem, én vétkezem, én igen nagy vétkezem!

De rád tekintek, Uram, a te Fiad, a mi Urunk, Jézus Krisztus nevében, aki értem is vérét ontotta a kereszten: bocsásd meg bűneimet, vétkeimet, gyöngeségeimet!

Te vagy az örök szeretet, fogadj ismét gyermekeddé, és tarts meg kegyelmedben! Tiéd akarok lenni, tiéd akarok maradni mindörökre. — Ámen.

Isten anyja, aki gyöngéd anyai szeretettel vetted körül Názáretben az ifjú Üdvözítőt, segíts nekem, hogy én is Isten gyermeke maradhassak!

Istenem, mindenemet neked köszönhetem: életemet, szüleimet, barátaimat... Olyan sokan vannak, akik

mindezeknek nem örülhetnek: a vakok, a betegek, az elhagyott gyermekek, az éhezők...

Most minden bűnömöt teljes szívemből bánom, és nem szeretném őket még egyszer elkövetni. A te segítségdel azon fogok fáradozni, hogy többé ne vétkezzem.

Szűz Mária, Isten anyja, könyörögj értem most, amikor megvallom vétkeimet, amelyek eltávolítottak engem szent Fiadtól!

*

Uram, Üdvözítőm! Vétkeztem... A pillanat örömeiért föláldoztam a te barátságodat. Elhagytalak, s ezzel elvesztettem lelkem békéjét... Úgy tettem, mint aki tudja, mit akar, és szabadon meg is tehetné, amit akar. És mégsem ismertem meg a jót! Most bűnömnek szolgája lettem... Érzem, hogy süllyedni, romlani engedtem magam, hogy hagytam elhatalmasodni rossz szokásomat, amely gúzsba kötött... Azóta mindenben visszaestem: nincs kedvem a munkához, tanuláshoz, elfelejtettem nemes céljaimat... Milyen boldog is voltam, amikor még a kegyelem állapotában éltem!

Uram segíts, könyörülj rajtam, fogd meg a kezemet és ments meg! Egyedül csak te segíthetsz rajtam, te menthetsz ki ezekből a bilincsekből! Hiszen én szeretlek téged! Ne engedd elveszni barátodat!

Bízom irgalmasságodban, s most a gyónásban alázasan beismerem bűneimet... Kérlek, töröld el őket, és segíts új életet kezdenem.

Szűzanyánk, adj erőt, hogy el tudjam hagyni azt az utat, amelyen csak ürességet találtam, és add, hogy ezután szent Fiadat kövessem!

*

Miután megbántad bűneidet, meg kell újítanod elhatározásodat is. Kérdezd meg magadtól: Milyen legyek, ha igazán keresztény akarok lenni? Tűzz ki magadnak valami célt, amelynek elérésére törekedni akarsz! Isten azt kívánja, hogy egészen neki szolgáljunk.

Gyónásod természetesen már akkor is érvényes, ha elhatároztad, hogy jobbá akarsz válni. De ne érd be ennyivel! Hogy gyónásod hatékonyan segítsen, egy meghatározott dologban konkrét döntésre kell jutnod.

Egész nyaláb vesszőt nehezen tör el az ember egyszerre. Könnyebb darabról darabra, egymás után. Aki gyomot irt, nem kapkod ide-oda, hanem ágyásról ágyásra halad, s amikor a végére ért, csak az elsőnél kell utána néznie, nem nőtt-e ki a gyom újra.

Így kell neked is egyik hibádat a másik után kiirtanod. Jelöld ki egyet magadnak ezek közül, amelyek leggyakrabban előfordulnak, s tedd föl magadban: a következő gyónásig ez ellen küzdesz a legjobban.

A legsikeresebben úgy tudod leküzdeni, ha a hibát nem csupán kerülöd, hanem a neki „megfelelő” erényt gyakorlod. Ha például az a hibád, hogy másokat — valódi vagy vélt fogyatékoságaik miatt — megszólatsz, kigúnyolsz, leértékelisz, vagyis hogy nem tudsz a nyelvednek parancsolni, ha valami vagy valaki nem tetszik, akkor ez ellen úgy is harcolhatsz, hogy visszatartod, elhallgatod véleményedet. Ezzel mindenesetre két dolgot máris elértél: nem sértetted meg a másikat, és legyőzted önmagadat. Istennek tetsző, dicséretes, szép eredmény! Valahol egy szívben egy csöppnyit kevesebb lett a keserűség a világon, te pedig gazdagabb lettél egy győzelemmel. Most már csak egy lépést kell tenned ezen az úton, s máris szebbé teszed a világot: ne csak elhallgasd, visszafojtsd a csípős, rosszindulatú kritikát, hanem ehelyett keresd mindenkinben elsősorban a jót, a szépet, a dicsérynivalót, s ezt tedd szóvá, ennek adj hangot, erről beszélj! Ha bár-

kihez is ezzel a lelkülettel közeledsz, már nem tudsz annyira kisiklani, hogy gúnyolódasz vele, miközben a jót és szépet látod benne.

Mindenesetre kezdetben nem lesz könnyű, és úgy tűnik számodra, amit teszel, az erőltetett, és szinte szembekerültél korábbi önmagaddal. Nem baj, akkor is tedd és lassan véreddé válik új életstílusod. Nem egy szent éppen abban az erényben lett kiválóbb, amely ellen korábban a legtöbbet vétkezett.

*A reggeli imában minden nap újítsd meg szándéko-
dat. Gondolatban vedd számba, akikkel aznap találkoz-
hatsz, s akikkel szemben ezt az erényt — a neki „megfe-
lelő” hiba helyett — különösen gyakorolni fogod. Az es-
ti imában tarts számadást (bár délben se ártana egy rövid
önellenőrzés): hogy sikerült szándéko-
dat megvalósíta-
nod. Tapasztalni fogod, mennyire boldoggá tesz minden
legkisebb előrehaladás! Az esetleges visszaesések ne csüg-
gessenek el. Újrakezdeni! Ha kell százszor, ha kell ezer-
szer! De soha föl nem adni! A rossz fölötti győzelmünk
titka ebben rejlik.*

*

*Azt az embert nevezem optimistának, aki szembené-
zett már betegséggel, bűnnel, szenvedéssel és halállal, s
mégis hű tudott maradni az erények legszebbikéhez: a re-
ményhez.*

François Mauriac

*

Jókai Mór így ír a kiengesztelődés szentségéről:

„Van a katolikus vallásnak egy intézménye, mely annyira magasztos, amennyire vigasztaló, hogy ez magában elég volna arra, hogy mindenütt elterjedjen a kerek földön, ahol csak szenvedő emberek vannak, akiknek egyé is tud fájni, nemcsak az ütés és harapás. Ez a gyógyás.”

Olvassuk csak Chesterton önvallomását is:

„Ha az emberek azt kérdezik tőlem: Miért csatlakozott Ön a katolikus egyházhoz? — Számukra az első lényegbevágó, bár leegyszerűsített válaszom: hogy megszabaduljak bűneimtől. Meggyőződésemm ugyanis, hogy nincs más vallás, amely a valóságot hirdeti, amikor a bűnöktől való megszabadulásról beszél.”

Minden idők legnagyobb gyóntatóját, Vianney Szent Jánost idézhetjük:

„Föl sem tudjuk fogni Isten jóságát irántunk, amellyel a bűnbánat nagy szentségét alapította. Ha azt a kegyelmet kaptuk volna, hogy bármit kérhetünk Krisztus Urunktól, sohasem gondoltunk volna rá, hogy ezt kérjük. De ő előre látta gyöngeségünket és állhatatlanságunkat a jóban, és szeretete arra vitte, hogy megadja nekünk azt, amit kérni nem mertünk volna.”

Rajz Mihály

(Családunk katekizmus című könyvéből. Szent István Társulat, Bp. 1983).

A gyóntatószékben

Mielőtt gyónni mennél, gondold a melletted élő családtagokra, akiket az elmúlt időszakban megbántottál. Milyen szép lenne, ha még otthon félrehívnád őket egy pillanatra, s néhány keresetlen szóval bocsánatot kérnél tőlük! Ez kezdetben nehéz, de később tapasztalni fogod, hogy mindannyiótok számára mekkora erő- és örömforrást jelent.

Ma sok olyan gyóntatóhelység és gyóntatószoba van, ahol a gyónó leülhet a lelkiatyával szemben. Ha zárt gyóntatószékbe lépsz, térdelj le, vess keresztet és mondd:

Gyónom a mindenható Istennek, és Isten helyett neked, lelkiatyám, hogy utoljára (ekkor meg ekkor) gyóntam, s azóta a következő bűnöket követtem el.

Neved említése nélkül mondd meg, hogy ki vagy: általános iskolai tanuló, középiskolás, szakmunkásképzős, egyetemista, mérnök, munkás, adminisztrátor stb. Azt is mondd meg, ha már házasember — férjes asszony vagy, hogy a gyóntató hozzávetőlegesen tájékozva legyen, milyen környezetben élsz.

Ezután érthetően sorold el bűneidet, amelyeket a lelkiismeretvizsgálatkor megállapítottál. A súlyos bűnöket feltétlenül meg kell gyónnod, a bocsánatosakat nem mind kötelező. Gondold arra, hogy aki szándékosan hallgat el súlyos bűnt, annak gyónása érvénytelen. Előfordulhat, hogy véletlenül kifelejtesz egy súlyos bűnt, s ez csak a gyóntatószékből való távozásod után jut eszedbe. Nyugodtan járulj szentáldozáshoz, de legközelebbi gyónásodban erről be kell számolnod.

Gyónásod legyen egyéni, ne sablonos. Jelöld meg a bűnök indítóokát is. Például így:

Kitűzött célom volt, hogy összeszedetten és elmélyülten fogok imádkozni. Az első héten ez sikerült, utána azonban mindinkább figyelmetlen voltam. Különösen az utóbbi héten. Már nem is ellenőriztem magam. Az esti imát gyakran elhagytam, mert egy sérelmen tépelődtem, s ezen elaludtam. Arról az emberről, aki megbántott, gyűlölködve beszéltem, s a bosszú gondolatával foglalkoztam. Túl büszke voltam ahhoz, hogy kibéküljek.

A vasárnapi szentmise alatt figyelmetlen, szórakozott voltam, s megálltam hátul a bejáratnál.

Szüleimhez való viszonyom jó. Sajnos, egy alkalommal édesanyámat mégis megbántottam egy szemtelen felelettel, s egy ideig alig beszéltem hozzá, mert makacsságomért megszidott.

Az iskolában egyik-másik társammal szemben ellenszenv támadt bennem, s ezt magatartásommal ki is mutattam. Túlzottan becsvágyó voltam, s nem tudtam elviselni, hogy ők többet dolgoznak, okosabbak mint én.

Bűnös vágyaimnak én voltam az okozója, mert az egyik könyvben bizonyos részt többször is elolvastam, bár benne a veszélyt rögtön fölismertem, máskor nem figyelmeztem tekintetemet adott alkalmakkor sem.

Megtörtént, hogy gyávaságból hazudtam.

Kitűzött célom: uralkodom a nyelvemen, és az ellenszenves emberek iránt is barátságos leszek.

Amikor befejezted bűneid felsorolását, és még valami közölni vagy kérdezni valód lenne, azt most megteheted. Hallgass figyelmesen gyóntatód tanácsára! Az elégtételt jól jegyezd meg, s ha rosszul értetted vagy nem ismered a megadott imádságot, közöld a gyóntatóval!

Befejezésül ezt mondd:

Teljes szívemből bánom minden bűnömet, mert azokkal a Jóistent megbántottam. Ígérem, hogy Isten segítségével a jóra törekszem és a bűnt elkerülöm.

A szentségi föloldozás

Amíg te a gyónás végén bűneidet bánod, a pap a következő szavakkal adja meg Istentől a föloldozást:

Isten a mi irgalmas Atyánk,
aki szent Fiának kereszthalála és föltámadása által
kiengesztelte önmagával a világot,
és kiárasztotta a Szentlelket a bűnök bocsánatára,
az egyház szolgálata által
bocsásson meg neked, és adja meg a békét!

**ÉS ÉN FÖLOLDOLZLAK TÉGED BŰNEIDTŐL
AZ ATYA, A FIÚ ÉS A SZENTLÉLEK NEVÉBEN.**

Te azt feleled rá: Ámen.

A pap a föloldozás után fohászt mond: Magasztaljuk Istent, mert jóságos hozzánk! Erre a felelet: Mert örökké szeret minket. Majd ezzel bocsát el: Isten megbocsátotta bűneidet, menj békével. Keresztet vetsz, köszönsz s távozol.

*

*Nem emel fel már senki sem:
belenehezültem a sárba.
Fogadj fiadnak, Istenem,
hogy ne legyek ily kegyetlen árva.*

József Attila

Narkós fiú imája

Ismeretlen Isten! Vágyódunk utánad, de megtagadunk.

Keresünk téged, de nem hiszünk benned.
Uram, ha vagy, mutasd meg magad!

Megpróbáltál szakítani a rossz szokással, káros szenvedéllyel.

Nem sikerült.

Ne csüggedsz el! Próbálj más eszközöket, utakat!

Amikor a rosszból föl akarunk emelkedni, Isten nem kíván tőlünk mindig és feltétlenül hőstetteket.

Ha nem tudsz máról holnapra leszokni egy hosszú ideje berögződött szenvedélyedről — netán bűnödről —, Isten jól tudja, mit jelent, ha az első lépést megteszed a javulás felé.

Ha nem sikerül például a dohányzást egyik napról a másikra abbahagynod, változtass taktikát: kezd el úgy, hogy csak egy nagyon kevés energiát fektetsz ebbe a harcba. De ezt a nagyon keveset nagyon következetesen!

Például úgy, hogy mától kezdve egy perccel később gyújtasz rá az első cigarettára a szokottnál.

Az első megnyert perc a te nyereséged!

Vagy eltervezed (csak szerényen a fogadkozással!): Ennél az időpontnál (óra, perc) előbb nem gyújtok rá! Vagy kezdetben: Este 8 óra után már nincs több cigaretta!

Ha mindez sikerül, már a te győzelmed!

Aztán lehet az időt mindinkább szűkíteni, a perceket tovább helyezni. Így lassan szervezeted is elszokik, s az újabb győzelmek is könnyebbek lesznek.

A lényeg: a szenvedély — vagy bűn lassú bekerítése.

A győzelem — ha késik is kicsit — biztosan a tiéd!

És ha ebben a lassú küzdelemben időnként vissza is esel — kezd újra! Ha kell ezerszer is! Sikered ezen áll vagy bukik.

A legtöbb ember azért rögződik meg a bűnben, szenvedélyben, mert sikertelenségei láttán elfogy önbizalma, s kilátástalannak tartja a további küzdelmet.

De ha egy sziklát nem tudunk fölemelni egyszerre, akkor, ha kell, széttörjük, s elhordjuk apránként.

Ha nincs bennem erő, legyen bennem türelem és kitartás.

És mindig csak egy parányit lépj előre — de azt föltartóztatlanul...

A szabadság felé — Isten felé...

*

...mennyiben valósítom meg magamban s közvetlen környezetemben az eszményt, amelyet kifelé javallok? A kérdés annál kínosabb és sürgetőbb, mert nem nagy dolgokról, hősie áldozatokról és lemondásokról van szó, hanem a kicsiben való hűségről, az élet mindennapi mozanatairól, a szeretet és a türelem apró, kis próbáiról, melyekben folytonosan megbukom, s melyek elől ösztönnösen igyekszem átsiklani az intellektuális fölény és személytelenség magatartásába. S ez az, amivel le kell számolnom; ez az a munka, melyet haladéktalanul el kell kezdenem.

Ha egyszer egy hang szól: ha egyszer a lélekben fölbred a vágy, hogy jobb legyen annál, amilyen eddig volt, ezt a hangot nem szabad hallatlanra vennünk, s várunk, hogy majd újra szól, és majd csak akkor fogjuk követni; mert ki biztosít róla, nem leszünk-e süketek rossz szokásaink, bűneink, megátalkodottságunk miatt akkorra, amikor esetleg újra megszólal?

„Aki utánam akar jönni, vegye föl keresztjét és kövessen engem”, mégpedig nem holnap vagy holnapután, hanem most, nyomban, azonnal, tétovázás nélkül. Hiszen a kereszt voltaképpen nem jelent egyebet, mint szívós küzdelmet a megrögzött rossz szokások és a belénk gyökerezett bűnök ellen; s ezeknek a fokozatos gyomlálgatása, meg a lelki fegyelem bevezetése egyrészt nem is olyan teljesíthetetlenül nehéz, másrészt meg előnyös is,

mert bizonyos egyensúlyt, derűt ad, frissebb munkakedvet és környezetünkben nyugodtabb, melegebb, békésebb légkört.

Ennek a fegyelemnek első lépése a rendszeres imádság.

Sosem felejttem el Baudelaire szavait: „Aki elmondta esti imádságát, olyan, mint a kapitány, aki őrszemet állított. Nyugodtan elalhatik”.

A másik fontos kíváncsi: a rendszeres lelkiismeret-vizsgálat. Számat vetni állapotunkkal, hogy tisztában legyünk vele, mivel vágunk neki a másnapnak. Hogy tudjuk, mire kell másnap ügyelnünk.

Aránylag ritkán követünk el kirívó, nagy bűnöket, s többnyire ezeket is megrögzött szokásaink követtetik el velünk. A bűn mechanizmusa szinte fantáziátlanul egyszerű, mégis egyre beleesünk ugyanabba az ugyanott fölállított csapdába. S a bűn csábításának együgyűségénél csak a mi együgyűségünk szánalmasabb, amellyel ebbe az együgyű verembe behullunk...

Rónay György naplójából

Verembe nem dönts, hegyre sem emelsz,
nem hajtogatsz mint friss-kezű szellő a nádat,
nem törődsz velem, Istenem,
sorsom mélyén hallgatsz, mint föl nem robbant
bomba aluvó vizek mélyein.

Tornyosodik a bűn szívemen,
és már csak tompán érzem: mi bűn, mi nem bűn,
normáim elmentek veled,
nincs már külön a sáros és a tiszta —
elkeveredtek bús hiányodon.

Szorongok, mint vihar előtt a föld:
lapulok, bújok, pislogok csönded szemébe —
minden dörgésnél rémesebb,
ijesztőbb minden cifra átkozásnál,
— a halott anyák hallgatnak csak így.

Szólalj meg bennem, régen-hallgató!
mozgass meg, légy szél, szél, ami voltál egyszer,
törődjél velem, Istenem!
mindegy: veréssel vagy simogatással,
csak érezzem, hogy van hozzám közöd.

Csorba Győző

Hálaadás és elégtétel

A templom csöndjében zavartalanul hálát adhatsz Istennek nagy irgalmasságáért! Megteheted akár saját szavaiddal, de fölhasználhatod az itt található hálaimát is.

Gondolj gyóntatód szavaira! Vigasztalása, bátorítása talán nem jutott még el lelked mélyéig, különösen ha nem is ismert azelőtt személyesen. De hasznos ezeket újból átgondolnod. Hálaadásodat elősegíthetik az alábbi gondolatok:

Éded Üdvözítőm, világosságra és útmutatásra szomjazik a lelkem.

Szólj hozzám e sorokból egy szót, csak egyetlen szót, amely megvilágosítja az utat, és megerősít a holnap harcában. Szólj, Uram, hallja a te szolgád!

Ezután tetszés szerint nyisd föl az újszövetséget vagy ezt a könyvet és olvasd belőle lassan, imádkozva egy oldalt vagy egy bekezdést. Meglátod, Krisztus gyakran épp azt mondja neked, amire pillanatnyilag szükséged van.

Hálaadó imádság gyónás után

Istenem, mérhetetlen a te szereteted! A pap fölloldozó szavai által megbocsátottad bűneimet. Most újra egészen a tied lettem. Hálát adok nagy irgalmasságodért.

(Végezd el az elégtételt, és ne feledkezz meg a jófelmétről!)

Nem feledkezem meg kegyelmedről, és hálából arra törekszem, hogy a bűnt és a bűnre vezető alkalmakat becsületesen elkerülöm. Add áldásodat elhatározásomra, erősíts meg, nehogy meginogjak! Szűz Mária, Isten Anyja és ti, Isten szentjei, köszörögjetek értem, hogy Isten kegyelmét el ne veszítsem!

Életgyónás

Az életgyónás (általános gyónás) olyan gyónás, amelyben egész életünkről vagy életünk egy szakaszáról számolunk be. Ismétlő gyónásról pedig akkor beszélünk, amikor legutóbbi néhány gyónásunkat ismétljük meg. Ez akkor szükséges feltétlenül, ha egy vagy több gyónásunk érvénytelen volt. Ilyenkor meg kell gyónnunk a legutóbbi érvényes gyónás óta elkövetett összes súlyos bűnt. Az érvénytelenség alapja leggyakrabban az szokott lenni, hogy a gyónásból szándékosan kimaradt egy súlyos, vagy legalábbis súlyosnak vélt bűn.

Az életgyónás általában lelkigyakorlatok alkalmával ajánlatos, esetleg életünk egy új szakaszának kezdetén. Életgyónásodban először sorold el a legutóbbi gyónás óta elkövetett bűnöket, majd közöld, hogy most életgyónást akarsz végezni. S ekkor elmondod egész életed legjelentősebb bűneit, de legalábbis súlyos bűneit. Vigyázz arra, hogy ne gyakran végezz életgyónást, mert esetleg agályos lelkiismeret kialakulásához vezethet.

Igaz szívért

Adj nekem, Istenem, gyermeki szívet, hogy higgyek; gyöngéd szívet, hogy szeressek; erős szívet, hogy bátran cselekedjek!

Adj gyermeki hitemhez biztonságérzetet, nyugalmat;

**a szerető gyöngédséghez tisztaságot és bensőséget;
a férfias tetterőhöz alázatosságot és bizakodást!**

Ha mindezt megadtad nekem, ezzel már elég gazdag vagyok, s minden imámat meghallgattad.

A „Könyvek Könyve”

Japánban a keresztények száma csak 800 ezer. Mégis a keresztény egyházak legújabb, közös szentírásfordítását 10 millió példányban adják ki, oly nagy iránta az érdeklődés. Vajon miért érdekli a „Könyvek Könyve” a kívülállók millióit?

Feleletünk: mert a Biblia az egész emberiség közös kultúrkincse. Különösképpen kultúrkincse azonban Európa népeinek: hiszen világrészünk művészete, irodalma, tudománya, kezdettől fogva szorosan összefonódott a kereszténységgel és annak legszentebb könyvével. Az európai múzeumok régi képtáraiban (így pl. a budapesti Szépművészeti Múzeumban vagy akár a leningrádi Ermitázsban) a legtöbb kép mondanivalóját meg sem érti, aki a szentírást nem ismeri.

Mi, keresztények azonban mégsem csupán kultúrtörténeti értéke miatt vesszük kezünkbe az „Írást”. Számkra Isten szava ez. Eligazítást, vigasztalást ad mindennapjainkban, és naponkénti olvasása által egyre inkább megismerjük Jézust, magunkba szívjuk az ő szellemiségét, átértjük igazi emberi hivatásunkat. Akit szeretünk, azt ismerni is akarjuk. A szentírás olvasása nélkül Jézust nem ismerhetjük meg igazán.

A teljes szentírás (Biblia) két nagy részből áll. Az Ószövetség a Jézus előtti idők szent könyveit tartalmazza: elbeszélő, tanító vagy költői műveket. Az Újszövetség Jézust állítja eléink a négy evangélium (Máté, Márk, Lukács és János) könyvének lapjain.

Az ősegyház életét és hitét mutatja be az Apostolok Cselekedetei könyvében és az apostol-levelekben. Utolsó írás benne a Jelenések Könyve, mely jelképekben írja le az istenország küzdelmeit, üldöztetéseit és győzelmét a végső beteljesülésig.

A szentírás rendszeres olvasását az újszövetséggel kezd, ne az ószövetséggel. Legyen saját újszövetségi szentírásod. Ne olvasd egyvéből, mint más könyveket, hanem mindennap egy kis szakaszt. Így mélyül el lelkedben napról napra mindaz, amit olvastál.

Waigand József

*

Minden fakul, minden romlik,
Márványvár is összeomlik,
Bíborleplek ronggyá mállnak,
Dicsőségek füstbe szállnak.
Csak ez a könyv nem tér porba,
Mintha volna égi lelke!
Ez a könyv a Mózes bokra:
Isten szíve dobog benne.

Ez a könyv a könyvek könyve,
Szegény ember drága gyöngye,
Égi harmat lankadtaknak,
Világosság földi vaknak.
Bölcsességnek aranyútja:
Boldog, aki rátalál!
Szomjas lelkek forráskútja,
Hol pohárral Krisztus áll.

Gárdonyi Géza

A Biblia gyermekkoromtól fogva hűséges társam, nehéz helyzetekben mindig támaszom, vigasz a vigasztalanságban, remény a bajban, kiút a reménytelenségből.

Mi a legnagyobb baj a mai világban? Az, hogy az ember egyre kevésbé képes nagy távlatokban gondolkodni, s hinni abban, hogy az igazság végül is mindig győz. Mi a mesék varázsa? A hit az igazság győzelmében. Akiből kivész ez a hit, aki csupán élete kudarcait látja, az vélt tehetetlenségében föloldódik a minden mindegy gondolatában, cinikussá válik. A cinizmus pedig elvezet a nemtörődömséghez, a lustasághoz; ha minden mindegy, nem érdemes küzdeni, az emberben eluralkodik a kiszolgáltatottság érzése. Még a szép és jó dolgok is értelmüket veszítik.

Az ószövetségben legkedvesebb olvasmányom Jób könyve. Jób megpróbáltatása, testi-lelki kínjai és kiszabadulása reménytelen helyzetéből életem sok nehéz órájában adott nekem erőt. Börtöneimeiben, betegségeimben, veszélyes műtétjeim előtt, amikor attól féltem, a fájdalom elveszejtí hitemet, mindig Jób története után nyúltam. S az ő fölemelkedése szilárdított meg hitemben, hogy képes leszek úrrá lenni önmagamon, kilépni kínjaim rabságából.

Az újszövetségnek is azokat a fejezeteit olvasom a legszívesebben, amelyek a megújulás és a megbocsátás lehetőségeit példázzák. A tékozló fiú történetét, a római százas és Mária Magdolna történetét. Mind azt sugallják, hogy az ember igenis ura lehet önmagának, le tudja vetkőzni eredendő rosszát, önmagára és környezetére káros szokásait, ha hajlandó küzdeni ezért. Az emberi élet, az én életem is folytonos küzdelem, vívódás önmagammal. De a cél világos, az önmagunk fölötti győzelem lehetséges, s bármikor bekövetkezhet, akár a halál órájában is. Mert nem az idő számít, hanem a hit a megújulásban. Tolsztoj Iván Iljicse percekkel halála előtt döbben

rá, hogy elfuserálta az életét, de megnyugszik abban a meggyőződésében, hogy még mindig nem késő, még élete utolsó perceiben is van esélye, hogy mássá legyen, mint amilyen volt, s megbékélten fejezi be életét.

A Biblia az én számomra szent írás. Szent, mert megtanít önmagunkkal és a világgal békében élni. Mert megóv a kétségbeeséstől, mert megerősít hitemben, ami szerint az igazságnak akkor is győznie kell, ha az életem kudarcok sorozata. Szent, mert távol tartja tőlem a cinizmust, a lustaságot, a nemtörődömséget és a rendetlenséget. Erőt ad önmagammal való harcomban. Megszilárdít abban, hogy a világmindenségben, a természetben s az emberi létezésben rend van, ha ésszel fölfogni nehéz, akkor is.

Mensáros László

**Állj a legelső
vonalba!**

**„Amint engem küldött az Atya,
úgy küldelek én is titeket...”**

(Jn 20,21)

AZ EVANGÉLIUM, az új „jó hír”, amelyet Krisztus hirdetett, minden ízében forradalmi volt: szent forradalom egy bűnbe, lélektelenségbe, formalizmusba és anyagiasságba süllyedt, elrontott világgal szemben.

Micsoda forradalmian új tanítást jelentett a hegyi beszéd, a nem e világból való ország, a Miatyánk és a többi „kemény beszéd”! Forradalmian új volt és forradalmian emberfölötti! Ezért a farizeusok és a főtanács állandó üldözése, ezért a római világbirodalommal való összeütközése!

Az evangélium ma is mindig fiatal és forradalmi marad.

Aki beáll sodrásába, az homlokat emel a korszellemnek, közvéleménynek, divatnak, új és még újabb hódító eszmeáramlatoknak...

Az evangélium embere ma is forradalmár...

Kosztér atya

Mindent, amit Istentől kaptál, embertársaid javára kell fordítanod.

Egész életed szolgálat legyen. Hogy Istent mennyire szereted, azt elsősorban felebarátaid iránt tanúsított magatartásoddal kell bizonyítanod.

Krisztus parancsa

Krisztus világosan megjelölte tanítványainak a feladatot:

Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást! Arról tudják majd meg rólatok, hogy a tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt! (Jn 13,34-35)

Emberszereteted, segítőkészséged legyen tanúságtétel a 20. század világában Krisztus mellett.

Megsejt ebből környezeted valamit is? Ráismernek benned felebaráti szeretetetről, jóhiszeműségedről Krisztus tanítványára?

Bármi leszel is az életben: munkás, kereskedő, orvos, jogász, nevelő, földműves vagy pap — légy mindig, mindenkivel szolgálatkész, előzékeny!

Szeressen meg mindenki, akivel akár egy pillanatra hoz is össze az élet! Akár barát, akár ismerős vagy teljesen idegen, alárendelt vagy fölöttes. Szeressék meg általad Krisztust, aki életedet, magatartásodat irányítja!

Légy azon a helyen, ahova Isten állított, olyan kovás, amely átjárja, áthatja az egész emberiséget!

Krisztussal, Krisztus által, Krisztusban erődhez mérten olyanná formáld a világot, amilyennek Isten szeretné látni: amelyben az egymás iránti testvéri szeretet uralkodik, és mindenki felelősséget érez felebarátai földi boldogságáért és örök üdvösségéért. A nemes cél érdekében még szorosabban állj Krisztus mellé! Tanulmányozd és mind behatóbban ismerd meg hitedet! Töre-

kedj a szellemi, a szociális, a technikai, a művészi és irodalmi értékekből minél többet hasznosítani a világban! Szerezz meg magadnak mindent, ami egyéniségedet gazdagítja!

Tégy mindent önzetlenül, utasítsd vissza az önzés minden formáját!

Légy mindenkihez, a legegyszerűbb emberhez is kedves, barátságos! Tudj megbocsátani, miként Isten is megbocsát neked! Alakítsd ki magadban jövőd hivatásod nemes eszményeit! Benne ne csupán kereseti lehetőséget, hanem mindenekelőtt az emberek őszinte szolgálatát lásd!

*

**Tekintet nélkül arra,
hogy másoknak tetszik-e vagy nem,
tekintet nélkül arra, hogy látják-e vagy nem,
tekintet nélkül arra, hogy lesz-e sikere vagy nem:
tedd a jót!**

**Tégy minden jót, amit megtehetsz,
ott, ahol vagy,
úgy, ahogy teheted,
akkorát, amekkorát tehetsz,
de mindig, szüntelen ez legyen a programod!**

Sík Sándor

*

Kerestem Istent, elrejtőzött előlem; kerestem önmagamat, nem találtam; kerestem testvéremet, s megtaláltam mind a hármat.

Boros László

A bérálás szentsége

A bérálás napja a megkeresztelt lélek pünkösdje. A bérálás szentségében a Szentlelket és az ő erejét veszed, mint az apostolok pünkösdi ünnepén. Az Igazság Lelke száll rád, és megerősít, hogy hitedet állhatatosan megvalljad, és annak szellemében élj.

A keresztségben a krisztusi életre születél, a bérálásban nagykorúságra jutsz Krisztusban. Ezután Krisztus teljes korú követője, országának teljes jogú polgára vagy. Nagy nap a bérálás napja, ezért jól föl kell készülnöd rá: a Szentlelket, az erő és a szeretet lelkét kérsz lelkedbe fogadni.

Ez a Lélek tesz nagykorúvá, azaz önállóvá, hogy megállj a magad lábán, előre menj utadon, és ne nézz jobbra-balra, ne törődj vele, hogy tetszik-e vagy sem az embereknek, amit teszel: csak Istennek és önmagadnak akarj tetszeni. Nagykorúvá tesz, azaz szilárd elvhűségre, meggyőződésedhez való tántoríthatatlan ragaszkodásra vezet: az a lélek ő, aki a vértanúkat kente föl a szent erősség olajával. Nagykorúvá tesz, azaz állhatatosságot ad, mindvégig való kitartást az igazság szolgálatában, az igazság koronájáért.

Ez a Lélek voltaképpen ugyanakkor a szeretet lelke. Az Isten élő szeretete az öröktől való, mindent átölelő szeretet. Azért megadja neked ebben a szentségben a szeretet nagykorúságát is. Eddig gyermeki volt a szereteted, néha ösztönös, testies, öntudatlan, önző. Ezután tökéletes szeretetté kell nemesednie: komollyá, találékonnyá, önfeláldozóvá és személyválogatást nem ismerővé, vagyis egyetemessé.

Ez a Lélek száll rád a bérálásban. Leszáll, hogy lefoglaljon magának egészen, hogy ami benned a legérté-

kesebb: egyéniséged végképp Istené legyen. Eltörölhetetlen jegyet nyom lelkedbe. Szent, égő pecsét ez, mely lángoló betűkkel hirdeti: Én Istené vagyok!

(Sík-Schütz Imádságoskönyve nyomán)

A bérmálás szentségét a püspök vagy az erre meghatalmazott pap szolgáltatja ki. A mise evangéliuma után a püspök szentbeszédet mond. Ezt követően felszólítja a bérmálkozókat a keresztségi fogadalom megújítására:

Kedves bérmálkozók! Mielőtt megkapnátok a Szentlelket, újítsátok meg a keresztségi fogadást. Idézzétek emlékezetetekbe azt a hitet, amelyet a keresztség fölvételekor megvallottatok, illetve szüleitek és keresztszüleitek vallottak meg akkor az egyházzal. Feleljetek együtt mindnyájan arra, amit az anyaszentegyház nevében kérdezek tőletek: Ellene mondotok-e a sátánnak, minden cselekedetének és minden csábításának?

*A bérmálkozók mindnyájan felelik: **Ellene monduk!***

Püspök: Hisztek-e Istenben, a mindenható Atyában, mennyei és földi Teremtőjében?

*Bérmálandók: **Hiszünk!***

Püspök: Hisztek-e Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában, a mi Urunkban, aki Szűz Máriától született, kínhalt szenvedett, akit eltemettek, de föltámadt a halálból, és ül az Atyának jobbján?

*Bérmálandók: **Hiszünk!***

Püspök: Hisztek-e a Szentlélekben, Urunkban és életünkben, akiben a mai napon a bérmálás által különleges módon részesültök, úgy amint pünkösdkor az apostolok részesültek?

*Bérmálandók: **Hiszünk!***

Püspök: Hisztek-e a katolikus anyaszentegyházban, a szentek közösségében, a bűnök bocsánatában, a testnek föltámadásában és az örök életben?

Bérmálandók: Hiszünk!

Püspök: Ez a mi hitünk! Ez az egyház hite is, amelyet boldogan vallunk Jézus Krisztusban, a mi Urunkban.
Az összes jelenlévő: Ámen.

Kézzrátétel

A püspök összetett kézzel áll, és a hívek felé fordulva mondja:

Most imádkozzunk, kedves testvéreim, Istenhez, a mindenható Atyához, hogy árássza el jóságosan Szentlelkével fogadott fiait, kik újjászülettek már az örök életre a keresztség vizéből; a Szentlélek erősítse meg őket bőkezű ajándékai által, szent olajával pedig alakítsa őket hasonlóvá Krisztushoz, az Isten Fiához!

Rövid csönd. Egy ideig mindnyájan magukban imádkoznak. Majd a püspök kiterjeszti a bérmálkozókra két kezét és mondja:

Mindenható Isten, Urunknak, Jézus Krisztusnak Atyja, te szolgáláidnak vízből és Szentlélekből új életet adsz, és megszabadítottad őket a bűntől. Urunk, küldd le rájuk a vigasztaló Szentlelket, és add meg nekik a bölcsesség és az értelem lelkét, a jótanács és az erősség lelkét, az isteni tudomány és a jámborság lelkét, és töltsd el őket az istenfélelem lelkével, Krisztus, a mi Urunk által.

Hívek: Ámen.

Megkenés krizmával

Minden egyes bérmálkozó a püspök elé járul, vagy ha úgy alkalmasabb, a püspök megy oda a bérmálkozókhoz. A bérmaszülő jobb kezét a bérmálkozó vállára teszi, és egy segédkező előre mondja a püspöknek a bérmálandó nevét; de a bérmálandó maga is mondhatja bérmanevét. A bérmálkozók állnak.

*A püspök a bérmandó fejére teszi kezét, és kriz-
mába mártott hüvelykujjával keresztet rajzol a bérmandó
homlokára, miközben mondja:*

**N., VEDD A SZENTLÉLEK AJÁNDÉKÁNAK
JELÉT!**

A megbérmandó feleli: Ámen.

A püspök hozzáadja: Békesség veled!

A megbérmandó válaszolja: És a te lelkeddel!

*A bérmandást kiszolgáltató püspök folytatja a szent-
misét az áldozat liturgiájával. Mint megbérmandó, először
kapcsolódsz a szentáldozatba. Úgy történik ez, hogy
valóban ekkor indulsz el az apostoli küldetés útján.*

*A mise végén a püspök áldást ad, és a következő kö-
nyörgéssel bocsátja el a jelenlévőket:*

Istenünk, őrizd meg szívünkben a bérmandás kegyel-
mét és a Szentlélek ajándékait, hogy híveid ne szégyelljék
a világ előtt megvallani a keresztre feszített Krisztust, és
szeretetből teljesítsék minden parancsát. Krisztus, a mi
Urunk által.

Hívek: Ámen.

*Püspök: És áldjon meg benneteket a mindenható Is-
ten: az Atya, a Fiú és a Szentlélek!*

Hívek: Ámen.

Hálaadás a bérmandás szentségéért

Te szállottál szívembe, Szentlélek Úristen, az áldo-
zatra kész bátor szeretet lelke, hogy megadd nekem a
nagykorúságot Krisztusban.

Fölkentél engem Krisztus harcára, felöveztél engem
az erősség, a bölcsesség és a szeretet fegyverével.

Ezután nem szabad már felületesnek lennem gondo-
lataimban, könnyelműnek tetteimben, hanem szent ko-
molysággal és a te választottaid alázatos önérzetével kell
haladnom utánad, isteni vezér.

Te nem alkuszol, Uram, nem engedsz más választást: ha tied akarok lenni, téged kell követnem minden fönntartás nélkül.

Föl kell vennem a harcot mindennel, ami lanyhaság, jellemtelenség, megalkuvás, hazugság, önzés, hiúság, gőg, szeszély és idegesség. Mindennel, mindenhol, de legfőképpen önmagamban.

Én Uram, Szentlélek Isten, minő csodálatos, hogy engem, gyöngét és érdemtelen kiválasztottát szolgálodra. Minő megfoghatatlan kegyelem, hogy a tiéd lehetek, és a te harcodat harcolhatom. Valóban, Uram, fogadd egy új kérésemet: ne engedd, hogy valaha elfeledkezzem kötelességemről; légy velem mindig, erősség Lelke, lovagok Istene, Szentlélek Úristen; add meg nekem az éberség és az állhatatosság kegyelmét! Ámen.

(Sík-Schütz Imádságoskönyve nyomán)

Isten munkatársa

Mint minden jóért és szépért lelkesedő fiatal, én is új, szebb és jobb világot szeretnék fölépíteni.

Nem a gyűlölet, a hazugság és az erőszak világát, hanem a szeretet, a megértés és a testvériség világát, amelyben az emberek felebarátaik javára munkálkodnak.

Olyan világot, amely az evangélium szellemére épül. Keresztény világot, amelynek a sarkköve te vagy, Uram. Ennek az új világnak a szépségét te rajzoltad meg evangéliumodban, ma pedig az egész világ Szent Péter utódjára tekint, s tőle várja a feleletet legégetőbb problémáira.

Uram, egyedül te tudod boldoggá tenni a világot.

Ezért kérlek, tégy engem igazi kereszténnyé, mindig, mindenben hű követőddé!

Neked köszönhetem, hogy van mondanivalóm a világ számára, hogy örömhírt vihetek a világnak, hogy

történelmet formáló feladat megvalósításában vehetek részt.

Vidám szívvel, örömmel állok ebbe a megtisztelő szolgálatba. Kérlek, engedd beáramlani erődet és tanítást életembe, testemnek minden tagjába, szívemnek, lelkemnek, akaratomnak legkisebb rejtékébe is!

Uram, mindig hű akarok maradni hozzád!

Az egyház szolgálatában

Isteni Üdvözítőm, önts szívembe pünkösdi szellemét!

Adj vágyat, hogy egyházadat mind erősebbnek, virágzóbbnak lássam! Add, hogy minden néphez eljusson üdvözítő tanításod!

Add nekem a lelkesedésnek azt a tüzt, amely az apostolokat a Római Birodalom távoli tartományába vezette! Add a bátorságot, amellyel téged a világnak hirdettek és megvallottak!

Legyek az egész világ előtt igazi katolikus! Katolikus gondolataimban, katolikus szívemben, katolikus cselekedeteimben, hogy így én is hozzájáruljak nagy műved építéséhez.

Add, hogy erőm és tehetségem szerint közreműködhessek plébániánk munkájában!

És add, hogy életem, amelyet most neked följajlok, ne múljon el haszon nélkül egyházad számára!

Imádság az élethez szükséges bátorságért

Szeretnék azokhoz tartozni, akik mernek élni, akik életüket oda merik adni. Hiszen mi más értelme lenne az életnek, ha nem az, hogy fölládozzuk?

Uram, aki útközben, a betlehem-i istálló-barlangban született, aki az emberek szemében mint gonosztévő haltál meg a kereszten, miután szegényen vándoroltál a földön, kérlek, szakíts ki kényelmességemből és önzésemből! Add, hogy ne féljek a kemény élettől, s megálljam ott is a helyem, ahol bátorságra van szükség, és súlyos felelősséget kell vállalnom!

Érted, a te egyetlen szavadra, Uram, bátran lépek az élet sodró forgatagába.

Mások maguknak akarnak mindent összegyűjteni; engem pedig azzal bízta meg, hogy mindenemet elajándékozzam.

Amíg mások otthonosan berendezkednek, tőlem azt várod, menjek a világba, legyek elkészülve örömré, szenvedésre, sikerre, csalódásra, félreértésre; magamban soha, mindig csak benned bízva;

hogy merjem ezt a szent játékot bátran játszani anélkül, hogy a végét várnám;

és végül, hogy minden ingadozás nélkül egész életemet merjem terád, a te végtelen szeretetedre bízni.

Uram, mennyire nem mindennapi dolog kereszténynek lenni!

Kovács

Uram, te egyszer az Isten országát a kovászhoz hasonlítottad. Elég belőle egy kevés, hogy a tészta erjedésnek induljon és kenyérré váljon. Kovász nélkül azonban nem kelne meg, és olyan lenne mint a sár.

Amikor belehintik a kovászt a dagasztóteknőbe, eltűnik, elenyészik, belül azonban tovább erjeszt, működik.

Uram, te azt várod tőlem, hogy hasonló legyek a kovászhoz, hogy a tőled kapott talentumaimmal a világ kovásza legyek.

Elveszve az emberek tömegében jelentéktelen por-szemnek látszom. Gyakran gondolkodom arra, hogy valóban tudok-e magamból erőt sugározni.

De kegyelmed segítségével az a kovász valahol és valamikor érne, hatni kezd, talán anélkül, hogy tudomást szerezne róla.

Uram, kérek, ne tórd meg, hogy megelégedjem a nyárspolgári közepszerűséggel!

Életemnek te légy kovásza, járj át legbensőmig, hogy kegyelmeddel eltelve környezetem szolgálatára lehessenek!

*

Aki a világ kovásza akar lenni, annak ki kell lépnie a sorból, ki kell válnia a környezetből, mássá, különbbé kell érlelődnie, hogy majd visszaadhassa a világnak azt, ami abból hiányzik. Aki tehetséget érez, elvonul, erőt gyűjt, képezi magát, lemond a világ sok öröméről. De amikor tehetsége kibontakozik, művészi alkotásaival megajándékozza azokat, akiktől maga is elindult.

Ha kovásszá akarsz válni, csöndben, feltűnés nélkül, óvatosan kezd. Az átlagember legkevésbé tűri, ha környezetéből ki akar valaki emelkedni, mássá, többé akar válni. Még akkor sem, ha ez az ő javát szolgálja. Ha közepszerű kispolgárok észreveszik, hogy nem rekedtél meg az eszem-iszomnál, hogy valami többre vágysz, tekinteted magasabb értékekre irányul, minden igyekezetükkel megpróbálnak visszatartani, gátolni, megalázni, nevetségessé tenni. Azon se lepődj meg túlságosan, ha lélekben hozzád közelállók is eltávolodnak tőled átmenetileg, s talán még családdoddal se találsz közös nevezőre.

Ezért — különösen kezdetben — ne irányítsd magadra semmivel környezeted figyelmét, ne élezd ki vitákkal a helyzetet, s főleg ne ítélj el kategorikusan az egész világot. Inkább hallgass, de csöndben figyelj meg min-

denkit és mindent, gondolkozz, építsd imádsággal benső világotod minden föltűnés nélkül. Még nem jött el a te időd.

Van azonban, amit már most nyíltan elkezdhetsz, amiben már ma is kitűnhetsz: ez közvetlen környezeted iránti tapintatod, figyelmességed, segítőkészséged. A szívek forradalmárának első tulajdonsága nem a lázadás, hanem a szolgálat. Először szerezd tehát meg magad számára az erkölcsi tekintélyt, az emberek megbecsülését, s majd utána, lépésről lépésre, szinte észrevétlenül érlelődj számukra kovásszá, életüket átjáró fénné. Krisztus Urunk is harminc esztendei csendes munkával készült megváltó művének véghezvitelére. A dolgoknak meg kell érniök. Ha idő előtt leleplezed magad, fölfalnak, eltipornak, visszanyomnak, nem engedik, hogy kiemelkedj közülük. Ha viszont a felszín alatt személyiséggé érlelődél, már nehezebben vagy sebezhető, s a kudarcokat is könnyebben viseled. Mert bántásokra, rágalmakra mindig elkészülhetsz. Akkor is, ha a legkitűnőbb vezéregyenység válik belőled. Legyen számodra vigasztaló az a tudat, hogy amikor erre az útra lépsz, Krisztus és a próféták sorsában osztozol.

Indulj hát! S ha csak kicsiben is maradsz hűségesnek, ha csak apró mécszet tudsz is majd tartani a botorkáló emberek elé, már nem éltél hiába. Krisztus, akinek ügyét szolgálod, mindig veled van, veled küzd, vele együtt győzol, s vele együtt mégy az örök dicsőségbe...

*

Mi vár rád? Nem tudom. De döntened kell jó korán: mi kell, konc-e vagy tisztesség? Ha könnyű élet, karrier, ennek leckéje egyszerű: a szádon mindig más legyen, mint a szíveden, aljasságodban légy rettenthetetlen,

ne nézd, kivel szövetkezel,
de kötéled ne tartsd meg soha senkivel,
s így meglesz mindened, amit kívánsz:
pénz, hatalom, siker.

De ha mégis a szép és az igaz
lenne számodra fontosabb,
vagy netán szót emelsz a jóért,
jövődől nem várhatsz sokat:
szavad úgy pereg le, mint a falra hányt borsó,
vagyonod két láb föld lesz, hajlékod deszkakoporsó,
kölykeid éhen bögnek,
asszonyod rongya lobog a szélben,
s emléked kihívás lesz, neved viselni szegyen.

Rónay György

*

Fény

Uram, te azt mondtad tanítványaidnak: Ti vagytok
a világ világossága.

A fény világít, szórja sugarát és elűzi a sötétséget.
Engedd, Uram, hogy én is fénysugár lehessek!

Hadd vigyem az öröm fényét az emberek közé, his-
zen én is a te kegyelmed fényességében élek!

Hadd legyenek akaratom szerint a világosság gyerme-
ke!

Világítson az én életem is, hogy a téged kereső, utá-
nad vágyó lelkek általam hozzád találjanak!

Munkások oltalmazója

Isten anyja, Mária, ki magad is munkásnak voltál az
édesanyja, légy ma anyánk nekünk is, munkásoknak,

akik gyakran gondokkal indulunk a gyárba, és kimerülten, fáradtan térünk onnan haza!

Légy édesanyja azoknak a társainknak, akik munkájukat nem hivatásszeretetből, hanem kényszerből végzik;

azoknak, akik magukat túlerőltetve aláássák egészségüket — miközben a mi igényeinket szolgáló árukat állítják elő —, csak hogy családjukat elláthassák;

azoknak, akik elhagyatva érzik magukat, és lehet, hogy Isten ellen láznak;

nagyon sok társunknak, akik Krisztust már régen elvesztették, s akiknek élete üressé, értelmetlenné vált!...

Ajándékozd nekünk az Isten országán való közreműködés örömét: azt az örömet, hogy Istenért dolgozhattunk! Mutasd meg nekünk, hogy a te Fiad ugyanúgy dolgozott, akár csak mi, és tégy büszkévé arra, hogy Jézus is éppen olyan munkás volt Názáretben, mint mi.

*

Mert keresztény vagy, bárhol is vagy, minden erőddel meg kell próbálnod jobbnak, különbnek lenni a többiek-nél. Különbnek az iskolában, különbnek a műhelyben, különbnek a sportpályán, különbnek a családban, különbnek az élet minden területén. Különbnek mint főnök, különbnek mint beosztott, különbnek mint férj, mint feleség, különbnek — mint ember.

Különbnek kell lenned lelkületben, gondolkodásmódban, egész magatartásodban. Mindenekelőtt azonban különbnek a mások — főleg a gyöngébbek — iránt tanúsított szolgálatkészségedben. Mindezt azonban semmiképpen sem szabad összetévesztened a följebbvalók iránti szolgálattelkűséssel...

S amikor azt tapasztalod, hogy ezen jellemvonásaidért egyesek téged levegőnek néznek, meg kell mutatnod, hogy különb vagy alázatosságból és szerénységből

is, és példát tudsz adni abban is, miként viseli el a keresztény jellem a mellőzést, a félreállítást, a semmibevevést.

Mert hosszú távon nekünk lesz igazunk. Most az a dolgod, hogy erkölcsi tőkét kovácsolj magadnak. Isteni Mestered tudni fogja, mikor és miben szólít téged újabb feladatokra, eladatod az állandó tökéletesedés és készenlét. Várni az Úr parancsát! Apró-cseprő bántások nem keseríthetnek el. A király sem mozgósítja hadseregét, mert megcsípte egy szűnyog.

De azért király marad. Lélekben te is az maradsz, fölül maradsz, ura a helyzetnek bárhol is, ha bensőséges imaélettel mindennapos kapcsolatot tartasz a mennyei Atyával, és nem engeded kizökkenteni magad Krisztus barátságából.

Ne lepődj meg, ha munkahelyeden már az első nap tömény durvalelkűséggel, példátlan trágársággal találkozol, s úgy érzed, ebben a légkörben egy napig sem bírod tovább. Krisztus őket is szereti, s talán azért küldött téged oda, hogy megváltásának művét éppen te folytasd közöttük. Mi lesz velük, ha te is visszautasítod ezt a küldetést?

Imádkozz értük, keresd meg a leggyöngébbet, a legeléseettebbet, a legmegalázottabbat és állj melléje! Dolgozz ki újabb és újabb terveket, s ha százszor nem sikerül, megint újabbat! Csak soha föl nem adni! Ha évekbe telik is, előbb-utóbb súlya, tekintélye lesz szavadnak, s szavadon, életeden keresztül Krisztusnak. S ha csak egyetlen lélekben sikerült is fölébresztened a végtelen Isten utáni szomjúságot, ha csak egyetlen könnyet sikerült is letörölnöd, ha csak egyetlen embernek adtad is vissza az életbe vetett hitét, fáradozásod már nem volt hiábavaló: a világot szebbé, jobbá tetted, életednek megvolt az értelme...

*

A villamoson

Neked ajánlom, Szűzanyám, ennek a szakasznak minden utasát, akik mind az én felebarátaim, akiket Isten bízott rám is, hogy szeressem őket.

Neked ajánlom a kocsí vezetőjét, akire oly nagy felelősség hárul, nekünk pedig oly ritkán jut eszünkbe, hogy megköszönjük irántunk való türelmét.

Neked ajánlom a munkásokat, akik zsebretett kézzel, elgondolkozva néznek maguk elé.

A háziasszonyt, aki siető léptekkel, kezében nehéz terhével szállt föl erre a kocsira.

Azt a két katonát, akik most éppen szabadságuknak örvendenek. És ezeket az iskolából hazatérő gyermekeket, akik hangosan dicsekednek csínyjeikkel.

Neked ajánlom ezt az egész kis világot, amely a következő megállónál már ismét szétszalad! Vigyázz rájuk, jószágos Atyám, hogy mindegyikük az igazi úton járjon! Add, hogy teljes számban érkezzünk meg egyszer életünk utolsó állomására, amely nálad van és szent Fiadnál!

A föld sója

Uram, te azt mondtad: Legyetek a föld sója!

Az étel a sótól kapja meg ízét, és a só óvja meg a romlástól is. Uram, hadd legyek én is a föld sója! Hadd tegyem ízessé, vonzóvá mások számára a keresztény életet, ne pedig keserűvé!

Meg akarom mutatni az embereknek, hogy az érted végzett munka nem szenvedés, nem értelmetlen robot, hanem vidám szolgálat.

Uram, legyen fáradozásom eredményes! Ezért kérek, ízesítsd meg életemet, hogy ne maradjak ízetlen, amelyet elvetnek, mivel nem ér semmit. Uram, engedd, hogy a föld sója lehessenek!

Felelősség

Uram, te még az emberek szemében is súlyos terhet vettél magadra, amikor egész életeddel az Atya szolgálátát vállaltad.

Aki maradék nélkül nagy, szent célnak szenteli életét, az súlyos felelősséget vállal magára. S te vállaltad ezt. Mindent arra tettél föl, még életedet is, hogy minket Isten gyermekévé tehess!

Uram, Jézus Krisztus, én is a te világmegváltó művednek folytatására akarom szentelni életemet!

Nemcsak szóval, a hősét éltető nézőnek passzív lelkesedésével, hanem minden ízemmél, szívemmel, lelkemmel, egész értelmemmel, s ha kell: a véremmel!

Úgy vallak meg téged az emberek előtt, mint aki mindenre el van szánva, mint aki mindent, mindenét fölteszi a játékra, hogy azután mindent megnyerjen; mint aki egyszerűen és őszintén az, aminek lennie kell: igazi Krisztus-követő.

Hányszor látni, hogy az emberek micsoda elszántsággal képesek ügyükért, meggyőződésükért, hazájukért harcolni! Minden kockázatot vállalnak céljuk érdekében.

Mennyivel inkább kellene, hogy megismerjenek téged, és tiszteljék törvényeidet.

Te azokat akarod, akik önként jönnek hozzád, akik szabadon választanak téged, a bátrakat, az elszántakat, az áldozatoktól nem rettegőket!

Uram, tiszta szívből kérlek, add meg azt a kegyelmet, hogy én is ilyen lehessek!

*

Semmi nem vált ki nagyobb megütközést a széles úton hömpölygő tömegben, mint amikor valaki külön utakon, veszélyeket egyedül vállalva, meredek ösvényen magas sziklacsúcsok felé törekszik. Lent a mélyben félelem ébred bennük: Hátha követőkre találsz? S mi lesz, ha elnéptelenedik a felelőtlenek hada, s netán mindenkinek az önállóság, az egyéni felelősség útjára kell lépnie.

Ha önálló ember akarsz maradni és nem mások szolgálja, ha nem akarsz másoknak (és megint másoknak, aki éppen utadba jönnek) eszköze lenni, akkor ne tégy olyasmit, amiért nem te, hanem rajtad kívülállók vállalják helyetted a felelősséget!

Semmi sem egyszerűbb a tömegember számára, mint gondolkodás nélkül, kritikátlanul parancsot teljesíteni, akár életet is kioltani, és a felelősséget másokra hárítani. Az ilyen emberrel lehetetlen szót értened, mert nincs saját véleménye a világról, a világ jelenségeiről.

Akárcsak a katonák, akik Krisztust Pilátus parancsára engedelmesen megkorbácsolták és keresztre szögezték, de a császár parancsára másnap Pilátust is ugyanolyan buzgalommal megostorozták és megfeszítették volna.

A képlet a történelem folyamán nem sokat változott. A mai vakon engedelmeskedők mindenben hűek Krisztus-korabeli elődeikhez. Talán túl is teljesítik a hajdani normákat, mert alkotó fantáziával tudnak engedelmeskedni. Sok jót tőlük senki sem remélhet.

Ebbe az ördögi körbe lépett be annak idején Krisztus, és tesszük ezt mi is, mai keresztények. Nem valószínű, hogy nekünk is életünkbe kerül a megváltás művének folytatása, lélekben mégis elő kell készülnünk arra, hogy ebben a küzdelemben csak akkor győzhetünk, ha áldozattá válunk. A gyávák és gyanakvók világában, melyben mindenki attól retteg, hogy kényelméből, pénzéből, szenvedélyeiből, hatalmából egy szemernyit engednie

kell: ebben a világban szegényekről, megalázottakról, igazságosságról, lemondásról, örök életről, számonkérésről, az ő saját nyomorúságukról beszélni már az első pillantásra kilátástalannak tűnik.

A keresztény ember mégis vállalja. Vállalod te is, én is. És éppen őértük! És vállaljuk azért, mert hiszünk az ember jóságában, a mennyei Atya végtelen, megbocsátó szeretetében és irgalmában, mert hiszünk Krisztus Urunk ígéretében és a Szentlélek megvilágosító erejében.

Mert hiszünk abban, hogy ez a világ végső soron nem lehet a gonoszok prédája, hanem az isteni igazságosságnak végül is győznie kell!

A szíved néha majd belefárad, úgy érzed, nem bírod tovább. Ne feledd, Krisztus akkor is veled van. Együtt imádkozik veled azokért, akik ma sem tudják, mit cselekszenek.

Sorsunk ez. Küldetésünk végakkordja mégsem nagypénteken van. Húsvét hajnalán érkezik el, amikor a hóhérok alszanak, s VALAKI föltámadt...

Ez a mi győzelmünk napja is...

Imádság „idegenek” között

Uram, gyakran vagyok társaságban rokonaimmal, ismerőseimmel, akik közt sokszor mégis idegennek érzem magam. Mint most is, ennél a terített asztalnál.

Órák óta ülünk itt, de többnyire a különböző ételekről, azok elkészítési módjáról és az ezekkel összefüggő dolgokról (evés, ivás) folyik a társalgás vég nélkül. Másról alig. Talán még az időjárásról.

Néha megkérdem magamtól: mit keresek én itt?

Uram, akikkel itt együtt vagyok, szorgalmas, becsületes emberek, de saját konyhájukon, a maguk háztartásán kívül alig érdekli őket valami. Talán a ruhák és az öltözködés? Meg a meccs, a szórakozás a tv-ben?

Szorgalmas, becsületes emberek, nekik úgy jó ez a világ, ahogy van. Lehetséges, hogy igazuk van?

Ki vádolhatná őket? És mivel?

A légynek sem ártanak.

Nagyritkán álmodják — nehéz vacsora után —, hogy a háborúban talán embert is öltek. De reggelre minden tisztázódik: parancsra tették.

Bocsáss meg nekem, Uram...

Most itt ülök köztük.

Hallgatom őket.

Hosszú ideig bizony fárasztó.

Alkalmazkodom hozzájuk.

Te értettél, Uram, mindenki nyelvén. Kérlek, adj nekem egy jelt, egy szót, egy mozdulatot, amely fölébreszt bennük valamit...

De legalább annyi erőt: tudjak úgy viselkedni, hogy „ne lógjak ki” túlságosan közülük, s ne keltsek senkiben se ellenszenvet.

Értük is szenvedtél a keresztfán.

Vajon megtudják ezt egyszer?

*

Akár vonaton utazunk, akár munkahelyünkön vagyunk, vagy bármerre megfordulunk, találkozunk emberekkel, akik éppen ellenkező véleményeket hangoztatnak. Ilyenkor válaszút előtt állunk. Vitába nem merünk szállni, mert nem győzzük hanggal — ezek rendszerint vitatkozó kedvű és adottságú emberek — és be kell vallanunk, hogy tudással sem, mert átlagos keresztény műveltségünk nem terjed ki ilyen részletekre, amik efféle vitákban előjönnek. De mégha győznénk is tudással, hanggal, akkor is adódnak körülmények, amik arra készítetnek, hogy ne szálljunk szembe az ilyenekkel. Ekkor viszont szemrehányást teszünk magunknak, hogy vallási

meggyőződésünkért nem mertünk kiállni. Gyávasággal és alamusziséggal vádoljuk magunkat. És magunkon érezzük Jézus vádját: „Aki megvall engem az emberek előtt, megvallom én is Atyám előtt: aki pedig megtagad engem az emberek előtt, azt én is megtagadom mennyei Atyám előtt.” (Mt 10.33)

Az biztos, hogy a hit megvallásának kötelezettsége fönnáll, ha arra illetékes közeg kérdez. De olyan helyen, ahol a vallási hovatartozást nem tartják nyilván, a vallás felől kérdezősködőnek nincs illetékessége, még ha hivalt visel is. Annál kevésbé vagyunk kötelesek hitünk tanításait, vallásunk szokásait és előírásait belevinni egy vitába, ahol nincs a hitvallásnak megfelelő légkör.

Jézus ugyanis arra figyelmeztet: „Ne vessetek szent dolgot ebeknek, s ne szórjátok gyöngyeiteket sertések elé.” (Mt 7,6) Ezzel azt kívánja tőlünk, hogy szent hitünk tanításait és vallási életünk szent titkait ne vigyük bele olyan környezetbe, ahol értetlenül és érzéketlenül állnának velük szemben. Jézus meg is magyarázza, hogy miért. „Különben lábukkal eltaposhatják, azután megfordulnak és széttépnek titeket.” (uo.)

Az értetlenség meggyalázza és kigúnyolja a szent tanításokat, másrészt pedig az illetéktelen kérdezősködő ártalmára lehet életünknek. Éppen ezért a korai kereszténységben kialakult az úgynevezett „disciplina arcani”, az őskeresztény titokfegyelem, amellyel eltitkolták keresztény mivoltukat az okvetetlenkedők előtt. Miért is igen magas állásokba is bejuthattak. Szent Sebestyén például Diocletianus testőrségének parancsnoka lett. Igaz, hogy amikor nyílt vallomásra került sor, hitvallást tett, de addig, míg e magas rangra eljutott, mennyi mindent kellett okos módon elhallgatnia.

Ha ez az alapkiindulás, akkor pláne nem kell magunkat bátortalansággal vádolnunk, ha egy vitatkozó kedvű ember — mégha célzatossággal is — vitát provo-

kál. A vita sem a meggyőzésnek, sem a tanúságtételnek nem alkalmas légköre. Vitával még senkit sem nyertek meg a hitnek.

Az igazságkereső embernek viszont annál inkább kell tanúbizonyságára lennünk.

Belon Gellért

Neked ajánlom mindenemet...

Neked ajánlom mindenemet Szűz Mária, Jézus anyja! Neked ajánlom testemet, értelmemet, szívemet, akaratomat! Add, hogy földi életemnek minden perce szolgálat legyen!

Kérlek téged, aki láttad, hogyan készült az Üdvözítő küldetésére, s hogyan állt minden erejével az emberek szolgálatába, ajándékozz meg szíved melegével, az értelem világosságával és az akarat erősségével, hogy minden erőmmel maradék nélkül embertársaimat szolgálhassam!

Ne engedd, hogy közömbösen menjek el bármiféle emberi szükséglet mellett!

Amíg az emberiség sokszor Isten nélkül is képes csúcsteljesítményekre, nem lehetek középszerű! Csúcsteljesítményekre csúcsteljesítményekkel kell válaszolni!

Add, hogy kötelességeimet itt a földön hiánytalanul teljesítsem, hogy azok, akik találkoznak velem, példám által ismerjék és szeressék meg azt, aki egyedül képes az életnek értelmet adni, aki neked a mindent jelentette: Fiadat, Jézus Krisztust!

Az ítélet napján

Istenem! Jól tudjuk, hogy az örökkévalóság küszöbén mi szerint ítélsz meg bennünket.

Felebarátaink iránti szeretetünket tartod számon első sorban.

Testvéreidről, az emberekről beszélsz majd nekünk.

Az elnyomottakról, a gyöngékről és kiszolgáltatottakról, akiknek sorsa egész életükben oly keveseket érdekelt;

a boldogtalan koldusokról, akik egy kevés szeretetért és irgalmasságért könyörögtek;

a rongyos, sáros csavargókról, akiket az utcán elkerültünk;

az utcai suhancokról, akiknek sötét és piszkos sikátorokban kellett felnőniük, mert nem törődtek velük;

a szemérmes nincstelenekről, akik nem mertek fölriasztani bennünket közömbösségünkkel;

szüleinkről és testvéreinkről, a betegekről és öregekről, a pogányokról és a missziósokról, ellenségeinkről, mindenkiről és mindenről...

Szeretetünk szerint ítélsz meg bennünket: mert aki embertestvérét nem szerette, akit pedig látott, hogyan szerethette Atyádat, akit nem látott?

De te ezt még csak kérdezni sem fogod, mert hiszen te mindent tudsz!

De szólsz majd arról is, amiről már földi életedben beszéltél:

Éhes voltam, és enni adtatok, szomjas voltam, és innom adtatok... beteg voltam, és meglátogattatok... Bizony mondom nektek, amit egynek a legkisebbek közül cselekedtetek, nekem cselekedtétek!

Testvéri szeretet

Uram, Jézus Krisztus, ki a földkerekség minden népét és családját titokzatos módon egyesítet testedben, ki mindannyiunkat ugyanazon Atya gyermekeivé tettél, és azt akarod, hogy mindannyian egyek legyünk, mint

ahogy te is egy vagy az Atyával, küldd el közénk a testvéri szeretet erejét és melegét, hogy mi emberek, akiket te szeretsz, testvérként szeressük egymást!

Ismerjük föl, hogy a keresztség szentségében tőled új életet kaptunk, amely összeköt bennünket; hogy közös a küldetésünk, amely egyesít, és közös útra rendel bennünket!

Add, hogy titokzatos tested, az egyház tagjaként éljünk, s mint egyházad hű fiai, sose szűnjünk meg ennek egységén munkálkodni és azt megőrizni!

Taníts meg arra, hogyan kell egymásnak megbocsátani, egymást szeretni!

Szélesítsd látókörömet, amely sok területen alig terjed túl városunk falain!

Bocsásd meg, hogy oly keveset érzünk együtt egyházzal, és fájó sebeit alig méltatjuk figyelemre!

Engedd, hogy más népekben keressük és meg is találjuk azokat az erényeket, amelyek hiányoznak belőlünk! Add, hogy őszintén szeressük a világ minden fajú és színű népét.

Földi pályánk széles országútján nem egyedül zarándokolunk. Add, hogy minden emberben — vallásra, arcszínre, világnézetre való tekintet nélkül — fölismerjünk téged, az örök Társat! Lássuk meg az emberi arc, az emberi tekintet mögött a te arcodat, a te lelkedet!

Taníts meg, hogy téged a föld minden sarkán mindenben és mindenkiben megtaláljunk!

*

Akiknek pedig semmiféle vallásuk sincs, vagy pedig szemben állnak minden istenhittel, azokért imádkozunk. Sokaknak közülük azért nincs vallásuk, mert a vallásról teljesen téves és visszariasztó elképzeléseik vannak. Például, hogy a hit bilincs, amely megköti az embert a kuta-

tásban, és akadályozza az előrehaladásban; vagy hogy a hit megalázza az emberi méltóságot; vagy hogy a hit a síralom völgyévé teszi a földet... Pedig a kereszténység: öröm! A hit: öröm! A kegyelem: öröm! Krisztus maga az öröm! Ő a világ igazi boldogsága! Igaz: a keresztény élet ismeri az önmegtagadást is, tud szigorú bűnbánatot tartani, hirdeti a kereszthordozást, és amikor kell, vállalja a szenvedést és a halált is. És mindezek ellenére a valóság ez: a kereszténység boldogság!

VI. Pál

*

Élő Isten, jöjj, alakítsd lelkünket

Lelked templomává.

*Kereszteld meg tűzzel egész Egyházadat,
hogy megszűnjön benne minden
megoszlás,
és úgy emelkedjék fel a világ előtt,
mint igazságod oszlopa és alapja.*

Taizéi Officium

Közösségben

Legelső apostoli feladatod a példaadás. Otthon, iskolában, munkahelyen, mindenütt. Ezért igyekezz mindenekelőtt állapotbeli kötelességeidet minél hiánytalanabbul teljesíteni!

Minden mozdulatod, kimondott szavad, elvégzett munkád tanúságtétel legyen Krisztus mellett! Küldetésedet az emberek között elsősorban ezzel teljesíted.

Légy apostol imáiddal! Ajánld föl egész napi munkádat Istennek!

Vedd észre azokat az embereket is, akik nem abban a közösségben élnek, amelyben te! Bár elsősorban abban a közösségben kell hatnod, melyhez te magad is tartozol, mégse légy szűkkeblű, s ne haladj el közömbösen más, esetleg a tiédől eltérő lelkületű közösségek tagjai mellett sem, hanem ahol csak tudsz, magatartásoddal, pusztá megjelenéseddel, egész lényeddel próbáld hirdetni az evangélium szellemét!

A közösség imája

Uram, te irányítsd közösségünket!

Ajándékozz meg minket tisztánlátással, hogy fölismerjük a helyes utat, s azon rendíthetetlenül haladjunk!

Őrizd meg társaságunk minden tagját hűségben és egymás iránti testvéri szeretetben!

Távoptass el tőlünk mindent, ami nem egyenes, ami nem tisztos és nem becsületes!

Taníts meg önként, szabadon engedelmeskedni előjáróinknak, akik a tőled kapott hatalmat képviselik!

Add, hogy örömmel élvezzük szép világodat, de tartsd távol tőlünk a mohóság és élvezetvágy szellemét!

Add, hogy vidám alkotókedvnek örvendjünk, de minden más cél fölött a te akaratod lebegjen előttünk!

Imádság a rádbízott lelkekért

Istenem, alázattal térdelek előtted, és köszönöm, hogy lelkeket bízál rám.

Adj kegyelmet, hogy türelmesen vezessem őket, s mindannyiukat a szorgalom, a becsületesség és a keresztény békeszeretet szellemében neveljem!

Segíts, hogy példaképül szolgáljak, a haragot elkerüljem, és semmi olyat ne kívánjak tőlük, amit magam nem vagyok kész teljesíteni!

Segíts, hogy egyiküket se részesítsem előnyben és senkit se mellőzzek!

Engedd, hogy hű oltalmazója legyek annak, aki védelmet, vigasztalást és támaszt kíván tőlem!

Szentlélek, világosíts meg engem, hogy a szelídség és szigorúság kellő mértékét tudjam alkalmazni, hogy ne engedjem magam a haragtól elragadtatni, és mindig igazságos maradjak. Érezzem meg a rámbízottak lelki és testi szükségleteit, és azokat erőmhöz mérten enyhítsem!

Ne engedd, hogy türelmetlenségemmel egyetlen lelket is elidegenítsek tőled!

Engedd, hogy hű maradhassak, áldásos legyen munkám, s azt a te áldásod kísérje, amint én is naponta könyörgöm áldásodért:

Az Atya és a Fiú és a Szentléleknek nevében! Ámen.

Egyházközségünkért

Uram, Jézus, neked ajánlom egyházközségünket!

Ajándékozz meg mindannyiunkat azzal a buzgalommal, amelyet látni szeretnél bennünk!

Engedd, hogy mindannyian ugyanazon cél felé törekedjünk, és együtt haladjunk a hozzá vezető úton; örömet, bánatot megosztva példaképül szolgáljunk egymásnak, és egymást mindig csak a jóra buzdítsuk!

Neked ajánlom a plébániánk területén működő többi közösséget is, amelynek nem vagyok tagja!

Engedd, hogy őszinte szeretetben ők is egészen a te szolgálatodnak szenteljék magukat! Ámen.

Diákjaimért

Istenem, fiatalok közé vezettél, hogy tanítsam, neveljem őket.

Tudod, mennyire szükségem van nekem is a Szóra, melyet te mondasz ki, hogy életük legyen.

Legyen tiszta a hallásuk, hogy a sokféle kimondott szó közül megfogadhassák az életadót!

Legyen tiszta a látásuk, hogy mélyebbre tekinthessenek, mint a pusztá felszín!

Legyen tiszta a szívük, hogy minden töredékes tudásnál és tudománynál többre értékeljék azt az életstílust, melyet Krisztus evangéliumában nyilatkoztattál ki nekünk!

Add, Uram, hogy személyes példámmal hozzád közelebb vezethessem diákjaimat, akik szomjúhozzák az igazságot, hogy életük mind teljesebb — szebb, boldogabb — lehessen. Ámen.

Korzenszky Richárd

Munkapad mellett

Uram, neked ajánlom munkámat!

Az egyhangú mozdulatokat, amelyek óráról órára semmit sem változnak.

Ezt a munkát azonban te magad nemesíted meg.

Ahogy egész életed megváltás volt, tedd az én életemet is gyümölcsözővé az egész társadalom és az egyház számára!

Vezesd az embereket dicsőségedbe, és adj nekik részt az örök boldogságból!

Irodai dolgozó imádsága

Uram, te vezeted hozzám a napnak minden órájában az embereket, akiknek velem van elintézni való ügyes-bajos dolguk.

Amikor őket szolgálom, neked akarok szolgálni.

Te a megtestesült jószág és emberszeretet voltál, amikor a földön jártál.

Kérlek, sugározd most is jószágodat a világra az én személyemen keresztül, hogy mindaz, aki velem érintkezik, téged ismerjen meg, közelebb jusson hozzád, és megszeressen! Ámen.

Tégy, Uram, szereteted hírnökévé!

Istenem, tégy engem a békeesség eszközévé,
hogy a szeretet melegét árásszam ott, ahol a gyűlölet
pusztít;

hogy megbocsássak, ahol a bűn tombol;
hogy egyesítsek, ahol a széthúzás diadalmaskodik;
hogy igazságot vigyek oda, ahol tévedés van,
hitet, ahol sötétség van,
örömet, ahol szenvedés van!

Mindezt nem azért, hogy engem vigasztaljanak, hanem hogy én vigasztaljak másokat.

Nem azért, hogy engem szeressenek, hanem hogy én szeressek.

Mert midőn adunk, ugyanakkor kapunk,
midőn megbocsátunk, megbocsátást nyerünk,
midőn meghalunk, új életre ébredünk.

Assisi Szent Ferenc

Gépkocsivezető imádsága

Istenem, a te kezeden nyugszik minden ember sorsa: te vezeted lépéseiket, és vigyázol útjaikra. Engem is látsz, amikor kocsim kormányánál ülök.

Ezért bizalommal fordulok hozzád, add, hogy biztos kézzel, körültekintő figyelemmel, kiegyensúlyozott lélekkel vezessek, és minden balesetet elkerüljek!

Adj szívembe mély felelősségérzetet felebarátaim élete és testi épsége iránt!

Kerüljek minden féktelenséget és meggondolatlan-ságot a vezetésben!

Tartsd távol tőlem a hirtelen előadódó veszélyes helyzeteket, és add, hogy a kritikus pillanatban is megőrizsem nyugalمامat!

Szent Kristóf, autósok és motorosok védőszentje, óvj, vezess engem, segíts engem! Ámen.

Mindazok imája, akik a Szűzanya különös kegyelmébe akarják ajánlani magukat

Mária, ma újból úrnőmmé, anyámmá és pártfogómmá választalak, és erősen fogadom, hogy téged soha el nem hagylak, sem szóval, sem tettel soha meg nem bánlak, és amennyire rajtam áll, azon iparkodom, hogy mindenki hűségesen szolgáljon neked.

Kérlek tehát, fogadj engem hiveid sorába és örökös szolgálódnak! Állj mellettem minden cselekedetemben és

Krisztusért való küzdelmemben! Emlékezzél meg rólam és ne hagyj el halálom óráján! Ámen.

*

Hálátlanság elviseléséért

Uram, ezt nem hittem volna őrá. Ha mással fordul elő ilyesmi, legfölből bosszankodom. De tőle különösen nagy sértés volt. Azok után, amit érte tettem...

Először mélységesen fölháborodtam. És még valamit be kell vallanom, Uram, ami igazán nem válik becsületemre. Amikor láttam, hogyan viselkedik velem szemben, ezt gondoltam: Na, megállj, majd én megtanítlak!

De mire is akarom én őt megtanítani?

Én vagyok az, akinek tanulnivalója lenne. Meg kellene végre tanulnom, hogy az embereket olyannak kell elfogadnunk, amilyenek. Te mondtad, hogy tudod, „mi lakik az emberben” (Jn 2,25). És mégsem fordultál el tőlünk. Ma sem fordulsz el. És nem is háborodsz föl miattunk.

Sok dolgot kell megtanulnom. Elsősorban azt, hogy nem minden az ő hibája. A tiéd azonban semmi esetre sem.

Meg kellene tanulnom... Mit is? Talán a legnehezebbet: szeretni mindezek ellenére, a legjobbat akarni akkor is, ha hálátlansággal fizetnek, ha elfordulnak tőlem, és úgy tesznek, mintha nem is ismernének, miután korábban kérték és elfogadták a segítségemet, mint ez az ember is, akiről beszélek.

Uram, eddig azt állítottam, hogy ismerem az életet, pedig milyen keveset tudok róla! Lám, azt sem, hogy az emberek mennyire könnyen felejtik el a nekik tett szíveséget. Különösen bizonyos szívességeket...

És még valamit, Uram. De ezt már alig merem ki-
mondani.

Ma reggel, amikor tapasztalnom kellett, hogy ez az
ember engem... mondjuk így: elfelejtett, talán eszembe
juthatott volna, hogy összehasonlítsam magam veled...

Uram, adj nekem végül is egy kis érzéket olyan dol-
gok iránt is, amelyek nevetségesnek látszanak.

*

Uram, sok mindent jelenthet számomra az út.

Megvan a célja. Cél nélkül nincs út... Feladata,
hogy végcélunkhoz vezessen.

Az én életemnek is van célja: a dicsőség az Atyánál!

Az út mélységeken, magasságokon vezet keresztül.
Semmi sem tartóztathatja föl. Minden akadályt legyőzve
halad tovább.

Engedd, Uram, hogy ne kerüljem ki az akadályo-
kat, hanem minden nehézséget bátran legyőzzek!

Az út hallgat. Milyen sok szenvedést rejt magában
hosszú pályáján!

Titkokat takar, amelyekből vándorának nem árul el
semmit.

Taníts meg engem az igazi hallgatásra, Uram!

Minden embernek van saját útja: a munkásnak, aki
a gyárba megy, a traktorosnak, aki a mezőre indul, a
gyermeknek, aki iskolába megy, a póstásnak, aki kézbe-
sít és a papnak, aki elvisz téged egy beteghez.

Uram, én mindannyiuk mellett ott szeretnék állni.
Ajándékozz meg kitáruló szívvel! Az legyen az örömöm,
hogy a te példád szerint az embereket szolgáljam.

Uram, sok mindent jelenthet számomra az út. Te
azonban azt mondtad: Én vagyok az Út!

*

Akit lekókaszt szélütött beszéd,
A most-valóval ki meg tudja érni,
És ölbe tudja tenni a kezét,
Az vénanyó, nem Isten-adta férfi.

Mit bánom én a bamba jóslatot!
Mit kérdezem, hogy foganatja lesz-e.
Élek: mozgok és mozgatok,
Bár a világ szakad fölöttem össze!

Ez a törvény, és nincs tovább.
Teszem a magamét. És ez a minden.
Lesz ami lesz. Esnek csodák.
És él az Isten.

Sík Sándor

Szünidőben

Vakáció! Micsoda bűvös szó! Vége a tanításnak, itt a szabadság!

És te mire használsz föl szabadságodat?

Egyedül vagy az élet kormányrúdjánál! Igen, és éppen azért még inkább légy ura gondolataidnak, vágyaidnak, cselekedeteidnek!

Az üdülésben, barátkozásban is csak azt válaszd, ami főlemel! Csak ott állapodj meg, ahol az örömök is tiszták számodra!

Ne engedd magad másnak hálójába keríteni! Légy a magad irányítója!

Indulj ennek a szünetnek vasakarattal, megőrizve mindig a leglényegesebbet: a barátságot Krisztussal!

Imádság szünidőben

Az olyan szünidőtől, amely elpuhítja az embert, amely henyélésben telik, s amelyből az értelemnek és a szívnek semmi haszna nem származik, **ments meg engem, Uram!**

Attól a naptól, amely nem imádsággal kezdődik, s amely Istentől távol végződik...

A lustálkodástól, késői fölkeléstől, amely a rosszra való hajlandóságnak kedvez...

A léha szórakozástól, amely gyöngíti önuralmamat, és fogékonnyá tesz a bűn iránt...

A felelőtlen erkölcsű fiúktól, lányoktól, akik konkolty akarnak hinteni lelkembe...

A pénz könnyelmű elszórásától, amelyet nem is én kerestem meg...

A kétértelmű beszédétől, amelyből hiányzik a szerelem iránti tisztelet...

Minden meggondolatlanságtól, laza erkölctől,
amely engem és másokat is rosszra, kísértésbe vihet...

A felelősség elől való meneküléstől...

Attól a veszélytől, hogy elfelejtselek...

Hogy lelkem szüntelenül Krisztus békéjének örvendő-
jen, **kérlek téged, Uram, hallgass meg engem!**

Hogy mindig nyugodtan és tiszta tekintettel nézhes-
sek az emberek szemébe...

Hogy számból csak tiszta beszéd, bátorító szó han-
gozzék...

Hogy lépéseim biztosak, utaim mindig egyenesek,
határozottak legyenek...

Hogy kezemet mindig szívesen nyújtsam, ha adni,
segíteni kell...

Hogy szívem kitáruljon, s az emberek szükségét
megérezzem...

Hogy értelmem éber és friss legyen az igazság —
csak az igazság — befogadására...

Hogy akaratom mindig afelé vezesse gondolataimat,
szavaimat, tetteimet, ami fölemel...

*

Uram, oly boldog vagyok, hogy most vakáció van!
Sokat várok tőle: sok örömet, sok pihenést!

Engedd, hogy észrevegyem, meglássam a világ szép-
ségeit!

Add, hogy meghalljam hívásodat!

Tölts el a te örömöddel, engedj minél többet ízlelni
világod csodálatos ragyogásából és gazdagságából!

Vigyázz reám minden utamon, hogy a szünet végén
újult erővel térhessek vissza!

II. János Pál pápa a sportról:

A sport és az ifjúság elválaszthatatlan egymástól. A sport lényeges eleme mai társadalmunknak. Az én szememben a sport a nevelés semmi mással nem pótolható tényezője.

Sport nélkül például én semmi esetre sem lettem volna az, aki vagyok... Azt kívánom, hogy a sport összekötő kapocs legyen a föld valamennyi népe között...

*

Az utca — emberségünk próbája

Aki napjainkban gépjárművel közlekedik, jól tudja, milyen kitűnő lehetőséget kínál az utca a keresztényeknek tanúságtételre. Ennek a tanúságtételnek alapos szakismeretben, kiegyensúlyozott, nyugodt idegekben és barátságos előzékenységben kell megnyilvánulnia. Hisz minden pillanatban idegen emberekkel kell újra meg újra egyformán gondolkodnunk, helyzeteket villámgyorsan fölismernünk, helyesen megoldanunk.

Uram, kérlek téged, óvd meg azt az asszonyt ott azal a két kisgyermekkel, hisz csupa félelem számukra az út a városon keresztül. Félnék a villamostól, az autóbustól, ettől az egész kavargástól.

Kérlek téged, Uram, segítsd azt az idős embert, aki annyi mindent eltéveszt, mert egy teljesen más világban nőtt föl, s most végképp nem ismeri ki magát köztünk.

Imádkozom, Uram, a kezdő vezetőkért, akiknek ez a szédítő forgalom még rendkívüli megterhelést jelent.

Kérlek a türelmetlen vezetőkért, akik azt hiszik, életük attól a néhány perctől függ, amit veszélyes előzéseikkel nyernek.

Kérlek téged, Uram, a rendőrért, aki ott áll az útke-
reszteződésben, s egész nap szívja tüdejébe motorjaink
mérges gázait. Ott áll, hogy mi munkába mehessünk,
hogy kirándulni mehessünk... Hadd könnyítsem meg
életét egy kis figyelmességgel, hiszen épp eleget kell
bosszankodnia. Talán egyszer észre fogja majd venni,
hogy neki is hálás valaki.

Vigyázz mindannyiunkra, Uram! Vigyázz rám, ha
elvesztem önuralmammat. Vigyázz mindazokra, akik szá-
mára veszélyt jelentenek magatartásommal.

Az „Action 365” c. naptár 1978-as kiadásából

*

*A világ csak híd, amin átmegyünk, s
mindig eszünkbe juttatja a tulsó partot.
A legtöbb ember akkor találja meg újra az
Istenhez vezető utat, amikor érzi, hogy
minden földi támasz meginog lába alatt és
minden érték kiesik kezéből.*

Gál Ferenc

Válaszúton

Gondolkoztál már, azon, hogy mi akarsz lenni?

Hivatásod megválasztása felelet az értelem és a hit kérdésére, hogy melyik pályán tudod a legjobban gyümölcsöztetni talentumaidat Isten nagyobb dicsőségére és az egész emberiség javára. Ennek a két szempontnak kell előtted lebegnie, amikor arról döntesz: mi akarsz lenni?

Pályaválasztás

Mielőtt végérvényesen határoznál, gyakran kérd Isten megvilágosító kegyelmét! Leendő hivatásodban első-sorban nemes céljaid, ideáljaid megvalósításának lehetőségeit keresd! De hallgass szüleid, nevelőid, lelkiatyád tanácsára is, akik mind jól ismerik egyéniségedet, adottságaidat!

Mindenekelőtt egy igen lényeges dologban kell döntened:

Olyan pályán akarod-e Istent szolgálni, mely mellett házasságra is léphetsz, családot alapíthatsz?

Vagy lemondva a házasságról, egész életeddel teljesen Isten nagy családjának szolgálatába állsz, s ennek megfelelően a papi vagy szerzetesi hivatást választod?

Papi, szerzetesi hivatás

Ha valamikor, ma a legégetőbb szükség van papokra, szerzetesekre, hogy hirdessék Krisztus evangéliumát, hogy a szentségeket kiszolgáltassák, az embereket Istennel kibékítsék, a természetfölötti életet elmélyítsék, az ifjúságot keresztény szellemben neveljék; az egész egyház életerejét, frissességét továbbra is fönntartsák.

Szükség van kisegítő testvérekre, nővérekre is. Ők segítenek a papnak legtöbbször a missziókban és más intézetekben.

Szabad elhatározással

Krisztus nem kényszerít senkit követésére. Mégis mi történik? Évszázadok óta évről évre a fiatalok ezrei mondanak le a családi otthon melegéről, hogy az emberiség nagy családjának szenteljék egész életüket.

Krisztus nem kényszerít senkit követésére. Átengedi a döntést övének. S mindig jönnek újabb követők. A csodálatos elhatározás évszázadok óta újra megszületik a szívekben.

Megérted-e, hogy csak Isten veheti magának a batorságot, hogy egy olyan nagyjelentőségű intézményt, mint az egyház, kizárólag önkéntesekre alapozzon?

A sok bizonyíték közül ez is egyike az egyház isteni eredetének.

Választás

Minden fiatalember, aki elegendő rátermettséget érez és tud szent célokért lelkesedni, bátran tegye föl a kérdést: Nem ajánlhatnám föl magam ilyen szép feladatra egészen Istennek?

Feltételei: mélyes hit, finomlelkűség, szelíd, tiszta lelkiület, világos ítélőképesség, jó egészség, megfelelő szellemi adottságok, apostoli buzgóság. Erős akarattal komoly, őszinte törekvés az önzetlen, tiszta életre, mély emberi jellemvonások, megértő lelkiület és a tökéletesség utáni vágy.

A papi és szerzetesi hivatás választásánál csak a leg-tökéletesebb ideálok lehetnek a mozgató rugók: Krisztus szolgálata, az emberek üdvössége, az egyház tagjainak örök üdvösségén való munkálkodás, a tökéletességre való törekvés.

Krisztus olykor szinte néven szólítja az embert. Általában azokat, akiknek hozzá való kapcsolatuk a kegyelem szálaival szorosabbra fűződött. De miként a parancsnok, aki önkénteseket toboroz, és néhányat — bár teljesen alkalmasat — visszatart talán kevésbé fényes, de éppen olyan fontos feladat elvégzésére, úgy nem fogadja el Krisztus sem mindazokat, akik följájánlják magukat neki, mert más hivatásban eredményesebb lehet munkájuk.

Ma, sajnos sokkal kevesebben ajánlkoznak, pedig az aratnivaló sok...

Akarsz te is Krisztus munkása lenni?

• Komoly önvizsgálat

Néhány évvel ezelőtt talán magától értetődőnek tűnt számodra, hogy pap vagy szerzetes leszel.

Ha most mégis másként érzel, a korábban tett elhatározás ne legyen akadálya visszalépésednek. Ezért nem vet rád senki követ, ez csak becsületes jellemedet igazolja. Ne hited el tehát magaddal, hogy Isten akarata ellen teszel, ha arra a meggyőződésre jutottál, hogy hiányoznak belőled a papi hivatás alapjai, az önfeláldozó lelkület, amelyben mind ez ideig olyan biztos voltál!

Imádkozz tisztánlátásért! Baj, ha valakit nem hív az Úr, és mégis megy, s az is szomorú, ha valakit hív, és mégsem megy, mint a gazdag ifjú.

Imádkozz gyakran azért, hogy minél több fiatal álljon be Isten szolgálatába a lelkek üdvösségére, az ifjúság gondozására, a betegek ápolására, a hit terjesztésére itthon és távoli országokban.

Tehetségedhez mérten segíts a papoknak nehéz munkájukban.

Házasság és család

A házasság Isten teremtő tervének szent intézménye. Szentséggé Krisztus tette, hogy egyházát mindig újabb és újabb tagokkal gazdagítsa. A házasság két ember szoros köteléke, sorsközösség. Célja, hogy együttesen és egymásban megszentelődve utódaiknak tovább adják az életet.

A pap a természetfölötti élet gondozásán és terjesztésén munkálkodik, a házastársak elsődlegesen a természetes élet ápolására hivatottak.

A család által növekedik Krisztus titokzatos teste, az egyház. Minden új családdal Isten műve gyarapodik és szépül.

Ha a házasságot választod, már most készülj rá komolyan. Elsősorban tanulj meg várni addig a napig, amikor már magadra vállalhatod a családalapítás felelősségteljes gondját! Élj olyan tisztán és Istennek tetszőn, mint amilyen életet elvársz jövődö jegyesedtől is!

Hivatas

A polgári életben mindenkinek be kell töltenie valamilyen hivatást.

Amikor egy pálya előnyeit és hátrányait mérlegeled, elsősorban azokat a lehetőségeket keresd, hogyan tudnád az illető foglalkozásban Istentől kapott képességeidet a legeredményesebben hasznosítani.

Maga Krisztus földi életében nagyobb részt embertársai földi boldogságát szolgálta. Volt foglalkozása, mégpedig igen szerény: ezzel is megmutatta hogy minden életpálya értékes. Munkás lett, hogy a munkások tömegei benne önmagukat lássák, és félelem nélkül közeledjenek hozzá. Visszaadta a munka igazi értelmét; munkánk a teremtés befejezése. Igazi hivatását azonban a lelkek megmentésének szolgálatába állította.

Krisztus téged is hív, hogy művén tovább munkálkodj, a magad által választott módon: akár munkás, kereskedő, technikus, orvos, pap vagy tanító leszel.

A hivatás örömei

Az élet sokszor elháríthatatlan akadályokat gördít elhatározásaink elé. De ne csüggedj el, hanem igyekezz alkalmazkodni s menni azon az úton, amely számodra járható!

Nem csak az a lényeges kérdés, melyik pályán lennél a legboldogabb, hanem hogy hol és miként tudsz a legjobban dolgozni magad és embertársaid javára. Ha ilyen megfontolásból fakad elhatározásod és ha állhatatosan követed, ezzel együtt jár majd a boldog megelégedés is.

Vedd figyelembe szüleid jogos kívánságait. A végső döntés azonban természetesen a te kezvedben van, és ettől — ha megfontolt volt döntésed — ne engedd magad senki által eltántorítani.

Készenlét

Istenem, csodálatos gondviselésed által mindannyian arra vagyunk hivatva, hogy Krisztus testének tagjaivá váljunk. És minden egyes tagnak öröktől fogva meghatározta a maga feladatát, számolva minden ember adottságával.

Ebben a rendben örök előrelátásoddal részemre is kijelöltél egy helyet, ahol szolgálnom kell.

Uram, készen állok erre a szolgálatra! Kívánj tőlem akár csendes, hangtalan munkát, akár hősi elszántságot, nagy áldozatokat: készen vagyok, Uram!

Mutasd meg akaratodat, követlek, Uram!

*

Szolgalatkész ezermester

Ne mindig csak arra várj, hogy hol, mikor és kihez kell csatlakozni, ne csak azt figyeld, ki, mit és hogyan kezd, hanem légy TE az, aki elsőnek fölismeri a helyzetet, villámgyorsan fölmeri a lehetőségeket, és azonnal, magabiztosan cselekedni kezd.

Legyen benned elég bátorság ahhoz, hogy amikor gyors közbelépésre, találékonyságra van szükség, habozás nélkül nekilátsz az akadályok leküzdésének.

Ha körül nézel az életben, tapasztalhatod, hogy a legkisebb rendkívüli esemény pillanatokon belül kizökenteti az embereket, és képtelenek helyzetüket reálisan értékelni. Bénultságuk tehetetlenségre kényszeríti őket, vagy pedig vaktában kapkodnak, s azt is elrontják, ami még jó volt. Ekkor derül ki, mennyire nem ismerik a való életet, s tapasztalatok híján csődöt mondanak.

Rád viszont mindig, minden körülmények között leheszen számítani! Úgy ismerjenek, mint aki a legkülönfélébb helyzetben is mindig föltalálja magát, és akitől mindig kérhetnek és várhatnak segítséget.

Ha keresztény akarsz lenni — márpedig miért ne akarnál? — ahhoz időben hozzá kell látnod. Már most azzal kezd, hogy ügyes-bajos dolgaidat lehetőleg minden segítség nélkül oldod meg. Így idejekorán hozzászoksz az önálló gondolkodáshoz és cselekvéshez. Képezd magad mindenben, lehetőleg minél magasabb szinten, főleg azonban a mindennapi élet területén. Ahhoz, hogy másokon segíthess, jól kell ismerned a segítség módjait és eszközeit. A fuldoklót pl. csak úgy mentheted ki, ha magad kitűnően úszol, ha leleményes vagy, és pillanatok alatt átlátod az összes mentési lehetőségeket.

Segítőkészségednek szinte percre készen kell állnia. Ezért nem árt, ha olykor gondolatban végigjátszod egy-egy elképzelt váratlan eseményt, s fölteszed a kérdést:

Mit tennék, ha most a környezetemben valakivel ez és ez történné? Kik, hogyan és miben számíthatnának segítségemre?

Keresztény felebaráti szeretetünk óriási próbaköve ez.

Mily megnyugtató érzés a körülötted élőknek, hogy van valaki — éppen te —, aki sohasem veszti el a fejét, hanem talpraesett, és ideges kapkodás helyett mindig megtalálja a kivezető utat.

Legtermészetesebb, hogy az élet „apró” dolgaiban is járatosnak kell lenned, hogy szükség esetén bárkinek szolgálatára lehess. Ezért magától értetődik, hogy az élet legkülönbözőbb területein is minden zökkenő nélkül ott-honosan eligazodsz: ha kell, kérvényt írsz, autót vezetsz, gépírsz, úszol, megjavítod a háztartási gépeket, biztonsággal nyúlsz elektromos készülékekhez, értesz az elsősegélyhez, megfőzöd a fontosabb ételeket, megvarrod a leszakadt gombot, lekaszálod a fűvet, megmetszed a gyümölcsfákat, bánni tudsz a malteroskanállal, kalapáccsal, fejszével, ecsettel, reszelővel, tisztába tudod tenni a fekvő beteget, eső után tábortűzet gyűjtasz, a városban tudsz mindenről és mindenkiről: kit, mit és hol lehet a leghamarabb elérni, fejből ismersz több tucat címet és telefonszámot, szórakozásból esetleg fényképezel (a képet magad hívod elő), játszol legalább egy hangszeren, s a könnyebb dallamokat fejből lekottázod...

Mindenekelőtt azonban értesz az emberi lélek finom rezdüléseire, kitapintod, megsejted, kinek mi fáj, és mindig megtalálod a legmegfelelőbb szót, mozdulatot, mellyel gyógyítasz, vigasztalsz, mosolyt, derűt csalsz elő, jókedvet teremtesz magad körül.

Amerre csak megfordulsz, te légy az, akinek hatására az emberek kibékülnek egymással, megértik egymást, közelebb kerülnek egymáshoz. Van ennél szebb feladat a világon? Létezik ennél szebb cél az ember életében?

Krisztus éppen ennek megvalósítását szeretné elvárni tőled. Vállald hát örömmel ezt a kalandos küldetést! Hisz oly sokan keresik ma a dolgok könnyebbik végét, és oly kevesen állnak a legelső vonalba. Fogadd el Krisztustól ezt a megtisztelő megbízatást! Tapasztalni fogod, hogy csak akkor lehetünk igazán boldogok, ha másokat is boldoggá tudunk tenni. S bár mindegyikünknek jólesik a hála, te mégse várj viszonzást. A keresztény lelkiség önzetlenül tesz jót, utána csöndben elvonul Istenéhez, és örül, hogy újra szolgálhatott...

*

A hivatás fölismeréséért

Uram, bölcs gondviselésseddel öröktől fogva minden embernek megszabtad a feladatát. Ezt a feladatot keresnünk kell, s te segítesz nekünk, amikor akaratodat nyilvánítod számunkra:

a kor lehetőségeiben és követelményeiben,
a nép és az egyház szükségében,
a jóakarátú emberek tanácsában,
képességeinkben, amelyeket tőled kaptunk, valamint szívünk hajlamaiban.

Uram, kérlek téged, árássz lelkembe világosságot, hogy mindezekből fölismerjem az én feladatomat! Hogy úgy szolgáljak neked, ahogy te kívánod tőlem:

ha akarsz, a család közösségében,
ha akarsz, lemondva a családi élet melegéről,
ha úgy akarsz, a lelkek vezetésével,
ha úgy akarsz, két kezem kemény munkájával.

Uram, mit akarsz hogy cselekedjem? Fogd a kezem és vezess, légy számomra az Út, a Világosság! Uram, te tudsz mindent! Te előre látsz mindent. Vezess engem a helyes úton! Mutasd meg akaratodat! Adj erőt, bátorságot, hogy tántoríthatatlanul követhessem azt!

A papi hivatás kegyelméért

Jézusom, te belelátsz az emberi szív legrejtettebb re-
dőibe.

Kérlek, tudasd velem, ha a papi élet vállalását várod
tőlem.

Világítsd meg értelmemet, hogy hívásodnak kegyel-
mét tisztán fölismerjem, s utána add, hogy erős akarat-
tal, a világ minden csábítását legyőzve haladhassak szent
célom felé!

Ne engedd, hogy megtántorodjam, amikor eljő a
nagy kísértő: a földi jólét. Ne engedd, hogy letérjek a hi-
vatás útjáról!

Ne engedj visszariadni az áldozatoktól, hanem add,
hogy vállalni tudjam örök papságod folytatását itt a föl-
dön. Ámen.

*

*Ha úgy érzed, megérintett a papi hivatás kegyelme, s
örömmel áldoznád egész életedet Isten népének szolgálá-
tára, beszélj erről lelkiatyáddal, s kérd ki tanácsait.*

*Ha még középiskolába jársz, szándékoztál — a hely-
beli lelkipásztorral egyetértésben vagy hittanárod ajánlá-
sával — lehetőleg érettségi vizsgád előtt jelezd az illetékes
megyés főpásztorral.*

**Felsőoktatási intézmények, ahol a papjelöltek
fölkészülnek hivatásukra:**

Központi Papnevelő Intézet
1053 Budapest, Eötvös Loránd u. 7.

Érseki Papnevelő Intézet és Hittudományi Főiskola
2500 Esztergom, Bajcsy Zsilinszky u. 44.

Püspöki Papnevelő Intézet és Hittudományi Főiskola
9021 Győr, Káptalándomb 7.

Papnevelő Intézet és Hittudományi Főiskola
4401 Nyíregyháza, Bethlen Gábor u. 5.
(görög katolikusoknak)

Szegedi Egyházmegyei Papnevelő Intézet és Hittudományi Főiskola
6720 Szeged, Dóm tér 6.

Érseki Papnevelő Intézet és Hittudományi Főiskola
3300 Eger, Foglár u. 6.

Szerzetesrendek:

Ferences Hittudományi Főiskola
1026 Budapest, Pasaréti út 137.

Noviciátus: 2500 Esztergom, Bottyán J. u. 10
Jelentkezés: 1024 Budapest, Mártírok útja 23.

Kalazantinum, Piarista Hittudományi és Tanárképző Intézet
1088 Budapest, Mikszáth Kálmán tér 1.

Szent Gellért Hittudományi Főiskola
9090 Pannonhalma Vár u. 1.
Szent Benedek Rend, Főmonostor

Miasszonyunkról Nevezett Szegény Iskolanővérek
1092 Budapest, Knézich u. 5-7.

Szent Imre Jezsuita Noviciátus
94 Lyndhurst Avenue
Toronto/Ontario M5R 2Z7 Kanada.

**Valahol
ki van jelölve a helyed...**

**Azért van síró, hogy vigasztald,
az éhező, hogy teríts neki asztalt.
Azért van seb, hogy bekösse kezed,
vak, elhagyott azért van, hogy vezesd.
Azért van annyi árva, üldözött,
hogy oltalmat nyerjen karjaid között.
Azért roskadnak mások lábai,
hogy terhüket te segítsd hordani.
Az irgalmat kínok fakasztják.
Mélység felett van csak magasság.
Hogyha más gyötrődik, szenved — azért van,
hogy te befogadd szívedbe boldogan.
Megmutattad néha legalább,
hogy lelked által enyhült, szépült a világ?
Vagy tán kezdetől támadt foltra folt
ott is, ahol eddig minden tiszta volt?**

**Mi vagy?
Vigasztnak, írnak szántak,
menedéknek, oszlopnak, szárnynak,
Valahol rég...siess...keresd,
Ki van jelölve a helyed.
Csak ott leszel az, aminek Isten szánt,
másként céltalan lesz az életed,
s a sors ekéje bármily mélyen szánt,
mag leszel, mely kőre esett.**

**Elkallódott levél leszel,
mely a címzetthez nem jut el.
Gyógyszer, mely kárba veszett,
mit sohasem kap meg a beteg.
Rúd leszel, de zászlótalan,
kalász leszel, de magtalan.
Cserép, melyben nem virít virág,
s nem veszi hasznát
sem az ég, sem a világ.**

Ismeretlen szerző

*Az aratnivaló sok,
de a munkás kevés.
Kérjétek hát az aratás Urát,
küldjön munkásokat az aratáshoz.*

Krisztus szavai (Mt 9,37-38)

Papszentelés

A papszentelés az egyház liturgiájának fönséges és fölemelő szertartása.

Ezt a szentséget ünnepélyes püspöki misén szolgáltatják ki. A szertartásnak itt most a leglényegesebb mozzanatait közöljük:

Előkészítő szertartások

Az evangélium után a fölszentelendők a püspök elé lépnek, aki rövid beszédet intéz hozzájuk. A beszéd után így szól leendő papjaihoz:

Kedves Fiaim! Mielőtt az áldozópapság rendjébe lépnétek, a nép színe előtt nyilatkoznotok kell, hogy milyen szándékkal vállaltok ezt a tisztséget.

Akarjátok-e a Szentlélek vezetésével szüntelenül gyakorolni az áldozópapi szolgálatot, mint a püspökök derék munkatársai és az Úr nyájának pásztorai?

Akarjátok-e Krisztus szent titkait a miseáldozatban és a szentségekben az egyház hagyománya szerint áhítatosan és híven ünnepelni Isten dicsőítésére és a keresztenyép megszentelésére?

Akarjátok-e az ige szolgálatát az evangélium hirdetésével és a katolikus hit oktatásával méltó módon és bölcsen teljesíteni?

Akartok-e napról-napra szorosabban kapcsolódni a mi főpapunkhoz, Krisztushoz, és akarjátok-e az emberek üdvösségeért Istennek szentelni magatokat vele együtt, aki érettünk önmagát mutatta be Atyjának tiszta áldozatul?

A szentelendők minden kérdésre igenlő választ adnak.

Ezután a püspök mindegyikük összetett kezét egymás után a maga kezébe veszi és ezt kérdezi:

Ígérsz-e tiszteletet és engedelmességet nekem és utódaimnak?

Újmisés: Ígérek.

Kézzrátétel

A püspök arra szólítja a körülállókat, hogy imádkozzanak a szentelendőkért.

Ezt követően kezét mindegyikükre ráteszi. A kézzrátételt a többi jelenlévő pap is elvégzi.

A püspök kézzrátétele, valamint a fölszentelő imád-ság által történik meg a szentség kiszolgáltatása.

A beöltözés

A jelenlevő papok közül néhányan beöltöztetik újonnan fölszentelt paptársaikat a papi módra viselt stó-lába és miseruhába.

A kezek megkenése

A püspök szent olajjal megkeni az újonnan fölszen-telt papok kezét:

A mi Urunk, Jézus Krisztus, akit az Atya Szentlé-lekkel és erővel kent föl, őrizzen meg, hogy megszenteld a keresztény népet, és áldozatot mutass be Istennek.

A kehely átnyújtása

A szerpap a püspökhöz viszi a miséhez előkészített paténát az ostyákkal, valamint a kelyhet a benne levő borral és vízzel. A püspök ezeket minden egyes elébe tér-deplő új pap kezébe adja és közben mondja:

Vedd a szent nép áldozati adományát, amelyet Is-tennek kell bemutatnunk! Szíveled meg és kövesd is, amit művelsz: alakítsd életedet az Úr keresztjének titka sze-rint.

*A püspök békecsókot ad az újmisés papoknak:
Békesség veled!
Újmisés: És a te lelkeddel!
Legtöbbször a jelenlevő áldozópapok is békecsókot
váltanak új oltártestvéreikkel.*

A koncelebráció

*A főlleszteltek most már a püspökkel közösen vég-
zik a szentmisét.*

*

Jézus imája papjaiért

„Szent Atyám, tartsd meg őket a nevedben, amelyet
nekem adtál, hogy egyek legyenek, mint mi!

Áadtam nekik tanításodat, de a világ gyűlölte őket,
mert nem a világból valók, amint én sem vagyok a világ-
ból való.

Szenteld meg őket az igazságban, mert hiszen tanítá-
sod igazság! Amint te a világba küldtél, úgy küldöm én is
őket a világba. Értük szentelem magamat, hogy ők is
szentek legyenek az igazságban.”

(Jn 17,11 kk.)

A szerzetesi hivatás fölismeréséért

Istenem, minden teremtmény a tied. Lefoglalhatod
tehát magadnak bármelyiket külön, közvetlen szolgálá-
todra.

Annak pedig le kell mondania arról, hogy a maga
ura legyen, hogy aztán úr legyen valóban maga fölött.

Le kell mondania a tisztaság fogadalmában a hitvesi
szeretet és a házaselet boldogságáról. Engedelmisségi fo-
gadalmában le kell mondania a független cselekvésről —

amennyire az ember erről lemondhat. Az önkéntes szegénység vállalásával pedig a tökéletes Krisztus-követés megvalósításáért le kell mondania az anyagi javakról, s csak a legszükségesebbekre tarthat igényt.

Te akarsz mindene lenni! Százszorosán megajándékozod mindazokért, amiket érted elhagyott. Te vagy gazdagsága, otthona, meghitt barátja.

Istenem, e hivatás szépsége, komolysága megérint! Kérlek, hívj engem! És add, hogy akiket hívsz, figyeljenek és hallgassanak hívásodra!

Add, hogy tisztán fölismerjem, vajon nem hívtál-e engem is.

Add, hogy azok, akik hallják a hívást, és megízlelik követésed boldogságát, egészen és fenntartás nélkül átadják magukat neked. Ámen.

*

Istenem, te a papi élet tövises rózsautját jelölted ki életutamul! Bár megérint a félelem, hogy végig tudom-e járni ezt az utat, bár megkísért az önsajnálát, hogy fiatal életemet kiszakítva a boldog családi otthonból erre a küzdelmes útra szánjam, — én mégis megyek!

Benned van, Uram, reményem, — ne hagyj soha szégyent érnem!

Lantos-Kiss Antal

*

Szerzetes kispap imája

Uram, felém fordítottad arcodat, szólítottál.

Azt mondtad, hogy aki az eke szarvára tette kezét, ne tekingessen hátra, különben nem követhet téged.

Követtelek, bár tudtam, hogy a rókáknak odújuk, a madaraknak fészük van, neked és a téged követőknek pedig sokszor annyi helyük is alig akad ebben a világban, ahol fejüket lehajthatnák.

Vagyonom nem volt, ettől nem kellett elszakadnom. De anyám, apám, testvéreim, barátaim, akiket el kellett hagynom, még fájnak, főként értetlenségük bánt.

Pedig hozzájuk is lesz majd küldetésem. Bízom benne, hogy segítségeddel előttük is tanúságot tehetek majd szelíd hatalmadról.

Hogyan fognak majd megérteni azok, akiket még nem ismerek, de követségedben hozzájuk is el kell mennem? Megnyugtat ígéreted, amelyet az apostolnak mondtál, elég neked az én kegyelmem, erőd leszek erőtlenségedben.

Szenvedek a bennem lévő kettős törvénytől is, de ennek és mindennek ellenére a te ismeretedhez képest mindent semmiségnek akarok tartani, csakhogy követhesselek, nyomodba szegődhessek.

A katonától, intézőtől a hűséget kéri számon. Uram, vágyam és kérésem, hogy megmaradhassak hűségeseknek, megtarts szeretettedben!

Engedd, hogy naponta fölvegyem keresztmet, segíts, hogy életem minden napján csak téged szolgálhassalak. Ámen.

Várszegi Asztrik

(egy néhai kispap, aki 20 év elmúltával sem gondolja, érzi másként)

Hazánk katolikus ifjúságának nevelésében jelentős szerepe van az egyházi középiskoláknak.

De lesznek-e holnap is bátor, eltökélt szándékú fiúk és lányok, akik meghallják az Úr hívó szavát, és vállalják a szerzetesi hivatást?

Sok múlik rajtuk...

*

**Az Isten küld testvéreim tinéktek,
Hogy sugarai eleven tüzét,
amik arcáról a szívembe égtek,
Sugározzam csendeszen szerteszét,
A testvéreknek, kik az éjben járnak,
Az Isten küldött szentjánosbogárnak.**

Sík Sándor

*

Szent Gellérthez

Gellért püspök, egykori rendtársam, hívlak, figyelj imádságomra.

Szent Márton monostorában, Pannonhalmán, azon a helyen szólítalak, ahol te is gyakran megfordultál és imádkoztál.

Köszönöm, hogy Krisztusba vetett hittel, hívó szavának engedelmeskedve hazánkba jöttél.

Köszönöm, hogy Krisztus fönséges ismeretét adtad népünknek.

Isten elfogadta életed áldozatát, amikor kerékhez kötözve lelöktek a mélybe. Hisz még ma is itt vagyunk,

Krisztust hirdetjük, evangéliuma szerint alakíthatjuk életünket, és rád is emlékezhetünk.

Vértanúságod példa, vonz. Bárcsak ne lennénk oly erőtlének a követésre!

Felelősek vagyunk: vajon áll-e még itt újabb ezredév fordultán egy új, magyar és Krisztust hívó nemzedék?

Kérj magyarjaid számára állhatatosságot és hűséget, hogy szívünkben őrizni tudjuk azt, ami még mindig korai ennek a világnak: Krisztus örömhírét. Ámen.

Várszegi Asztrik

*

Krisztus követségében jártok, induljatok hát bátran, fölemelt fejjel és elszánt lélekkel. Legyetek az igazság védői és a szeretet apostolai. Közvetítsetek Isten és az ember között. Szentmiseáldozat és a szentségek erejével nyissátok meg az eget, és hozzátok le, közvetítsetek bőszesen a beteg emberiség számára Isten gyógyító kegyelmét és megváltó irgalmát. Legyetek a bénának lába, a vaknak szeme, az árváknak, szegényeknek, az elesett és szenvedő emberek nagy tömegének gondviselő atyja. Vállaljátok a gondjaitokra bízott hívek küzdelmes életét, sorsát és bajait. És álljatok az őrhelyeken, ahova küldettek, hősi elszántsággal a legnagyobb veszély idején is.

Lehet, hogy üldözéseket kell elszenvednetek, lehet, hogy gúnyolni és sárral fognak megdobni, lehet, hogy hála és elismerés helyett hálátlanság lesz a fizetségtek. De a szent hivatalunkkal járó köteleességek teljesítésétől nem riaszthat vissza sem a börtön, sem az emberi tekintetek. Az igazság védelmében és a szeretet szolgálatában az üldöztetés, börtön nem szégyen, hanem dicsőség...

Márton Áron gyulafehérvári püspök szózata papjaihoz
1944. május 18-án.

Házasságkötés misén kívül

A pap az oltár előtt állva és a jegyespár felé fordulva keresztet vet és mondja:

Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében.

Hívek: Ámen.

Pap: Kegyelem néktek és békesség Atyántól, az Istentől és Urunktól, Jézus Krisztustól.

Hívek: És a te lelkeddel!

Pap: Könyörögjünk! Tekints, Urunk, könyörgésünkre, és áraszd jóságosan kegyelmedet híveidre, akik most házasságot kötnek szent oltárodnál! Legyenek mindig állhatatosak a kölcsönös szeretetben! Krisztus, a mi Urunk által.

Hívek: Ámen.

IGELITURGIA. Úgy végzik, mint a szentmisében.

OLVASMÁNY Mózes első könyvéből (1,26-28,31 a)

(A házasság intézményét a teremtő Isten rendelte.)

Így szólt az Isten: „Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra! Uralkodjék a tenger halain és az ég madarain, a szárazföldi állatokon és csúszómászókon, vagyis az egész földön!” Meg is teremtette Isten az embert a maga képmására: férfinak és nőnek teremtette. Aztán megáldotta őket és azt mondta: „Szaporodjatok és sokasodjatok! Töltsétek be és hajtsátok uralmatok alá a földet! Uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és minden állaton, amely a földön él!”

Isten úgy találta, hogy minden jó, amit alkotott.

Ez az Isten ígéje.

Hívek: Istennek legyen hála!

SZENTLECKE Szent János első leveléből (1Jn 3,18-24)

(Ha igazán szeretjük egymást, Isten lakik szívünkben.)

Szeretteim! Ne csak szóval hangoztassuk egymás iránti szeretetünket, hanem váltsuk is valóra cselekedetekkel! Erről ismerjük föl, hogy az igazságból valók vagyunk-e, és így nyugtatjuk meg szívünket Isten előtt.

Ha szívünk vádol is minket valamivel: Isten nagyobb a szívünkénél. Ő mindent tud.

Szeretteim! Ha szívünk nem vádol, akkor teljes bizalommal lehetünk Istenhez. Bármit kérünk, megkapjuk tőle, hiszen megtartjuk parancsait, és úgy cselekszünk, ahogyan kedves előtte.

Az ő parancsa az, hogy higgyünk Fiában, Jézus Krisztusban, és hogy szeressük egymást az ő parancsa szerint. Aki megtartja parancsait, Istenben él, és Isten él őbenne.

Annak, hogy ő bennünk marad, a Szentlélek a bizonyossága, akit ő adott nekünk.

Ez az Isten igéje.

Hívek: Istennek legyen hála!

ALLELUJA! ALLELUJA!

Ha szeretjük egymást, Isten megmarad szívünkben — s az iránta való szeretet példás lesz bennünk. (1Jn 4,12) — Alleluja!

Pap: Az Úr legyen veletek!

Hívek: És a te lelkeddel.

*Pap: EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből
(7,21,24-29)*

Hívek: Dicsőség neked, Istenünk!

(A keresztyén házasság Jézus tanítására épül.)

Jézus így tanított a hegyi beszédben: „Nem mindenki jut be a mennyek országába, aki mondogatja nekem:

Uram! Uram! — hanem csak az, aki teljesíti mennyei Atyám akaratát.

Aki hallgatja tanításomat, és tetteiben követi, hasonló a bölcs emberhez, aki szikla-alapra építette házát. Amikor aztán zuhogni kezdett a záporosó, és jött a hömpölygő áradat, kitört a szélvihar, és nekirontott a háznak, az nem dőlt össze, mert sziklára épült.

Aki pedig hallgatja tanításomat, de tetteiben nem követi, hasonló az oktalan emberhez, aki homokra építette házát. Amikor aztán zuhogni kezdett a záporosó, és jött a hömpölygő áradat, kitört a szélvihar, és megrohanata a házat, az összedőlt, és nagy romhalmaz lett belőle.”

Ezzel Jézus befejezte a hegyi beszédet. A népsokaság elragadtatva hallgatta tanítását, mert úgy tanította őket, mint akinek hatalma van, és nem úgy mint az írástudók.

Ezek az evangélium igéi.

Hívek: Áldunk téged, Krisztus.

A pap megcsókolja a könyvet, és közben halkán mondja: Az evangélium tanítása legyen bűneink bocsánatára!

Evangélium után a pap — a szent szövegből kiindulva — homiliát mond a házasság szentségi kegyelméről, a hitvesi szeretet méltóságáról és a házastársak kötelességeiről.

A HÁZASSÁGKÖTÉS SZERTARTÁSA

A beszéd után mindenki föláll. A jegyesek az oltár elé állnak a tanúkkal együtt. A pap — az oltár előtt állva — ezekkel vagy más hasonló szavakkal szól a jegyesekhez:

Kedves jegyespár! Eljöttetek ide a templomba, hogy az Úr megpecsételje és megszentelje szívetek szeretetét az

egyháznak szolgája és a hívek közösségének színe előtt. Krisztus Urunk bőséges áldását adja erre a szeretetre. Egy külön szentség kegyelmével gazdagít és erősít meg titeket, hogy kölcsönös, örök hűségben vállalni tudjátok a házastársak szent kötelességeit. A házasság szentségének méltósága őszinte szándékot kíván tőletek.

Feleljetek ezért az egyház kérdéseire.

A pap kérdezi a vőlegényt:

N. megfontoltad-e Isten előtt szándékoztál, és szabad elhatározásból jöttél-e ide, hogy házasságot kössz?

Vőlegény:

Igen.

Pap:

Ígéred-e, hogy leendő feleségedet tiszteled és szeretet, míg a halál el nem választ beneneteket egymástól?

Vőlegény:

Ígérem.

Pap:

Elfogadod-e a gyermekeket, akikkel Isten megajándékozza házasságtokat?

Vőlegény:

Elfogadom.

Pap:

Ígéred-e, hogy Krisztusnak és az ő egyházának törvényei szerint neveled őket?

Vőlegény:

Ígérem.

A pap kérdezi a menyasszonyt:

N. megfontoltad-e Isten előtt szándékoztál, és szabad elhatározásból jöttél-e ide, hogy házasságot kössz?

Menyasszony:

Igen.

Pap:

Ígéred-e, hogy leendő férjedet tiszteled és szeretet, míg a halál el nem választ beneneteket egymástól?

Menyasszony:

Ígérem.

Pap: Elfogadod-e a gyermekeket, akikkel Isten megajándékozta házasságtokat?
Menyasszony: **Elfogadom.**
Pap: Ígéred-e, hogy Krisztusnak és az ő egyházának törvényei szerint neveled őket?
Menyasszony: **Ígérem.**

A házasságkötési szándék (consensus) kinyilvánítása. A pap ezután így szól a jegyesekhez:

Kedves jegyespár! Most következik az a szent pillanat, amikor ünnepélyesen kinyilvánítjátok, hogy egymásnak házastársai akartok lenni.

Fogjatok egymással kezét, és én egybefonódott kezeitek atkötöm stólával, annak jeléül, hogy házasságtok Isten előtt fölbonthatatlan lesz.

A pap kérdezi a vőlegényt:

N. nyilatkozzál Isten és az anyaszentegyház színe előtt, akard-e a jelenlévő N.-t feleségül venni?

Vőlegény: **Akarom.**

Pap: Mondd tehát utánam:
N. — Isten színe előtt — feleségül veszek.

A pap kérdezi a menyasszonyt:

N. nyilatkozzál Isten és az anyaszentegyház színe előtt, akarsz-e a jelenlévő N.-hez feleségül menni?

Menyasszony: **Akarok.**

Pap: Mondd tehát utánam:
N. — Isten színe előtt — feleségül megyek hozzád.

Pap: Most megkötött házasságtokat az egyház nevében érvényesnek nyilvánítom, és megáldom az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében.

Az új házastársak felelik: Ámen.

Pap: Ti pedig, testvéreim, akik itt jelen vagytok, legyetek tanúi e szent élet-szövetségnek, amely Krisztus Urunk szavai szerint fölbonthatatlan: „Amit Isten egybekötött, ember szét ne válassza!” (Mt 19,6)

Az új házastársak esküt tesznek a feszületre. A pap mondja:

Most pedig ősi magyar szokás szerint, esküvel is erősítetek meg azt, amit az imént egymásnak ígértetek! Tegyétek ujjatokat a feszületre, és mondjátok utánam az eskü szavait!

**Isten engem úgy segéljen,
Nagyasszonyunk, a boldogságos Szűz Mária,
és Istennek minden szentjei,
hogy a jelenlevő N.-t szeretem,
szeretetből veszem feleségül
(szeretetből megyek hozzá feleségül)
Isten rendelése szerint,
az anyaszentegyház törvényei szerint,
és hogy őt el nem hagyom
holtomiglan-holtáiglan
semmiféle bajában.
Isten engem úgy segéljen!**

A gyűrűk megáldása és átadása.

A pap az új házasok gyűrűit tálcán az oltárra helyezi és megáldja:

Áldd meg, Istenünk, ezeket a gyűrűket, hogy az új házastársakat mindig emlékeztessék kölcsönös szeretetükre és hűségükre! Krisztus, a mi Urunk által.

Hívek: Ámen.

A pap meghinti szenteltvízzel a gyűrűket:

Csókoljátok meg a hűség gyűrűjét, húzzátok egymás ujjára, és mondjátok utánam:

A férj, majd a feleség megcsókolja a gyűrűt, és egymás ujjára húzzák:

**N. — viseld ezt a gyűrűt — szeretetem és hűségem jeléül:
— az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében!**

AZ ÚJ HÁZASTÁRSÁK MEGÁLDÁSA

Világ Teremtője, szentséges Atyánk,
a saját képmásodra alkottad a férfit és az asszonyt, és életközösségüket bőséges áldásoddal akartad gazdaggá tenni.

Az új asszonyért könyörgünk hozzád alázatos szívvel, ki férjével ezen a napon szent frigyre lépett.

Urunk és Istenünk,

a te bőséges áldásod szálljon reá és hitvestársára,
(hogy boldog házaseletük folyamán gyermekekkel ékeskedjék otthonuk, és gyarapodjék egyházad)

a te dicséretedet zengjék az örömben, és téged keressenek a bánat idején,

a te segítségedet élvezzék munkájuk közben,
és érezzék, hogy mellettük állasz, ha gondokkal küzdenek!

A hívek közösségében imádkozzanak hozzád,

a világban tegyenek tanúságot rólad,

érjenek szép életkort,

s az itt jelenlevőkkel együtt a mennyei hazába jussanak,
Krisztus, a mi Urunk által. Ámen.

A SZERTARTÁS BEFEJEZÉSE

Pap: Üdvözítõnk parancsára és isteni tanítása szerint így imádkozunk:

Mind: Miatyánk...

Pap: Istenünk, az örök Atya, őrizzen meg benneteket egyetértésben és kölcsönös szeretetben, hogy Krisztus békéje lelketeket eltöltse és otthonotokban megmaradjon Krisztus békéje!

Hívek: **Ámen.**

Pap: (Legyetek áldottak gyermekeitekben!) Találjatok az életben őszinte jóbarátokra, és éljete minden emberrel igaz békességben!

Hívek: **Ámen.**

Pap: Isten szeretetéről tanúskodjatok a világban, hogy a szenvedők és a szegények, akikhez jók voltatok, egykor hálásan fogadjanak majd titeket Isten örök hajlékában!

Hívek: **Ámen**

Pap: És titeket mindnyájotokat, akik itt együtt vagytok, áldjon meg a mindenható Isten, az Atya, a Fiú és a Szentlélek.

Hívek: **Ámen.**

Felelősség a családjért

Jézusom, te a házasság szentsége által egyedülálló méltóságra emelted a családot. Meghívtad az általad alkotott világ jövőjének munkálására és országod építésére.

A te rendelkezésből történik, hogy itt a földön a család a továbbhordozója az életnek. A házastársak ajándékozzák az új életet, ők nevelik föl a gyermekeket — a maguk örömeire és boldogságára, népünk és egyházunk javára. Ők mutatják meg gyermekeiknek először a hozzád vezető utat.

Bőségesen elárasztottad kegyelmeddel, és megszentelted a család intézményét akkor is, amikor egyszülött Fiad, a mi Urunk, Jézus Krisztus is családban született, és nevelkedett. Földi életének nagyobb részét a Szent Családban töltötte.

A házastársak kapcsolatát annak a szent kapcsolatnak a példaképeül állítottad, amely közted és egyházad között áll fenn.

Kérlek téged, add, hogy a családnak ezt a szent hivatását és méltóságát mindig szem előtt tartsam!

Óvj meg attól, hogy erőmet üres és hamis ábrándozásokban szétforgácsoljam. Készíts elő a nagy feladatra, amelyet számomra a családban szántál.

*

Imádság jó feleségért

Mennyei Atyám, te belátod egész életemet, mint én a hegycsúcsról a messze elterülő tájat.

Te már tudod, hol lakik az a leány, akivel majd találkozni fogok, aki majd értem elhagyja apját és anyját, hogy rendelkezés szerint egész szívvel hozzám ragaszkodjék — s én őhozzá.

Adj türelmet és józanságot, amikor választásra és mérlegelésre kerül a sor, hogy ne az elvakult szenvedély befolyásolja döntésemet, hanem a tiszta, önzetlen szeretet!

Add, hogy megtaláljam választottamban az igaz, megértő élettársat, leendő gyermekeimnek szerető édesanyját, akit te már akkor rendeltél számomra, mielőtt még mindketten megszülettünk volna!

Szeretni valakit

Istenem, szeretnék valakit szeretni. Érzem, hogy szeretnem kell valakit.

Az éjszaka magányában elfog a vágy, s kíváncszom egy ember után, akivel együtt boldogok lehetnénk.

De karom ölelése a semmibe hullik...

Egyedül vagyok, s szeretném, ha ketten lennénk.

Istenem, úgy szeretnék valakihez tartozni, s olyan nagyon szeretném, ha hozzám is tartozna valaki!

Beszélek, — nem hallgatja senki.

Élek, dolgozom, gyarapszom, — nem osztozik velem senki.

Mi haszna értékeimnek, ha nem ajándékozhatok meg belőle senkit?

Szeretet...Kitől?...Kinek?...

Fogadd el, Uram, el nem fogadott szeretetemet!

Igaz férjért

Mennyei Atyám! Valahol már él az a férfi, aki engem keres, akihez én egész szívemmel tartozhatom a te szent akaratod szerint, s aki majd gyermekeim apja lesz.

Légy hozzá jó! Órizd meg őt tisztán, önfegyelemben és nemes lélekben — számodra és számomra!

Védj meg engem is — az ő számára! Hintsd szívünkbe kegyelmed magját életünk tavaszán, hogy szívünk termékennyé váljék, és neked tetsző, boldog családi otthont építhessünk!

Pályád kezdetén

Istenem, a teremtett világ hatalmas egységében kijelölted részemre azt a helyet, ahol dicsőségedre dolgozhatom.

Add, kérlek, hogy hivatásomnak ezt a mély értelmét sose tévesszem szem elől!

Szívem minden dobbanása, akaratom minden mozgulása ezt a célt szolgálja!

Add, hogy minden munkámban, akár testi, akár szellemi, fölismerjem szándékozat!

Áldd meg és szenteld meg hivatásomat, hogy becsületben, tisztességben dolgozhassam, napról napra hasonlóvá lehessek Krisztushoz, aki minden emberi hivatás legszébb példaképe és előképe!

Add, hogy javára váljak annak a közösségnek, amelybe beleállítottál:

embertársaim számára, akik mellettem élnek, akiknek jólétéről, jövőjéről való gondoskodást rám bízad, annak a népnek, amelynek sorsát szorosan összekötötted az enyémmel,

az egyház számára, amelynek tagjául meghívtál, s amelynek mindig életerős, egészséges tagja akarok lenni, hogy állandó tökéletesedéssel az üdvösséget elnyerhessem, és az egész emberiség üdvözüléséhez hozzájárulhassak a te dicsőségedre! Ámen.

Tiszta szerelem

Urunk, mennyei Atyánk, tudjuk, hogy a házasságban nagy feladat vár ránk, s kezünkbe van letéve a jövő nemzedék áldása vagy romlása.

Ezért kérünk téged, terjeszd ki ránk kegyelmedet, hogy a házasságra a lehető legjobban fölkészüljünk.

Világosíts meg és erősíts meg bennünket, hogy már most gyakoroljuk azokat az erényeket, amelyek egy neked tetsző házasságban elengedhetetlenek: az istenfélelmet, az áldozatkészséget, az őszinteséget és a tisztalelkűséget.

Add, hogy együtt növekedjünk szeretettedben: hogy szeressük mindazt, amelyben megcsillan valami a te fenéges arcodból.

Engedd, hogy tiszta szerelemmel szeressük egymást, hogy tisztán és szüzen járuljunk szent oltárod elé, és ezzel méltók legyünk áldásodra, Krisztus Urunk által. Ámen.

Feleség imája

Uram, már nem egyedül állok előtted. A közös úton már férjemmel együtt haladunk. Őerte könnyörgök hozzád.

Világosítsd, erősítsd meg őt, hogy céljait, feladatait a te elképzelésed szerint keresse és oldja meg.

Adj neki erőt a problémák helyes megoldásához, tetteihez pedig kellő határozottságot.

És ha nem talál időt arra, hogy néha csöndben magában vonuljon, kérlek, fogadd el helyette az én imámat. Áldd meg minden munkáját és szerelmünket. Ámen.

Nő hálaadó imája Teremtőjének

Uram, hálát adok neked, hogy megteremtettél, és azért, hogy nőnek teremtettél.

Te már a bölcsőben belénk oltottad az odaadásra való hajlamot. Fogékonnyá tetted szívünket az ajándékozó szeretetre.

Megajándékoztál bennünket azzal a finom érzéssel, hogy fölismerjük a legkülönbébb helyzetekben azt, ami szükséges, és aztán találekönyságunkkal azonnal segítségünk a bajon.

Egész lényünket, magatartásunkat a befogadásra, a szükségek és hiányok betöltésére rendelted. Ezért feléd is jobban kitérülünk és megnyílunk.

Hálát adok neked, Uram, hogy bátorító és vigasztaló szavunkkal erősíteni és lelkesíteni tudjuk a férfiakat, amikor elcsüggednek, elkeserednek.

Bár az emberek a gyöngébb nemnek neveznek bennünket, veled együtt erőssé válunk a szenvedésben, a megpróbáltatások elviselésében, a türelemben, kitartásban. Az engesztelésnek — amelyet a világ bűneiért hozni kell — egy nagy részét szintén miránk bízta. Szent dolgot bízta ránk! Királyi Asszonyt állítottál élénk mintaképül: Máriát, édesanyját egyszülött Fiadnak.

Nézzünk Máriára! Csak ő felelhet meg annak a képeknek, amelyet te követendő példaul állítasz a nők elé.

Közbenjárására állj mellém, hogy neked tetsző módon éljek, és mindörökké dicsőítselek. Ámen.

Magányos nő imája

A nap lármájából menekülök hozzád, Istenem. A te társaságodban akarok föloldódni, mert bár az emberek között élek, mégis nagyon egyedül vagyok.

Úgy érzem, közömbösen mennek el mellettem, nem jelentek egyiküknek sem semmit, s egyiküknek sincs rám szüksége...

Nem vagyok máris talán fölösleges ezen a világon? Úgy tűnik, mintha te magad állítottál volna félre...

Uram, te tudod a legjobban, mindez mennyire nyomja lelkemet, s milyen súlyos teher nekem a magány. Keserűvé és keménnyé tesz.

Most már céltalanul, értelmetlenül kellene életemnek leperegnie? Nem tartogatnál számomra még új feladatot?

Istenem, engedd úgy fölfognom, hogy ez a magány a te kegyelmednek és hívásodnak a jele.

Azt akarod, hogy elszakadjak a világ dolgaitól, és egészen a te közelségében éljek.

Igen, tudom, hogy szívemet csak te töltheted be, itt létemnek csak te adhatsz értelmet.

Ezért kérek, fordítsd el figyelmemet önmagamról, s irányítsd azt magad felé.

Szemem csak így nyílik meg a világ ezernyi szükségének meglátására.

Szívem csak így tárul ki az emberek szenvedéseinek megértésére, s nem fogok majd mellettük anélkül elmenni, hogy ne ajánljam föl segítségemet.

Szereteted eszközévé teszel, ha készen vagyok arra, hogy oda kövesselek, ahova hívsz. Hogy téged a világba vihesselek, Uram, kérek, küldj el engem a világba és te légy ott is velem. Ámen.

Családapa imádsága

Uram, Istenem, te úgy rendelted, hogy családot alapítsak. Engedd fölismernem az igazán keresztény család értelmét és feladatait.

Kérlek, állj mellettem, hogy családomat isteni tet-
szésed szerint helyesen vezethessem, és enyéimnek jó pél-
dával szolgálhassak.

Adj szeretteimnek egészséget és boldogságot, hitet
és szeretetet, igaz lelki életet; ajándékozd nekik békédet,
amelyet nem kaphatnak meg a világtól.

Engedd, hogy védelmed alatt boldog közösséggé
váljunk; hogy szeretettel és hűséggel viseljük el, amit
ránk küldesz; hogy osztozhassunk egymás örömében és
bánatában.

Adj erőt, hogy amikor szeretteim elcsüggednek, s
keserű csalódás éri őket, vigasztalást, menedéket és tá-
maszt jelenthessek számukra.

A názáreti Szent Család legyen mintaképünk!

Jézus, Mária, József, vezessetek, segítetek, óvjatok
bennünket! Ámen.

Lelki derűért

Mennyei Atyám! A jóságos XXIII. János pápa így
imádkozott: „Add, hogy legyen bennem szikrányi hu-
mor, mert erre oly nagyon szükség van ebben a szomorú
világban!”

Humorérzékért, mosolygó jókedvért imádkozom
most hozzád, Uram. Egyszerű szavakkal akarlak kérni.
Add, hogy mosolyogni tudjak az üres frázisokon, ame-
lyekkel imáinkat oly sokszor fölcicomázzuk. Hiszen Jé-
zus is figyelmeztetett: ne tegyünk úgy, mint azok, akik
azt hiszik, hogy sok beszédükért nyernek meghallgatást.

Add, Uram, hogy mosolyogni tudjak elsősorban
önmagamon. Beképzeltségemen, nagyravágyásomon.
Hiszen amim van, tőled kaptam. Kinek ezt a képességet
adtad, kinek azt. Szívből köszönöm mindazt, amit má-
soknak adtál, hogy értékeikkel, tehetségükkel embertár-

saikat szolgálhassák. Sík Sándorral szeretném mondani: „Ha futva hagy el bárki, meg ne nézd, — Csak el ne vétsd a csilingelést!”

Adj, Uram, humorérzékét, hogy mosolyogni tudjak saját végességemen, gyöngeségeimen!

Add, Uram, hogy mosolyogni tudjak bajaimban, csalódásaimban is, és ne vegyek tragikusan semmit, ami engem ér! Hol vannak ezek a bajok négymilliárd másik ember gondja-bajához képest? Vállalni akarom a közös embersorsot, ahogy te is vállaltad, Jézusom.

Adj humorérzékét, Uram, hogy nevetni tudjak a bohócokon! Nem a cirkuszi bohócokon — bár órájuk is szükség van —, de azokon is, akik átvitt értelemben tesszik föl magukra a csörgősipkát, ugyanakkor azt hiszik, hogy ők a világ közepe, akiket a világ nem nélkülözhet. A világ mindenkit nélkülözhet. Legkevesbé azonban azokat, akik csöndben, feltűnés nélkül szolgálják az embereket. Nem ok nélkül mondja Pál apostol: „A világ szemében oktanokat választotta ki az Isten, hogy megcségyenítse a bölcseket; a gyöngéket választotta ki, hogy megcségyenítse az erőseket; a föltűnés nélkül élőket, hogy megcségyenítse a kérkedőket.”

Adj humorérzékét, Uram, hogy mosolyogni tudjak a zsinat utáni egyház tragikusnak kikiáltott, úgynevezett „válságain”! Óvj meg korunk legnagyobb kísértésétől: az elkeseredéstől és a csüggedéstől!

Adj humorérzékét, Uram, hogy az evangéliumot, az „örömhírt” józanul és derűsen tudjam tolmácsolni a rábízottak számára, főleg a gyermekeknek és fiatal szüleiknek. Add, hogy a csillogó, tiszta gyermekszemekben az ő daloló, vidám szívükben mindig meglássam a jövőt, amelyet te készítesz elő egyházadnak! Add, hogy előbb ismerjék meg az evangélium boldogító szépségét, mint az élet sötét oldalait, és a szépség ereje segítsen majd legyőzni minden rosszat!

Add, hogy a legnagyobb kitüntetésnek tekintsem,
ha tovább tudom adni a fiataloknak a hitet, mely minden
boldogság és derű forrása.

Így elmondhatom majd egykor én is — remélem
mosolyogva — az öreg Simeonnal együtt a keresztény de-
rű szívből jövő szavait: „Most bocsásd el, Uram, szolgálá-
dat békességben, mert megláthattam üdvösségedet...”

Waigand József

Hát az öreg, aki hordoz
Harminchárom nyavalyát
S kétszer annyi gyengeséget,
Honnan vegye mosolyát?
Honnan erőt elviselni,
Kinevetni önmagát,
Megmaradni emberszinten
Éjek éjszakáin át!

Nincs itt más, mint bölcsnek lenni,
Ha csak egy hüvelyknyinek,
Semmi más, csak szentnek lenni,
Ha csak egy babszemnyinek.
Uram, egy babszemnyi lélek
Küldi hozzád sóhaját:
Csorgasd cserepes ajkára
Öregeid humorát.

Sík Sándor

**EGYEDÜL
A
SZENVEDÉSBEN
ÉS HALÁLBAN**

**„Aki követni akar...
vegye vállára keresztjét,
és kövessen.”**

(Mt 16,24)

Istenem, szabadíts meg,
mert torkomig nőtt a vízáradat.
Elsüllyedtem a mély iszapban,
nincs hol megvessem lábamat.
Vizek mélyére hulltam,
a hullám átcsapott fejem felett.
Elfáradtam kiáltani,
és torkom elrekedt.
Elbágyadt a szemem,
míg várom Istenem.
Hajam szálánál számosabbak,
kik ok nélkül gyűlölnek.
Erősebbek mint csontjaim,
kik jogtalanul gyötörnek:
hogyan adjam vissza, amit el se vettem?

Balgaságomat, Isten, te tudod,
és vétkeim előtted nem titok.
Szégyen ne érje értem azokat, kik bíznak
benned,
Uram, Ura a seregeknek.

68. zsoltárból
(Sík Sándor fordítása)

Szenvedés? Mostanáig vajmi keveset tapasztalhattál belőle. Legfőljb kisseb horzsolások, fogfájás vagy egy kartörés formájában. Esetleg néha szomorúság vett erőt rajtad, ha valami nem sikerült az iskolában, vagy az eső elmosott egy szépnek ígérkező kirándulást.

Talán már mélyebb fájdalmat is átéltél: kínzó lelki ismeretfurdalást halálos bűn miatt, édesanyád vagy édesapád elvesztését, súlyos betegséget, nélkülözést, vizsályt a családban, szívedben kétségbeesett aggodalmat szüleid válságba jutott életéért.

Az élet folyamán minden bizionnyal találkozni fogsz a szenvedéssel, a halál fájdalomával azonban föltétlenül.

A szenvedésben is meg kell magad őrizned igazi kereszténynek. Tisztában kell lenned azzal, miért engedi Isten, hogy szenvedj; annak ellenére, hogy szeret téged.

**A szenvedés segít,
hogy Krisztust jobban megszerethesd.**

Tekints a keresztre! És megoldódik előtted a szenvedés rejtélye. Krisztus mérhetetlenül sokat szenvedett, és a legszörnyűbb kínok közt halt meg. Igazságos dolog lenne, hogy tanítványainak különb sorsuk legyen, mint a Mesternek? Vagy azon tanítványok közé akarod magad sorolni, akik elhagyták az Üdvözítőt, mikor a szenvedések útjára lépett?

„Aki követni akar, tagadja meg magát, vegye vállára keresztjét és kövessen.”

Kövess az Üdvözítőt a szenvedésben és a halálban egyaránt!

**A szenvedés segít,
hogy bűneidért vezekelj.**

Ha ment lennél minden bűntől, akkor talán fölemelhetné szavadat a szenvedés ellen. De hát bűntelen vagy?

És Krisztus csak egyedül vezekeljen?

Szenvedéseid által engesztelhetsz a magad és embertársaid bűneiért, begyógyíthatod azokat a sebeket, amelyek bűneiddel okoztál.

**A szenvedés segít abban,
hogy jobbá válj, hogy Isten országán munkálkodj.**

Ez fölemelő hivatás.

Krisztus szenvedése és halála elég lett volna a világ megváltásához. Isten mégis kívánja a keresztények együttműködését. Ez a közreműködés abban áll, hogy Krisztussal együtt vállaljuk a szenvedést és a halált a világ megváltásáért.

Szent Pál így ír:

„Örömmel szenvedek értetek, és testemben kiegészítem, ami Krisztus szenvedéséből hiányzik még testének, az egyháznak javára.” (Kol 1,24)

Minden keresztény, aki szenvedését Krisztusével egyesíti a világ üdvösségére, a megváltás művének terjedésén munkálkodik.

Most már megérted, miért kellett szenvednie az Istenanyának még szent Fia halála után is, habár neki valóban nem volt bűne? Szenvedett, hogy Fia szenvedéseit hatékonyabbá tegye az egyház életében.

Megérted azt is, hogy miért mutatják be sokhelyütt a szentmisét olyan oltárkö fölött, amely vértanú ereklyéjét őrzi? A szentmisével szorosan összekapcsolódik azok szenvedéseinek emléke, akiket hitük miatt öltek meg.

Megérted, miért a Gyermeke Jézusról elnevezett Szent Teréz a hittérítők védőszentje annak ellenére, hogy sohasem járt Európa határain túl? Mert szenvedései által, amelyeket a türelmesen elfogadott Istentől a zárdában, hatékonyan segítette a missziók ügyét.

Már megérted, hogy miért vannak fiatalemberek és lányok, akik — telve a legszebb reményekkel — elhagyják a világot, és kolostorba vonulnak, hogy szemlélődő életet éljenek? Imádsággal és bűnbánattal akarnak segíteni az embereken.

És hogy mindezeket még jobban megérthesd, Krisztust szívből kell szeretned, és belátnod, hogy a világot csak szenvedések és áldozatok árán lehet a megváltás gyümölcseiben részesíteni.

Az itt következő imádságok — mindenekelőtt a keresztút — segítségére lesznek Krisztus szenvedésének behatóbb megismerésében. Elmélyítik Jézus Szíve iránti tiszteletedet; testi és lelki megpróbáltatásaid készségesebb elviselésére buzdítanak; és részvétet ébresztenek benned a betegek, a haldoklók és a tisztítóhelyen szenvedő lelkek iránt.

Ne higgyétek, hogy az emberek kifejlődése a technika erejével megvált titeket. Nem! a technika közömbös dolog: jóra és rosszra egyaránt fölhasználható.

Gondolkodástok ne az önkifejlődésre, hanem az önfeláldozásra irányuljon, mivel a világ csak a kereszttel váltható meg.

Mario von Galli

Keresztút

A megváltás drámájának utolsó fölvonása Jézus halálraítélésével kezdődik. Megostorozástól már teljesen elgyöngült, töviskoronától véresre sebzett homlokú, megalázott és mindenki által kicsúfolt emberként kell elindulnia keresztjével a Kálvária-domb felé...

A zarándokok Jeruzsálemben ma is minden pénteken végigmennek ezen az úton imádkozva, az Üdvözítő szenvedésének egyes mozzanatain (stációk) elmélkedve. E szomorú eseménysorozat emlékének ápolására szerte a világon — minden templomban, de sokszor azon kívül is, temetőken, dombok oldalán — megtaláljuk a keresztutat, kálváriát.

Krisztus Urunk keresztútjának egyes jelenetei minden korban más és más gondolatokat ébresztenek az imádkozó lelkekben. De másképpen szemléli az eseményeket a jelenben is az idős, másképp a fiatal, másképpen az egészséges és másként a beteg.

A keresztjét hordozó Üdvözítőt azonban minden időben mégis leginkább a szenvedő ember érzi magához egész közel. Amikor magunk is nehéz keresztet cipelünk, amikor megaláznak bennünket, amikor összecsapnak a hullámok fölöttünk, s úgy tűnik, nincs már számunkra kiút, — akkor egyedül a kereszthordozó Krisztus szenvedésében találunk igazán vigasztalást és erőt.

A húsvéti időszakot megelőző nagyböjt heteiben minden pénteken végeznek templomainkban keresztutat. Te azonban máskor is végigjárhatod az Üdvözítővel ezt az utat, akár csak gondolatban, és a magad szavaival keresheted a kapcsolatot életed megpróbáltatásai és Krisztus szenvedése között. Az itt következő elmélkedés csupán mintául szolgál ehhez. Azért választottuk, mert semmi sem jellemzi annyira korunk emberét, mint az agyon-

*hajszoltság, a túlfeszített munka, az ideges kapkodás...
Sokszor úgy véljük, a mindennapi élet a maga egyhangúságával is már valóságos Kálvária-járás számunkra.*

Lehetséges, hogy kereszthordozásunk értelmetlen lenne?

Tépelődéseidben, elesettségedben fordulj imáiddal a keresztjét hordozó Krisztushoz!

A FÁRADT EMBER KERESZTÚTJA

I.

Jézust halálra ítélik *(önuralom)*

A Getszemáni kert álmatlan éjszakája és idegkimerültsége után, tompán, fájó fejjel, égő szemekkel emberek elé állni, — nyugodtan szólni, amikor beszélni kell, s hallgatni, amikor némaság a méltó válasz...

Uram, a te nyugalmad kiérdemelte a kegyelmet, hogy én is tudjak uralkodni idegességemen, kimerültségemen, álmatlanságomon az emberek előtt. Tudjak nyugodtan szólni, s ha kell, hallgatni, akkor is, ha idegeim pattanásig feszülnek.

II.

Jézus vállára veszi a keresztet *(a mindennap keresztje)*

Ilyen fáradtan, kimerülten veszed válladra a keresztet: megkezdted azt a munkát, melyet a mennyei Atya a mai napra számodra kijelölt.

Te tudod, Uram, mit jelent munkába indulni anélkül, hogy az ember kialudta volna magát. Oly jó lenne egy napot kihagyni,... nem tenni semmit,... nem tudni semmiről,... De nem lehet, vár a mai nap feladata. Válamra veszem a nap terhét, veled együtt indulok...

III.

Jézus először roskad le a keresztt alatt *(nehéz...)*

A teher a földre nyom... A te keresztedben benne nehezedett a mi terhünk is. A világ terhét vonszolod meg-megingó lábbal...

Az én tehercipelésemnek, földrezuhanásaimnak azért van végtelenbe nyúló értéke, mert azt az Isten fölsebzett válla és tántorgó lába szentelte meg. Jézus kiérdekelte, hogy érdemszerző legyen.

IV.

Jézus édesanyjával találkozik *(Máriával...)*

Vannak tiszta, nyugodt, harmonikus lelkek. Oly jó velük találkozni, közelségük olyan megnyugtató, szeretetük oly erőt sugárzó... Mária csak szemével tudja végigsimítani fia fájó homlokát, de az ő jelenléte új erőt ad a fáradt kereszthordozónak.

Mária, édesanyám, engedd, hogy lüktető homlokomat kezedbe hajtsam...

V.

Cirenei Simon átveszi a keresztet *(fáradtan is segíteni)*

Simon egész napi kimerítő munka után igyekszik hazafelé, amikor a kereszthordozó Jézussal találkozik. S mégis föl kíséri a Golgotára...

Uram, szabadíts meg a fáradtság, az idegesség önzésétől... Mert fáradt vagyok, nem kívánhatom, hogy mindenki körülöttem forogjon, mindenki énrám legyen tekintettel, mindenki engem szolgáljon, s nem menthetem föl magam a szeretet kötelessége alól: fáradtan is szeretnem, szolgálnom, segítenem kell...

...Ha találkozom Vele, föl kísérni — még napi munkám után is — Jézust a Golgotára, keresztyét hordozva...

VI.

Veronika letörli kendőjével Jézus verítékét *(a többi ember fáradtsága)*

Együtt élek emberekkel. Őket is hajszoja az élet. Ők is sokszor fáradtak, kimerültek, idegesek. Milyen kevés kell ahhoz, hogy Veronika lehessen...

Egyszer egy derűs szó, máskor egy kis hallgatás, „nyelés”, egy kis elnézés — talán csak annyi, hogy nem nyitom ki a rádiót, vagy csöndesen teszem be az ajtót,... halkán beszélek,... nem panaszkodom folyton saját bajaimról,... nem érzékenykedem,... helyet adok a villamoson...

Az emberek kimerültségében Krisztus fáradtságát tisztелеm...

VII.

Jézus másodszor roskad le a keresztt alatt

(csüggedés)

Uram, időnként oly csüggedés fog el... Hiába minden küszködés, úgy érzem, nem jutok előre. A minden nap taposómalmából áll az életem. Napról napra kezdem előlről a munkát, s mindig elmarad egy csomó tennivaló. Napról napra elindulok jószándékaimmal, s minden nap meghozza ugyanazokat a hibákat és bűnöket, mint a tegnapi...

Uram, elfelejtettem a csüggedés óráiban, hogy a te megismétlődő eleséseid megszentelték, érdemszerzővé tették az én taposómalmomat, a te fölkeléseid megadják a kegyelmet, hogy egy-egy lépéssel mégis csak előbbre juthassak hibáim ellenére a küzdelemben.

VIII.

Jézus szól a síró asszonyokhoz

(emberi vigasz — kevés)

Uram, keresztutadon nemcsak korbács és durvaság kísér, vannak olyanok is, akik sajnálnak, siratnak. Jól esik ez a szívnek — de a lényegen nem változtat. A keresztet mégis egyedül kell fölvinni a Golgotára.

Amint fáradtan botorkálok a szenvedés útján, akad egy-egy meleg szív, aki részvételt van, vigasztal, sajnál. Jó ez, ha megkapom, de nem keresem. Problémám lényegét nem oldja meg úgysem. A szenvedéssel végső fokon mégis négyyszemközt maradok, s a keresztnek egyedül kell az „igen”-t kimondanom.

IX.

Jézus harmadszor esik el a keresztnél

(kétségbeesés)

A legmélyebb zuhanás... Jó volna így maradni... Már nem is érzed a rúgásokat, a korbácsok ütését... Csak ne kellene továbbmenni... Csak meg lehetne most itt halni...

Uram, e szörnyű mélységekbe való leszállásod által ments meg engem a kétségbeeséstől... Ó, te ismered a sötétség mélyét, melyből nem látszik kivezető út. De van. Igaz, hogy a Golgotán át visz,... de húsvét hajnalán mégis csak fény ragyog...

X.

Jézust megfeszítják ruháitól

(magányosság)

A Golgota kimagaslik a tömegből, s ott állsz rajta, Jézusom, kifosztottan, egyedül, valami dermedt magányosságban...

Barátaid elmaradoztak, anyádat, Veronikát, Jánost hiába keresi a távoli tömegben szemed. Hóhérok, vadállatok vesznek körül — s ők még fájóbbá teszik magányosságodat...

Uram, lelkemen úgy átfáj néha magányosságom... Olyan jó lenne, ha valaki meghallgatna, meg tudna érteni... ha valakivel föl tudna oldódni egyedülvalóságom. De éppen a szenvedés, a fáradtság, a kimerültség órái a legmagányosabbak. A te elhagyatottságod szentelje meg, s tegye értékessé azokat az órákat, amikor fáj a magány.

XI.

Jézust a keresztre szegezik

(álmatlanság)

Végre lefekhetsz, Uram, ziháló melled megnyugodhat, fáradt tested elpihenhet. Ó, de a keresztre kellett ráfeküdnöd, hogy fájó szögek hasítsák át s feszítsék ki fáradt tagjaidat...

Hányszor kereszt az én pihenésem is, Uram. Nem tudok pihenni... Aludnék, de zajok, hangok hasítanak belém, mint szögek, — aludnék, de idegeim feszülnek, mint tested a fán...

Legyen megnyugvásom ilyenkor a Megfeszített képe...

XII.

Jézus meghal a keresztfán

(még az Isten is elhagy)

A nap és hold elsötétedik, éjszaka száll a Golgotára, s éjszaka száll a lelkedre: Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?...

Mikor a szenvedés, kimerültség útjait járom, hány-szor érzem, Uram, én is: nem tudok már imádkozni sem. Sötétség, szárazság kínoz, s úgy érzem, éppen ilyenkor hagy el az Isten...

Uram, a te golgotai éjszakádból él a világ, s mikor a tökéletes engedelmesség áldozatát bemutattad, akkor voltál a legkedvesebb az Atyának...

Jézusom, taníts meg arra, hogy aki szenved attól, hogy nem tud imádkozni, az már jól imádkozik, és hogy nagyon közel van az Isten ahhoz, akinek fáj az Ő távolléte...

XIII.

Jézus testét leveszik a keresztről *(tehetetlenség)*

Megdöbrentő dolog ez: az Istenember holtan, tehetetlenül függ, leszögezve... Szeretetből, a mi tehetetlenségünk miatt. Aki mindenre képes, az erőtlenné tette magát.

Hányszor kínoz engem is tehetetlenségem... A fáradtság, az erőtlenség leszögezi tagjaimat, agyamat, akaratomat...A lélek kész, de a test erőtlen...

Krisztusom, te is erőtlenségedben voltál a legerősebb, a világ Megváltója, a Gonoszság Fejedelmének leggyőzője. Ha egyesítem veled gyöngeségemet, én is részt veszek veled a világ megváltásában...

XIV.

Jézust a sírba teszik *(a teljes megnyugvás)*

Eljött a teljes pihenés ideje. Vége a harcnak, küzdelemnek, fáradtságnak, szenvedésnek. A nagy életmű kész.

Minden, ami fáj, elmúlik egyszer... A megfáradt vándor hazatér. S a pihenés nem öntudatlan semmibe süllyedés egy néma temetőben a föld mélyében — ó, nem. A mennyei Atya vár ölelésre, letöröl szememről minden könnyet, elsimít homlokomról minden barázdát. Krisztus kézen fog, s a sok szürke, fáradt, egyszerű emberrel együtt bevezet országába: „Jöjjetek, Atyám áldottai, vegyétek a nektek készített országot”. Mikor türelemmel, szeretettel, áldozatkészen, keresztemmel egyesítve hordoztátok a mindennap fáradtságát, a szenvedés keresztyét, — talán nem is gondoltatok arra, hogy az én passióm folytatódik bennetek a világ végéig...

Ilyeneké a mennyek országa...

Arató Miklós

Imádság a gyűlölködőkért

Én Jézusom, te nem gyűlölted őket,
A gyűlölködőket és a köpködőket.

Szeretted ezt a szomorú világot
S az embert, ezt a nyomorú virágot.

Te tudtad, hogy mily nagy kereszt az élet,
És hogy fölöttünk csak az Úr ítélhet.

Szelíd szíved volt, ó, pedig hatalmad
Nagyobb volt, mint mit földi birtok adhat.

A megbocsátást gyakoroltad egyre,
Míg égbe szállni fölmentél a hegyre.

Ma is elégszer hallod a magasban
A gyűlölet hangját, amely égbe harsan.

A gyilkos ember hangját, aki részeg,
S a szeretet szavát feszítené meg.

Én Jézusom, most is csak szánd meg őket,
A gyűlölködőket és a köpködőket.

Most is bocsáss meg nekik, mert lehet,
Hogy nem tudják tán, mit cselekszenek.

Juhász Gyula

Jézus Szíve

Egyházunk komoly átélessel ápolja a Jézus Szíve iránti tiszteletet.

Együtt dobban ez a Szív minden ember szívével. Együtt dobban örömünkben, bánatunkban egyaránt. Hiszen Jézus is itt élt a földön, és közöttünk, emberek között halt meg.

Ez a megdicsőült Szív most értünk — barátaiért, testvéreiért — dobog szüntelen a mennyben és az Oltári-szentségben.

A szeretetnek ennél nemesebb biztosítékát és szebb példáját elgondolni sem lehet.

Jézus Szíve oltalmába ajánlják magukat családok, plébániák, szerzetesrendek, egyházmegyék, olykor egész országok.

A június hónapot és minden hónap első péntekét Jézus Szíve tiszteletének szenteljük.

Fölajánlás Jézus legszentebb Szívének

Uram, Jézus Krisztus, neked ajánlom, és Szíved elé helyezem magamat, egész életemet, minden tettemet, bajomat, szenvedésemet, örömömet, munkámat, hogy azal, ami vagyok, és amim van, neked szolgáljak, téged dicsérjelek és szeresselek!

Erős elhatározásom, hogy maradék nélkül tiéd lesz életem, mindent irántad való szeretetből teszek, s ellentmondok mindannak, ami nem kedves előtted.

Ezért ajánlom föl egész életemet neked, aki engem oly nagyon szeretsz.

Téged választottalak üdvösségem oltalmazójául. Légy erősségem gyöngeségemben, állhatatlanságomban!

Szelíd és Jóságos Szív, légy menedékem halálom óráján, tégy bizonyosságot rólam Isten előtt, és fordítsd el tőlem büntető haragját!

Szeretettel teljes Szív, benned minden bizodalمام.

Gyöngeségem miatt szerető Szívedtől remélhetek mindent.

Ezért semmisíts meg bennem mindent, ami nem tesz neked!

Járja át mélyen az én szívemet is a tiszta szeretet, hogy téged soha el ne felejtsek, és tőled soha el ne szakadhasak!

Üdvözítőm, kérve kérlek szent szeretetedre, írd be nevemet Szívedbe! Mert az az én boldogságom, ha életemmel, halálommal neked szolgálhatok.

Mélyen érző szívért

Isteni Üdvözítőm, aki minket embereket Szíved mélyéből szeretsz, társaim közül sokan úgy élnek, mintha te nem volnál köztünk jelen.

Talán családukbán sem szeretnek annyira, ahogy megérdemelnéd.

Plébániánk területén, országunkban és az egész világon sokan vannak, akik közömbösek szereteted iránt.

Kegyelmedből én megismertelek és szeretlek. Szereteből imával és áldozattal akarok vezetelni a sok lelki-beteg ember nevében az emberiség bűneiért. Hozzád járulok, hogy mennyei Atyádnak nemesebb, tisztultabb szívű emberiséget mutathass be. Ezért veled szívben a legmélyebben összeforrva akarok a megváltás művén dolgozni.

Ajándékozz nekem tette kész szívet, amely mindig hűen teljesíti akaratodat!

Jézus Szíve, szeretet tűzhelye, gyullaszd lángra szívemet szereteteddel!

Betegségben

Legyintesz a kezeddel! Nagyon jól érzed magad, teljesen egészséges vagy, azt mondd.

Csak hogy a betegség téged is éppúgy meglátogathat, mint ismerőseid közül már néhányat. Te is megtapasztalhatod, mit jelent kórházban vagy otthon a lassú gyógyulás végtelennek tűnő napjait az ágyban fekve, csöndben számlálni.

De ha ilyen helyzetbe kerülnél, miért engednéd ezt az időt haszontalanul tovaszállni? Az itt következő tanácsok segítségedre lesznek, hogy a még oly nehéz napokat is keresztény lelkülettel tudd elviselni és átélni.

Ha magas lázad van, súlyos fájdalmak gyötörnek, vagy ha teljes mozdulatlanságra vagy kényszerítve, elégedj meg azzal, hogy időnként keresztet vetsz, és röpmát küldesz az Úrhoz: Uram, téerted! — Szűzanyám segíts! — Jöjjön el a te országod!

Legyen közeledben feszület vagy Mária-kép, hogy bármikor rápillanthass! Ez már maga is imádság.

Ha már jobban vagy, imádkozz magad-formálta mondatokkal, vagy mondj el egy tizedet a rózsafüzérből!

Ha bírod, próbálj rendszert vinni imaéletedbe: reggel felajánló ima, lelkiolvasmány, ima a Szűzanyához. Isten jelenlétére gondolás pl. minden óraüteskor. Este lelkiismeretvizsgálat. Mindezt erődhez és állapotodhoz mérten.

Vasárnap vedd elő a miseimádságokat? Esetleg van rádió-mise is. Ne szégyelld kérni, hogy ilyenkor ne zavarjanak.

Ha betegséged hosszabb ideig tart, időnként gyónjál és áldozzál meg. Bármely pap szívesen teljesíti a betegnek ezt a kívánságát!

Uram, ma ismét új napra virradtam, s én még mindig itt fekszem betegen, e falak közé zárva.

Amikor egészséges voltam, nem tudtam azt eléggé értékelni. Nem tudtam örülni annak, hogy fájdalom nélkül járhatok-kelhetek, elhúzhatom a függőnyt, hogy a nap sugarai fénnel árásszák el a szobát.

Nem tudtam, micsoda boldogság reggel az ágy előtt térdelve egészséges testemet neked följánlhatni, és napi munkámhoz látni.

Betegsége volt szükség ahhoz, hogy megtanuljam megérteni: az egészség a te ajándékod, amelyért sohasem lehetek eléggé hálás.

Szeretném közömbösségemet jóvátenni. Ezért fölkinálom neked elgyöngült testemet, lázas homlokomat, elernyedttagjaimat, álmatlan óráimat, ezt az egész hosszú, nagyon hosszú napot.

Fájdalmaimat összekötöm a te szenvedéseiddel, és különösen azt kérem tőled...

Följánlom neked a látogatás örömeit...

Köszönetet mondok neked minden figyelmességért, amelyet oly sok más betegnek nélkülöznie kell.

Följánlom azokat a pillanatokat, amikor azt hiszem, hogy teljesen elhagyatott vagyok, mert az élet tovább folyik a maga megszokott medrében — de már nélkülem... Adj ilyenkor is derűs lelkületet, és engedd, hogy a magányban megtaláljalak téged! Adj ennek a hosszú napnak minden percéhez erőt, hogy a szenvedés próbáját kiálljam zúgolódás nélkül!

Engedd, hogy türelmes beteg legyek! Tudjak jó példát adni azzal, hogy jó kedélyű, segítőkész vagyok akkor, ha magam is rá vagyok szorulva mások segítségére!

Engedd, hogy kimutathassam mások iránti köszönetemet és hálámat! És add, Uram, Jézus Krisztus, hogy a betegség idején is hű tanítványod maradhassak!

Beteg gyermek imája

**Uram, nagyon nehéz elviselni,
hogy én sohasem lehetek olyan egészséges, mint a többi
gyerek!**

Miért éppen nekem kellett így születnem?

Miért néznek rám az emberek kíváncsian, részvéttel?

**Miért kell nekem minden erőmet összeszednem ahhoz,
amit a többiek szinte játszva elvégeznek?**

**Miért mondják szüleimnek: „Milyen nehéz lehet maguk-
nak ezzel a beteg gyermekkel”?**

Miért, Istenem, miért?

Sohasem fogom teljesen megérteni...

De valamire mégis megkérnélek:

Segíts, hogy ne veszítsem el életkedvemet!

**Segíts, hogy erőmet megfeszítve mindent elérhessek,
ami csak tőlem telhet!**

Segíts, hogy jó pajtás lehessenek!

**És add meg a többieknek, hogy ne bánjanak velem
úgy, mint valami különccel, hanem mint olyan baráttal,
aki szívvel-lélekkel hozzájuk tartozom.**

Ámen.

*(Verlag Butzon-Bercker
„Antennen” c. imakönyvéből)*

*

Földi életünk legnagyobb értéke a néma, panasz nél-
küli szenvedés.

Kaszap István

**HOGY VALAKINEK A LELKE
ÁTMENT—E MÁR
AZ ISTENI SZERETET TÜZÉN,
NEM ARRÓL ISMEREM FEL,
HOGY HOGYAN BESZÉL
ISTENRŐL,
HANEM ARRÓL,
HOGY HOGYAN BESZÉL
A FÖLDI DOLGOKRÓL.**

Simone Veil

*

II. János Pál pápa az ellene elkövetett fegyveres merénylet után:

Imádkozom azért a testvéremért, aki megsebesített, akinek őszintén megbocsátottam. Egyesülve Krisztussal, a pappal és áldozattal, följajánlom szenvedéseimet az egyházért és a világért.

*

Így kell a szenvedést megbékélten fogadni:

Úgy szenvedj, hogy a szenvedésről alkotott elméletedet ne erőszakold rá másokra, testi szenvedésedből ne teremts életfilozófiát, ne nevezd ki magad vértanúnak, ne számítsd ki bátorságod árát, ne vesd meg az együttérzést, de ne is keresd túlságosan.

Mint mindenben, a szenvedésben is őszintének kell lennünk. El kell ismernünk, hogy fáj a szenvedés, de azt nem szükséges kimondanunk. Jó, ha észrevesszük, hogy nem tudunk nagyvonalúan szenvedni, gyöngeségünket azonban mégis bizonyos hősiességgel kell elfogadnunk. Mindig nehéz jól szenvedni és úgy, hogy értékes legyen, de még nehezebb, ha emberi segítségre nem számíthatunk. Jó, ha szenvedésünkben nem kísértjük Istent és kevélységből nem öltünk magunkra olyan magatartást, amelyben nem tudunk kitartani.

El kell fogadnunk azt a tényt, hogy sokkal nehezebb huzamosabb ideig túrni a könnyű szenvedés egyhangúságát, mint a heves fájdalom gyorsan enyhülő rohamát. Mindkét esetben saját szegénységünk az, amit nehéz elviselni, hogy mindinkább semminek látszunk, hogy önmagunknak és barátainknak nagyrabecsülését elveszítjük.

Készségesen el kell fogadnunk azt a keserű igazságot, hogy végül terhére lehetünk azoknak, akik szeretnek bennünket. De ezt is vállalnunk kell. Elvetettségünk és hasznavehetetlenségünk tökéletes elfogadása Isten kegyelmében gazdaggá tesz minket is, másokat is. Hősie szeretet kell ahhoz, hogy elfogadjuk mások gondolkodását akkor, amikor már teljesen képtelenek vagyunk önmagunkat eltartani.

Mindaddig nem tudunk jól szenvedni, amíg nem Krisztust látjuk mindenben — a szenvedésben is, és azok szeretetében is, akik segítenek rajtunk.

Thomas Merton

Joni Eareckson amerikai lány 1967-ben 17 éves volt, amikor egy fejesugrás közben súlyos baleset érte: nyakcsigolyája eltört, és azóta se kezét se lábát nem tudja megmozdítani. Életét tolószékben tölti, teljesen környezetére van utalva. Évekkel balesete után írja magáról:

Naponta az örökkévalóság fényében élek, és ez annyira természetessé vált, hogy szinte elfelejtettem, hogyan éltem és gondolkodtam azelőtt. Isten azonban nemrégiben ismét emlékeztetett rá.

Egyik este történt, amikor kedélyesen beszélgettünk baráti körben farmunkon. Sógorom a gitárját pengette, mi többiek pedig körülültük a kandalló tűzét, és annak fényében beszélgettünk, nevettünk és énekeltünk. Rusztikus lakószobánk, egykori rabszolgaszállás, jóval több, mint százötven éves. A tetőgerendák egy régi vitorláshajóról valók; a vastag, meszelt falakon apám képei függenek, melyek a régi vadnyugat jeleneteit ábrázolják. A kandalló mellett hordalékfa van fölhalmozva, és a szemközi falon egy indián háziszőttes függ. Az egész szoba csak úgy sugározza a kedélyességet.

Nagyon jól érzem magam a tolószékben, ezért rendszerint abban szoktam üldögélni, míg a többiek a heverőn vagy a karosszékekben, vagy éppen a szőnyegen foglalnak helyet, hátukat a falnak vetve. Azon az estén azonban az egyik fiú Betsy barátnőm mellé ültetett a heverőre. Miután egymásra tette lábaimat — kartartóimtól eltekintve — olyan „normálisnak” látszottam, hogy aki nem ismert, nem vette volna észre, hogy béna vagyok.

Egy ideig hátradőlve hallgattam a nevetést, tapsot és éneklést. Betsy megkérdezte, hogy érzem magam a heverőn.

„Érdekes, tudod — feleltem elgondolkozva, miközben végigpillantottam a szobán — ez alatt a rövid idő, talán összesen háromnegyed óra alatt, amióta a heverőn ülök, rájöttem, hogy milyen könnyen elfeledkeznek Istentől, ha újra egészséges volnék.”

Tudjátok, ott a heverőn, ahol egyáltalán nem látszott rajtam a bénaságom, könnyebben el tudtam képzelni, milyen volna, ha most ki tudnék menni a konyhába hozni magamnak a hűtőszekrényből egy üveg kólát, föl tudnék tenni egy lemezt, az ajtóhoz tudnék menni, ha csöngetnek, vagy valami egyebet tudnék tenni, amit az egészséges ember könnyen megtesz. Észrevettem, milyen hamar betöltené az életemet ezer apró dolog úgy, hogy hamarosan egy gondolatom sem maradna Isten számára.

Sokan vannak közöttünk, akik egyáltalán nem gondolnának Istenre, ha valamiféle probléma nem irányítaná figyelmüket őrá. „Szórakozásaink közben suttogva szól hozzánk Isten, lelkiismeretünk által beszél, de fájdalmak között valósággal kiált; a szenvedés az a szócső, amely által a süket világot föl akarja ébresztetni” — írja C.S. Lewis.

Eltelne egész életünk anélkül, hogy csak futólag is gondolnánk Istenre és az örök üdvösségünkre. Ezért küld számunkra Isten szenvedést és fájdalmat, hogy általuk elzárja előlünk a „pokolba vezető utat”.

*

Azt mondd, nem vagy beteg, nem fáj semmid.

De talán magadnak is alig mered bevallani, hogy olykor hangosan sírva fakadnál, de könnyeid is csak befelé hullanának.

Valóban van olyan fájdalom, amely a testi szenvedésnél is mélyebbre szánt az ember szívében: a szüntelen megaláztatás, az állandó lelki gyötrés, a másoknak való teljes kiszolgáltatottság tudata; amikor lépcsőről lépésre éreznünk kell, hogy környezetünk leértékel, semmibe vesz bennünket; amikor azok, akiktől a legtöbb megértést reméltünk, éppen legközelebbi hozzátartozóink tesszük keserűvé életünk minden percét. Évek telnek el nyo-

masztó, fojtogató légkörben, lassan kialakul bennünk a kisebbségi érzés, kezdjük elhinni, hogy nem vagyunk valólok semmire, fölöslegessé váltunk. Reggel félve indulsz munkába, iskolába, mert tudod: veled bárki bármilyen hangot használhat, téged a legparányibb botlásért kigúnyolnak, s az köt beléd, akinek éppen kedve támad. Ha eljön a délután, növekszik benned a félelem, szeretnél minél később hazaérni, mert otthon mindig te vagy az oka mindennek: a te hibád, hogy kifutott a tej, hogy elveszett a lakáskulcs, szemetes az előszoba és hogy még mindig nem akar szép idő lenni... Te vagy a bűnös mindenért, egész elhibázott életükért... Lépteidet lassítod, a kapu előtt szíved a torkodban kalimpál: vajon hogyan fogadnak megint?

Ha az isteni gondviselés ezt a sorsot osztotta volna rád, nagyon nagy kegyelemben részesültél. Az élet olyan iskoláját járod, amelyért mennyei Atyánk a legkitűnőbb végbizonyítványt adja kezébe. Mert ki értené meg az elgyötört szívű embereket, töméntelen szenvedésüket és megaláztatásukat, ha nem éppen te, aki szomorú sorsukat magad is átélted? Adj hát hálát Istennek ezért a nagy kegyelemért, és csak azért se engedd lelkileg megnyomóítani magadat!

Ha úgy érzed, szenvedsz a szeretet hiányától, ha szüntelen csak bántások érnek, ez semmiképpen se ingereljen arra, hogy gyáva módon, kedvüket keresve hozzájuk hasonlóvá akarj lenni. Különösen ne engedd, hogy szíved mélyén a bosszú érlelődjék. Nem, te keresztény vagy, Krisztus tanítványa, neked másképpen kell válaszolnod a bántásokra! Te kenyérrel fogsz visszadobni mindenért és mindenkinek, aki köveket hajigál arcodba! Egyszer te leszel az, akinek erejébe kétségbeesetten belekapaszkodnak, aki egyetlen vigaszuk leszel...

Először is önmagaddá kell válnod, hogy kiléphess mások harapófogójából, azokéból, akik gyöngyeidet el-

taposták, és most föl akarnak téged falni... Ezért végy merész fordulatot, és ezentúl ne te várj el belátást tőlük, hanem mostantól kezdve te légy szerencsétlen életük számára a megértés forrása: tőled kapják meg azt a szeretetet, amit eddig megtagadtak tőled. Előbb-utóbb tapasztalni fogod, hogy lélekben toronymagasan fölöttük állsz, hogy a melegséggel és jósággal, melyet bosszú helyett nekik ajándékozol, elsősorban te leszel gazdagabb, s lassanként ők kerülnek a te „harapófogódba”.

Ne ess hát kétségbe, nincs veszve semmi! A jó Isten különös szerepet szán életednek. Mit gondolsz, Jézus miért dolgozott durvakezű — s talán durvalelkű — emberek között Názáretben harminc évig ahelyett, hogy a jeruzsálemi írástudók között forgolódott volna? Mert ott, Názáret utcáin értette meg legjobban azokat, akiknek némán, panasz nélkül kell elviselniük a mindennapok megaláztatását egy életen keresztül. Látva sok bánatukat, keserűségüket, méltán mondhatta nekünk:

„Gyertek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok, s akik terhet hordoztok — én megkönnyítelek titeket. Vegyétek magatokra igámat, és tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű, s megtaláljátok lelketek nyugalját.” (Mt 11,28-29)

Ha Krisztus küldetésében akarsz járni, neked is jó szót, emberséget, bátorítást kell tovább adnod a mai kor elfáradtjainak, megaláztatottainak, üldözötteinek.

De addig — most úgy véled — még hosszú az út, és valahol el kellene kezdeni az új életet, ki kellene lépni a szorító hálóból.

Mindenekelőtt próbálj meg lélegzethez jutni a nagy kuszaságban. Keresd a magányt, térj be egy csendes templomba, rendezd gondolataidat, mérd föl helyzetedet, kérd a Szentlelket, hogy adjon erőt elhatározásodhoz. A templomból kilépve már érezned kell, hogy valamivel erősebb vagy, mint amikor beléptél.

Próbálj ezután minden sértést azonnal elfeledni. Légy kőszikla, melyről leperreg a zápor. A küzdelemben egy percre sem vagy egyedül. Izajás próféta szavaival és lelkületével fölfegyverkezve bátran szemébe nézhetsz üldöződnek, — s lelked mélyén megbocsátó nagylelkűséggel már mosolyoghatsz is egy kicsit.

*Nem rejtettem el arcomat azok elől,
akik gyaláztak és leköpdöstek.
Isten, az Úr, megsegít, ezért nem vallok szégyent.
Arcomat megkeményíttem, mint a kőszikla,
s tudom, hogy nem kell szégyenkezniem.
Közel van, aki igazságot szolgáltat nekem.
Ki szállhat velem perbe?
Álljunk ki együtt! Ki az ellenfelem?
Jöjjön ide hozzám!
Isten, az Úr, siet segítségemre.*

(Iz 50,6-9)

Ehhez a kiálláshoz azonban előbb nagy belső békére van szükséged, igazi, mély, krisztusi alázatra, mely egyedül képes arra, hogy megóvjon téged minden emberi támadástól.

Ezért már most keresd meg azokat, akiknek nálad is többet kell elviselniük, akiknek nálad is több megaláztatásban van részük! A magad sebei gyógyulnak, amikor az övéiket kötözgeted. A magad ereje növekszik, amikor őket bátorítod.

Mennyei Atyánk nem enged elveszni téged. Ki fogsz szabadulni börtönödből, és szép, gazdag élet vár rád. Gazdagságodból szétszórsz mindenkinek. Elsősorban azoknak, akiknek a legtöbb teher nyomja vállukat.

Így teszed jobbá a világot, szebbé magad körül az életet.

Így készíted elő magad számára is az örök hazát, ahol „nem lesz többé halál, sem gyász, sem jajgatás, sem vesződség; mert a régi világ elmúlt.” (Jel 21,3-4)

Felebarátaink betegsége

Neked is meg kell látnod, ha környezetedben valaki beteg, szenved! Próbáld magad beleélni abba, amit a betegek éreznek! Képzeld magad helyükbe, mintha te lennél, aki a párnák között fekszik! Akkor cselekszsz igazán Krisztus szavai szerint: Mindazt, amit akartok, hogy veletek cselekedjenek az emberek, ti is azt cselekedjétek ővelük! Viselkedj irántuk valódi keresztény módon: imádkozz értük, keresd föl őket levélben, vagy ha tudod, látogasd meg személyesen is őket! Úgy beszélj velük, hogy szavaid nyomán megvigasztalódjanak, ne pedig elcsüggedjenek! Érezz velük szenvedéseikben, bajaikban, és tanúsíts irántuk minél több jószívűséget, őszinte megértést!

*

Uram, akit szeretsz, most beteg. Uram, te mindent megtehetsz: add vissza az egészségét!

De ha másként határoztál, kérlek, adj neki kegyelmet, hogy a betegséget keresztény lelkiülettel tudja elviselni!

Ha gyakran látogatsz beteget, fűzd még hozzá:

Palesztina utcáin oly jóságos lélekkel fogadtad be a betegeket, hogy azok mind hozzád tartozónak érezték magukat. Tölts el engem is ugyanolyan jósággal, gyöngédséggel; ajándékozz meg kellő tapintattal, amely oly nehezünkre esik, amikor egészségesek vagyunk.

Add, hogy indulataimat legyőzzem, saját vágyaimról lemondjak, hogy magamat minél inkább beteg testvéremnek szentelhessem, ha állapota úgy kívánja!

Egészséges vagyok, Uram, és hálát adok ezért! Engedd, hogy felebarátom szenvedése megszenteljen, türelmemre és alázatra indítson engem..

Imádság beteg édesanyáért

Isteni Üdvözítő, édesanyám beteg, és nem tud ró-lunk gondoskodni.

Te tudod, milyen nagy szükség volt édesanyádra a názáreti otthonban. Kérlek téged, aki oly nagyon szeretted édesanyádat, add vissza édesanyám egészségét!

Ha azonban azt akarod, hogy édesanyámnak most szenvedéseivel és nem két keze munkájával kell bennünket segítenie, úgy legyen meg a te akaratod.

Adj neki türelmet, és engedd, hogy a megpróbáltatások által megszentelődjék!

Add, hogy iránta mindig kíméletes legyek, és kerüljek mindent, ami fájdalmat okozna neki, a háztartásban pedig a legjobb erőm szerint segítsek!

(Az ima szavainak átalakításával, de hasonló lelkülettel imádkozhatsz beteg édesapádért vagy más rokondért.)

Betegek Anyja

Betegek Anyja, Szűz Mária, virrassz a földkerekség minden betegének ágya mellett!

Azoké mellett, akik ebben az órában veszítik el eszméletüket és meghalnak,

akik haláltusájukat vívják,

akiknek nincs semmi reményük a gyógyulásra,

akik fájdalmukban sírnak és jajgatnak,

akiket senki sem ápol, mert nincs rá pénzük,

akik menni szeretnének, de nyugton kell feküdniük,
akiknek pihenniük kellene, de a szükség munkára
kényszeríti őket,
akik nyugtalanul hánykolódnak fekhelyükön,
akik a hosszú éjszakákat álmatlanul, nyitott szem-
mel töltik,
akiket betegség közben még családjuk gondjai is
nyomasztanak,
akiknek végleg le kell mondaniuk terveikről,
akik nem hisznek a túlvilágban,
akik Isten ellen zúgolódnak,
akik nem tudják, hogy Krisztus őértük is szenved-
tett!...

*

A beteg áldozása

*Mielőtt a pap megérkezik a beteghez, a szobában fe-
hér abrosszal leterített asztalon két gyertya közé helyez-
zünk feszületet. Tegyük az asztalra egy pohár vizet és
kéztörlő kendőt.*

Amikor a pap belép, így köszön:

Békesség e háznak és minden lakójának!

*A pap az asztalon elhelyezi az Oltáriszentséget tar-
talmazó szelencét, és térdet hajt. Ezután szenteltvízzel
meghinti a beteget és a szobát, miközben mondja:*

Emlékeztessen a szenteltvíz keresztségünkre és
Krisztusra, aki szenvedésével és föltámadásával megvál-
tott minket!

*Ha a beteg úgy kívánja, most meggyónhat. Utána
elmondják a közgyónást, majd a pap — vagy valamelyik
résztevő — részletet olvas föl a szentírásból.*

A pap és a jelenlevők közösen elimádkozzák a Miatyánkot. Ezután a pap fölmutatja az Oltáriszentséget és mondja:

Íme, az Isten Báránya: íme, aki elveszi a világ bűneit! Boldogok, akiket meghív lakomájára Jézus, az isteni Bárány.

A beteg és a többi jelenlévő:

**Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj,
hanem csak egy szóval mondd,
és meggyógyul az én lelkem.**

*A pap a beteghez lép, és fölmutatja az Oltáriszentséget:
Krisztus teste.*

A beteg feleli: Ámen. És megáldozik.

*Most rövid csöndet tartanak. Utána a pap befejező
könyörgést mond:*

Könyörögjünk! Urunk, szent Atyánk, mindenható örök Isten! Bizalommal kérünk téged, hogy Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak szent teste, amelyet testvérünk (nővérünk) magához vett, legyen testének és lelkének örök orvossága! Krisztus, a mi Urunk által.

Mindnyájan: Ámen.

Befejezésül a pap megáldja a beteget és a jelenlevőket.

*

Egy 24 éves lány egyszer letörve érkezett az ifjúsági hittanra. Óra végén a hitoktató megkérdezte, mi van vele. „Ma egy daganatot találtak rajtam. Lehet, hogy rosszindulatú...”

Akik hallották a hírt, elnémultak. A hitoktató föl-hívta őket, hogy imádkozzanak együtt. Hosszú ima után így szólt: „Lehet, hogy ez a daganat nem rosszindulatú, de az is lehet, hogy rövidesen meghalsz. Átmész a mennybe. Jó, hogy ezt előre tudod. Készülj föl! Minden reggel azzal az elhatározással indulj: ma föl akarsz készülni arra, hogy este Jézus elé lépj. Hogy átlépj a Szent Szűz és a szentek társaságába. Mi is imádkozunk, és próbálunk ugyanígy élni veled és érted.” A leány sápadtan válaszolt: „Megpróbálom.”

Egy hét múlva sugárzó arccal mesélte: „A szövettani vizsgálat eredményére még várni kell. De életem legszebb hete volt ez a mostani. Soha nem éltem át ennyire, hogy Isten szeret és hazavár. És soha nem tudtam ilyen szabadon szeretni embertársaimat...”

t.f.

*

Ápolónó imája betegeiért

Uram, mennyi jajt, panaszt hallottam ma is, és milyen kevés vigasztaló szót tudtam mondani! Most nagyon fáradt vagyok, nem is érzem jól magam, de a gondolatok nem hagynak nyugodni...

Vajon az az idős férfi, aki ma haláltusáját vívta, elérkezett-e hozzád? Ő ismert téged, a maga módján meg is vallott, de kissé türelmetlen volt, s olykor családtagjait is bántotta, amiért nem ment minden úgy, ahogy szeretne volna. Nézd el neki, Uram, ha néha ellened is lázadozott, hiszen súlyos fájdalmai lehettek.

És az a rákos beteg, akinek semmi reménye, úgy szeretne élni! Tervei vannak, szeretné megérni unokáit, s enni a fa gyömolcséből, amelyet ültetett.

Istenem, mennyire örülök, hogy annak az agyvérzéses betegemnek ma végre sikerült néhány lépést tennie! Milyen boldogság látni munkánk eredményét, és hinni, hogy mellettünk vagy, figyeled lépéseinket!

De mit mondjak, Uram, a hónapok óta szenvedőnek, akinél az erős fájdalomcsillapítók is csak ideig-óráig hatnak, és ő zúgolódva kérdi: Hol az Isten, aki elnézi, hogy így kínlódom? — Hogy beszélhetnék neki rólad, a számunkra készített országról, ahol letörlik a könnyet, s földi szenvedésünk érdemszerző lesz? Hiszen ő nem ismer téged! Uram, adj szavakat, hogy tudjam vigasztalni, szenvedését enyhíteni, hogy eszközöddé váljak, és általam találjon meg téged.

Add, Uram, hogy mindig legyen egy jó szavam betegeimhez, főleg az idősebbekhez. Tudjak egy kis melegséget, reménysugárt vinni magányos életükbe, mert elkeseredettek, öregek, tehetetlenek. Sokszor úgy érzik, hogy mindenki, még te is elhagytad őket.

Mennyei Atyám! Hallgass meg engem, és segítsd meg őket, hogy tudjanak bízni benned. Érezzék, te sohasse hagyod el őket. Küldj melléjük megértő, türelmes hozzártatózókat. Adj nekem is türelmet és erőt! Nekik pedig küldd el — ha utolsó órájukban is — a veled való megbélés kegyelmét és boldog örömét! Ámen.

Varga Borbála

A betegek szentsége

A betegek szentsége — vagy miként sokan nevezik: betegek kenete — azok teste és lelke számára eszközöl ki külön kegyelmeket, akik súlyos betegségben szenvednek.

A beteg szenved, súlyos fájdalmakat kell elviselnie, sőt a halál is fenyegetheti.

Krisztus szentséget rendelt a súlyos betegek számára vigasztalásul. Ez a szentség hatékonyan közreműködhet újrafölépülésükben is. De ha a mindenható Atya más-ként rendeli, erőt ad nekik a halálban, hogy hozzá készségesen visszatérjenek.

A szentség korántsem kizárólag a haldoklók szentsége, mint ezt sok tévesen tájékozott katolikus véli. Nem azok szentsége, akik haláltusájukban eszméletüket veszítve már valószínűleg nem is tudják, mi történik velük.

Ha betegünk a végső órákra halogatja e szentség föl vételét, úgy fennforog a veszély, hogy számára e szentség már hatástalan marad.

Ha megtudod valakiről, hogy súlyos beteg (különösen rokonságodban), és ajánlatos volna, ha föl venné a betegek szentségét, ne mulaszd el erre tapintatosan föl hívni a figyelmet! Mindenesetre igyekezz eloszlatni azt az előítéletet, mintha ez a szentség az utolsó vigasz lenne a földi életben. Hivass mindig idejében papot!

A betegek szentségének lényege a szent olajjal való megkenés. Előtte a pap szentírási részt olvas föl, imákat és egyetemes könyörgéseket mond. Ezt követően azt kéri Istentől, hogy akit a betegek olajával megken, annak adja vissza egészségét, adjon erőt a szenvedés elviselésére. Magát a szentséget e szavakkal szolgáltatja ki:

E szent kenet által
és nagy irgalmassága szerint
segítsen téged az Úr
a Szentlélek kegyelmével;
Felelet: Ámen.

A pap pedig folytatja, megkenve a beteg homlokát és két kezét:

szabadítson meg bűneidtől,
üdvözítsen téged,
és erősítsen meg jóságosan!
Felelet: Ámen.

A betegek szentségének kiszolgáltatása a Miatyánk elimádkozásával és a pap áldásával ér véget.

Szemben a halállal

A betegséget talán elkerülheted, leküzdheted, a halált azonban nem.

De a halál is kegyelem: a halálban hasonló leszel Krisztushoz, aki szintén meghalt — érted...

A halál az örök élet küszöbe...

Fogadjuk el ezt a kegyelmet, és szívből mondjunk hálát érte Istennek. Biztos vagy, hogy elég időd lesz erre halálod percében?

Miért ne tehetnéd meg hát már most?

Életed följajánlása

Uram, Jézus Krisztus, itt állok előtted a legjobb egészségnek örvendő. Szinte érzem az élet lüktetését ereimben. Élvezem azokat az örömöket, amelyet az élet jó-ságos ajándékként nyújt.

Úgy terül el előtttem a jövő, mint termékeny föld, ahova elvethetem terveim magját, s amelytől gazdag termést remélhetek.

És most mégis arra akarok gondolni, hogy egyszer az én életemnek is vége lesz, és egyszer nekem is számot kell adni szavaimról, tetteimről.

Ezen a napon kéred tőlem a legnagyobb és legszen-
tebb áldozatot: egész életem művét, vagyis mindent, amit ezen a földön nekem ajándékoztál.

És mégis újra te fogod magadat nekem ajándékozni, százszorosán viszonzva azt, amit érted föláldoztam.

Még ma, szabadságom és tisztánlátásom teljes birto-
kában fölkinálok neked minden vágyamat és tervemet: fogadd úgy, mint egy csokor frissen szedett virágot!

Kezedbe helyezem egész életemet, és elfogadom tő-
led a véget: akkor és ahogyan te akarod.

Csupán egyre kérek: maradj addig velem kegyel-
meddel és barátságoddal!

Fohász a halál órájának elfogadásáért

Uram, Istenem, már most elfogadom kezedből a ha-
lált úgy, ahogy akaratod szerint elér. Elfogadom minden
félelmével, fájdalmával és kínjával. Elfogadom alázato-
san és készségesen.

*

Sokat gondolok halálomra, hogy milyen lesz. De
úgy akarok gondolni rá, hogy teljes alázatossággal fo-
gadjam el Istentől, bárhol, bármilyen körülmények kö-
zött küldje nekem!

Salkaházi Sára naplójából. 1935. április 10.

Jó halálért

Emlékezz a szavakra, Uram, amelyeket a kereszten mondtál: Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet!

Kérlek, vedd isteni szíved sebeire lelkemet, ha majd el kell válnia testemtől!

Jézusom, emlékezzél a percre, amikor keresztfádon halálos elhagyatottságodban megkínzott szíved utolsót dobbant!

Ha majd életem végső órájában az én szívem is utolsót dobban, kérve kérlek, add meg a kegyelmet, hogy lelkemben tökéletes szeretet, igaz bánat, erős hit és irgalmasságodban való rendíthetetlen bizalom éljen!

Ha mentőautó szirénáját hallod

Egy ember életéért küzd most mentős, orvos, ápoló. Egy emberért, aki testvérünk, aki én is lehetnék...

Mi történhetett vele? Agyvérzés? Infarktus? Autószerencsétlenség? Üzemi baleset? Erőszak? Vagy önkezéssel akart véget vetni életének?

Volt mellette valaki? Aggódik érte valaki?

Talán magányosnak, elhagyatottnak érzi magát. Talán percekben múlik élete. Vajon sikerül-e megmenteni?

Add, hogy ezekben a percekben eszébe jusson: ha mindenki magára is hagyta, te vele vagy, te vagy minden szenvedőnek, kétségbeesettnek utolsó reménye és menedéke.

Csillapítsd, Uram, fájdalmait, és adj neki erőt szenvedéseinek elviseléséhez.

Keresztfán függő Jézusunk, irgalmazz súlyos veszélybe jutott testvérünknek!

*

Kegyelmes Úr Jézus! Gyöngé vagyok: vonj magadhoz, mert ha nem vonsz, nem tudlak követni.

Adj erős lelket, amely kész arra, hogy segítségeddel kövessen, jóllehet a test erőtlensége.

Mert nélküled nem tehetek semmit, legkevésbé pedig azt, hogy érted halálba menjek.

Adj készséges lelket, az igaz hitben rettenthetetlen szívet, biztos reménységet, hogy érted türelemmel és örömmel tegyem le életemet. Ámen.

Husz János

Drága jó Szüleim!

Hamarosan agyonlőnek, délben — most negyed tíz. Öröm és megindultság tölt el.

Bocsássatok meg mindenért: minden fájdalomért, amit okoztam nektek, és azért is, amit most okozok.

Bocsánatot minden rosszért, amit tettem, és minden jóért, amit elmulasztottam.

Végrendeletem rövid: kérve kérlek, őrizzék meg hiteteket.

Főként semmi gyűlölet azok ellen, akik agyonlőnek.

Szeressétek egymást, mondja Jézus és mondja a vallás, amelyben élek, és amelytől nem szabad eltávolodnotok: — ez a vallás a szeretet vallása.

Szívem minden idegszálával öllek benneteket. Neveket nem idézek, szívembe vannak vésvé.

Fiatok és unokátok, aki forrón szeret benneteket:

Roger

Negyed tizenegy. Nyugodt vagyok, derűs. Megszorítottam őreim kezét. Nagy öröm.

Mégis fölkeresem az abbát... Boldog vagyok. Isten jó.

(Roger Pironneau 1920. november 9-én született. A német katonai törvényszék 1942. március 23-án halálra ítélte. 1942. július 29-én lőtték agyon a Mont Valérien-en.)

Isten érkezésének erre az órájára ébren kell várakoznunk. A váratlanság végül is nem szabad, hogy megleljen, hisz a halandó ember nem veheti rossznéven Istentől sem, ha neki is szüksége van bizonyos időre, míg elkészíti számunkra életünk ennyire döntő helyzetét.

Ezért aztán várakozásunk és készenlétünk, mely így a mindenünk, nem valami olyasféle elfoglaltság, melyet mindennapi munkánk mellett űzhetünk, bár jóllehet, ehhez a mindennaphoz kapcsolódik a hétköznapi, kifejezetten vallásos életünk.

Ezt is föltételezve, a hétköznapi maga hétköznapi erényeivel a sorsunkat eldöntő nagy órákra várakozó készenlét ideje. Innen nyerik megkészszerezett komolyságukat, sorsdöntő jelentőségüket a hétköznapi erények.

Természetesen nem lehet kijelenteni: Az, aki „derék és jámbor” módon, erényesen éli mindennapjait, az biztosan megállja majd helyét az életre és halálra szóló nagy helyzetekben is. A helyállás kegyelme olyan, hogy azt senki sem érdemelheti ki csupán mindennapjaival.

Ugyanakkor mégis a mindennapok mutatják meg az utat, melyen föl kell készülnünk a döntő helyzetekre. Épp a hétköznapi életben ajándékozhat meg Isten a nehéz helyzetekhez szükséges kegyellemmel.

De Isten bölcs előrelátása szerint az is megtörténhet, hogy aki mindennapjaival nagyon középszerűen vagy rosszul birkózik meg, mégis a nagy órán kiállja a próbát. Ilyen kegyelem is van.

Mégsem szabad vakmerően erre várnunk, a kicsi dolgokban kell bátornak lennünk, hogy remélhessük: Isten a nehéz órákban szükséges bátorság kegyelmét is nekünk ajándékozza. Ezért nélkülözhetetlenek a hétköznapi erények.

Karl Rahner

Ha a halál olyan valakit szakít el tőled, aki igen közel állt hozzád, akit különösen szerettél, akkor se engedd magad a bánattól és gyásztól teljesen letörni, mint akinek nincs semmi reménye!

Mély fájdalmat érzel, s alig tudsz könnyeidnek parancsolni... de hiszen maga Krisztus is sírt, amikor barátja sírjánál állt.

Fájdalmadban fordulj bizalommal Krisztushoz, aki ezeket a szenvedéseket maga is átélte! Ajánld magad a Szűzanyának, mert ő is sokat szenvedett, amikor szent Fiának keresztye alatt állott!

Végezetül ne feledd el a hozzátartozók együttérző lélekkel való vigasztalását!

A szenvedő egyházért

Az egyházhoz nemcsak azok a keresztények tartoznak, akik itt a földön küzdenek, vagy már a mennyországban vannak, hanem a tisztítóhelyen szenvedő lelkek is, vagyis a szenvedő egyház.

Ezeknek a lelkeknek meg kell tisztulniuk, mielőtt Isten színe elé lépnének.

Imáiddal, áldozatvállalásaiddal megrövidítheted szenvedésüket.

Miért ne végezhetnél erre a szándékra néha pl. egy keresztutat vagy rózsafüzért? Miért ne ajánlhatnál föl értük olykor egy szentmisét? Talán elhunyt szüleidért vagy esetleg azokért, akikre senki sem gondol.

Dicséretes dolog halottaink sírját virággal díszítenünk, de inkább használ, ha imádkozunk — és misét mondatunk — lelkük üdvéért.

Imádság elhunytért

Uram, vigasztalj meg engem, hogy ne úgy szomorodjam, mint azok, akiknek nincs reménységük!

Mert tudom, Üdvözítóm, hogy te legyőzted a halált; aki tebenned hisz, nem hal meg örökre, és a tűnékeny élet, mint pillanatnyi álom, csak átmenetül szolgál a jövő életbe.

Azt is tudom, hogy azok a kötelékek, amelyeket te magad fontál, és azok az érzelmek, amelyeket megáldottál, megszűnhetnek egy időre a földön, de újra fölélednek az égben, ahol még jobban szeretünk, mert csak benned szeretünk, Istenem!

Fogadd tehát országodba, jóságos Atya, akit szerettek; bocsásd meg hibáit, légy hozzá irgalmas, adj neki örök békét!

Nekem pedig add meg a kegyelmet, hogy a szenvedés által megszentelve egykor ismét együtt lehessenek azokkal, akiket annyira szerettem, és veled, Istenem, akit mindennél jobban kell szeretnem! Ámen.

Meghalt szülőkért

Örök, mindenható Isten, aki azt parancsolod, hogy szüleinket tiszteljük, gyermeki bizalommal járulok hozzád és kérek, szabadítsd meg édesapámat (édesanyámat, bátyámat stb.), aki talán még a tisztítóhelyen szenved!

Jóságos Atyám, bocsásd meg bűneit, amelyek közül talán akárhánynak én is okozója lehettem.

Emlékezzél meg, Uram, a gyermeki hűségről, szeretetről és engedelmességről, amelyet szent Fiad e földön gyakorolt, a szeretet ama szolgálatairól, amelyeket boldogságos Anyjának s akaratod szerint minden embernek tett.

Erre a szeretetre kérlek, könyörülj édesapámon (édesanyámon stb.), és fogadd be őt mennyei dicsőségébe. Ámen.

Meghalt hívekért

Üdvöztő Jézus Krisztus! Kérünk téged, fogadd országodba híveidnek lelkét, akikért szent véredet kiontottad.

Emlékezzél meg, Uram, hogy gyarló az emberi természet, és olyanok vagyunk, mint a mezei virágok, melyek hamar elhervadnak, és a szél könnyen széthordja szirmaikat.

Te, aki a keresztfán meghallgattad a hozzád folyamodó jobb latort, és a paradicsom örömét ígérted neki, hallgasd meg híveid kiáltását is, és kegyelmesen oldozd föl e világból kimúlt szolgálók lelkét minden bűnük kötelelétől, hogy a föltámadás dicsőségében a választottak között részesüljenek az örök életben.

Adj nekik, Uram, örök nyugalmat, és az örök világosság fényeskedjék nekik! Ámen.

Sík-Schütz Imádságoskönyve nyomán

*

**Miatyánk Isten, mindenkinek Atyja,
kihez hajlunk, mint fű a Nap felé,
az én szívem kétség nem szorongatja,
midőn indulok végóráim elé.
A halál nékem nem fekete börtön,
nem fázlaló, nem is rút semmiképpen:
egy ajtó bezárul itt lenn a földön,
s egy ajtó kinyílik ott fenn az égen —
ez a halál.**

Gárdonyi Géza

**Istennel
a dicsőségben**

**„Jöjjetek, Atyám áldottai,
vegyétek birtokba
a világ kezdetétől
nektek készített
országot!”**

(Mt 25,34)

**Valahol lenni kell egy lakomának,
Hova hivatalos, kit idelenn
Halálba űzött az éhség, a bánat,
A reménytelen szerelem.**

**Valahol lenni kell egy palotának,
Hova bejáratos, kit idelenn
Minden örömből és fényből kizártak,
S elhullt a rögös útfelen.**

**Valahol lenni kell egy orgonának,
Melyen majd egyszer befejezhetem
a dallamot, mely itt halálba bágyadt,
S mely az élet nekem.**

Juhász Gyula

Földi életünk minden küzdelme, minden sikere és kudarca mögött valahol a lelkünk mélyén ott lappang a csillapíthatatlan vágyakozás, hogy egyszer letehessük fegyvereinket, s végre megpihenve hazaérkezhessünk valami közösségbe, ahol nincs többé ellenségeskedés, nincs többé gyűlölet, nincs gyanakvás, irigység és egymástól való örökös rettegés...

Nincs a földnek egyetlen embere sem, aki ne vágya olyan világ után, ahol az emberek bizalomban és őszinte testvéri egyetértésben élnek egymással.

Nincs a földön egyetlen lélek sem, aki ne vágya valami minden veszélytől védő, biztos oltalom szárnyai alá. Nincs szív, mely ne sóvárogna a végleges, örök otthon melegsége után. És az Isten majd

„Letöröl szemünkről minden könnyet. Nem lesz többé halál, sem gyász, sem jajgatás...”

(Jel 21,4)

Mennyei Atyám! Végtelen hálával köszönöm neked, hogy életre hívtál, s meghívsz boldogító színed látására, a számomra örök idők óta készített hazába.

Tudom, te azok előtt nyitod meg ennek az országnak a kapuit, akik sokat fáradoztak azon, hogy már itt a földön elviselhetőbb, szebb, boldogabb legyen az élet; akik vállalták, hogy az evangélium szellemében élnek.

Te ismered, Uram, egész életemet, minden bukáso-mat és győzelmemet, szívem legrejtettebb titkait, s te fogod majd elbírálni, vajon rászolgáltam-e hozzám való végtelen jószágodra. Légy hozzám akkor irgalmas, kérlek, hisz tudod, hogy botlásaim, időleges megalkuvásaim nem az irántad való hűtlenségből, hanem gyöngeségből fakadtak.

Az örökkévalóság szemszögéből nézve már szinte csak egy pillanat választ el attól, hogy színed elé kerüljek, és számot adjak földi sáfarkodásomról.

De addig is, amíg ez a pillanat elérkezik, minden erőmmel arra törekszem, hogy tanúságot tegyek rólad, hogy egyedül téged szeretve, egyedül benned remélve érdemes élni... Hogy majd amikor földi pályámat bevégeztem, az evangéliumi példabeszéd szerint e szavakkal fogadhasd lelkemet:

„Jól van, te hűséges, derék szolga. Minthogy a kevésben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe.” (Mt 25,21)

*

Napsugarak zúgása, amit hallok,
Számban nevednek jó íze van,
Szent mennydörgést néz a két szemem,
Istenem, Istenem, Istenem,
Zavart lelkem tegnap mindent bevallott:
Te voltál mindig mindenben minden,
Boldog szimatolásaimban,
Gyöngéd simogatásaimban
S éles, szomorú nézéseimben.
Ma köszönöm, hogy te voltál ott,
Hol éreztem az életemet
S hol dőltek, épültek az oltárok.
Köszönöm az értem vetett ágyat,
Köszönöm neked az első sírást,
Köszönöm tört szívű édesanyámat,
Fiatalságomat és bűneimet,
Köszönöm a kétséget, a hitet,
A csókot és a betegséget.
Köszönöm, hogy nem tartozok senkinek
Másnak, csupán neked, mindenért neked.
Napsugarak zúgása, amit hallok,
Számban nevednek jó íze van,

**Szent mennydörgést néz a két szemem,
Istenem, Istenem, Istenem,
Könnyebb a lelkem, hogy most látván vallott,
Hogy te voltál élet, bú, csók, öröm
S hogy te leszel a halál, köszönöm.**

Ady Endre

*

Boldogok a lélekben szegények, mert övék a mennyek országa.

Boldogok, akik szomorúak, mert majd megvigasztalják őket.

Boldogok a szelídek, mert övék lesz a föld.

Boldogok, akik éheznek és szomjazzák az igazságot, mert majd eltelvek vele.

Boldogok az irgalmasok, mert majd nekik is irgalmaznak.

Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják az Istent.

Boldogok a békességben élők, mert Isten fiainak hívják majd őket.

Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa. Boldogok vagytok, ha miattam gyaláznak és üldöznek benneteket, és minden rosszat fognak rátok. Örüljete és ujjongjatok, mert nagy lesz a mennyben a jutalmatok. *(Mt 5,3-12)*

Krisztus tanítása

*

Nagyon kérem, halálom után a szószékről hirdessék művésztársaimnak, volt kedves közönségemnek és minden magyar testvéremnek, hogy egyedül Krisztust követve érdemes élni! Ez az egyedüli, igazi érték itt, ami odaát az örökkévalóságban, Isten színe előtt is megmarad. Mert van örökkévalóság! Van örök élet! Van lélek!

Jávor Pál végrendeletéből

*

„Jöjjetek, Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot.

Éhes voltam, és ennem adtatok.
Szomjas voltam, és innom adtatok.
Idegen voltam, és befogadtatok.
Nem volt ruhám, és fölruháztatok.
Beteg voltam, és meglátogattatok.
Börtönben voltam, és fölkerestetek.

Erre megkérdezik az igazak: Uram, mikor láttunk éhesen, hogy enned adtunk volna, vagy szomjasan, hogy innod adtunk volna? Mikor láttunk idegenként, hogy befogadtunk volna, vagy ruhátlanul, hogy fölruháztunk volna? Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy meglátogattunk volna?

A király így felel: Bizony mondom nektek: amit a legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettetek.” (Mt 25,34-40)

Krisztus szavai az utolsó ítéletről

Uram, ahogy akarod, úgy haljak meg,
Uram, amilyennek akarsz, olyan legyek.
Adj műremeket vagy kis cserepet,
Fogadj üdvözlő csókkal, vagy dobj rám követ,
Csak segíts épp ott, ahová küldesz!
Lángterembe állíts vagy vízörvénybe,
Lépjek virágos rétre, feküdjem vérben:
Jó lesz, csak legyek Atyám kezében!

R.J. Sorge (*Krassói Ferenc ford.*)

*

Mi ez az evilági élet? Egy kis göröngy a lét-Himalájához képest! Egy pillanat az évmilliárd mellett! Nem ott kezdődik-e az igazi Valóság a Nagy Kapun túl? Micsoda távlatok nyílnak majd meg ott előttünk! Micsoda örökbe pillantunk majd bele! Micsoda mélységekbe és magasságokba szédül bele tekintetünk! Micsoda fényözönöket fogunk látni... Törpék és hangyák, mi... hogyan fogjuk szégyelleni, hogy ideleenn, a Nagy Kapun innen (vagy ahogyan ott majd megint mondani fogjuk: túl), olyan szörnyű nagynak értékeltük a semmit, és olyan értetlenül ráztuk le figyelmünkről az igazán nagyot.

Mi van a Nagy Kapun túl? Te vársz ott miránk, te egyedül! A többi semmi tehozzád képest.

Mennysország, szentek egyessége, viszontlátás, egymásra borulás, örök ujjongás, paradicsomkert, amelyben boldogan járunk, mint Fra Fiesola édenképein a szentek...

Nem! Mindez semmi tehozzád képest; te egyedül is mennyország vagy, duzzadó élet és búvóló báj, örökre felajzó, el nem engedő, örökre betöltő, a boldogságnak sikoltó fokaira emelő szépség...

Ó bocsáss meg, hogy valaha mást is szerettünk, mint téged!

Bangha Béla

**Én átrohantam sok-sok ajtón,
minden éhségben Őt óhajtom,
mert minden megszomorítottak
reménye, Krisztusom, kopogtat.
Utolsó ajtó Ő: mögötte
vár a Boldogság. Mindörökre.**

Mécs László

Utószó helyett

Jóságos Atyám! A te előrelátó gondviselésed nélkül sohasem jöhetett volna létre ez a könyv. Úgy illik tehát, hogy köszönetet mondjak sorsom irányításáért és azokért az emberekért, akiket hozzám küldtél. Ezek közül mindenekelőtt és leghálásabban köszönöm neked egykori lelkivezetőmet, aki jó két évtizeddel ezelőtt elhozta betegágyamhoz Lelotte atya kitűnő könyvét, a RABBONIT. Új világ tárult akkor elém, új utak nyíltak meg a hozzád való közeledésben. A te akaratod volt, Atyám, hogy megszülessen a gondolat: a veled való beszélgetésnek e korszerű formáit meg kell ismertetnem magyar anyanyelvű keresztény testvéreimmel is. Köszönöm, Uram, hogy nem maradtam meg a szándéknál, hanem minden visszahúzó erő ellenére és a megjelentetés legcsekélyebb kilátása nélkül mégis hozzáálltam a mű átdolgozásához, s néhány év múlva letehettem eléd a magyar változatot, amely akkor a Beszélgetés a Mesterrel címet kapta. Kísérd, Uram, áldásoddal mindazokat, akiknek közreműködése annak idején elengedhetetlen föltétele volt a sikernek.

Az azóta elmúlt időszak azonban megmutatta, Uram, hogy híveid — különösen a fiatalok — egyre újabb és újabb utakat, módokat, kifejezéseket keresnek a hozzád és egymáshoz való közeledésben. Köszönöm neked, hogy keresztény testvéreimnek segítségére lehettem, s közreműködésem révén gyermekeid e könyvet felhasználva a mai időkhez inkább illő formában beszélhetnek veled, mennyei Atyánkkal, a mi Urunk Jézus Krisztussal, valamint a Boldogságos Szűzzel és a szentekkel. Te tudod, Uram, hogy ebben a megváltozott követelményeket igénylő munkában milyen sokat köszönhetek báráimnak, ismerőseimnek és elsősorban családomnak.

Adj, Uram, az időközben elhunyt Fernand Lelotte atyának örök békét és üdvösséget. Válgék színed előtt boldog részesévé azoknak az örömöknek, amelyekről földi életében ezeken az oldalakon oly nagy buzgalommal és alázattal írt! Az ő nevében és vele együtt kérlek téged, Uram, olvasóinkért, add, hogy a mag, mely az imakönyvből szívünkbe hullik, jó talajra jusson, bő termést hozzon. Növekedjék bennük a te országod, s legyen ez a világ általuk napról napra elviselhetőbb, szebb és egy kicsit boldogabb is...

És áldj meg, Uram, engem is, bocsásd meg gyöngeségeimet, s ne engedd, hogy valaha is eltérjek arról az útról, melyet másoknak oly jó szívvel tolmácsoltam e könyv lapjain.

Tartsd meg szeretteimet éltető közelségben, rendelj mindannyiunk, zarándok egyházad minden gyermeke mellé hűséges társakat, megértő szíveket, hogy egymás kezét fogva soha el ne tévedjünk, hanem egymást segítve és mindig szeretve érkezzünk el majd hozzád, mennyei Atyánkhoz.

Ebben reménykedik egyszerű szolgád, ezt kéri tőled minden imájával:

Komló, 1982. április 16.

Hetényi Varga Károly

TARTALOM

Isten barátai.....	15
Imádkozz mindenkor lélekből!.....	69
A küzdő egyház soraiban.....	167
A szentmiseáldozat.....	195
Szűzanyánk oltalmában.....	253
Nagy feladatokra készen.....	337
Tiszta szívvel.....	411
Állj a legelső vonalba!.....	479
Egyedül a szenvedésben és halálban...	555
Istennel a dicsőségben.....	597

Részletes tárgymutató és névjegyzék a könyv közepén.

